

Per e-mail verzonden aan

Datum

15 DEC 2016

Onderwerp

Besluit Wob-verzoek BSA

Ons kenmerk

CvB/BJZ/SL/273.153

Uw kenmerk

WOB-verzoek / Erasmus Universiteit
Rotterdam

Pagina

1/3

Bijlage

Onderdelen A, B en C

Afdeling

College van Bestuur

Bezoekadres

Burgemeester Oudlaan 50
Erasmus Building
A2-06

Postadres

Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

T +31 10 408 2268

F +31 10 408 9073

E legal.advice@eur.nl

W www.eur.nl

Geachte heer

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) heeft kennisgenomen van het door u opgestelde Wob-verzoek, zoals verwoord in uw brief d.d. 10 oktober 2016.

Bij brief van 12 oktober 2016 is de ontvangst van uw verzoek bevestigd en de beslissing op uw verzoek met vier weken verdaagd tot 5 december 2016.

Vervolgens is bij brief van 17 november 2016 meegedeeld dat belanghebbenden betrokken zijn bij de documenten behorende tot uw verzoek. Belanghebbenden zijn verzocht binnen twee weken een zienswijze in te dienen met betrekking tot de openbaarmaking van deze documenten. Hiermee is de termijn voor beslissen – conform artikel 6 lid 3 Wob – verlengd tot 19 december 2016.

Gevraagde documenten

Op grond van de Wet openbaarheid van bestuur vraagt u om openbaarmaking van het volgende:

1. Alle bescheiden waarin is vervat het beleid van uw onderwijsinstelling ten aanzien van toepassing van de bindend studieadviesregeling over de periode 2012 tot heden;
2. Alle bescheiden die ten grondslag liggen of hebben gelegen aan de totstandkoming van het hierboven genoemde beleid;
3. Alle bescheiden die ten grondslag hebben gelegen aan de beslissing voornoemd beleid al dan niet te wijzigen naar aanleiding van de uitspraken van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs d.d. 25 augustus 2014 (zaaknummer CHBO 2014/022), d.d. 16 november 2015 (zaaknummer CHBO 2015/003) en d.d. 15 februari 2016 (zaaknummer CBHO 2015/298);
4. Afschriften van de communicatie gevoerd met andere onderwijsinstellingen naar aanleiding van voornoemde uitspraken van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs;

5. Alle bescheiden die betrekking hebben op de door de EUR gevoerde procedure bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs met zaaknummer CBHO 2015/288, waaronder in ieder geval het gehele procesdossier: het besluit in primo, het besluit dat ten grondslag ligt aan dit besluit, het (aanvullend) beroepschrift en verweerschrift, de uitspraak van het CBE en het (aanvullend) hoger beroepschrift en verweerschrift;
6. Alle bescheiden waarin is vervat het beleid van uw onderwijsinstelling ten aanzien van het experiment bindend studieadvies in het tweede studiejaar over de periode van invoering tot heden;
7. Alle bescheiden die ten grondslag liggen of hebben gelegen aan de totstandkoming van het experiment bindend studieadvies in het tweede studiejaar.

Beoordeling

Hieronder wordt – in de door u gehanteerde volgorde – per onderdeel uw verzoek beoordeeld.

Ad 1.

De documenten waarin het beleid ten aanzien van toepassing van de bindend studieadviesregeling is vastgelegd, zijn de Onderwijs- en Examenreglementen. Deze documenten zijn reeds openbaar via de facultaire websites.

Ad 2.

De EUR heeft een groot aantal bescheiden in haar bezit die ten grondslag hebben gelegen aan het beleid van de EUR ten aanzien van de toepassing van de bindend studieadviesregeling over de periode 2012 tot heden. Het gaat om de documenten onder *onderdeel A* in de bijlage.

Persoonsgegevens van de in deze stukken genoemde personen zijn weggelakt op grond van artikel 10 lid 2 sub e Wob ter bescherming van hun persoonlijke levenssfeer.

Ad 3.

Met betrekking tot uw verzoek om bescheiden die ten grondslag hebben gelegen aan de beslissing het beleid betreffende de bindend studieadviesregeling al dan niet te wijzigen zend ik u bij dezen een afschrift van de brief d.d. 12 september 2016 van het ministerie van OCW en van een notitie d.d. 14 juni 2016 met als onderwerp 'Uitvoering BSA'. Op grond van artikel 10 lid 2 sub e Wob zijn de namen van de ontvanger en de opsteller van deze notitie weggelakt.

Deze notitie is ook besproken in het opleidingsdirecteurenoverleg van 27 juni 2016 en het overleg van examencommissievoorzitters van 13 september 2016. Bij dezen ontvangt u een afschrift van deze verslagen. De voor uw verzoek irrelevante passages zijn hierin weggelakt.

Deze vier documenten zijn terug te vinden onder *onderdeel B* in de bijlage.

Ad 4.

Onderzoek heeft uitgewezen dat er geen communicatie gevoerd is tussen de EUR en andere onderwijsinstellingen naar aanleiding van de door u genoemde CBHO uitspraken. De EUR is derhalve niet in het bezit van de door u opgevraagde documenten.

Ad 5.

U verzoekt om het gehele procesdossier – met o.a. het besluit in primo en de (hoger) beroepschriften en verweerschriften – met betrekking tot de zaak CBHO 2015/288. De EUR is in haar geheel niet betrokken geweest bij deze zaak. Derhalve is de EUR niet in het bezit van de door u opgevraagde documenten.

Ad 6.

U verzoekt om bescheiden met betrekking tot het beleid van de EUR ten aanzien van het experiment bindend studieadvies in het tweede studiejaar. De EUR participeert niet in dit experiment. Derhalve is de EUR niet in het bezit van de door u opgevraagde documenten.

Ad 7.

Ondanks dat de EUR niet participeert in het experiment bindend studieadvies in het tweede studiejaar, heeft de EUR wel gecommuniceerd over de experimenteermogelijkheid. De betreffende documenten zijn terug te vinden onder onderdeel C in de bijlage.

Met een beroep op artikel 10 lid 2 sub e Wob zijn de persoonlijke gegevens in deze documenten weggelakt ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Indien u nog vragen heeft met betrekking tot het beleid ten aanzien van de bindend studieadviesregeling kunt u contact opnemen met dhr. [REDACTED]

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken bezwaar indienen bij het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

[REDACTED]
drs. K.F.B. Baele
Voorzitter

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 06.01.2012

Openstaande actiepunten:

-

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 06.01.2012:

- [REDACTED] heeft met [REDACTED] contact gehad over het proces van N=N. Hij zal aan [REDACTED] de email van [REDACTED] hierover sturen (**actiepunt: [REDACTED]**);
- In reactie op het krantenartikel over TU Delft in Volkskrant wordt voorgesteld om [REDACTED] samen met [REDACTED] (TU Delft) een artikel te laten schrijven waarin wordt aangegeven dat er veel meer uit het onderwijs kan worden gehaald en dat dat niet kwaliteitsvermindering betekent. [REDACTED] zal dit aan [REDACTED] voorstellen tijdens het rectoroverleg (**actiepunt: [REDACTED]**).

Volgende vergadering: vrijdag 13 januari van 9.30-11.00 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 13.01.2012

Openstaande actiepunten:

-

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 13.01.2012:

- De reflectie van de VSNU op de profielen van de universiteiten zal aan de werkgroepleden worden verspreid (**actiepunt:** [REDACTED]).
- In reactie op het voorstel met vragen t.b.v. de paneldiscussie op 19 januari a.s. zullen nog enkele opmerkingen uit de werkgroep worden meegenomen in de opzet, zoals hoe om te gaan met studenten met een functiebeperking (**actiepunt:** [REDACTED]).

Volgende vergadering: vrijdag 27 januari van 9.30-11.00 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 10.02.2012

Openstaande actiepunten:

-

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 10.02.2012:

- Voor SSC's en stafafdelingen zijn richtlijnen voor omgaan met media opgesteld. [redacted] zal met [redacted]/MT SMC bespreken of/hoe Communicatie de coördinatie inricht voor afstemming van media-activiteiten door faculteiten (actiepunt: [redacted]);
- [redacted] benadert [redacted] over een strakke communicatieplanning van N=N i.v.m. onderzoeksrapportage FSW (actiepunt: [redacted]);
- Voorgesteld wordt om 24, 27, 28 of 29 februari een oploopte te organiseren waarbij het onderzoeksrapport FSW wordt gepresenteerd. [redacted] en [redacted] zullen hiervoor [redacted] benaderen en [redacted] zal de organisatie van dit evenement bespreken binnen SMC (actiepunt: [redacted]).

Volgende vergadering: vrijdag 17 februari van 9.30-11.00 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 17.02.2012

Openstaande actiepunten:

-

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 17.02.2012:

- De werkgroep N=N brengt een advies uit over het voorstel voor compensatoir toetsen en herkansingen van ESL in de week van 27 februari (zoals door [REDACTED] is afgestemd met ESL) en [REDACTED] en [REDACTED] zullen de rector hierover informeren (**actiepunt:** [REDACTED] en [REDACTED]);
- 24 februari zal het onderzoeksrapport in concept worden verspreid aan de werkgroep N=N t.b.v. de definitieve versie (**actiepunt:** [REDACTED]);
- SMC zal t.b.v. de bijeenkomst volgende week een voorstel aanleveren voor de communicatie rondom het onderzoeksrapport waarin aan bod zullen komen: planning communicatie, afgestemd op rapport en besluitvorming; kernboodschap; opzet persbericht (**actiepunt:** [REDACTED]);
- Voorgesteld wordt om de werkgroepbijeenkomst volgende week te verplaatsen naar de middag.

Volgende vergadering: vrijdag 24 februari van 9.30-10.30 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 24.02.2012

Openstaande actiepunten:

- De werkgroep N=N brengt een advies uit over het voorstel voor compensatoir toetsen en herkansingen van ESL in de week van 27 februari (zoals door [REDACTED] is afgestemd met ESL) en [REDACTED] en [REDACTED] zullen de rector hierover informeren (**actiepunt:** [REDACTED] en [REDACTED]).

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 24.02.2012:

- [REDACTED] zal t.b.v. de stuurgroepvergadering op 29 maart a.s. en de CvB-vergadering op 1 maart a.s. een concept persbericht opstellen (**actiepunt:** [REDACTED]);
- Aan de planning van N=N zal het punt voorbereiding Open Dag (voorlichters e.d.) worden toegevoegd (**actiepunt:** [REDACTED]). Aan decanen zal t.z.t. worden gevraagd om hierover te communiceren in de faculteiten.
- 6 maart zal het onderzoeksrapport met advies van het CvB worden verzonden aan decanen, opleidingsdirecteuren en URaad (**actiepunt:** IDO). 6 maart zal ook het persbericht online worden geplaatst (**actiepunt:** SMC). Aan EM zal worden gevraagd om niet voor 6 maart te publiceren over de FRaad van FSW op 5 maart a.s.

Volgende vergadering: vrijdag 2 maart van 9.30-11.00 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 09.03.2012

Openstaande actiepunten:

-

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 09.03.2012:

- [REDACTED] stelt voor eind maart nog een bijeenkomst over examenregelingen/compensatie te organiseren, als het opstellen van de OERen in de laatste fase is. [REDACTED] zal hierover contact opnemen met SSC OOS en ENO (**actiepunt: [REDACTED]**).
- Zodra het verslag van de bijeenkomst compensatoir toetsen gereed is zal dit verslag breed worden verspreid, in ieder geval ook aan de genodigden die niet aanwezig zijn geweest (**actiepunt: SSC OOS**).

Volgende vergadering: vrijdag 16 maart van 9.30-11.00 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 16.03.2012

Openstaande actiepunten:

-

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 16.03.2012:

- Na afloop van CvB-decanen zal een brief aan de URaad worden opgesteld met de uitkomsten van het overleg zodat de raad de laatste st.v.z. in zijn advies kan meenemen (**actiepunt:** [REDACTED] en [REDACTED]).
- Een notitie (1/2 à 1 A4) met argumenten voor compensatoir toetsen zal worden opgesteld t.b.v. de externe communicatie. [REDACTED] zal hiervoor een voorzet doen die in de werkgroep van 23 maart a.s. zal worden besproken (**actiepunt:** [REDACTED]).
- Om de regie op de kernboodschap te houden op 14 april (Open Dag) zal [REDACTED] [REDACTED] een communicatienotitie met vervolgacties opstellen voor [REDACTED]. In het CvB-decanen op 21 maart kan zij dan vervolgens de decanen informeren en oproepen tot zorgvuldige voorbereiding op de Open Dag in de faculteit i.s.m. SMC (**actiepunt:** [REDACTED]).

Volgende vergadering: vrijdag 23 maart van 9.30-11.00 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 23.03.2012

Openstaande actiepunten:

-

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 23.03.2012:

- De eerste aanzet tot een algemene tekst over compensatie en herkansingen zal verder worden uitgewerkt door [REDACTED] en vervolgens [REDACTED] waarna het stuk 30 maart opnieuw zal worden geagendeerd (actiepunt: [REDACTED]).

Volgende vergadering: vrijdag 30 maart van 9.30-11.00 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 30.03.2012

Openstaande actiepunten:

- De eerste aanzet tot een algemene tekst over compensatie en herkansingen zal verder worden uitgewerkt door [] en vervolgens [] waarna het stuk opnieuw zal worden geagendeerd (actiepunt: [] en [])

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 30.03.2012:

- Voorgesteld wordt om vóór de Open Dag op 14 april a.s. de communicatie (naar scholieren) op de website aan te passen (actiepunt: SMC);
- Op de ingezonden brief van [] en [] in EM #15 zal een reactie worden geschreven. Naar een schrijver voor de reactie zal eerst worden gezocht (i.s.m. SMC/Persvoorlichting);
- [] zal aan [] vragen of RSM aan het overzicht van aanmeldingen kan worden toegevoegd (actiepunt: [])

Volgende vergadering: vrijdag 13 april van 9.30-11.00 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 27.04.2012

Openstaande actiepunten:

- Voorgesteld wordt om, in overleg met [REDACTED], een interview in EM te plaatsen met (twee) personen uit onze externe netwerk. [REDACTED] zal hierover met [REDACTED] en [REDACTED] in overleg gaan (actiepunt: [REDACTED]).

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 27.04.2012:

- Op de agenda van de voorzitters van de examencommissies wordt een agendapunt geplaatst over hoe om te gaan met studenten die sneller willen studeren in het studieprogramma (bijv jaar 2 vakken volgen tijdens jaar 1 of jaar 3 vakken volgen in jaar 2). (actiepunt: [REDACTED])
- [REDACTED] Er wordt een voorstel uitgewerkt om de uitgebreide pilot te onderzoeken op onderwijskundige effecten en instroomeffecten. Hiervoor zal ook in kaart gebracht worden welke informatie beschikbaar moet zijn om het onderzoek uit te kunnen voeren (actiepunt: [REDACTED])
- Nav de bijeenkomst over compensatoir toetsen (dd 26.04.2012) wordt een inventarisatie gedaan bij de opleidingen mbt wensen voor aanpassingen van Osiris en wordt een planning opgesteld voor de implementatie van de aanpassingen in Osiris (actiepunt: [REDACTED])
- Er wordt een datum gepland voor een nieuwe bijeenkomst van de stuurgroep (actiepunt: [REDACTED])

Volgende vergadering: vrijdag 11 mei van 9.30-11.00 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 11.05.2012

Openstaande actiepunten:

-

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 11.05.2012:

- Het voorstel van [REDACTED] voor compensatie in Osiris zal worden geagendeerd voor het RM-overleg van 14 mei a.s. (**actiepunt:** [REDACTED]);
- Bespreking van het EUR-brede onderzoek naar de effecten van N=N zal worden geagendeerd voor het INO (netwerk biedt counterparts van de faculteiten). [REDACTED] zal hiervoor [REDACTED] benaderen (**actiepunt:** [REDACTED]).

Volgende vergadering: vrijdag 1 juni van 9.30-11.00 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 08.06.2012

Openstaande actiepunten:

-

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 01.06.2012:

- De brief die aan de Uraad is toegezonden zal worden verspreid aan de werkgroepleden (actiepunt: [REDACTED]);
- Carina stelt voor om t.b.v. de marketing met faculteiten een workshop te organiseren (actiepunt: [REDACTED]);
- De grafiek met 4-jaarsrendementen (incl. meest recente cohort) zal worden toegestuurd aan de werkgroepleden (actiepunt: [REDACTED]);
- N.a.v. globale bespreking van de voorstellen voor studiesuccesmiddelen zal een concept advies worden voorgelegd en dit advies zal 8 juni a.s. in de werkgroep worden besproken (actiepunt: [REDACTED]).

Volgende vergadering: vrijdag 8 juni van 9.30-11.00 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 08.06.2012

Openstaande actiepunten:

- [REDACTED] stelt voor om t.b.v. de marketing met faculteiten een workshop te organiseren (actiepunt: SMC);

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 08.06.2012:

- Bij RSM (en andere faculteiten) is een probleem geconstateerd dat mogelijk de beginselen van N=N enigszins bedreigt: de student die een N-BSA haalt bij de ene opleiding kan het volgend jaar starten bij een soortgelijke opleiding met vrijstelling van hetgeen hij/zij al heeft gehaald, wat kan leiden tot strategisch gedrag waarmee de student feitelijk alsnog het eerste bachelor jaar van een opleiding in twee jaar kan halen. [REDACTED] zal dit probleem vanuit juridisch oogpunt benaderen en hier een der volgende vergaderingen op terugkomen (actiepunt: [REDACTED]);
- Kernboodschap voor de conferentie op 13 juni a.s. zou moeten zijn: universiteit heeft hogere verwachtingen van studenten (momenteel wordt nog niet alles eruit gehaald wat er in zit). Hogere verwachtingen leidt tot betere prestaties (meer studiesucces) à la Pygmalion-effect;
- Het nog te publiceren persbericht over de (voortgang van het onderzoek naar de) effecten van N=N zal voorafgaand aan publicatie aan de URaad worden toegezonden (actiepunt: SMC is.m. [REDACTED]).

Volgende vergadering: vrijdag 15 juni van 9.30-11.00 uur in AB-12.

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 22.06.2012

Openstaande actiepunten:

-

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 22.06.2012:

- Voor het N=N-overleg wordt een zomerstop ingelast van 6 juli t/m 10 augustus;
- In de werkgroep N=N heerst enige onduidelijkheid over de stand van zaken omtrent het Osiris traject. Faculteiten hebben de wensenlijst nog niet retour ontvangen. [REDACTED] zal hierover contact opnemen met Lilian (**actiepunt:** [REDACTED]).

Volgende vergadering: vrijdag 29 juni van 9.30-11.00 uur in AB-12 (laatste vergadering voor de zomerstop).

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 29.06.2012

Openstaande actiepunten:

-

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 29.06.2012:

- [REDACTED] stuurt na afloop van de werkgroep de offerte van PSB met gedetailleerde beschrijving van wat in Osiris opgenomen zal worden naar de betrokkenen (**actiepunt:** [REDACTED]);
- Het projectplan zal worden geherformuleerd / uitgewerkt tot projectplan voor fase 2 (uitgebreide pilot). Tijdens de eerstvolgende bijeenkomst van de werkgroep, in augustus, zal het concept aan de werkgroep worden voorgelegd (**actiepunt:** [REDACTED]/[REDACTED]).

Volgende vergadering: vrijdag 17 augustus van 9.30-11.00 uur in AB-12 (eerste vergadering na de zomerstop).

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 17.08.2012

Openstaande actiepunten:

- [] stuurt na afloop van de werkgroep de offerte van PSB met gedetailleerde beschrijving van wat in Osiris opgenomen zal worden naar de betrokkenen (actiepunt: [];
- Het projectplan zal worden geherformuleerd / uitgewerkt tot projectplan voor fase 2 (uitgebreide pilot). (actiepunt: [], [] en []).

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 17.08.2012:

- Met betrekking tot de instroomcijfers moet er worden gewacht op de daadwerkelijke inschrijvingen. Aan de hand daarvan zal een rapportage worden opgesteld (rond oktober 2012) die vervolgens door zal worden geleid naar het CvB (actiepunt: [], [] en []).
- De BSA-cijfers van FSW worden doorgestuurd naar de werkgroepleden N=N (actiepunt: []/ []).
- Zodra de BSA-cijfers van FSW via SSC OOS openbaar worden gemaakt (rond oktober 2012), zal er een persbericht verschijnen (actiepunt: SMC).
- Informatiegeving rondom N=N op de website van de EUR moet worden aangepast. In plaats van het jaarklassensysteem wordt Nominaal = Normaal aangehouden (actiepunt: []).
- Op 26 september 2012 vindt de uitreiking van de propedeuses voor studenten FSW plaats. De werkgroepleden N=N krijgen hiervoor ook een uitnodiging (actiepunt: []).
- Vanaf september/oktober zal de werkgroep N=N minder frequent plaatsvinden (één keer per maand) en is het van belang dat de facultaire projectleider aanwezig zijn. Noodzaak is nogmaals na te gaan wie de facultaire projectleiders zijn. Over de verdere toekomst moet nog worden nagedacht (actiepunt: [], [] en []).

Actiepuntenlijst n.a.v. werkgroep N=N d.d. 24.08.2012

Openstaande actiepunten:

- In het nieuwe collegejaar wordt de samenstelling en werkwijze van de projectgroep anders ingericht. Het voorgestelde plan wordt aan de stuurgroep voorgelegd (actiepunt: [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED]).
- Met betrekking tot de instroomcijfers moet er worden gewacht op de daadwerkelijke inschrijvingen. Aan de hand daarvan zal een rapportage worden opgesteld (rond [REDACTED] 2012) die vervolgens door zal worden geleid naar het CvB (actiepunt: [REDACTED], [REDACTED] en Lilian).
- Zodra de BSA-cijfers van FSW via SSC OOS openbaar worden gemaakt (rond oktober 2012), zal er een persbericht verschijnen (actiepunt: SMC).
- Informatiegeving rondom N=N op de website van de EUR moet worden aangepast. In plaats van het jaarklassensysteem wordt Nominaal = Normaal aangehouden (in de headings) (actiepunt: [REDACTED]).

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 17.08.2012:

- Data bijeenkomsten met projectleiders van de faculteiten vastleggen. De data (en evt. onderwerp per vergadering) worden ook naar de werkgroepleden gestuurd (actiepunt: [REDACTED]).
- [REDACTED] bespreekt in het RM-overleg wat de rector tijdens de opening van het academisch jaar zal zeggen m.b.t. N=N (actiepunt: [REDACTED]).

De (feestelijke) bijeenkomst op 31 augustus zal plaatsvinden in de Lounge van de Faculty Club. Deze bijeenkomst zal in het teken staan van de mooie resultaten die binnen FSW zijn behaald met N=N en de verwachtingen voor komend jaar. De tijd blijft hetzelfde, namelijk van 9.30 tot 11.00 uur. Het secretariaat van de ABD zorgt voor uitnodigingen aan genodigden.

Actiepuntenlijst n.a.v. projectgroep N=N d.d. 02.11.2012

Openstaande actiepunten:

-

Actiepunten n.a.v. bijeenkomst 02.11.2012:

- In het onderzoek van de uitgebreide pilot NisN zullen er twee definities worden gehandhaafd voor de instroom, namelijk (1) studenten die in een bepaald jaar voor het eerst voltijds bij de opleiding staan ingeschreven en die geen schakelstudent zijn (alle studenten in de 1 oktobertelling worden meegenomen) en (2) studenten die voor het eerst als voltijds student in het HO staan ingeschreven (**actiepunt: Risbo**).
- In het onderzoek zullen de faculteiten t.b.v. de benchmarkanalyse ook opleidingen die onder andere croho-codes staan, aanleveren. Dit doen zij uiterlijk 10 januari 2013 met vermelding van de naam opleiding, universiteit, croho-code van de concurrerende opleiding (**actiepunt: facultaire projectleiders i.s.m. Risbo**).
- In het onderzoek zal er per opleiding een overzicht van de historische B1-rendementscijfers worden aangeleverd (**actiepunt: facultaire projectleiders i.s.m. Risbo**).
- In het onderzoek wordt per opleiding een overzicht gegevens van de studieresultaten die studenten van cohort 2012 tot en met 15 januari 2013 behalen (**actiepunt: facultaire projectleiders i.s.m. Risbo**).
- In het onderzoek wordt per opleiding een overzicht gegeven (op studentnummer) welke studenten tot en met 15 januari 2013 al vrijwillig met de opleiding zijn gestopt (**actiepunt: facultaire projectleiders i.s.m. Risbo**).
- Er wordt voorgesteld om na maart 2013 een eindrapportage op te stellen met de definitieve resultaten. In deze eindrapportage zal ook een kwalitatieve paragraaf worden opgenomen. Het voorstel zal nog worden besproken in de projectgroep (**actiepunt: Risbo**).
- Met betrekking tot de voorlichting (tijdens de open dag in november) wordt afgesproken dat er vanuit de faculteiten weinig aandacht aan NisN besteed wordt. Uitgangspunt is het voorleggen van de inrichting van (het eerste jaar van) een opleiding en daarbij niet specifiek NisN te benoemen.

Verslag n.a.v. projectgroep N=N d.d. 07.12.2012

Aanwezig: [redacted] (FSW), [redacted] (IDO), [redacted] (SMC, pers), [redacted] (Studentbegeleiding), [redacted] (IDO), [redacted] (SMC, pers), [redacted] (ESL), [redacted] (ESHCC), [redacted] (IDO)

Afwezig: [redacted] (Risbo), [redacted] (ESHCC), [redacted] (ESE), [redacted] (EMC), [redacted], [redacted] (iBMG)

Openstaande actiepunten:

- In het onderzoek leveren de faculteiten per opleiding per cohort (2009, 2010, 2011) een overzicht van de historische B1-rendementscijfers (na 1 en na 2 jaar) aan. **Actiepunten:**
 - o Risbo levert de lege bestanden (met alleen studentnummers) aan per opleiding per cohort aan de facultaire projectleider (uiterlijk 18 december 2012)
 - o Facultaire projectleiders sturen de ingevulde bestanden op *uiterlijk 15 januari 2013* terug.
- In het onderzoek leveren de faculteiten per opleiding een overzicht aan van de studieresultaten die studenten van cohort 2012 tot en met december 2013 hebben behaald. **Actiepunten:**
 - o Risbo levert per opleiding een leeg bestand (met alleen studentnummers) aan, aan de facultaire projectleider (uiterlijk 18 december 2012)
 - o Facultaire projectleiders sturen de ingevulde bestanden op *uiterlijk 15 januari 2013* terug.
 - o Facultaire projectleiders geven in het Risbo-bestand ook eventuele 1 feb stakers aan.
- Er wordt voorgesteld om na maart 2013 een eindrapportage op te stellen met de definitieve resultaten. In deze eindrapportage zal ook een kwalitatieve paragraaf worden opgenomen. Het voorstel zal nog worden besproken in de projectgroep (**actiepunt: Risbo**)

Verslag 7 december 2012

1. Opening

[redacted] opent de vergadering en agendapunten 4 en 5 worden omgedraaid. Agendapunt 6 komt te vervallen ivm afwezigheid van [redacted]. Vanwege het slechte weer zijn veel leden niet gekomen. Om die reden zal een uitgebreid verslag worden gemaakt, zodat iedereen wel geïnformeerd wordt over hetgeen is besproken.

2. Actiepuntenlijst d.d. 2.11.12

De actiepunten worden aangevuld:

- Er wordt voor en na kerst een reminder gestuurd dat faculteiten *uiterlijk 10 januari* de gegevens voor de benchmarkanalyse moeten aanleveren.
- De historische gegevens gaan tot drie cohorten terug en moeten dus tot en met 2009 gaan.

3. Mededelingen

- Er zal een bezwaarschrift worden ingediend tegen de hoogte van het selectieve budget n.a.v. de gemaakte prestatieafspraken. De gronden waarop dit bezwaar zal worden ingediend zijn:
 - De redenering op het gebied van onderzoek & valorisatie komt niet overeen met toegewezen punten aan andere universiteiten.
 - Profilering op onderwijs blijkt niet goed genoeg, terwijl het gaat om profilering.
 - Andere universiteiten dienen mogelijk ook een bezwaarschrift in waardoor het selectieve budget anders kan worden toegewezen, ook mogelijk ten nadele voor de EUR.
- De stuurgroep N=N is niet doorgegaan in november, omdat de eindrapportage van FSW nog niet beschikbaar was.
- Dinsdag 11 december 2012 zullen de resultaten van N=N worden gepresenteerd aan de commissie OOS van de UR door [redacted] en [redacted].

- Dinsdag 11 december 2012 zal N=N ook ter sprake komen in het overleg met de voorzitters van de examencommissies waarbij vooral de nadruk zal liggen op de compensatieregeling. [] en [] zullen hierbij aanwezig zijn.
- De faculteitsraad van FSW komt bijeen op 14 januari. De voorzitter is akkoord dat de resultaten naar de commissie OOS gaan.

4. Studiebegeleiding & Persoonlijke omstandigheden

[] geeft aan hoe dit bij FSW is verlopen. Het grote verschil met het verleden is dat er bij FSW afgelopen jaar eerder in het jaar de studiebegeleiding intensiever is. Wanneer studenten hun toets niet halen in de eerste 2 blokken worden ze meteen opgeroepen om met een studiebegeleider te praten. Er zijn het afgelopen jaar wel meer PO-aanvragen gedaan, omdat het nu gaat om 60 EC en alle resultaten invloed hebben op het halen van het eerste jaar. Er zijn echter niet substantieel meer PO's toegekend. Door N=N is de werklast voor studieadviseurs en examencommissies hoger, en het start al in het begin van het jaar.

Studiebegeleiding bij andere faculteiten

Bij ESHCC duurt een blok 10 weken dus de resultaten zijn dan pas zichtbaar. Bij ESL vindt er na 2 blokken een inventarisatie plaats en aan de hand daarvan zal een gesprek worden gehouden met studenten die geen punten hebben behaald.

[] (coördinator van de sectie Studentbegeleiding) geeft vervolgens aan hoe het er bij de studentdecanen aan toe gaat. Zij spreken studenten van verschillende opleidingen. Opgemerkt wordt dat studenten zich door N=N gaan afvragen of de studie daadwerkelijk bij hen past. Hierdoor worden in sommige gevallen de studiekeuze heroverwogen. Studenten met een (auditieve en visuele) studiebeperking komen vaak voor aanvang van de studie al op gesprek wanneer dit wordt aangegeven in Studielink. Vanuit Leiden is echter opgemerkt dat er veel studenten van de EUR naar Leiden komen, omdat de EUR strengere regelgeving heeft. Hier moet beter op gestuurd worden. De informatie wordt al wel gemonitord, maar er is meer kwalitatieve informatie nodig. Hierdoor kan ook duidelijk worden wat ten goede komt van het rendement.

Ook zijn er gesprekken met hogescholen (HRO, InHolland) i.v.m. de februari-regeling en de daarmee samenhangende doorstroming van studenten. Met het interfacultair project studieswitch wordt geprobeerd om dit structureel in te bedden.

Studieadviseurs en examencommissies bespreken in EUR-verband welke nieuwe zaken geregeld moeten worden in het kader van NisN.

[] geeft aan dat de aanwezigheidsplicht bij FSW een moeilijk punt is, in verband met vervangende opdrachten e.d. Bij ESL is de deeltijdopleiding van avond naar een vrijdagmiddag verplaatst. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld ook voltijd studenten deelnemen die een onderwijs overdag missen (bijv. topsporters).

Naar aanleiding van bovenstaande opmerkingen blijkt het goed om deze informatie te delen, waardoor ook meer inzicht ontstaat in de 'oplossingen' die binnen faculteiten worden bedacht. Het onderwerp zal daarom begin volgend jaar terug komen en Hester zal een nota opstellen met de stand van zaken. De nota zal ook naar de opleidingsdirecteuren gaan. Daarnaast wordt voorgesteld dat [] en [] binnenkort met de rector magnificus bijpraten.

5. Eindrapportage

[] geeft toelichting bij de resultaten van de N=N pilot die is uitgevoerd bij FSW (zie bijlage). Intern binnen FSW moet de discussie mbt deze resultaten nog gevoerd worden.

Instroom

Bij Bestuurskunde is een daling te zien, maar het is niet duidelijk of dit aan N=N te wijten valt. Wellicht kan het komen door de conjuncturele effecten voor kleine opleidingen. De benchmark zal daarom moeten worden afgewacht.

Rendement

Waar studenten voorheen pas na 2 jaar alle studiepunten hadden behaald, is dat nu na 1 jaar. Daarnaast is er minder uitval in jaar 2. Het bachelorrendement ziet er positief uit.

Compensatie

Bekeken is hoeveel studenten met 60 EC gebruik hebben gemaakt van herkansingsmogelijkheden en compensatie. Bij Psychologie en Pedagogische Wetenschappen is niet toegestaan om bij een gemiddelde van een 6 een vak te herkansen (tenzij student een cijfer lager dan de ondergrens heeft). Bij Bestuurskunde vinden gedurende het eerste jaar herkansingsmogelijkheden plaats.

Te zien is dat er gebruik gemaakt wordt van compensatie bij kennistoetsen en minder bij practica.

Bij Bestuurskunde is te zien dat een student met 5 onvoldoenden van de 11 door kan stromen naar het tweede jaar. Vraag is hoe deze studenten in het tweede jaar presteert.

Er moeten nog 2 analyses worden gedaan:

- Het gemiddelde cijfer van studenten die doorgaan t.o.v. studenten die voorheen het jaar haalden.
- De verdeling van cijfers over de vakken

Herkansing

De herkansingen bij de practica leveren geen opvallende resultaten.

Bij Sociologie en Bestuurskunde konden studenten hun cijfer d.m.v. een herkansing omhoog halen, als ze al aan de norm voldeden. Bij PSY en PED kon dat niet.

Bij bestuurskunde worden de meeste herkansingen aangeboden en ook door studenten gedaan.

Tijdsbesteding

Er zijn geen historische gegevens beschikbaar bij SOC, BSK en PED. Wel bij PSY. Studenten gaan met name in eerste en laatste blok meer tijd besteden aan hun studie.

Wanneer de eindrapportage definitief is, zal het worden rond gestuurd.

Tijdens de volgende bijeenkomst, op 11 januari, zal dit agendapunt nog een keer aan bod komen met het oog op de communicatie (persbericht).

6. Sluiting

De bijeenkomst wordt afgerond.

Ter info:

- De eerstvolgende vergadering vindt plaats op 11 januari 2013 van 9.30 – 11.00 uur in AB-12.
- De vergadering van 1 februari 2013 is verplaatst naar 15 februari 2013 (zelfde tijd + locatie).

Verslag n.a.v. projectgroep N=N d.d. 02.05.2013

Aanwezig: [redacted] (ESHCC), [redacted] (FW), [redacted] (IDO), [redacted] (JZ),
[redacted] (IDO), [redacted] (SMC, pers), [redacted] (ESL), [redacted] (RSM),
[redacted] (IDO)

Afwezig: [redacted] (FSW), [redacted] (Risbo), [redacted] (IDO), [redacted]
[redacted] (ESE), [redacted] (EMC), [redacted] (iBMG), [redacted] (FW)

Verslag

1. Opening

[redacted] opent de vergadering.

2. Kort verslag d.d. 05.04.13

- Gevraagd is aan [redacted] om wat op papier zetten en dit kan toelichten in een volgende vergadering. Ze wordt uitgenodigd voor de vergadering in juli (actie: [redacted]).
- De vergadering in juli zal de laatste vergadering voor het zomerreces zijn. Tijdens deze vergadering zal de toekomst van de projectgroep N=N worden besproken.

3. Mededelingen

Uraad & CvB-Decanen

Na de Uraad vergadering van maart is er op 4 april een 'besluit' door de Uraad genomen over de invoering van N=N. Hierin kwamen 6 randvoorwaarden naar voren:

1. Beperken van compensatiemogelijkheden, bijvoorbeeld het stellen van een ondergrens op een 4,5;
2. Wijsbegeerte en Geneeskunde niet dwingen tot invoering per 2013;
3. Faciliteiten c.q. ontheffingen verlenen voor studenten die 2 studies volgen;
4. ECTS/voortgangseisen in latere jaren dan het eerste voorkomen/ ontmoedigen;
5. Herkansingen ook bij voldoende toestaan;
6. Grondig evalueren incl. effecten op volgen tweede studies.

In de Uraad vergadering van 23 april jl. heeft het CvB mondeling gereageerd en zij zal volgende week haar schriftelijke reactie naar de Uraad sturen. Daarvoor zal het worden behandeld in het CvB-Decanen overleg. De insteek van het CvB op de 6 voorwaarden is als volgt:

- Ad 1. We volgen niet de lijn van de UR dat beperking van compensatieregelingen nodig is om de kwaliteit te garanderen, maar erkennen dat de ondergrens van een 4 in de beeldvorming niet goed uit kan pakken.
- Ad 2. Het CvB zal de aanbeveling van de UR volgen en FW en EMC niet dwingend bewegen tot invoering van N=N per 1 september 2013.
- Ad 3. Het CvB is voorstander van maatwerk voor studenten die daar op enigerlei wijze recht op hebben. Het CvB zal aan de vergadering van voorzitters van de examencommissie voorleggen of de examencommissies het voorstel kunnen meenemen in hun PO regeling.
- Ad 4. Het CvB vindt een goed verenigingsleven belangrijk voor de academische gemeenschap, maar ziet vooralsnog geen conflict ontstaan met N=N. Een minderheid van de N=N-opleidingen hanteert een voortgangsnorm direct na het eerste jaar waarbij het nooit de bedoeling is om studenten weg te sturen in de zin van een BSA.
- Ad 5. Het CvB staat sympathiek tegenover het voorstel tot recht op volledige benutting van het aantal herkansingen.
- Ad 6. Het CvB zal uiteraard de effecten van N=N blijven evalueren, ook na het tweede pilotjaar, in het bijzonder op kwaliteit, financiën en instroom. Wellicht kan dat ook worden gedaan door de RKvV die vorig jaar zelf onderzoek gedaan heeft naar mogelijke effecten van N=N op het verenigingsleven.

Update faculteiten

RSM: het loopt allemaal goed en de faculteitsraad heeft eigenlijk geen bezwaren in dit stadium. Er zijn wel een aantal aandachtspunten voor volgend jaar, zoals het de inrichting van het onderwijs. M.b.t. het tussentijdse toetsen is het optimum per vak verschillend, maar meestal 2 tussentijdse toetsen in een trimester, waarbij de concurrentie tussen vakken ook een rol speelt. Verder klagen studenten weinig en is de uitval niet groot (iets meer dan vorig jaar, maar minder dan jaren daarvoor).

ESL: zijn bezig om het tweede jaar te organiseren en faculteitsraad had wat moeite met het jaarklassensysteem.

M.b.t. de voortgang van het eerste jaar zijn er nu 8 blokken van 5 weken. De tentamens van de laatste 2 blokken zijn goed gemaakt, waarbij het slagingspercentage is toegenomen (blok 4: 85%). Het idee is dat de goede studenten wel overblijven.

ESHCC: zijn begonnen met het besluitvormingstraject en er zijn kritische geluiden vanuit de opleidingscommissies. Twee van de drie hebben geadviseerd om N=N niet definitief in te voeren maar de pilot te verlengen met 1 of 2 jaren. Zij vinden het, op basis van het (minimale) onderzoek wat is gedaan, te vroeg om N=N definitief in te voeren. V.w.b. het onderzoek wordt vooral gekeken naar de eigen gegevens waarbij het beeld wisselend is. Daar komen de zorgen uit voort, met name over de instroom. Bepaalde leden uit de faculteitsraad zijn ook kritisch.

4. Good practice N=N bij FW

█ vertelt over de onderwijsvernieuwingen bij FW.

5. Experimenteerruimte

Procedureel: 6 mei wordt de brief besproken in het CvB en vervolgens zal in het CvB-Decanen overleg van 8 mei worden bekeken of/welke faculteiten worden uitgenodigd danwel interesse hebben in (delen van de) experimenteerbepaling.

OCW heeft de deadline staan op 1 juni, wat erg kort dag is: in mei moet een voorstel aan het CvB worden gedaan. Hierbij kan wel worden uitgeweken naar een andere begindatum dan september 2013. Het zal vooral gaan om de *no show* regeling waarbij studenten kunnen worden weggestuurd wanneer zij geen enkel tentamen hebben gemaakt.

6. W.v.t.t.k.

- █ geeft aan dat de UU een persbericht heeft geplaatst over aanmelding en matchingsgesprekken. Er is een kans dat er door dit soort omstandigheden nu meer instroom is.

Kort verslag n.a.v. projectgroep N=N d.d. 5.4.2013

- Vooral studenten met een functiebeperking en een chronische ziekte komen binnen bij studentenpsychologen
- Sinds N=N is het verschijnsel te zien dat studenten tijdig aan de bel trekken. De student is minder laconiek en wil beter en efficiënter studeren.
- De studentenpsychologen hebben wel met hogere pieken in het jaar te maken, m.b.t. bezoeken van studenten.
- Tijdens een volgende projectgroep zal Hester Montrée met cijfermatige onderbouwing komen (actie: █████ i.a.m. █████).
- Bij ESHCC en ESL is dit verschijnsel te zien door een toename van de februaristoppers. Dit is een categorie waar niks meer aan te doen was en die eerder zou uitvallen.
- █████ geeft aan dat studenten die zich hebben aangemeld in studielink en dit hebben teruggetrokken voor 1 oktober, er wel in blijven staan. Dit is slecht voor ons rendement en daarmee te prestatieafspraken. Daarnaast geeft █████ aan dat de februaristoppers ook niet goed worden uitgeschreven. █████ zal contact opnemen met Lilian om te vragen of dit voortaan verholpen kan worden (actie: █████ i.a.m. █████).
- █████ geeft een presentatie over de situatie rondom Nominaal is Normaal bij EMC.

From: [REDACTED]

Sent: Thursday 19 June 2014 13:05

To: [REDACTED]

Cc: [REDACTED]

Subject: Onderzoeksagenda Studiesucces (N=N)

Beste leden van de Stuurgroep N=N,

Ter bevestiging van de gisteren gemaakte afspraken rond de Onderzoeksagenda Studiesucces (N=N) vatten we deze hieronder nogmaals samen;

- Het CvB ondersteunt van harte een verdiepend en 'evidence based' onderzoeksprogramma dat nog bestaande onderzoeks & beleidsvragen naar aanleiding van de uitgebreide N=N pilot beantwoordt.
Op basis van de vijf eerder benoemde onderzoeksthema's en de voorgestelde onderzoeks ideeën worden daarom voornamelijk drie promotietrajecten ondersteund met 0,5 AiO salaris (4 jaar);
- FSW en ESE worden uitgenodigd om voor deze drie promotietrajecten op korte termijn uitgewerkte voorstellen aan het CvB voor te leggen, binnen de thema's 'Kwaliteit van toetsing' (1x) en 'Studiegedrag' (2x). De promotietrajecten zullen waar mogelijk EUR breed onderzoek, bij alle aan N=N deelnemende opleidingen betreffen;
- Het CvB voorstel bevat daarnaast ook;
 - o Een opzet en budgetvoorstel voor het ontwikkelen van een EUR brede onderzoeks-database geschikt voor direct gebruik, maar ook geschikt voor toekomstig onderwijskundig onderzoek;
 - o Een budgetvoorstel voor een fonds voor noodzakelijk kortlopend onderzoek;
 - o Een opzet voor een jaarlijks EUR symposium, te beginnen met een interne EUR 'kick off' bijeenkomst 1 oktober as.
 - o 0,1 ondersteuning projectmanagement
- Guus Smeets blijft de trekker en eerste aanspreekpunt voor uitvoering van de Onderzoeksagenda en gerelateerde activiteiten
- De Stuurgroep N=N blijft in stand en zal worden uitgebreid met [REDACTED] (ErasmusMC).
- De Stuurgroep zal naast de uitvoering van N=N ook de uitvoering van de onderzoeksagenda Studiesucces (N=N) monitoren

Gezien de a.s vakantieperiode dient het CvB voorstel uiterlijk 26 juni as beschikbaar te zijn (voor bespreking in het CvB van 3 juli).

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
Institutional Development Office (IDO)
Erasmus University Rotterdam

Burgemeester Oudlaan 50, Room [REDACTED]
P.O.Box 1738
3000 DR Rotterdam

T [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Verslag n.a.v. projectgroep N=N d.d. 01.03.2013

Aanwezig: [redacted] (FSW), [redacted] (Risbo), [redacted] (IDO), [redacted] (ESHCC), [redacted] (ESE), [redacted] (IDO), [redacted] (SMC, pers), [redacted] (ESL), [redacted] (RSM), [redacted] (IDO)

Afwezig: [redacted] (EMC), [redacted] (iBMG), [redacted] (FW), [redacted] (FW)

Verslag

1. Opening

[redacted] opent de vergadering.

2. Verslag d.d. 15.02.13

- De eindevaluatie kan wordt gemaakt zodra de BSA resultaten binnen zijn (uiterlijk november 2013 gereed).
- Met betrekking tot het agendapunt 4 uit het verslag geeft [redacted] aan dat er bij RSM geen interesse is voor de *no show* regeling.

3. Uitgebreide pilot Nominaal is Normaal: communicatie

[redacted] geeft een samenvatting van wat is besproken in de stuurgroep m.b.t. het persbericht. Het accent in het persbericht ligt op instroom, n.a.v. cie. OOS en cie. PBIZ. De overige punten liggen in het domein van de decaan of examencommissie.

De aanvraag van advies aan de UR volgt ook deze lijn van argumentatie. De andere zaken rondom onderwijskwaliteit zullen in geval van vragen/opmerkingen ook worden behandeld.

Vanuit de projectgroep worden de volgende onjuistheden/zwaktes genoemd:

- Eerste alinea: het i.p.v. de onderwijskwaliteit;
- Onder instroom, tweede alinea: er staat normaal is normaal;
- Onder inleiding eerste alinea: kromme zin, wordt aangepast;
- Onder inleiding eerste alinea: faculteiten i.p.v. faculteitsraden;
- Het woord 'beleid' vermijden en 'definitief invoeren' gebruiken;
- Geen cijfers noemen (10 van de 18), maar benadrukken dat de meeste opleidingen een betere studievoortgang hebben. Dus meerderheid van opleidingen positief in studievoortgang;
- Opmerking: het is een voornemen tot besluit, daarom staat in persbericht 'willen'. Na de UR wordt het besluit definitief vastgesteld.

De bijgevoegde standpuntbepaling wordt behandeld in de sessie met CvB en decanen op 6 maart. Daarna gaan het rapport en persbericht officieel naar de universiteitsraad en is het openbaar.

Met betrekking tot het overzicht/tabel wordt opgemerkt dat er in principe niets te zien is over de doorstroom, terwijl het daar wel over gaat. Aangegeven wordt dat de tabel ook niet bedoeld is naar buiten te brengen, maar een vereenvoudigde weergave is van informatie in het rapport. Afgesproken wordt dat alleen het deel over de instroom (marktaandeel) naar de UR gaat, omdat dit echt feitelijke informatie uit bronbestanden is.

Gerard zal in het rapport een samenvatting van 1 á 2 pagina's opnemen waarin ook de onderwijskundige termen in worden verwerkt. Dit wordt uiterlijk 6 maart aangeleverd (**actie: Gerard**).

4. Onderwijskwaliteit / Totaalbeeld N=N

Naar aanleiding van de vorige keer is het belangrijk om aan de orde te stellen hoe verder wordt gegaan met de communicatie rondom NisN en dit is met name belangrijk vanaf april.

Van belang is dat we zelf helder moeten hebben wat onderwijskwaliteit is (scherpere duiding). Omdat dit nu niet (goed) gedefinieerd is, komt het protest tegen de compensatieregeling steeds terug.

Bij onderwijskwaliteit speelt voornamelijk het activerende, het ermee bezig zijn, het doen en het presteren. Daarnaast spelen ook de verbeterde werkvormen (tussentijdse activiteiten/opdrachten en maatregelen als studiebegeleiding. Kort gezegd gaat het om een actieve student en een actieve docent die elkaar stimuleren. De kennisoverdracht en eindtermen spelen hierbij ook een belangrijke rol.

Daarnaast moeten we duidelijk hebben naar wie we dit willen communiceren. In principe is dit in de meest algemene zin: als EUR moeten we duidelijk maken dat de EUR een hoge onderwijskwaliteit heeft.

Dit verhaal kan ook worden gekoppeld aan de instellingstoets. Het stuk wat in de werkgroep onderwijskwaliteit komt, kan worden gekoppeld aan de werkgroep NisN. ■ en ■ bekijken dit stuk en koppelen dit terug aan ■. Daarna zal het in de projectgroep worden besproken (actie: ■, ■ en ■).

5. W.v.t.t.k.

- De in het vorig overleg besproken wetsvoorstellen gaan naar de opleidingsdirecteuren. Er zal worden gewacht totdat de details in de regeling bekend worden en dan zal worden geïnventariseerd wat welke opleiding wilt. RSM zal dit ook intern bespreken en het zal op de agenda van INO komen.
- ■ zal nagaan wanneer het artikel in het tijdschrift HO komt (actie: ■).

Kort verslag projectgroep N=N

2.7.2014

Aanwezig: [redacted] (FSW), [redacted] (Risbo), [redacted] (IDO), [redacted] (FW), [redacted] (IDO), [redacted] (IDO)
Afwezig: [redacted] (ESHCC), [redacted] (EMC), [redacted] (iBMG), Ja [redacted] (SMC, pers), [redacted] (ESL), [redacted] (ESE), [redacted] (RSM), [redacted] (Ped).

Bezoek inspectie

Vanuit de inspectie is/wordt er onderzoek gedaan naar rendementsverbetering en selectiemaatregelen. In het kader van Nominaal = Normaal heeft de EUR/FSW ook deelgenomen aan het onderzoek waarbij aan de hand van een vragenlijst het gesprek werd gevoerd. Bij de sessie waren verschillende mensen vanuit de faculteit en IDO aanwezig. Van het gesprek is een verslag gemaakt. In de bijlage het conceptverslag met doorgegeven opmerkingen.

Onderzoeksagenda

De aanwezigen zijn bekend met de stand van zaken. Eind augustus zal er een notitie richting het College gaan.

Met de verschillende onderzoeken die lopen of gaan lopen i.h.k.v. onderwijsonderzoek is het van belang dat er een database komt. Hiervoor zou bijvoorbeeld een codeboek kunnen worden opgesteld, zodat er eenduidige dataverzameling is. [redacted] heeft hiervoor een notitie opgesteld die zal worden besproken met [redacted], [redacted] en [redacted]. De notitie zal als 'advies' door gaan naar de MSI betrokkenen en bekeken zal worden bekeken of het door zal gaan naar het College.

BSA rapportage

Jaarlijks wordt door OOS een BSA rapportage opgesteld. Afgelopen jaar bleek dat niet nodig i.v.m. oplevering van de eindrapportage N=N. Er zal moeten worden nagegaan of OOS dit weer zal leveren of dat de rapportage binnen de MSI 'standaardrapportages' wordt opgenomen (actie IDO).

Conferentie 1 oktober 2014

Het is de bedoeling om jaarlijks een conferentie te organiseren over het onderwijsonderzoek (aan de EUR). Op 1 oktober as zal de aftrap zijn met o.a. de resultaten van de onderzoeksvragen die door Risbo is opgepakt. Bekeken zal worden op het ook mogelijk is om voorlopige resultaten van het 1^e bachelorcohort van FSW te laten zien.

Voortgang projectgroep N=N

Omdat er verschillende (onderwijs)gremia zijn, is het de vraag of de projectgroep moet blijven bestaan. N=N blijft een belangrijk onderwerp, maar wordt nu vooral getrokken door de onderzoekclub onder leiding van [redacted]. Daarnaast komt het onderwerp ook aan bod in het INO en opleidingsdirecteurenoverleg. Na overleg met aanwezigen wordt besloten om de projectgroep op te heffen. De projectgroepleden worden nog uitgenodigd voor een afsluitende borrel (actie IDO).

Universiteitsraad (UR)

Het onderwerp N=N is de afgelopen tijd een aantal keer terug gekeerd in het overleg met de commissie OOS van de UR en in de overlegvergadering CvB-UR. Nadat er onlangs, puur ter informatie, een presentatie door [redacted] is gegeven bleven er vragen vanuit (een aantal) studenten over N=N in het 2^e jaar. De ruwe data van het onderzoek zijn inmiddels opgestuurd. Afgesproken wordt dat er niks meer wordt toegestuurd tot dat de eerste resultaten van Risbo bekend zijn.

FW

FW start in collegejaar 2014-2015 met N=N. Dat jaar zal een overgangsjaar zijn. [redacted] schat in dat de inschrijvingen ongeveer hetzelfde blijven.

Verder wordt gesproken over de deeltijdvariant en Wijsbegeerte van een Wetenschapsgebied. Deeltijd wordt steeds minder, maar dit loopt juist goed bij FW. [redacted] aan dat er door OCW (via VSNU) wel gekeken wordt naar flexibel onderwijs, ook i.h.k.v. Life Long Learning. Wellicht zitten hier mogelijkheden.

Verslag projectgroep N=N d.d. 30.1.2014

Aanwezig: [redacted] (FSW), [redacted] (Risbo), [redacted] (ESHCC), [redacted] (FW),
[redacted] (IDO), [redacted] (IDO), [redacted] (ESE), [redacted] (RSM), [redacted]
[redacted] (Ped)
Afwezig: [redacted] (IDO), [redacted] (EMC), [redacted] (iBMG), [redacted]
[redacted] (SMC, pers), [redacted] (ESL),

Kort verslag

- Er wordt toegewerkt naar een kwalitatieve onderzoeksagenda (incl. kwaliteit onderwijs). Daarnaast zal ook naar de regelgeving worden gekeken om best practices te kunnen delen.
- N.a.v. de werkgroep onderzoeksagenda N=N 27.1.2014 is nagegaan wat er nu mogelijk is:
 - 0-meting bij Erasmus MC (via Institute for Medical Education Research Rotterdam)
 - Tijdsbesteding en stress.
 - Uitvallers: zijn dit dezelfde studenten als voorheen na 2 jaar? Hierbij moet met name gekeken worden naar de buitenlandse studenten die aanpassingsproblemen ondervinden.
 - Inventarisatie van wat er bij faculteiten aan onderzoek naar N=N/studiesucces wordt.
 - ESE meldt dat zij ook bezig zijn met de evaluatie van het onderwijssysteem.
 - Bij RSM wordt vanaf 2008 al informatie verzameld over interventies in onderwijs (nieuwe opzet bachelor, doelstellingsproject, beperking herkansingen, groepswork en N=N). Er is dus al veel info (persoonkenmerken, prestaties) en dit wordt nu systematisch geanalyseerd om te bekijken welk effect welke interventie hebben.
 - Bij RSM zal [redacted] verder onderzoek doen naar N=N. Wellicht kan hier een koppeling worden gemaakt met de onderzoeksagenda.
 - De mogelijkheden om het vervolgonderzoek naar N=N breder (naar andere faculteiten) te trekken moeten worden bekeken. Hierbij moet wel bedacht worden dat formeel toestemming aan studenten moet worden gevraagd.
 - PED is in de lead v.w.b. de opzet van een EUR-brede onderzoeksagenda. Hiervoor is het goed om te weten wat er speelt. Er zal een splitsing worden gemaakt in beleid en wetenschappelijk onderzoek.
 - Naar het financiële plaatje wordt nog gekeken.
 - Er is al veel data beschikbaar bij Risbo, en ook bij andere faculteiten. Uiteindelijk moet worden toegewerkt naar het faciliteren van onderzoek en delen van data delen en best practices.
- De brief van de UR (meegestuurd als bijlage) wordt ook, voor zover van toepassing, meegenomen in het onderzoeksvoorstel. We moeten laten zien dat kwaliteit in het onderwijs niet minder is geworden.
- Mede op verzoek van de UR zal ook naar de regelgeving worden gekeken en best practices worden gedeeld (meegestuurd overzicht). Daartoe zal er ook met de voorzitters van examencommissies worden gesproken. Over een verdere harmonisatie zal niet worden gesproken, daar zal evidentie en redenen voor moeten zijn. Daarnaast zullen ook de belangen per opleiding moeten worden nagegaan (verschillende cohorten en studenten).
- V.w.b. toelating tot het tweede jaar, hangt het af van de faculteit of studenten met bijvoorbeeld 58 punten al dan niet door mogen. De aantallen toegekende PO's en de hardheidsclausule moet ook worden geïnventariseerd bij de opleidingen (via examencommissies). Hier moet ook worden nagegaan hoe het zit bij het doorgaan naar het 2e jaar met minder dan 60 EC omdat er verschillende voorwaarden worden gesteld (bijv. dat studenten het binnen één jaar halen en anders alsnog weggestuurd (RSM) of dat studenten alleen de tentamens moeten halen, maar niet verplicht binnen 1 jaar (ESE/ESHCC)).
- FW kaart aan dat zij vooral te maken hebben met deeltijd- en dubbelstudenten. Dit komt in eerste instantie niet overeen met N=N. Er zal bij FW worden nagegaan hoe dit wordt aangepakt. Wellicht kan op een later moment onderzoek naar deze groep studenten worden gedaan.
- Voor wat betreft 1cHO wordt aangegeven dat de draaitabellen eind januari, begin feb beschikbaar zijn. Het instellingsbestand komt in maart. De vraag staat bij CPC uit of dit door kan naar alle werkgroepleden.
- Actiepunten
 - Inventarisatieverzoek wordt nogmaals doorgestuurd (**actie MG**).
 - Het onderzoeksvoorstel zal t.z.t. worden voorgelegd aan de projectgroep N=N (**actie PED/IDO**).
 - De vraag of de cijfers van het rendement van N=N aan het eind van dit collegejaar beschikbaar zijn via Risbo (**actie IDO i.a.m. Risbo**).

Verslag n.a.v. projectgroep N=N d.d. 15.02.2013

Aanwezig: [redacted] (FSW), [redacted] (Risbo), [redacted] (IDO), Wo [redacted]
[redacted] (ESE), [redacted] (iBMG), [redacted] (FW), [redacted] (SMC, pers), [redacted]
[redacted] (IDO), [redacted] (SMC, pers), [redacted] (ESL), [redacted] (RSM), [redacted]
[redacted] (IDO)

Afwezig: [redacted] (ESHCC), [redacted] (EMC)

Openstaande actiepunten:

- Er wordt voorgesteld om na maart 2013 een eindrapportage op te stellen met de definitieve resultaten. In deze eindrapportage zal ook een kwalitatieve paragraaf worden opgenomen. Het voorstel zal nog worden besproken in de projectgroep (**actiepunt: Risbo**).

Verslag

1. Opening

[redacted] opent de vergadering.

2. Verslag d.d. 11.01.13

- Er wordt medegedeeld dat de deadline voor het indienen van een voorstel voor EAIR verschoven is naar 4 maart as. [redacted] en [redacted] zullen een voorstel indienen over de pilot bij FSW en indien mogelijk wat over de uitgebreide pilot.

3. Mededelingen

- Bij wijsbegeerte hebben de studenten uit de faculteitsraad het idee dat de kwaliteit van het onderwijs door de compensatieregeling afneemt.
- Er is een overleg geweest met de LSvB i.v.m. onjuistheden die zij hebben verspreid. De rectificatie die zij zouden maken, is nooit gezien.
- N.a.v. de verschillende reagerende organisaties (zie OOS, LSvB etc.) is het van belang om het totaalbeeld van N=N goed te communiceren en empirie te hebben. In een volgende vergadering zal nader ingegaan worden op de wijze waarop we in de toekomst NisN neerzetten naar diverse gremia/organisaties (**actiepunt: [redacted]**).
- Het overzicht van de landelijke ontwikkelingen m.b.t. N=N wordt ter kennisgeving aangenomen.

4. Stand van zaken AMvB

[redacted] geeft een toelichting, nadat hij aangeeft dat het bijgevoegde stuk strikt vertrouwelijk is, in ieder geval totdat de stuurgroep en het CvB er kennis van hebben genomen.

In het kader van het wetsvoorstel Kwaliteit in Verscheidenheid zijn JZ en OOS bezig met een stuk. Kern is dat N=N niet in een wet wordt vastgelegd, maar in een lagere regelgeving middels een experimenteer amvb.

Voor de EUR is dan voornamelijk de BSA in B2 en B3 belangrijk en er mag zelf gekozen worden of de EUR meedoet aan de experimenten. Hierdoor kan er een BSA in jaar 2 en 3 worden 'vastgelegd' met dezelfde medezeggenschapsregels. De norm is in de OER te bepalen door decaan. Bijzonderheid: OCW geeft aan dat je in B3 studenten niet meer kan wegsturen, maar de regeling kan toepassen dat tentamens uit B3 en desgewenst ook uit B2 vervallen.

Daarnaast is een mogelijkheid om de *no shows* uit te schrijven. Deze groep drukt namelijk negatief op het rendement. Bij iBMG speelt dit vooral, omdat er relatief veel studenten met bestuursfuncties zijn die i.v.m. de gunstige regeling zich bij iBMG inschrijven voor een opleiding.

Op 28 februari is de tekst openbaar en in maart is er een bijeenkomst voor instellingen, waarbij aangegeven kan worden waar de instellingen (en dus de EUR) een voorkeur voor hebben. Idee is om het niet centraal te bepalen, maar per opleiding, aangezien het afhangt van de inrichting van de opleiding. Er zal per faculteit gekeken worden (bottom up).

In de stuurgroep van 27 februari wordt het besproken. Tot nu toe geeft alleen ESL aan interesse te hebben in het experiment van een BSA in B2 en B3. Eventueel later ook voor andere opleidingen. Alle opleidingen geven aan wel interesse te hebben in de *no show* regeling.

5. Conceptrapport m.b.t. onderzoek naar instroom en studievoortgang

█ geeft kort een toelichting a.d.h.v. een gemaakt overzicht voor de opleidingen. De resultaten zien er goed uit. Vanuit het oogpunt van marketing wordt door █ aangegeven dat er vanuit buiten zal worden bekeken wie er omhoog en omlaag zijn gegaan. Daarom is het ook verstandig om naar de aantallen, i.p.v. percentages, te kijken.

Opgemerkt wordt dat de definitie cohort EUR breed belangrijk blijft en de 1-oktobertelling een lastige datum blijft i.v.m. studenten die zich hebben uitgeschreven vóór oktober. Dit zal worden vermeld in de voetnoot.

Het rapport is vertrouwelijk, maar het kan in principe afzonderlijk ook naar faculteiten. Afsproken wordt dat het rapport vanaf 5 maart officieel verspreid mag worden.

6. Good practice NisN bij iBMG

█ geeft een presentatie over de onderwijsvernieuwingen bij iBMG en de invoering en resultaten van N=N.

7. W.v.t.t.k.

Voor de volgende vergadering (1 maart) worden de punten persbericht en besluitvorming geagendeerd (**actiepunt: █**).

Verslag projectgroep N=N d.d. 20.11.2013

Aanwezig: [redacted] (FSW), [redacted] (Risbo), [redacted] (IDO), [redacted] (ESHC), [redacted] (FW), [redacted] (IDO), [redacted] (iBMG), [redacted] (IDO), [redacted] (SMC, pers), [redacted] (ESL), [redacted] (RSM), [redacted] (Ped)

Afwezig: [redacted] (EMC)

Verslag

1. Opening

[redacted] opent de vergadering.

2. Eindrapport uitgebreide pilot Nominaal is Normaal

- Het beeld is in grote lijnen vrij goed, zeker v.w.b. het rendement.
- Beeld dat RSM het minder goed zou doen, heeft te maken met het aantal PO's en toepassing hardheidsclausule waardoor niet volledig kon worden gerapporteerd over het positieve BSA. Er is wel gebruik gemaakt van een (streng) compensatieregeling, en daarnaast is er ook (individueel) gekeken naar groepen die op het randje zitten (bijv. Aziaten). V.w.b. de hardheidsclausule wordt aangegeven dat deze is toegepast door de examencommissie bij studenten die het wel goed doen, maar niet in aanmerking kwamen voor een PO (ongeveer 12%, flink gegroeid) en betreft vooral de groep met een hardheidsclausule. Omdat deze groep het waarschijnlijk zal halen, zal de groep positief BSA groter worden. RSM denkt er aan om de compensatieregeling aan te passen (2014-2015), omdat het nu binnen de regel al wordt oprekt.
- In de rapportage worden geen nuanceringen opgenomen, maar er zal een extra kolom met het percentage PO worden toegevoegd (actie [redacted]). [redacted] is bereid hierover uitleg te geven, mochten er vragen over komen.
- Bij ESHCC is er een aantal studenten die net geen 60 punten heeft gehaald en niet onder de regeling PO vallen. Deze studenten zijn wel door. Dit kwam ook ter sprake in de cie OOS van de Universiteitsraad d.d. 19.11.2013.
- Voor de groep studenten met een negatief BSA die wel goed zijn, kan er niks worden veranderd aan de PO regeling (wettelijk bepaald). Het positief BSA blijft 60 ECTS.
- Belangrijk dat diversiteit nu is meegenomen. Bij RSM wordt hier nu ook naar gekeken en voor ESL is het belangrijk dat er meer onderzoek wordt gedaan naar diversiteit per faculteit (dus soortgelijk aan tabel 2.1).
- De instroom van NW allochtonen is afgenomen. Dit kan te maken hebben met het databestand dat volgt uit 1cHO (niet verplicht invullen van achtergrondgegevens?). Uitgezocht moet worden waarom dit is afgenomen in de laatste twee jaren, in vergelijking met andere universiteiten en evt. ook hogescholen (actie).
- Aandacht voor de HBO P instromers: wettelijk mogen zij nu worden afgewezen, maar wellicht doen zij het nu ook beter. Dit zal EUR-breed moet worden bekeken. I.a.m. Risbo zal gekeken worden naar de mogelijkheden voor een vervolganalyse (actie IDO i.a.m. Risbo).
- Niet duidelijk waar de verbetering van het rendement in zit: kleinschaligheid of andere regels? Per faculteit moet in kaart worden gebracht welke regels er afgelopen jaar zijn toegepast, evt. in vergelijking met eerdere jaren. Hiervoor zal een format worden aangeleverd. Deadline: eind januari (actie IDO i.a.m. facultaire projectleiders).

3. Commissie OOS 19.11.2013 & UR 3.12.13

- Meegeven dat er meerdere factoren spelen waardoor het studiesucces is verbeterd.
- Belangrijk om te communiceren waardoor de kwaliteit beter is geworden (bijv. door externe toetsing van examens, hoogte van cijfers etc.).

4. Vervolgonderzoek

- Er zal een onderzoeksagenda worden opgesteld waar de projectgroep N=N een rol in gaat spelen. Vervolgens zal er worden gekeken naar de voortgang in het ENO en/of INO en opleidingsdirecteurenoverleg

- (Mogelijke) onderwerpen:
 - o Niet-Westerse allochtonen
 - o Effect van de verschillende maatregelen
 - o Gedrag van studenten (tijdsbestedingsonderzoek 2.0)
 - RSM heeft hier al een keer onderzoek naar gedaan en FSW heeft al gekeken naar studiekeuzegedrag.
 - De extra curriculaire activiteiten zouden hier ook in kunnen worden meegenomen.
 - Hoe meet je studiegedrag? In ieder geval deelname aan tentamens, maar ook eens kijken naar andere universiteit of hogescholen, of via VSNU.
 - o Gebruik compensatieregeling door studenten
 - Ook met het oog op vragen van de UR.
 - Bij FSW al experiment en onderzoek gedaan. Bij ESL ook al bekend.
 - Mogelijkheden bekijken om het binnen de faculteit zelf te onderzoeken.
 - In relatie tot vraag van de rector over de groep 'uitvallers'.
- Nagegaan moet worden hoe het 1CHO bestaan wordt gedeeld (**actie IDO i.a.m. [REDACTED] en [REDACTED]**).
- Eventueel de (analyse van) de NSE resultaten gebruiken voor satisfactie van studenten.
- Vanuit de UR zal ook iemand worden aangesteld om mee te denken over een dergelijk programma.
- Bekijken wat er al binnen de faculteiten wordt gedaan en/of wat eventueel zelf door faculteiten kan worden opgepakt (**actie IDO i.a.m. facultaire projectleiders**).

5. Proces

- Er wordt nog een nieuwe versie van het rapport gestuurd aan de UR. Dezelfde week wordt het rapport openbaar (persbericht, website en dossier).
- Na de UR zal het rapport binnen faculteiten verspreid worden (via facultaire projectleiders en opleidingsdirecteuren).
- Voor de volgende projectgroep zal een concept onderzoeksagenda worden opgesteld.
- [REDACTED] geeft een update over de invoering van N=N bij FW:

Alles is in principe al doorgevoerd, behalve de ophoging van 40 naar 60 ECTS.

Als N=N afgelopen collegejaar zou zijn ingevoerd, waren er in dat cohort minder studenten met 60 ECTS, in vergelijking met vorige cohorten.

V.w.b. N=N en het reorganisatieplan van FW geeft [REDACTED] aan dat de faculteit zich meer zal richten op duale en deeltijdstudenten, waar N=N niet op is gericht. Curriculum zal daarom waarschijnlijk weer moeten worden herzien. Cohort voltijders zal dus niet groeien.

6. W.v.t.t.k.

De volgende bijeenkomst staat gepland op 7 maart om 10.30 uur in T3-07.

Rotterdamse Kamer van Verenigingen

Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

College van Bestuur

Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 50

Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

Doorkiesnr 010-4082288

Fax 010-4089073

E-mail cvb@eur.nl

Internet www.eur.nl

Ons kenmerk

CvB/MW/ 251.761

Uw kenmerk

Datum

23 januari 2012

Onderwerp

Reactie op uw brief inzake Nominaal is Normaal

Geachte heer [REDACTED]

Naar aanleiding van ons gesprek op 5 december jl. heb ik van u een brief ontvangen waarin u uw zorgen kenbaar maakt over enkele aspecten van Nominaal is normaal. Hoewel het College en de studentengezelligheids- en studieverenigingen hetzelfde belang hebben, nl. activerende onderwijsplannen waarbij voldoende ruimte is voor nevenactiviteiten, ervaart u enkele knelpunten die u zorgen baren. Op een aantal van uw zorgen wil ik hieronder ingaan, nl. uw zorg over de invoering van een harde knip na het tweede jaar en het moment van besluitvorming over EUR-brede invoering van een BSA van 60 ECTS in bachelor 1.

In een eerdere fase van dit project heeft het College verschillende varianten van het jaarklassensysteem overwogen en gedacht aan een harde knip in bachelor jaar 2. Diverse gesprekken met de Universiteitsraad, Commissie OOS en ons gesprek op 5 december jl. hebben er mede toe geleid dat het College in een eerder stadium heeft besloten om alleen invoering van de harde knip na jaar 1 voor alle faculteiten onderdeel uit te laten maken van het centrale N=N beleid. Faculteiten kunnen echter besluiten om ook in latere jaren een harde knip in te voeren. Overleg over mogelijke invoering wordt gevoerd op facultair niveau (faculteitsraad).

Een zeer belangrijke factor in het besluit over het vervolg van N=N is het onderzoek naar effecten van invoering van N=N maatregelen bij FSW. De medezeggenschap zal intensief bij de besluitvorming in maart worden betrokken. Het College meent op basis van het onderzoek bij FSW in maart voldoende gegevens te hebben verkregen voor besluitvorming en ziet geen reden tot uitstel van besluitvorming na afronding van het onderzoek eind 2012 (zie ook het antwoord op vraag 6 van de Studentgeleding Universiteitsraad).

- (Mogelijke) onderwerpen:
 - o Niet-Westerse allochtonen
 - o Effect van de verschillende maatregelen
 - o Gedrag van studenten (tijdsbestedingsonderzoek 2.0)
 - RSM heeft hier al een keer onderzoek naar gedaan en FSW heeft al gekeken naar studiekeuzegedrag.
 - De extra curriculaire activiteiten zouden hier ook in kunnen worden meegenomen.
 - Hoe meet je studiegedrag? In ieder geval deelname aan tentamens, maar ook eens kijken naar andere universiteit of hogescholen, of via VSNU.
 - o Gebruik compensatieregeling door studenten
 - Ook met het oog op vragen van de UR.
 - Bij FSW al experiment en onderzoek gedaan. Bij ESL ook al bekend.
 - Mogelijkheden bekijken om het binnen de faculteit zelf te onderzoeken.
 - In relatie tot vraag van de rector over de groep 'uitvallers'.
- Nagegaan moet worden hoe het 1cHO bestaan wordt gedeeld (**actie IDO i.a.m. [REDACTED] en [REDACTED]**).
- Eventueel de (analyse van) de NSE resultaten gebruiken voor satisfactie van studenten.
- Vanuit de UR zal ook iemand worden aangesteld om mee te denken over een dergelijk programma.
- Bekijken wat er al binnen de faculteiten wordt gedaan en/of wat eventueel zelf door faculteiten kan worden opgepakt (**actie IDO i.a.m. facultaire projectleiders**).

5. Proces

- Er wordt nog een nieuwe versie van het rapport gestuurd aan de UR. Dezelfde week wordt het rapport openbaar (persbericht, website en dossier).
- Na de UR zal het rapport binnen faculteiten verspreid worden (via facultaire projectleiders en opleidingsdirecteuren).
- Voor de volgende projectgroep zal een concept onderzoeksagenda worden opgesteld.
- [REDACTED] geeft een update over de invoering van N=N bij FW:

Alles is in principe al doorgevoerd, behalve de ophoging van 40 naar 60 ECTS.

Als N=N afgelopen collegejaar zou zijn ingevoerd, waren er in dat cohort minder studenten met 60 ECTS, in vergelijking met vorige cohorten.

V.w.b. N=N en het reorganisatieplan van FW geeft [REDACTED] aan dat de faculteit zich meer zal richten op duale en deeltijdstudenten, waar N=N niet op is gericht. Curriculum zal daarom waarschijnlijk weer moeten worden herzien. Cohort voltijders zal dus niet groeien.

6. W.v.t.t.k.

De volgende bijeenkomst staat gepland op 7 maart om 10.30 uur in T3-07.

01 FEB. 2012

252037

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Erasmus Universiteit Rotterdam
t.a.v. de voorzitter van het College van Bestuur
Postbus 1738
3000 DR ROTTERDAM

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
370785

Uw brief van
18 november 2011

Uw referentie
CvB/MW/251.178

31 JAN. 2012

Datum
Betreft Langstuderen en prestatieafspraken

Geachte mevrouw Van der Meer Mohr,

U hebt mij op 18 november 2011 een brief gestuurd over de ongunstige financiële effecten van met name de langstudeerdersmaatregel op uw universiteit. Op 10 januari jl. is hierover ambtelijk overleg met uw instelling gevoerd. In deze brief staan de conclusies van dit overleg.

Om te beginnen spreek ik mijn waardering uit voor het feit dat de EUR zich ten opzichte van andere instellingen onderscheidt met het beleid 'nominaal is normaal' en het 'jaarklassensysteem' en dat ook daadwerkelijk wil gaan uitvoeren. U sluit hierbij goed aan op de Strategische Agenda Hoger Onderwijs, Onderzoek en Wetenschap. Ik sta dan ook positief tegenover de aanpak van de EUR.

In uw brief geeft u aan dat u door het verkorten van de studieduur collegegeld-inkomsten misloopt en daardoor minder inkomsten zult genereren. De vraag hierbij is of de kosten voor de opleiding gelijk blijven door het verkorten van de studieduur, of dat de kosten juist hoger worden doordat vanwege het verkorten van de studieduur het onderwijs geïntensiveerd moet worden, danwel dat er besparingen zijn. Hiertegenover staan waarschijnlijk ook hogere rendementen in de vorm van diplomabekostiging doordat meer studenten hun diploma behalen. Om deze vragen te kunnen antwoorden, is in het hoofdlijnenakkoord met de VSNU afgesproken in beeld te brengen hoe de prijs per student zich ontwikkelt o.a. als gevolg van sneller studeren. U hebt aangegeven hieraan graag te willen meewerken. Ook omdat u veel cijfermateriaal beschikbaar hebt en u nu met dit specifieke beleid bezig bent. De verwachting is dat dit onderzoek vóór de zomer is afgerond.

Wat betreft de door u in de brief aangegeven oplossingsrichtingen het volgende. Uiteraard kan ik op dit moment nog geen toezegging doen over de inzet van de middelen uit het selectieve budget, zoals opgenomen in het Hoofdlijnenakkoord met de VSNU.

Ik hoop hierbij een aantal van uw zorgen weggenomen te hebben en ik zie uit naar ons vervolgesprek waarin wij de op 5 december jl. besproken opties en uw concrete voorstellen voor hoe de verenigingen zelf kunnen inspelen op de ontwikkelingen in het hoger onderwijs zullen uitdiepen. Graag zie ik uw voorstellen halverwege maart tegemoet.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

[Redacted signature]

Prof. dr. H.G. Schmidt,
Rector Magnificus

Rotterdamse Kamer van Verenigingen

Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

College van Bestuur

Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 50

Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

Doorkiesnr 010-4082288

Fax 010-4089073

E-mail cvb@eur.nl

Internet www.eur.nl

Ons kenmerk

CvB/MW/ 251.761

Uw kenmerk

Datum

23 januari 2012

Onderwerp

Reactie op uw brief inzake Nominaal is Normaal

Geachte heer [redacted]

Naar aanleiding van ons gesprek op 5 december jl. heb ik van u een brief ontvangen waarin u uw zorgen kenbaar maakt over enkele aspecten van Nominaal is normaal. Hoewel het College en de studentengezelligheids- en studieverenigingen hetzelfde belang hebben, nl. activerende onderwijsplannen waarbij voldoende ruimte is voor nevenactiviteiten, ervaart u enkele knelpunten die u zorgen baren. Op een aantal van uw zorgen wil ik hieronder ingaan, nl. uw zorg over de invoering van een harde knip na het tweede jaar en het moment van besluitvorming over EUR-brede invoering van een BSA van 60 ECTS in bachelor 1.

In een eerdere fase van dit project heeft het College verschillende varianten van het jaarklassensysteem overwogen en gedacht aan een harde knip in bachelor jaar 2. Diverse gesprekken met de Universiteitsraad, Commissie OOS en ons gesprek op 5 december jl. hebben er mede toe geleid dat het College in een eerder stadium heeft besloten om alleen invoering van de harde knip na jaar 1 voor alle faculteiten onderdeel uit te laten maken van het centrale N=N beleid. Faculteiten kunnen echter besluiten om ook in latere jaren een harde knip in te voeren. Overleg over mogelijke invoering wordt gevoerd op facultair niveau (faculteitsraad).

Een zeer belangrijke factor in het besluit over het vervolg van N=N is het onderzoek naar effecten van invoering van N=N maatregelen bij FSW. De medezeggenschap zal intensief bij de besluitvorming in maart worden betrokken. Het College meent op basis van het onderzoek bij FSW in maart voldoende gegevens te hebben verkregen voor besluitvorming en ziet geen reden tot uitstel van besluitvorming na afronding van het onderzoek eind 2012 (zie ook het antwoord op vraag 6 van de Studentgeleding Universiteitsraad).

Wel heb ik aangegeven dat u er verstandig aan doet bij het indienen van uw profiel ten behoeve van de prestatieafspraken dit voorjaar het effect van uw beleid zoveel en zo helder mogelijk toe te lichten.

Datum

Onze referentie
370785

Met vriendelijke groet,

De directeur-generaal Hoger Onderwijs, Beroepsonderwijs, Wetenschap & Emancipatie

Memorandum

Aan: College van Bestuur
Van: [REDACTED]
Kenmerk: @@
Datum: 20 februari 2012
Onderwerp: Beschikbare budgetten t.b.v. onderwijskwaliteit

Ruim een jaar geleden, in augustus/september 2010, hebben de opleidingen projectplannen ingeleverd t.b.v. het project Goed uit de Startblokken (GUDS, zie bijlage 1). Spoedig na het indienen van de projectplannen maakte het kabinet haar plannen bekend omtrent de langstudeerdersregeling, waardoor het College van Bestuur zich genoodzaakt voelde zich te richten op dringende maatregelen om de studievertraging terug te dringen. In die omstandigheid werd door het College besloten de honorering van de facultaire projecten voorlopig op te schorten. Voor de interfacultaire projecten werden onder de noemer Boeien, Binden en Begeleiden (BBB) wel middelen vrijgemaakt, waarvoor er in totaal tot en met 2011 k€300 is gereserveerd. Een specificatie hiervan is te vinden in bijlage 2.

In samenwerking met faculteiten werd vervolgens in 2011 het EUR-brede beleidsplan Nominaal is Normaal ontwikkeld. Aan dit nieuwe beleid is een budget gekoppeld van k€ 700, dat voortkomt uit een reservering van M€ 1,0 minus de bovengenoemde al toegekende budgetten voor BBB ad k€ 300. In de universitaire begroting 2012 is dit budget terug te vinden in de strategische ruimte onder de noemer Nominaal is Normaal.

Daarnaast is er in de strategische ruimte ten behoeve van Studiesucces in bachelor 1 k€ 17 en ten behoeve van Diversiteitsbeleid onder Studenten nog een restbedrag van in totaal k€ 250 beschikbaar. Dit restbedrag betreft de eindstand 2011 k€ 650,- minus de voorziene aanvraag (op korte termijn) voor reservering van k€ 400 voor het project PreAcademic Development Programme (PADP). Dit project betreft een onderdeel van het BV2013-project Studiekeuzecentrum en beoogt activiteiten in te richten voor een betere studiekeuze van talentvolle VWO5 en 6 scholieren die als eerste generatie in hun familie terecht komt op de universiteit. Ook ondersteunt dit project deze studenten op het gebied van academische integratie en sociale integratie. Het gaat hier om een intensieve samenwerking met de Gemeente Rotterdam en regionale middelbare scholen.

We stellen voor dat de huidige resterende bedragen die opgenomen zijn in de strategische ruimte voor Nominaal is Normaal en het Diversiteitsbeleid onder Studenten, in totaal k€ 950, *onder voorwaarden* beschikbaar worden gesteld aan de bacheloropleidingen.

De voorwaarden

Ons voorstel is bovenstaande middelen in te zetten bij bacheloropleidingen die recentelijk of in de nabije toekomst bezig zijn met grondige hervormingen van (het eerste jaar van) het bachelorprogramma, waarbij de onderwijshervorming gericht is op vermindering van uitval en/of verhoging van doorstroom en rendement. Daarbij sluiten we ESL op voorhand uit, omdat deze faculteit reeds middelen toegezegd heeft gekregen voor haar onderwijshervorming.

Bij de toekenning van de middelen willen we oog hebben voor de opleidingen die ten tijde van de GUDS-ronde (in 2010) de grootschalige en integrale onderwijsvernieuwingen hebben doorgezet,

Wel heb ik aangegeven dat u er verstandig aan doet bij het indienen van uw profiel ten behoeve van de prestatieafspraken dit voorjaar het effect van uw beleid zoveel en zo helder mogelijk toe te lichten.

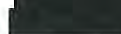
Datum

Onze referentie
370785

Met vriendelijke groet,

De directeur-generaal Hoger Onderwijs, Beroepsonderwijs, Wetenschap & Emancipatie,

Voorstel

Indien u besluit in te stemmen met het uitzetten van de in de begroting 2012 gereserveerde bedrag stellen we voor de opleidingsdirecteuren spoedig uit te nodigen om in mei 2012 een voorstel in te dienen dat voldoet aan bovenstaande criteria. De projectgroep Nominaal is Normaal¹ zal ten behoeve van de toekenning van de middelen een advies uitbrengen aan het College van Bestuur, waarna definitieve besluitvorming door het College zal plaatsvinden.

Concept-besluit

Voorstel is om

1. de resterende middelen Studiesucces in Bachelor 1 ad €16.640 toe te voegen aan N=N.
2. uit de eind 2011 beschikbare middelen Diversiteit onder Studenten ad € 649.171:
 - a) €249.171 toe te voegen aan N=N;
 - b) € 400.000 voorlopig gereserveerd te houden tot na aanvraag PADP en dan een besluit te nemen over deze middelen.
3. in aanvulling op lid 1 de wijziging in de geplande uitgaven, 2012 k€ 467 en 2013 k€ 500, te accorderen en toe te staan dat er een begrotingstekort optreedt van k€ 217 in 2012.
4. in te stemmen dat een deel van de middelen ingezet wordt om de opleidingen te belonen voor de eerdere initiatieven.
5. in te stemmen met het voornemen opleidingen te verzoeken om voorstellen in te dienen voor hervormingen van het bachelorprogramma om in aanmerking te komen voor toekenning van middelen.
6. in te stemmen met de hierboven beschreven vier criteria ter beoordeling van de voorstellen.
7. de projectgroep Nominaal is Normaal te verzoeken advies uit te brengen over de verdeling van de middelen op basis van de beoordelingscriteria.

¹ Facultaire vertegenwoordigers in de projectgroep worden hierbij uitgesloten.

Bijlage 1. Ingediende voorstellen ten behoeve van GUDS

Bestuurskunde (dd 30 augustus 2010):

- De ontwikkeling van een goed werkende, gebruikersvriendelijke 'zelfanalyse studievaardigheden' voor studenten.
- Opbouw van expertise over het doceren via de Harvard Case Method en het ontwikkelen van cases.

Criminologie (voorstel dd 25 augustus 2010):

- Studiekeuzetest, leerstijltest en instroommonitor.
- Ontwerpen van remediërende activiteiten (pm).
- Training werkgroepdocenten.
- Voorlichting (PM).

Economie (toelichting 30 augustus 2010)

- Geen beroep gedaan op beschikbare middelen.

Rechtsgeleerdheid (faculteit)

Middelen zijn inmiddels toegekend.

ESHCC (augustus 2010)

- Doorlichten curriculum (Opleiding Geschiedenis, in een volgend stadium ook Algemene Cultuurwetenschappen).
- Ontwikkelen toetsbeleid.
- Uitwisseling 'good practices'.
- Managementinformatie.
- Studiekeuzegesprekken (Opleiding Geschiedenis).
- Taaltoets / honoursprogramma's / Challenge programs.
- Ontwikkelen kwaliteitsmanagementsysteem.

Wijsbegeerte (1 september 2010)

?

IBMG

Reeds nieuwe aanvraag ingediend

Psychologie

- Ontwikkeling internet zelfselectie-test met geautomatiseerde feedback voor studenten die overwegen psychologie te studeren.
- Ontwikkeling webgebaseerde Elektronische Studietoets (E-coach) om
 - o studenten automatisch actuele feedback op hun studieresultaten te geven en
 - o studenten met verhoogd risico op studie-uitval vroegtijdig op te sporen.
- Ontwikkeling remediërende interventie voor studenten met verhoogd risico op studie-uitval t.g.v. verkeerde studie-aanpak.
- Verhoging validiteit BSA instrumentarium d.m.v. aanpassing toetssysteem.
- Aanpassen overgangsbepalingen in de OER t.b.v. individueel maatwerk
- Aanscherping protocol masterstage en bachelor- en masterscriptie.

Sociologie

- Instroommonitor.
- Ontmoetingsruimte op de campus voor Sociologiestudenten.
- Gerichte en passende voorlichting aan studiekeuzers.
- Invoering van het PGO monitoren en systematisch evalueren.
- Managementinformatie.

February 20, 2012

Bijlage 2. Interfacultaire projecten in het kader van GUDS

<i>Interfacultair project</i>	<i>Toegewezen budget (€)</i>	<i>Uitgaven 2011 (€)</i>	<i>Uitgaven 2012 (€)</i>
"Professionalisering tutoeren/mentoren"	60.000	- 40.000	- 20.000
"Ontwikkelen instrumentarium voor monitoren van instroom"	120.000		-120.000
"Invoeren studiekeuzegesprekken, aanpassen voorlichting, zelfselectie"	120.000		-120.000
TOTAAL	300.000	- 40.000	- 260.000

ADVIESNOTA aan het College van Bestuur		
Onderwerp	: Beschikbare budgetten t.b.v. onderwijskwaliteit	
Kenmerk	: IDO/LV	
Datum	: 20-02-2012	
Redacteur	: [REDACTED]	
Stuknummer	: 12BN0108	
Aantal Bijlagen	: 1	
		Afgestemd met:
Akkoord eindverantwoordelijke		
Medeparaaf dir.		
Medeparaaf dir.		
Medeparaaf dir.		
Akkoord agenderen secretaris	Datum:	Paraaf:
Secretaris CvB		
Portefeuillehouder College van Bestuur		
Voorzitter CvB		
Rector magnificus		
Lid CvB		
Besloten wordt:		
1. De resterende middelen Studiesucces in Bachelor 1 ad €16.640 toe te voegen aan N=N. 2. Uit de eind 2011 beschikbare middelen Diversiteit onder Studenten ad € 649.171: a) €249.171 toe te voegen aan N=N; b) € 400.000 voorlopig gereserveerd te houden tot na aanvraag Pre Academic Development Program en vervolgens een besluit te nemen over deze middelen. 3. In aanvulling op lid 1 de wijziging in de geplande uitgaven - 2012 k€ 467 en 2013 k€ 500 - te accorderen en toe te staan dat er een begrotingstekort optreedt van k€ 217 in 2012. 4. In te stemmen dat een deel van de middelen ingezet wordt om de opleidingen te belonen voor de eerdere initiatieven. 5. In te stemmen met het voornemen opleidingen te verzoeken om voorstellen in te dienen voor hervormingen van het bachelorprogramma om in aanmerking te komen voor toekenning van middelen. 6. In te stemmen met de in de nota beschreven vier criteria ter beoordeling van de voorstellen. 7. De projectgroep Nominaal is Normaal te verzoeken advies uit te brengen over de verdeling van de middelen op basis van de beoordelingscriteria. 8. Actiepunt: IDO i.s.m. CPC.		

EUR Ingekomen d.d.	Corr. Nr. UM 36139
20 JUNI 2012	0-17892
 ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM	

Aan:

- Decanen
- Opleidingsdirecteuren
- Universiteitsraad

College van Bestuur

Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010-4082288
Fax 010-4089073
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Ons kenmerk

CvB/MWI/ 252.646

Uw kenmerk

Datum

6 maart 2012

Onderwerp

'Nominaal is normaal'

Het College van Bestuur heeft kennis genomen van het rapport inzake de evaluatie van 'Nominaal is normaal' (N=N) bij FSW. Onderwijskundig gezien lijkt N=N de beoogde doelen te halen: naar verwachting heeft N=N positieve effecten op de doorstroom van studenten. Om die reden is het College voornemens om, in overleg met decanen, de pilot met het nieuwe onderwijssysteem uit te breiden.

Discussie met u en tal van anderen binnen onze academische gemeenschap heeft het College er van overtuigd dat draagvlak en zorgvuldigheid hier van groot belang zijn. Hoewel onderwijskundig positieve resultaten zijn te zien is zorgvuldige invoering en voorbereiding nodig. N=N moet niet eerder worden ingevoerd dan wanneer een faculteit daar ook echt klaar voor is. Hiervoor zullen de decanen in overleg treden met de facultaire bestuurs- en medezeggenschapsorganen.

Het College is voornemens de effecten van N=N zorgvuldig te blijven monitoren. In maart 2013 zult u opnieuw worden geïnformeerd over de resultaten hiervan en zal met u worden gesproken over de voortgang van de implementatie van N=N.

Het besluitvormingsproces is voor de komende weken als volgt ingericht:

- Op 12 maart a.s. wordt op ambtelijk niveau gesproken met opleidingsdirecteuren;
- Op 21 maart a.s. wordt door ons gesproken met decanen;
- Op 27 maart a.s. wordt door ons gesproken met de Universiteitsraad.

Graag vernemen we in ons overleg op 27 maart a.s. het advies van de Universiteitsraad over bovenstaand voornemen van het College inzake de invoering van N=N aan de Erasmus Universiteit.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

mr P.F.M. van der Meer Mohr,
Voorzitter

Aan het Presidium van de Universiteitsraad
Erasmus Universiteit Rotterdam
Kamer ET-38
Woudestein

College van Bestuur

Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010-4082288
Fax 010-4089073
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Ons kenmerk
CvB/MW/252.644

Uw kenmerk

Datum
6 maart 2012

Onderwerp
Vragen over Nominaal is Normaal: onderzoek FSW

Vanuit uw commissie OOS ontvingen wij op 29 februari jongstleden zeven vragen naar aanleiding van de eerste rapportage over Nominaal is Normaal bij FSW.

In de bijlage ontvangt u de beantwoording van de vragen, evenals de tweede rapportage van het onderzoek bij FSW, het voorgenomen besluit van het CvB en het persbericht.

Op basis van deze informatie vernemen wij graag uw advies over de invoering van N=N bij de Erasmus Universiteit. Mocht u verder informatie willen, dan kunt u contact opnemen met dr Lyanda Vermeulen-Kerstens (projectleider).

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

mr P.F.M. van der Meer Mohr,
Voorzitter

Bijlagen: 3

1. Zijn er reeds criteria opgesteld, aan de hand waarvan kan worden bepaald of de invoering op FSW geslaagd is? Met andere woorden: vanaf welke teleurstellende resultaten is het College voornemens de decanen te adviseren niet door te gaan met de invoering van (mogelijk specifieke) onderwijsveranderingen?

T.b.v. de besluitvorming omtrent N=N zijn geen harde criteria gesteld om te bepalen of de invoering geslaagd is. Reden hiervoor is dat N=N een pakket aan maatregelen betreft dat in zijn geheel beoordeeld moet worden. Zoals in antwoord op eerdere vragen van de SGUR is gesteld: "Nominaal = Normaal is er op gericht studievertraging substantieel terug te brengen. Opleidingen met hoge rendementen kenmerken zich door een beter samenspel van (kleinschalige, intensievere) onderwijsleeromgeving, onderwijsaanbod, examensysteem, docenten en studenten. Resultaat is actiever studeergedrag. ... Daarmee beoogt de EUR de studievoortgang van studenten te bevorderen."

2. De FSW is intensief bezig met het opnieuw binnenhalen van afgehaakte leerlingen. Denkt het College dat dit een wenselijke situatie is (blijkbaar haken er zoveel leerlingen af, dat het gewenst is om veel arbeidsuren te investeren in het terughalen van die leerlingen)? Druist het niet in tegen de gedachte achter Nominaal = Normaal, dat alleen die studenten gewenst zijn die ook een eigen motivatie hebben om zich in te zetten voor hun studie?

Voor zover onze informatie strekt is FSW niet intensief bezig met het opnieuw binnenhalen van afgehaakte leerlingen.

3. Is het College bereid om in haar advies aan de decanen op te nemen dat er een grens aan de mogelijkheden van compenseren dient te zitten? Naar aanleiding van de mogelijkheid om een vier te compenseren met drie zessen, bij de opleiding Bestuurskunde. In een dergelijk geval kan niet worden gezegd dat er sprake is van excellentie op één gebied, om een onvoldoende op een ander gebied te compenseren.

Volgens het College valt de invulling van examenregelingen onder de bevoegdheid van de examencommissie. Uitwisseling van kennis wordt wel door het CvB gestimuleerd. Op 7 maart vindt een bijeenkomst plaats waarbij examencommissies bijeen komen om ervaringen/zienswijzen over compensatie te delen.

4. Een van de voordelen van N=N, zo is het argument, is dat het voor instroom van meer gemotiveerde studenten zal zorgen, die uiteindelijk voor een hoger rendement zullen zorgen. Echter in de managementsamenvatting van het onderzoeksverslag deel één, wordt al geconstateerd dat meer dan de helft van de studenten die dit jaar zijn begonnen met hun studie aan de FSW zich niet bewust was van N=N, en dit dus ook niet heeft mee laten wegen in de studiekeuze. Andersom heeft een (klein) aantal studenten dat zich wel bewust was van de invoering van N=N, dit negatief laten meespelen in de

keuze van de studie: ze zijn geen opleiding aan onze universiteit gaan doen, of niet aan de FSW. Staat het College voor om N=N als marketing-tool te gebruiken om gemotiveerdere studenten aan te trekken, of zal er naar aanleiding van deze eerste resultaten juist geen nadruk op N=N worden gelegd?

College ziet N=N als mogelijkheid voor de EUR om zich te profileren en als mogelijkheid tot kwaliteitsverbetering en daarmee hoopt het CvB gemotiveerde studenten te interesseren voor een studie aan de EUR. Het zal echter even duren voordat deze reputatie terug te zien is in de instroom.

5. In het onderzoeksverslag staat (p.4) dat 'de maatregelen die worden voorgesteld in de regeling [N=N] betreffen' En dan een lijst met o.a. 'harde knip tussen Bachelor 2 en 3'. Dit terwijl de rector de universiteitsraad (inmiddels) heeft toegezegd dat deze harde knip niet van bovenaf gestimuleerd zal worden. Kan deze formulering uit het onderzoeksverslag worden gehaald?

In de tweede tussenrapportage onderzoek FSW wordt beschreven dat alleen een harde knip na het eerste jaar onderdeel is van de N=N maatregelen (zie bijgevoegde rapportage).

6. Hoe wordt er in de methodiek van het onderzoek rekening gehouden met effecten als het zogenaamde 'Hawthorne-effect'; dat mogelijke verbetering van de (studie)resultaten voortkomt uit het feit dat de studenten onderwerp van onderzoek zijn, in plaats van uit de maatregelen zelf?

Het Hawthorne effect is inherent aan sociaal wetenschappelijk onderzoek. Volgens de onderzoekers is dit effect onontkoombaar, daarmee dient rekening worden gehouden bij de interpretatie van de resultaten.

7. Bij het bestuderen van de instroomcijfers van Psychologie wordt de instroom van 2011 o.a. vergeleken met de 'laagste instroom', in cohort 2008 (253 studenten). Echter in dezelfde grafiek wordt ook de numerus fixus voor deze opleiding per jaar weergegeven: alle jaren, ook 2008, maar behalve 2011, laten zien dat de numerus fixus wordt gehaald. De numerus fixus wordt verder niet meegenomen in de analyse van de cijfers, terwijl het juist zeer relevant zou zijn om de cijfers van vooraanmeldingen, aanmeldingen én de numerus fixus cijfers te vergelijken. Deze cijfers staan nog niet in het eerste deel van het onderzoeksverslag: komen deze in het tweede deel te staan (voor alle opleidingen met numerus fixus)? Indien dit niet het geval is, zou de commissie OOS graag deze cijfers alsnog ontvangen.

Zowel in de eerste als de tweede tussenrapportage wordt de numerus fixus en de instroom van de opleiding Psychologie meegenomen in het onderzoek (zie pagina 17 en

18 van de bijgevoegde rapportage). Cijfers van vooraanmeldingen zijn zeer onbetrouwbaar en zijn daarom niet meegenomen in het onderzoek.

Aan:

- Decanen
- Opleidingsdirecteuren
- Universiteitsraad

College van Bestuur

Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010-4082288
Fax 010-4089073
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Ons kenmerk

CvB/MW/ 252.646

Uw kenmerk

Datum

6 maart 2012

Onderwerp

'Nominaal is normaal'

Het College van Bestuur heeft kennis genomen van het rapport inzake de evaluatie van 'Nominaal is normaal' (N=N) bij FSW. Onderwijskundig gezien lijkt N=N de beoogde doelen te halen: naar verwachting heeft N=N positieve effecten op de doorstroom van studenten. Om die reden is het College voornemens om, in overleg met decanen, de pilot met het nieuwe onderwijssysteem uit te breiden.

Discussie met u en tal van anderen binnen onze academische gemeenschap heeft het College er van overtuigd dat draagvlak en zorgvuldigheid hier van groot belang zijn. Hoewel onderwijskundig positieve resultaten zijn te zien is zorgvuldige invoering en voorbereiding nodig. N=N moet niet eerder worden ingevoerd dan wanneer een faculteit daar ook echt klaar voor is. Hiervoor zullen de decanen in overleg treden met de facultaire bestuurs- en medezeggenschapsorganen.

Het College is voornemens de effecten van N=N zorgvuldig te blijven monitoren. In maart 2013 zult u opnieuw worden geïnformeerd over de resultaten hiervan en zal met u worden gesproken over de voortgang van de implementatie van N=N.

Het besluitvormingsproces is voor de komende weken als volgt ingericht:

- Op 12 maart a.s. wordt op ambtelijk niveau gesproken met opleidingsdirecteuren;
- Op 21 maart a.s. wordt door ons gesproken met decanen;
- Op 27 maart a.s. wordt door ons gesproken met de Universiteitsraad.

Graag vernemen we in ons overleg op 27 maart a.s. het advies van de Universiteitsraad over bovenstaand voornemen van het College inzake de invoering van N=N aan de Erasmus Universiteit.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

mr P.F.M. van der Meer Mohr,
Voorzitter

Risbo
Research Training-Observation

Faculteit der Sociale Wetenschappen

“Nominaal is Normaal” bij FSW

Tweede rapportage met resultaten over
studiekeuze, instroom, studieresultaten en
gerapporteerde zelfstudietijd

Datum: Maart 2012

Auteurs:

Dr. Gerard Boon (Risbo)

Mark Adriaans MC (FSW)

Samenvatting

Inleiding

De Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam heeft in het academisch jaar 2011-2012 bij alle vier haar opleidingen de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N) ingevoerd. Doel van de regeling is de doorstroom van studenten te verbeteren.

Risbo en FSW voeren gezamenlijk onderzoek uit naar het effect van de invoering van de regeling bij FSW. In dit onderzoek wordt gekeken naar het effect van N=N op (a) de studiekeuze en instroom van studenten, (b) de studieresultaten / het studiesucces van studenten, (c) de gerapporteerde zelfstudietijd van studenten, (d) de tevredenheid van studenten over de opleiding, en (e) hoe N=N het beste kan worden vormgegeven.

Resultaten onderzoek N=N tot 1 februari 2012

Tot dusver zijn analyses uitgevoerd die relateren aan de vraag welk effect de invoering van N=N heeft op de studiekeuze van studenten, de instroom van studenten, de studieresultaten en de gerapporteerde zelfstudietijd van studenten. De belangrijkste observaties die uit deze analyses naar voren zijn gekomen zijn:

N=N en de studiekeuze van studenten

- Meer dan de helft van de huidige eerstejaars studenten bij FSW was vóór definitieve inschrijving niet op de hoogte van de regeling N=N¹. Dit geldt ook voor de vooraanmelders die zich uiteindelijk niet hebben ingeschreven.
- Het bekend zijn met de regeling N=N heeft bij de huidige eerstejaars studenten van FSW geen invloed gehad op het overwegen om dezelfde opleiding aan een andere universiteit te volgen.
- Er waren vóór definitieve inschrijving ongeveer net zo veel studenten die positief over de regeling waren als studenten die hier negatief over waren.
- Een ruime meerderheid van de huidige eerstejaars studenten van FSW heeft de regeling N=N niet laten meespelen in de studiekeuze. Een kleine minderheid (7% van alle eerstejaars) heeft de regeling op een negatieve manier laten meespelen in hun studiekeuze; 2% heeft de regeling op een positieve manier laten meespelen.
- Slechts een enkele vooraanmelder die zich uiteindelijk niet heeft ingeschreven voor een FSW-opleiding aan de EUR geeft aan dat N=N hiervoor de reden is.
- Studenten met eerdere tegenvallende studieprestaties in het hoger onderwijs staan niet significant positiever of negatiever tegenover de regeling N=N en hebben hun studiekeuze niet significant meer of minder door de regeling laten beïnvloeden dan studenten van wie de eerdere prestaties in het hoger onderwijs voldoende waren.

¹ Ondanks het feit dat er vanaf juni 2011 via verschillende kanalen uitgebreid over de regeling is gecommuniceerd.

Bij bovengenoemde observaties moeten twee opmerkingen worden gemaakt.

- De gegevens zijn niet gebaseerd op een 100% respons. Het is mogelijk dat de groep non-respondenten anders tegen de regeling N=N aankijkt dan de respondenten.
- Eén belangrijke groep kon niet worden meegenomen in de analyses, namelijk de groep die zich niet heeft vooraangemeld voor een FSW-opleiding aan de EUR, maar dit wellicht zonder N=N wel had gedaan. Deze groep is eenvoudig weg niet te identificeren. Er moet daarom voorzichtigheid worden betracht bij het trekken van conclusies op basis van bovenstaande observaties.

N=N en de instroom van studenten

Bestuurskunde

- Vergeleken met 2010 is de instroom bij Bestuurskunde aan de EUR in 2011 fors lager (30%). De instroom in 2011 ligt ongeveer op het niveau van de jaren 2006 tot en met 2008.
- Landelijk (exclusief de EUR) is de instroom bij de opleiding Bestuurskunde in 2011 ook lager dan in 2010 (7%).
- Het landelijke marktaandeel van de EUR bij de opleiding Bestuurskunde bedraagt in 2011 14% (7 aanbieders). Het landelijk marktaandeel in 2010 was 18%. Opvallend is dat het marktaandeel van de Universiteit Leiden in 2011 fors toeneemt (van 16% naar 23%).

Sociologie

- Vergeleken met 2010 is de instroom bij Sociologie aan de EUR in 2011 fors lager (46%). De instroom in 2011 is ongeveer gelijk aan de instroom in 2006 en 2007.
- Landelijk (exclusief de EUR) is de instroom bij de opleiding Sociologie in 2011 ook fors lager (25%).
- Het landelijke marktaandeel van de EUR bij de opleiding Sociologie bedraagt in 2011 17% (7 aanbieders). Het landelijke marktaandeel van de EUR bij deze opleiding in 2010 was 20%. Het landelijk marktaandeel in 2011 is gelijk aan het marktaandeel in 2009.

Psychologie

- Bij Psychologie ligt de instroom in 2011 onder de numerus fixus (7%). Psychologie heeft in 2011 6% minder studenten dan in 2010.
- Landelijk (exclusief de EUR) is de instroom bij de opleiding Psychologie in 2011 ook lager dan in 2010 (3%).
- Het landelijke marktaandeel van de EUR bij de opleiding Psychologie bedraagt in 2011 6% (10 aanbieders). In 2010 haalde de EUR een zelfde marktaandeel.

Pedagogische Wetenschappen

- Bij Pedagogische Wetenschappen stroomden in 2011 103 studenten in.

- Het landelijke marktaandeel van de EUR bij deze opleiding bedraagt in 2011 7% (7 aanbieders).
- De opleiding Pedagogische Wetenschappen wordt dit jaar voor het eerst aangeboden aan de EUR. Er zijn dus geen historische instroomgegevens beschikbaar.

EUR-interne marktaandeel FSW

- In 2011 bedraagt het EUR-interne marktaandeel van FSW exclusief de instroom bij Pedagogische Wetenschappen 12%. Dit marktaandeel was in 2010 14.3%. Dit wijst erop dat de terugval van de instroom van studenten bij FSW in 2011 groter is dan bij de rest van de EUR.
- Het EUR-interne marktaandeel van FSW ligt in 2011 op het niveau van 2008.

Bij bovenstaande observaties over de instroom moet worden opgemerkt dat het effect van N=N op de instroom gebaseerd is op één cohort studenten (cohort 2011). Het zou kunnen dat bovenstaande observaties een tijdelijk effect vertegenwoordigen en de komende jaren niet meer worden waargenomen. Daarnaast moet worden opgemerkt dat naast N=N dit collegejaar de bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen van start is gegaan aan de FSW. Het is onduidelijk of dit effect heeft gehad op de instroom bij de andere FSW-opleidingen.

N=N en de studieresultaten van studenten

Een doel van "Nominaal is Normaal" bij FSW is het realiseren van eenzelfde of hoger definitief BSA-rendement na één jaar dan voorheen na twee jaar.

Bestuurskunde

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar op bijna 60%.
- Van het cohort 2011 studeert na drie blokken (van de in totaal acht blokken in het eerste jaar) 44% van de studenten nominaal; 31% van de studenten staat er na drie blokken niet optimaal voor, maar lijkt nog kansrijk om het eerste jaar succesvol af te ronden (ze hebben een gemiddeld cijfer boven de 5 en/of maximaal één herkansing nodig).
- Om dit jaar tot een even goed BSA-rendement te komen als voorheen na twee jaar moeten de studenten die er op dit moment goed voorstaan en ongeveer de helft van de studenten die nog kansrijk zijn aan het eind van het jaar aan de BSA-norm van 60 ECTS voldoen.

Sociologie

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar op ongeveer 50%.
- Van het cohort 2011 studeert na drie blokken 49% van de studenten nominaal; 14% van de studenten staat er na drie blokken niet optimaal voor, maar lijkt nog kansrijk om het eerste jaar succesvol af te ronden.
- Op basis van de huidige stand van zaken lijkt Sociologie dit jaar op een hoger definitief BSA-rendement na één jaar uit te kunnen komen dan voorheen na twee jaar.

Psychologie

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar op ongeveer 70%.
- Van het cohort 2011 studeert na drie blokken 50% van de studenten nominaal; 27% van de studenten staat er na drie blokken niet optimaal voor, maar lijkt nog kansrijk om het eerste jaar succesvol af te ronden.
- Om dit jaar tot een even goed BSA-rendement te komen als voorheen na twee jaar moeten de studenten die er op dit moment goed voorstaan en ongeveer driekwart van de studenten die nog kansrijk zijn aan het eind van het jaar aan de BSA-norm van 60 ECTS voldoen.

Pedagogische Wetenschappen

- Van deze opleiding zijn geen historische gegevens beschikbaar.
- Van het cohort 2011 studeert op dit moment 50% nominaal; 23% van de studenten staat er na 3 blokken niet nominaal voor, maar lijkt nog kansrijk.

N=N en de gerapporteerde zelfstudietijd van studenten

- Bij Sociologie en Psychologie is de tijd die studenten van cohort 2011 gemiddeld per week aan zelfstudie hebben besteed iets hoger dan in 2010. Bij sommige blokken is het gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren in 2011 hoger dan in 2010; bij andere blokken is het omgekeerde het geval. Het lijkt er op dat gemiddeld gezien studenten hooguit iets meer tijd aan zelfstudie zijn gaan besteden na invoering van "Nominaal is Normaal".

1. Inleiding

De Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) heeft in het academisch jaar 2011-2012 bij alle vier opleidingen de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N) ingevoerd. Doel van de regeling is de doorstroom van studenten te verbeteren. De maatregelen die worden voorgesteld in de regeling betreffen:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar. Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Activerend onderwijs;
- Verregaande tot volledige compensatoire toetssystemen;
- Beperking van het aantal herkansingen.

Een samenvatting van hoe de voorgestelde maatregelen zijn vormgegeven bij de vier opleidingen van FSW aan de EUR is te vinden in Bijlage 1 van deze rapportage.

Risbo en FSW voeren gezamenlijk onderzoek uit naar het effect van de invoering van N=N bij de vier opleidingen van FSW. De belangrijkste doelen van dit onderzoek zijn:

- Onderzoeken wat het effect van N=N is op de studiekeuze en instroom van studenten;
- Onderzoeken wat het effect van N=N is op de studieresultaten / het studiesucces van studenten;
- Onderzoeken wat het effect van N=N is op de gerapporteerde zelfstudietijd van studenten;
- Onderzoeken wat het effect van N=N is op de waardering die studenten hebben voor het onderwijs;
- Onderzoeken hoe N=N het beste kan worden vormgegeven.

In deze rapportage worden de tot nu toe verzamelde gegevens op de eerste drie onderzoeksvragen gepresenteerd. In paragraaf 2 worden de resultaten gepresenteerd van het effect van de regeling N=N op de studiekeuze van studenten; in paragraaf 3 de resultaten van het effect van de regeling op de (kwantitatieve) instroom van studenten; in paragraaf 4 de tot nu toe verzamelde gegevens over het effect van N=N op de studieresultaten van studenten; en in paragraaf 5 de tot nu toe verzamelde gegevens over het effect van N=N op de gerapporteerde zelfstudietijd van studenten.

2. Effect N=N op studiekeuze

Via een vragenlijstonderzoek is onderzocht wat het effect van N=N is geweest op de studiekeuze van studenten. Aan alle eerstejaars FSW-studenten van de EUR² is in september / oktober 2011 onder andere gevraagd:

- Of ze vóór definitieve inschrijving bekend waren met N=N³;
- Hoe ze vóór definitieve inschrijving tegenover N=N stonden;
- Of N=N invloed heeft gehad op hun studiekeuze.

Bovenstaande vragen zijn telefonisch ook gesteld aan studenten die zich via Studielink hadden vooraangemeld voor een FSW-opleiding aan de EUR, maar uiteindelijk af hebben gezien van daadwerkelijke inschrijving voor de opleiding⁴. Aan deze vooraanmelders is ook gevraagd of ze zich hadden ingeschreven voor een FSW-opleiding aan de EUR wanneer N=N niet was ingevoerd. In Bijlage 2 zijn de twee versies van de vragenlijst opgenomen.

Een derde groep die we graag hadden ondervraagd in dit onderzoek is de groep die zich niet heeft vooraangemeld voor een FSW-opleiding maar dit wellicht zonder N=N wel had gedaan. Deze groep is niet te identificeren. De in deze paragraaf gepresenteerde resultaten brengen daarom niet het volledige effect van N=N op de studiekeuze van studenten in kaart.

² Alleen voltijds studenten die voor de eerste keer staan ingeschreven bij de opleiding hebben de vragenlijst ingevuld. Schakelstudenten zijn niet meegenomen in de analyses.

³ Omdat niet verondersteld kan worden dat studenten weten waar 'Nominaal is normaal' precies voor staat is in de vragenlijst gekozen deze term te mijden en te kiezen voor de term 'regeling' met de volgende uitleg: 'Bij je huidige opleiding is dit jaar de regeling ingevoerd dat je alle studiepunten van het eerste jaar in één jaar dient te behalen. Onderdeel van de regeling is dat er (extra) compensatiemogelijkheden zijn gecreëerd. Het doel is om meer studenten binnen de gestelde tijd hun opleiding te laten afronden en op die manier langstuderen te voorkomen.'

⁴ Het betrof slechts vooraanmelders voor een voltijdse opleiding en niet voor een schakelprogramma. Tevens is alleen data geanalyseerd van vooraanmelders die wel een andere opleiding zijn gestart in het hoger onderwijs, omdat alleen deze groep een daadwerkelijke studiekeuze in het hoger onderwijs heeft gemaakt.

2.1 Effect N=N op studiekeuze van eerstejaars-studenten FSW

Van de in totaal 585 voltijds eerstejaars studenten aan de FSW in 2011 hebben er 440 de vragenlijst ingevuld. Alleen volledig ingevulde vragenlijsten zijn meegenomen in de analyses (n=363)⁵.

Bekendheid met N=N voor definitieve inschrijving

Iets minder dan de helft (46%, 168 van de 363) van de respondenten was vóór definitieve inschrijving op de hoogte van de regeling N=N¹. Tussen de vier opleidingen van FSW zijn geen grote verschillen in dit percentage gevonden. Bij Bestuurskunde was de bekendheid met N=N onder de respondenten het grootst (52% was op de hoogte) en bij Pedagogische Wetenschappen het laagst (42%).

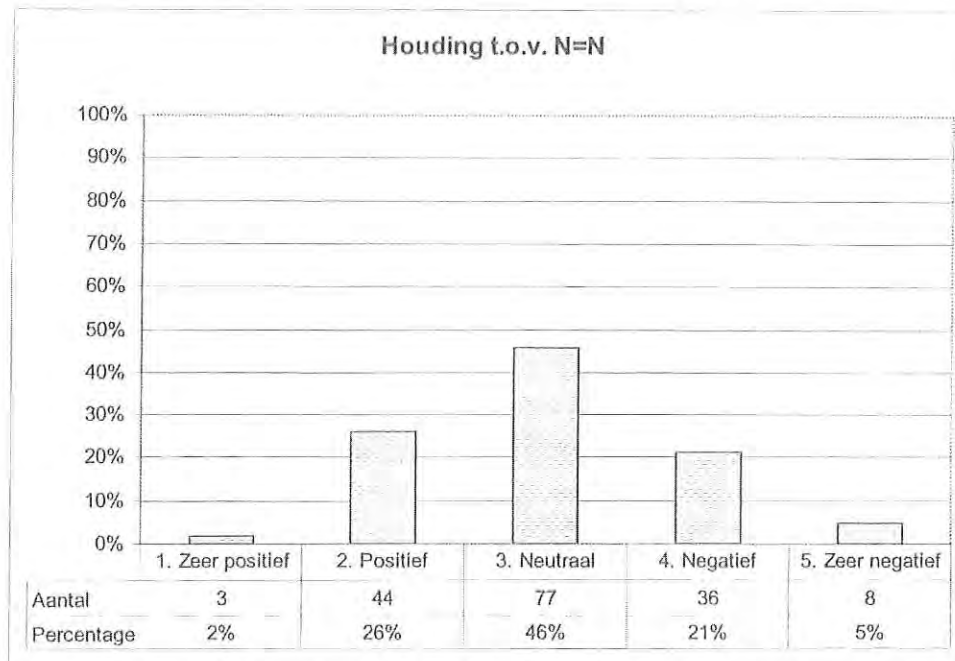
Een kruistabelanalyse wijst uit dat het bekend zijn met de regeling N=N geen invloed heeft gehad op het overwegen om dezelfde opleiding aan een andere universiteit te volgen ($\chi^2(1) = 0,01$; $p = 0,93$). Zowel van de groep studenten die bekend was met N=N (n=168) als van de groep die er niet bekend mee was (n=195) heeft 83% niet overwogen dezelfde opleiding elders te volgen.

Houding ten opzichte van N=N voor definitieve inschrijving

Aan de 168 studenten die al vóór hun definitieve studiekeuze bekend waren met N=N is gevraagd hoe ze hier op dat moment tegenover stonden. Figuur 2.1 laat zien dat de meeste respondenten vóór definitieve inschrijving neutraal stonden tegenover N=N (46%, n=77). Verder was 28% positief dan wel zeer positief (n=47) en 26% negatief dan wel zeer negatief (n=44).

⁵ Vragenlijsten met tegenstrijdige antwoorden (zoals zowel aangeven niet bekend te zijn geweest met N=N vóór definitieve inschrijving maar tegelijkertijd aangeven vóór definitieve inschrijving positief tegenover de regeling te staan) zijn net als onvolledig ingevulde vragenlijsten buiten de analyses gehouden.

Figuur 2.1 Houding ten opzichte van N=N vóór definitieve inschrijving

Invloed van N=N op de studiekeuze

Naast de vraag hoe de respondenten vóór definitieve inschrijving tegenover N=N stonden is gevraagd of N=N invloed heeft gehad op de studiekeuze. Bij 77% van de respondenten die vóór definitieve inschrijving bekend waren met N=N heeft de regeling geen effect gehad op het maken van de studiekeuze ($n=130$). Bij 23% heeft de regeling wel een rol gespeeld bij het maken van de keuze ($n=38$)⁶.

Uit nadere analyse is gebleken dat de respondenten die door N=N zijn beïnvloed in hun studiekeuze qua houding ten opzichte van de regeling significant afwijken van de respondenten die niet door N=N zijn beïnvloed in hun studiekeuze ($\chi^2(2) = 34,81; p < 0,001$)⁷. De door N=N beïnvloede groep is vaker negatief (63%, 24 van de 38) over N=N dan de groep die niet door N=N is beïnvloed (15%, 20 van de 130).

⁶ 22% antwoordde met 'ja, enige invloed' en 1% met 'ja, grote invloed'

⁷ In de kruistabelanalyse is houding (met als categorieën: '(zeer) positief', 'neutraal' en '(zeer) negatief') afgezet tegen invloed van N=N op de studiekeuze (met als categorieën: 'nee, geen invloed' en 'ja, wel invloed').

Van alle 363 respondenten (dus ook diegenen die niet bekend waren met N=N) hebben 24 respondenten (7%) N=N negatief meegewogen in hun studiekeuze. Zij hebben zich ondanks N=N ingeschreven. Daarnaast hebben 6 respondenten (2%) N=N positief meegewogen in hun studiekeuze en zich dus (mede) dankzij N=N ingeschreven.

Perceptie N=N van studenten met eerdere opleiding in het hoger onderwijs

In de vragenlijst is gevraagd naar een aantal achtergrondkenmerken, waaronder de vraag of studenten al eerder een opleiding hadden gevolgd maar niet afgerond in het hoger onderwijs. Bij 64 studenten was dat het geval. Van deze groep gaven 39 studenten aan (61%) dat hun studieprestaties voldoende waren om de opleiding te mogen blijven volgen. Het resterende gedeelte gaf aan dat de studieprestaties tegenvielen en mogelijk hadden kunnen leiden tot een negatief bindend studieadvies.

Tussen deze twee groepen (voldoende dan wel onvoldoende resultaten bij vorige opleiding in het hoger onderwijs) zijn geen significante verschillen gevonden in hun houding ten opzichte van N=N ($\chi^2(2) = 0,11$; $p = 0,95$). Ook zijn er geen significante verschillen tussen de groepen gevonden wat betreft de invloed van N=N op hun studiekeuze ($\chi^2(1) = 0,20$; $p = 0,65$). Uit deze resultaten blijkt dat studenten met eerdere tegenvallende studieprestaties in het hoger onderwijs niet significant positiever of negatiever tegenover de regeling N=N staan en hun studiekeuze niet significant meer of minder door de regeling laten beïnvloeden dan studenten van wie de eerdere prestaties in het hoger onderwijs voldoende waren.

2.2 Effect N=N op studiekeuze van vooraanmelders FSW die zich niet definitief hebben ingeschreven

De vier opleidingen van FSW hebben via Studielink in totaal 206 vooraanmeldingen ontvangen van prospecti die zich uiteindelijk niet voor de opleiding hebben ingeschreven. De vooraanmelders zijn telefonisch benaderd met de vraag om hun medewerking aan het onderzoek te verlenen⁸. Uiteindelijk zijn 112 vooraanmelders bereid gevonden om te participeren. Van 41 van hen zijn de data niet geanalyseerd, omdat ze ofwel uiteindelijk geen keuze hebben gemaakt voor een studie in het hoger onderwijs (bijvoorbeeld omdat ze het VWO diploma niet hebben behaald) of omdat ze zich hebben ingeschreven voor een andere opleiding bij de FSW aan de EUR.

⁸ Van 45 vooraanmelders was geen telefoonnummer bekend. Deze zijn dus niet benaderd.

Van de overgebleven 71 respondenten, die uiteindelijk dus wel met een andere opleiding in het hoger onderwijs zijn gestart, was 38% (n=27) vóór definitieve inschrijving op de hoogte van de regeling N=N. Van deze respondenten stond 37% (n=10) (zeer) positief tegenover de regeling, 30% (n=8) neutraal, en 33% (n=9) (zeer) negatief.

Twee respondenten gaven aan dat N=N invloed heeft gehad op hun studiekeuze. Deze studenten waren (zeer) negatief over de regeling. Eén van deze studenten gaf aan dat hij/zij wel voor de FSW-opleiding aan de EUR zou hebben gekozen wanneer N=N niet was ingevoerd.

3. Effect N=N op de instroom

Om een beeld te krijgen van het effect van N=N op de (kwantitatieve) instroom van studenten bij de opleidingen van FSW zijn de volgende analyses uitgevoerd:

- Per FSW-opleiding is de instroom⁹ van studenten in 2011 vergeleken met de instroom in de cohorten 2008 tot en met 2010 (historische vergelijking instroom). Deze analyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre de instroom in 2011 afwijkt van die van vorige cohorten.
- Het landelijke marktaandeel¹⁰ van de FSW-opleidingen in 2011 is vergeleken met het marktaandeel in de jaren 2008 tot en met 2010. Deze analyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag of een eventuele verandering in de instroom bij FSW-opleidingen aan de EUR specifiek is voor de FSW-opleidingen aan de EUR of dat de eventuele verandering in de instroom ook te zien is bij dezelfde opleidingen bij andere universiteiten en dus een landelijk verschijnsel betreft¹¹. Meer specifiek, als blijkt dat het marktaandeel van de EUR daalt (of stijgt) ten opzichte van de concurrenten, dan betekent dit dat de EUR ten opzichte van de concurrenten relatief aan instroom verliest (of wint).
- Het marktaandeel van studenten bij FSW ten opzichte van de totale EUR-populatie in 2011 is vergeleken met hetzelfde marktaandeel in de cohorten 2008 tot en met 2010 (EUR-interne vergelijking). Door het uitvoeren van deze analyse wordt een antwoord verkregen op de vraag of een eventuele verandering in de instroom bij FSW in 2011 (vergeleken met voorgaande cohorten) faculteits-specifiek is of dat een eventuele verandering in de instroom in dezelfde mate ook voor andere Bachelor-opleidingen van de EUR geldt.

3.1 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom FSW-opleidingen

Voor de FSW-opleidingen Bestuurskunde, Sociologie en Psychologie is het aantal studenten dat in voorgaande cohorten is ingestroomd in kaart gebracht en vergeleken met de instroom van 2011

⁹ Definitie instroom: aantal voltijds studenten dat voor de eerste keer staat ingeschreven bij de opleiding, teldatum 1 oktober 2011. Schakelstudenten zijn niet meegenomen in de analyses. De data zijn afkomstig uit Erasmus Inschrijfsysteem (EIS).

¹⁰ Definitie marktaandeel: Instroom bij de FSW-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t.

¹¹ De gegevens voor de landelijke benchmark zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2011. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor en WO zijn niet meegenomen, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Alle voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn dus meegenomen in de benchmark.

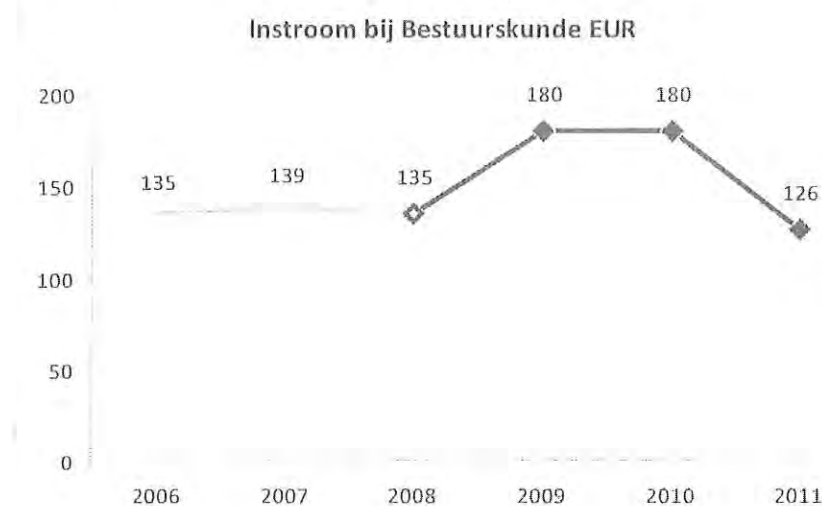
(historische vergelijking). Daarnaast is voor elke FSW-opleiding het landelijk marktaandeel in 2011 vergeleken met het marktaandeel in voorgaande jaren.

Voor de opleiding Pedagogische Wetenschappen zijn historische vergelijkingen niet mogelijk, omdat deze opleiding in 2011 voor het eerst aan de EUR wordt aangeboden.

Instroom Bestuurskunde (croho 56627)

In Figuur 3.1 is de instroom van studenten bij Bestuurskunde aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2008 tot en met 2011. De instroom van de cohorten 2006 en 2007 is aan deze figuur toegevoegd om de instroom van 2008-2011 in een langere termijn perspectief te plaatsen.

Figuur 3.1 Instroom Bestuurskunde EUR

- Gemiddelde instroom 2008-2010: 165 studenten
- Laagste instroom 2008-2010: 135 studenten (cohort 2008)
- Hoogste instroom 2008-2010: 180 studenten (cohort 2009 en 2010)

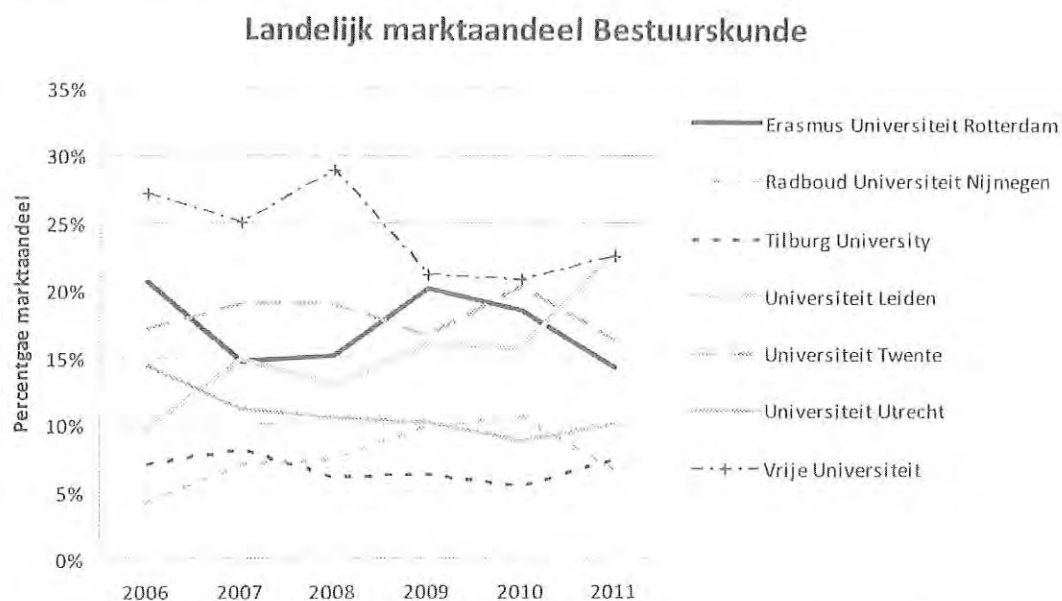
In 2011 stroomden bij Bestuurskunde aan de EUR 54 studenten minder in dan in 2010 (-30%).

Vergeleken met het gemiddelde aantal studenten in de cohorten 2008 tot en met 2010 lag de instroom in 2011 24% lager. De instroom in 2011 ligt ongeveer op het niveau van de cohorten 2006 tot en met 2008.

Landelijk (exclusief EUR) stroomden tussen 2008 en 2011 respectievelijk 733, 704, 811 en 752 studenten in bij de opleiding Bestuurskunde¹². Vergeleken met cohort 2010 nam de landelijke instroom (exclusief EUR) bij Bestuurskunde in 2011 met 7% af.

In Figuur 3.2 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Bestuurskunde weergegeven¹³.

Figuur 3.2 Landelijk marktaandeel Bestuurskunde EUR

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Erasmus Universiteit Rotterdam	21%	15%	15%	20%	18%	14%
Radboud Universiteit Nijmegen	4%	7%	7%	10%	10%	7%
Tilburg University	7%	8%	6%	6%	5%	7%
Universiteit Leiden	10%	15%	13%	16%	16%	23%
Universiteit Twente	17%	19%	19%	17%	20%	16%
Universiteit Utrecht	14%	11%	11%	10%	9%	10%
Vrije Universiteit	27%	25%	29%	21%	21%	22%

¹² Alleen voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn meegenomen in deze aantallen. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor of WO zijn niet meegenomen, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Gegevens zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2011.

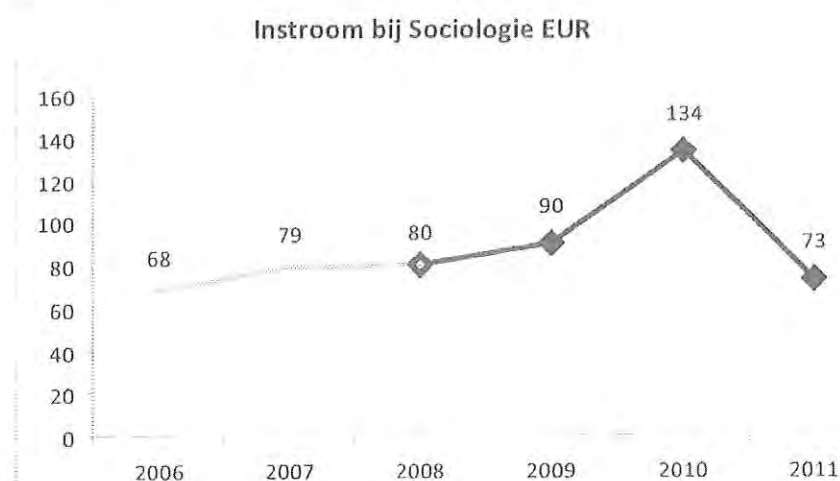
¹³ Opleidingen die onder croho 56627 en 50007 staan geregistreerd zijn meegenomen in de analyse.

De opleiding Bestuurskunde wordt door 7 universiteiten aangeboden. In 2011 is het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 14%. Het landelijk marktaandeel in 2010 was 18%. De EUR verliest dus 4% marktaandeel in 2011. Ook Radboud Universiteit Nijmegen en Universiteit Twente hebben in 2011 te maken met een afname van het marktaandeel (respectievelijk 3% en 4%). Opvallend is dat het landelijke marktaandeel van de Universiteit Leiden in 2011 flink gestegen is (van 16% in 2010 naar 23% in 2011). Ook het marktaandeel van Tilburg University is in 2011 gestegen in vergelijking met 2010 (van 5% naar 7%).

Instroom Sociologie (croho 56601)

In Figuur 3.3 is de instroom van studenten bij Sociologie aan de EUR af te lezen over de periode 2008 tot en met 2011. De instroom van de cohorten 2006 en 2007 is aan de figuur toegevoegd om de instroom van 2008-2011 in een langere termijn perspectief te plaatsen.

Figuur 3.3 Instroom Sociologie EUR

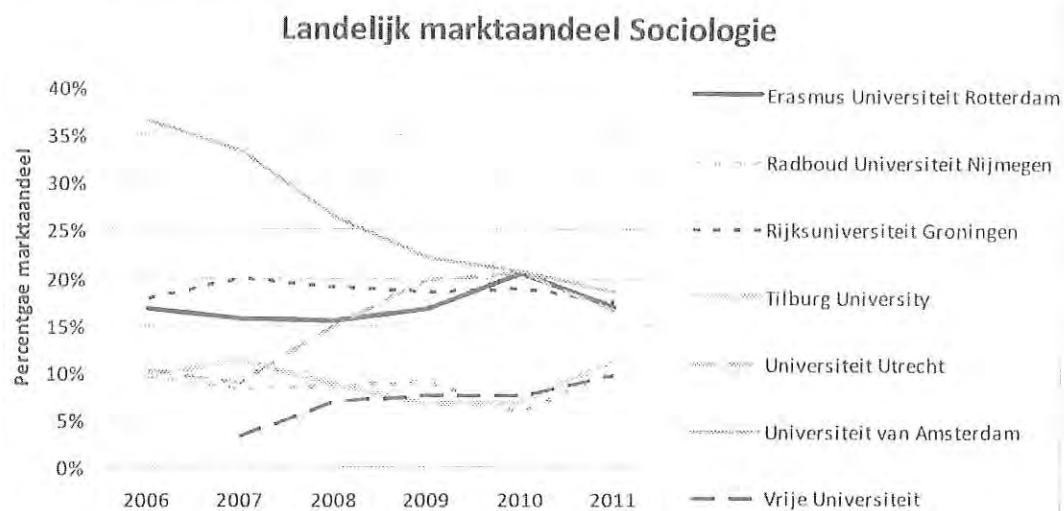
- Gemiddelde instroom 2008-2010: 101 studenten
- Laagste instroom 2008-2010: 80 studenten (cohort 2008)
- Hoogste instroom 2008-2010: 134 studenten (cohort 2010)

Bij Sociologie aan de EUR stroomden in 2011 61 studenten minder in dan in 2010 (-46%). Vergeleken met het gemiddelde aantal studenten in de cohorten 2008 tot en met 2010 ligt de instroom in 2011 28% lager. De instroom in 2011 ligt iets onder de instroom van de cohorten 2006 tot en met 2008.

Landelijk (exclusief EUR) stroomden in de periode 2008 tot en met 2011 respectievelijk 434, 431, 488 en 366 studenten in bij de opleiding Sociologie¹⁴. Vergeleken met cohort 2010 nam de landelijke instroom (exclusief EUR) bij Sociologie in 2011 met 25% af.

In Figuur 3.4 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Sociologie weergegeven.

Figuur 3.4 Landelijk marktaandeel Sociologie EUR

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Erasmus Universiteit Rotterdam	17%	16%	15%	17%	20%	17%
Radboud Universiteit Nijmegen	9%	8%	9%	9%	6%	10%
Rijksuniversiteit Groningen	18%	20%	19%	19%	19%	18%
Tilburg University	10%	11%	9%	7%	7%	11%
Universiteit Utrecht	10%	9%	15%	20%	20%	17%
Universiteit van Amsterdam	36%	33%	26%	22%	21%	18%
Vrije Universiteit		3%	7%	8%	8%	10%

De opleiding Sociologie wordt door 7 universiteiten aangeboden. In 2011 is het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 17%. Het landelijk marktaandeel in 2010 bedroeg 20%. De EUR verliest in 2011 dus 3% marktaandeel.

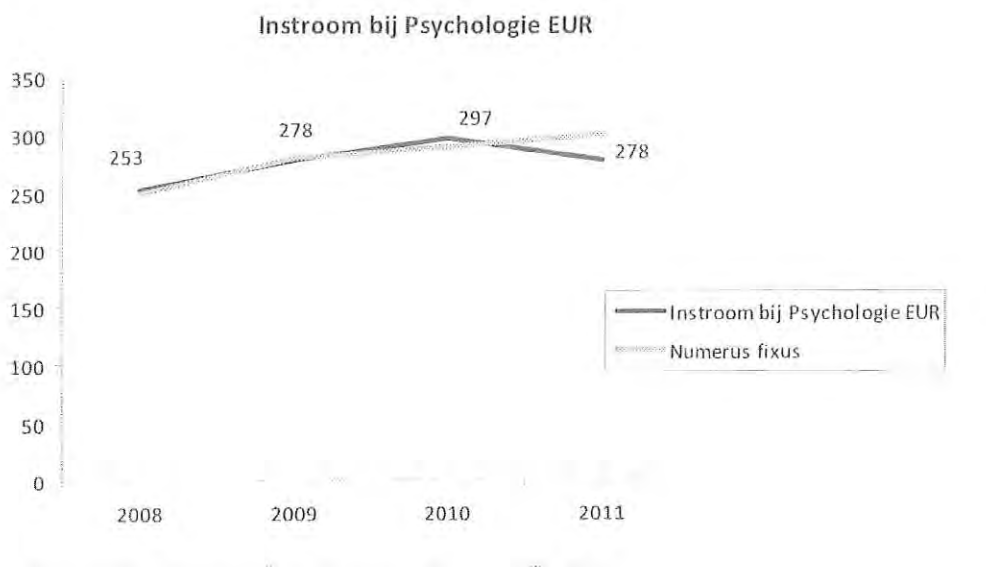
¹⁴ Alleen opleidingen die onder croho 56601 staan geregistreerd zijn meegenomen in de analyse. Alleen voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn meegenomen in deze aantallen. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor of WO zijn niet meegenomen, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Gegevens zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2011.

Het landelijk marktaandeel van de EUR ligt in 2011 op hetzelfde niveau als in 2009. In 2010 was een piek te zien in het landelijke marktaandeel van de EUR. Opvallend is dat het marktaandeel van Universiteit Utrecht en Universiteit van Amsterdam in 2011 ook daalde (beide met 3%). Daarentegen is het marktaandeel van de Radboud Universiteit Nijmegen en Tilburg University in 2011 gestegen in vergelijking met 2010 (+4%).

Instroom Psychologie (croho 56604)

In Figuur 3.5 is de instroom van studenten bij Psychologie aan de EUR af te lezen over de jaren 2008 tot en met 2011. Bij Psychologie aan de EUR geldt een numerus fixus (2008: 250 studenten; 2009: 280 studenten; 2010: 290 studenten; 2011: 300 studenten).

Figuur 3.5 Instroom Psychologie EUR

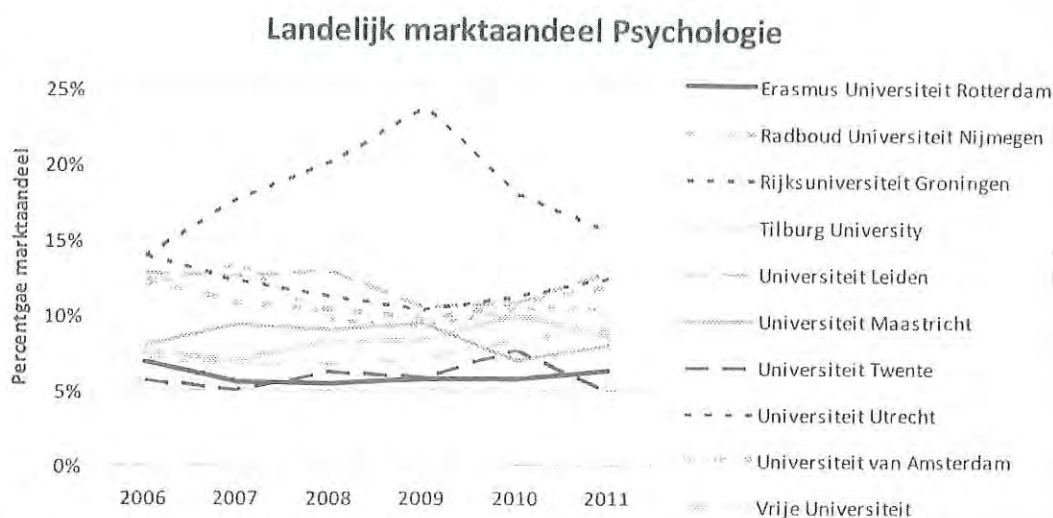
- Gemiddelde instroom 2008-2010: 276 studenten
- Laagste instroom 2008-2010: 253 studenten (cohort 2008)
- Hoogste instroom 2008-2010: 297 studenten (cohort 2010)

De instroom bij Psychologie ligt in 2011 7% lager dan de numerus fixus: er waren 300 plaatsen, waarvan er 278 zijn ingevuld. Bij Psychologie aan de EUR stroomden in 2011 6% minder studenten in dan in 2010. Vergeleken met het gemiddelde aantal studenten in de cohorten 2008 tot en met 2010 ligt de instroom in 2011 1% hoger.

Landelijk (exclusief EUR) stroomden in de periode 2008 tot en met 2011 respectievelijk 3894, 4213, 4132 en 3993 studenten in bij de opleiding Psychologie¹⁵. Vergeleken met cohort 2010 nam de landelijke instroom (exclusief EUR) bij Psychologie in 2011 met 3% af.

In Figuur 3.6 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Psychologie weergegeven. In 2011 hanteren alle opleidingen Psychologie een numerus fixus. Daarvoor was dit voor een aantal opleidingen het geval.

Figuur 3.6 Landelijk marktaandeel Psychologie EUR

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Erasmus Universiteit Rotterdam	7%	6%	5%	6%	6%	6%
Radboud Universiteit Nijmegen	12%	13%	10%	9%	10%	10%
Rijksuniversiteit Groningen	14%	18%	20%	24%	18%	16%
Tilburg University	8%	7%	8%	8%	10%	9%
Universiteit Leiden	13%	13%	13%	11%	11%	13%
Universiteit Maastricht	8%	9%	9%	9%	7%	8%
Universiteit Twente	6%	5%	6%	6%	8%	5%
Universiteit Utrecht	14%	12%	11%	10%	11%	12%
Universiteit van Amsterdam	12%	11%	10%	10%	11%	12%
Vrije Universiteit	7%	7%	7%	7%	8%	9%

¹⁵ Alleen opleidingen die onder croho 56604 staan geregistreerd zijn meegenomen in de analyse. Alleen voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn meegenomen in deze aantallen. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor of WO zijn niet meegenomen, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Gegevens zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2011.

De opleiding Psychologie wordt door 10 universiteiten aangeboden. In 2011 is het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 6%. In 2010 haalde de EUR een zelfde marktaandeel.

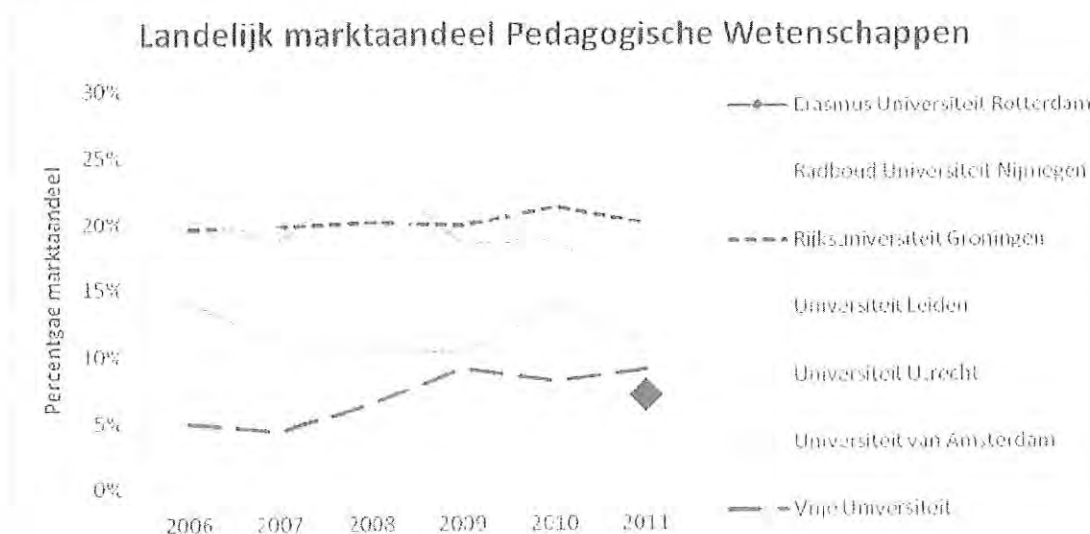
Instroom Pedagogische Wetenschappen (croho 56607)

Pedagogische Wetenschappen wordt dit jaar voor het eerst aan de EUR aangeboden. Het aantal eerstejaars studenten van deze opleiding is dit jaar 103, maar kan dus niet vergeleken worden met de instroom van voorafgaande jaren.

Landelijk (inclusief EUR) stroomden in de periode 2008 tot en met 2011 respectievelijk 1279, 1486, 1570 en 1460 studenten in bij de opleiding Pedagogische Wetenschappen. De landelijke instroom bij Pedagogische Wetenschappen is tussen 2008 en 2010 flink toegenomen (+23%). In 2011 is de instroom in vergelijking met 2010 landelijk 7% afgenomen, ondanks de start van de opleiding aan de EUR.

In Figuur 3.7 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Pedagogische Wetenschappen weergegeven¹⁶.

Figuur 3.7 Landelijk marktaandeel Pedagogische Wetenschappen EUR

¹⁶ Alleen opleidingen die onder croho 56607 staan geregistreerd zijn meegenomen in de analyse. Alleen voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn meegenomen in deze aantallen. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor of WO zijn niet meegenomen, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Gegevens zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2011.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Erasmus Universiteit Rotterdam						7%
Radboud Universiteit Nijmegen	21%	27%	21%	19%	20%	22%
Rijksuniversiteit Groningen	20%	20%	20%	20%	21%	20%
Universiteit Leiden	21%	19%	18%	23%	19%	17%
Universiteit Utrecht	20%	19%	24%	18%	19%	15%
Universiteit van Amsterdam	14%	11%	11%	10%	14%	11%
Vrije Universiteit	5%	4%	6%	9%	8%	9%

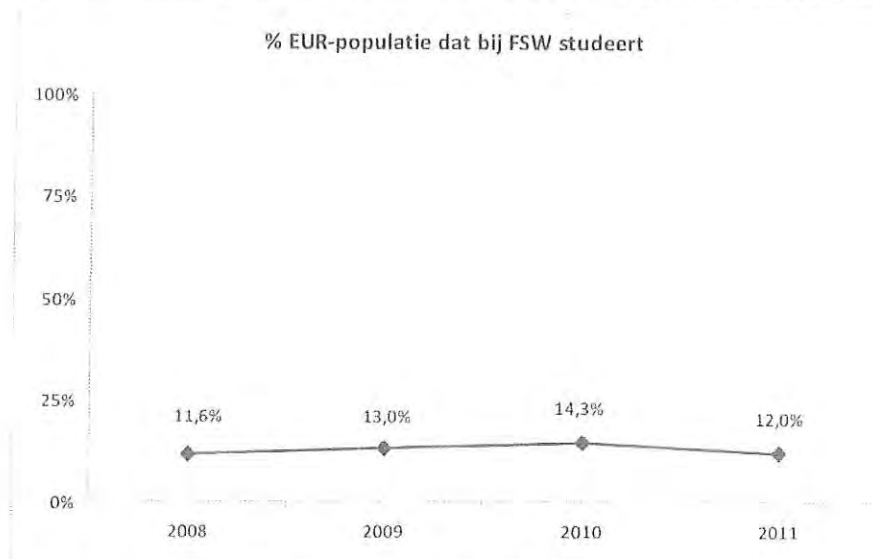
De opleiding Pedagogische Wetenschappen wordt door 7 universiteiten aangeboden. In 2011 is het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 7%. De Radboud Universiteit Nijmegen en Rijksuniversiteit Groningen hebben (historisch) het grootste marktaandeel bij deze opleiding.

3.2 Historische vergelijking EUR-interne marktaandeel FSW-opleidingen

Voor elk van de cohorten 2008 tot en met 2011 afzonderlijk is het percentage van alle Bachelor-studenten van de EUR dat bij FSW is ingestroomd in kaart gebracht. Dit is gedaan om een antwoord te krijgen op de vraag of verschillen in instroom bij FSW in 2011 (in vergelijking met voorafgaande cohorten) alleen specifiek zijn voor de FSW-opleidingen of dat de verschillen ook bij de overige Bachelor-opleidingen aan de EUR te vinden zijn. In dat laatste geval zou het EUR-interne marktaandeel van FSW in 2011 niet afwijken van het marktaandeel in vorige cohorten. Bij deze analyse zijn alleen Bachelor-opleidingen meegenomen die FSW en de EUR gedurende de gehele periode van 2008 tot en met 2011 aanbod¹⁷. In Figuur 3.8 zijn de resultaten af te lezen. In 2011 ligt het EUR-marktaandeel van FSW op 12%. Dit is lager dan het marktaandeel in 2010 (14,3%) en ook lager dan het gemiddelde marktaandeel over de periode 2008-2010 (13%). Het marktaandeel in 2011 ligt ongeveer op het niveau van 2008.

¹⁷ De volgende opleidingen zijn niet meegenomen in de analyse: Economie en Informatie, IBCOM en Pedagogische Wetenschappen.

Figuur 3.8 Percentage studenten EUR dat bij FSW studeert (exclusief Pedagogische Wetenschappen)

- Gemiddelde EUR-interne marktaandeel FSW 2008-2010: 12,97%
- Laagste EUR-interne marktaandeel FSW 2008-2010: 11,61% (cohort 2008)
- Hoogste EUR-interne marktaandeel FSW 2008-2010: 14,29% (cohort 2010)

4. Eerste resultaten effect N=N op de studieresultaten bij FSW

Voor het analyseren van het effect van N=N op de studieresultaten bij FSW zijn tot nu toe de volgende analyses uitgevoerd:

- De BSA-rendementen van de cohorten 2008 tot en met 2010 zijn in kaart gebracht. Daarbij is een onderscheid gemaakt in het voorlopige BSA-rendement na één jaar en het definitieve BSA-rendement na twee jaar. In het voorlopige BSA-rendement na één jaar is een onderscheid gemaakt in studenten die na dit jaar een positief BSA hadden (dus 60 ECTS behaald) en studenten die een voorlopig positief advies hadden (tussen 40 en 59 ECTS behaald) dan wel persoonlijke omstandigheden (PO) hadden.
- De studieresultaten tot en met blok 3 (van de in totaal acht blokken) van cohort 2011 zijn verzameld¹⁸. Op basis van deze resultaten zijn de studenten van het huidige cohort ingedeeld in 5 groepen¹⁹:
 1. Nominaal. Deze studenten hebben tot en met blok 3 een gemiddeld cijfer van een 6,0 of hoger en geen te herkansen modules (vanwege een ontbrekend cijfer of een cijfer lager dan een 4,0);
 2. Niet nominaal, maar een gemiddeld cijfer van een 5,0 of hoger en/of maximaal één te herkansen module (ontbrekend cijfer dan wel cijfer lager dan 4,0);
 3. Niet nominaal en een gemiddeld cijfer lager dan een 5,0 en/of minstens twee te herkansen modules (ontbrekende cijfers dan wel cijfers lager dan 4,0);
 4. Formeel kansloos (gezien het aantal herkansingsmogelijkheden) of een studiestaker;
 5. No-show. Van deze studenten ontbreekt een geldig resultaat op elke beoordeling. Deze studenten hebben dus aan geen enkele toets deelgenomen en zijn daarmee formeel kansloos²⁰.
- Voor de opleidingen Bestuurskunde, Sociologie en Psychologie is een vergelijking gemaakt tussen de stand van zaken na blok 3 in 2011 met de gerealiseerde BSA-rendementen na twee jaar van de voorgaande cohorten²¹. Bij deze vergelijking is de aanname gedaan dat vrijwel alle studenten van cohort 2011 die op dit moment in groep 1 ("nominaal") zitten een definitief positief BSA zullen gaan halen aan het eind van het huidige collegejaar²². Studenten in groep 2 lijken nog kansrijk om aan de

¹⁸ De behaalde studieresultaten voor de 4 opleidingen tot en met blok 3 zijn verkregen uit OSIRIS.

¹⁹ De opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen hanteren twee clusters, namelijk blokken en practica, waarbinnen gecompenseerd en herkanst kan worden. Voor deze opleidingen is de indeling in groepen eerst per cluster gemaakt en vervolgens in totaal (blokken en practica samen), waarbij de laagste groep op één of beide clusters doorslaggevend was. Bijvoorbeeld: Een student die in het ene cluster nominaal studeert, maar in het andere cluster formeel kansloos is, is gecategoriseerd in groep 4.

²⁰ Deze groep bevat ook studenten die voor 1 februari met hun studie zijn gestopt.

²¹ Door grote wijzigingen in de examenregelingen is een vergelijking van de stand van zaken na blok 3 in 2011 met de stand van zaken op hetzelfde moment in voorgaande jaren niet mogelijk.

²² Dit lijkt reëel, gezien eerdere studies met betrekking tot de voorspellende waarde van eerste studieprestaties voor het halen van Bachelor 1 bij ESE en Erasmus MC.

norm voor een positief BSA aan het einde van het jaar te kunnen voldoen vanwege het feit dat ze lage cijfers met hogere cijfers op nog te volgen vakken kunnen compenseren en omdat ze nog kunnen deelnemen aan herkansingen. Studenten in groep 3 lijken weinig kansrijk omdat ze heel hoge cijfers moeten gaan halen en/of al hun herkansingsmogelijkheden (behalve bij Bestuurskunde) optimaal moeten benutten om nog aan de norm te kunnen voldoen. Vergeleken is hoe de huidige stand van zaken bij de FSW-opleidingen in 2011 zich verhoudt tot het definitieve BSA-rendement in voorgaande jaren. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het BSA-rendement in voorgaande jaren pas na het tweede jaar definitief was. Een doel van de FSW met 'Nominaal is Normaal' is om dit jaar eenzelfde of groter BSA-rendement te realiseren na één jaar. Dit verhoogt namelijk de doorstroom van studenten.

Bestuurskunde

In Tabel 4.1 staan de historische BSA-rendementen van Bestuurskunde. De eerste kolom bevat de instroom²³, de volgende drie kolommen bevatten informatie over het voorlopige BSA-rendement na het eerste jaar en de laatste twee kolommen bevatten informatie over het definitieve BSA-rendement na twee jaar. Te zien is dat van het cohort 2008 na één jaar 68% van de instroom zich mocht herinschrijven voor de opleiding (voorlopig BSA-rendement na één jaar). Deze 68% bestaat uit 35% met een definitief positief advies (60 ECTS) en 33% met een voorlopig positief advies (40-59 ECTS) dan wel persoonlijke omstandigheden. Van de groep met een voorlopig positief advies heeft een jaar later niet iedereen alle vakken uit het eerste studiejaar behaald. Zoals uit Tabel 4.1 is af te lezen is het definitieve BSA-rendement na twee jaar voor het cohort 2008 60%. Voor het cohort 2009 was het definitieve BSA-rendement na twee jaar 54%. Voor het cohort 2010 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 (63%) geeft echter al wel aan wat het maximaal te behalen definitieve BSA-rendement na jaar 2 kan zijn.

Tabel 4.1 Historische BSA-rendementen Bestuurskunde

Jaar	N	Voorlopig BSA-rendement na 1 jaar			Definitief BSA-rendement na 2 jaar	Uitval na 2 jaar
		60 EC	VPOS+PO	Totaal		
2008	130	35%	33%	68%	60%	40%
2009	179	23%	36%	59%	54%	46%
2010	187	31%	32%	63%	Nnb	nbn

²³ De instroom in de cohorten 2008, 2009 en 2010 wijkt in deze tabel licht (gemiddeld 2%) af van de in het hoofdstuk over de instroom gepresenteerde gegevens. Dit is het gevolg van het gebruik van verschillende bronsystemen. Dit is onoverkomelijk omdat niet alle benodigde informatie uit hetzelfde bronsysteem kan worden gehaald en niet ieder bronsysteem dezelfde definitie hanteert voor de cohortgrootte.

In Tabel 4.2 is de stand van zaken na drie van de acht blokken voor het cohort 2011 bij Bestuurskunde weergegeven. De in de inleiding bij dit hoofdstuk gedefinieerde groepen zijn terug te vinden in de eerste kolom. Per groep is vervolgens het aantal studenten weergegeven. Vervolgens volgen twee percentages. Het eerste percentage is het aantal studenten in de betreffende groep afgezet tegen de volledige instroom volgens de 1-oktobertelling. Het tweede percentage (in de laatste kolom) is het aantal studenten in de betreffende groep afgezet tegen de instroom volgens de 1-oktobertelling minus het aantal no-shows (geen enkel geldig resultaat behaald op een toets/ beoordeling). Voor de vergelijking tussen de huidige stand van zaken in 2011 en de gerealiseerde rendementen na twee jaar in de cohorten 2008 tot en met 2010 is uitgegaan van het volledige cohort (zoals vastgesteld op 1 oktober 2011).

Tabel 4.2 Stand van zaken cohort 2011 Bestuurskunde²⁴

	N	% van cohort	% gecorrigeerd voor no-shows
1. Nominaal	55	44%	48%
2. Niet nominaal, maar gem cijfer ≥ 5 en/of max 1 herkansing nodig	39	31%	34%
3. Niet nominaal, maar gem cijfer < 5 en/of min 2 herkansingen nodig	11	9%	10%
4. Kansloos of studiestaker	9	7%	8%
5. No show op alle beoordelingen	12	10%	nvt
Totaal 1 oktober telling (1e jaars inschrijving opleiding)	126	100%	

Na de eerste drie blokken voldoet 44% van de huidige eerstejaars Bestuurskunde studenten aan de BSA-norm (nominale groep). Tevens lijkt een groep van 31% nog kansrijk (groep 2). Uit Tabel 4.1 blijkt dat in het verleden na twee jaar een definitief BSA-rendement van ongeveer 60% is bereikt. Een dergelijk rendement zou dit jaar na één jaar kunnen worden behaald, als de studenten van groep 1 (44%) en ongeveer de helft van de studenten uit groep 2 (16%) aan het eind van het jaar voldoen aan de BSA-norm ($44\% + 16\% = 60\%$).

²⁴ In tegenstelling tot de overige drie FSW-opleidingen is het in het toetsstelsel van Bestuurskunde mogelijk om vijf modules te herkansen. Tevens vinden herkansingen plaats tijdens het jaar in plaats van aan het eind van het jaar (zie ook Bijlage 1). De resultaten van de herkansingen tot nu toe zijn al meegenomen in de cijfers in Tabel 4.2.

Sociologie

In Tabel 4.3 staan de historische BSA-rendementen van Sociologie.

Tabel 4.3 Historische BSA-rendementen Sociologie

Jaar	N	Voorlopig BSA-rendement na 1 jaar			Definitief BSA-rendement na 2 jaar	Uitval na 2 jaar
		60 EC	VPOS+PO	Totaal		
2008	83	22%	39%	60%	59%	41%
2009	98	15%	28%	43%	38%	62%
2010	138	12%	43%	54%	Nnb	nnb

Af te lezen is dat het definitieve BSA-rendement na twee jaar voor het cohort 2008 59% bedraagt en voor cohort 2009 38%. Voor het cohort 2010 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 (54%) geeft echter al wel aan wat het maximaal te behalen definitieve BSA-rendement na jaar 2 kan zijn. Dit zal naar verwachting rond de 50% zijn.

In Tabel 4.4 is de stand van zaken na drie van de acht blokken voor het cohort 2011 bij Sociologie weergegeven.

Tabel 4.4 Stand van zaken cohort 2011 Sociologie

	N	% van cohort	% gecorrigeerd voor no-shows
1. Nominaal	36	49%	67%
2. Niet nominaal, maar gem cijfer ≥ 5 en/of max 1 herkansing nodig	10	14%	19%
3. Niet nominaal, maar gem cijfer < 5 en/of min 2 herkansingen nodig	6	8%	11%
4. Kansloos of studiestaker	2	3%	4%
5. No show op alle beoordelingen	19	26%	nvt
Totaal 1 oktober telling (1e jaars inschrijving opleiding)	73	100%	

Uit deze tabel blijkt dat op dit moment 49% van het cohort 2011 nominaal studeert. Tevens lijkt een groep van 14% nog kansrijk (groep 2). Uit Tabel 4.3 blijkt dat in het verleden na twee jaar een definitief BSA-rendement van ongeveer 50% is bereikt. Een dergelijk rendement zou dit jaar na één jaar kunnen worden behaald, als de studenten van groep 1 (nominale groep; 49%) aan het eind van het jaar voldoen aan de BSA-norm. Daar zou nog maximaal 14% bij kunnen komen, als de studenten van groep 2 aan het eind van het jaar ook aan de BSA-norm voldoen.

Psychologie

In Tabel 4.5 staan de historische BSA-rendementen van Psychologie.

Tabel 4.5 Historische BSA-rendementen Psychologie

Jaar	N	Voorlopig BSA-rendement na 1 jaar			Definitief BSA-rendement na 2 jaar	Uitval na 2 jaar
		60 EC	VPOS+PO	Totaal		
2008	251	52%	22%	74%	72%	28%
2009	283	50%	21%	71%	70%	30%
2010	296	53%	19%	71%	nbn	nbn

Af te lezen is dat het definitieve BSA-rendement na twee jaar voor het cohort 2008 72% bedraagt en voor cohort 2009 70%. Voor het cohort 2010 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 (71%) geeft echter al wel aan wat het maximaal te behalen definitieve BSA-rendement na jaar 2 kan zijn. Dit zal naar verwachting rond de 70% zijn.

In Tabel 4.6 is de stand van zaken na drie van de acht blokken voor het cohort 2011 bij Psychologie weergegeven.

Tabel 4.6 Stand van zaken cohort 2011 Psychologie

	N	% van cohort	% gecorrigeerd voor no-shows
1. Nominaal	139	50%	53%
2. Niet nominaal, maar gem cijfer ≥ 5 en/of max 1 herkansing nodig	74	27%	28%
3. Niet nominaal, maar gem cijfer < 5 en/of min 2 herkansingen nodig	46	17%	17%
4. Kansloos of studiestaker	4	1%	2%
5. No show op alle beoordelingen	15	5%	nvt
Totaal 1 oktober telling (1e jaars inschrijving opleiding)	278	100%	

Uit deze tabel blijkt dat op dit moment 50% van het cohort 2011 nominaal studeert. Daarnaast lijkt 27% van de studenten nog kansrijk. Om net als bij voorgaande cohorten een definitief BSA-rendement van 70% te bereiken moeten alle studenten uit groep 1 (50%) en nog driekwart van de studenten uit groep 2 ($0,75 \cdot 27\% = 20\%$) aan het eind van het jaar aan de norm voldoen.

Pedagogische Wetenschappen

Aangezien Pedagogische Wetenschappen dit jaar voor het eerst aan de EUR wordt aangeboden, zijn er geen historische rendementscijfers beschikbaar. In Tabel 4.7 is te zien hoe het cohort 2011 er na drie van de acht blokken voor staat. Uit deze tabel blijkt dat op dit moment 50% van het cohort 2011 nominaal studeert. Daarnaast lijkt 23% van de studenten nog kansrijk.

Tabel 4.7 Stand van zaken cohort 2011 Pedagogische Wetenschappen

	N	% van cohort	% gecorrigeerd voor no-shows
1. Nominaal	51	50%	60%
2. Niet nominaal, maar gem cijfer ≥ 5 en/of max 1 herkansing nodig	24	23%	28%
3. Niet nominaal, maar gem cijfer < 5 en/of min 2 herkansingen nodig	1	1%	1%
4. Kansloos of studiestaker	9	9%	11%
5. No show op alle beoordelingen	18	17%	nvt
Totaal 1 oktober telling (1e jaars inschrijving opleiding)	103	100%	

5. Eerste resultaten effect N=N op gerapporteerde zelfstudietijd van studenten

Bij de FSW-opleidingen Sociologie en Psychologie zijn in de blokevaluaties van voorgaande cohorten en het huidige cohort twee vragen opgenomen over het aantal uren dat studenten gemiddeld per week aan zelfstudie hebben besteed²⁵. Het gaat hier dus om uren die studenten naast de geprogrammeerde contacturen aan hun studie hebben besteed. Hieronder wordt per blok het gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren per week van studenten in het voorgaande jaar en dit jaar tegen elkaar afgezet.

Sociologie

In Tabel 5.1 staat het gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren van studenten op de eerste 4 blokken bij Sociologie.

Tabel 5.1 Gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren per blok bij Sociologie

Blok	2010	2011
1.1	16,8	21,0
1.2	21,1	23,9
1.3	24,6	21,7
1.4	25,4	24,9
Gemiddeld per blok	22,0	22,9

Het gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren over de eerste 4 blokken in totaal ligt bij Sociologie in 2011 iets hoger dan in 2010. Bij sommige blokken is het gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren in 2011 hoger dan in 2010; bij andere blokken is het omgekeerde het geval. Het lijkt er op dat gemiddeld gezien studenten bij Sociologie hooguit iets meer tijd aan zelfstudie zijn gaan besteden na invoering van "Nominaal is Normaal".

²⁵ De vragen zijn gesteld na afloop van het blok. Er kan sprake zijn van een recall-effect.

De twee vragen die gaan over de zelfstudie-uren luiden:

- Hoeveel tijd heeft u gemiddeld genomen per week aan zelfstudie voor de onderwijsgroep besteed? Vul het antwoord in hele uren in.

- Hoeveel tijd heeft u gemiddeld genomen per week aan zelfstudie voor de overige onderwijsonderdelen besteed? (denk aan practica, opdrachten, presentaties, enz.). Vul het antwoord in hele uren in.

Voor de analyses is het gerapporteerde aantal uren op de twee vragen in totaal gebruikt.

Bij Bestuurskunde is op basis van de gehanteerde vraagstelling niet eenduidig vast te stellen hoeveel tijd studenten naast geprogrammeerde contacttijd gemiddeld per week aan hun studie hebben besteed. De data van deze opleiding zijn om die reden niet gepresenteerd.

Psychologie

In Tabel 5.2 staat het gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren van studenten op de eerste 4 blokken bij Psychologie.

Tabel 5.2 Gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren per blok bij Psychologie

Blok	2008	2009	2010	2011
1.1	19,9	17,2	21,3	24,6
1.2	22,2	21,7	23,8	25,4
1.3	21,9	20,3	24,0	22,6
1.4	19,6	20,2	21,1	20,7
Gemiddeld per blok	20,9	19,9	22,6	23,3

Het gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren over de eerste 4 blokken in totaal ligt bij Psychologie in 2011 iets hoger dan in 2010. Bij sommige blokken is het gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren in 2011 hoger dan in 2010; bij andere blokken is het omgekeerde het geval. Het lijkt er op dat gemiddeld gezien studenten bij Psychologie hooguit iets meer tijd aan zelfstudie zijn gaan besteden na invoering van "Nominaal is Normaal".

Bijlage 1 Uitwerking regeling Nominaal is Normaal bij opleidingen FSW

	Bestuurskunde	Pedagogische Wetenschappen	Psychologie	Sociologie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 8 sequentiële blokken met daarnaast vaardigheidsonderwijs in ateliers die parallel lopen aan de blokken. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 15 studenten.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 3 ateliers	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 8 practica
Compensatie regeling jaar 1	Volledige compensatie	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	Volledige compensatie
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0 voor beide clusters	6,0 voor beide clusters	6,0
Weging modules	Iedere module heeft een gelijke weging	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	Alle bloktoetsen hebben een weging van 4, alle practica hebben een weging van 1.
Minimum toegestane cijfer	4,0	4,0	4,0	4,0
Aantal herkansingen	Maximaal 5 modules (bloktoets of atelier)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica
Moment herkansingen	Na afloop van het blok volgend op de te herkansen toets	In de zomer	In de zomer	In de zomer
Verstelt om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	In ieder geval jaar 1, wellicht ook jaar 2.	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Alleen jaar 1

Bijlage 2.1 Vragenlijst eerstejaars studenten FSW

EvaSys	Eerstejaars volijds studenten FSW	Erasmus Universiteit Rotterdam
Evaluatie		FSW

☐ ☒ ☐ ☐ ☐ Please use a spreadsheet or a print form. This form will be processed automatically.
 Correction: ☐ ☒ ☐ ☐ Please follow the examples shown on this sheet and use it to help organize the resulting results.

1. Algemene inleiding

Beste student,

Deze vragenlijst is uitsluitend bedoeld voor eerstejaars volijds studenten aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie of Sociologie). Marje niet in deze categorie dan hoeft u deze vragenlijst niet in te vullen.

De gegevens worden anoniem verzameld en niet verspreid aan derden. Bij publicatie van de resultaten zijn jouw antwoorden dus niet tot jou herleidbaar. Het studentnummer wordt uitsluitend gevraagd om de gegevens te kunnen koppelen aan overige relevante gegevens.

Probeer overal een zo eerlijk mogelijk antwoord te geven. Er zijn geen goede of slechte antwoorden.

Alvast bedankt voor het invullen van deze vragenlijst!

1.1 Studentnummer

1.2 Ik ben eerstejaars volijdsstudent bij:

☐ Bestuurskunde	☐ Pedagogische Wetenschappen	☐ Psychologie
☐ Sociologie		

1.3 Geslacht

☐ Man	☐ Vrouw
------------------------------	--------------------------------

1.4 Leeftijd

☐ 17 jaar of jonger	☐ 18 jaar	☐ 19 jaar
☐ 20 jaar	☐ 21 jaar	☐ 22 jaar of ouder

2. Studiekeuze

In onderstaande vragen bedoelen we met huidige opleiding de opleiding aan de FSW waar je recent mee bent gestart. Dus niet een eventuele andere opleiding die je volgt.

2.1 Wat was de belangrijkste reden om je nu te schrijven voor je huidige opleiding?

2.2 Heb je tevens overwogen een andere opleiding aan de huidige te volgen?

(meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Nee	☐ Ja, dezelfde opleiding aan een andere universiteit	☐ Ja, een andere opleiding aan de FSW
☐ Ja, een andere opleiding aan de EUR (naast niet de FSW)	☐ Ja, een andere opleiding aan een andere universiteit	☐ Ja, een opleiding op het HBO

2. Studietoelichting (Continue)

Bij de huidige opleiding is dit jaar de regeling ingevoerd dat je alle studiepunten van het eerste jaar in één jaar dient te behalen. Onderdeel van de regeling is dat er extra compensatierogge knopen zijn gecreëerd. Het doel is om meer studenten binnen de gestelde tijd hun opleiding te zien afgerond en op die manier langstudeeren te voorkomen (vragen 2.3 t/m 2.7).

- 2.3 Was je voor definitieve inschrijving op de hoogte van deze regeling?
- ☐ Nee, ik heb van de vragenlijst dank je wel!
- ☐ Ja
- 2.4 Hoe stond je voor definitieve inschrijving tegenover de in bovenstaande beschreven regeling?
- ☐ Zeer positief
- ☐ Positief
- ☐ Neutraal
- ☐ Negatief
- ☐ Zeer negatief
- 2.5 Eventuele toelichting:
-
- 2.6 Heeft de regeling invloed gehad op je definitieve studietoelichting?
- ☐ Nee, geen invloed
- ☐ Ja, enige invloed
- ☐ Ja, grote invloed
- 2.7 Eventuele toelichting:
-

3. Vooropleiding

- 3.1 Ik heb de volgende opleiding(en) afgerond (meerdere antwoorden mogelijk)
- ☐ VWO
- ☐ HBO propedeuse
- ☐ HBO bachelor
- ☐ Buitenlandse opleiding
- ☐ HBO bachelor
- ☐ Geen opleiding die toegang geeft tot de universiteit, ik heb met succes een toelatingsexamen (colloquium docum) afgelegd
- ☐ Anders
- 3.2 Sta je op dit moment ook ingeschreven voor een andere opleiding op het HBO of een universiteit?
- ☐ Nee
- ☐ Ja, mijn recent gestarte opleiding aan de FSW is een nevenstudie
- ☐ Ja, mijn recent gestarte opleiding aan de FSW is mijn hoofdstudie
- ☐ Ja, al mijn studies beschouw ik als hoofdstudies, zo ook mijn recent gestarte opleiding aan de FSW

Evaluatie	Eerstejaars voltijdse studenten FSW	Betrouwbaarheid
-----------	-------------------------------------	-----------------

3. Vooropleiding [Continue]

3.3 Heb je eerder een opleiding op het HBO of een universiteit gevolgd, maar niet afgerond?

☐ Nee

☐ Ja, ik heb de opleiding niet afgerond, omdat dat mijn studieprestaties tegen verwachting voldoende waren om de opleiding te mogen blijven volgen.

☐ Ja, ik heb de opleiding niet afgerond en had tegenvallende studieprestaties, bijvoorbeeld kans op een negatief orend studieadvies.

Dank voor het invullen van deze vragenlijst!

Bijlage 2.2 Vragenlijst vooraanmelders FSW die zich niet definitief hebben ingeschreven

Evaluatie	Eerstejaars voltijdse studenten FSW Telefoon sch	10-11-2014
Erasmus Universiteit Rotterdam		Evaluatie
FSW		

Mark as shown: ☐ ☒ ☐ ☐ Please use a combination of checkboxes. The form will be processed automatically.

Completion: ☐ ☒ ☐ ☐ Please follow the examples shown on the left hand side to help complete the following record.

1. Algemene Inleiding

1.1 Studentnummer

1.2 Voornaamderbij

☐ Bestuurskunde ☐ Pedagogische Wetenschappen ☐ Psychologie
☐ Sociologie

1.3 Geslacht

☐ Man ☐ Vrouw

1.4 Leeftijd

☐ 17 jaar of jonger ☐ 18 jaar ☐ 19 jaar
☐ 20 jaar ☐ 21 jaar ☐ 22 jaar of ouder

2. Studiekeuze

2.1 Heb je je uiteindelijk ingeschreven voor een opleiding op het HBO of universiteit?

☐ Nee, ik ben niet gaan studeren (vrije vragenlijst) ☐ Nee, ik stond al ingeschreven voor een opleiding in het hoger onderwijs, de FSW opleiding zou mijn 2e opleiding zijn.
☐ Ja, een andere opleiding aan de FSW Bsk, Ped, Psych of Soc. ☐ Ja, een andere opleiding aan de Bsk maar niet FSW.
☐ Ja, een andere opleiding aan een andere universiteit.

2.2 Wat was de belangrijkste reden om je uiteindelijk niet in te schrijven voor de opleiding aan de FSW?

2. Studiekeuze [Continue]

Bij de FSW is dit jaar de regeling ingevoerd dat je 3 studiepunten van het eerste jaar in één jaar dient te behalen. Onderdeel van de regeling is dat er extra compensatieregelingen zijn gecreëerd. Het doel is om meer studenten binnen de gestelde tijd hun opleiding te laten afronden en op die manier langstuderen te voorkomen.

- 2.3 Was je voor definitieve inschrijving op de hoogte van deze regeling?
- ☐ Nee, je hebde van de vragenlijst dank je wel!
- ☐ Ja
- 2.4 Hoe stond je voor definitieve inschrijving tegenover de in bovenstaande beschreven regeling?
- ☐ Zeer positief
- ☐ Positief
- ☐ Negatief
- ☐ Deernegatief
- ☐ Neutraal
- 2.5 Eventuele toelichting
-
- 2.6 Heeft de regeling invloed gehad op je definitieve studiekeuze?
- ☐ Nee, geen invloed
- ☐ Ja, enige invloed
- ☐ Ja, grote invloed
- 2.7 Eventuele toelichting
-
- 2.8 Zou je je wel voor de FSW opleiding hebben ingeschreven wanneer deze regeling niet was ingevoerd?
- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Waarschijnlijk wel
- ☐ Waarschijnlijk niet

3. Vooropleiding

- 3.1 Ik heb de volgende opleiding(en) afgerond (meerdere antwoorden mogelijk)
- ☐ VWO
- ☐ HBO propedeuse
- ☐ HBO bachelor
- ☐ Buitenlandse opleiding
- ☐ HBO bachelor
- ☐ Geen opleiding die toegang biedt tot de universiteit, ik heb met succes een toe latingsexamen (colloquium doctum) afgelegd
- ☐ Anders
- 3.2 Heb je eerder een opleiding op het HBO of een universiteit gevolgd maar niet afgerond?
- ☐ Nee
- ☐ Ja, ik heb de opleiding niet afgerond omdat mijn studieprestaties naar verwachting voldoende waren om de opleiding te mogen volgen
- ☐ Ja, ik heb de opleiding niet afgerond en heb tegenwoordig al die prestaties, bijvoorbeeld ikens dat een negatief bindend studieadvies

Dank voor het invullen van deze vragenlijst!

0777/c-2350

Aan:

- Decanen
- Opleidingsdirecteuren
- Universiteitsraad

College van Bestuur

Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 50

Postadres Postbus 1738

3000 DR Rotterdam

Doorkiesnr 010-4082288

Fax 010-4089073

E-mail cvb@eur.nl

Internet www.eur.nl

Ons kenmerk

CvB/MW/ 252.646

Uw kenmerk

Datum

6 maart 2012

Onderwerp

'Nominaal is normaal'

Het College van Bestuur heeft kennis genomen van het rapport inzake de evaluatie van 'Nominaal is normaal' (N=N) bij FSW. Onderwijskundig gezien lijkt N=N de beoogde doelen te halen: naar verwachting heeft N=N positieve effecten op de doorstroom van studenten. Om die reden is het College voornemens om, in overleg met decanen, de pilot met het nieuwe onderwijssysteem uit te breiden.

Discussie met u en tal van anderen binnen onze academische gemeenschap heeft het College er van overtuigd dat draagvlak en zorgvuldigheid hier van groot belang zijn. Hoewel onderwijskundig positieve resultaten zijn te zien is zorgvuldige invoering en voorbereiding nodig. N=N moet niet eerder worden ingevoerd dan wanneer een faculteit daar ook echt klaar voor is. Hiervoor zullen de decanen in overleg treden met de facultaire bestuurs- en medezeggenschapsorganen.

Het College is voornemens de effecten van N=N zorgvuldig te blijven monitoren. In maart 2013 zult u opnieuw worden geïnformeerd over de resultaten hiervan en zal met u worden gesproken over de voortgang van de implementatie van N=N.

Het besluitvormingsproces is voor de komende weken als volgt ingericht:

- Op 12 maart a.s. wordt op ambtelijk niveau gesproken met opleidingsdirecteuren;
- Op 21 maart a.s. wordt door ons gesproken met decanen;
- Op 27 maart a.s. wordt door ons gesproken met de Universiteitsraad.

Graag vernemen we in ons overleg op 27 maart a.s. het advies van de Universiteitsraad over bovenstaand voornemen van het College inzake de invoering van N=N aan de Erasmus Universiteit.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

mr P.F.M. van der Meer Mohr,
Voorzitter

EUR Ingeklemd d.d.	Conr. Nr. <i>0-17092</i>
ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM	
30	0-17092

Aan de decanen

College van Bestuur
Bezoekadres Burg. Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
 3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010 - 408 1111
Fax 010 - 408 9002
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Ons kenmerk
ABD/TvdP/PM/252.683

Datum
28 maart 2012

Onderwerp
Invoering Nominaal is Normaal

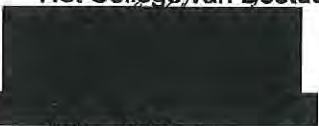
Het College van Bestuur heeft kennis genomen van de evaluatie van de pilot Nominaal is Normaal aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen. Daarover is gisteren gesproken met de Universiteitsraad.

Het College van Bestuur heeft daarbij kennis genomen van de bezwaren die in de Universiteitsraad leven tegen brede invoering van Nominaal is Normaal. Hoewel het College van Bestuur de onderwijskundige bezwaren niet deelt, deelt zij wel de zorg rond het instroomrisico van de onderwijsvernieuwingen met de Universiteitsraad.

Op basis hiervan hebben wij besloten om vooralsnog niet tot universiteitsbrede invoering over te gaan, maar de pilot uit te breiden met die opleidingen die er klaar voor zijn. Dit stelt ons in staat om een meer afgewogen besluit rond het instroomrisico te nemen.

Wij verzoeken u, indien u in overleg met betrokkenen binnen uw faculteit tot het oordeel bent gekomen dat u klaar bent voor deelname aan de pilot N=N per 1 september 2012, dit aan het College van Bestuur te melden. Daarbij verneemt het College van Bestuur graag op welke gronden de beslissing wordt gebaseerd. Vóór het studiejaar 2013-2014 zal een evaluatie plaats vinden op basis waarvan over het vervolg besloten zal worden.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

 ba. mr P.F.M. van der Meer Mohr
 Voorzitter

CC: Opleidingsdirecteuren
Universiteitsraad

Aan de decanen

College van Bestuur

Bezoekadres Burg. Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010 – 408 1111
Fax 010 – 408 9002
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Ons kenmerk
ABD/TvdP/PM/252.683

Datum
28 maart 2012

Onderwerp
Invoering Nominaal is Normaal

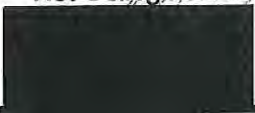
Het College van Bestuur heeft kennis genomen van de evaluatie van de pilot Nominaal is Normaal aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen. Daarover is gisteren gesproken met de Universiteitsraad.

Het College van Bestuur heeft daarbij kennis genomen van de bezwaren die in de Universiteitsraad leven tegen brede invoering van Nominaal is Normaal. Hoewel het College van Bestuur de onderwijskundige bezwaren niet deelt, deelt zij wel de zorg rond het instroomrisico van de onderwijsvernieuwingen met de Universiteitsraad.

Op basis hiervan hebben wij besloten om vooralsnog niet tot universiteitsbrede invoering over te gaan, maar de pilot uit te breiden met die opleidingen die er klaar voor zijn. Dit stelt ons in staat om een meer afgewogen besluit rond het instroomrisico te nemen.

Wij verzoeken u, indien u in overleg met betrokkenen binnen uw faculteit tot het oordeel bent gekomen dat u klaar bent voor deelname aan de pilot N=N per 1 september 2012, dit aan het College van Bestuur te melden. Daarbij verneemt het College van Bestuur graag op welke gronden de beslissing wordt gebaseerd. Vóór het studiejaar 2013-2014 zal een evaluatie plaats vinden op basis waarvan over het vervolg besloten zal worden.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

ba. mr P.F.M. van der Meer Mohr
Voorzitter

CC: Opleidingsdirecteuren
Universiteitsraad

[REDACTED]		EUR Ingekomen d.d.	Corr. Nr. 124 / 25353-7
Van:	[REDACTED]	03 APR. 2012	Dossiercode:
Verzonden:	donderdag 29 maart 2012 21:28		
Aan:	[REDACTED]		
Onderwerp:	Fwd: Tekst van de motie N=N		
Bijlagen:	Motie van de Universiteitsraad N=N.doc; ATT00001.htm		

Gaarne laten archiveren

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [REDACTED]
Datum: 29 maart 2012 12:43:28 GMT+02:00
Aan: "[REDACTED]"
Kopie: [REDACTED]
Onderwerp: Tekst van de motie N=N

Geacht College,

Bijgaand treft u de motie over N=N aan, die dinsdag jl. door de Raad is aangenomen in de Overlegvergadering.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
griffier

Motie van de Universiteitsraad d.d. 27 maart 2012

De Universiteitsraad, gehoord hebbend het College van Bestuur, dient unaniem de volgende motie in over de invoering van "nominaal is normaal" op de EUR.

De Universiteitsraad spreekt zijn afkeuring uit over de gang van zaken rond deze procedure.

De Universiteitsraad spreekt zijn afkeuring uit over de universiteitsbrede invoering van "nominaal is normaal" per 1 september 2012. Voor de reden van afkeuring verwijzen wij naar het advies van de commissie OOS en commissie FIN van de Universiteitsraad.

De Universiteitsraad verzoekt het College van Bestuur de volgende criteria in acht te nemen bij de uitbreiding van de pilot van "nominaal is normaal":

- a) Het College geeft de criteria aan waaronder een faculteit de pilot "nominaal is normaal" mag invoeren;
- b) De decanen verstrekken voor 13 april 2012 duidelijkheid over de invoering van de pilot "nominaal is normaal" op hun faculteit;
- c) Een onderzoek vindt plaats onder de toekomstige studenten naar de rol van "nominaal is normaal" bij de keuze voor deze universiteit of opleiding, ondermeer tijdens de bachelor open dag op 14 april 2012;
- d) De pilot "nominaal is normaal" wordt ook aan het einde van het tweede studiejaar geëvalueerd;
- e) het College doet onderzoek naar de effecten van compensatoir toetsen op de rendementen zoals weergegeven in de tweede rapportage en eindrapportage van FSW 2011 en 2012 en de rapportage van de pilot in 2013;
- f) Het College doet onderzoek naar, en dringt bij het ministerie van OC & W aan op, financiële compensatie van het verlies aan inkomsten door "nominaal is normaal".

Rotterdamse Kamer van Verenigingen
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

EUR Ingekomen d.d. 04 APR. 2012	Com. Nr. 10125269d Dossier-nr.:
---	---------------------------------------

Rotterdam, 3 april 2012

College van Bestuur
Erasmus Universiteit Rotterdam
t.a.v. prof.dr. H.G. Schmidt

Betreft: Nominaal = Normaal

Geachte heer Schmidt,

Ik schrijf u deze brief naar aanleiding van uw brief van 23 januari jl. en het in maart uitgekomen rapport "Nominaal is Normaal" bij FSW".

Wij hebben gemeend de recente ontwikkelingen met betrekking tot de al dan niet universiteitsbrede invoering van N=N af te moeten wachten alvorens daarop te reageren. Het is immers gemakkelijker in te spelen op aanstaande maatregelen wanneer zij definitiever zijn. Op dit moment begrijpen wij dat drie à vier faculteiten (FSW, ESE, ESL en eventueel RSM) van zins zijn N=N in te voeren per september 2012. De verenigingen zijn positief over de pilotconstructie waarin de bredere invoering plaatsvindt; dit geeft hen in het collegejaar 2012-2013 de ruimte om op eventuele gevolgen van een bredere invoering in te spelen. Reeds hebben zij echter een aantal maatregelen getroffen, waarvan ik de trends hieronder uiteenzet.

- *Meer ruimte voor studie binnen commissies:* Een betere afstemming tussen de studie van een commissielid en zijn/haar commissiewerk;
- *Studientoren:* Ouderejaars of bestuurders begeleiden eerstejaars leden in hun studietraject;
- *Verlichten 'eerstejaarsdruk':* Een kleiner aantal specifiek op eerstejaars leden gerichte activiteiten organiseren;
- *Strengere selectieprocedures:* De studiecriteriën voor toelating tot besturen of commissies worden verzwakt;
- *Financiële compensatie:* Het geven van een relatief grotere financiële compensatie aan commissieleden van 'zwaardere' commissies;
- *Aanpassingen na-introductieweken:* Deze zijn in de afgelopen jaren in overleg met de EUR reeds aangepast om meer ruimte te bieden voor het volgen van vakken tijdens de week zelf.

Zoals gezegd zullen de verenigingen de uitgebreide pilot van komend jaar benutten om eventuele gevolgen op ledenaantallen en activiteit van leden te evalueren. Naar aanleiding hiervan zullen eventueel aanvullende maatregelen getroffen worden.

Graag zou ik nog op het volgende wijzen. In uw brief van 23 januari jl. geeft u aan dat overleg over mogelijke invoering van een harde knip in bachelorjaar 2 op facultair niveau gevoerd wordt, en dan ook geen deel uitmaakt van het centrale N=N-beleid. In dit kader heb ik in de afgelopen periode gesprekken gevoerd met de (onderwijs-)decanen van meerdere faculteiten. Uit deze en andere gesprekken komt naar voren dat FSW, ESE en ESL (zeer) ver gevorderd zijn met het invoeren van een harde knip of soortgelijke maatregelen in bachelorjaar 2. FSW heeft deze officieel in de OERen van twee van haar vier opleidingen vastgelegd. ESE en ESL geven aan dat zij per september een volledig afgerond tweede bachelorjaar als toelatingseis voor meerdere derdejaarsvakken gaan gebruiken; ook dit komt feitelijk neer op een harde knip.

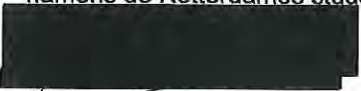
Hoewel de Experimenteer-AMvB uit het Hoofdlijnenakkoord VSNU-OCW van 9 december jl. "experimenten met een jaarklassensysteem" mogelijk maakt, valt volgens ons niet te concluderen dat deze experimenten per komend collegejaar uitgevoerd kunnen worden. In hetzelfde Hoofdlijnenakkoord valt namelijk te lezen dat de beoogde inwerkingtreding van de Experimenteer-AMvB het studiejaar 2013/2014 is. Het komt ons dan ook vreemd voor dat per september 2012 op drie van de vier faculteiten op de EUR met een (vorm van een) harde knip in het tweede bachelorjaar wordt gewerkt. We willen met klem wijzen op de voorstellen die wij reeds bij FSW en ESE hebben gedaan. Zij zijn bedoeld om het rendement van studenten, die een fulltime nevenactiviteit van korter dan een jaar ontplooiën, te verhogen. Als voorbeeld is het voorstel, dat aan de examencommissie van FSW is voorgelegd, bijgevoegd. Graag zouden wij van het College van Bestuur vernemen of zij deze voorstellen steunen.

Naar aanleiding van bovenstaande maatregelen door de verenigingen zelf, het voorstel met betrekking tot fulltime nevenactiviteiten van korter dan een jaar en de op 5 december jl. besproken opties (actievere promotie lid worden, synchronisatie tentamenperiodes, etc.), zouden wij graag opnieuw het gesprek aangaan over de stand van zaken. Graag vernemen wij van u of en wanneer dit gesprek zou kunnen plaatsvinden.

In afwachting van uw antwoord verblijf ik.

Hoogachtend,

namens de Rotterdamse studentengezelligheids-, studie- en sportverenigingen,

Praeses der Rotterdamse Kamer van Verenigingen

“Naar een actieve en effectieve studententijd” **Plan tot integratie van studie en nevenactiviteiten**

Aanleiding

In het hoofdlijnenakkoord met staatssecretaris Zijlstra heeft de EUR, samen met de andere Nederlandse wo-instellingen, prestatieafspraken gemaakt voor de komende jaren. De gemaakte afspraken zijn mede gericht op het verhogen van het studierendement van de Nederlandse student. In Rotterdam heeft dit onder andere geleid tot het projectplan 'Nominaal = Normaal' (N=N); onderdeel hiervan is een zogenaamd 'jaarklassensysteem'. De discussie tussen de EUR en de actieve (studenten-, studie- en sport-)verenigingen heeft zich voornamelijk hierop toegespitst. In de brief van 23 januari jl. heeft het College van Bestuur aangegeven dat faculteiten zelf verantwoordelijk zijn voor eventuele invoering van een harde knip in jaar 2. Gesprekken met de diverse faculteiten geven aan dat onder andere ESE, FSW en ESL (zeer ver) gevorderd zijn met invoering van deze harde knip in jaar 2. Dit is voor ons aanleiding geweest grondig na te denken over de maatregelen en hun gevolgen.

Doel

Dit document is bedoeld als alternatief en eventueel aanvullend pakket maatregelen op de plannen die nu ontwikkeld worden. De voorstellen die wij hieronder doen hebben tot doel:

- betere kansen te creëren voor studenten om zich naast de studie te ontplooiën
- de verenigingen de kans te geven op continuïteit en dynamiek
- aan de EUR verbonden evenementen (bijv. Eurekaweek, ERD, etc.) te behouden
- Rotterdam als studentenstad aantrekkelijk te houden

De hieronder gedane voorstellen zouden idealiter ook toegepast kunnen worden op student-ondernemers, topsporters, medezeggenschappers, politiek actieve studenten, etcetera. Om het overzichtelijk en concreet te maken is er echter gekozen om de voorstellen alleen te betrekken op besturen en commissies binnen verenigingen.

Zoals altijd aangegeven zijn ondergetekenden het volstrekt eens met de stelling dat studenten effectiever moeten gaan studeren. Onderstaande voorstellen zijn dan ook niet bedoeld om studenten te vertragen; zij zijn bedoeld om het rendement van studenten, die actief willen zijn naast hun studie, te verhogen.

De huidige situatie

Binnen het Rotterdamse verenigingsleven worden veelal projecten georganiseerd binnen een fulltime commissieverband met loopduur van maximaal een jaar. Voorbeelden zijn de organisatie van de Eurekaweek (ca. 6 maanden), de Erasmus Recruitment Days (ca. 9 maanden) en het Landelijk Congres der Bestuurskunde (idem). In de huidige situatie pakken deze studenten, na afronding van het project, hun vakken van dat jaar weer op. De door de organisatie van het project gemiste vakken worden het daaropvolgende collegejaar 'opgeveegd', naast het gewone curriculum van dat jaar. Dit systeem biedt studenten flexibiliteit in het combineren van hun studie met nevenactiviteiten; daarnaast hoeft de desbetreffende student niet meer studievertraging op te lopen dan de looptijd van de commissie.

De situatie in een jaarklassensysteem

Een volledig doorgevoerd jaarklassensysteem houdt in dat de student alle vakken van jaar x gehaald dient te hebben, voor hij/zij 'over' mag naar jaar x+1. Voor de genoemde commissies met een looptijd van minder dan een jaar zou dit betekenen dat commissieleden

na afronding van het project op enig moment van zijn/haar studie een aantal 'lege' maanden heeft. Immers, door de commissie is veelal een aantal vakken gemist, en dat geeft aanleiding tot direct 'blijven zitten'. Een commissie van een aantal maanden geeft zo aanleiding tot studievertraging van een volledig jaar.

Een voorbeeld

Een student in jaar 2 vervult van september tot december een fulltime functie bij een erkende studenten- of studievereniging. In januari pakt de student de draad weer op en haalt alle vakken tot het zomerreces. Bij aanvang van zijn derde studiejaar in september mag hij niet aan jaar 3 van zijn opleiding beginnen, omdat hij een aantal vakken (periode september-december) van jaar 2 heeft gemist. Hij 'blijft zitten', haalt zijn tweedejaarsvakken in de periode september-december, en heeft vervolgens een halfjaar 'leeg'. Hij mag immers nog niet aan zijn derdejaarsvakken beginnen. Hier zijn drie nadelen op individueel niveau te signaleren:

- 1) De student loopt een extra halfjaar studievertraging op die hij niet (curriculair) kan invullen;
- 2) Hij betaalt voor een volledig jaar collegegeld, terwijl hij slechts 3,5 maand onderwijs geniet;
- 3) Bij ziekte of en andere onvoorziene omstandigheid loopt de student direct tegen de langstudeerboete aan.

Het alternatief

Feitelijk liggen twee alternatieve plannen voor.

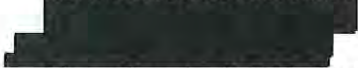
Het eerste alternatief is de mogelijkheid te bieden voor studenten, die een gedeelte van hun studiejaar missen door fulltime commissiewerk, de gemiste vakken in het opeenvolgende jaar in te halen. Dit zou uit de volgende onderdelen bestaan:

- 1) De garantie hiervoor kan gegeven worden door het koppelen van de functies aan de registratie van het erkenningscertificaat¹;
- 2) Binnen de FSW wordt het cijfer berekend op een jaargemiddelde. Voor de studenten die fulltime commissiewerk doen kan het jaargemiddelde berekend worden over de maanden waarin ze geen commissiewerk verrichten;
- 3) Het missen van essentiële, cumulatieve kennisblokken dient hierbij besproken te worden met de examencommissie van de desbetreffende opleiding om ervoor te zorgen dat bij de student geen essentiële informatie ontbreekt voor vakken in het volgende jaar.

Voor de voorgestelde wijzigingen in de onderwijs- en examenreglementen, zie bijlage 1.

Het tweede alternatief is het belonen van commissie-/bestuurswerk met ECTS. Dit zou in nauw overleg tussen de twee betrokken partijen tot stand moeten komen.

Præses der Rotterdamse Kamer van Verenigingen

Voorzitter der S.F.V. Cedo Nulli

¹ <http://www.eur.nl/erkenningcertificaat/>

Bijlage 1: Tekst Onderwijs & Examenreglementen

Persoonlijke omstandigheden

- Op basis van het huidige OER bestuurskunde
toevoegen;

Artikel 25 Persoonlijke Omstandigheden

Lid 1.e

het lidmaatschap van die verenigingen en organen binnen de universitaire gemeenschap
waarvoor het erkenningscertificaat wordt verleent;

- Op basis van het huidige OER sociologie
toevoegen;

Artikel 9.6 Persoonlijke Omstandigheden

Lid 1.e

het lidmaatschap van die verenigingen en organen binnen de universitaire gemeenschap
waarvoor het erkenningscertificaat wordt verleent;

- Op basis van het huidige OER psychologie/pedagogische wetenschappen

Pagina 92

het lidmaatschap van bepaalde universitaire organen;

het lidmaatschap van het bestuur van bepaalde studentenorganisaties

veranderen naar;

het lidmaatschap van die verenigingen en organen binnen de universitaire gemeenschap
waarvoor het erkenningscertificaat wordt verleent;

het lidmaatschap van die verenigingen en organen binnen de universitaire gemeenschap
waarvoor de universiteit bestuursbeurzen beschikbaar stelt;

EUR Ingekomen d.d.	Corr. Nr. 283036
ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM ERASMUS SCHOOL OF ECONOMICS	
13 APR 2012	

College van Bestuur
A2-07
- INTERN -

Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Telefoon (010) 408 13 77
Fax (010) 408 91 45
E-mail decaan@ese.eur.nl
Internet www.es.eur.nl

Ons kenmerk
BB/tk/ese 28103

Uw kenmerk

Datum
11 april 2012

Onderwerp
Pilot Nominaal is Normaal

Geacht College,

In goed overleg met de Faculteitsraad van de ESE heb ik in overeenstemming met mijn bevoegdheid op basis van WHW 9.38 lid b besloten om voor het collegejaar 2012-2013 de norm voor het verstrekken van een BSA na één jaar vast te stellen op 60 ec. voor alle initiële bacheloropleidingen van de ESE. Over het mr.drs.-programma worden aparte afspraken gemaakt met de ESL.

Dat betekent eveneens dat de ESE deelneemt aan de pilot N=N per 1 september aanstaande. Op basis van de al sinds 2007 doorgevoerde maatregelen in het kader van het Jaarplansysteem (met o.a. compensatoir toetsen, schaalverkleining, meer sequentiële programmering in blokken, verminderen van herkansingsmogelijkheden, uitbreiding van het aantal toetsvormen en tussentijdse toetsing) ben ik van mening dat de ESE daar klaar voor is. In een bijlage bij deze brief treft u een overzicht aan van alle recente en eerder genomen maatregelen in dit verband.

Hoogachtend,

Prof. dr Ph.H.B.F. Franses
Decaan Erasmus School of Economics

Bijlage: ESE project N=N

ESE project N=N

1. Kader

De EUR presteert nog niet voldoende op het rendement/studiesucces na 4 jaar (VWO-instroom). Met het oog op verbetering van de prestaties van de EUR is het project Nominaal is Normaal geïnitieerd door het CvB. In dat kader vinden invoeringsprojecten plaats binnen faculteiten, dus ook binnen de ESE, gericht op **alle facultaire initiële bacheloropleidingen**.

Doelstelling van het project is volgens het EUR-projectplan: *Per 2012 invoeren van een "jaar/peergroepensysteem", waarbij minimaal het 1^e jaar in een keer wordt afgesloten, uiteindelijk leidend tot minder vertraging en sneller afronden van de bachelor, binnen een cultuur waar nominaal studeren de norm is.*

Overall targets zijn een hoger bachelor-1 rendement en een hoger post BSA-rendement (resp. 3 en 4 jaar na instroom vanuit VWO). De streefwaarden moeten nog worden bepaald.

Het project sluit goed aan bij het al eerder binnen de ESE gestarte "Jaarplansysteem": Het "JPS" wil studenten prikkelen tot regelmatig studeren en studenten die op zich voldoende presteren met zo min mogelijk ballast aan niet behaalde vakken van het ene bachelorjaar naar het volgende laten doorstromen. In het kader van "Nominaal is Normaal" zal de ESE daarom voortbouwen op het Jaarplansysteem door onderdelen daarvan uit te bouwen en een aantal aanvullende maatregelen te nemen.

2. Projectorganisatie ESE

De opleidingsdirecteur prof.dr. [REDACTED] is verantwoordelijk voor het project N=N binnen de ESE en wordt ondersteund door een door de decaan ingestelde projectgroep bestaande uit:

- [REDACTED] -projectleider
- [REDACTED] - hoofd OSC
- [REDACTED] - secretaris examencommissie ESE
- [REDACTED] - werkgroep BSA, Beheerder facultaire systemen

3. Project op hoofdlijnen

De opdracht van de projectgroep is het aansturen van de implementatie van de maatregelen die in 2011-2012 moeten worden ontworpen en uitgerold. De focus daarbij is niet alleen duidelijkheid, deugdelijkheid en verankering maar ook om het zoveel mogelijk identificeren en opruimen van barrières die studenten onnodig in de problemen zouden kunnen brengen, vooral studenten uit de groep die nu 40-60 studiepunten zou scoren. Ook de communicatie van de veranderingen in de faculteit en naar scholieren en hun ouders toe is een speerpunt.

FASE	MAATREGEL	INGANGSDATUM
Studiekiezers	a. Studiekeuzeadviezen overstappers	Reeds ingevoerd
	b. Online Wiskunde-toets en bijspijkercursus	Reeds ingevoerd
Bachelor-1	a. Onderwijs in 5 blokken	Reeds ingevoerd
	b. Compensatieregeling	Reeds ingevoerd
	c. Kleinschaliger practica en aanwezigheidsplicht	Reeds ingevoerd
	d. Begrenzing aantal herkansingen	Reeds ingevoerd
	e. Inzet tussentoetsen en opdrachten	Reeds ingevoerd
	f. Mentorsysteem	Reeds ingevoerd
	g. BSA-waarschuwingssysteem	Reeds ingevoerd
	h. Wiskunde-toets in week 1	Reeds ingevoerd
	i. Invoering ICT-based wekelijkse toetsen	Vanaf september 2011

	j.	Invoering examenvergadering	Per 2011
	k.	BSA naar 60 cr in één jaar	Per 2012/13
	l.	Onderzoek naar mogelijke knelpunten en knelpuntvakken	Afgerond
	m.	Verwijzende functie bachelor -1	In 2012/13
	n.	Versterken functie Ouderdag	In 2012/13
Bachelor-2	a.	Compensatieregeling bachelor-2	Reeds Ingevoerd
	b.	Beperking aantal herkansingen bachelor-2	Reeds Ingevoerd
	c.	Invoering voortgangswaarschuwing B-2	Per 2011/12
Bachelor-3	a.	Invoering harde knip tussen B3 en master	Per 2012/13
	b.	Aanscherping ingangseis werkcolleges en bachelor scriptie	Per 2011/12

Hieronder volgt per fase en maatregel een toelichting.

4. Maatregelen gericht op studiekezers

a. Studiekeuzeadviezen overstappers

Onderzoek bij de ESE laat zien dat studenten die na een negatief BSA elders overstappen naar de ESE een zeer kleine kans hebben om daar het eerste jaar te halen. Zeker wanneer ze uit een verwante opleiding komen (economie of bedrijfskunde) is dat het geval. In het inschrijfproces in Studielink is daarom in 2010-2011 bij wijze van experiment een verplicht gesprek ingebouwd tussen de overstapper en een medewerker van de ESE. Daarin worden de studenten ondervraagd over hun studiekeuze en –motivatie; indien daar aanleiding toe is worden ze dringend geadviseerd zich niet in te schrijven bij een opleiding van de ESE. Dit experiment wordt in 2011-2012 geëvalueerd. Dan wordt bezien of het verplichte gesprekken blijven dan wel schriftelijke uitnodigingen.

Actie in 2011/12.

- o *Evaluatie van de studiekeuzegesprekken (status: evaluatie gereed, besloten tot schriftelijke voortzetting)*

b. Invoering wiskundetoets

Nominaal studeren en vergroting van het rendement van bachelor-1 begint al voorafgaand aan de eerste inschrijving. De ESE dient zich in te spannen om de juiste studenten aan te trekken, met voldoende kennis van en affiniteit met wiskundige en economische vakken en met studieverwachtingen die blijken te kloppen met wat ze aantreffen. De ESE wil niet alleen met voorlichting de studiekeuze van scholieren ondersteunen, maar ook met een zelfdiagnosetoets wiskunde en een online zomercursus waarmee ze zwakke plekken in hun wiskundekennis weg kunnen werken voor aanvang van het studiejaar; of hun studiekeuze heroverwegen. Een pilot heeft plaatsgevonden in 2010 en een meer uitgebreide pilot in 2011. De effecten van deze cursus op de studieprestaties van de deelnemers worden in het collegejaar 2011-2012 in kaart gebracht.

Actie in 2011/12

- o *Evaluatie en waar nodig bijstelling van de toets en de cursusmodulen*
- o *Verbeteren van de deelname door scholieren voor aanvang van het collegejaar*
- o *Communicatie met scholieren en wellicht ook met VWO-docenten*
- o *Metten van de effecten op de studieprestaties*

5. Maatregelen gericht op Bachelor-1

Gericht op verbetering van het studiesucces in de bachelor fase heeft de ESE in de periode 2007-2010 al een aantal maatregelen genomen die in het kader van Nominaal Is Normaal bij alle faculteiten worden gerealiseerd.

Dit voorloperproject van de ESE staat bekend onder de naam "Jaarplansysteem". Daarnaast worden een aantal aanvullende ingrepen gedaan.

a. Onderwijs in vijf blokken

Deze maatregel is genomen voor de alle studie jaren in bachelor en master. Het onderwijs is geordend in vijf blokken van 8 weken (7+1) van elk 12 cr., er is geen studieweek tussen het onderwijs en de tentamens van een blok, alle herkansingen vinden in de zomer plaats. Daarmee komt een academisch jaar op in totaal 42 onderwijsweken, meer dan bij vele andere opleidingen. Dit laatste is van belang bij de vaststelling van het aantal contacturen in bachelor-1.

Actie in 2011/12

- o *De aanpassing van de jaarkalender is al gerealiseerd bij de invoering van het Jaarplansysteem.*

b. Invoering van een compensatieregeling

De bachelor-1 vakken zijn verdeeld in drie clusters. Bij de opleiding Economie gaat het om de clusters: Economie, Bedrijfseconomie en Ondersteunende vakken. Binnen elk van de drie clusters van vakken mag één 5 (>4,5 en <5,5) worden gecompenseerd.

Actie in 2011/12

- o *Deze aanpassing is al gerealiseerd in het kader van het Jaarplansysteem. Wel zijn er aanpassingen nodig in SIN-Online.*

c. Kleinschaliger practica en aanwezigheidsplicht

De grootte van de practicumgroepen is gehalveerd, de groepssamenstelling blijft door het collegejaar heen gelijk en deelname is verplicht. Wanneer studenten onder een aanwezigheid van 70% zakken zijn ze uitgesloten van deelname aan het tentamen in het vak en daarmee ook van de herkansing in de zomer. De groepsgrootte in de practica ligt maximaal tussen de 25 en 30 studenten in het eerste blok en de gemiddelde groepsgrootte daalt in de loop van het collegejaar door het uitvallen van vroege studiestakers. De kleinschaligheid draagt bij aan sociale coherentie en maakt actievere werkvormen mogelijk.

Actie in 2011/12

- o *De halvering van de groepsgrootte is al gerealiseerd bij de invoering van het Jaarplansysteem.*

d. Begrenzen van het aantal herkansingsmogelijkheden

Studenten kunnen in een jaar maximaal drie vakken uit een studiejaar herkansen. Met deze maatregel wordt ingegrepen op de gegroeide cultuur waarbinnen herkansingen extra reguliere kansen waren geworden. Samen met de aanwezigheidsplicht bij de practica worden onderwijs en toetsing daarvan weer dichter bij elkaar gebracht. Herkansingen worden weer waarvoor ze bedoeld waren: het wegwerken van een incident.

Actie in 2011/12

- o *Deze maatregel is al doorgevoerd bij de start van het Jaarplansysteem.*

e. Inzet van tussentoetsen en opdrachten

De ESE wil studenten prikkelen tot dagelijks studeren. Eén van de daarop gerichte maatregelen is het inzetten van deeltentamens en opdrachten die deel uitmaken van het eindcijfer voor het vak (in de meeste gevallen 20%-30% van het eindcijfer). Daarnaast is het eindcijfer minder afhankelijk van één toetsmoment en – vorm, wat de betrouwbaarheid ten goede komt. Met de invoering van het Jaarplansysteem is een begin gemaakt met het intensiveren van werk- en toetsvormen. In 2011/2012 en de jaren daarna wordt daar een verdieping aan gegeven (zie "x Invoering wekelijkse tussentoetsen in B-1", en "x Invoering xx-colleges").

Actie in 2011/12

- *Verdere intensivering van tussentoetsen en opdrachten met ICT ondersteuning (webcasts) (status: bezig uit te rollen over heel B-1 en deel B-2).*
- f. **Mentorsysteem.**
 Via een mentoraat met verplichte deelname begeleidt de ESE studenten in de eerste studiefase met de overgang van VWO naar WO en wordt groepsvorming versterkt. In het kleinschalige mentoraat (groepsgrootte is maximaal 15, namelijk een halve practicumgroep) is ook de verplichte taaltoets Nederlands ondergebracht, naast o.a. een individueel gesprek tussen student en mentor naar aanleiding van een door de student geschreven A4 'studieverwachtingen'. In 2012/13 gaat de groepsgrootte van de mentorgroepen mogelijk verder omlaag naar 10 studenten.
- Actie in 2011/12**
- *Werving van een groter aantal mentoren in verband met de verdere schaalverkleining en inbedden in de roosters. (Status: wacht, is afhankelijk van j.)*
- g. **Een intensief BSA- waarschuwingssysteem.**
- **Na blok 1** worden studenten schriftelijk geïnformeerd over hun studievoortgang via een *preadvies*. Studenten met 0 of 4 behaalde studiepunten worden zeer dringend uitgenodigd voor een gesprek met een studieadviseur. Studenten met goede scores worden aangemoedigd zo verder te gaan. De tussengroep wordt gewezen op de diverse studiebegeleidingsmogelijkheden.
 - **Na blok 2** wordt studenten die ten opzichte van de BSA-norm slecht hebben gescoord geadviseerd de studie voor 1 februari te staken. Studenten met minder dan 2/3 van het maximaal te behalen aantal studiepunten worden opgeroepen bij de studieadviseur.
 - **Na blok 2:** Alle studenten voeren *verplicht* een *studievoortgangsgesprek* met hun mentor, waarin de studieverwachtingen bij aanvang van de opleiding worden geconfronteerd met de feiten.
 - **Na blok 4 en 5** worden studenten schriftelijk gewezen op het overzicht van hun studievoortgang in Osiris en opgeroepen hun zelfreflectie daar op te baseren.
 - Van elke student wordt een *volledig en elektronisch BSA-dossier* bijgehouden met het oog op de studiebegeleiding door de studieadviseurs en eventuele persoonlijke omstandigheden.
- Actie in 2011/12**
- *Het waarschuwingssysteem dient te worden aangepast aan de nieuwe situatie per collegejaar 2012/13. (status: gepland)*
- h. **Wiskundetoets in week 1**
 De ESE wil studenten zo vroeg mogelijk in bachelor-1 feedback geven op hun studiekeuze en -kansen. Daartoe wordt o.a. op de eerste studiedag een wiskundetoets afgenomen die studenten bevraagt op de vereiste voorkennis. Studenten die voor deze toets niet slagen hebben via online-cursusmateriaal een week de tijd om deficiënties weg te werken, waarna een tweede toets volgt die meetelt voor het wiskundecijfer.
- Actie in 2011/12**
- *Evalueren en waar nodig bijstellen van de pilot uit september 2011 (status: ingepland na tentamenronde Wiskunde 1)*
- i. **Invoering ICT-based wekelijkse tussentoetsen**
 Organisatorische Ingrepen in het curriculum zijn noodzakelijk, maar ook didactische aanpassingen zijn nodig om studenten te helpen van meet af aan in een blok regelmatig te studeren. Als een van de prikkels daartoe werkt de ESE aan de ontwikkeling van wekelijks voortgangstoetsen. Daarbij wordt ICT ingezet om voor zowel docent als student de werklast van deze toetsen zo beperkt mogelijk te houden. Studenten maken de toets in

de computerzalen. De toetsen worden nabesproken met behulp van webcasts en de meest gemaakte fouten of problemen worden opgepakt in het eerstvolgende hoorcollege.

Actie in 2011/12

- o *Uitbreiding van het aantal deelnemende vakken tot tenminste alle B-1 vakken Economie. (status: gaande en tot nu toe op schema)*

j. Invoering van een examenvergadering.

Met de invoering van een BSA van 60 cr neemt het risico toe dat individuele studenten ten onrechte worden weggestuurd, zeker wanneer het (negatieve) BSA uitsluitend op rekenkundige gronden wordt gegeven. De ESE voert daarom een jaarlijkse examenvergadering in, waarin als daar aanleiding toe is studenten individueel worden besproken en wordt bezien of een negatief BSA besluit terecht is. In de communicatie is deze aanpassing erg belangrijk, omdat studenten er door verzekerd zijn dat de 60 cr.-norm niet mechanisch wordt toegepast, maar dat iedere student individueel tegen het licht wordt gehouden voordat eventueel een negatief BSA wordt vertrekt.

Actie in 2011/12.

- o *De projectgroep overlegt met de examencommissie en de OLC's over de tijdige inrichting van de examenvergadering, over de 'spelregels' en de communicatie naar studenten, docenten en voorlichters. De examenvergadering dient in augustus 2012 voor het eerst bijeen te komen, zodat alvast een keer kan worden proefgedraaid voordat de 60 cr. maatregel van kracht wordt. (status: overleg gaande)*
- o *Aanpassingen in SIN-Online ivm het moeten kunnen overrulen van een mechanische pass/fail-beslissing.*

k. Invoering van een BSA-norm van 60 cr.

Sinds de invoering van het Jaarplansysteem behalen steeds meer studenten in één jaar de volledige 60 cr. uit bachelor-1. Ze kunnen daardoor zonder 'rugzakje met herkansingen' beginnen aan bachelor-2. Ook wordt de scheidslijn tussen studenten met net geen 60 cr. en studenten die ruimschoots onder de huidige BSA-norm blijven scherper¹. Naar verwachting is het voor de meeste studenten die momenteel net niet aan de 60 cr. in één jaar komen goed mogelijk om wel aan deze norm te voldoen zodra dat nodig is.

Actie in 2011/12.

Invoering van een BSA van 60 cr. vraagt aanpassingen en besluiten op de volgende punten:

- o *Formeel besluit decaan, na overleg met de faculteitsraad (medio april 2012)*
- o *Herinrichting van het systeem van monitoring van de studievoortgang en de voorwaarschuwingen*
- o *Aanpassen OERen (status: in concept gereed)*
- o *Aanpassen websites en andere uitingen richting aankomende studenten en schooldecanen*
- o *Interne communicatie naar studenten en docenten*

l. Onderzoek naar mogelijke knelpunten en knelpuntvakken

Naast regelingen op het niveau van het curriculum wordt ook gekeken naar eventuele knelpunten op vakniveau. Waar nodig worden oplossingen voorgesteld. Knelpunten kunnen liggen in de resultaten, maar ook in ongewenste (neven-)effecten van andere onderwijsmaatregelen of examenregelingen.

Actie in 2011/12.

¹ Recent onderzoek door het Risbo bij de ESE laat zien dat van deze categorie al na twee tentamens in blok 1 met 90% zekerheid is te zeggen dat ze het eerste jaar niet gaat halen.

- Analyse van de groep die in 2010-2011 tussen de 40 en 60 studiepunten in bachelor-1 behaalde (status: *gedaan*)
- Analyse van eventuele knelpuntvakken die daarbij zouden blijken en passende oplossingen (status: *gaande*)

m. Verwijzende functie bachelor-1

Een BSA is de sluitsteen in een deugdelijk systeem van studiebegeleiding. Onderdeel daarvan is tijdige feedback en verwijzing naar andere mogelijkheden om de studieloopbaan voort te zetten. Dat laatste moet in eerste instantie op EUR-niveau worden vorm gegeven, maar de ESE kan wel bijdragen aan afstemming met relevante opleidingen in het HBO (in het bijzonder HRO en InHolland) en in de EUR-organen pleiten voor een sterkere en/of meer zichtbare verwijzende functie.

Actie 2011/12.

- Overleg en afstemming met HRO en InHolland over afstroom van studenten voor 1 februari van een collegejaar. (Status: *eerste overleg geweest*).
- Aandacht vragen binnen de EUR voor een sterkere en/of meer zichtbare verwijzende functie.

n. Ouderdag Bachelor-1

De huidige ouderdag kan meer worden benut om het onderwijssysteem uit te leggen en er draagvlak voor te maken. (Status: *belegd bij OSC*.)

6. Maatregelen gericht op bachelor -2 en -3

Maatregel als een compensatieregeling, kleinere groepen, blokonderwijs, activerende werkvormen en tussentoetsen zijn al enkele jaren geleden in gang gezet. Het 60 cr.-BSA maakt het mogelijk om ook in B-2 de practicumgroepen zelf in te delen en het jaar door vast te houden.

a. B3: Invoering 'harde knip'.

Invoering van een harde knip tussen bachelor-3 en een masteropleiding heeft een wettelijke basis (WHWxx). De gedachte achter deze maatregel is dat heldere en harde deadlines studenten helpen om goed te plannen en uitstelgedrag te vermijden. Categoriale uitzonderingen op de harde knip zijn niet mogelijk; wel kan vanzelfsprekend op individuele gronden een dispensatie bij de examencommissie worden aangevraagd.

Actie in 2011/12.

- Tijdige communicatie naar zowel docenten als studenten en ondersteunende diensten
- Herinrichting van de administratieve systemen.
- Aanpassen OERen.

b. B3: Aanscherping toelatingseis B-3 werkcollege en B-3 bachelor scriptie

De ESE wil studenten prikkelen om niet na het bachelor-1 de teugels te laten vieren. Eén van de maatregel is het laten doorlopen van het Jaarplansysteem in bachelor-2. Via de compensatieregeling geldt ook daar dat studenten worden uitgedaagd het gehele bachelor-2 in één jaar af te ronden en zonder restvakken over te stappen naar bachelor-3. Om geen problemen te krijgen met de minoraanmelding in bachelor-3 is er voor gekozen geen harde knip in te voeren tussen bachelor-2 en -3, maar wel een afgerond bachelor-2 verplicht te stellen voor aanmelding voor de bachelor-3 werkcolleges en de bachelor scriptie. Voorafgaand aan de bachelor scriptie dient ook het werkcollege te zijn behaald.

Actie in 2011/12.

- o *Aanpassing OERen*
- o *Communicatie naar studenten en docenten*

c. B2: Invoering waarschuwingsbrief bachelor-2

Een harde knip tussen bachelor en master en een scherper beleid ten aanzien van de toelating tot werkcolleges en bachelor scriptie vraagt om een goede planning door de student. In de loop van bachelor-2 moet een student de balans opmaken en keuzen maken ten aanzien van het 3^e en eventueel 4^e studiejaar. De ESE wil studenten in bachelor-2 daarom systematisch Informeren en waarschuwen om, indien nodig samen met een studieadviseur, een adequate planning te maken die onnodige studievertraging vanwege het "ongelukkig uitkomen" bij de harde knip voorkomt. Wellicht is het mogelijk er ook een overzicht in op te nemen van de relatieve studievoortgang van de student (dus ten opzichte van het cohort).

Actie in 2011/12.

- o *Opstellen brief / brieven 2^e jaars*

7. Communicatieplan

Hierboven is al gewezen op het belang van een goede communicatie, intern maar zeker ook extern. Daarbij staan feiten centraal, maar is ook de toon van belang. We willen duidelijk zijn over de studiecultuur aan de ESE (Nominiaal is Normaal), maar ook over ondersteuning aan studenten daarbij via studiebegeleiding en indien nodig verwijzing.

a. Focus op alle facetten van onze goede studiebegeleiding, waar de 60 cr een onderdeel en een sluitsteen van is. Elementen zijn:

- o *Compensatieregelingen: één slechte beurt is je niet direct fataal;*
- o *Met ernstige persoonlijke omstandigheden of handicaps wordt natuurlijk rekening gehouden;*
- o *Examenvergadering: een BSA wordt niet mechanisch gegeven maar na individuele weging;*
- o *Kleinschaligheid in practica en xx-colleges: elke student wordt ook in het onderwijs individueel gekend;*
- o *Bewaking studievoortgang: meerdere keren per jaar Informeren wij de student; online kan hij zelf continue de stand van zaken bekijken;*
- o *Mentoraat: hulp bij inburgering en de overgang van VWO naar WO en evaluatie van de studiekeuze;*
- o *Afspraken met het HBO voor wie per 1 februari toch wil overstappen;*
- o *BSA op 60 studiepunten.*

b. Informatie / feiten / standpunten

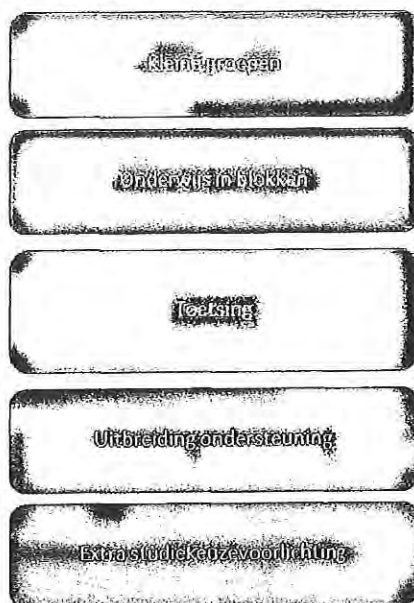
- a. *Nominiaal is overal normaal, ook bij ons. Ook de overheid drukt via de langstudeerdersregeling daar zijn stempel op;*
- b. *Het groeiend aantal studenten dat nu al 60 studiepunten scoort: het blijkt goed te doen;*
- c. *Instee van de ESE: vier jaar over de driejarige bachelor is geen probleem zolang studenten er bewust voor kiezen, niet als het ze overkomt doordat de tijd ze door de vingers glipt. Eerst goed uit de startblokken (bachelor-1, bachelor-2), daarna.....;*
- d. *kunnen bewuste keuzen worden gemaakt voor extra activiteiten naast of in het kader van de studie (bijvoorbeeld internationale uitwisseling, bestuursjaar).*

c. Doelgroepen en middelen

- a. *Websites (zowel de eigen als de EUR-sites)*
- b. *Instructie ambassadors*
- c. *Leaflet "studiebegeleiding ESE"?*

- d. Presentatie opleidingsdirecteur op voorlichtingsdagen
- e. Nieuwsbrieven docenten en studenten
- f. Communicatie naar schooldecanen (via EUR-kanalen)
- g. Informatie naar studiekeizers / voorinschrijvers (ook IBEB en IBEC)
- h. Instructie toekomstige mentoren

8. Samenvatting

- standaard practicumgroep: 30 (feitelijk 25 studenten of minder)
- verplichte vaardigheidspractica (blok 4,5): max. 15 studenten
- basissvak ICT (blok 2): alle practica 15 studenten of minder
- verplicht mentoraat (blok 1): 15 studenten of minder
- 5 blokken
- Sequentele programmering (per blok 1x 8 cr-vak; 1x 4 cr-vak)
- Verplichte aanwezigheid bij alle practicumcolleges
- Minimaal 15 contacturen/week, 35 weken (excl 7 tentamenweken)
- Compensatie in 3 clusters
- Toetsing deels via (wekelijkse) opdrachten etc. náást de tentamens
- Afsluiting B-1 met individueel werkstuk (blok 5, Organisatie)
- Maximaal 3 herkansingen
- Webcasts
- Diagnostische wiskundetoets dag 1, blok 1 + remediërend programma
- Feedback studievoortgang na blok 1 en 2 (o.a. individueel gesprek studievoortgang in Januari)
- Wiskundetoets en -zomercursus voor VWO-6-ers met Wiskunde A
- Individueel studieadvies aan potentiële zij-instromers B1

EUR Ingekomen d.d. 13 APR. 2012	Corr. Nr. 12A/253838 Dossiercode:
---------------------------------------	---

College van Bestuur
Postbus 1738
3000 DR ROTTERDAM
Nederland

Telefoon 010-4081901
Fax 010-4082296
Internet www.rsm.nl
Email [redacted]
Ons kenmerk SvdV/AS/adv/12-67
Onderwerp N=N: RSM deelname aan de pilot
Datum April 11, 2012

Geachte College van Bestuur,

In uw brief van 28 maart jongstleden (kenmerk ABD/TvdP/PM/252.683) geeft u aan dat u besloten heeft vooralsnog niet tot universiteitsbrede invoering van N=N over te gaan, maar om de pilot uit te breiden met die opleidingen die er klaar voor zijn.

Graag wil ik u mededelen dat wij bij RSM van oordeel zijn klaar te zijn voor deelname aan de pilot N=N per 1 september 2012. Voor deze deelname blijkt er binnen de faculteit in brede zin draagvlak voor N=N maatregelen te zijn.

Een belangrijke basis voor het oordeel vormt de constatering dat docenten van 1e jaars vakken binnen de programma's van Bedrijfskunde en IBA dusdanige plannen hebben voor werkvorm- en tentamen aanpassingen (in een aantal gevallen al geïmplementeerd) dat de gewenste verdere studie-intensivering gegarandeerd is. Nu al zijn er duidelijke indicaties dat deze maatregelen, samen met eerder genomen maatregelen, leiden tot een verhoging van studierendement (met behoud van de kwaliteit van het onderwijs).

De Opleidingscommissie en Examencommissie zijn gehoord en terechte kritische opmerkingen over onder andere het zekerstellen van een minimaal vereist kennisniveau op de onderdelen binnen het curriculum en optimale begeleiding onder andere binnen het mentoraat. Ook is besloten vooralsnog geen verdere aanpassingen te plegen op het huidige beoordelingssysteem voor prestaties in het eerste jaar en zal het reeds bestaande compensatiesysteem gehandhaafd worden.

Wij zijn nog in afwachting van enige verdere kanttekeningen en opmerkingen van de Faculteitsraad en zullen daarmee bij de daadwerkelijke implementatie van maatregelen rekening houden.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet, [redacted]

Prof. Dr. S.L. van de Velde
Decaan

EUR Ingekomen d.d. 19 APR. 2012	Corr. Nr. 201253919 Dossiercode:
---	--

Mr. P.F.M. van der Meer Mohr, voorzitter
College van Bestuur
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

Doorkiesnummer 010-703 4599

Faxnummer

Intern postadres HE-216

E-mail

Ons kenmerk rvb 331.336/HAP/EJS/mb

Datum 6 april 2012

Betreft: invoering 'Nominaal is Normaal'

Geachte mevrouw mr. van der Meer Mohr,

Naar aanleiding van uw schrijven me betrekking tot de uitbreiding van de pilot 'Nominaal is Normaal' kan ik u melden dat de faculteit Erasmus MC met de ingang van het collegejaar 2012-2013 nog niet gereed is voor de invoering van 'Nominaal is Normaal'. Wij zullen niet participeren in de uitbreiding van de pilot per 01 september 2012.

Naar aanleiding van de notitie 'Nominaal is Normaal' is er binnen het Erasmus MC een werkgroep van docenten, studenten, leden van de examencommissie en onderwijskundigen onder leiding van prof.dr. [REDACTED] in het leven geroepen. De werkgroep heeft als opdracht een advies te formuleren met betrekking tot de implementatie van de uitgangspunten zoals geformuleerd in de notitie 'Nominaal is Normaal' binnen de bacheloropleiding geneeskunde. Het advies van deze werkgroep zal per collegejaar 2013 – 2014 worden geïmplementeerd. Hopend u op deze wijze voldoende geïnformeerd te hebben,

Postadres
Postbus 2040
3000 CA Rotterdam

Bezoekadres
's Gravendijkwal 230
3015 CE Rotterdam

Parkeergarage
Westzeedijk 361
3015 AA Rotterdam

Voorzitter
prof. dr. H.A. Böller

Decaan/Vice-voorzitter
prof. dr. H.A.P. Pols

Leden
mw. E.R. Carter MBA
mr. A.A. Westerlaken

Secretaris
drs. R.J. Maas

Houdachtend

Prof. dr. H.A.P. Pols

Decaan/Vice-voorzitter Raad van Bestuur

EUR Ingekomen d.d.	Corr. Nr. 12A/253989
23 APR. 2012	Dossiercode:

College van Bestuur
A2-02

**ERASMUS SCHOOL OF HISTORY, CULTURE
AND COMMUNICATION**

Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 50
L - Gebouw
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Telefoon 010-4082497
Fax 010-4089135
E-mail [redacted]
Internet <http://www.eshcc.eur.nl>

Ons kenmerk
DD/to/eshcc-2945

Uw kenmerk

Datum
19 april 2012

Onderwerp
Deelname N=N

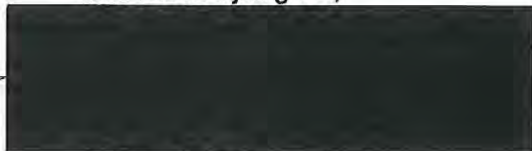
Geacht College,

Hiermee breng ik u op hoogte van mijn besluit dat de ESHCC in het komende studiejaar (2012-2013) voor al de initiële BA-opleidingen zal participeren in de de pilot N=N. De faculteit heeft al een reeks maatregelen genomen ter voorbereiding van de pilot en wij verwachten dat wij met deze pilot tot een verbeterd BA-rendement zullen komen. Zowel de huidige als met de vorige faculteitsraad is geregeld geïnformeerd over N=N; ook is er met de FR een aantal malen gesproken over deze onderwijsvernieuwing. Het voorgenoemen besluit had ik ter advies voorgelegd aan de FR. De FR heeft een negatief advies uitgebracht op 12 april jl. Uiteraard neem ik de zorgen die de raad heeft geuit serieus en ik heb hen toegezegd bij de uitvoering en het monitoren terdege rekening te houden met die zorgen.

Als bijlage is de concept notitie bijgevoegd over de pilot N=N bij de ESHCC.

Mocht u nog verdere vragen hebben, dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

Prof.dr. D. Douwes
Decaan ESHCC

1 bijlage

Ingekomen o.d.	Bestand. 1
23 APR 2012	Opgegeven oort. Nr.
	141253949

Concept, 03-04-2012

Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC) Project Nominaal is Normaal

1. Aanleiding

De EUR voldoet nog niet aan de afspraak die zij in 2008 samen met alle andere Nederlandse universiteiten heeft gemaakt om de verwijzende en bindende functie van het eerste bachelorjaar te versterken en 70 % van de herinschrijvers in bachelor 2 in vier jaar de bachelor te laten afronden (Meerjarenafspraak VSNU, 2008).

Met het oog op verbeteringen van het rendement en studiesucces heeft het CvB het project Nominaal is Normaal geïnitieerd. In het kader van dit project zijn vrijwel alle faculteiten bezig met invoeringstrajecten gericht op de initiële bacheloropleidingen. Deze notitie beschrijft het projectplan Nominaal is Normaal binnen de ESHCC.

Doelstelling van het project is volgens het EUR-projectplan: "Per 2012 invoeren van een 'jaar/peergroepensysteem', waarbij minimaal het 1^e jaar in een keer wordt afgesloten, uiteindelijk leidend tot minder vertraging en sneller afronden van de bachelor, binnen een cultuur waar nominaal studeren de norm is". Algemene doelen zijn een hoger bachelor-1 rendement en een hoger post BSA-rendement (3 en 4 jaar na instroom vanuit VWO).

De decaan van de ESHCC heeft in overleg met de opleidingsdirectie besloten om per 2012-2013 te participeren in de pilot waarbij het bindend studieadvies in het eerste bachelorjaar naar 60 studiepunten wordt verhoogd. Deze verandering in de examenregeling gaat gepaard met maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van studenten te optimaliseren.

De ESHCC heeft in de afgelopen jaren al een aantal maatregelen genomen die gericht zijn op verbetering van het studiesucces in de bachelorfase. In het kader van het EUR-brede programma 'Kwaliteit en Studiesucces', onderdeel van het Strategisch Plan, heeft de faculteit in 2010 deelgenomen aan het project 'Goed uit de startblokken: studiesucces in bachelor 1'. Met dit project werd beoogd de uitval in Bachelor 1 te beperken en het bachelorrendement van de opleidingen aan de EUR te verbeteren. In het kader hiervan is een aantal interfacultaire projecten gestart waarin de ESHCC participeert:

- Studiekeuzegesprekken met aankomende studenten en met ba-1 studenten die afstevenen op een negatief BSA.
- Instroommonitor t.b.v. onderwijsmanagementinformatie

Op facultair niveau is een project gaande om door middel van een curriculumherziening de achterblijvende rendementen binnen de bachelor Geschiedenis te verbeteren. Voor het project 'Nominaal is Normaal' zal de ESHCC niet alleen voortbouwen op bestaande maatregelen en projecten, zoals het Student Mentor Programme (SMP) bij IBCoM waar 2^e jaars studenten 1^e jaars begeleiden, maar ook een aantal aanvullende maatregelen nemen.

2. Projectorganisatie ESHCC

De onderwijsdirecteur mw. dr. N. van Dijk is verantwoordelijk voor het project N=N binnen de ESHCC. Zij wordt ondersteund door een door de decaan ingestelde projectgroep bestaande uit:

- ██████████ - projectleider
- ██████████ - hoofd Education Office
- ██████████ - secretaris Examencommissie ESHCC

De communicatie naar studenten, docenten en ondersteunend personeel zal in nauw overleg met de directeur bedrijfsvoering plaatsvinden.

3. Project op hoofdlijnen

De opdracht aan de projectgroep is het aansturen van de invoering van de maatregelen die voor 2012-2013 en de jaren daarna op stapel staan. De communicatie over de veranderingen in de faculteit en naar studiekeizers is hierbij een belangrijk aandachtspunt.

FASE		MAATREGEL	STATUS
Studiekeizers	0.1	Studiekeuzebijeenkomsten	Ingevoerd
Bachelor -1	1.1	Blokonderwijs	Ingevoerd
	1.2	Kleinschalige werkgroepen + aanwezigheidsplicht	Ingevoerd
	1.3	BSA-waarschuwingssysteem	Ingevoerd
	1.4	Tussentijdse toetsen en opdrachten	Ingevoerd
	1.5	Verplichte taaltoets	Ingevoerd
	1.6	Compensatieregeling	Vanaf cohort 2011/12
	1.7	Begrenzing aantal herkansingen	Vanaf cohort 2011/12
	1.8	BSA naar 60 ec in één jaar	In 2012/13
	1.9	Examenvergadering	Ingevoerd
	1.10	Onderzoek naar knelpunten op vakniveau	Per 2011/12
	1.11	Verwijzende functie ba-1	Per 2011/12
	1.12	Voorlichtingsbijeenkomsten over BA2/3 voor BA-1 studenten	Ingevoerd
Bachelor-2	2.1	Kleinschalig onderwijs met aanwezigheidsplicht	Ingevoerd
	2.2	Compensatie ba-2	Per 2012/13
	2.3	Invoering voortgangswaarschuwing ba-2	Per 2012/13
	2.4	Onderzoek naar knelpunten op vakniveau	Per 2011/12
Bachelor- 3	3.1	Invoering harde knip tussen ba-3 en master	In 2012/13
	3.2	Afstudeertraject bachelor	Ingevoerd
	3.3	Compensatie ba-3	Per 2013/14

In aanvulling op genoemde maatregelen vormen zowel de Honours programma's die door de opleidingen worden aangeboden als de Exchange programma's een belangrijke stimulans voor studenten om nominaal te studeren. Om hiervoor in aanmerking te komen moeten studenten namelijk aan bepaalde studieverplichtingen hebben voldaan.

Hieronder volgt een toelichting bij de maatregelen per studiefase.

4. Maatregelen gericht op studiekeizers

1. Studiekeuzebijeenkomsten

In de aanloop naar het studiejaar 2011-2012 heeft de ESHCC in de zomer van 2011 een pilot 'studiekeuzebijeenkomsten' uitgevoerd voor de opleiding Geschiedenis. De meerwaarde van SKG zit voor zowel de opleiding als voor de student in het maken van een overtuigende studiekeuze op basis van een realistisch beeld van de studie. De studiekeuzebijeenkomsten werden door deelnemende studenten gewaardeerd. In het voorjaar van 2012 zal aan de hand van de uitval in het eerste jaar (we verwachten minder februaristoppers) worden besloten of de studiekeuzebijeenkomsten worden gecontinueerd en uitgebreid naar de andere opleidingen.

Actie in 2011/12

- Evalueren en waar nodig bijstellen en/of uitbreiden van de pilot bij Geschiedenis (status: rapportage over bijeenkomsten in augustus 2011 gereed, studievoortgang BA-1 studenten in februari 2012 toevoegen, besluitvorming na 1 maart 2012)

5. Maatregelen gericht op bachelor-1

1. Blokonderwijs

Gelijktijdig met de invoering van de bachelor-masterstructuur is blokonderwijs ingevoerd voor alle studiejaar in de bachelor en de master. Het onderwijs is geordend in vier onderwijsblokken van elk 15 studiepunten (EC). Alle herkansingen vinden in de zomer plaats. Om studenten te stimuleren dagelijks te studeren is in 2010-2011 overgestapt op een jaarindeling waarbij de vrije studieweek voor de tentamenweek is afgeschaft.

Actie in 2011/12:

- Evaluatie van de gewijzigde jaarindeling (status: evaluatie (enquête en rendementsanalyse) is afgerond, jaarindeling is aangepast, afschaffing vrije week voor tentamenweek blijft gehandhaafd.

2. Kleinschalige werkgroepen en aanwezigheidsplicht

Gelijktijdig met de invoering van de bachelor-masterstructuur zijn bij nagenoeg alle hoorcolleges in bachelor-1 werkgroepen geroosterd. De omvang van de werkgroepen ligt

tussen de 20-25, deelname is verplicht. Wanneer studenten onder een aanwezigheid van 75 % zakken, worden ze uitgesloten van deelname aan het vak.

Actie in 2011/12

- Kleinschalige werkgroepen zijn al gerealiseerd bij de invoering van de bachelor-masterstructuur (geen actie vereist)

3. BSA-waarschuwingssysteem

Na blok 1 worden studenten schriftelijk geïnformeerd over hun studievoortgang via een schriftelijk preadvies. Studenten met < 10 ec worden uitgenodigd voor een gesprek met een studieadviseur. Studenten met goede scores worden aangemoedigd zo verder te gaan. De tussen groep wordt gestimuleerd meer aandacht te besteden aan de studie. Ook wordt studenten die ten opzichte van de BSA-norm erg slecht hebben gescoord geadviseerd de studie voor 1 februari te staken.

Na blok 2 worden studenten schriftelijk geïnformeerd over hun studievoortgang via een schriftelijk preadvies. Studenten met < 20 ec worden opgeroepen voor een gesprek met de studieadviseur. In dit gesprek wordt aandacht besteed aan studievaardigheden, studieplanning en eventuele persoonlijke omstandigheden. De studieadviseur verwijst studenten zo nodig door naar cursussen, studentenpsychologen of studentendecanen.

Na blok 3 worden studenten, net als in voorgaande blokken, schriftelijk gewezen op het overzicht van hun studievoortgang in Osiris. Studenten met < 35 ec worden opgeroepen voor een gesprek met de studieadviseur. In deze gesprekken wordt aandacht besteed aan studievaardigheden, studieplanning en eventuele persoonlijke omstandigheden. De studieadviseur verwijst studenten zo nodig door naar cursussen, studentenpsychologen of studentendecanen.

Na blok 4 vindt overleg plaats tussen studieadviseurs en examencommissie om eventuele persoonlijke omstandigheden van studenten mee te wegen in het eindadvies. Daarna wordt het bindend studieadvies verstuurd naar alle studenten.

Van elke student wordt een volledig en elektronisch BSA-dossier bijgehouden met het oog op de studiebegeleiding en eventuele persoonlijke omstandigheden

Actie in 2011/12

- Herinrichting van het systeem van monitoring van de studievoortgang en de voorwaarschuwingen (status: eerste gesprekken met studieadviseurs zijn gevoerd, afspraken moeten nog schriftelijk worden vastgelegd).

4. Tussentijdse toetsen en opdrachten

De ESHCC wil studenten stimuleren om dagelijks te studeren. Een van de hierop gerichte maatregelen is het inzetten van tussentijdse toetsen en opdrachten die deel uitmaken van het eindcijfer voor het vak of samen het eindcijfer. Hierdoor is het eindcijfer minder afhankelijk van één toetsmoment en -vorm. In de afgelopen jaren is een begin gemaakt met het intensiveren van toetsvormen. In 2011-2012 en de jaren daarna wordt hier een verdieping aan gegeven.

Actie in 2011/12

- Verdere intensivering van summatieve toetsing (status: werkgroep toetsbeleid ESHCC maakt inventarisatie van huidige toetsvormen, na rapportage van de werkgroep eventuele aanpassingen in toetsbeleid maken en doorvoeren).

5. Verplichte taaltoets

Om studenten te helpen hun taal- en schrijfvaardigheid te verbeteren is in het studiejaar 2009-2010 voor alle BA-1 studenten Geschiedenis en Cultuurwetenschappen een verplichte taaltoets ingevoerd. Deze toets bevat de volgende onderdelen: stijl, grammatica, spelling en basis Nederlands. Studenten nemen het cijfer voor de taaltoets mee als deelcijfer van een verplicht Ba-1 vak rond academische vaardigheden. Studenten die een onvoldoende halen kunnen zichzelf bijscholen door middel van het zelfstudieprogramma PrincIPen (kosteloos ter beschikking gesteld door de faculteit) en worden in de gelegenheid gesteld de taaltoets nogmaals af te leggen.

2011/ Actie 12

- Beoordeling aanpassen door cijfer voor de taaltoets toe te kennen en dit cijfer te koppelen aan eindcijfer van een vak in BA-1. Betrokken docenten zijn op de hoogte gebracht (status: evaluatie na afloop van het collegejaar 2011-2012)

6. Compensatieregeling

In bachelor-1 en bachelor-2/3 mag een onvoldoende (minimaal een 5.0) worden gecompenseerd met een 7.0 of hoger.

- a. In het BA-1 programma mogen maximaal twee vijven gecompenseerd worden.
- b. In het BA-2/3 programma mogen maximaal twee vijven gecompenseerd worden.
- c. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal credits is toegekend.
- d. De volgende onderdelen kunnen niet worden gecompenseerd: Bachelor Thesis Class (ACW en IBCoM), Onderzoekscollege (GS), Bachelor Thesis en Stage. Deze onderdelen kunnen ook niet worden gebruikt om onvoldoendes van andere vakken te compenseren.
- e. De compensatie wordt pas toegekend wanneer de student aan alle eisen van de studiefase heeft voldaan op de compensatie na.

Actie in 2011/12

- De compensatieregeling is ingevoerd m.i.v. cohort 2011-2012. Op uitvoeringsniveau zijn nog aanpassingen nodig in Osiris. (status: evaluatie na afloop van het collegejaar 2011-2012).

7. Begrenzing aantal herkansingen

- a. In het BA-1 programma mogen maximaal drie vakken worden herkanst met een maximum van in totaal 20 credits.
- b. In het BA-2/3 programma mogen maximaal vier vakken worden herkanst met een maximum van in totaal 20 credits. Dit geldt uitsluitend voor vakken die binnen de eigen faculteit (ESHCC) worden aangeboden.

- c. De herkansingsregeling geldt alleen voor schriftelijke tentamens.
- d. Het opnieuw volgen van een vak in een volgend studiejaar geldt als herkansing.
- e. De bovengenoemde herkansingsregeling kan ook worden aangewend voor vakken waarvoor de student al een voldoende eindcijfer heeft behaald, waarbij de regel wordt toegepast dat het hoogst behaalde resultaat geldt.

Actie in 2011/12

- Deze maatregel is ingevoerd met ingang van 2011-2012. Op uitvoeringsniveau zijn nog aanpassingen nodig in Osiris. (status: evaluatie na afloop van het collegejaar 2011-2012)

8. BSA naar 60 ec in één jaar

De verwachting is dat met de invoering van een BSA-norm van 60 ec meer ba-1 studenten in één jaar alle studiepunten halen en daardoor met een schone lei aan hun tweede studiejaar kunnen beginnen. Ook wordt de scheidslijn scherper tussen studenten die zonder compensatie net geen 60 ec zouden halen en studenten die ruimschoots onder de huidige BSA-norm blijven.

Actie in 2011/12

Invoering van een BSA van 60 ec vraagt aanpassingen en besluiten op de volgende punten:

- Formeel besluit decaan, na advies van de faculteitsraad): (status: in april 2012)
- Herinrichting van het systeem van monitoring van de studievoortgang en de voorwaarschuwingen (status: eerste gesprekken met studieadviseurs zijn gevoerd, afspraken moeten nog schriftelijk worden vastgelegd).
- Aanpassen OERen (status: gereed eind april 2012)
- Aanpassen websites en andere uitingen richting aankomende studenten en schooldecanen
- Interne communicatie naar studenten en docenten

9. Invoering vergadering slotadvies BSA

Met de invoering van een BSA van 60 ec neemt het risico toe dat individuele studenten ten onrechte worden weggestuurd, zeker wanneer het (negatieve) BSA uitsluitend op rekenkundige gronden wordt gegeven. De ESHCC voert daarom een jaarlijkse vergadering in waaraan studieadviseurs en examencommissie vertegenwoordigd zijn en waarin, als daar aanleiding toe is, studenten individueel worden besproken en wordt gezien of een negatief BSA besluit terecht is.

Actie in 2011/12

- Is ingevoerd. (status: geen acties vereist)

10. Onderzoek naar knelpunten op vakniveau

Naast knelpunten op het niveau van het curriculum die duidelijk worden uit de curriculumevaluaties, wordt met behulp van onderwijsstatistieken en vakevaluaties ook gekeken naar eventuele knelpunten op vakniveau. Waar nodig worden oplossingen voorgesteld.

Actie in 2011/12

- Analyse van de groep studenten die in de afgelopen drie jaar tussen de 40 en 60 studiepunten in bachelor-1 behaalde. (status: overleg is gaande)
- Analyse van knelpuntvakken, d.w.z. vakken die in de afgelopen jaren onder een rendement van < 70 % haalden en voorstel voor passende oplossingen. (status: informatie beschikbaar, analyse wordt gemaakt)

11. Verwijzende functie bachelor 1

Een BSA is de laatste stap in een cyclisch systeem van studiebegeleiding. Onderdeel daarvan is tijdige feedback en verwijzing naar andere mogelijkheden om de studieloopbaan voort te zetten. In juli 2011 is door de ESE een EUR-brede informatiebijeenkomst georganiseerd voor studenten met een hoog risico op een negatief BSA. Inmiddels is in overleg met betrokken faculteiten besloten bijeenkomsten te richten op 'studieswitchers', d.w.z.:

- Studenten die grote kans op een negatief BSA lopen
- Februaristakers
- Studenten met voldoende credits, die om andere redenen willen stoppen.

Deze bijeenkomsten bestaan uit o.a. uitleg over studiekeuze, het maken van studietesten en studieadvies. Het doel is studenten in staat te stellen een doordachte en succesvolle studiekeuze te maken. Als vervolg op deze algemene oriëntatie wordt overwogen een follow-up bijeenkomst op facultair niveau te organiseren.

Actie 2011/12

* ESE organiseert bijeenkomsten over studiekeuzebegeleiding aan studieswitchers (status: ESHCC neemt deel aan bijeenkomsten in februari 2012, daarna verdere besluitvorming.)

12. Voorlichtingsbijeenkomsten over BA-2/3 voor BA-1 studenten

Eerstejaars studenten worden in het voorjaar uitgebreid voorgelicht over het studieprogramma in BA-2/3. Studieadviseurs verzorgen een mondelinge presentatie waarna studenten individueel geadviseerd kunnen worden over de samenstelling en planning van hun studieprogramma in BA-2 en BA-3.

Actie in 2011/12

- Is ingevoerd. (status: geen acties vereist)

6. Maatregelen gericht op bachelor -2

Blokonderwijs, activerende werkvormen in kleinschalige werkgroepen en tussentijdse toetsen zijn binnen de ESHCC al geruime tijd gemeengoed.

1. Kleinschalig onderwijs met aanwezigheidsplicht

- Is ingevoerd. (status: geen acties vereist)

2. Compensatie in BA-3

De compensatieregeling is voor het cohort 2011 vastgesteld.

- Is ingevoerd. (status: geen acties vereist)

3. Invoering voortgangswaarschuwing

Een harde knip tussen bachelor en master vraagt om een goede planning door de student. In de loop van bachelor-2 moet een student de balans opmaken en keuzes maken ten aanzien van het 3^e en eventueel 4^e studiejaar. De ESHCC informeert en waarschuwt studenten daarom ook in bachelor-2 systematisch om, indien nodig samen met een studieadviseur, een adequate planning te maken die onnodige studievertraging voorkomt. Wellicht is het mogelijk er ook een overzicht in op te nemen van de relatieve studievoortgang van de student (dus ten opzichte van het cohort). Bij IBCoM wordt door de studieadviseur in overleg met de student een aangepaste studyplanner gemaakt indien nodig. Tevens staat in de Student Progress Procedure (status: lente 2012 eindversie) een tabel die aangeeft hoe waarschijnlijk het is dat een student binnen 3 of 4 jaar zijn opleiding afrond.

Actie 2011/12

- Implementeren wijzingen (status: gaande)

4. Onderzoek naar knelpunten op vakniveau

Naast knelpunten op het niveau van het curriculum die duidelijk worden uit de curriculumevaluaties, wordt met behulp van onderwijsstatistieken en vakevaluaties ook gekeken naar eventuele knelpunten op vakniveau. Waar nodig worden oplossingen voorgesteld.

Actie in 2011/12

- Analyse van knelpuntvakken, d.w.z. vakken die in de afgelopen jaren onder een rendement van < 70 % haalden en voorstel voor passende oplossingen. (status: informatie beschikbaar, analyse wordt gemaakt)

7. Maatregelen gericht op bachelor -3

1. Invoering harde knip tussen ba-3 en master

Invoering van een harde knip tussen bachelor-3 en een masteropleiding heeft een wettelijke basis (WHW 7.30a). De gedachte achter deze maatregel is dat heldere en harde deadlines studenten helpen om goed te plannen en uitstelgedrag te vermijden. Categorische uitzonderingen op de harde knip zijn niet mogelijk; vanzelfsprekend kan wel op individuele gronden een dispensatie bij de examencommissie worden aangevraagd.

Actie in 2011/12

- Tijdige communicatie naar zowel docenten als studenten en ondersteunende diensten. (status: gaande, communicatie tot nu toe via vermelding op website en via channelberichten, alsmede door studieadviseurs tijdens voorlichtingsbijeenkomsten)
- Herinrichting van administratieve systemen. (status: start in februari 2012)
- Aanpassen OER-en (status: gereed eind april 2012, ook vermelding in BA-OER)

2. Afstudeertraject bachelor

Een analyse van het bachelorafstudeertraject binnen Geschiedenis en Cultuurwetenschappen heeft geleid tot een aantal aanbevelingen voor het traject binnen Geschiedenis waar de rendementen van de onderzoekscolleges achterbleven.¹

Actie in 2011-2012

- Aanbevelingen voor het lopende studiejaar, 2011-2012 zijn overgenomen. Overleg over aanbevelingen voor 2012-2013 moet worden gevoerd met afdelingshoofden ACW en GS (zie ook de volgende maatregel)

3. Aanscherping toelatingseis bachelorafstudeertraject

Door de compensatieregeling worden studenten uitgedaagd om ook bachelor-2 in een jaar af te ronden en zonder restvakken over te stappen naar bachelor 3. In het studiejaar 2012-13 zal zoveel mogelijk worden geanticipeerd en gestuurd op de invoering van de harde knip tussen bachelor-2 en bachelor-3 in 2013-2014 ."

Actie in 2011/12

- Inventarisatie van huidige ingangseisen. (status: gereed, wacht op bespreking en besluitvorming)
- Aanpassing OERen (status: gereed eind april 2012)

¹ ESHCC bachelorafstudeertraject, Nel van Dijk oktober 2011

0777/6-23507

Universiteitsraad

College van Bestuur

Bezoekadres Burg. Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010 – 408 1111
Fax 010 – 408 9002
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Ons kenmerk
IDO/LV/253.848

Uw kenmerk

Datum

23 APR. 2012

Onderwerp
Nominaal is Normaal

Geachte leden van de universiteitsraad,

Na de bespreking van Nominaal is Normaal in de commissie OOS d.d. 10 april 2012 hebben wij op 11 april jl. een aantal schriftelijke vragen van u ontvangen. Tijdens de extra zitting op 16 april jl. is een deel van deze vragen reeds mondeling besproken. Voor de volledigheid vindt u in de bijlage ook de schriftelijke beantwoording van uw vragen.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

Prof. dr. H.G. Schmidt
Rector Magnificus

Bijlage Beantwoording vragen N=N commissie OOS, 11 april 2012

- 1) Stel dat bij de uitbreiding van de pilot N= N er door het CvB criteria aangegeven worden, in hoeverre geldt dit beleid dan voor alle faculteiten? In welke mate zijn faculteiten verplicht deze criteria te volgen? Is het voldoen aan de criteria een noodzakelijke voorwaarde om pilot te mogen houden binnen de faculteit?**

In onze brief van 28 maart jl hebben we aan de decanen gevraagd aan ons kenbaar te maken of (en zo ja, op welke gronden) ze klaar zijn om deel te nemen aan de pilot N=N.

In ons overleg op 10 en 16 april jongstleden heb ik aangegeven dat we de besluiten van de decanen in het licht van de volgende criteria zullen bezien:

- reglementen in orde
- in staat zijn studenten die niet mee kunnen komen vroegtijdig op te sporen en hulp te bieden
- middelen voor die hulp beschikbaar hebben

Indien bovenstaande informatie niet is opgenomen in de brief vanuit de decanen, zal ik nader contact opnemen.

- 2) Langs welke criteria beoordeelt het CvB de huidige voorstellen van de faculteiten om N=N te mogen invoeren?**

Zie de beantwoording van vraag 1

- 3) Kan er een inventarisatie gegeven worden van de beweegredenen van de decanen per faculteit om N=N in te voeren?**

Verreweg de meeste faculteiten zijn op dit moment bezig met het voeren van de interne discussie en de uitwerking van de exacte beweegredenen. Zoals toegezegd, zal de UR een overzicht krijgen van de besluiten van de faculteiten.

- 4) Wat zijn de ijkpunten waarop het CvB het besluit zal baseren om a) de pilot af te breken, b) niet over te gaan tot algehele invoering van N=N en terug zal gaan naar de huidige situatie?**

Het voordeel van de uitbreiding van de pilot is, dat we gezamenlijk N=N komend jaar intensief blijven monitoren. In overleg met de decanen zullen we in het voorjaar van 2013 opnieuw de onderwijskundige effecten en instroomeffecten van N=N beoordelen. Ook dan geldt dat we een besluit baseren op basis van informatie over het totale speelveld, waarbij ook bijvoorbeeld meer bekend is over de uitkomsten van de prestatieafspraken, de politieke lobby mbt de bekostiging en de bewegingen van andere universiteiten in de richting van N=N.

- 5) Is er een bodembedrag in de aan te spreken reserves bij verlies aan inkomsten? (De rector refereerde op enig moment aan een bedrag van 5 miljoen)**

Tijdens de vergadering van de OOS op 10 april jl heb ik u scenario's geschetst, waarbij de langstudeerdersboete niet zijn meegerekend. Deze waren in een vorige versie wel in het rekenmodel opgenomen, echter, de langstudeerdersboete heeft niets met N = N te maken en hoeft dus ook niet bij de evaluatie daarvan een rol te spelen. Onderstaande tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de eerste geldstroom op basis van aannames rondom

studenteninstroom, studiesucces in het eerste bachelor jaar en studierendement. De doorgerekende scenario's variëren met betrekking tot:

- de instroom: 0%, -10 % of -20 % daling in het eerste bachelor jaar;
- het percentage studenten dat het BSA haalt: 70 % of 75 % van de instroom haalt BSA in eerste jaar;
- het diploma rendement: 70 % of 80 % van de studenten haalt na herinschrijving in nominaal plus 1 zijn diploma.

De uitkomsten zijn als volgt:

Instroom in B1	BSA	Diploma Rendement	Resultaat in mln €
0%	70%	70%	0
0%	70%	80%	4
0%	75%	80%	6
-10%	70%	70%	-8
-10%	70%	80%	-5
-10%	75%	80%	-3
-20%	70%	70%	-16
-20%	70%	80%	-14
-20%	75%	80%	-11

Indien de instroom ongewijzigd blijft en het BSA rendement op 70 % blijft (maar dan nu in 1 jaar) en het studierendement ook op 70 % (maar dan nu in maximaal nominaal plus 1) is het financiële resultaat in structurele zin neutraal. Indien N = N leidt tot een hoger studiesucces in het eerste jaar en diplomaresultaat na 4 jaar, leidt de maatregel tot financieel positieve resultaten.

Verlaging van de instroom met 10 % leidt tot een structureel financieel nadeel van € 3 tot € 8 mio. Daling van de instroom met 10% is in de Nederlandse situatie overigens nog nooit voorgekomen.

Wij achten een daling van de instroom met 20 % onwaarschijnlijk maar hebben dit scenario desondanks als "worst case" laten doorrekenen. Ingeval van een daling van de instroom met 20 % bedraagt het nadeel in het meest sombere scenario € 16 mln.

De bedragen in deze tabel gelden voor EUR-brede scenario's, waarbij de resultaten een spreiding kennen over meerdere jaren (zo wordt bijvoorbeeld de instroomfinanciering berekend over een 3-jaars gemiddelde). Alhoewel de financiële effecten, mede door deze demping, te overzien zijn heeft het CvB besloten N = N nog niet tot universitair beleid te maken, maar te kiezen voor een uitbreiding van de pilot om te bezien welke effecten zich in de praktijk zullen voordoen.

De concrete reactie op uw vraag is dat er voor 2012-2013 geen bodembedrag is afgesproken. Zoals reeds mondeling toegelicht kan de EUR een financiële tegenvaller opvangen en in het voorjaar 2013 maken we opnieuw de kosten-baten afweging met de gegevens die op dat moment voorhanden zijn.

6) Is er compensatie van verlies aan inkomsten toegezegd aan de faculteiten, zo ja tot welke bedragen?

Er is met faculteiten gesproken over compensatie, waarbij geen bedragen zijn genoemd. Mocht er onverhoopt sprake zijn van een instroomdaling, dan zullen faculteiten en CvB in onderling overleg treden over mogelijkheden voor financiële compensatie, waarbij ook het langetermijnperspectief in ogenschouw wordt genomen.

7) Wordt n=n meegenomen bij het vaststellen van de facultaire begrotingen dan wel door middel van een financieel 'vangnet' of doordat de financiële middelen voor de faculteiten hoger (met invoering pilot n=n) dan wel lager worden vastgesteld (als ze niet meedoen met n=n)? Of wordt n=n niet meegewogen in de verdeling van interne middelen?

NisN wordt niet meegewogen in de interne verdeling van middelen

8) Kunt u een toelichting geven bij het scenario als N=N in 2013 universiteitsbeleid wordt? Naar wij aannemen heeft de Universiteitsraad nog steeds adviesrecht in mrt 2013.

In overleg met de decanen zal het CvB in maart 2013 besluiten of NisN EURbeleid wordt. Dit besluit wordt ter advisering aan u voorgelegd, inclusief de bijbehorende argumentatie.

9) Wat kan volgens het CvB het nut van dit advies in mrt 2013 zijn? Welke acties kunnen op basis van ons advies in mrt 2013 ondernomen worden?

Wij zullen vanzelfsprekend uw onderbouwde advies meenemen in de uitwerking van het besluit.

10) Als (vrijwel) alle faculteiten zelf al hebben aangegeven met de pilot mee te doen, en dat ook doen, waar geeft de Raad dan volgens het CvB nu en in maart 2013 advies over?

De faculteiten die in 2012-2013 meedoen met de pilot, doen ook mee in het flankerend onderzoek. Dat is het voordeel van het karakter van een pilot. In het voorjaar van 2013 vindt zowel een interne afweging binnen de faculteiten als een afweging tussen faculteiten en CvB plaats. Indien zowel CvB als decanen volgend jaar over willen gaan tot EUR-breed beleid, dan vragen wij om uw advies over ons besluit en de achterliggende argumentatie.

11) Wat is de reactie van het CvB op de stellingname dat indien de pilot wordt uitgebreid naar zowel ESE als RSM de Universiteitsraad feitelijk wordt 'omzeild' voor de go/no go beslissing.

De keuze voor het karakter van de pilot is ingegeven door de mogelijkheden die het geeft om effecten nauwkeuriger te volgen alvorens een definitief besluit te nemen voor de toekomst. U heeft ons in een eerder stadium gevraagd de pilot langer te volgen alvorens de go / no go beslissing te nemen. Dat is in feite wat we nu doen. De decanen hebben echter wel de wettelijke bevoegdheid om aan te haken bij de pilot. Daarbij nemen zij het instroomrisico mee in hun overweging. In het voorjaar van 2013 hebben we de uitkomsten van de effectstudie, die breder is dan FSW. Dan valt het go/no go besluit voor EUR-breed beleid, waarbij we u om advies zullen vragen.

07 77/ 0-23507

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

Faculteit der Sociale Wetenschappen

M7-48

Woudestein

Corporate Planning en Control

Bezoekadres Burg. Oudlaan 50

Postadres Postbus 1738

3000 DR Rotterdam

Doorkiesnr 010 - 408 1726

Fax 010 - 408 9084

E-mail

Internet www.eur.nl

Ons kenmerk

CPC/PVW/251.900

Uw kenmerk

Datum

27 april 2012

Onderwerp

Compensatie FSW vanwege bekostigde instroomdaling

Het College heeft met collegebesluit 1795-09 lid 4 besloten dat de FSW recht heeft op een eenmalige financiële compensatie indien de bekostigde instroom daalt als gevolg van de pilot 'Harde Knip Bachelor 1', nu bekend onder de naam Nominaal is Normaal. Deze maximale compensatie bedraagt k€ 150. Hieronder is het resultaat van de bekostigde instroom weergegeven.

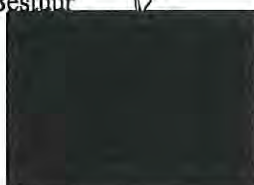
	Bekostigde BA instroom B2011	Bekostigde BA instroom B2012	Verschil bachelor instroom	Daling in percentage	Prijs B2012	Inkomstendaling eerstejaars faculteit	Maximale compensatie CvB 1795-09 lid 4
FSW (excl. Pedag.)	525	459	-66	-13%	€ 3.846	-k€ 254	k€ 150

Op basis van deze tabel kan geconcludeerd worden dat er een daling in de bekostigde instroom heeft opgetreden bij FSW. Wij kunnen niet feitelijk vaststellen of deze daling is opgetreden door de invoering van Nominaal is Normaal. Daarom hebben wij besloten dat uw faculteit de maximale compensatie van k€ 150 zal ontvangen. Hoewel de inkomstendaling verspreid over 3 jaren optreed hebben we besloten om de volledige compensatie in 2012 aan u door te geven.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

Drs. B.J.H. Straatman

Lid College van Bestuur

EUR Ingekomen d.d.	Corr. Nr. <i>KA/254069</i>
15 MEI 2012	Dossiercode:

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM
INSTITUUT BELEID & MANAGEMENT
GEZONDHEIDSZORG

Erasmus Universiteit Rotterdam
College van Bestuur
T.a.v. Mevrouw mr. P.F.M. van der Meer Mohr
Postbus 1738
3000 DR ROTTERDAM

Management Team

Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 50
Kamer J7-11

Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

Doorkiesnr 010 - 408 8862

Fax 010 - 408 9094

E-mail

Internet www.bmg.eur.nl

Ons kenmerk
BMG/GG/WB/11052012

Uw kenmerk
ABD/TvdP/PM/252.683

Datum
11 mei 2012

Onderwerp
Participatie iBMG studiejaar 2012-2013 aan pilot Nominaal = Normaal

Geachte mevrouw Van der Meer Mohr, beste Pauline,

Naar aanleiding van uw brief d.d. 28 maart 2012 met kenmerk ABD/TvdP/PM/252.683 inzake invoering 'nominaal = normaal' wil ik u hierbij informeren dat iBMG het voornemen heeft in het studiejaar 2012/2013 te participeren in de pilot Nominaal is normaal.

Afgelopen jaar, startend in oktober 2011, is door medewerkers van BMG onder de noemer 'Project B1' op gestructureerde en intensieve wijze gewerkt aan herziening van het curriculum van het eerste jaar van de bachelor volgens de principes van 'nominaal = normaal', waaronder activerend en kleinschalig onderwijs. BMG heeft daarbij bewust gekozen voor een projectmatige en brede aanpak waarin alle relevante geledingen participeerden. Op het resultaat zijn we trots. Er ligt een geheel nieuw curriculum conform de principes van 'nominaal = normaal' wat breed gedragen is binnen het instituut. Op dit moment worden docenten al geschoold voor de nieuwe aanpak. Iedereen staat volledig achter de principes, is enthousiast en heeft geloof en vertrouwen in de nieuwe opzet. Qua enthousiasme en overtuiging bij onze medewerkers is er feitelijk geen weg terug. We zitten ook geheel op schema om van start te kunnen gaan.

Uiteraard moet ons voornemen deel te nemen aan de pilot mede worden gezien in het licht van de rendementscijfers van het eerste jaar van de bachelor BMG, die het afgelopen jaar te laag waren, beneden het EUR-gemiddelde. Dat verhoogde de noodzaak voor een andere aanpak.

Het brede draagvlak is mede gecreëerd doordat er continu constructief overleg is gevoerd met zowel de BMG-Raad als de Examencommissie (voor wat betreft het toetsingsbeleid en de compensatieregeling). In overleg met de BMG-Raad is afgesproken dat er geen formele adviesaanvraag nodig is, omdat de afstemming in feite een continuüm is. De herziene OER, die het 'nominaal = normaal' traject ondersteunt, wordt binnenkort aan de raad voorgelegd. Dat is voor de raad het formele moment om hun instemming te verlenen aan de doorvoering van 'nominaal = normaal'. Er is alle vertrouwen van zowel management als BMG-Raad, dat ingestemd wordt.

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

INSTITUUT BELEID & MANAGEMENT
GEZONDHEIDSZORG

Uiteraard onderkennen ook wij een instroomrisico. Wij verwachten echter gezien eerste signalen met betrekking tot de belangstelling voor de studie geen substantiële teruggang als gevolg van 'nominaal = normaal'. Voor zover het zich zou gaan voordoen – wat niet de verwachting is – zal een verhoogd rendement dit compenseren. Bovendien vinden wij verhoging van de kwaliteit van het onderwijs in dit tijdsgewricht belangrijker dan kwantitatieve groei.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over onze beoogde deelname aan de pilot.

Met vriendelijke groet,

EUR Ingekomen d.d.	Corr. Nr. 124/254118
24 MEI 2012	Boeslercode:

College van Bestuur
Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR ROTTERDAM

Doorkiesnummer 010 7032760

Faxnummer 010 7032769

Intern postadres He 216

E-mail

Ons kenmerk RvB/329.541/HAPP/al/mg

Datum 21 mei 2012

Geacht College,

Hierbij vindt u een voorstel voor een onderzoek van de gevolgen van de invoering van de Nominaal = Normaal (N=N) maatregelen. Het Erasmus MC heeft er voor gekozen om de gelden niet te gebruiken ter bestrijding van de kosten van invoering van N=N bij de opleiding geneeskunde, maar wil graag de gevolgen van de invoering goed in kaart brengen. Om dit mogelijk te maken verzoekt het Erasmus MC een som van €200.000 om gedurende drie jaren een postdoctorale onderwijskundige onderzoeker aan te stellen.

Het Erasmus MC heeft een goede traditie in het uitvoeren van onderzoek naar de gevolgen van beleidsmaatregelen die het geneeskunde onderwijs betreffen. Dit onderzoek leidt tot evidence-based onderwijsbeleid en wordt ook gepubliceerd in vooraanstaande internationale tijdschriften (1-7).

Mede namens p

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. H.A.P. Pols,
Decaan/Vice-voorzitter Raad van Bestuur

Postadres

Postbus 2040
3000 CA Rotterdam

Bezoekadres

's Gravendijkwal 230
3015 CE Rotterdam

Parkeergarage

Westzeedijk 361
3015 AA Rotterdam

Voorzitter

prof. dr. H.A. Büller

Decaan/Vice-voorzitter

prof. dr. H.A.P. Pols

Leden

mw. E.R. Carter MBA

Secretaris

Drs. R.J. Maas

1. **Urlings-Strop LC, Stijnen T, Themmen AP, Splinter TA** 2009 Selection of medical students: a controlled experiment. Med Educ 43:175-183
2. **Stegers-Jager KM, Cohen-Schotanus J, Splinter TA, Themmen AP** 2011 Academic dismissal policy for medical students: effect on study progress and help-seeking behaviour. Med Educ 45:987-994
3. **Urlings-Strop LC, Themmen AP, Stijnen T, Splinter TA** 2011 Selected medical students achieve better than lottery-admitted students during clerkships. Med Educ 45:1032-1040
4. **Stegers-Jager KM, Cohen-Schotanus J, Stijnen T, Themmen AP** 2012 Unexpected medical student failure or success: preadmission factors, progress and exam participation. Submitted
5. **Stegers-Jager KM, Steyerberg EW, Cohen-Schotanus J, Themmen A** 2012 Ethnic disparities in undergraduate pre-clinical and clinical performance. Med Educ In press
6. **Stegers-Jager KM, Cohen-Schotanus J, Themmen AP** 2012 Motivation, learning strategies, participation and medical school performance. Med Educ In press
7. **Stegers-Jager KM, Cohen-Schotanus J, Themmen AP** 2012 The effect of a short integrated study skills programme for first-year medical students at risk of failure: a randomised controlled trial. Submitted

Algemene informatie**1a. Aanvragers**

Naam, titel(s): Drs K [REDACTED], Prof dr. [REDACTED], Prof dr. Ir [REDACTED]
Contactpersoon: Prof dr. Ir [REDACTED]
Functie: Hoogleraar Experimentele endocrinologie en medisch onderwijs
Postadres: Erasmus MC, kamer Ee-532, Postbus 2040
Postcode: 3000 CA
Plaats: Rotterdam
Telefoon: 010 7043340
E-mail: [REDACTED]

Overige aanvrager(s)

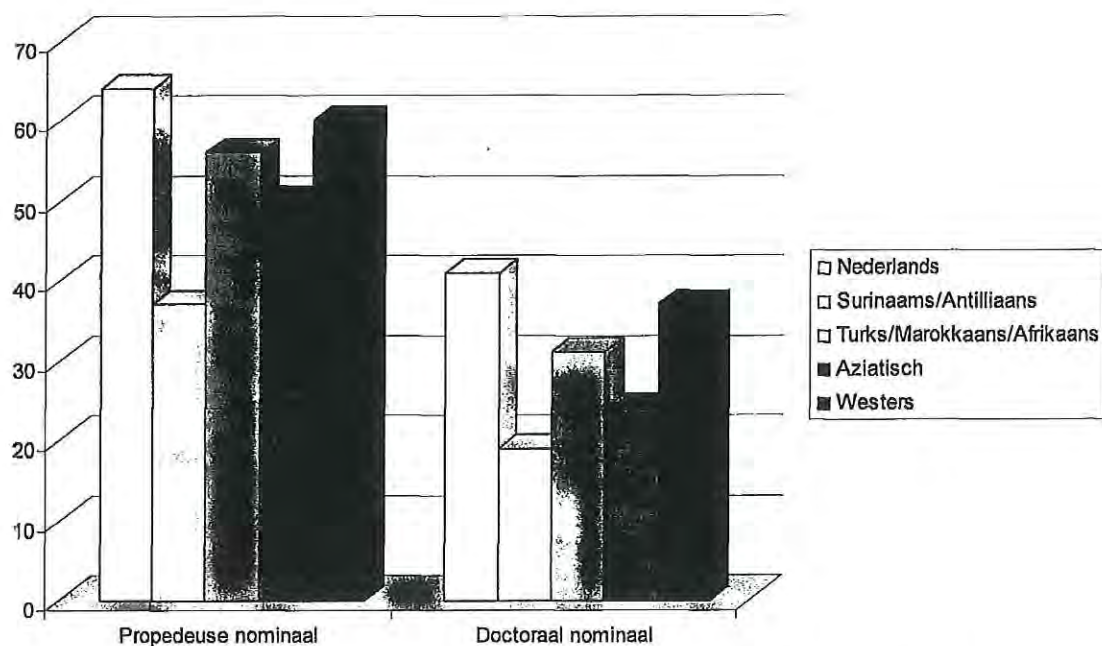
1b. Titel (NL and UK)

N=N voor studenten geneeskunde: effect op studeergedrag en studieprestaties

Onderzoeksvoorstel**2a. Introductie**

Universiteiten en hogescholen zijn in toenemende mate op zoek naar maatregelen die de studievoortgang van studenten kunnen verbeteren. Een voorbeeld van een dergelijke maatregel is de invoering van het EUR-brede beleidsplan 'Nominaal is normaal' (N=N). De faculteit Geneeskunde is voornemens om de maatregelen van N=N in te bedden in een integraal plan voor onderwijshervorming

Een eerste afspraak in het kader van het hoofdlijnenakkoord is het verbeteren van het rendement van opleidingen en het terugdringen van uitval en studieswitch. Een van de uitgangspunten van het EUR-brede beleidsplan N=N is dat de introductie van compensatie tussen vakken, beperking van het aantal herkansingen en introductie van een harde knip leidt tot het verbeteren van de studievoortgang, en daarmee tot een hoger rendement. Een eerste vraag die rijst is of dit ook daadwerkelijk het geval is, zeker voor een studie waarbij het rendement al hoog is, zoals de studie geneeskunde. Eerder bleek bijvoorbeeld dat de invoering van het Bindend Studieadvies (BSa) bij de studie geneeskunde aan de EUR niet leidde tot vroege uitval, een hoger propedeuserendement of een hogere studeersnelheid tijdens de eerste twee studiejaar (zie Figuur 1).¹ Dit in tegenstelling tot de eerder gevonden positieve resultaten bij de opleiding Bedrijfskunde.²

Figuur 2. Studievoortgang van verschillende etnische groepen tijdens de doctoraalfase van de studie geneeskunde (cohorten 2002-2007).

Een tweede afspraak in het kader van het hoofdlijnenakkoord heeft te maken met de intensiteit van het onderwijs. Het geneeskundecurriculum van het Erasmus MC voldoet met een geprogrammeerde contacttijd van 16 uur per week ruimschoots aan de in het Hoofdlijnenakkoord gestelde eis van 12 uur. Het programmeren van contacttijd betekent echter nog niet dat studenten ook aanwezig zijn bij dit onderwijs. Eerder onderzoek aan het Erasmus MC heeft aangetoond dat de tentamenparticipatie en de deelname aan de diverse geprogrammeerde onderwijsactiviteiten (hoorcolleges, vaardigheidsonderwijs en zelfstudieopdrachten) variëren en tevens een positieve relatie tonen met de studievoortgang (zie Figuur 3).⁶⁻⁷ De vraag is of de invoering van N=N een positief effect heeft op de deelname van studenten aan tentamens en de geprogrammeerde onderwijsactiviteiten. Een tweede onderzoeksvraag luidt daarmee:

- Wat is het effect van de N=N maatregel op de tentamenparticipatie en onderwijsdeelname van geneeskundestudenten?

De vierde onderzoeksvraag is als volgt geformuleerd:

- Wat zijn de karakteristieken van deelnemers aan Research Masters/Honours classes en wat is het effect van deelname op hun studievoortgang? Hoe kan deelname van eerste generatie HO studenten worden bevorderd? Is er een effect van de N=N maatregel op de deelname aan Research Masters/ Honours classes?

Voor het bevorderen van de studievoortgang is het ook van belang om studenten die problemen ervaren met de studie te identificeren en hen dan tijdig begeleiding aan te bieden, of indien meer gepast, hen te verwijzen naar een andere opleiding. Idealiter zou een opleiding in staat zijn om na vijf maanden (voor 1 februari) een onderscheid te kunnen maken tussen studenten die bereid en in staat zijn om hun studieresultaten te verbeteren en studenten die beter af zijn bij een andere studie. In eerder onderzoek bij het Erasmus MC is een model ontwikkeld voor het vroegtijdig identificeren van studenten die risico lopen om na 2 jaar een bindend studieadvies te krijgen.⁸ Vervolgens is onderzocht in hoeverre een korte geïntegreerde studievaardigheidstraining een positief effect heeft op de studievoortgang van deze risicostudenten.⁹ De resultaten van dit gerandomiseerde onderzoek suggereren dat vooral studenten die inzet en academisch potentieel hebben getoond baat kunnen hebben bij een korte geïntegreerde studievaardigheidstraining. Om die reden is het Erasmus MC voornemens om de eerder ontwikkelde studievaardigheidstraining aan te bieden aan de 'gemiddeld' presterende studenten. Dit zijn die studenten die na het eerste semester niet nominaal studeren, maar nog wel kansrijk zijn om het eerste jaar succesvol af te ronden. De hieraan gerelateerde onderzoeksvraag luidt:

- Kan een korte, geïntegreerde studievaardigheidstraining bijdragen aan de studievoortgang van de gemiddelde student?

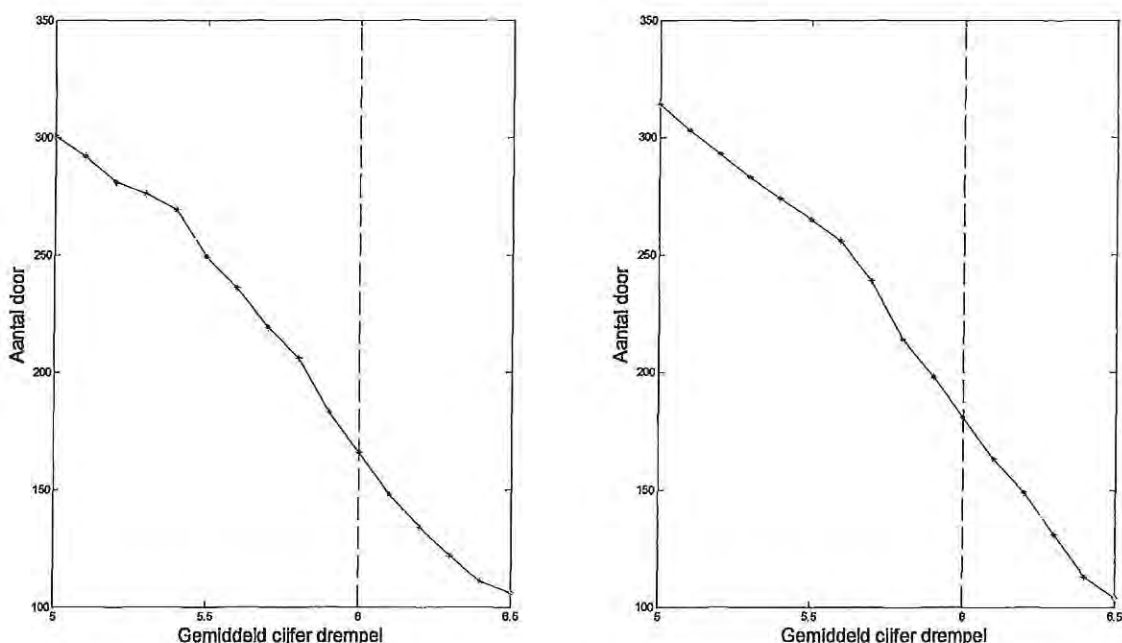
2b. Methoden en procedures

Het hier voorgestelde onderzoek wordt uitgevoerd binnen de opleiding Geneeskunde aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Er wordt enerzijds gebruik gemaakt van bestaande gegevens, zoals studievoortganggegevens, anderzijds wordt data verzameld door middel van enquêtes en interviews. Tevens zullen enkele experimenten opgezet en uitgevoerd worden in het bachelorcurriculum. Bij de opzet en uitvoering van deze experimenten is ondersteuning van de kant van onderwijsadviseurs, studieadviseurs en docenten onmisbaar.

Hieronder volgt een beschrijving van de vijf voorgestelde deelstudies.

Studie 1

De eerste studie heeft als doel het effect van de N=N maatregel op de studievoortgang te meten. Twee cohorten vóór (2010 en 2011) en twee na invoering van de N=N maatregel (2012 en 2013) worden vergeleken op het aantal stakers na 5 maanden en na 1 en na 2 jaar, het Bachelor 1 rendement na 1 en na 2 jaar, het Bachelor 2 rendement na 2 jaar en het aantal Bachelor diploma's na 3 en na 4 jaar. In dit onderzoek zal ook gekeken worden of er verschillen zijn qua studievoortgang voor studenten met verschillende instroomkenmerken (bijv. wijze van toelating, sekse, leeftijd, etniciteit, opleidingsniveau ouders). Een deel van de achtergrondgegevens van studenten zal via vragenlijsten verzameld worden. Tot slot zullen ook gegevens meegenomen worden uit de geplande exitinterviews met studiestakers om te achterhalen welke studenten de geneeskundestudie staken, waarom ze staken en waar ze naar toe gaan.

Figuur 5. Relatie tussen de gekozen cijferdrempel (hier 6.0) en het aantal studenten dat kan doorstromen naar het tweede studiejaar op basis van deze drempel (cohort 2008 en 2009).

Studie 3

In studie 3 wordt gekeken in hoeverre de lagere cijfers in de coschappen voor eerste generatie HO studenten samenhangen met lagere cijfers voor de Bachelorvakken die voorbereiden op de kliniek (PKV-onderwijs, Klinisch Redeneren). In eerste instantie zal voor dit onderzoek gebruik gemaakt worden van de reeds beschikbare gegevens voor de cohorten 2002-2007 (zie Stegers-Jager et al 2012). Mocht er een verband gevonden worden, dan wordt het vervolgonderzoek opgestart. In dit vervolgonderzoek zullen de onderzoekers in samenwerking met de afdelingen PKV en Medische Psychologie mogelijke interventies ontwikkelen en beproeven die er toe kunnen bijdragen dat deze groep studenten beter voorbereid wordt op de coschappen.

Studie 4

De vierde studie heeft als doel te achterhalen welke geneeskundestudenten deelnemen aan de Honours classes en Research Masters en wat het effect is van deelname op de doorstroom en op het beheersingsniveau van studenten. Er zal hierbij gekeken worden naar de achtergrondkenmerken (leeftijd, geslacht, etniciteit, opleidingsniveau ouders) en de wijze van toelating (decentraal, 8+, loting). Qua studieprestaties zal gekeken worden naar het Bachelorrendement na 3 en na 4 jaar en naar GPA. Indien blijkt dat bepaalde groepen studenten (bijv. eerste generatie HO studenten) minder deelnemen aan de excellente trajecten dan op basis van hun studievoortgang verwacht zou mogen worden, dan zal onderzocht worden hoe de deelname van deze studenten bevorderd kan worden. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van vragenlijsten, interviews en/of focusgroepen.

Een potentieel negatief effect van de N=N maatregel is dat studenten besluiten minder vaak deel te nemen aan extracurriculaire activiteiten, zoals Honours classes en Research Masters. Dit aspect zal ook meegenomen worden in de vierde studie.

EUR Ingekomen d.d.	Cont. Nr. KA/254121
24 MEI 2012	

ERASMUS SCHOOL OF LAW
ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

PROF.MR. M.J. KROEZE

Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 50

L-gebouw

Postadres Postbus 1738

3000 DR Rotterdam

Doorkiesnr 010 - 408 15 95

Fax 010 - 408 91 75

E-mail

Internet www.esl.eur.nl

College van Bestuur
Intern

Ons kenmerk
ESL-010406

Uw kenmerk
ABD/TvdP/PM/252.683

Datum
22 mei 2012

Onderwerp
Invoering Nominaal is Normaal

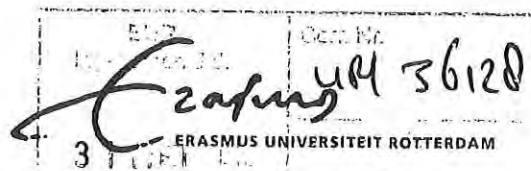
Geachte College,

Hierbij reageer ik op uw brief van 28 maart 2012 over de invoering van Nominaal is Normaal.

ESL neemt graag deel aan de pilot Nominaal is Normaal. Nominaal is Normaal wordt reeds volledig uitgevoerd in het kader van het programma studiesucces waar ESL al twee jaar mee bezig is. Op 1 september 2012 zal ESL starten met het programma studiesucces.

Met vriendelijke groet,

M.J. Kroeze
Decaan

0-17892

Aan: Presidium Universiteitsraad
Kamer ET-38
Woudestein

Dio byl.

Rector Magnificus

Bezoekadres Burg. Oudlaan 50

Postadres Postbus 1738

3000 DR Rotterdam

Doorkiesnr 010 - 408 1111

Fax 010 - 408 9084

E-mail cvb@eur.nl

Internet www.eur.nl

Ons kenmerk
RM/LVerm/ek/253.891

Uw kenmerk

Datum 30 MEI 2012

Onderwerp
Pilot Nominaal is Normaal

In de overlegvergadering van 22 mei jongstleden heeft het College u toegezegd schriftelijk aan te geven op welke wijze invulling zal worden gegeven aan de uitbreiding van de pilot Nominaal is Normaal. Middels deze brief informeren we u hierover.

Uitgebreide pilot: onderwijskundige grondslag en risicobeheersing

De uitgebreide pilot zal in collegejaar 2012-2013 bestaan uit de volgende faculteiten: FSW, ESE, RSM, ESL, ESHCC en iBMG. EMC en FW treffen voorbereidingen om, in principe, in collegejaar 2013-2014 ook NisN in te voeren. In bijlage 1 treft u de brieven aan die we vanuit de faculteiten hebben ontvangen in reactie op ons verzoek om aan te geven of ze zullen participeren in de uitgebreide pilot en op welke gronden het besluit is genomen. Deze brieven laten zien dat de argumentatie voor deelname op onderwijskundige gronden wordt genomen. De tussentijdse evaluatie bij FSW heeft veel faculteiten laten zien dat invoering van NisN een sterk positief effect heeft op de studievoortgang van studenten: het BSA-rendement dat voorheen na twee jaar werd bereikt zal naar verwachting nu reeds binnen 1 jaar zijn behaald. Daarnaast blijkt dat NisN niet zal leiden tot hogere uitval; kortom, NisN is geen selectiemaatregel, maar een stimuleringsmaatregel. Dat is precies het doel dat werd beoogd. Voor studenten betekent dit, dat zij jaar 2 zonder studie-achterstand kunnen beginnen en dat biedt ze een veelbelovende start voor de rest van de studie.

In de afgelopen maanden hebben we met u gesproken over onze keuze om vooralsnog over te gaan tot uitbreiding van de pilot en pas in maart 2013 de beslissing te nemen over het al dan niet invoeren van NisN als beleid. Zoals u weet liggen onze zorgen over de gedaalde instroom bij FSW hieraan ten grondslag. Op basis van de beschikbare informatie hebben we niet kunnen vaststellen of er een verband is met de invoering van NisN. Gegeven deze situatie hebben we decanen gevraagd een eigen afweging te maken over de invoering van NisN, waarbij we in EUR-verband spreken van een pilot. Dit betekent dus dat, conform de wettelijke bevoegdheden, de decanen een eigen verantwoordelijkheid hebben voor de invoering van NisN. Net als in alle voorgaande jaren, waarin faculteiten ook experimenteerden met beleidsaanpassingen, dragen decanen daarbij ook verantwoordelijkheid voor mogelijke instroomrisico's. Mocht het voorkomen dat er sprake is van een daling, dan zullen faculteiten niet eenmalig financieel hard getroffen worden, omdat in het interne verdeelmodel sprake is

van driejaarsgemiddelden van de instroom. Volledigheidshalve melden we hier dat het historisch gezien nog nooit is voorgekomen dat de instroom met meer dan 10 procent daalt en vooralsnog laten de vooraanmeldingscijfers geen afwijkend patroon zien. Mocht het alsnog wel zo zijn dat de instroom daalt, dan nemen de faculteiten voor collegejaar 2012 hun verlies. Op basis van de rapportage in maart 2013 over de onderwijskundige effecten van NisN en de instroomgegevens (incl. financiële kaders) zullen het College en de decanen een gezamenlijk besluit nemen over het vervolg van NisN.

Initiatieven vanuit College naar aanleiding van zorgen vanuit UR

Naast de financiële kaders heeft u uw zorgen geuit over twee andere aspecten bij de invoering van NisN. Dat zijn de negatieve beeldvorming rondom compensatie, waarbij u pleit voor het hanteren van een ondergrens van een vijf, en de toekomst van de studentenverenigingen bij invoering van een harde knip in jaar 2. Ook op deze twee aspecten willen we u met deze brief nader informeren over de stand van zaken.

Naar aanleiding van uw zorgen om de beeldvorming omtrent compensatie hebben wij u toegezegd dit punt onder de aandacht te brengen van decanen en opleidingsdirecteuren. We kunnen u hierbij melden dat het opleidingsmanagement van ESL en ESHCC de ondergrens voor compensatie op een *onafgeronde* vijf legt. De opleidingen ESE en RSM hanteren de ondergrens van een *afgeronde* vijf al meerdere jaren en zullen dit ook volgend jaar continueren.

Bij FSW blijft ook in collegejaar 2012-2013 de ondergrens van een *onafgeronde* vier staan, omdat FSW de onderwijskundige wetenschap op dit onderdeel verder wil brengen. Hiertoe wordt momenteel promotie-onderzoek verricht naar de effecten van compensatie. Zolang hier nog geen uitkomsten van beschikbaar zijn, zijn wij bereid uw zorgen omtrent de mogelijke negatieve beeldvorming van onvoldoendes op de cijferlijst onder de aandacht te houden van de opleidingen.

Uw tweede aspect betrof de toekomst van het Rotterdamse verenigingsleven bij de invoering van de harde knip na jaar 2. Voorafgaand aan de stand van zaken aan de EUR wijzen wij u er volledigheidshalve op dat Nominaal is Normaal in de Strategische Agenda Hoger Onderwijs "Kwaliteit in verscheidenheid" als best practice wordt genoemd. Het Ministerie van Onderwijs onderzoekt op welke wijze zij initiatieven als Nominaal is Normaal met wetgeving kan ondersteunen. Daarbij heeft het Ministerie aangekondigd een deel van de instrumenten op te nemen in een wetsvoorstel Kwaliteit in verscheidenheid. Een ander deel zal worden opgenomen in een zogenoemde experimenteerregeling op grond van de WHW. Op dit moment zijn echter noch van het wetsvoorstel, noch van de regeling teksten bekend. Hoewel er in informatieve zin wel al gesproken is met het ministerie, is het nu te vroeg om er voor het komend studiejaar enige conclusie aan te verbinden.

De situatie aan de EUR is op dit moment dat alleen de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen voor collegejaar 2012-2013 afronding van jaar 2 voorwaardelijk zullen stellen voor jaar 3. Studenten die zich willen richten op een bestuursfunctie of commissiewerk kunnen gebruik maken van de hardheidsclausule, indien zij voorafgaand aan de werkzaamheden een gesprek hebben gevoerd met de studieadviseur en afspraken hebben gemaakt over de studievoortgang. Studenten worden hierover op de hoogte gesteld. Deze procesgang is reeds binnen de relevante gremia van FSW afgestemd.

Ondersteuning aan faculteiten bij invoering NisN

Voor onderwijskundige, juridische en marketing-gerelateerde aspecten van de invoering van NisN biedt het College steun aan de opleidingen via de projectgroep Nominaal is Normaal. Sinds ruim een jaar biedt deze projectgroep een vaste basis voor de onderlinge uitwisseling van kennis en ervaringen tussen opleidingen, centrale afdelingen en shared service centers. Naast afstemming tussen deze organisatieonderdelen van de EUR heeft de projectgroep ook professionaliseringsbijeenkomsten georganiseerd waarin onderwerpen als het opstellen van compensatieregelingen aan de orde kwamen. Deze bijeenkomsten werden druk bezocht door opleidingsdirecteuren, examencommissies, docenten en andere medewerkers van de EUR die in hun dagelijks werk te maken hebben met de invoering van NisN. Daarnaast heeft de projectgroep in haar begroting ruimte gemaakt voor een technische aanpassing van Osiris. Hierdoor zijn zowel studenten als opleidingen vanaf september 2012 in staat de actuele studievoortgang te monitoren, waarbij de compensatieregeling is meegenomen.

Daarnaast biedt het College de faculteiten ook financiële steun. Hiertoe heeft zij k€800 ter beschikking gesteld. Deze middelen zijn met name bedoeld voor het ontwikkelen en invoeren van activerend onderwijs. Daarnaast heeft het College reeds toegezegd de extra financiële middelen die de EUR toegewezen krijgt op basis van de prestatieafspraken te gaan besteden aan activerend onderwijs.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben ingelicht over de actuele stand van zaken aangaande de uitgebreide pilot van Nominaal is Normaal.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

Prof. dr. H.G. Schmidt
Rector Magnificus

Aan de decanen

College van Bestuur
Bezoekadres Burg. Oudlaan 50
Postadres Postbus 1739
3000 DR Rotterdam
Opkiesnr 010 - 408 1111
Fax 010 - 408 9002
E-mail cvb@sur.nl
Internet www.sur.nl

Ons kenmerk
ABD/TvdP/PM/252.683

Datum
28 maart 2012

Onderwerp
Invoering Nominaal is Normaal

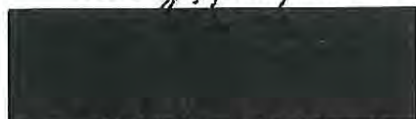
Het College van Bestuur heeft kennis genomen van de evaluatie van de pilot Nominaal is Normaal aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen. Daarover is gisteren gesproken met de Universiteitsraad.

Het College van Bestuur heeft daarbij kennis genomen van de bezwaren die in de Universiteitsraad leven tegen brede invoering van Nominaal is Normaal. Hoewel het College van Bestuur de onderwijskundige bezwaren niet deelt, deelt zij wel de zorg rond het instroomrisico van de onderwijsvernieuwingen met de Universiteitsraad.

Op basis hiervan hebben wij besloten om vooralsnog niet tot universiteitsbrede invoering over te gaan, maar de pilot uit te breiden met die opleidingen die er klaar voor zijn. Dit stelt ons in staat om een meer afgewogen besluit rond het instroomrisico te nemen.

Wij verzoeken u, indien u in overleg met betrokkenen binnen uw faculteit tot het oordeel bent gekomen dat u klaar bent voor deelname aan de pilot N=N per 1 september 2012, dit aan het College van Bestuur te melden. Daarbij verneemt het College van Bestuur graag op welke gronden de beslissing wordt gebaseerd. Voor het studiejaar 2013-2014 zal een evaluatie plaats vinden op basis waarvan over het vervolg besloten zal worden.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

ba mr P.F.M. van der Meer Mohr
Voorzitter

CC: Opleidingsdirecteuren
Universiteitsraad

ERASMUS SCHOOL OF LAW
ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

College van Bestuur
Intern

PROF. MR. M.J. KROEZE
Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 60
L-gebouw
Postadres Postbus 1730
3000 DR Rotterdam
Doorklemt 010 - 408 15 05
Fax 010 - 408 01 75
E-mail sec@law.eur.nl
Internet www.esl.eur.nl

Ons kenmerk
ESL-010406

Uw kenmerk
ABD/TvdP/PM/252.683

Datum
22 mei 2012

Onderwerp
Invoering Nominaal is Normaal

Geachte College,

Hierbij reageer ik op uw brief van 28 maart 2012 over de invoering van Nominaal is Normaal.

ESL neemt graag deel aan de pilot Nominaal is Normaal. Nominaal is Normaal wordt reeds volledig uitgevoerd in het kader van het programma studiesucces waar ESL al twee jaar mee bezig is. Op 1 september 2012 zal ESL starten met het programma studiesucces.

Met vriendelijke groet,

M.J. Kroeze
Decaan

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM
INSTITUUT BELEID & MANAGEMENT
GEZONDHEIDSZORG

Erasmus Universiteit Rotterdam
College van Bestuur
T.a.v. Mevrouw mr. P.F.M. van der Meer Mohr
Postbus 1738
3000 DR ROTTERDAM

Management Team
Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 60
Kamer J7-11
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010 - 408 8882
Fax 010 - 408 8084
E-mail
Internet www.bmg.eur.nl

Ons kenmerk
BMG/GG/WB/11052012

Uw kenmerk
ABD/TvdP/PM/252.683

Datum
11 mei 2012

Onderwerp
Participatie IBMG studiejaar 2012-2013 aan pilot Nominaal = Normaal

Geachte mevrouw Van der Meer Mohr, beste Pauline,

Naar aanleiding van uw brief d.d. 28 maart 2012 met kenmerk ABD/TvdP/PM/252.683 inzake invoering 'nominaal = normaal' wil ik u hierbij informeren dat IBMG het voornemen heeft in het studiejaar 2012/2013 te participeren in de pilot Nominaal is normaal.

Afgelopen jaar, startend in oktober 2011, is door medewerkers van BMG onder de noemer 'Project B1' op gestructureerde en intensieve wijze gewerkt aan herziening van het curriculum van het eerste jaar van de bachelor volgens de principes van 'nominaal = normaal', waaronder activerend en kleinschalig onderwijs. BMG heeft daarbij bewust gekozen voor een projectmatige en brede aanpak waarin alle relevante geledingen participeerden. Op het resultaat zijn we trots. Er ligt een geheel nieuw curriculum conform de principes van 'nominaal = normaal' wat breed gedragen is binnen het Instituut. Op dit moment worden docenten al geschoold voor de nieuwe aanpak. Iedereen staat volledig achter de principes, is enthousiast en heeft geloof en vertrouwen in de nieuwe opzet. Qua enthousiasme en overtuiging bij onze medewerkers is er feitelijk geen weg terug. We zitten ook geheel op schema om van start te kunnen gaan.

Uiteraard moet ons voornemen deel te nemen aan de pilot mede worden gezien in het licht van de rendementscijfers van het eerste jaar van de bachelor BMG, die het afgelopen jaar te laag waren, beneden het EUR-gemiddelde. Dat verhoogde de noodzaak voor een andere aanpak.

Het brede draagvlak is mede gecreëerd doordat er continu constructief overleg is gevoerd met zowel de BMG-Raad als de Examencommissie (voor wat betreft het toetsingsbeleid en de compensatieregeling). In overleg met de BMG-Raad is afgesproken dat er geen formele adviesaanvraag nodig is, omdat de afstemming in feite een continuüm is. De herziene OER, die het 'nominaal = normaal' traject ondersteunt, wordt binnenkort aan de raad voorgelegd. Dat is voor de raad het formele moment om hun instemming te verlenen aan de doorvoering van 'nominaal = normaal'. Er is alle vertrouwen van zowel management als BMG-Raad, dat ingestermd wordt.

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM
INSTITUUT BELEID & MANAGEMENT
GEZONDHEIDSZORG

Uiteraard onderkennen ook wij een instroomrisico. Wij verwachten echter gezien eerste signalen met betrekking tot de belangstelling voor de studie geen substantiële teruggang als gevolg van 'nominaal = normaal'. Voor zover het zich zou gaan voordoen – wat niet de verwachting is – zal een verhoogd rendement dit compenseren. Bovendien vinden wij verhoging van de kwaliteit van het onderwijs in dit tijdsgewricht belangrijker dan kwantitatieve groei.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over onze beoogde deelname aan de pilot.

Met vriendelijke groet,

 Prof. dr. W.B.F. Brouwer

EUR Ingekomen d.d. <i>Erasmus</i> 20 APR. 2012	Cont. Nr. <i>RA/283939</i> ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM <i>0-24f41</i>
---	---

College van Bestuur
Kamer A2-06
- intern -

Faculteit der Sociale Wetenschappen
Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 60
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorklasnr (010) 408 2065
Fax (010) 408 9103
E-mail decaan@few.eur.nl
Internet www.eur.nl/few

Ons kenmerk
HvdM/fsw/15979/iw

Uw kenmerk

Datum
19 april 2012

Onderwerp
Continuering 'Nominaal is normaal'

Geacht College,

In uw brief (ABD/TvdP/PM/252.683) verzoekt u mij aan te geven of de FSW klaar is voor deelname aan de pilot 'Nominaal is normaal' per 1 september 2012. Alle bacheloropleidingen aan de FSW bieden al enkele jaren kleinschalig, activerend en sequentieel onderwijs. Tevens bestaat er binnen de FSW jarenlange ervaring met compensatoir toetsen. Dit biedt een solide basis voor het invoeren van de maatregelen die zijn samengevat onder de noemer 'Nominaal is normaal'.

Zoals u weet is de pilot 'Nominaal is normaal' reeds per 1 september 2011 van start gegaan bij de FSW. Gesterkt door de positieve voorlopige resultaten zetten wij de pilot in 2012-2013 bij alle vier de bacheloropleidingen onverminderd voort.

Daarnaast wordt krachtens de huidige Onderwijs- en Examenregeling bij de opleiding Psychologie voor het huidige eerstejaarscohort in jaar 2 hetzelfde toetsstelsel gehanteerd als in jaar 1. Het voornemen bestaat om dit beleid bij Psychologie te continueren en bij Pedagogische Wetenschappen in te voeren. De opleidingen Sociologie en Bestuurskunde zijn voorlopig niet voornemens het toetsstelsel ook in jaar 2 te hanteren. De effecten van 'Nominaal is normaal' in jaar 2 worden net als in jaar 1 zorgvuldig gemonitord. In dit onderzoek worden de verschillende toetsstelsels met elkaar vergeleken.

Met vriendelijke groeten,

Prof. dr. Henk T. van der Molen
Decaan Faculteit der Sociale Wetenschappen

EUR Ingekomen d.d. 13 APR. 2012	Corr. Nr. 253838 Dossiercode:
---	---

College van Bestuur
Postbus 1738
3000 DR ROTTERDAM
Nederland

Telefoon 010-4081901
Fax 010-4082208
Internet www.rsm.nl
Email [redacted]
Ons kenmerk SvdV/AS/adv/12-67
Onderwerp N=N: RSM deelname aan de pilot
Datum April 11, 2012

Geachte College van Bestuur,

In uw brief van 28 maart jongstleden (kenmerk ABD/TvdP/PM/252.683) geeft u aan dat u besloten heeft vooralsnog niet tot universiteitsbrede invoering van N=N over te gaan, maar om de pilot uit te breiden met die opleidingen die er klaar voor zijn.

Graag wil ik u mededelen dat wij bij RSM van oordeel zijn klaar te zijn voor deelname aan de pilot N=N per 1 september 2012. Voor deze deelname blijkt er binnen de faculteit in brede zin draagvlak voor N=N maatregelen te zijn.

Een belangrijke basis voor het oordeel vormt de constatering dat docenten van 1e jaars vakken binnen de programma's van Bedrijfskunde en IBA dusdanige plannen hebben voor werkvorm- en tentamen aanpassingen (in een aantal gevallen al geïmplementeerd) dat de gewenste verdere studie-intensivering gegarandeerd is. Nu al zijn er duidelijke indicaties dat deze maatregelen, samen met eerder genomen maatregelen, leiden tot een verhoging van studierendement (met behoud van de kwaliteit van het onderwijs).

De Opleidingscommissie en Examencommissie zijn gehoord en terechte kritische opmerkingen over onder andere het zekerstellen van een minimaal vereist kennisniveau op de onderdelen binnen het curriculum en optimale begeleiding onder andere binnen het mentoraat. Ook is besloten vooralsnog geen verdere aanpassingen te plegen op het huidige beoordelingssysteem voor prestaties in het eerste jaar en zal het reeds bestaande compensatiesysteem gehandhaafd worden.

Wij zijn nog in afwachting van enige verdere kanttekeningen en opmerkingen van de Faculteitsraad en zullen daarmee bij de daadwerkelijke implementatie van maatregelen rekening houden.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Prof. Dr. S.L. van de Velde
Decaan

EUR Ingekomen d.d. <i>Erasmus</i> ERASMUS SCHOOL OF ECONOMICS 13 APR 2012	Corr. Nr. <i>283036</i> ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM SCHOOL OF ECONOMICS
---	---

College van Bestuur
A2-07
- INTERN -

Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 60
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Telefoon (010) 408 13 77
Fax (010) 408 81 45
E-mail decaan@ese.eur.nl
Internet www.esseur.nl

Ons kenmerk
BB/lk/ese 28103

Uw kenmerk

Datum
11 april 2012

Onderwerp
Pilot Nominaal is Normaal

Geacht College,

In goed overleg met de Faculteitsraad van de ESE heb ik in overeenstemming met mijn bevoegdheid op basis van WHW 9.38 lid b besloten om voor het collegejaar 2012-2013 de norm voor het verstrekken van een BSA na één jaar vast te stellen op 60 ec. voor alle initiële bacheloropleidingen van de ESE. Over het mr.drs.-programma worden aparte afspraken gemaakt met de ESL.

Dat betekent eveneens dat de ESE deelneemt aan de pilot N=N per 1 september aanstaande. Op basis van de al sinds 2007 doorgevoerde maatregelen in het kader van het Jaarplansysteem (met o.a. compensator toetsen, schaalverkleining, meer sequentiële programmering in blokken, verminderen van herkansingsmogelijkheden, uitbreiding van het aantal toetsvormen en tussentijdse toetsing) ben ik van mening dat de ESE daar klaar voor is. In een bijlage bij deze brief treft u een overzicht aan van alle recente en eerder genomen maatregelen in dit verband.

Hoogachtend,

Prof. dr Ph.H.B.F. Franses
Decaan Erasmus School of Economics

Bijlage: ESE project N=N

ESE project N=N

1. Kader

De EUR presteert nog niet voldoende op het rendement/studiesucces na 4 jaar (VWO-Instroom). Met het oog op verbetering van de prestaties van de EUR is het project Nominaal Is Normaal geïnitieerd door het CvB. In dat kader vinden Invoeringsprojecten plaats binnen faculteiten, dus ook binnen de ESE, gericht op alle facultaire initiele bacheloropleidingen.

Doelstelling van het project is volgens het EUR-projectplan: *Per 2012 invoeren van een "jaar/peergroepsysteem", waarbij minimaal het 1^e jaar in een keer wordt afgesloten, uiteindelijk leidend tot minder vertraging en sneller afronden van de bachelor, binnen een cultuur waar nominaal studeren de norm is.*

Overall targets zijn een hoger bachelor-1 rendement en een hoger post BSA-rendement (resp. 3 en 4 jaar na Instroom vanuit VWO). De streefwaarden moeten nog worden bepaald.

Het project sluit goed aan bij het al eerder binnen de ESE gestarte "Jaarplansysteem": Het "JPS" wil studenten prikkelen tot regelmatig studeren en studenten die op zich voldoende presteren met zo min mogelijk ballast aan niet behaalde vakken van het ene bachelorjaar naar het volgende laten doorstromen. In het kader van "Nominaal Is Normaal" zal de ESE daarom voortbouwen op het Jaarplansysteem door onderdelen daarvan uit te bouwen en een aantal aanvullende maatregelen te nemen.

2. Projectorganisatie ESE

De opleidingsdirecteur prof.dr. [REDACTED] is verantwoordelijk voor het project N=N binnen de ESE en wordt ondersteund door een door de decaan ingestelde projectgroep bestaande uit:

- projectleider
- hoofd OSC
- secretaris examencommissie ESE
- werkgroep BSA, Beheerder facultaire systemen

3. Project op hoofdlijnen

De opdracht van de projectgroep is het aansturen van de implementatie van de maatregelen die in 2011-2012 moeten worden ontworpen en uitgerold. De focus daarbij is niet alleen duidelijkheid, deugdelijkheid en verankering maar ook om het zoveel mogelijk identificeren en opruimen van barrières die studenten onnodig in de problemen zouden kunnen brengen, vooral studenten uit de groep die nu 40-60 studiepunten zou scoren. Ook de communicatie van de veranderingen in de faculteit en naar scholieren en hun ouders toe is een speerpunt.

FASE	MAATREGEL	INGANGSDATUM
Studiekeuzers	a. Studiekeuzeadviezen overstappers	Reeds Ingevoerd
	b. Online Wiskunde-toets en bijspijkercursus	Reeds Ingevoerd
Bachelor-1	a. Onderwijs in 5 blokken	Reeds Ingevoerd
	b. Compensatieregeling	Reeds Ingevoerd
	c. Kleinschaliger practica en aanwezigheidsplicht	Reeds Ingevoerd
	d. Begrenzing aantal herkansingen	Reeds Ingevoerd
	e. Inzet tussentoetsen en opdrachten	Reeds Ingevoerd
	f. Mentorsysteem	Reeds Ingevoerd
	g. BSA-waarschuwingssysteem	Reeds Ingevoerd
	h. Wiskunde-toets in week 1	Reeds Ingevoerd
	i. Invoering ICT-based wekelijkse toetsen	Vanaf september 2011

	j. Invoering examenvergadering	Per 2011
	k. BSA naar 60 cr in één jaar	Per 2012/13
	l. Onderzoek naar mogelijke knelpunten en knelpuntvakken	Afgerond
	m. Verwijzende functie bachelor -1	In 2012/13
	n. Versterken functie Ouderdag	In 2012/13
Bachelor-2	a. Compensatieregeling bachelor-2	Reeds Ingevoerd
	b. Beperking aantal herkansingen bachelor-2	Reeds Ingevoerd
	c. Invoering voortgangswaarschuwing B-2	Per 2011/12
Bachelor-3	a. Invoering harde knip tussen B3 en master	Per 2012/13
	b. Aanscherping Ingangseis werkcolleges en bachelor scriptie	Per 2011/12

Hieronder volgt per fase en maatregel een toelichting.

4. Maatregelen gericht op studiekeuzers

a. Studiekeuzeadviezen overstappers

Onderzoek bij de ESE laat zien dat studenten die na een negatief BSA elders overstappen naar de ESE een zeer kleine kans hebben om daar het eerste jaar te halen. Zeker wanneer ze uit een verwante opleiding komen (economie of bedrijfskunde) is dat het geval. In het inschrijfproces in Studielink is daarom in 2010-2011 bij wijze van experiment een verplicht gesprek ingebouwd tussen de overstapper en een medewerker van de ESE. Daarin worden de studenten ondervraagd over hun studiekeuze en -motivatie; indien daar aanleiding toe is worden ze dringend geadviseerd zich niet in te schrijven bij een opleiding van de ESE. Dit experiment wordt in 2011-2012 geëvalueerd. Dan wordt bezien of het verplichte gesprekken blijven dan wel schriftelijke uitnodigingen.

Actie in 2011/12.

- o *Evaluatie van de studiekeuzegesprekken (status: evaluatie gereed, besloten tot schriftelijke voortzetting)*

b. Invoering wiskundetoets

Nominaal studeren en vergroting van het rendement van bachelor-1 begint al voorafgaand aan de eerste inschrijving. De ESE dient zich in te spannen om de juiste studenten aan te trekken, met voldoende kennis van en affiniteit met wiskundige en economische vakken en met studieverwachtingen die blijken te kloppen met wat ze aantreffen. De ESE wil niet alleen met voorlichting de studiekeuze van scholieren ondersteunen, maar ook met een zelfdiagnostoets wiskunde en een online zomercursus waarmee ze zwakke plekken in hun wiskundekennis weg kunnen werken voor aanvang van het studiejaar; of hun studiekeuze heroverwegen. Een pilot heeft plaatsgevonden in 2010 en een meer uitgebreide pilot in 2011. De effecten van deze cursus op de studieprestaties van de deelnemers worden in het collegejaar 2011-2012 in kaart gebracht.

Actie in 2011/12

- o *Evaluatie en waar nodig bijstelling van de toets en de cursusmodulen*
- o *Verbeteren van de deelname door scholieren voor aanvang van het collegejaar*
- o *Communicatie met scholieren en wellicht ook met VWO-docenten*
- o *Metten van de effecten op de studieprestaties*

5. Maatregelen gericht op Bachelor-1

Gericht op verbetering van het studiesucces in de bachelor fase heeft de ESE in de periode 2007-2010 al een aantal maatregelen genomen die in het kader van Nominaal is Normaal bij alle faculteiten worden gerealiseerd.

Dit voorloperproject van de ESE staat bekend onder de naam "Jaarplansysteem". Daarnaast worden een aantal aanvullende ingrepen gedaan.

a. Onderwijs in vijf blokken

Deze maatregel is genomen voor de alle studiejaar in bachelor en master. Het onderwijs is geordend in vijf blokken van 8 weken (7+1) van elk 12 cr., er is geen studieweek tussen het onderwijs en de tentamens van een blok, alle herkansingen vinden in de zomer plaats. Daarmee komt een academisch jaar op in totaal 42 onderwijsweken, meer dan bij vele andere opleidingen. Dit laatste is van belang bij de vaststelling van het aantal contacturen in bachelor-1.

Actie in 2011/12

- o De aanpassing van de jaarkalender is al gerealiseerd bij de invoering van het Jaarplansysteem.

b. Invoering van een compensatieregeling

De bachelor-1 vakken zijn verdeeld in drie clusters. Bij de opleiding Economie gaat het om de clusters: Economie, Bedrijfseconomie en Ondersteunende vakken. Binnen elk van de drie clusters van vakken mag één 5 (>4,5 en <5,5) worden gecompenseerd.

Actie in 2011/12

- o Deze aanpassing is al gerealiseerd in het kader van het Jaarplansysteem. Wel zijn er aanpassingen nodig in SIN-Online.

c. Kleinschaliger practica en aanwezigheidsplicht

De grootte van de practicumgroepen is gehalveerd, de groepssamenstelling blijft door het collegejaar heen gelijk en deelname is verplicht. Wanneer studenten onder een aanwezigheid van 70% zakken zijn ze uitgesloten van deelname aan het tentamen in het vak en daarmee ook van de herkansing in de zomer. De groepsgrootte in de practica ligt maximaal tussen de 25 en 30 studenten in het eerste blok en de gemiddelde groepsgrootte daalt in de loop van het collegejaar door het uitvallen van vroege studiestakers. De kleinschaligheid draagt bij aan sociale coherentie en maakt actievere werkvormen mogelijk.

Actie in 2011/12

- o De halvering van de groepsgrootte is al gerealiseerd bij de invoering van het Jaarplansysteem.

d. Begrenzen van het aantal herkansingsmogelijkheden

Studenten kunnen in een jaar maximaal drie vakken uit een studiejaar herkansen. Met deze maatregel wordt ingegrepen op de gegroeide cultuur waarbinnen herkansingen extra reguliere kansen waren geworden. Samen met de aanwezigheidsplicht bij de practica worden onderwijs en toetsing daarvan weer dichterbij elkaar gebracht. Herkansingen worden weer waarvoor ze bedoeld waren: het wegwerken van een incident.

Actie in 2011/12

- o Deze maatregel is al doorgevoerd bij de start van het Jaarplansysteem.

e. Inzet van tussentoeetsen en opdrachten

De ESE wil studenten prikkelen tot dagelijks studeren. Eén van de daarop gerichte maatregelen is het inzetten van deeltentamens en opdrachten die deel uitmaken van het eindcijfer voor het vak (in de meeste gevallen 20%-30% van het eindcijfer). Daarnaast is het eindcijfer minder afhankelijk van één toetsmoment en -vorm, wat de betrouwbaarheid ten goede komt. Met de invoering van het Jaarplansysteem is een begin gemaakt met het intensiveren van werk- en toetsvormen. In 2011/2012 en de jaren daarna wordt daar een verdieping aan gegeven (zie "x invoering wekelijkse tussentoeetsen in B-1", en "x invoering xx-colleges").

Actie in 2011/12

- o *Verdere Intensivering van tussentoetsen en opdrachten met ICT ondersteuning (webcasts) (status: bezig uit te rollen over heel B-1 en deel B-2).*

f. Mentorsysteem.

Via een mentoraat met verplichte deelname begeleidt de ESE studenten in de eerste studiefase met de overgang van VWO naar WO en wordt groepsvorming versterkt. In het kleinschalige mentoraat (groepsgrootte is maximaal 15, namelijk een halve practicumgroep) is ook de verplichte taaltoets Nederlands ondergebracht, naast o.a. een individueel gesprek tussen student en mentor naar aanleiding van een door de student geschreven A4 'studieverwachtingen'. In 2012/13 gaat de groepsgrootte van de mentorgroepen mogelijk verder omlaag naar 10 studenten.

Actie in 2011/12

- o *Werving van een groter aantal mentoren in verband met de verdere schaalverkleining en inbedden in de roosters. (Status: wacht, is afhankelijk van J.)*

g. Een Intensief BSA- waarschuwingssysteem.

- *Na blok 1* worden studenten schriftelijk geïnformeerd over hun studievoortgang via een *preadvies*. Studenten met 0 of 4 behaalde studiepunten worden zeer dringend uitgenodigd voor een gesprek met een studieadviseur. Studenten met goede scores worden aangemoedigd zo verder te gaan. De tussengroep wordt gewezen op de diverse studiebegeleidingsmogelijkheden.
- *Na blok 2* wordt studenten die ten opzichte van de BSA-norm slecht hebben gescoord geadviseerd de studie voor 1 februari te staken. Studenten met minder dan 2/3 van het maximaal te behalen aantal studiepunten worden opgeroepen bij de studieadviseur.
- *Na blok 2:* Alle studenten voeren *verplicht* een *studievoortgangsgesprek* met hun mentor, waarin de studieverwachtingen bij aanvang van de opleiding worden geconfronteerd met de feiten.
- *Na blok 4 en 5* worden studenten schriftelijk gewezen op het overzicht van hun studievoortgang in Osiris en opgeroepen hun zelfreflectie daar op te baseren.
- Van elke student wordt een *volledig en elektronisch BSA-dossier* bijgehouden met het oog op de studiebegeleiding door de studieadviseurs en eventuele persoonlijke omstandigheden.

Actie in 2011/12

- o *Het waarschuwingssysteem dient te worden aangepast aan de nieuwe situatie per collegejaar 2012/13. (status: gepland)*

h. Wiskundetoets in week 1

De ESE wil studenten zo vroeg mogelijk in bachelor-1 feedback geven op hun studiekeuze en -kansen. Daartoe wordt o.a. op de eerste studiedag een wiskundetoets afgenomen die studenten bevraagt op de vereiste voorkennis. Studenten die voor deze toets niet slagen hebben via online-cursusmateriaal een week de tijd om deficiënties weg te werken, waarna een tweede toets volgt die meetelt voor het wiskunde cijfer.

Actie in 2011/12

- o *Evalueren en waar nodig bijstellen van de pilot uit september 2011 (status: Ingepland na tentamenronde Wiskunde 1)*

i. Invoering ICT-based wekelijkse tussentoetsen

Organisatorische ingrepen in het curriculum zijn noodzakelijk, maar ook didactische aanpassingen zijn nodig om studenten te helpen van meet af aan in een blok regelmatig te studeren. Als een van de prikkels daartoe werkt de ESE aan de ontwikkeling van wekelijks voortgangstoetsen. Daarbij wordt ICT ingezet om voor zowel docent als student de werklast van deze toetsen zo beperkt mogelijk te houden. Studenten maken de toets in

de computerzalen. De toetsen worden nabesproken met behulp van webcasts en de meest gemaakte fouten of problemen worden opgepakt in het eerstvolgende hoorcollege.

Actie in 2011/12

- o *Uitbreiding van het aantal deelnemende vakken tot tenminste alle B-1 vakken Economie. (status: gaande en tot nu toe op schema)*

j. Invoering van een examenvergadering.

Met de invoering van een BSA van 60 cr neemt het risico toe dat individuele studenten ten onrechte worden weggestuurd, zeker wanneer het (negatieve) BSA uitsluitend op rekenkundige gronden wordt gegeven. De ESE voert daarom een jaarlijkse examenvergadering in, waarin als daar aanleiding toe is studenten individueel worden besproken en wordt bezien of een negatief BSA besluit terecht is. In de communicatie is deze aanpassing erg belangrijk, omdat studenten er door verzekerd zijn dat de 60 cr.-norm niet mechanisch wordt toegepast, maar dat iedere student individueel tegen het licht wordt gehouden voordat eventueel een negatief BSA wordt vertrekt.

Actie in 2011/12.

- o *De projectgroep overlegt met de examencommissie en de OLC's over de tijdelijke inrichting van de examenvergadering, over de 'spelregels' en de communicatie naar studenten, docenten en voorlichters. De examenvergadering dient in augustus 2012 voor het eerst bijeen te komen, zodat alvast een keer kan worden proefgedraaid voordat de 60 cr. maatregel van kracht wordt. (status: overleg gaande)*
- o *Aanpassingen in SIN-Online ivm het moeten kunnen overrulen van een mechanische pass/fail-beslissing.*

k. Invoering van een BSA-norm van 60 cr.

Sinds de invoering van het Jaarplansysteem behalen steeds meer studenten in één jaar de volledige 60 cr. uit bachelor-1. Ze kunnen daardoor zonder 'rugzakje met herkansingen' beginnen aan bachelor-2. Ook wordt de scheidslijn tussen studenten met net geen 60 cr. en studenten die ruimschoots onder de huidige BSA-norm blijven scherper¹. Naar verwachting is het voor de meeste studenten die momenteel net niet aan de 60 cr. in één jaar komen goed mogelijk om wel aan deze norm te voldoen zodra dat nodig is.

Actie in 2011/12.

Invoering van een BSA van 60 cr. vraagt aanpassingen en besluiten op de volgende punten:

- o *Formeel besluit decan, na overleg met de faculteitsraad (medio april 2012)*
- o *Herinrichting van het systeem van monitoring van de studievoortgang en de voorwaarschuwingen*
- o *Aanpassen OERen (status: in concept gereed)*
- o *Aanpassen websites en andere uitingen richting aankomende studenten en schooldecanen*
- o *Interne communicatie naar studenten en docenten*

l. Onderzoek naar mogelijke knelpunten en knelpuntvakken

Naast regelingen op het niveau van het curriculum wordt ook gekeken naar eventuele knelpunten op vakniveau. Waar nodig worden oplossingen voorgesteld. Knelpunten kunnen liggen in de resultaten, maar ook in ongewenste (neven-)effecten van andere onderwijsmaatregelen of examenregelingen.

Actie in 2011/12.

¹ Recent onderzoek door het Risba bij de ESE laat zien dat van deze categorie al na twee tentamens in blok 1 met 90% zekerheid is te zeggen dat ze het eerste jaar niet gaat halen.

- o *Analyse van de groep die in 2010-2011 tussen de 40 en 60 studiepunten in bachelor-1 behaalde (status: gedaan)*
- o *Analyse van eventuele knelpuntvakken die daarbij zouden blijken en passende oplossingen (status: gaande)*

m. Verwijzende functie bachelor-1

Een BSA is de sluitsteen in een deugdelijk systeem van studiebegeleiding. Onderdeel daarvan is tijdige feedback en verwijzing naar andere mogelijkheden om de studieloopbaan voort te zetten. Dat laatste moet in eerste instantie op EUR-niveau worden vorm gegeven, maar de ESE kan wel bijdragen aan afstemming met relevante opleidingen in het HBO (in het bijzonder HRO en InHolland) en in de EUR-organen pleiten voor een sterkere en/of meer zichtbare verwijzende functie.

Actie 2011/12.

- o *Overleg en afstemming met HRO en InHolland over afstroom van studenten voor 1 februari van een collegejaar. (Status: eerste overleg geweest).*
- o *Aandacht vragen binnen de EUR voor een sterkere en/of meer zichtbare verwijzende functie.*

n. Ouderdag Bachelor-1

De huidige ouderdag kan meer worden benut om het onderwijssysteem uit te leggen en er draagvlak voor te maken. (Status: belegd bij OSC.)

6. Maatregelen gericht op bachelor-2 en -3

Maatregel als een compensatieregeling, kleinere groepen, blokonderwijs, activerende werkvormen en tussentoeetsen zijn al enkele jaren geleden in gang gezet. Het 60 cr.-BSA maakt het mogelijk om ook in B-2 de practicumgroepen zelf in te delen en het jaar door vast te houden.

a. B3: Invoering 'harde knip'

Invoering van een harde knip tussen bachelor-3 en een masteropleiding heeft een wettelijke basis (WHWxx). De gedachte achter deze maatregel is dat heldere en harde deadlines studenten helpen om goed te plannen en uitstelgedrag te vermijden. Categoriale uitzonderingen op de harde knip zijn niet mogelijk; wel kan vanzelfsprekend op individuele gronden een dispensatie bij de examencommissie worden aangevraagd.

Actie in 2011/12.

- o *Tijdige communicatie naar zowel docenten als studenten en ondersteunende diensten*
- o *Herinrichting van de administratieve systemen.*
- o *Aanpassen OERen.*

b. B3: Aanscherping toelatingseis B-3 werkcollege en B-3 bachelor scriptie

De ESE wil studenten prikkelen om niet na het bachelor-1 de teugels te laten vieren. Eén van de maatregel is het laten doorlopen van het Jaarplansysteem in bachelor-2. Via de compensatieregeling geldt ook daar dat studenten worden uitgedaagd het gehele bachelor-2 in één jaar af te ronden en zonder restvakken over te stappen naar bachelor-3. Om geen problemen te krijgen met de minoraanmelding in bachelor-3 is er voor gekozen geen harde knip in te voeren tussen bachelor-2 en -3, maar wel een afgerond bachelor-2 verplicht te stellen voor aanmelding voor de bachelor-3 werkcolleges en de bachelor scriptie. Voorafgaand aan de bachelor scriptie dient ook het werkcollege te zijn behaald.

Actie in 2011/12.

- o *Aanpassing OERen*
- o *Communicatie naar studenten en docenten*

c. B2: Invoering waarschuwingsbrief bachelor-2

Een harde knip tussen bachelor en master en een scherper beeld ten aanzien van de toelating tot werkcolleges en bachelor scriptie vraagt om een goede planning door de student. In de loop van bachelor-2 moet een student de balans opmaken en keuzen maken ten aanzien van het 3° en eventueel 4° studiejaar. De ESE wil studenten in bachelor-2 daarom systematisch Informeren en waarschuwen om, indien nodig samen met een studieadviseur, een adequate planning te maken die onnodige studieoverbrenging vanwege het "ongelukkig uitkomen" bij de harde knip voorkomt. Wellicht is het mogelijk er ook een overzicht in op te nemen van de relatieve studievoortgang van de student (dus ten opzichte van het cohort).

Actie in 2011/12.

- o *Opstellen brief / brieven 2^e jaars*

7. Communicatieplan

Hierboven is al gewezen op het belang van een goede communicatie, Intern maar zeker ook extern. Daarbij staan felten centraal, maar is ook de toon van belang. We willen duidelijk zijn over de studiecultuur aan de ESE (Nominiaal is Normaal), maar ook over ondersteuning aan studenten daarbij via studiebegeleiding en indien nodig verwijzing.

a. Focus op alle facetten van onze goede studiebegeleiding, waar de 60 er een onderdeel en een sluitsteen van is. Elementen zijn:

- o *Compensatieregelingen: één slechte beurt is je niet direct fataal;*
- o *Met ernstige persoonlijke omstandigheden of handicaps wordt natuurlijk rekening gehouden;*
- o *Examenvergadering: een BSA wordt niet mechanisch gegeven maar na individuele weging;*
- o *Klein schalligheid in practica en xx-colleges: elke student wordt ook in het onderwijs individueel gekend;*
- o *Bewaking studievoortgang: meerdere keren per jaar Informeren wij de student; online kan hij zelf continue de stand van zaken bekijken;*
- o *Mentoraat: hulp bij Inburgering en de overgang van VWO naar WO en evaluatie van de studiekeuze;*
- o *Afspraken met het HBO voor wie per 1 februari toch wil overstappen;*
- o *BSA op 60 studiepunten.*

b. Informatie / felten / standpunten

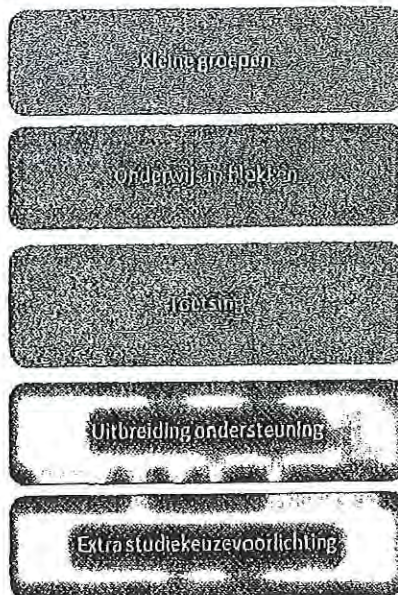
- a. *Nominiaal is overal normaal, ook bij ons. Ook de overheid drukt via de langstudeerdersregeling daar zijn stempel op;*
- b. *Het groeiend aantal studenten dat nu al 60 studiepunten scoort: het blijkt goed te doen;*
- c. *Insteek van de ESE: vier jaar over de driejarige bachelor is geen probleem zolang studenten er bewust voor kiezen, niet als het ze overkomt doordat de tijd ze door de vingers glipt. Eerst goed uit de startblokken (bachelor-1, bachelor-2), daarna.....;*
- d. *kunnen bewuste keuzen worden gemaakt voor extra activiteiten naast of in het kader van de studie (bijvoorbeeld Internationale uitwisseling, bestuursjaar).*

c. Doelgroepen en middelen

- a. *Websites (zowel de eigen als de EUR-sites)*
- b. *Instructie ambassadors*
- c. *Leaflet "studiebegeleiding ESE"?*

- d. Presentatie opleidingsdirecteur op voorlichtingsdagen
- e. Nieuwsbrieven docenten en studenten
- f. Communicatie naar schooldecanen (via EUR-kanalen)
- g. Informatie naar studiekeizers / voorinschrijvers (ook IBEB en IBEC)
- h. Instructie toekomstige mentoren

8. Samenvatting

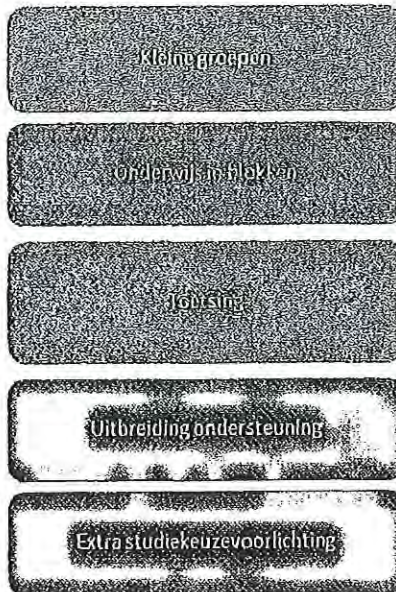

- standaard practicumgroep: 30 (feitelijk 25 studenten of minder)
- verplichte vaardighedspractica (blok 4,5): max. 15 studenten
- basisvak ICT (blok 2): alle practica 15 studenten of minder
- verplicht mentoraat (blok 1): 15 studenten of minder
- 5 blokken
- Sequentiele programmering (per blok 1x 8 cr-vak; 1x 4 cr-vak)
- Verplichte aanwezigheid bij alle practicumcolleges
- Minimaal 15 contacturen/week, 35 weken (excl 7 tentamenweken)
- Compensatie in 3 clusters
- Toetsing deels via (wekelijkse) opdrachten etc. náást de tentamens
- Afsluiting B-1 met individueel werkstuk (blok 5, Organisatie)
- Maximaal 3 herkansingen
- Webcasts
- Diagnostische wiskundetoets dag 1, blok 1 + remediërend programma
- Feedback studievoortgang na blok 1 en 2 (o.a. individueel gesprek studievoortgang in januari)
- Wiskundetoets en -zomercursus voor VWO-6-ers met Wiskunde A
- Individueel studieadvies aan potentiële zij-instromers B1

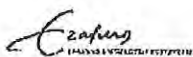
1 b7c, b7d

- d. Presentatie opleidingsdirecteur op voorlichtingsdagen
- e. Nieuwsbrieven docenten en studenten
- f. Communicatie naar schooldecanen (via EUR-kanalen)
- g. Informatie naar studielezers / voorinschrijvers (ook IBEB en IBEC)
- h. Instructie toekomstige mentoren

8. Samenvatting

- standaard practicumgroep: 30 (feitelijk 25 studenten of minder)
- verplichte vaardigheidspractica (blok 4,5): max. 15 studenten
- basisvak ICT (blok 2): alle practica 15 studenten of minder
- verplicht mentoraat (blok 1): 15 studenten of minder
- 5 blokken
- Sequentiele programmering (per blok 1x 8 cr-vak; 1x 4 cr-vak)
- Verplichte aanwezigheid bij alle practicumcolleges
- Minimaal 15 contacturen/week, 35 weken (excl 7 tentamenweken)
- Compensatie in 3 clusters
- Toetsing deels via (wekelijkse) opdrachten etc. náást de tentamens
- Afsluiting B-1 met individueel werkstuk (blok 5, Organisatie)
- Maximaal 3 herkansingen
- Webcasts
- Diagnostische wiskundetoets dag 1, blok 1 + remediërend programma
- Feedback studievoortgang na blok 1 en 2 (o.a. individueel gesprek studievoortgang in januari)
- Wiskundetoets en -zomercursus voor VWQ-6-ers met Wiskunde A
- Individueel studieadvies aan potentiële zij-instromers B1

College van Bestuur
Afdeling

Directie Belastingen en
Financiën
Afdeling Belastingen en
Financiën
Afdeling Belastingen en
Financiën
Afdeling Belastingen en
Financiën
Afdeling Belastingen en
Financiën

Directie
Belastingen en
Financiën

Directie

Directie
19 april 2012

Geslacht College,

Met betrekking tot de vraag van het college van bestuursleden van de ESHCO in het kader van de
wet van 2011 voor de invoering van de wet van 2011. De
directie heeft al een aantal maatregelen genomen ter voorbereiding van de plannen van
voorzieningen dat wij met deze plannen een verband (BA) met de wet van 2011. Zowel
de directie als de wet van 2011 zijn bedoeld om de wet van 2011 te verbeteren. Het
college van bestuursleden heeft de wet van 2011 voorgesteld aan de ESHCO. De ESHCO heeft een
advies uitgebracht op 12 april 2011. Uitkomst hiervan is de wet van 2011. Het college
van bestuursleden heeft het advies van de wet van 2011 ter kennis van de wet van 2011
binnen de wet van 2011.

Als bijlage is de concept wet van 2011 toegevoegd over de wet van 2011 van de ESHCO.

Mocht u nog vragen hebben, dan hoor ik dat graag.

Directie Belastingen en
Financiën

1 bijlage

7. Maatregelen gericht op bachelor-3

2. Investigating the Role of the Teacher in the Classroom

[illegible]

ActB and ZOLLf12

- [illegible]

2. Affine decryption block

2. Afsluitend project
Een analyse van het bachelorstudietoelstraject binnen Geschiedenis en Cultuurwetenschappen heeft geleid tot een aantal aanbevelingen voor het traject binnen Geschiedenis waarbij de leerdoelen van de onderwijssectoren zijn aangehouden.⁶

Acta in 2011-2018

- Aanbevelingen voor het lopende schooljaar, 2011-2012 zijn overgenomen. Overige over de toetsbeoordeling voor 2012-2013 moet worden gewerkt met de toetsbeoordelen ACV en GS (zie ook de volgende maatregel)

3. As you read, make notes about the people and places mentioned.

3. Arbeidsomstandigheden bij de werkdienst
Door de computerisering zijn er minder mensen nodig op de werkdienst. In een jaar
alle rondes en handelingen over te stappen naar behoeft 3, in het studiejaar 2017-18
matrimonial bezet worden gemiddeld en gestand op de werkdienst van de hand bij
een bezet 2 en behoeft 3 in 2018-2019.

Actes du 2011/12

- **Erwerbsfähige Leistungsberechtigten (ELB):** Personen, die arbeitsfähig sind und eine Ausbildung oder einen Arbeitsplatz suchen.
- **Auswertung:** Die Statistik zeigt, dass die Zahl der ELB in den letzten Jahren leicht gestiegen ist.

¹ <http://www.bundeswahlleiter.de/2014/01/01/20140101.html>

Raad van Bestuur

EUR Ingekomen d.d. 19 APR. 2012	Corr. Nr. BA/253919 Dossiercode:
---	--

Mr. P.F.M. van der Meer Mohr, voorzitter
College van Bestuur
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

Doorkiesnummer 010-703 4599

Faxnummer

Interim postadres HE-216

E-mail [redacted]

Ops kenmerk rvb 331.336/HAP/EJS/mb

Datum 6 april 2012

Betreft: invoering 'Nominaal is Normaal'

Geachte mevrouw mr. van der Meer Mohr,

Naar aanleiding van uw schrijven met betrekking tot de uitbreiding van de pilot 'Nominaal is Normaal' kan ik u melden dat de faculteit Erasmus MC met de ingang van het collegejaar 2012 -2013 nog niet gereed is voor de invoering van 'Nominaal is Normaal'. Wij zullen niet participeren in de uitbreiding van de pilot per 01 september 2012.

Naar aanleiding van de notitie 'Nominaal is Normaal' is er binnen het Erasmus MC een werkgroep van docenten, studenten, leden van de examencommissie en onderwijskundigen onder leiding van prof.dr. M.A. Frens in het leven geroepen. De werkgroep heeft als opdracht een advies te formuleren met betrekking tot de implementatie van de uitgangspunten zoals geformuleerd in de notitie 'Nominaal is Normaal' binnen de bacheloropleiding geneeskunde. Het advies van deze werkgroep zal per collegejaar 2013 - 2014 worden geïmplementeerd. Hopend u op deze wijze voldoende geïnformeerd te hebben,

Postadres
Postbus 2040
3000 CA Rotterdam

Bezoekadres
's Gravendijkwal 230
3015 CE Rotterdam

Parkeergarage
Westzeedijk 361
3015 AA Rotterdam

Voorzitter
prof. dr. H.A. Boller

Decaan/Vice-voorzitter
prof. dr. H.A.P. Pols

Leden
mr. E.R. Carter MBA
mr. A.A. Westerlaken

Secretaris
drs. R.J. Maas

[redacted]
Hoogachtend

Prof. dr. H.A.P. Pols

Decaan/Vice-voorzitter Raad van Bestuur

07.77/c. 23507

Aan: Presidium Universiteitsraad
Kamer ET-38
Woudestein

Rector Magnificus
Bezoekadres Burg. Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010 – 408 1111
Fax 010 – 408 9084
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Ons kenmerk
RM/LVerm/ek/253.891

Uw kenmerk

Datum **30 MEI 2012**

Onderwerp
Pilot Nominaal is Normaal

In de overlegvergadering van 22 mei jongstleden heeft het College u toegezegd schriftelijk aan te geven op welke wijze invulling zal worden gegeven aan de uitbreiding van de pilot Nominaal is Normaal. Middels deze brief informeren we u hierover.

Uitgebreide pilot: onderwijskundige grondslag en risicobeheersing

De uitgebreide pilot zal in collegejaar 2012-2013 bestaan uit de volgende faculteiten: FSW, ESE, RSM, ESL, ESHCC en iBMG. EMC en FW treffen voorbereidingen om, in principe, in collegejaar 2013-2014 ook NisN in te voeren. In bijlage 1 treft u de brieven aan die we vanuit de faculteiten hebben ontvangen in reactie op ons verzoek om aan te geven of ze zullen participeren in de uitgebreide pilot en op welke gronden het besluit is genomen. Deze brieven laten zien dat de argumentatie voor deelname op onderwijskundige gronden wordt genomen. De tussentijdse evaluatie bij FSW heeft veel faculteiten laten zien dat invoering van NisN een sterk positief effect heeft op de studievoortgang van studenten: het BSA-rendement dat voorheen na twee jaar werd bereikt zal naar verwachting nu reeds binnen 1 jaar zijn behaald. Daarnaast blijkt dat NisN niet zal leiden tot hogere uitval; kortom, NisN is geen selectiemaatregel, maar een stimuleringsmaatregel. Dat is precies het doel dat werd beoogd. Voor studenten betekent dit, dat zij jaar 2 zonder studie-achterstand kunnen beginnen en dat biedt ze een veelbelovende start voor de rest van de studie.

In de afgelopen maanden hebben we met u gesproken over onze keuze om voornamelijk over te gaan tot uitbreiding van de pilot en pas in maart 2013 de beslissing te nemen over het al dan niet invoeren van NisN als beleid. Zoals u weet liggen onze zorgen over de gedaalde instroom bij FSW hieraan ten grondslag. Op basis van de beschikbare informatie hebben we niet kunnen vaststellen of er een verband is met de invoering van NisN. Gegeven deze situatie hebben we decanen gevraagd een eigen afweging te maken over de invoering van NisN, waarbij we in EUR-verband spreken van een pilot. Dit betekent dus dat, conform de wettelijke bevoegdheden, de decanen een eigen verantwoordelijkheid hebben voor de invoering van NisN. Net als in alle voorgaande jaren, waarin faculteiten ook experimenteerden met beleidsaanpassingen, dragen decanen daarbij ook verantwoordelijkheid voor mogelijke instroomrisico's. Mocht het voorkomen dat er sprake is van een daling, dan zullen faculteiten niet eenmalig financieel hard getroffen worden, omdat in het interne verdeelmodel sprake is

van driejaarsgemiddelden van de instroom. Volledigheidshalve melden we hier dat het historisch gezien nog nooit is voorgekomen dat de instroom met meer dan 10 procent daalt en vooralsnog laten de vooraanmeldingscijfers geen afwijkend patroon zien. Mocht het alsnog wel zo zijn dat de instroom daalt, dan nemen de faculteiten voor collegejaar 2012 hun verlies. Op basis van de rapportage in maart 2013 over de onderwijskundige effecten van NisN en de instroomgegevens (incl. financiële kaders) zullen het College en de decanen een gezamenlijk besluit nemen over het vervolg van NisN.

Initiatieven vanuit College naar aanleiding van zorgen vanuit UR

Naast de financiële kaders heeft u uw zorgen geuit over twee andere aspecten bij de invoering van NisN. Dat zijn de negatieve beeldvorming rondom compensatie, waarbij u pleit voor het hanteren van een ondergrens van een vijf, en de toekomst van de studentenverenigingen bij invoering van een harde knip in jaar 2. Ook op deze twee aspecten willen we u met deze brief nader informeren over de stand van zaken.

Naar aanleiding van uw zorgen om de beeldvorming omtrent compensatie hebben wij u toegezegd dit punt onder de aandacht te brengen van decanen en opleidingsdirecteuren. We kunnen u hierbij melden dat het opleidingsmanagement van ESL en ESHCC de ondergrens voor compensatie op een *onafgeronde* vijf legt. De opleidingen ESE en RSM hanteren de ondergrens van een *afgeronde* vijf al meerdere jaren en zullen dit ook volgend jaar continueren.

Bij FSW blijft ook in collegejaar 2012-2013 de ondergrens van een *onafgeronde* vier staan, omdat FSW de onderwijskundige wetenschap op dit onderdeel verder wil brengen. Hiertoe wordt momenteel promotie-onderzoek verricht naar de effecten van compensatie. Zolang hier nog geen uitkomsten van beschikbaar zijn, zijn wij bereid uw zorgen omtrent de mogelijke negatieve beeldvorming van onvoldoendes op de cijferlijst onder de aandacht te houden van de opleidingen.

Uw tweede aspect betrof de toekomst van het Rotterdamse verenigingsleven bij de invoering van de harde knip na jaar 2. Voorafgaand aan de stand van zaken aan de EUR wijzen wij u er volledigheidshalve op dat Nominaal is Normaal in de Strategische Agenda Hoger Onderwijs "Kwaliteit in verscheidenheid" als best practice wordt genoemd. Het Ministerie van Onderwijs onderzoekt op welke wijze zij initiatieven als Nominaal is Normaal met wetgeving kan ondersteunen. Daarbij heeft het Ministerie aangekondigd een deel van de instrumenten op te nemen in een wetsvoorstel Kwaliteit in verscheidenheid. Een ander deel zal worden opgenomen in een zogenoemde experimenteerregeling op grond van de WHW. Op dit moment zijn echter noch van het wetsvoorstel, noch van de regeling teksten bekend. Hoewel er in informatieve zin wel al gesproken is met het ministerie, is het nu te vroeg om er voor het komend studiejaar enige conclusie aan te verbinden.

De situatie aan de EUR is op dit moment dat alleen de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen voor collegejaar 2012-2013 afronding van jaar 2 voorwaardelijk zullen stellen voor jaar 3. Studenten die zich willen richten op een bestuursfunctie of commissiewerk kunnen gebruik maken van de hardheidsclausule, indien zij voorafgaand aan de werkzaamheden een gesprek hebben gevoerd met de studieadviseur en afspraken hebben gemaakt over de studievoortgang. Studenten worden hierover op de hoogte gesteld. Deze procesgang is reeds binnen de relevante gremia van FSW afgestemd.

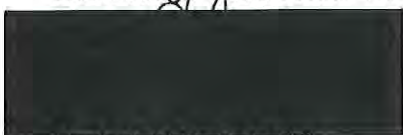
Ondersteuning aan faculteiten bij invoering NisN

Voor onderwijskundige, juridische en marketing-gerelateerde aspecten van de invoering van NisN biedt het College steun aan de opleidingen via de projectgroep Nominaal is Normaal. Sinds ruim een jaar biedt deze projectgroep een vaste basis voor de onderlinge uitwisseling van kennis en ervaringen tussen opleidingen, centrale afdelingen en shared service centers. Naast afstemming tussen deze organisatieonderdelen van de EUR heeft de projectgroep ook professionaliseringsbijeenkomsten georganiseerd waarin onderwerpen als het opstellen van compensatieregelingen aan de orde kwamen. Deze bijeenkomsten werden druk bezocht door opleidingsdirecteuren, examencommissies, docenten en andere medewerkers van de EUR die in hun dagelijks werk te maken hebben met de invoering van NisN. Daarnaast heeft de projectgroep in haar begroting ruimte gemaakt voor een technische aanpassing van Osiris. Hierdoor zijn zowel studenten als opleidingen vanaf september 2012 in staat de actuele studievoortgang te monitoren, waarbij de compensatieregeling is meegenomen.

Daarnaast biedt het College de faculteiten ook financiële steun. Hiertoe heeft zij k€800 ter beschikking gesteld. Deze middelen zijn met name bedoeld voor het ontwikkelen en invoeren van activerend onderwijs. Daarnaast heeft het College reeds toegezegd de extra financiële middelen die de EUR toegewezen krijgt op basis van de prestatieafspraken te gaan besteden aan activerend onderwijs.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben ingelicht over de actuele stand van zaken aangaande de uitgebreide pilot van Nominaal is Normaal.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

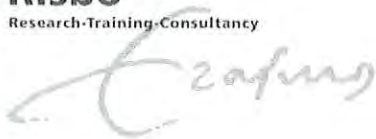

Prof. dr. H.G. Schmidt
Rector Magnificus

Risbo

Research-Training-Consultancy

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

Uitgebreide pilot “Nominaal is Normaal” op de EUR

Eerste rapportage met resultaten over instroom

Datum: 30 oktober 2012

Auteurs:

■■■■■ (Risbo)

Werkgroep Nominaal = Normaal 2012-2013

Met dank aan: ■■■■■

Samenvatting

Inleiding

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). Op basis van de resultaten van deze pilot heeft FSW besloten om door te gaan met de uitvoering van de regeling N=N. Daarnaast hebben de volgende faculteiten van de EUR besloten om in het academisch jaar 2012-2013 een pilot met de regeling N=N uit te voeren: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM, Erasmus University), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N onderzoek uit naar het effect van de invoering van de regeling N=N op de instroom van bachelor-studenten en het (verwachte) eerstejaars rendement.

Eerste resultaten onderzoek uitgebreide pilot N=N

Tot dusver zijn enkele analyses uitgevoerd die relateren aan de vraag welk effect de invoering van N=N heeft op de instroom van studenten. De belangrijkste observaties die uit deze analyses naar voren zijn gekomen zijn:

- EUR-breed is bij de faculteiten die dit academisch jaar de regeling N=N hanteren een stijging in het aantal voltijds bachelorstudenten waar te nemen van 2% in vergelijking met vorig jaar.
- De totale instroom van bachelorstudenten bij Erasmus School of Economics (ESE) ligt 10% hoger dan vorig jaar;
- Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC) heeft 6% minder studenten getrokken dan vorig jaar. Vooral de opleiding Geschiedenis heeft dit jaar minder studenten getrokken. Daarentegen trekt de International Bachelor Communication and Media meer studenten;
- Alle bacheloropleidingen van de Erasmus School of Law (ESL) hebben dit jaar meer studenten getrokken dan vorig jaar. In totaal heeft ESL 9% meer studenten dan vorig jaar;
- Alle bacheloropleidingen van de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) hebben dit jaar minder studenten getrokken dan vorig jaar. In totaal heeft FSW 11% minder studenten dan vorig jaar. Aangetekend moet worden dat deze faculteit de regeling N=N vorig jaar al heeft ingevoerd;
- De bacheloropleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG heeft dit jaar 6% minder studenten getrokken dan vorig jaar;
- De bacheloropleidingen van Rotterdam School of Management, Erasmus University hebben samen 1% meer studenten getrokken dan vorig jaar. De instroom bij de internationale opleiding van deze faculteit is gegroeid; de instroom bij de Nederlandse opleiding gedaald;

Bovenstaande observaties laten zien dat het aantal studenten op de EUR na invoering van de regeling N=N is gegroeid. Invoering van de regeling N=N heeft dus geen negatief effect op de instroom van studenten gehad. Er zijn echter wel grote verschillen in de ontwikkeling van de instroom waar te nemen tussen faculteiten/ opleidingen van de EUR. Om een beter beeld te krijgen over de betekenis van deze verschillen zal de instroom van elke EUR-opleiding extern vergeleken moeten worden met de instroom van studenten bij dezelfde opleidingen aan andere universiteiten (externe benchmark). Met deze analyse zal een antwoord verkregen worden op de vraag of de verandering van instroom bij een bepaalde EUR-opleiding specifiek geldt voor de EUR-opleiding of ook voor dezelfde opleidingen aan andere universiteiten en dus een landelijk verschijnsel is.

Vervolg onderzoek

Bij bovengenoemde observaties moet worden aangetekend dat tot nu toe alleen is gekeken naar het aantal studenten dat instroomt. Er zijn nog geen data beschikbaar over de kwaliteit van de instroom. In de volgende rapportage (eind eerste kwartaal 2013) zullen resultaten gepresenteerd worden over het landelijke marktaandeel van de EUR-opleidingen in 2012 (externe benchmark; vergeleken met het marktaandeel in voorgaande jaren). Daarnaast zal op basis van de eerste studieprestaties van studenten per EUR-opleiding een prognose worden gemaakt van het B1-rendement. Deze prognose zal worden vergeleken met de rendementen die bij voorafgaande cohorten zijn gerealiseerd. Op basis van deze resultaten zal meer inzicht ontstaan over het effect van de regeling Nominaal = Normaal op de instroom en het rendement.

1. Inleiding

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). De belangrijkste maatregelen die worden voorgesteld in de regeling N=N betreffen:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar. Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs, bijvoorbeeld via kleinschaligheid;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen;
- Beperking van het aantal herkansingen;

Op basis van de resultaten van de pilot gaat FSW door met de uitvoering van de regeling en hebben de volgende faculteiten besloten om in het academisch jaar 2012-2013 een pilot met N=N uit te voeren: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM, Erasmus University), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N onderzoek uit naar het effect van de invoering van de regeling N=N op de instroom van studenten en het (verwachte) eerstejaars rendement.

In deze eerste tussenrapportage worden de eerste resultaten van het effect van de regeling N=N op de (kwantitatieve) instroom van studenten gepresenteerd. De (historische) instroomgegevens worden alleen gepresenteerd voor opleidingen die de N=N regeling hebben ingevoerd.

2. Eerste resultaten effect N=N op de instroom

Om een eerste beeld te krijgen van het effect van N=N op de (kwantitatieve) instroom van studenten bij de EUR opleidingen is de volgende analyse uitgevoerd:

Per EUR-opleiding is de instroom¹ van studenten in 2012 vergeleken met de instroom in de voorgaande 3 jaren (historische vergelijking instroom). Deze analyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre de instroom in 2012 afwijkt van die van vorige cohorten. In de analyse zijn alleen opleidingen meegenomen die de regeling N=N in het huidige dan wel het vorige academische jaar hebben ingevoerd.

Om uiteindelijk een meer volledig antwoord te kunnen geven op de vraag of N=N een effect heeft (gehad) op de instroom van studenten is het van belang dat naast de hierboven genoemde analyse voor elke EUR-opleiding het landelijke marktaandeel in historisch perspectief wordt geplaatst. Dat wil zeggen dat de instroom in 2012 landelijk vergeleken wordt met de instroom van studenten bij dezelfde opleiding aan andere universiteiten (externe benchmark). Door het landelijke marktaandeel² van de EUR-opleidingen in 2012 te vergelijken met het marktaandeel in voorgaande jaren wordt een antwoord verkregen op de vraag of een eventuele verandering in de instroom bij de EUR-opleidingen specifiek is voor de EUR-opleidingen of dat de eventuele verandering in de instroom ook te zien is bij dezelfde opleidingen aan andere universiteiten en dus een landelijk verschijnsel betreft. Deze externe benchmark kan op dit moment echter nog niet worden uitgevoerd, omdat de instroomgegevens van de landelijke concurrenten van de EUR-opleidingen pas eind januari 2013 beschikbaar zijn³. Hierover kan dus pas op zijn vroegst in februari 2013 gerapporteerd worden.

2.1 Historische vergelijking instroom opleidingen ESE

Voor de bachelor-opleidingen van ESE is het aantal studenten dat per jaar in de periode 2006 tot en met 2012 is ingestroomd in kaart gebracht om een antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre de instroom in 2012 afwijkt van de instroom in de voorgaande jaren (historische vergelijking). In deze analyses zijn alleen opleidingen meegenomen die ESE in het academisch jaar 2012-2013 aanbiedt. Van één van de opleidingen (International Bachelor Econometrics and Operations Research; croho 56833) zijn geen historische gegevens beschikbaar, omdat deze opleiding in het huidige academische jaar voor het eerst wordt aangeboden.

¹ Definitie instroom: aantal voltijds studenten dat voor de eerste keer staat ingeschreven bij de opleiding, teldatum 1 oktober 2012.

Schakelstudenten zijn niet meegenomen in de analyses. De data zijn afkomstig uit Erasmus Inschrijfsysteem (EIS) en verkregen via Rick Stil.

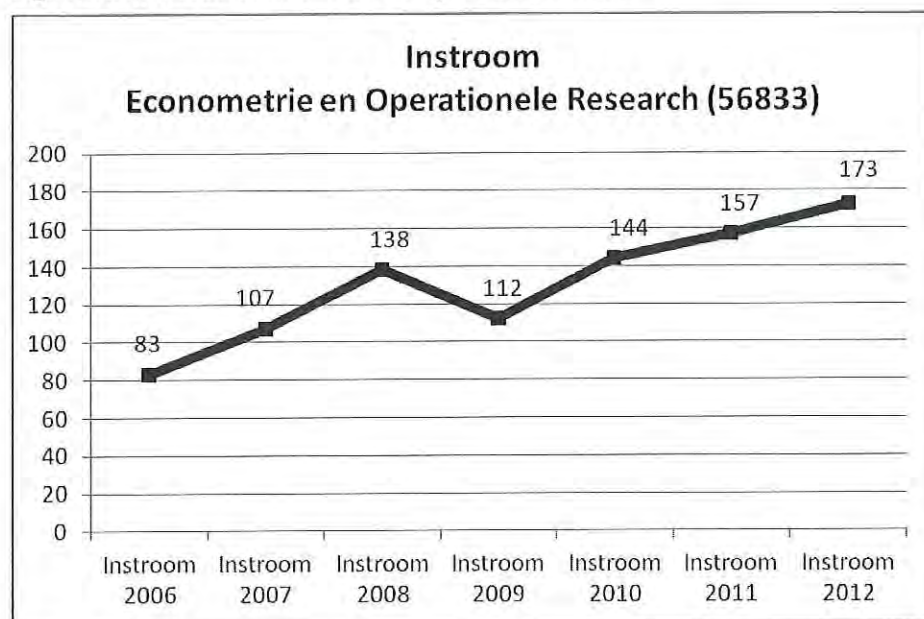
² Definitie marktaandeel: Instroom bij de EUR-opleiding in jaar x / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar x.

³ De gegevens van de landelijke concurrenten staan in het bestand 1cho2012.

In Figuur 1 is de instroom van studenten bij de opleidingen van Erasmus School of Economics (ESE) af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

Figuur 1 Instroom opleidingen ESE

Figuur 1a Instroom Econometrie en Operationele Research

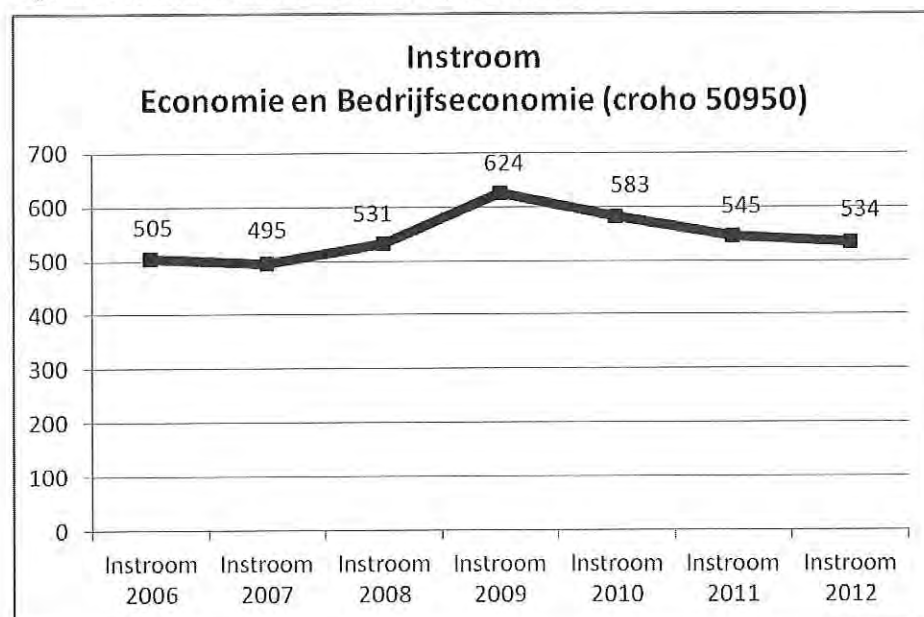

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 138 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 112 studenten (cohort 2009)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 157 studenten (cohort 2011)

Cohort 2012:

- Hoogste instroom ooit
- 10% groei in vergelijking met 2011

Figuur 1b Instroom Economie en Bedrijfseconomie

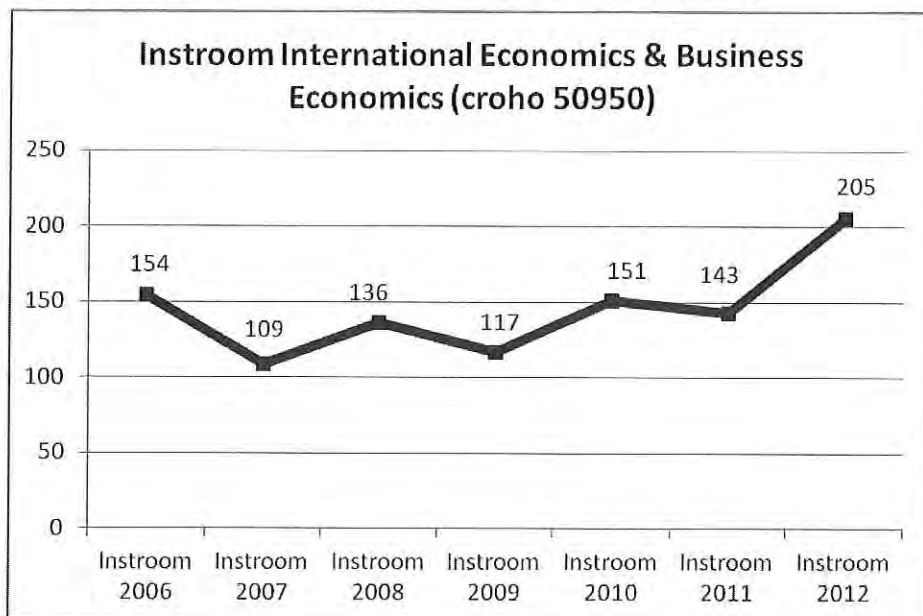

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 584 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 545 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 624 studenten (cohort 2009)

Cohort 2012:

- Iets lagere instroom dan in 2011 (-2%)
- Laagste instroom in vergelijking met voorgaande 3 cohorten

Figuur 1c Instroom International Economics & Business Economics

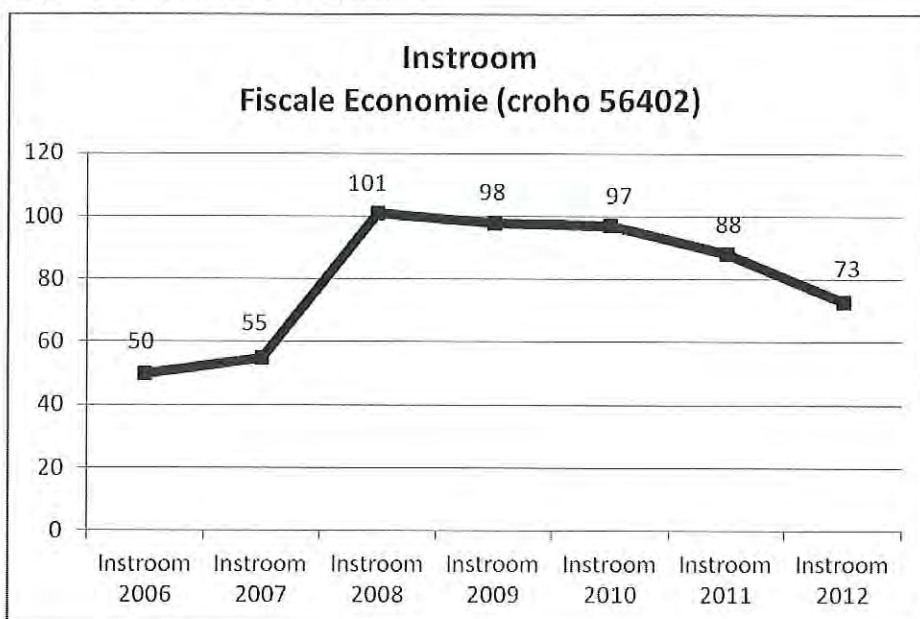

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 137 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 117 studenten (cohort 2009)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 151 studenten (cohort 2010)

Cohort 2012:

- Hoogste instroom ooit
- 43% groei in vergelijking met 2011

Figuur 1d Instroom Fiscale Economie

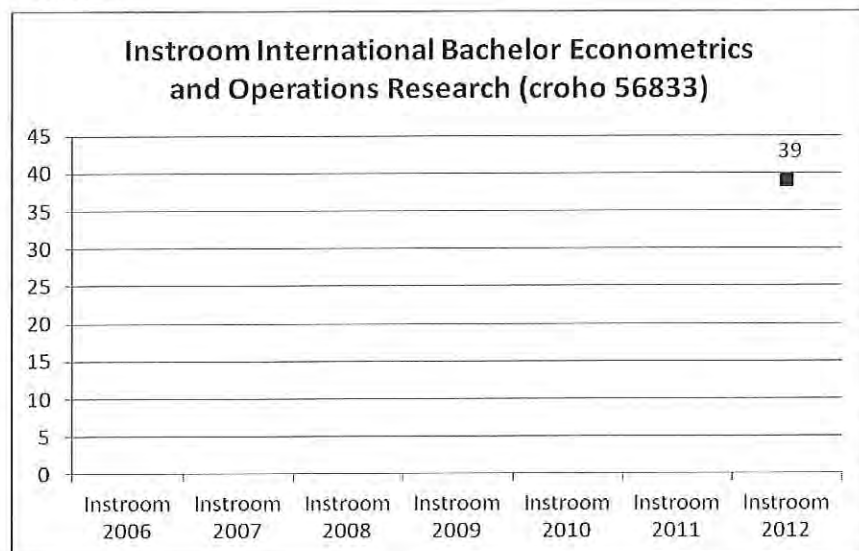

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 94 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 88 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 98 studenten (cohort 2009)

Cohort 2012:

- Lagere instroom dan in 2011 (-17%)
- Laagste instroom in vergelijking met voorgaande 3 cohorten

Figuur 1e Instroom International Bachelor Econometrics and Operations Research

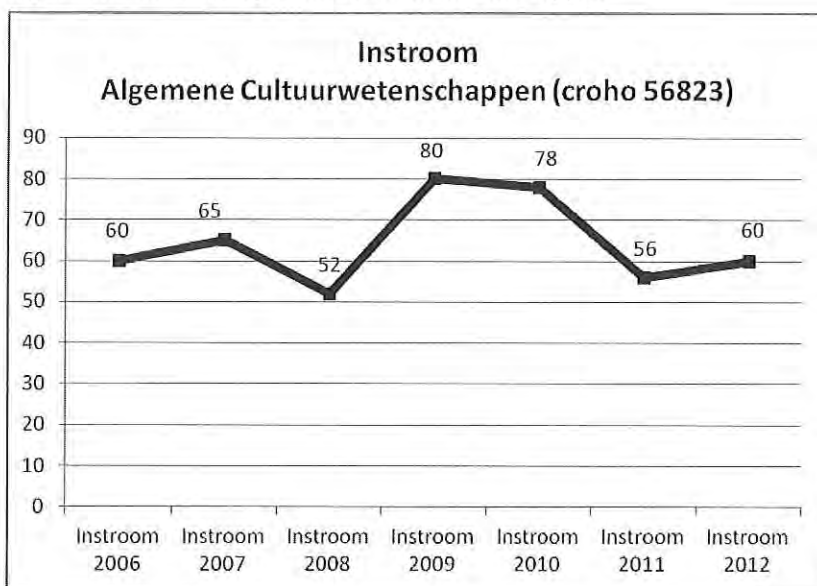
In Figuur 1 valt op dat bij twee bacheloropleidingen van ESE de instroom in 2012 een historisch hoogtepunt bereikt. Het betreft de opleidingen Econometrie en Operationele Research en International Economics & Business Economics. Bij twee andere bacheloropleidingen (Economie en Bedrijfseconomie en Fiscale Economie) ligt de instroom lager dan in de afgelopen jaren. Overall heeft ESE in het academisch jaar 2012-2013 10% meer voltijds bachelor-studenten (eerstejaars inschrijving opleiding; geen schakelstudent) dan vorig jaar. Dit jaar staan 1024 studenten voor het eerst bij een voltijds bacheloropleiding van ESE ingeschreven; een historisch hoogtepunt.

2.2 Historische vergelijking instroom opleidingen ESHCC

In Figuur 2 is de instroom van studenten bij de opleidingen van Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC) af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

Figuur 2 Instroom opleidingen ESHCC

Figuur 2a Instroom Algemene Cultuurwetenschappen

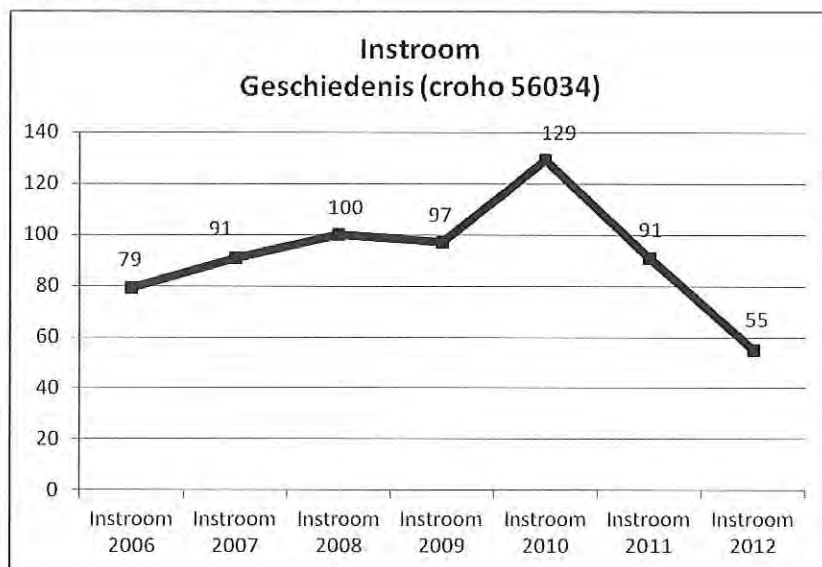

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 71 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 56 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 80 studenten (cohort 2009)

Cohort 2012:

- Iets hogere instroom dan in 2011 (+7%)

Figuur 2b Instroom Geschiedenis

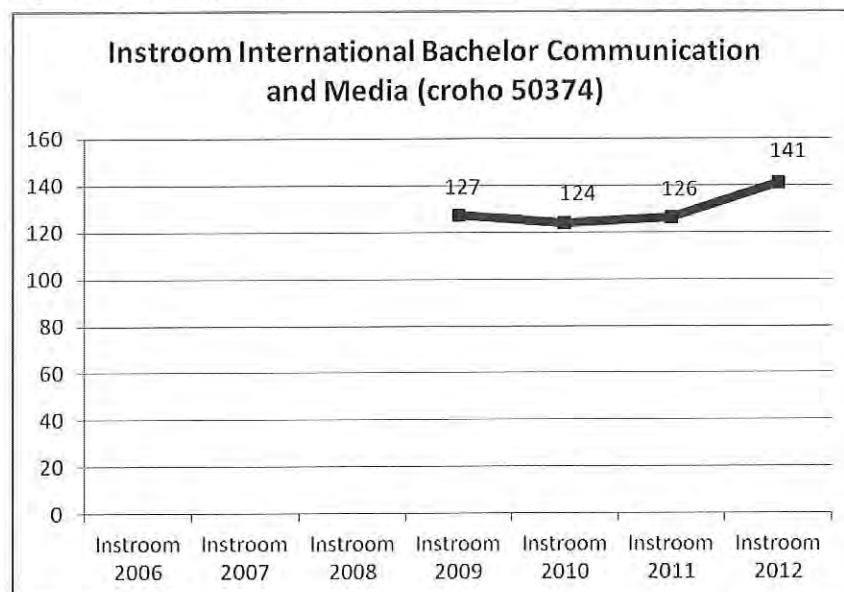

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 106 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 91 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 129 studenten (cohort 2010)

Cohort 2012:

- Veel lagere instroom dan in 2011 (-40%)
- Verreweg laagste instroom in vergelijking met voorgaande 3 cohorten

Figuur 2c Instroom International Bachelor Communication and Media

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 126 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 124 studenten (cohort 2010)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 127 studenten (cohort 2009)

Cohort 2012:

- Hogere instroom dan in 2011 (+12%)
- Hoogste instroom ooit

Uit Figuur 2 blijkt dat de instroom bij twee bacheloropleidingen van ESHCC dit jaar groeit in vergelijking met vorig jaar. Het betreft de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media. Bij de opleiding Geschiedenis is de instroom van studenten dit jaar veel lager dan in voorgaande jaren.

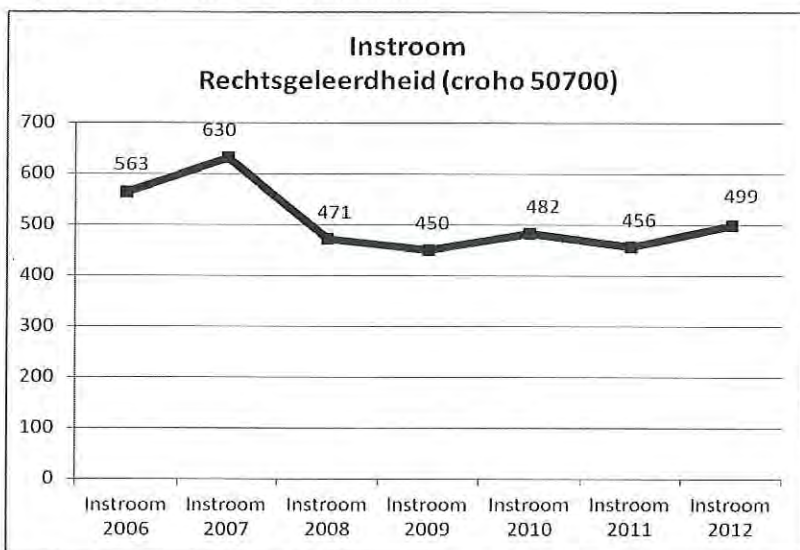
Overall heeft ESHCC in het academisch jaar 2012-2013 6% minder voltijds bachelor-studenten (eerstejaars inschrijving opleiding) dan vorig jaar. Vorig jaar was er ook sprake van een daling (-18%).

2.3 Historische vergelijking instroom opleidingen ESL

In Figuur 3 is de instroom van studenten bij de opleidingen van Erasmus School of Law (ESL) af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

Figuur 3 Instroom opleidingen ESL

Figuur 3a Instroom Rechtsgeleerdheid

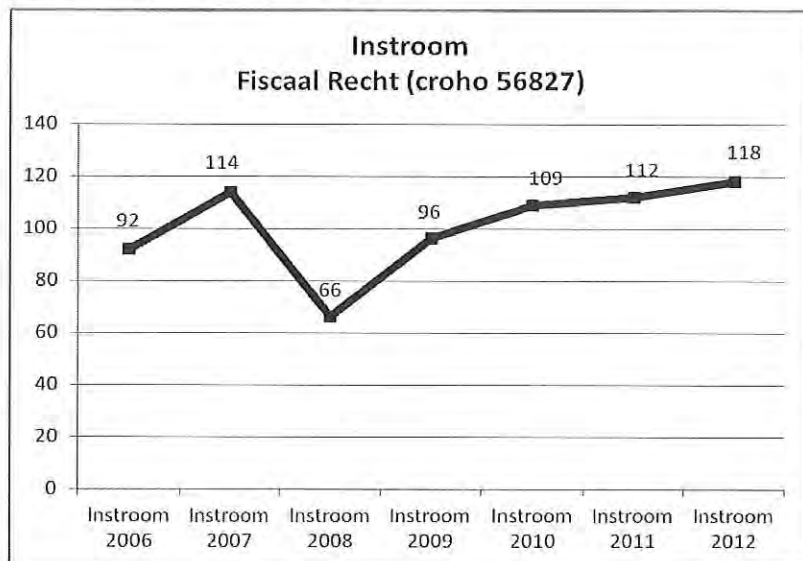

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 463 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 450 studenten (cohort 2009)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 482 studenten (cohort 2010)

Cohort 2012:

- Hogere instroom dan in 2011 (+9%)
- Hoogste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Figuur 3b Instroom Fiscaal Recht

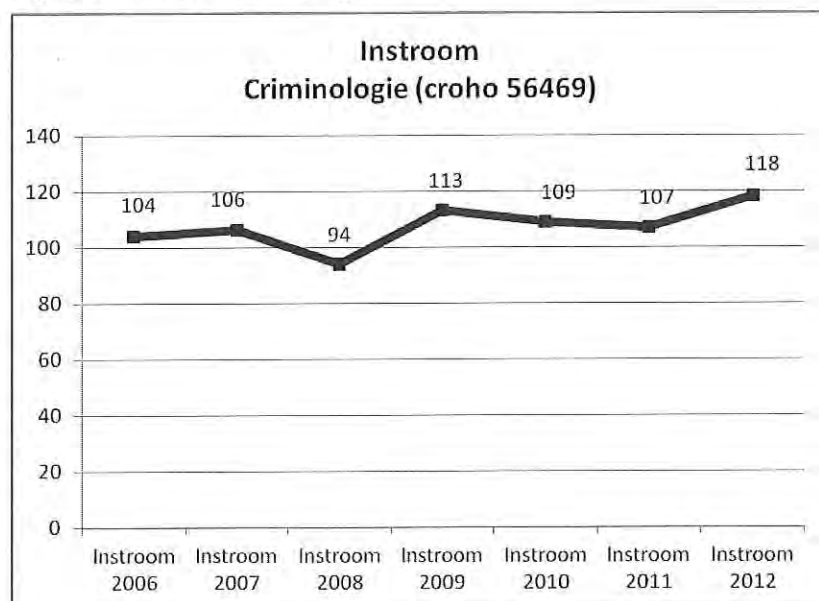

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 106 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 96 studenten (cohort 2009)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 112 studenten (cohort 2011)

Cohort 2012:

- Hogere instroom dan in 2011 (+5%)
- Hoogste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Figuur 3c Instroom Criminologie

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 110 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 107 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 113 studenten (cohort 2009)

Cohort 2012:

- Hogere instroom dan in 2011 (+10%)
- Hoogste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

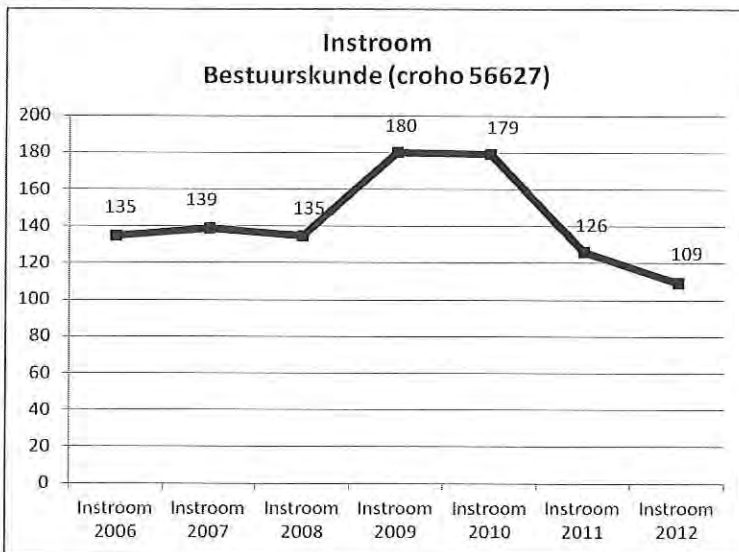
Uit Figuur 3 blijkt dat de instroom bij alle drie de bacheloropleidingen van ESL dit jaar groeit in vergelijking met vorig jaar. Overall heeft ESL in het academisch jaar 2012-2013 9% meer voltijds bachelor-studenten (eerstejaars inschrijving opleiding) dan vorig jaar. Vorig jaar was er sprake van een daling (-4%).

2.4 Historische vergelijking instroom opleidingen FSW

In Figuur 4 is de instroom van studenten bij de opleidingen van Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) af te lezen voor cohort 2006-2012. De opleidingen hebben in 2011 de regeling N=N ingevoerd.

Figuur 4 Instroom opleidingen FSW

Figuur 4a Instroom Bestuurskunde

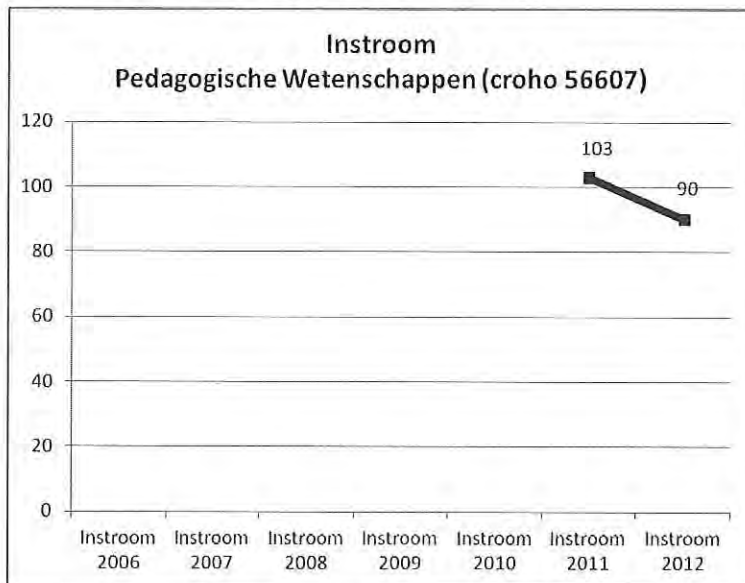

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 162 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 126 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 180 studenten (cohort 2009)

Cohort 2012:

- Lagere instroom dan in 2011 (-13%)
- Laagste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Figuur 4b Instroom Pedagogische Wetenschappen

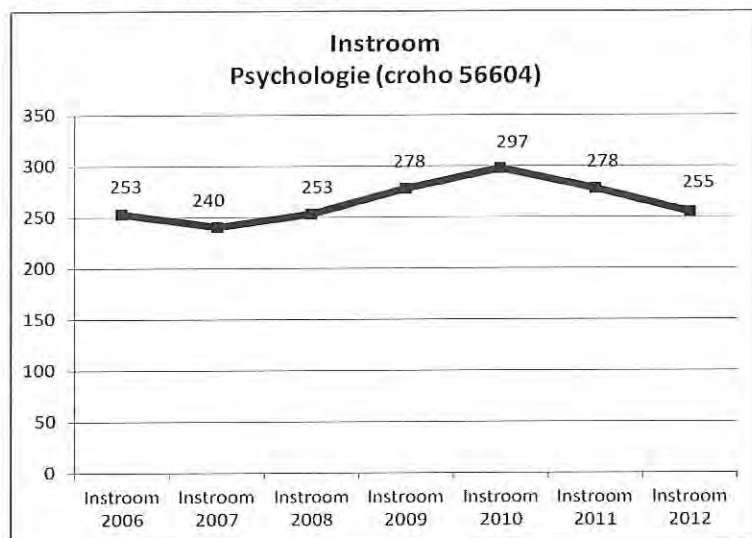

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 103 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 103 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 103 studenten (cohort 2011)

Cohort 2012:

- Lagere instroom dan in 2011 (-13%)

Figuur 4c Instroom Psychologie

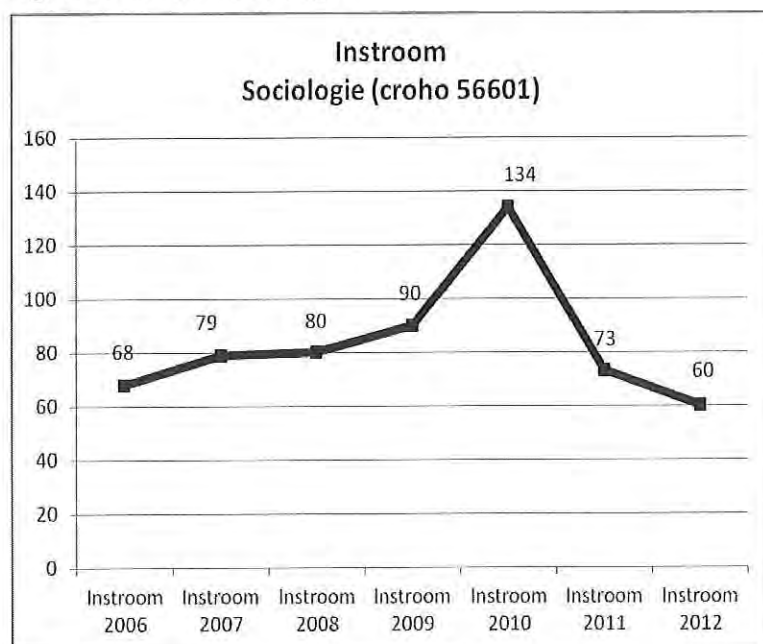

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 284 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 278 studenten (cohort 2009 & 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 297 studenten (cohort 2010)

Cohort 2012:

- Lagere instroom dan in 2011 (-8%)
- Laagste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Figuur 4d Instroom Sociologie

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 99 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 73 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 134 studenten (cohort 2010)

Cohort 2012:

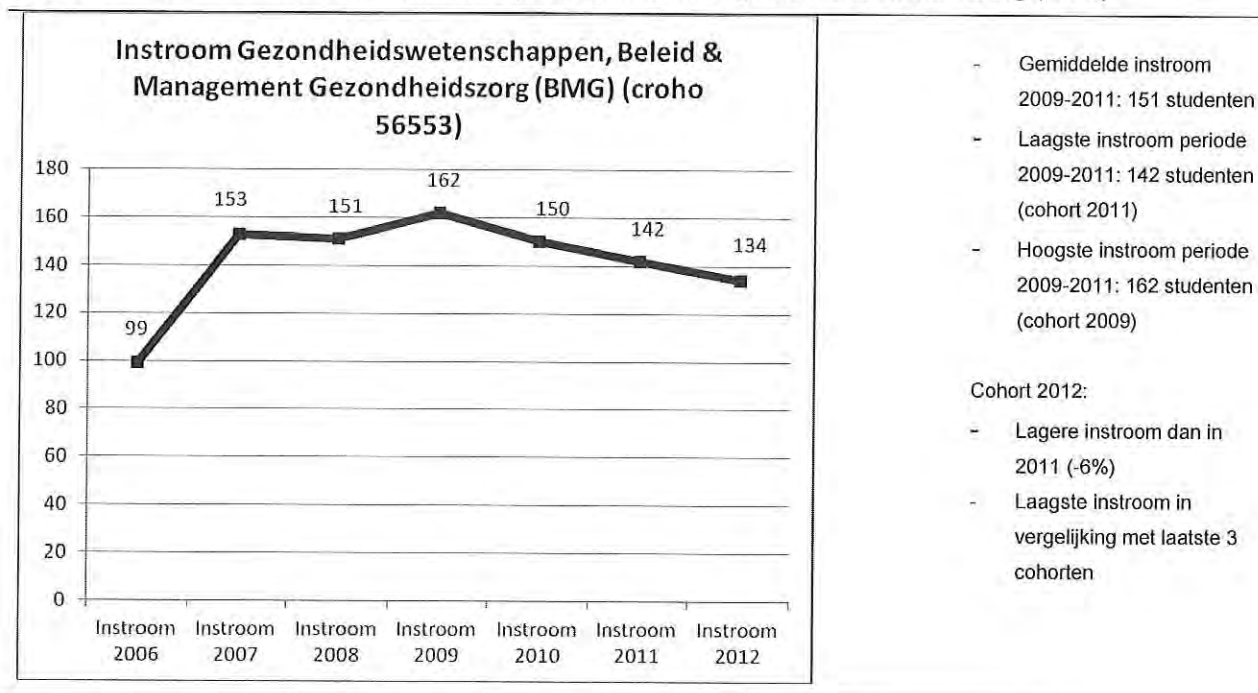
- Lagere instroom dan in 2011 (-18%)
- Laagste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Uit Figuur 4 blijkt dat de instroom bij alle drie de bacheloropleidingen van FSW dit jaar lager ligt dan vorig jaar. Overall heeft FSW in het academisch jaar 2012-2013 11% minder voltijds bachelor-studenten (eerstejaars inschrijving opleiding; geen schakelstudent) dan vorig jaar. Vorig jaar was er ook sprake van een daling (-5%), ondanks de start van de opleiding Pedagogische Wetenschappen.

2.5 Historische vergelijking instroom opleiding iBMG

In Figuur 5 staat de instroom van studenten bij de bacheloropleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) weergegeven voor de cohorten 2006-2012.

Figuur 5 Instroom Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)

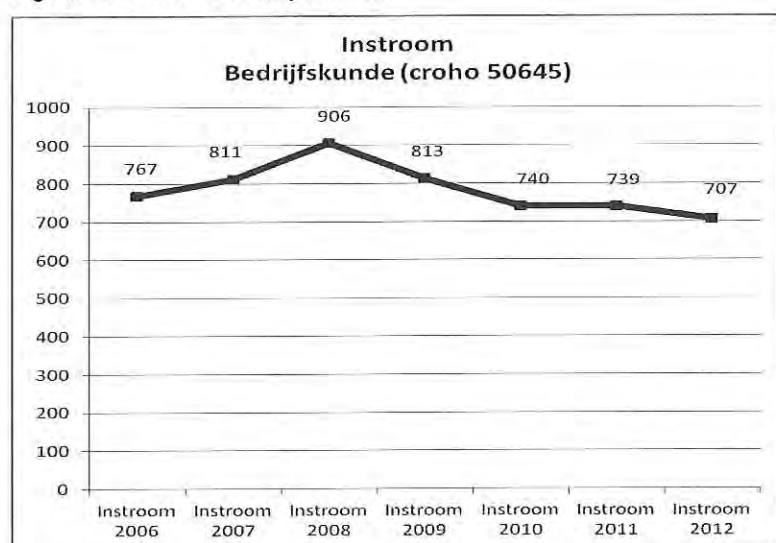
Uit Figuur 5 blijkt dat de instroom van voltijds studenten die voor het eerst staan ingeschreven bij de bacheloropleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) dit jaar lager ligt dan vorig jaar (-6%). Vorig jaar had de opleiding te maken met een daling van 5%.

2.6 Historische vergelijking instroom opleidingen RSM, Erasmus University

In Figuur 6 staat een historisch overzicht van de instroom van studenten bij de twee bacheloropleidingen van Rotterdam School of Management, Erasmus University.

Figuur 6 Instroom bacheloropleidingen Rotterdam School of Management, Erasmus University

Figuur 6a Instroom Bedrijfskunde

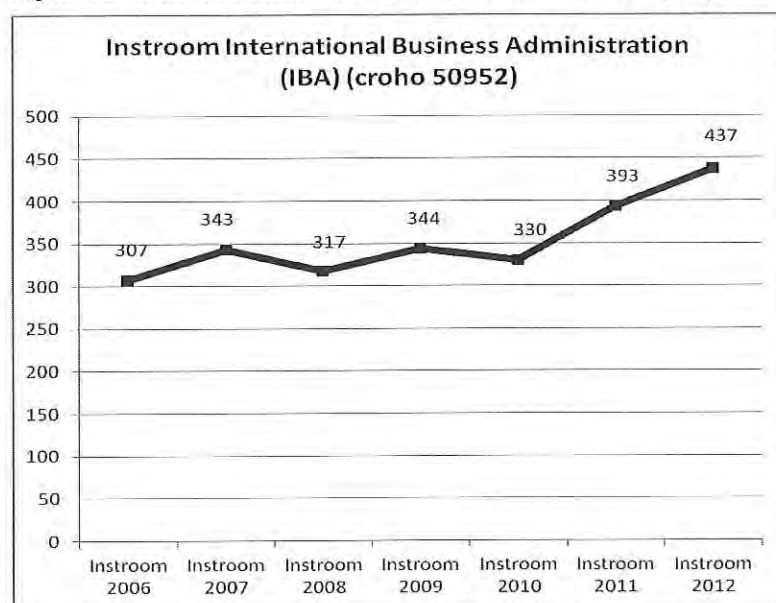

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 764 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 739 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 813 studenten (cohort 2009)

Cohort 2012:

- Lagere instroom dan in 2011 (-4%)
- Laagste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Figuur 6b Instroom International Business Administration (IBA)

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 356 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 330 studenten (cohort 2010)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 393 studenten (cohort 2011)

Cohort 2012:

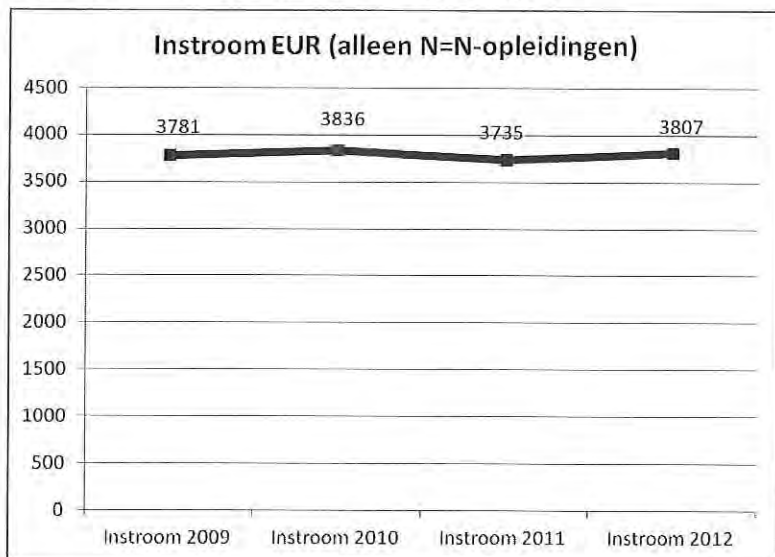
- Hogere instroom dan in 2011 (+11%)
- Hoogste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Uit Figuur 6 blijkt dat de instroom bij de Nederlandse bacheloropleiding Bedrijfskunde van RSM dit jaar iets lager ligt dan vorig jaar. Daarentegen ligt de instroom bij de internationale bacheloropleiding International Business Administration hoger dan vorig jaar. Overall heeft RSM in het academisch jaar 2012-2013 1% meer voltijds bachelor-studenten (eerstejaars inschrijving opleiding; geen schakelstudent) dan vorig jaar. Vorig jaar was er ook al sprake van een stijging (+6%).

2.7 EUR-breed beeld instroom bij opleidingen met N=N-regeling

EUR-breed is bij de faculteiten die de regeling N=N hanteren een stijging in het aantal studenten waar te nemen van 2% in vergelijking met vorig jaar (zie Figuur 7). Vorig jaar was nog sprake van een afname van 3%.

Figuur 7 Instroom EUR (alleen N=N-opleidingen)

Bij Figuur 7 moet worden opgemerkt dat ESE dit jaar voor het eerst de opleiding International Bachelor Econometrics and Operations Research aanbiedt (39 eerstejaar studenten). Deze opleiding zat voorgaande jaren dus niet in het portfolio van de EUR. FSW biedt sinds het academisch jaar 2011-2012 de opleiding Pedagogische Wetenschappen aan (2011: 103 eerstejaars studenten; 2012: 90 eerstejaars studenten).

ADVIESNOTA aan het College van Bestuur		
Onderwerp	: Tussenrapportage NisN: instroomcijfers	
Kenmerk	: IDO/LV	
Datum	: 13-11-2012	
Redacteur	: [REDACTED]	
Stuknummer	: 12BN0636	
Aantal Bijlagen	: 1	
		Afgestemd met:
Akkoord eindverantwoordelijke		
Medeparaaf dir.		
Medeparaaf dir.		
Medeparaaf dir.		
Akkoord agenderen secretaris	Datum:	Paraaf:
Secretaris CvB		
Portefeuillehouder College van Bestuur		
Voorzitter CvB		
Rector magnificus		
Lid CvB		
Besloten wordt:		
1. De rapportage voor kennisgeving aan te nemen. 2. De rapportage te agenderen voor de Universiteitsraad d.d. 27 november 2012 en het CvB-Decanen overleg d.d. 5 december 2012.		

**Pilot “Nominaal = Normaal”
bij de Faculteit der Sociale Wetenschappen
aan de Erasmus Universiteit Rotterdam**

Eindrapport

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Pilot 'Nominaal = Normaal' bij de Faculteit der Sociale
Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.
Eindrapport.

Rotterdam: Risbo BV / Erasmus Universiteit Rotterdam

December 2012

Erasmus Universiteit Rotterdam/Risbo
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141

© Copyright Risbo BV. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.

ISBN 978-90-76613-60-4

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	iii
Samenvatting	5
Summary	13
Hoofdstuk 1 Inleiding	23
Hoofdstuk 2 N=N en de studiekeuze van studenten	25
2.1 N=N en de studiekeuze van eerstejaarsstudenten FSW	26
2.2 N=N en de studiekeuze van vooraanmelders FSW die zich niet definitief hebben ingeschreven.....	28
Hoofdstuk 3 N=N en de instroom van studenten	31
3.1 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom FSW-opleidingen	32
3.2 Historische vergelijking EUR-interne marktaandeel FSW-opleidingen	39
Hoofdstuk 4 N=N en het BSA-rendement bij FSW	41
Hoofdstuk 5 Mate van gebruik van de herkansings- en compensatieregeling tijdens N=N.....	47
5.1 Mate van gebruik van de herkansingsregeling	48
5.2 Mate van gebruik van de compensatieregeling	50
Hoofdstuk 6 Tijdsbesteding van studenten tijdens N=N	55
6.1 Tijdsbesteding van studenten volgens dagboekmethode	55
6.2 Historische vergelijking van de gerapporteerde zelfstudietijd bij Psychologie	62
Hoofdstuk 7 N=N en de waardering van studenten	67
Hoofdstuk 8 Vroegtijdige identificatie van studenten die geen 60 ECTS in één jaar hebben behaald	69

Bijlage 1	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW.....	71
Bijlage 2.1	Vragenlijst eerstejaarsstudenten FSW	73
Bijlage 2.2	Vragenlijst vooraanmelders FSW die zich niet definitief hebben ingeschreven	76

Samenvatting

Inleiding

De Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) heeft in het academisch jaar 2011-2012 bij alle vier haar opleidingen in het eerste bachelorjaar een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N).

Het belangrijkste doel van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed worden daarvoor de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar.
Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs;
- Beperking van het aantal herkansingen;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen.

Bij de FSW-opleidingen is in eerdere jaren al een vorm van activerend onderwijs ingevoerd. In het academisch jaar 2011-2012 hebben de opleidingen de BSA-grens van 60 ECTS ingevoerd, het aantal herkansingen beperkt en een aangepaste compensatoire toetsregeling ingevoerd (zie Bijlage 1).

Risbo en FSW hebben gezamenlijk onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van de invoering van de regeling N=N bij FSW. In dit onderzoek is gekeken naar de mogelijke relatie tussen N=N en:

- (a) de studiekeuze van studenten;
- (b) de instroom van studenten;
- (c) het BSA-rendement van de FSW-opleidingen;
- (d) de mate waarin studenten gebruik hebben gemaakt van de herkansingen en de compensatoire toetsregeling;
- (e) de tijd die studenten aan hun studie hebben besteed;
- (f) de tevredenheid van studenten over de blokken en practica in de opleiding.

Ten slotte is onderzocht of en zo ja hoe studenten die aan het eind van het eerste jaar geen 60 ECTS hebben behaald vroegtijdig kunnen worden geïdentificeerd op basis van hun deelname en prestatie op de eerste twee bloktoetsen.

De belangrijkste observaties die uit deze analyses naar voren zijn gekomen zijn:

N=N en de studiekeuze van studenten

- Meer dan de helft van de eerstejaarsstudenten van cohort 2011 bij FSW was vóór definitieve inschrijving niet op de hoogte van de regeling N=N¹. Dit gold ook voor de vooraanmelders die zich uiteindelijk niet voor een opleiding bij FSW hebben ingeschreven.
- Het bekend zijn met de regeling N=N heeft bij de eerstejaarsstudenten van cohort 2011 bij FSW geen invloed gehad op het overwegen om dezelfde opleiding aan een andere universiteit te gaan volgen.
- Er waren vóór definitieve inschrijving in 2011 ongeveer net zo veel studenten positief als negatief over de regeling. Ongeveer de helft van de studenten had een neutrale mening over de regeling.
- Een ruime meerderheid van de eerstejaarsstudenten van cohort 2011 bij FSW heeft de regeling N=N niet laten meespelen in de studiekeuze. Een kleine minderheid (7% van alle eerstejaars) heeft de regeling op een negatieve manier laten meespelen in hun studiekeuze; 2% heeft de regeling op een positieve manier laten meespelen.
- Slechts één vooraanmelder die zich uiteindelijk in 2011 niet heeft ingeschreven voor een FSW-opleiding aan de EUR gaf aan dat N=N hiervoor de reden is.
- Studenten met eerdere tegenvallende studieprestaties in het hoger onderwijs stonden niet significant positiever of negatiever tegenover de regeling N=N en hebben hun studiekeuze niet significant meer of minder door de regeling laten beïnvloeden dan studenten van wie de eerdere prestaties in het hoger onderwijs voldoende waren.

Bij bovengenoemde bevindingen moeten twee opmerkingen worden gemaakt:

- De gegevens zijn niet gebaseerd op een 100% respons. Het is mogelijk dat de groep non-respondenten anders tegen de regeling N=N heeft aangekeken dan de respondenten.
- Eén belangrijke groep kon niet worden meegenomen in de analyses, namelijk de groep die zich niet had vooraangemeld voor een FSW-opleiding aan de EUR, maar dit mogelijk zonder N=N wel had gedaan. Deze groep was eenvoudig weg niet te identificeren. Er moet daarom voorzichtigheid worden betracht bij het trekken van conclusies op basis van bovenstaande bevindingen.

¹ Ondanks het feit dat er vanaf juni 2011 via verschillende kanalen uitgebreid over de regeling was gecommuniceerd.

N=N en de instroom van studenten

Bestuurskunde

- Vergeleken met 2010 lag de instroom bij Bestuurskunde aan de EUR in 2011 fors lager (-30%). De instroom in 2011 lag ongeveer op het niveau van de jaren 2006 tot en met 2008.
- Landelijk (exclusief de EUR) lag de instroom bij de opleiding Bestuurskunde in 2011 ook lager (-7%) dan in 2010.
- Het landelijke marktaandeel van de EUR bij de opleiding Bestuurskunde bedroeg in 2011 14% bij 7 aanbieders. In 2010 was het landelijk marktaandeel 18%. Opvallend is dat het marktaandeel van de Universiteit Leiden fors is toegenomen; van 16% in 2010 naar 23% in 2011.

Sociologie

- Vergeleken met 2010 lag de instroom bij Sociologie aan de EUR in 2011 fors lager (-46%). De instroom in 2011 lag ongeveer gelijk aan die in 2006 en 2007.
- Landelijk (exclusief de EUR) lag de instroom bij de opleiding Sociologie in 2011 ook fors lager (-25%).
- Het landelijke marktaandeel van de EUR bij de opleiding Sociologie bedroeg in 2011 17% bij 7 aanbieders. In 2010 was het landelijke marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 20%. Het landelijk marktaandeel in 2011 was gelijk aan dat in 2009.

Psychologie

- Bij Psychologie lag de instroom in 2011 7% onder de numerus fixus. Psychologie had in 2011 6% minder studenten dan in 2010.
- Landelijk (exclusief de EUR) was de instroom bij de opleiding Psychologie in 2011 ook lager dan in 2010 (-3%).
- Het landelijke marktaandeel van de EUR bij de opleiding Psychologie bedroeg in 2011 6% bij 10 aanbieders. In 2010 haalde de EUR een zelfde marktaandeel.

Pedagogische Wetenschappen

- Bij Pedagogische Wetenschappen stroomden in 2011 103 studenten in.
- Het landelijke marktaandeel van de EUR bij deze opleiding bedroeg in 2011 7% bij 7 aanbieders.
- De opleiding Pedagogische Wetenschappen werd in 2011 voor het eerst aangeboden aan de EUR. Voor deze opleiding zijn dus geen historische instroomgegevens beschikbaar.

EUR-interne marktaandeel FSW

- In 2011 bedroeg het EUR-interne marktaandeel van FSW exclusief de instroom bij Pedagogische Wetenschappen 12%. In 2010 was dit marktaandeel 14,3%. Dit verschil wijst erop dat de terugval van de instroom van studenten bij FSW in 2011 groter was dan bij de rest van de EUR.
- Het EUR-interne marktaandeel van FSW lag in 2011 op het niveau van 2008.

Bij bovenstaande gegevens over de instroom moet worden opgemerkt dat in het academisch jaar 2011-2012 de bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen van start is gegaan aan de FSW. Het is onduidelijk of dit effect heeft gehad op de instroom bij de andere FSW-opleidingen.

N=N en het BSA-rendement

Een belangrijk doel van de invoering van de regeling N=N was het realiseren van eenzelfde of hoger definitief BSA-rendement na één jaar dan voorheen na twee jaar werd bereikt.

Bestuurskunde

- Bij cohort 2008-2010 lag het percentage studenten dat na één jaar 60 ECTS had behaald gemiddeld op 30%. Na twee jaar studie had gemiddeld 54% een positief BSA gehaald. Van cohort 2011 heeft 62% van de studenten na één jaar 60 ECTS behaald.
- Het percentage studenten van cohort 2011 dat na één jaar 60 ECTS heeft behaald lag hoger dan het percentage dat dit voorheen na één jaar bereikte en ook hoger dan het percentage dat dit voorheen na twee jaar bereikte.

Sociologie

- Bij cohort 2008-2010 lag het percentage studenten dat na één jaar 60 ECTS had behaald gemiddeld op 16%. Na twee jaar studie had gemiddeld 48% een positief BSA gehaald. Van cohort 2011 heeft 55% van de studenten na één jaar 60 ECTS behaald.
- Het percentage studenten van cohort 2011 dat na één jaar 60 ECTS heeft behaald lag hoger dan het percentage dat dit voorheen na één jaar bereikte en ook hoger dan het percentage dat dit voorheen na twee jaar bereikte.

Psychologie

- Bij cohort 2008-2010 lag het percentage studenten dat na één jaar 60 ECTS had behaald gemiddeld op 50%. Na twee jaar studie had gemiddeld 68%

een positief BSA gehaald. Van cohort 2011 heeft 72% van de studenten na één jaar 60 ECTS behaald.

- Het percentage studenten van cohort 2011 dat na één jaar 60 ECTS heeft behaald lag hoger dan het percentage dat dit voorheen na één jaar bereikte en ook hoger dan het percentage dat dit voorheen na twee jaar bereikte.

Pedagogische Wetenschappen

- Van deze opleiding zijn geen gegevens beschikbaar over de periode voor 2011, omdat deze opleiding in 2011 voor het eerst aan de EUR werd aangeboden.
- Van cohort 2011 heeft 65% van de studenten na één jaar 60 ECTS behaald.

Gebruik van de herkansings- en compensatieregeling

Als onderdeel van de regeling N=N mochten FSW-studenten van cohort 2011 nog maar een beperkt aantal herkansingen doen. Daarentegen mochten ze onvoldoendes met een minimale waarde van 4,0 compenseren met hogere cijfers op andere blokken (vakken) / practica. Het gemiddelde cijfer aan eind van het jaar moest een 6,0 zijn. De specifieke regels per opleiding staan in Bijlage 1.

Bestuurskunde

- 16% van de Bestuurskunde studenten die aan het eind van het jaar 60 ECTS hebben behaald heeft geen enkele bloktoets herkanst, 12% één bloktoets, 24% twee bloktoetsen, 31% drie bloktoetsen en 17% vier of meer bloktoetsen². Bij deze opleiding heeft 95% van de studenten met een positief BSA aan het eind van het jaar geen enkele herkansing gedaan bij de ateliers (practica).
- 37% van de studenten met een positief BSA aan het eind van het eerste jaar heeft geen gebruik gemaakt van de compensatieregeling om onvoldoendes op bloktoetsen te compenseren; 23% heeft één onvoldoende op een bloktoets gecompenseerd, 26% twee onvoldoendes, en 15% drie, vier of vijf onvoldoendes. 99% van de studenten met een positief BSA heeft geen gebruik gemaakt van de compensatieregeling om onvoldoendes bij de ateliers te compenseren.

Sociologie

- 78% van de Sociologie studenten met een positief BSA aan het eind van het eerste jaar heeft geen enkele bloktoets herkanst en 22% slechts één

² Bij Bestuurskunde mochten de studenten tijdens het studiejaar maximaal 5 blokken of ateliers herkansen.

bloktoets³. 92% van de studenten met 60 ECTS heeft geen enkele herkansing bij het vaardigheidsonderwijs gedaan; 8% heeft één herkansing gedaan.

- 51% van de studenten met een positief BSA aan het eind van het eerste studiejaar heeft geen gebruik gemaakt van de compensatieregeling om onvoldoendes op bloktoetsen te compenseren; 43% heeft één onvoldoende gecompenseerd, 3% twee onvoldoendes, en nog eens 3% drie onvoldoendes. 57% van de groep met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar heeft geen gebruik hoeven maken van de regeling om onvoldoendes op practica te compenseren, 35% heeft één onvoldoende op een practicum gecompenseerd, en 8% 2 onvoldoendes.

Psychologie

- 81% van de Psychologie studenten met een positief BSA aan het eind van het eerste jaar heeft geen enkele bloktoets herkanst, 6% één bloktoets, en 13% twee bloktoetsen⁴. 95% van de studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar heeft geen enkele herkansing gedaan binnen het cluster 'vaardigheden'; 5% heeft hier één herkansing gedaan.
- 52% van de studenten met een positief BSA aan het eind van het eerste jaar heeft geen gebruik gemaakt van de compensatieregeling binnen het cluster 'kennis' (bloktoetsen), 26% heeft hier één onvoldoende gecompenseerd, 18% twee onvoldoendes, en 5% drie onvoldoendes. Binnen het cluster 'vaardigheden' heeft 82% van de studenten met 60 ECTS aan het eind van het jaar geen gebruik gemaakt van de compensatieregeling, 16% heeft één onvoldoende gecompenseerd en 2% twee onvoldoendes.

Pedagogische Wetenschappen

- 77% van de studenten van Pedagogische Wetenschappen met een positief BSA aan het eind van het eerste jaar heeft geen enkele bloktoets herkanst, 13% heeft één bloktoets herkanst, en 10% twee bloktoetsen⁵. 90% van de studenten met 60 ECTS heeft geen enkele herkansing gedaan binnen het cluster 'vaardigheden'; 10% heeft hier één herkansing gedaan.
- 43% van de studenten, die het eerste jaar succesvol hebben afgerond, heeft geen gebruik gemaakt van de compensatieregeling binnen het cluster

³ Bij Sociologie mochten de studenten in de zomer maximaal 2 bloktoetsen en maximaal 2 practica herkansen.

⁴ Bij Psychologie mochten de studenten in de zomer maximaal 2 bloktoetsen en maximaal 2 practica herkansen. Studenten mochten geen gebruik maken van de herkansingen, als ze voorafgaand aan de herkansingen een gemiddeld cijfer hoger dan of gelijk aan 6,0 hadden en geen cijfers lager dan 4,0 hadden.

⁵ Bij Pedagogische Wetenschappen mochten de studenten in de zomer maximaal 2 bloktoetsen en maximaal 2 practica herkansen. Studenten mochten geen gebruik maken van de herkansingen, als ze voorafgaand aan de herkansingen een gemiddeld cijfer hoger dan of gelijk aan 6,0 hadden en geen cijfers lager dan 4,0 hadden.

Samenvatting

kennis (bloktoetsen), 30% heeft één onvoldoende gecompenseerd, 13% twee onvoldoendes, 8% drie onvoldoendes, en 5% vier onvoldoendes.

Binnen het cluster vaardigheden heeft 90% van de studenten met 60 ECTS geen gebruik gemaakt van de compensatieregeling.

De meeste studenten van cohort 2011 die 60 ECTS hebben behaald hebben als laagste cijfer een cijfer boven de 4,5 gehaald. 15% van de Bestuurskunde studenten met een positief BSA heeft minimaal één cijfer tussen de 4,0 en 4,5 behaald. Dit geldt ook voor 3% van de Sociologie studenten, 5% van de Psychologie studenten en 8% van de studenten van Pedagogische Wetenschappen.

N=N en de tijd besteed aan de studie

Aan alle eerstejaarsstudenten van Bestuurskunde, Sociologie en Pedagogische Wetenschappen is in het academisch jaar 2011-2012 gevraagd om gedurende twee blokken drie weken lang elke dag in een online dagboek aan te geven aan welke activiteiten ze hun tijd hadden besteed.

Bestuurskunde

- Uit deze dagboekstudie is gebleken dat studenten Bestuurskunde na invoering van N=N tijdens een onderwijsweek gemiddeld 26 uur en 20 minuten per week aan hun studie hebben besteed; in de voorbereidingsweek voor de bloktoets gemiddeld 25 uur en 44 minuten per week; en in de toetsweek gemiddeld 35 uur en 34 minuten per week.

Sociologie

- Tijdens een onderwijsweek hebben studenten Sociologie gemiddeld 22 uur en 21 minuten per week aan hun studie besteed; in de voorbereidingsweek voor de bloktoets gemiddeld 24 uur en 25 minuten per week; en in de toetsweek gemiddeld 26 uur en 15 minuten per week.

Pedagogische Wetenschappen

- Tijdens een onderwijsweek hebben studenten Pedagogische Wetenschappen gemiddeld 27 uur en 42 minuten per week aan hun studie besteed; in de voorbereidingsweek voor de bloktoets gemiddeld 27 uur per week; en in de toetsweek gemiddeld 32 uur en 28 minuten per week.

Psychologie

- Bij Psychologie is geen dagboekstudie uitgevoerd, maar is het aantal door studenten van cohort 2011 gerapporteerde zelfstudie-uren op de blokevaluaties vergeleken met voorgaande jaren.
- Bij cohort 2011 lag het aantal gerapporteerde zelfstudie-uren voor de groep die aan het eind van het eerste jaar een positief BSA had behaald bij het eerste en laatste blok significant hoger dan bij de groep die in 2010 is gestart met de opleiding en aan het eind van het jaar een (voorlopig) positief BSA had gehaald. Bij de andere blokken zijn geen significante verschillen gevonden in de gerapporteerde zelfstudie-uren tussen studenten van cohort 2011 en studenten van cohort 2010.

N=N en de waardering van studenten voor de blokken

Uit de blokevaluaties van Psychologie is gebleken dat de waardering van studenten van cohort 2011 voor de meeste blokken en de practica niet significant afweek van de waardering in 2010. Eén practicum werd in 2011 beter door de studenten gewaardeerd dan in 2010.

Vroegtijdige identificatie van studenten die aan het eind van het eerste jaar geen 60 ECTS hebben behaald

- Alle FSW-studenten van cohort 2011 die niet hebben meegedaan aan de eerste bloktoets hebben geen positief BSA (60 ECTS) behaald aan het eind van het eerste studiejaar.
- Respectievelijk 47%, 67%, 51% en 67% van de studenten van Bestuurskunde, Sociologie, Psychologie en Pedagogische Wetenschappen die de eerste bloktoets wel hebben gemaakt, maar een cijfer lager dan 5,5 op deze toets hebben behaald, heeft geen 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar behaald.
- Respectievelijk 83%, 76%, 86% en 72% van de studenten van Bestuurskunde, Sociologie, Psychologie en Pedagogische Wetenschappen die op de eerste bloktoets een cijfer hoger dan of gelijk aan 5,5 hebben behaald heeft het eerste studiejaar succesvol afgerond.
- Respectievelijk 94%, 86%, 90% en 80% van de studenten van de opleidingen Bestuurskunde, Sociologie, Psychologie en Pedagogische Wetenschappen die de eerste twee bloktoetsen succesvol hebben afgerond (met een minimaal cijfer van $\geq 5,5$) heeft aan het eind van het eerste N=N jaar aan de BSA-norm van 60 ECTS voldaan.
- De deelname van studenten aan en hun prestaties op de eerste twee bloktoetsen zijn dus zeer voorspellend voor het wel of niet behalen van 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar.

Summary

Introduction

In the academic year 2011-2012 the four bachelor programmes of the Faculty of Social Sciences (FSW) of Erasmus University Rotterdam (EUR) conducted a pilot to examine the effect of the new regulation "Nominal = Normal" (N = N). The main aim of N = N is to improve the students' study progress, so that they can begin the second year without any study delay. University-wide the following measures are proposed:

- Introduction of a BSA (Binding Study Advice) of 60 ECTS in the first year. Students are therefore required to complete the entire first year within one year after enrolment;
- Introduction of a form of active education;
- Limiting the number of resits (re-exams);
- Introduction of a form of compensatory testing/ grading.

In the FSW bachelor programmes an active educational methodology has been previously implemented. In the academic year 2011-2012, the BSA-criterion of 60 ECTS was introduced, the number of resits was limited and the compensatory grading system was adapted (see Appendix 1).

Risbo and FSW have jointly conducted research investigating the impact of the introduction of the regulation N = N at FSW. This research examined the possible relationship between N = N and:

- (a) the students' study choice;
- (b) the number of enrolled students;
- (c) the BSA-success rates;
- (d) the extent to which students made use of the resits and compensatory testing / grading system;
- (e) the amount of time students spent on their studies;
- (f) the reported levels of satisfaction of students for blocks and practicums.

Finally, it was examined whether students who had not earned the required 60 ECTS at the end of the first year could be identified based upon their participation and performance on the first two (out of eight) exams.

The main observations in this study were:

N = N and the study choice of students

- More than half of the first-year students of cohort 2011 were unaware of the regulation N = N before final enrolment⁶. This also applied to the applicants who ultimately did not enrol in a bachelor programme at the Faculty of Social Sciences.
- Being familiar with the regulation N = N had no impact on students' consideration for enrolment in the same bachelor programme at another university.
- Before final registration in 2011, almost as many students were positive and negative concerning the regulation. About half of the students held a neutral opinion.
- A large majority of the first-year students in cohort 2011 at FSW did not take the regulation N = N into account when making their study choice. A small minority (7% of all enrolled freshmen in cohort 2011) took into account the regulation in a negative way; for 2% of the students the regulation played a positive role in their decision.
- Only one student who eventually did not enrol in 2011 indicated that N = N was the reason for this.
- Students with previously insufficient academic performance in higher education were not significantly more positive or negative about the regulation. Additionally, these students' study choice was not significantly more or less influenced by the regulation when compared to students whose previous achievements in higher education were sufficient.

About the findings above two remarks can be made:

- The data was not based on a 100% response. It is possible that the group of non-respondents had a different opinion about the regulation than the respondents.
- An important group could not be included in the analysis, namely the group who had not pre-enrolled in a bachelor programme at FSW, but could have done this without N = N. This group could simply not be identified. Therefore, carefulness should be taken into account when drawing conclusions based on the above findings.

⁶ Despite the fact that from June 2011 onwards various communication channels were used to inform students.

N = N and the number of enrolled students

Public Administration

- Compared to 2010, in 2011 the number of enrolled students in the bachelor programme Public Administration at the EUR was significantly lower (-30%). The number of enrolled students in 2011 was approximately at the same level as in the years 2006 to 2008.
- In the other Dutch universities (excluding the EUR), in 2011 the number of enrolled students in the bachelor programme Public Administration was also lower (-7%) than in 2010.
- In 2011 the market share of the EUR for this program amounted to 14% at 7 Dutch suppliers. In 2010, the market share was 18%. Interestingly, the market share of Leiden University has risen sharply, from 16% in 2010 to 23% in 2011.

Sociology

- Compared to 2010, in 2011 the number of enrolled students in the bachelor programme Sociology at the EUR was significantly lower (-46%). The number of enrolled students in 2011 was approximately at the same level as in the years 2006 and 2007.
- In the other Dutch universities (excluding the EUR), in 2011 the number of enrolled students in the bachelor programme Sociology was also lower (-25%) than in 2010.
- In 2011 the market share of the EUR for this program amounted to 17% at 7 Dutch suppliers. In 2010, the market share was 20%. The market share in 2011 was similar to that in 2009.

Psychology

- In the bachelor programme Psychology, the number of enrolled students in 2011 was 7% below the limited enrolment level (in Dutch: numerus fixus). Compared to 2010, in 2011 the number of enrolled students was 6% lower.
- In the other Dutch universities (excluding the EUR), in 2011 the number of enrolled students in the bachelor programme Psychology was 3% lower than in 2010.
- In 2011 the market share of the EUR for this program amounted to 6% at 10 Dutch suppliers. In 2010, the market share was also 6%.

Summary

Pedagogical Sciences

- In 2011, the bachelor programme Pedagogical Sciences was offered for the first time at Erasmus University. Therefore, no historical data is available. The number of enrolled students in 2011 was 103.
- In 2011, the market share of the EUR for this bachelor programme was 7% to 7 Dutch suppliers.

EUR-internal market share FSW

- In 2011, the EUR-internal market share of FSW excluding the number of enrolled students in the bachelor programme Pedagogical Sciences was 12%. In 2010 this share was 14.3%. This difference suggests that the decline in the number of enrolled students at FSW in 2011 was greater than in the rest of the EUR.
- The EUR-internal market share of FSW was in 2011 at the 2008 level.

With respect to the above data on the number of enrolled students, it should be noted that in the academic year 2011-2012 the bachelor programme Pedagogical Sciences was introduced. It is unclear whether this had an impact on the number of enrolled students in the other bachelor programmes of FSW.

N = N and the BSA-success rates

An important aim of the introduction of the regulation N = N was the realisation of the same or higher BSA success rate after one academic year than previously attained after two academic years.

Public Administration

- In cohort 2008-2010, the percentage of students that had earned 60 ECTS after one year was on average 30%. After two years of study an average of 54% had earned a positive BSA. In cohort 2011, 62% of the students had earned 60 ECTS after one year of study.
- The percentage of students in cohort 2011 that had earned 60 ECTS after one year was higher than the percentage that previously achieved this after one year and also higher than the percentage that previously achieved this after two years.

Sociology

- In cohort 2008-2010, the percentage of students that had earned 60 ECTS after one year was on average 16%. After two years of study an average of

Summary

48% had earned a positive BSA. Of cohort 2011, 55% of the students had earned 60 ECTS after one year of study.

- The percentage of students in cohort 2011 that had earned 60 ECTS after one year was higher than the percentage that previously achieved this after one year and also higher than the percentage that previously achieved this after two years.

Psychology

- In cohort 2008-2010, the percentage of students that had earned 60 ECTS after one year was on average 50%. After two years of study an average of 68% had earned a positive BSA. Of cohort 2011, 72% of the students had earned 60 ECTS after one year.
- The percentage of students in cohort 2011 that had earned 60 ECTS after one year was higher than the percentage that previously achieved this after a year and also higher than the percentage that previously achieved this after two years.

Pedagogical Sciences

- Of this bachelor programme no data was available for the period before 2011, because in 2011 this programme was offered for the first time at the EUR.
- Of cohort 2011, 65% of the students had earned 60 ECTS at the end of the first year.

Use of resits and compensation

As part of the regulation N = N, students in cohort 2011 at FSW were allowed a limited number of resits. Additionally, if they failed with a minimum value of 4.0 they could compensate those insufficient grades with higher grades on other courses / practicums. The average grade at the end of the year had to be at least 6.0. The specific rules for each bachelor program at FSW are listed in Appendix 1.

Public Administration

- 16% of the Public Administration students in cohort 2011 who had earned 60 ECTS at the end of the year achieved this without partaking in any resits for a theoretical course, 12% participated in one resit, 24% in two resits, 31% in three resits and 17% in four or more resits⁷. 95% of the students with a

⁷ In the bachelor programme Public Administration students were allowed to participate in a maximum of 5 resits (either theoretical courses or practicums) during the academic year.

Summary

positive BSA at the end of the first achieved this without any resits for any practicums.

- 37% of students with a positive BSA at the end of the first year did not use the compensation regulation in order to compensate insufficient grades for a theoretical course with higher grades for other theoretical courses; 23% compensated one insufficient grade, 26% two insufficient grades, and 15% three, four or five insufficient grades. 99% of students with a positive BSA have not used the compensation regulation in order to compensate insufficient grades for a practicum.

Sociology

- 78% of the Sociology students in cohort 2011 who had earned 60 ECTS at the end of the year has achieved this without partaking in any resits for a theoretical course, 22% participated in one resit⁸. 92% of the students with a positive BSA at the end of the first achieved this without any resits for any practicums; 8% participated in one resit.
- 51% of students with a positive BSA at the end of the first year did not use the compensation regulation in order to compensate insufficient grades for a theoretical course with higher grades for other theoretical courses; 43% compensated one insufficient grade, 3% two insufficient grades, and 3% three insufficient grades. 57% of the students with a positive BSA have not used the compensation regulation in order to compensate insufficient grades for a practicum; 35% compensated one insufficient grade and 8% two insufficient grades.

Psychology

- 81% of the Psychology students in cohort 2011 who had earned 60 ECTS at the end of the year has achieved this without partaking in any resits for a theoretical course, 6% participated in one resit and 13% in two resits⁹. 95% of the students with a positive BSA at the end of the first achieved this without any resits in the practicums; 5% participated in one resit.
- 52% of students with a positive BSA at the end of the first year did not use the compensation regulation in order to compensate insufficient grades for a theoretical course with higher grades for other theoretical courses; 26% compensated one insufficient grade, 18% two insufficient grades, and 5% three insufficient grades.

⁸ In the bachelor programme Sociology students were allowed to participate in a maximum of 2 resits on theoretical courses and a maximum of two resits on practicums during the summer.

⁹ In the bachelor programme Psychology students were allowed to participate in a maximum of 2 resits on theoretical courses and a maximum of two resits on practicums during the summer. Students were not allowed to make use of the resits, if prior to the resits their average grade was greater than or equal to 6.0 and if they had no grades lower than 4.0.

Summary

82% of the students with a positive BSA have not used the compensation regulation in order to compensate insufficient grades for a practicum; 16% compensated one insufficient grade and 2% two insufficient grades.

Pedagogical Sciences

- 77% of the students of Pedagogical Sciences in cohort 2011 who had earned 60 ECTS at the end of the year has achieved this without partaking in any resits for a theoretical course, 13% participated in one resit and 10% in two resits¹⁰. 90% of the students with a positive BSA at the end of the first achieved this without any resits in the practicums; 10% used one resit.
- 43% of students with a positive BSA at the end of the first year did not use the compensation regulation in order to compensate insufficient grades for a theoretical course with higher grades for other theoretical courses; 30% compensated one insufficient grade, 13% two insufficient grades, 8% three insufficient grades and 5% four insufficient grades.
90% of the students with a positive BSA have not used the compensation regulation in order to compensate insufficient grades for a practicum; 8% compensated one insufficient grade and 2% two insufficient grades.

Most students in cohort 2011 that had earned 60 ECTS at the end of the first year had as their lowest grade a grade higher than or equal to 4.5. 15% of the Public Administration students with a positive BSA had at least one grade between 4.0 and 4.5. This also applies to 3% of the Sociology students, 5% of the Psychology students and 8% of the students of Pedagogical Sciences.

N = N and the time spent on the study

All first-year students in cohort 2011 for Public Administration, Sociology and Pedagogical Sciences were asked to participate in an online diary study during two periods lasting three weeks during two different courses. They were requested to fill in the online diary each day and indicate which activities they had spent their time on.

Public Administration

- After the introduction of N = N it was shown that during a normal class week students from Public Administration spent on average 26 hours and 20 minutes per week on their studies, in the preparation week for the exam this

¹⁰ In the bachelor programme Pedagogical Sciences students were allowed to participate in a maximum of 2 resits on theoretical courses and a maximum of two resits on practicums during the summer. Students were not allowed to make use of the resits, if prior to the resits their average grade was greater than or equal to 6.0 and if they had no grades lower than 4.0.

Summary

average was 25 hours and 44 minutes per week, and in the week of the exam the average was 35 hours and 34 minutes a week.

Sociology

- After the introduction of N = N it was shown that during a normal class week students from Sociology spent on average 22 hours and 21 minutes per week on their studies, in the preparation week for the exam this average was 24 hours and 25 minutes per week, and in the week of the exam the average was 26 hours and 15 minutes a week.

Pedagogical Sciences

- After the introduction of N = N it was shown that during a normal class week students from Pedagogical Sciences spent on average 27 hours and 42 minutes per week on their studies, in the preparation week for the exam this average was 27 hours per week, and in the week of the exam the average was 32 hours and 28 minutes a week.

Psychology

- In the bachelor programme Psychology the diary study was not conducted. However, the reported self-study hours from the student course evaluations from cohort 2011 was compared to previous years.
- In cohort 2011, the number of reported self-study hours for the group who had earned a positive BSA at the end of the first year was significantly higher in the first and last course of the first year than for the group that had started in 2010 with the programme and that achieved a (preliminary) positive BSA at the end of the first year. In the other courses no significant differences in reported self-study hours were reported between students in cohort 2011 and 2010.

N = N and the evaluation of students of the courses and practicums

It was shown that students in cohort 2011 did not report higher levels of satisfaction for courses and practicums than students in cohort 2010. One practicum had higher levels of reported satisfaction by students in cohort 2011 when compared to students in 2010.

Early identification of students who had not obtained 60 ECTS at the end of the first year

- All FSW students in cohort 2011 who have not participated in the first theoretical exam did not earn a positive BSA (60 ECTS) at the end of the first year.

Summary

- Respectively 47%, 67%, 51% and 67% of the students from Public Administration, Sociology, Psychology and Pedagogical Sciences who participated in the first theoretical exam, but failed (obtained a grade lower than 5.5) did not earn 60 ECTS at the end of the first year.
- Respectively 83%, 76%, 86% and 72% of the students from Public Administration, Sociology, Psychology and Pedagogical Sciences who obtained a sufficient grade (higher than or equal to 5,5) at the first theoretical exam have completed the first year successfully.
- Respectively 94%, 86%, 90% and 80% of the students of Public Administration, Sociology, Psychology and Pedagogical Sciences who successfully passed the first two theoretical exams (with a minimum grade of ≥ 5.5) have earned a positive BSA at the end of the first year.
- In conclusion, the participation and performance of students at the first two theoretical exams are highly predictive of whether or not students will obtain all 60 ECTS at the end of the first year.

De Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) heeft in het academisch jaar 2011-2012 bij alle vier opleidingen in het eerste bachelorjaar een pilot met de regeling Nominaal = Normaal (N=N) uitgevoerd. Het belangrijkste doel van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed worden daarvoor de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar.
Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs;
- Beperking van het aantal herkansingen;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen.

Bij alle FSW-opleidingen is in eerdere jaren al een vorm van activerend onderwijs ingevoerd. In 2011 hebben de opleidingen de BSA-grens van 60 ECTS ingevoerd, het aantal herkansingen beperkt en een aangepaste compensatoire toetsregeling ingevoerd. Een samenvatting van hoe de voorgestelde maatregelen in het academisch jaar 2011-2012 zijn vormgegeven bij de opleidingen van FSW aan de EUR is te vinden in Bijlage 1.

Risbo en FSW hebben gezamenlijk onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van de invoering van de regeling N=N bij FSW. In dit onderzoek is gekeken naar de mogelijke relatie tussen N=N en:

- (a) de studiekeuze van studenten (hoofdstuk 2)
- (b) de instroom (hoofdstuk 3)
- (c) het BSA-rendement van de FSW-opleidingen (hoofdstuk 4)
- (d) de mate waarin studenten gebruik hebben gemaakt van de herkansingen en de compensatoire toetsregeling na invoering van N=N (hoofdstuk 5)
- (e) de tijd die studenten aan hun studie hebben besteed (hoofdstuk 6)
- (f) de tevredenheid van studenten over de blokken en practica in de opleiding (hoofdstuk 7).

Ten slotte is onderzocht of en zo ja hoe studenten die aan het eind van het eerste jaar geen 60 ECTS hebben behaald vroegtijdig kunnen worden geïdentificeerd op basis van hun deelname en prestatie op de eerste twee bloktoetsen. De uitkomsten van dit deelonderzoek staan in hoofdstuk 8.

Via een vragenlijstonderzoek is onderzocht wat de mogelijke invloed van N=N is geweest op de studiekeuze van studenten. Aan alle eerstejaars FSW-studenten in het academisch jaar 2011-2012¹¹ is in september / oktober 2011 onder andere gevraagd:

- Of ze vóór definitieve inschrijving bekend waren met N=N¹²;
- Hoe ze vóór definitieve inschrijving tegenover N=N stonden;
- Of N=N invloed heeft gehad op hun studiekeuze.

Bovenstaande vragen zijn telefonisch ook gesteld aan studenten die zich via Studielink hadden vooraangemeld voor een FSW-opleiding aan de EUR, maar uiteindelijk af hebben gezien van daadwerkelijke inschrijving voor de opleiding¹³. Aan deze vooraanmelders is ook gevraagd of ze zich hadden ingeschreven voor een FSW-opleiding aan de EUR wanneer N=N niet was ingevoerd.

In Bijlage 2 zijn de twee versies van de vragenlijst opgenomen.

Een derde groep die we graag hadden ondervraagd in dit onderzoek is de groep die zich niet heeft vooraangemeld voor een FSW-opleiding maar dit wellicht zonder N=N wel had gedaan. Deze groep was niet te identificeren. De in deze paragraaf gepresenteerde resultaten geven daarom niet een volledig beeld van de invloed van N=N op de studiekeuze van studenten.

¹¹ Alleen voltijds studenten die voor de eerste keer staan ingeschreven bij de opleiding hebben de vragenlijst ingevuld. Schakelstudenten zijn niet meegenomen in de analyses.

¹² Omdat niet verondersteld kan worden dat studenten weten waar N=N precies voor staat is in de vragenlijst gekozen deze term te mijden en te kiezen voor de term 'regeling' met de volgende uitleg: 'Bij je huidige opleiding is dit jaar de regeling ingevoerd dat je alle studiepunten van het eerste jaar in één jaar dient te behalen. Onderdeel van de regeling is dat er (extra) compensatiemogelijkheden zijn gecreëerd. Het doel is om meer studenten binnen de gestelde tijd hun opleiding te laten afronden en op die manier langstuderen te voorkomen.'

¹³ Het betrof slechts vooraanmelders voor een voltijdse opleiding en niet voor een schakelprogramma. Tevens is alleen data geanalyseerd van vooraanmelders die wel een andere opleiding zijn gestart in het hoger onderwijs, omdat alleen deze groep een daadwerkelijke studiekeuze in het hoger onderwijs heeft gemaakt.

2.1 N=N en de studiekeuze van eerstejaarsstudenten FSW

Van de in totaal 585 voltijds eerstejaarsstudenten aan de FSW in 2011 hebben er 440 de vragenlijst ingevuld. Alleen volledig ingevulde vragenlijsten zijn meegenomen in de analyses ($n=363$)¹⁴.

Bekendheid met N=N voor definitieve inschrijving

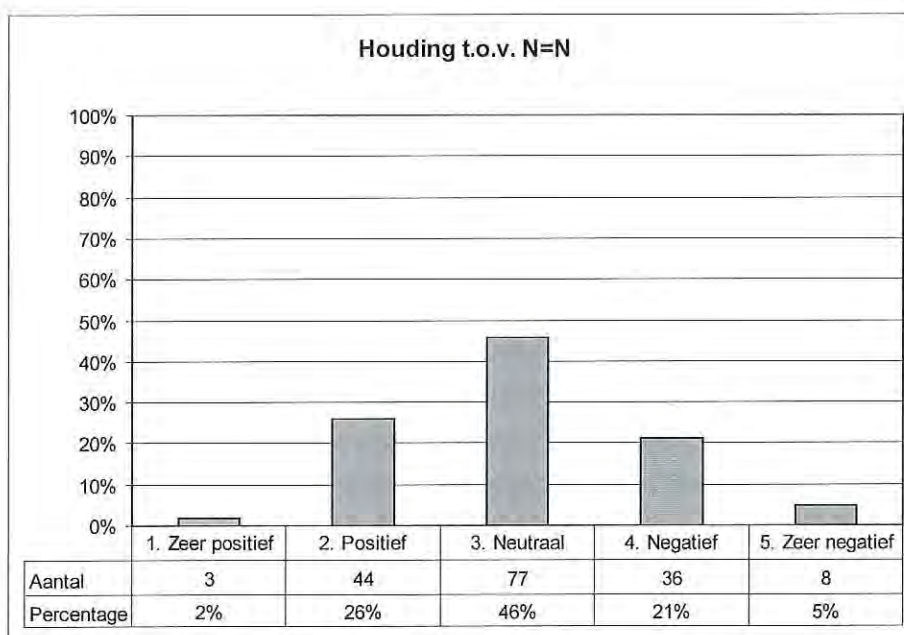
Iets minder dan de helft (46%, 168 van de 363) van de respondenten heeft aangegeven dat ze vóór definitieve inschrijving op de hoogte waren van de regeling N=N. Tussen de vier opleidingen van FSW zijn geen grote verschillen in dit percentage gevonden. Bij Bestuurskunde was de bekendheid met N=N onder de respondenten het grootst (52% was op de hoogte) en bij Pedagogische Wetenschappen het laagst (42%).

Uit een chi-kwadraattoets is gebleken dat het bekend zijn met de regeling N=N geen invloed heeft gehad op het overwegen om dezelfde opleiding aan een andere universiteit te volgen ($\chi^2(1) = 0,01$; $p = 0,93$). Zowel van de groep studenten die bekend was met N=N ($n=168$) als van de groep die er niet bekend mee was ($n=195$) heeft 83% niet overwogen dezelfde opleiding elders te volgen.

Houding ten opzichte van N=N voor definitieve inschrijving

Aan de 168 studenten die al vóór hun definitieve studiekeuze bekend waren met N=N is gevraagd hoe ze hier op dat moment tegenover stonden. Figuur 2.1 laat zien dat de meeste respondenten vóór definitieve inschrijving neutraal stonden tegenover N=N (46%, $n=77$). Verder was 28% positief dan wel zeer positief ($n=47$) en 26% negatief dan wel zeer negatief ($n=44$).

¹⁴ Vragenlijsten met tegenstrijdige antwoorden (zoals zowel aangeven niet bekend te zijn geweest met N=N vóór definitieve inschrijving maar tegelijkertijd aangeven vóór definitieve inschrijving positief tegenover de regeling te staan) zijn net als onvolledig ingevulde vragenlijsten buiten de analyses gehouden.

Figuur 2.1 Houding ten opzichte van N=N vóór definitieve inschrijving

Invloed van N=N op de studiekeuze

Naast de vraag hoe de respondenten vóór definitieve inschrijving tegenover N=N stonden is gevraagd of N=N invloed heeft gehad op de studiekeuze. Bij 77% van de respondenten die vóór definitieve inschrijving bekend waren met N=N heeft de regeling geen invloed gehad op het maken van de studiekeuze ($n=130$). Bij 23% heeft de regeling wel een rol gespeeld bij het maken van de keuze ($n=38$)¹⁵.

Uit nadere analyse is gebleken dat de respondenten die door N=N zijn beïnvloed in hun studiekeuze qua houding ten opzichte van de regeling significant afwijken van de respondenten die niet door N=N zijn beïnvloed in hun studiekeuze ($\chi^2(2) = 34,81$; $p < 0,001$)¹⁶. De door N=N beïnvloede groep is vaker negatief (63%, 24 van de 38) over N=N dan de groep die niet door N=N is beïnvloed (15%, 20 van de 130).

Van alle 363 respondenten (dus ook diegenen die niet bekend waren met N=N) hebben 24 respondenten (7%) N=N negatief meegewogen in hun studiekeuze. Zij hebben zich ondanks N=N ingeschreven. Daarnaast hebben 6 respondenten (2%) N=N positief meegewogen in hun studiekeuze en zich dus (mede) dankzij N=N ingeschreven.

¹⁵ 22% antwoordde met 'ja, enige invloed' en 1% met 'ja, grote invloed'.

¹⁶ In de kruistabelanalyse is houding (met als categorieën: '(zeer) positief', 'neutraal' en '(zeer) negatief') afgezet tegen invloed van N=N op de studiekeuze (met als categorieën: 'nee, geen invloed' en 'ja, wel invloed').

Perceptie N=N van studenten met eerdere opleiding in het hoger onderwijs

In de vragenlijst is gevraagd naar een aantal achtergrondkenmerken, waaronder de vraag of studenten al eerder een opleiding hadden gevolgd maar niet afgerond in het hoger onderwijs. Bij 64 studenten was dat het geval. Van deze groep gaven 39 studenten aan (61%) dat hun studieprestaties voldoende waren om de opleiding te mogen blijven volgen. Het resterende gedeelte gaf aan dat de studieprestaties tegenvielen en mogelijk hadden kunnen leiden tot een negatief bindend studieadvies.

Tussen deze twee groepen (voldoende dan wel onvoldoende resultaten bij vorige opleiding in het hoger onderwijs) zijn geen significante verschillen gevonden in hun houding ten opzichte van N=N ($\chi^2(2) = 0,11$; $p = 0,95$). Ook zijn er geen significante verschillen tussen de groepen gevonden wat betreft de invloed van N=N op hun studiekeuze ($\chi^2(1) = 0,20$; $p = 0,65$). Uit deze resultaten blijkt dat studenten met eerdere tegenvallende studieprestaties in het hoger onderwijs niet significant positiever of negatiever tegenover de regeling N=N stonden en hun studiekeuze niet significant meer of minder door de regeling hebben laten beïnvloeden dan studenten van wie de eerdere prestaties in het hoger onderwijs voldoende waren.

2.2 N=N en de studiekeuze van vooraanmelders FSW die zich niet definitief hebben ingeschreven

De vier opleidingen van FSW hebben via Studielink in totaal 206 vooraanmeldingen ontvangen van prospecti die zich uiteindelijk niet voor de opleiding hebben ingeschreven. De vooraanmelders zijn telefonisch benaderd met de vraag of ze hun medewerking aan het onderzoek wilden verlenen¹⁷. Uiteindelijk zijn 112 vooraanmelders bereid gevonden om te participeren. Van 41 van deze studenten zijn de data niet geanalyseerd, omdat ze ofwel uiteindelijk geen keuze hebben gemaakt voor een studie in het hoger onderwijs (bijvoorbeeld omdat ze het VWO diploma niet hebben behaald) of omdat ze zich hebben ingeschreven voor een andere opleiding bij de FSW aan de EUR.

Van de overgebleven 71 respondenten, die uiteindelijk dus wel met een andere opleiding in het hoger onderwijs zijn gestart, was 38% ($n=27$) vóór definitieve inschrijving op de hoogte van de regeling N=N. Van deze respondenten stond

¹⁷ Van 45 vooraanmelders was geen telefoonnummer bekend. Deze zijn dus niet benaderd.

37% (n=10) (zeer) positief tegenover de regeling, 30% (n=8) neutraal, en 33% (n=9) (zeer) negatief.

Twee respondenten gaven aan dat N=N invloed heeft gehad op hun studiekeuze. Deze studenten waren (zeer) negatief over de regeling. Eén van deze studenten gaf aan dat hij/zij wel voor de FSW-opleiding aan de EUR zou hebben gekozen wanneer N=N niet was ingevoerd.

Om een beeld te krijgen van de mogelijke invloed van N=N op de (kwantitatieve) instroom van studenten bij de opleidingen van FSW zijn de volgende analyses uitgevoerd:

- Per FSW-opleiding is de instroom¹⁸ van studenten in 2011 vergeleken met de instroom in voorgaande cohorten. Deze analyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre de instroom in 2011 verschilde van die in vorige jaren.
- Het landelijke marktaandeel¹⁹ van de FSW-opleidingen in 2011 is vergeleken met het marktaandeel in de voorgaande jaren. Deze analyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag of een eventuele verandering in de instroom bij FSW-opleidingen aan de EUR specifiek was voor de FSW-opleidingen aan de EUR of dat de eventuele verandering in de instroom ook te zien was bij dezelfde opleidingen bij andere universiteiten en dus een landelijk verschijnsel betrof²⁰. Meer specifiek, als blijkt dat het marktaandeel van de EUR in 2011 is gedaald (of gestegen) ten opzichte van de concurrenten, dan betekent dit dat de EUR ten opzichte van de concurrenten relatief aan instroom heeft verloren (of gewonnen).
- Het marktaandeel van studenten bij FSW ten opzichte van de totale EUR-populatie in 2011 is vergeleken met hetzelfde marktaandeel in voorgaande jaren (EUR-interne vergelijking). Door het uitvoeren van deze analyse is een antwoord verkregen op de vraag of een eventuele verandering in de instroom bij FSW in 2011 (vergeleken met voorgaande cohorten) faculteits-specifiek was of dat een eventuele verandering in de instroom in dezelfde mate ook voor andere Bachelor-opleidingen van de EUR gold.

¹⁸ Definitie instroom: aantal voltijds studenten dat voor de eerste keer staat ingeschreven bij de opleiding, teldatum 1 oktober 2011. Schakelstudenten zijn niet meegenomen in de analyses. De data zijn afkomstig uit Erasmus InschrijfSysteem (EIS). De data in deze rapportage zijn in oktober 2012 verkregen.

¹⁹ Definitie marktaandeel: Instroom bij de FSW-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t.

²⁰ De gegevens voor de landelijke benchmark zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2011. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor en WO zijn niet meegenomen, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Alle voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn dus meegenomen in de benchmark.

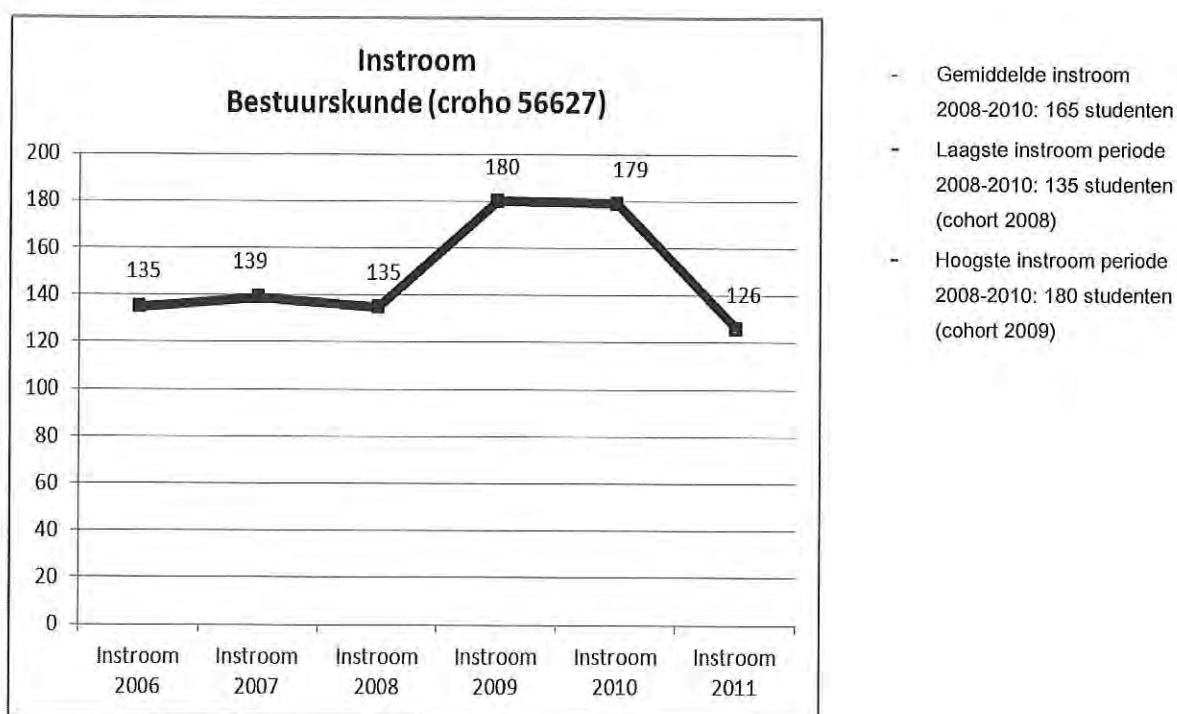
3.1 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom FSW-opleidingen

Voor de FSW-opleidingen Bestuurskunde, Sociologie en Psychologie is het aantal studenten dat in voorgaande cohorten is ingestroomd in kaart gebracht en vergeleken met de instroom van 2011 (historische vergelijking). Daarnaast is voor elke FSW-opleiding het landelijk marktaandeel in 2011 vergeleken met het marktaandeel in voorgaande jaren.

Voor de opleiding Pedagogische Wetenschappen was het niet mogelijk om een historische vergelijking uit te voeren, omdat deze opleiding in 2011 voor het eerst aan de EUR werd aangeboden.

Instroom Bestuurskunde (croho 56627)

In Figuur 3.1 is de instroom van studenten bij Bestuurskunde aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2011. De instroom in 2011 is vergeleken met de instroom in de cohorten 2008 tot en met 2010. De cohorten 2006 en 2007 zijn toegevoegd om de instroom in een langere termijn perspectief te plaatsen.

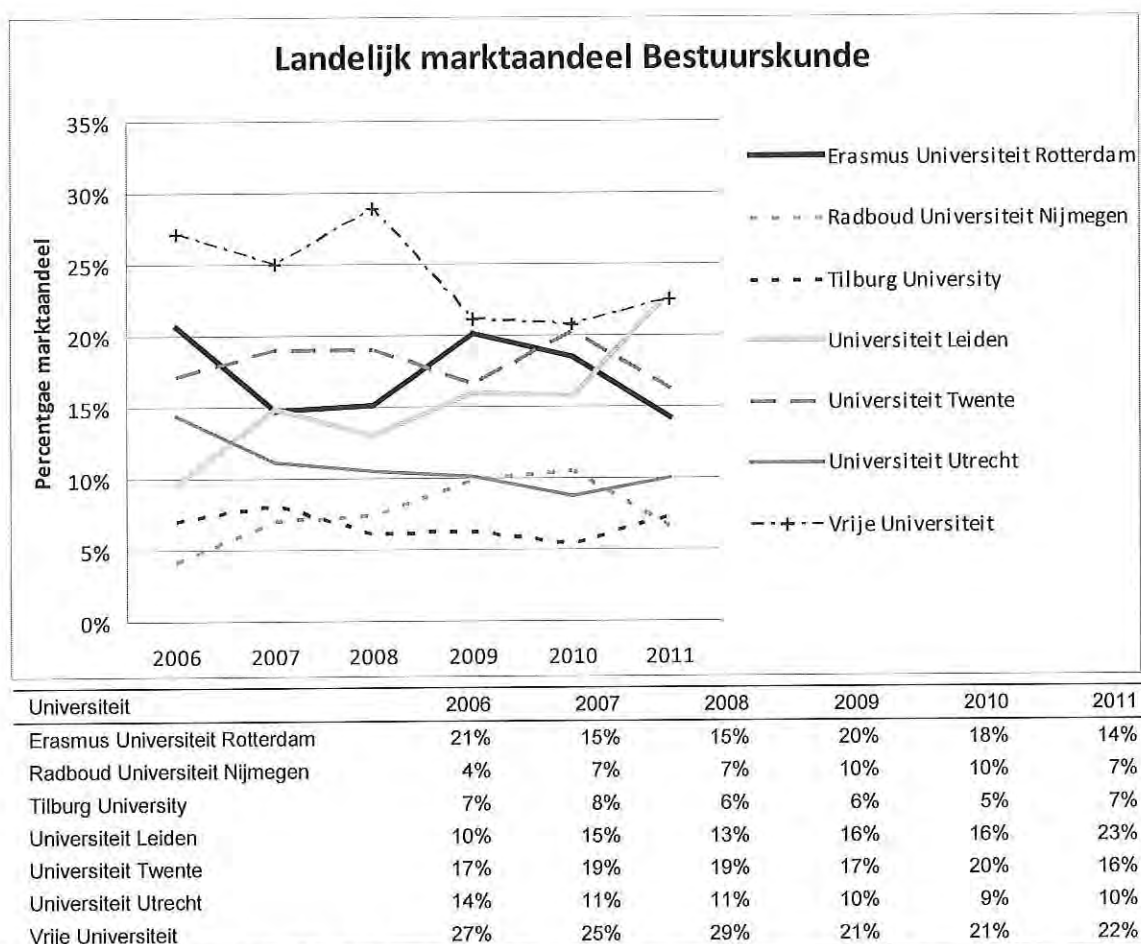
Figuur 3.1 Instroom Bestuurskunde EUR

In 2011 stroomden bij Bestuurskunde aan de EUR 53 studenten minder in dan in 2010 (-30%). Vergeleken met het gemiddelde aantal studenten in de afgelopen drie jaar (cohorten 2008 tot en met 2010) lag de instroom in 2011

24% lager. De instroom in 2011 lag ongeveer op het niveau van de cohorten 2006 tot en met 2008.

Landelijk (exclusief EUR) stroomden tussen 2008 en 2011 respectievelijk 733, 704, 811 en 752 studenten in bij de opleiding Bestuurskunde²¹. Vergeleken met cohort 2010 nam de landelijke instroom (exclusief EUR) bij Bestuurskunde in 2011 met 7% af.

In Figuur 3.2 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Bestuurskunde weergegeven²².

Figuur 3.2 Landelijk marktaandeel Bestuurskunde EUR

De opleiding Bestuurskunde werd in 2011 door 7 universiteiten aangeboden. In 2011 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 14%. In 2010 was het marktaandeel 18%. De EUR verloor dus 4% punt marktaandeel in 2011. Ook Radboud Universiteit Nijmegen en Universiteit Twente hebben in

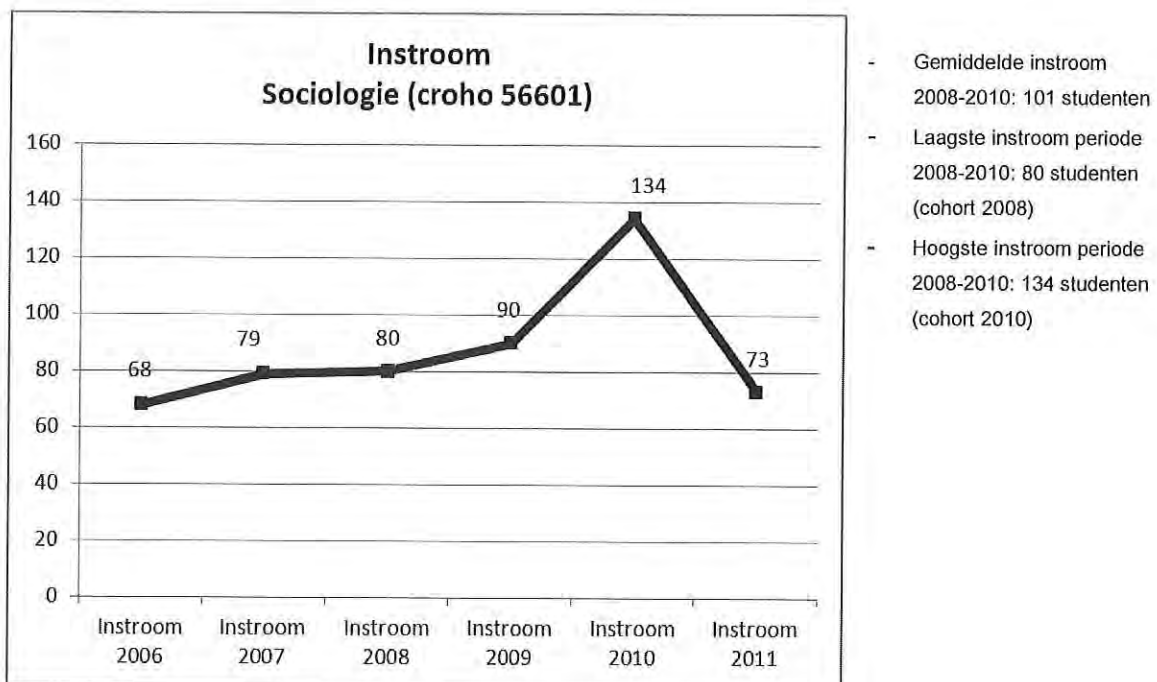
²¹ Alleen voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn meegenomen in deze aantallen. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor of WO zijn niet meegenomen, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Gegevens zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2011.

²² Opleidingen die onder croho 56627 en 50007 staan geregistreerd zijn meegenomen in de analyse.

2011 te maken gehad met een afname van het marktaandeel (respectievelijk 3% punt en 4% punt). Opvallend is dat het landelijke marktaandeel van de Universiteit Leiden 7% punt gestegen is in 2011 (van 16% in 2010 naar 23% in 2011). Ook het marktaandeel van Tilburg University is in 2011 gestegen in vergelijking met 2010 (van 5% naar 7%).

Instroom Sociologie (croho 56601)

In Figuur 3.3 is de instroom van studenten bij Sociologie aan de EUR af te lezen over de periode 2006 tot en met 2011.

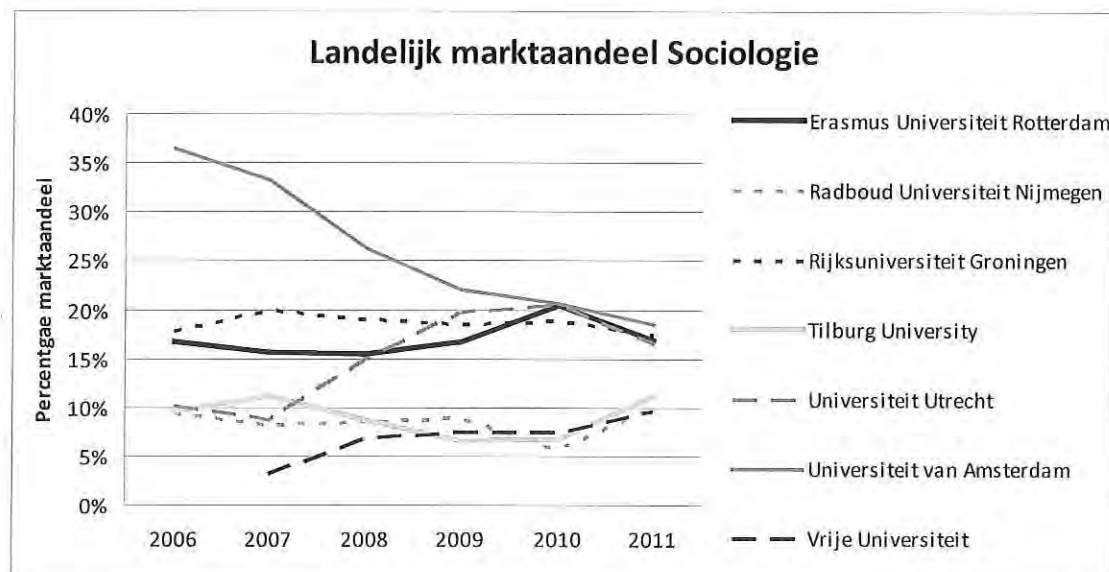

Figuur 3.3 *Instroom Sociologie EUR*

Bij Sociologie aan de EUR stroomden in 2011 61 studenten minder in dan in 2010 (-46%). Vergeleken met het gemiddelde aantal studenten in de cohorten 2008 tot en met 2010 lag de instroom in 2011 28% lager. De instroom in 2011 lag iets onder de instroom van de cohorten 2007 en 2008.

Landelijk (exclusief EUR) stroomden in de periode 2008 tot en met 2011 respectievelijk 434, 431, 488 en 366 studenten in bij de opleiding Sociologie²³. Vergeleken met cohort 2010 nam de landelijke instroom (exclusief EUR) bij Sociologie in 2011 met 25% af.

In Figuur 3.4 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Sociologie weergegeven.

Universiteit	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Erasmus Universiteit Rotterdam	17%	16%	15%	17%	20%	17%
Radboud Universiteit Nijmegen	9%	8%	9%	9%	6%	10%
Rijksuniversiteit Groningen	18%	20%	19%	19%	19%	18%
Tilburg University	10%	11%	9%	7%	7%	11%
Universiteit Utrecht	10%	9%	15%	20%	20%	17%
Universiteit van Amsterdam	36%	33%	26%	22%	21%	18%
Vrije Universiteit		3%	7%	8%	8%	10%

Figuur 3.4 Landelijk marktaandeel Sociologie EUR

De opleiding Sociologie werd in 2011 door 7 universiteiten aangeboden. In 2011 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 17%. In 2010 bedroeg het landelijk marktaandeel 20%. Het marktaandeel van EUR was in 2011 dus 3% punt lager.

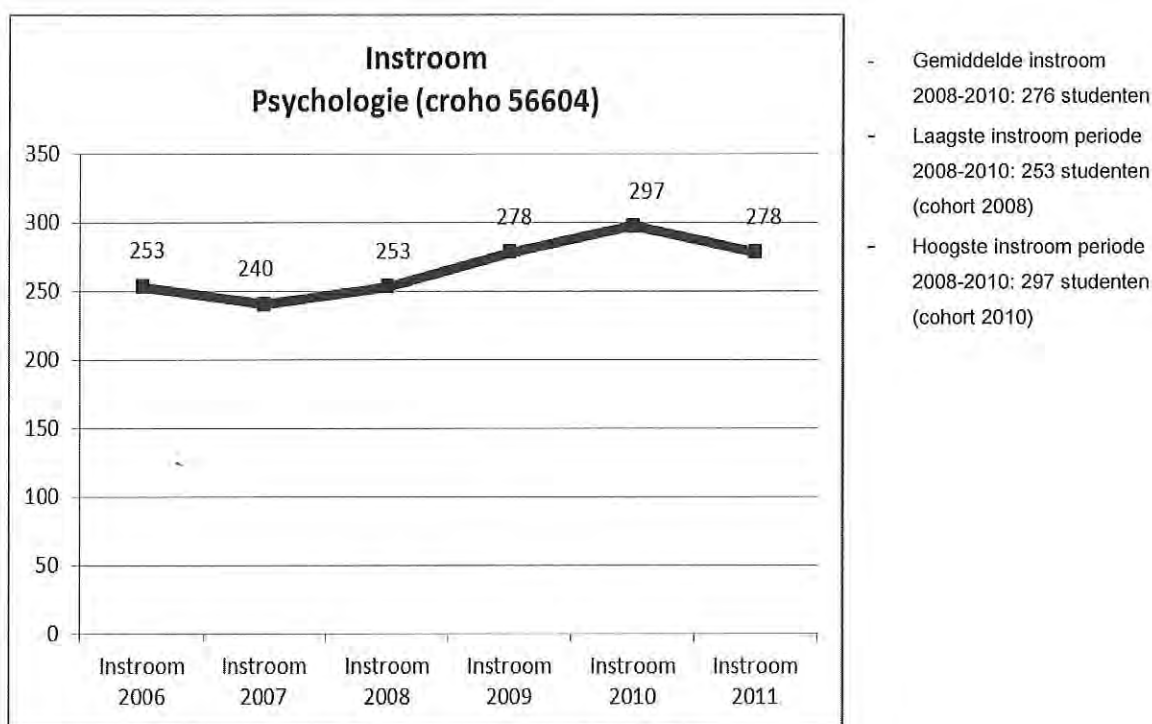
Het landelijk marktaandeel van de EUR lag in 2011 op hetzelfde niveau als in 2009. In 2010 was een piek te zien in het landelijke marktaandeel van de EUR. Opvallend is dat het marktaandeel van Universiteit Utrecht en Universiteit van Amsterdam in 2011 ook daalde (beide met 3% punt). Daarentegen is het

²³ Alleen opleidingen die onder croho 56601 staan geregistreerd zijn meegenomen in de analyse. Alleen voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn meegenomen in deze aantallen. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor of WO zijn niet meegenomen, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Gegevens zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2011.

marktaandeel van de Radboud Universiteit Nijmegen en Tilburg University in 2011 gestegen in vergelijking met 2010 (+4% punt).

Instroom Psychologie (croho 56604)

In Figuur 3.5 is de instroom van studenten bij Psychologie aan de EUR af te lezen over de jaren 2006 tot en met 2011. Bij Psychologie aan de EUR gold de afgelopen jaren een numerus fixus (2008: 250 studenten; 2009: 280 studenten; 2010: 290 studenten; 2011: 300 studenten).

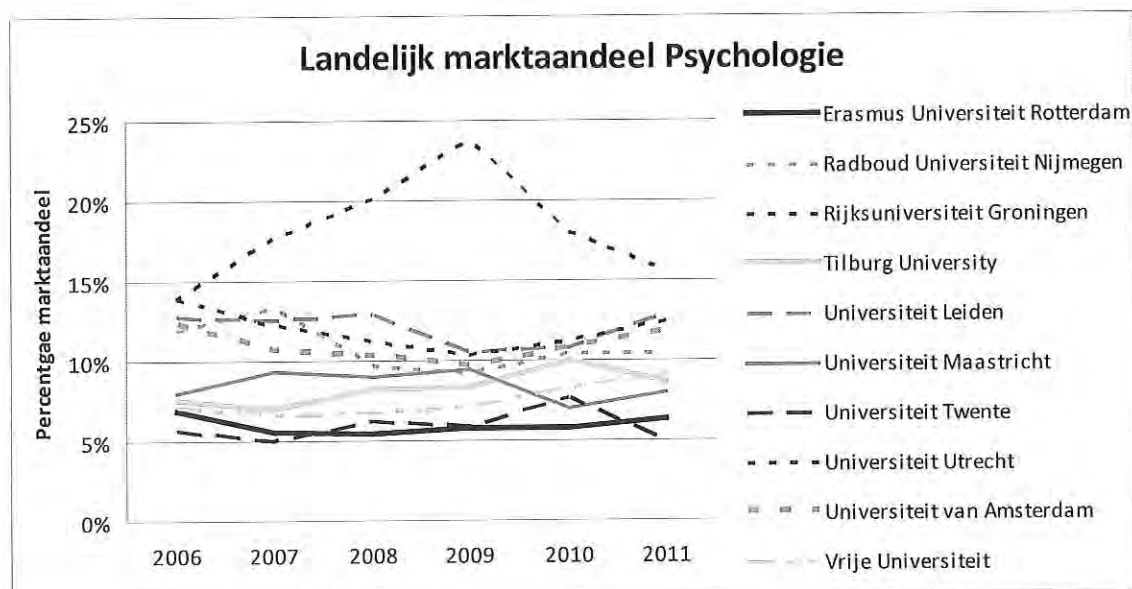
Figuur 3.5 Instroom Psychologie EUR

De instroom bij Psychologie lag in 2011 7% lager dan de numerus fixus: er waren 300 plaatsen, waarvan er 278 waren ingevuld. Bij Psychologie aan de EUR stroomden in 2011 6% minder studenten in dan in 2010. Vergeleken met het gemiddelde aantal studenten in de cohorten 2008 tot en met 2010 lag de instroom in 2011 1% hoger.

Landelijk (exclusief EUR) stroomden in de periode 2008 tot en met 2011 respectievelijk 3894, 4213, 4132 en 3993 studenten in bij de opleiding Psychologie²⁴. Vergeleken met cohort 2010 nam de landelijke instroom (exclusief EUR) bij Psychologie in 2011 met 3% punt af.

²⁴ Alleen opleidingen die onder croho 56604 staan geregistreerd zijn meegenomen in de analyse. Alleen voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn meegenomen in deze aantallen. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor of WO zijn niet meegenomen, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Gegevens zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2011.

In Figuur 3.6 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Psychologie weergegeven. In 2011 hanteerden alle opleidingen Psychologie een numerus fixus. Daarvoor was dit voor een aantal opleidingen het geval.

Universiteit	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Erasmus Universiteit Rotterdam	7%	6%	5%	6%	6%	6%
Radboud Universiteit Nijmegen	12%	13%	10%	9%	10%	10%
Rijksuniversiteit Groningen	14%	18%	20%	24%	18%	16%
Tilburg University	8%	7%	8%	8%	10%	9%
Universiteit Leiden	13%	13%	13%	11%	11%	13%
Universiteit Maastricht	8%	9%	9%	9%	7%	8%
Universiteit Twente	6%	5%	6%	6%	8%	5%
Universiteit Utrecht	14%	12%	11%	10%	11%	12%
Universiteit van Amsterdam	12%	11%	10%	10%	11%	12%
Vrije Universiteit	7%	7%	7%	7%	8%	9%

Figuur 3.6 Landelijk marktaandeel Psychologie EUR

De opleiding Psychologie werd in 2011 door 10 universiteiten aangeboden. In 2011 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 6%. In 2010 haalde de EUR een zelfde marktaandeel.

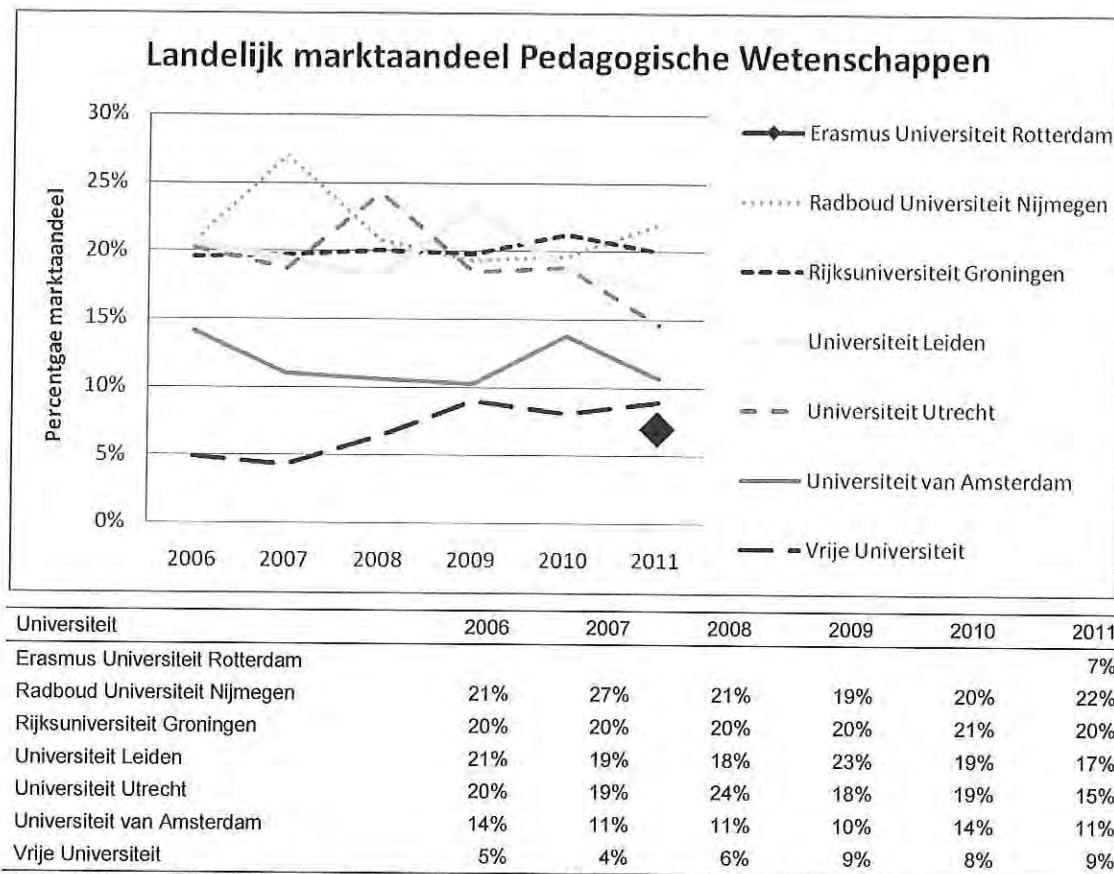
Instroom Pedagogische Wetenschappen (croho 56607)

Pedagogische Wetenschappen is in het academisch jaar 2011-2012 voor het eerst aan de EUR aangeboden. In dit startjaar van de opleiding bedroeg het aantal eerstejaarsstudenten 103.

Landelijk (inclusief EUR) stroomden in de periode 2008 tot en met 2011 respectievelijk 1279, 1486, 1570 en 1460 studenten in bij de opleiding Pedagogische Wetenschappen. De landelijke instroom bij Pedagogische

Wetenschappen is tussen 2008 en 2010 flink toegenomen (+23%). In 2011 is de instroom in vergelijking met 2010 landelijk 7% afgenomen, ondanks de start van de opleiding aan de EUR.

In Figuur 3.7 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Pedagogische Wetenschappen weergegeven²⁵.

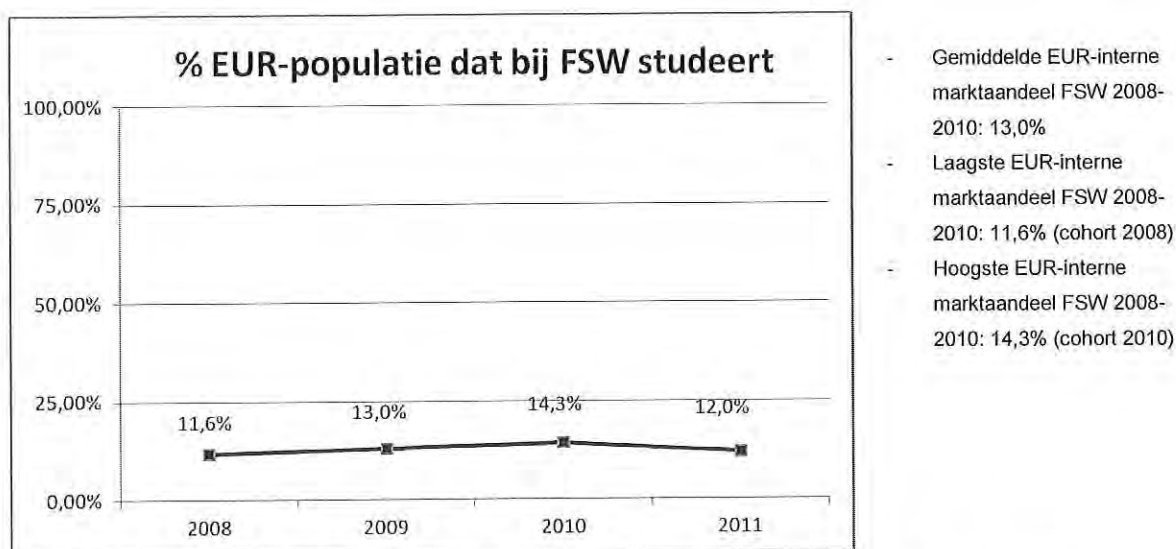
Figuur 3.7 Landelijk marktaandeel Pedagogische Wetenschappen EUR

De opleiding Pedagogische Wetenschappen werd in 2011 door 7 universiteiten aangeboden. In 2011 lag het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 7%. De Radboud Universiteit Nijmegen en Rijksuniversiteit Groningen hadden in 2011 het grootste marktaandeel bij deze opleiding.

²⁵ Alleen opleidingen die onder croho 56607 staan geregistreerd zijn meegenomen in de analyse. Alleen voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn meegenomen in deze aantallen. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor of WO zijn niet meegenomen, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Gegevens zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2011.

3.2 Historische vergelijking EUR-interne marktaandeel FSW-opleidingen

Voor elk van de cohorten 2008 tot en met 2011 afzonderlijk is het percentage van alle bachelor-studenten van de EUR dat bij FSW is ingestroomd in kaart gebracht. Dit is gedaan om een antwoord te krijgen op de vraag of verschillen in instroom bij FSW in 2011 (in vergelijking met voorafgaande cohorten) alleen specifiek waren voor de FSW-opleidingen of dat de verschillen ook bij de overige Bachelor-opleidingen aan de EUR te vinden waren. In dat laatste geval zou het EUR-interne marktaandeel van FSW in 2011 niet afwijken van het marktaandeel in vorige cohorten. Bij deze analyse zijn alleen Bachelor-opleidingen meegenomen die FSW en de EUR gedurende de gehele periode van 2008 tot en met 2011 aanbod²⁶. In Figuur 3.8 zijn de resultaten af te lezen. In 2011 lag het EUR-marktaandeel van FSW op 12%. Dit was lager dan het marktaandeel in 2010 (14,3%) en ook lager dan het gemiddelde marktaandeel over de periode 2008-2010 (13%). Het marktaandeel in 2011 lag ongeveer op het niveau van 2008.

Figuur 3.8 Percentage studenten EUR dat bij FSW studeert (exclusief Pedagogische Wetenschappen)

²⁶ De volgende opleidingen zijn niet meegenomen in de analyse: Economie en Informatie, IBCOM en Pedagogische Wetenschappen.

Voor het analyseren van de mogelijke invloed van N=N op het BSA-rendement bij de opleidingen van FSW zijn de volgende analyses uitgevoerd:

- Per opleiding zijn de BSA-rendementen van de cohorten 2008 tot en met 2010 in kaart gebracht²⁷. Daarbij is een onderscheid gemaakt in het voorlopige BSA-rendement na één jaar en het definitieve BSA-rendement na twee jaar. In het voorlopige BSA-rendement na één jaar is een onderscheid gemaakt in de volgende groepen studenten:
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die aan het eind van het eerste jaar een voorlopig positief advies hebben behaald (tussen 40 en 59 ECTS);
 - Studenten die tijdens het eerste jaar te maken hebben gehad met persoonlijke omstandigheden (PO);
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een negatief BSA hebben behaald (minder dan 40 ECTS hebben behaald; geen persoonlijke omstandigheden; niet voor 1 februari vrijwillig met de studie gestopt);
 - Studenten die zich voor 1 februari vrijwillig hebben teruggetrokken uit de studie.

In het definitieve BSA-rendement na 2 jaar is bepaald welke studenten na 2 jaar een positief BSA hebben ontvangen, dat wil zeggen dat ze alle 60 ECTS die horen bij het eerste bachelorjaar hebben behaald.

- Per FSW-opleiding is het BSA-rendement van cohort 2011 (eerste N=N-cohort) bepaald. Voor cohort 2011 is een onderscheid gemaakt in de volgende subgroepen.
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die tijdens het eerste jaar te maken hebben gehad met persoonlijke omstandigheden (PO);
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een negatief BSA hebben behaald (minder dan 60 ECTS behaald; geen persoonlijke omstandigheden; niet voor 1 februari vrijwillig met de studie gestopt);
 - Studenten die zich voor 1 februari vrijwillig hebben teruggetrokken uit de studie.

²⁷ Om de rendementen te bepalen zijn de BSA-cohortlijsten van de cohorten 2008, 2009, 2010, 2011 van de opleidingen van FSW gebruikt. Deze zijn in oktober 2012 aangeleverd.

In vergelijking met de cohorten 2008-2010 bestond na invoering van de regeling N=N (bij cohort 2011) de subgroep die in het eerste jaar tussen 40-59 ECTS had behaald en op basis daarvan met een voorlopig positief advies toch mocht doorsturen, niet meer.

- Per opleiding van FSW is het BSA-rendement van 2011 vergeleken met het rendement van voorgaande cohorten. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het BSA-rendement bij de cohorten 2008-2010 pas na twee jaar definitief was. Eén van de doelen van de regeling N=N was om tenminste eenzelfde BSA-rendement te realiseren na één jaar als voorheen na twee jaar. Als dit zou worden bereikt betekent dit dat de doorstroom van studenten verbeterd is. Met betrekking tot het BSA-rendement worden de volgende vergelijkingen gemaakt:
 - Vergelijking van het percentage studenten dat na één jaar een positief BSA heeft gehaald (60 ECTS) tussen cohort 2011 enerzijds en cohort 2008 tot en met 2010 anderzijds;
 - Vergelijking van het percentage studenten van cohort 2008-2010 dat na twee studiejaar een positief BSA (60 ECTS) heeft behaald met het percentage studenten van cohort 2011 dat dit na één jaar bereikte.

Bestuurskunde

In Tabel 4.1 staan de BSA-rendementen van de cohorten 2008 tot en met 2011 bij Bestuurskunde. De eerste kolom bevat het cohortjaar; de tweede kolom de instroom²⁸; de volgende vijf kolommen bevatten informatie over het voorlopige BSA-rendement na het eerste jaar en de laatste twee kolommen bevatten informatie over het definitieve BSA-rendement na twee jaar.

²⁸ De instroom in de verschillende cohorten bij Bestuurskunde wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 3 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktober telling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. Een van de verklaringen voor het feit dat sommige studenten wel in het BSA-cohort staan, maar niet in de 1 oktoberlijst is dat de betreffende student is uitgeschreven voor 1 oktober, maar dat dit niet op tijd is verwerkt. Andersom zijn er dus ook studenten die wel in de 1 oktoberlijst staan, maar niet in het BSA-cohort. Dit kunnen bijvoorbeeld studenten zijn die voor het hele eerste jaar een vrijstelling hebben gekregen.

De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2008: 3 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 3 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2009: 3 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 1 student in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stond;
- Cohort 2010: 9 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 3 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 8 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 2 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

Tabel 4.1 BSA-rendement van cohort 2008 tot en met 2011 bij Bestuurskunde

Cohort	N	Pos BSA	BSA na 1 jaar				BSA na 2 jaar	
			VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	Pos BSA	Geen pos BSA
2008	135	34,1%	29,6%	0,7%	20,7%	14,8%	51,9%	48,1%
2009	182	23,1%	33,5%	1,6%	25,3%	16,5%	51,1%	48,9%
2010	185	31,4%	30,3%	1,6%	25,4%	11,4%	57,8%	42,2%
2011	132	62,1%	0,0%	3,8%	22,7%	11,4%	nbn	nbn

N= Aantal studenten
 Pos BSA= Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald
 VPOS= Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)
 PO= Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen
 Neg BSA= Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen
 1 Feb-staker= Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie
 nbn= Nog niet bekend

Te zien is dat van het cohort 2008 na één jaar 34% van de studenten 60 ECTS heeft behaald; in 2009 bedroeg dit percentage 23% en in 2010 31%. Tijdens de cohorten 2008-2010 mochten studenten met een voorlopig positief advies (40-59 ECTS) dan wel persoonlijke omstandigheden nog doorstromen naar het tweede jaar. Van de groep met een voorlopig positief advies heeft een jaar later niet iedereen alle vakken uit het eerste studiejaar behaald. Zoals uit Tabel 4.1 is af te lezen heeft 52% van de studenten van cohort 2008 na twee jaar een positief BSA behaald; voor cohort 2009 bedroeg dit percentage 51% en voor cohort 2010 58%.

Van het cohort 2011 heeft 62% van de studenten na één jaar 60 ECTS behaald. Daarnaast mocht nog 4% van de studenten doorgaan met de studie, omdat ze te maken hadden gehad met 'persoonlijke omstandigheden'. Wanneer het rendement van cohort 2011 wordt vergeleken met het rendement van de voorgaande drie cohorten valt het volgende op:

- Het percentage studenten dat na één jaar een positief BSA heeft behaald lag bij cohort 2011 veel hoger dan in voorgaande jaren;
- Het percentage studenten van cohort 2011 dat na één jaar een positief BSA heeft behaald (62%) lag hoger dan het percentage studenten dat dit in voorgaande jaren na twee jaar bereikte (gemiddeld 54% in 2008-2010);
- Het percentage studenten met persoonlijke omstandigheden was bij cohort 2011 niet erg verschillend van het percentage in voorgaande cohorten.

Sociologie

In Tabel 4.2 staan de BSA-rendementen van de cohorten 2008 tot en met 2011 bij Sociologie²⁹.

Tabel 4.2 BSA-rendement van cohort 2008 tot en met 2011 bij Sociologie

Cohort	N	Pos BSA	BSA na 1 jaar				1 Feb-staker	BSA na 2 jaar	
			VPOS	PO	Neg BSA			Pos BSA	Geen pos BSA
2008	85	21,2%	31,8%	5,9%	25,9%		15,3%	55,3%	44,7%
2009	94	16,0%	22,3%	5,3%	35,1%		21,3%	40,4%	59,6%
2010	136	11,8%	40,4%	1,5%	25,7%		20,6%	48,5%	51,5%
2011	67	55,2%	0,0%	4,5%	22,4%		17,9%	nbn	nbn

N= Aantal studenten

Pos BSA= Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald

VPOS= Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)

PO= Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen

Neg BSA= Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen

1 Feb-staker= Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie

nbn= Nog niet bekend

Af te lezen is dat respectievelijk 21%, 16% en 12% van de studenten van cohort 2008, 2009 en 2010 na één jaar een positief BSA (60 ECTS) heeft behaald. Het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van deze cohorten bedroeg respectievelijk 55%, 40% en 49%.

Van het cohort 2011 behaalde 55% van de studenten na één jaar 60 ECTS. Daarnaast mocht nog 5% van de studenten doorgaan met de studie, omdat ze te maken hadden gehad met persoonlijke omstandigheden. Wanneer het rendement van cohort 2011 wordt vergeleken met het rendement van de voorgaande drie cohorten valt het volgende op:

- Het percentage studenten dat na één jaar 60 ECTS heeft behaald lag bij cohort 2011 veel hoger dan in voorgaande jaren;
- Het percentage studenten van cohort 2011 dat na één jaar een positief BSA heeft behaald lag iets hoger dan het percentage studenten dat dit in voorgaande jaren na twee jaar bereikte;
- Het percentage studenten met persoonlijke omstandigheden was bij cohort 2011 niet erg verschillend van het percentage in voorgaande cohorten.

²⁹ De instroom in de verschillende cohorten bij Sociologie wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 3 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktober telling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2008: 6 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 1 student in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stond;
- Cohort 2009: 11 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 7 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 5 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 3 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 3 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 9 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

Psychologie

In Tabel 4.3 staan de BSA-rendementen van de cohorten 2008 tot en met 2011 bij Psychologie³⁰.

Tabel 4.3 BSA-rendement van cohort 2008 tot en met 2011 bij Psychologie

Cohort	N	Pos BSA	BSA na 1 jaar				BSA na 2 jaar ³¹	
			VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	Pos BSA	Geen pos BSA
2008	263	48,3%	19,8%	3,0%	21,7%	7,2%	70,9%	29,1%
2009	270	51,9%	15,9%	2,6%	23,7%	5,9%	64,3%	35,7%
2010	291	51,2%	15,5%	3,4%	22,0%	7,9%	68,6%	31,4%
2011	274	71,5%	0,0%	3,3%	15,7%	9,5%	nbn	nbn

N= Aantal studenten

Pos BSA= Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald

VPOS= Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)

PO= Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen

Neg BSA= Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen

1 Feb-staker= Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie

nbn= Nog niet bekend

Af te lezen is dat respectievelijk 48%, 52% en 51% van de studenten van cohort 2008, 2009 en 2010 na één jaar 60 ECTS heeft behaald. Het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van deze cohorten bedroeg respectievelijk 71%, 64% en 69%.

Van het cohort 2011 behaalde 72% van de studenten na één jaar een positief BSA (60 ECTS). Daarnaast mocht nog 3% van de studenten doorgaan met de studie, omdat ze te maken hadden gehad met persoonlijke omstandigheden. Wanneer het rendement van cohort 2011 wordt vergeleken met het rendement van de voorgaande drie cohorten valt het volgende op:

- Het percentage studenten dat na één jaar 60 ECTS heeft behaald lag bij cohort 2011 veel hoger dan in voorgaande jaren;
- Het percentage studenten van cohort 2011 dat na één jaar een positief BSA heeft behaald lag iets hoger dan het percentage studenten dat dit in voorgaande jaren na twee jaar bereikte;
- Het percentage studenten met persoonlijke omstandigheden was bij cohort 2011 niet erg verschillend van het percentage in voorgaande cohorten.

³⁰ De instroom in de verschillende cohorten bij Psychologie wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 3 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktober telling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2008: 14 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 4 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2009: 5 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 13 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 4 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 10 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 3 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 7 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

³¹ De BSA-gegevens in deze twee kolommen zijn op geaggregeerd niveau aangeleverd door FSW.

Pedagogische Wetenschappen

Aangezien Pedagogische Wetenschappen in 2011 voor het eerst aan de EUR werd aangeboden, zijn er geen historische rendementcijfers beschikbaar. In Tabel 4.4 staan de BSA-gegevens van cohort 2011³². Uit deze tabel is af te lezen dat 65% van de studenten van cohort 2011 na één jaar een positief BSA heeft behaald. Daarnaast mocht nog 9% doorstuderen, omdat ze te maken hadden gehad met persoonlijke omstandigheden.

Tabel 4.4 BSA-rendement cohort 2011 bij Pedagogische Wetenschappen

Cohort	N	BSA na 1 jaar			
		Pos BSA	PO	Neg BSA	1 Feb-staker
2011	92	65,2%	8,7%	10,9%	15,2%
N=	Aantal studenten				
Pos BSA=	Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald				
PO=	Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen				
Neg BSA=	Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen				
1 Feb-staker=	Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie				

Samengevat blijkt uit dit hoofdstuk het volgende over het BSA-rendement van de FSW-opleidingen:

- Het percentage studenten dat na één jaar studie een positief BSA heeft behaald was bij cohort 2011 (tijdens de pilot met de regeling N=N) bij de FSW-opleidingen beduidend hoger dan daarvoor;
- Het percentage studenten dat na één jaar succesvol het eerste bachelor jaar succesvol had afgerond lag bij cohort 2011 iets hoger dan het percentage studenten dat dit voorheen na twee jaar bereikte;
- Het percentage studenten met 'persoonlijke omstandigheden' is vrijwel gelijk gebleven na invoering van de regeling N=N.

³² De instroom in cohort 2011 bij Pedagogische Wetenschappen wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 3 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Er zijn 5 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden en 16 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

Mate van gebruik van de herkansings- en compensatieregeling tijdens N=N

Onderdeel van de pilot met de regeling N=N was dat het aantal herkansingen werd beperkt. Bij de opleidingen Pedagogische Wetenschappen, Psychologie en Sociologie mochten studenten van cohort 2011 maximaal twee blokken en twee practica herkansen. Deze herkansingen vonden plaats in de zomer. Studenten van Pedagogische Wetenschappen en Psychologie mochten alleen herkansen als een behaald resultaat lager was dan een 4,0 of als hun gemiddeld cijfer voorafgaand aan de herkansingen lager was dan een 6,0. In alle andere gevallen mochten studenten van deze opleidingen geen gebruik maken van de herkansingsmogelijkheden. Studenten van Sociologie mochten in de zomerperiode zonder voorwaarden maximaal twee bloktoetsen en twee practica herkansen.

Studenten van Bestuurskunde mochten maximaal 5 modules (bloktoets of atelier³³) herkansen. Deze herkansingen vonden plaats na afloop van het blok dat volgde op de te herkansen toets. Studenten van Bestuurskunde mochten zonder beperkingen gebruik maken van de herkansingen totdat het maximaal aantal toegestane herkansingen van vijf was bereikt. Een volledig overzicht van de herkansingsregeling is te vinden in bijlage 1.

Opgemerkt moet worden dat het verschil in de herkansingsregelingen tussen de opleidingen invloed kan hebben (gehad) op het aantal herkanste toetsen.

Naast beperking van het aantal herkansingen was een ander onderdeel van de pilot met de regeling N=N de invoering van (een vorm van) compensatoir toetsen. Dit houdt in dat studenten onder bepaalde voorwaarden onvoldoendes mochten compenseren met hogere cijfers die ze op andere blokken (vakken) / practica hadden behaald. Voor alle FSW-opleidingen gold dat studenten alleen cijfers hoger dan of gelijk aan 4,0 mochten compenseren.

Studenten van de opleidingen Sociologie en Bestuurskunde mochten onvoldoendes compenseren met hogere cijfers op alle andere curriculumonderdelen in het eerste studiejaar. Bij Psychologie en Pedagogische Wetenschappen zat de compensatieregeling anders in elkaar. Bij deze opleidingen was het eerstejaars curriculum in twee clusters ingedeeld: een kenniscluster en een cluster 'vaardigheden'. Studenten mochten onvoldoendes alleen binnen hetzelfde cluster (kennis dan wel vaardigheden) compenseren.

³³ Vaardigheidsonderwijs.

Een volledig overzicht van de compensatieregeling bij de vier FSW-opleidingen in 2011 staat in Bijlage 1.

Om een beeld te krijgen van het gebruik van de herkansings- en compensatieregeling bij de opleidingen van FSW tijdens de pilot met de regeling N=N zijn de volgende analyses uitgevoerd³⁴:

- Per FSW-opleiding is onderzocht welk deel van de studenten die aan het eind van het eerste studiejaar 60 ECTS hebben behaald gebruik heeft gemaakt van de herkansingsregeling en hoeveel bloktoetsen of vaardigheidstoetsen deze studenten hebben herkanst.
- Per opleiding van FSW is onderzocht welk percentage van de studenten die aan het eind van het eerste studiejaar 60 ECTS hadden behaald gebruik heeft gemaakt van de compensatieregeling. Daarbij is specifiek gekeken naar het aantal onvoldoendes (cijfers < 5,5) op de bloktoetsen en vaardigheidstoetsen die studenten gecompenseerd hebben. Ook is onderzoek gedaan naar de hoogte (of beter gezegd de laagte) van de onvoldoendes die gecompenseerd zijn.

5.1 Mate van gebruik van de herkansingsregeling

Uit Tabel 5.1 is voor elke FSW-opleiding af te lezen welk deel van de studenten van cohort 2011 met een positief BSA aan het eind van het eerste jaar gebruik heeft gemaakt van de herkansingsregeling en in hoeverre deze studenten dat hebben gedaan³⁵.

³⁴ Data zijn op 24 augustus 2012 verkregen uit OSIRIS (tabel toetsresultaat). Het hoogste cijfer op een blok / practicum (eerste aanbod en herkansing samen) is meegenomen in de analyse over compensatoir toetsen. Cijfers op een blok/ practicum die niet in het eerste aanbod zijn behaald, maar in een andere blokperiode zijn aangemerkt als herkansing.

³⁵ Data zijn op 24 augustus 2012 verkregen uit OSIRIS (tabel toetsresultaat). Cijfers op een blok/ practicum die niet in het eerste aanbod zijn behaald, maar in een andere blokperiode zijn aangemerkt als herkansing.

**Tabel 5.1 Percentage studenten en aantal herkansingen per opleiding
(alleen studenten met 60 ECTS)**

		Opleiding							
		Bestuurskunde (n=82)		Sociologie (n=37)		Psychologie (n=196)		Pedagogische Wetenschappen (n=60)	
		N	%	n	%	N	%	N	%
Aantal herkansingen	0	13	15,9%	29	78,4%	158	80,6%	46	76,7%
Bloktoetsen	1	10	12,2%	8	21,6%	12	6,1%	8	13,3%
	2	20	24,4%	0	0,0%	26	13,3%	6	10,0%
	3	25	30,5%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	4	11	13,4%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	5	2	2,4%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	6	1	1,2%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Aantal herkansingen	0	78	95,1%	34	91,9%	186	94,9%	54	90,0%
Practica	1	4	4,9%	3	8,1%	10	5,1%	6	10,0%

Bestuurskunde

Bij de opleiding Bestuurskunde heeft 16% van de studenten die aan het eind van het eerste jaar een positief BSA hebben behaald geen enkele bloktoets herkanst; 12% heeft één bloktoets herkanst, 24% heeft twee bloktoetsen herkanst, 31% drie bloktoetsen en 17% vier of meer bloktoetsen. Bij deze opleiding heeft 95% geen herkansing gedaan bij het vaardigheidsonderwijs (ateliers).

Sociologie

Bij de opleiding Sociologie heeft 78% van de studenten die aan het eind van het eerste jaar een positief BSA hebben behaald geen enkele bloktoets herkanst; 22% heeft één bloktoets herkanst; geen enkele student heeft twee of meer bloktoetsen herkanst. Bij deze opleiding heeft 92% van de studenten geen enkele herkansing bij het vaardigheidsonderwijs gedaan; 8% heeft hier één herkansing gedaan.

Psychologie

Bij de opleiding Psychologie heeft 81% van de studenten die aan het eind van het eerste jaar 60 ECTS hebben behaald geen enkele bloktoets herkanst; 6% heeft één bloktoets herkanst; en 13% heeft twee bloktoetsen herkanst. Bij deze opleiding heeft 95% van de studenten geen enkel practicum herkanst; 5% heeft één practicum herkanst.

Pedagogische Wetenschappen

Ten slotte heeft bij de opleiding Pedagogische Wetenschappen 77% van de studenten die aan het eind van het jaar 60 ECTS hebben behaald geen enkele

bloktoets herkanst; 13% heeft één bloktoets herkanst; en 10% heeft twee bloktoetsen herkanst. Bij deze opleiding heeft 90% van de studenten met 60 ECTS geen enkel practicum herkanst; 10% heeft één practicum herkanst.

Bij elke FSW-opleiding was er een groot verschil tussen de clusters kennis en vaardigheden in de mate waarin studenten herkansingen hebben gedaan. Bloktoetsen werden veel vaker herkanst dan practica (inclusief schrijfonderwijs).

Tussen de FSW-opleidingen zijn er significante verschillen ($p < 0,05$) gevonden in het gemiddeld aantal herkansingen. Bij de opleiding Bestuurskunde was het gemiddeld aantal herkansingen op de bloktoetsen hoger dan bij de andere opleidingen. De meest waarschijnlijke verklaring hiervoor ligt in het feit dat studenten Bestuurskunde gedurende het jaar bloktoetsen mochten herkansen (zie Bijlage 1), terwijl dit voor de andere opleidingen niet gold. Bij de andere opleidingen vonden de herkansingen in de zomer plaats. Bij Psychologie en Pedagogische Wetenschappen mochten studenten in de zomer geen gebruik maken van de herkansingen als ze een gemiddeld cijfer hoger dan of gelijk aan 6,0 hadden en ze geen cijfers onder de 4,0 hadden.

5.2 Mate van gebruik van de compensatieregeling

In Tabel 5.2 is voor elke FSW-opleiding af te lezen welk deel van de studenten van cohort 2011 met een positief BSA aan het eind van het eerste jaar gebruik heeft gemaakt van de compensatieregeling en in welke mate deze studenten dat hebben gedaan³⁶.

³⁶ Data zijn op 24 augustus 2012 verkregen uit OSIRIS (tabel toetsresultaat). Het hoogste cijfer op een blok / practicum (eerste aanbod en herkansing samen) is meegenomen in de analyse over compensatoir toetsen.

Tabel 5.2 Aantal en percentage studenten en aantal gecompenseerde toetsen per FSW- opleiding bij cohort 2011 (alleen studenten met 60 ECTS)

		Opleiding							
		Bestuurskunde (n=82)		Sociologie (n=37)		Psychologie (n=196)		Pedagogische Wetenschappen (n=60)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Aantal gecompenseerde bloktoetsen	0	30	36,7%	19	51,4%	101	51,5%	26	43,3%
	1	19	23,2%	16	43,2%	51	26,0%	18	30,0%
	2	21	25,6%	1	2,7%	35	17,9%	8	13,3%
	3	7	8,5%	1	2,7%	9	4,6%	5	8,3%
	4	3	3,7%	0	0,0%	0	0,0%	3	5,0%
	5	2	2,4%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	6	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Aantal gecompenseerde practica	0	81	98,8%	21	56,8%	161	82,1%	54	90,0%
	1	1	1,2%	13	35,1%	31	15,8%	5	8,3%
	2	0	0,0%	3	8,1%	4	2,0%	1	1,7%

Bestuurskunde

Uit Tabel 5.2 blijkt dat bij de opleiding Bestuurskunde 37% van de studenten van cohort 2011 met een positief BSA aan het eind van het eerste studiejaar geen gebruik heeft gemaakt van de compensatieregeling om onvoldoendes op bloktoetsen te compenseren. 23% van de studenten heeft één onvoldoende cijfer op een bloktoets gecompenseerd; 26% heeft twee onvoldoendes gecompenseerd; en 15% heeft drie, vier of vijf onvoldoendes op een bloktoets gecompenseerd. Uit de tabel blijkt verder dat bij de opleiding Bestuurskunde 99% van de studenten geen gebruik heeft gemaakt van de compensatieregeling om onvoldoende cijfers bij de ateliers (practica) te compenseren.

Sociologie

Bij de opleiding Sociologie heeft 51% van de studenten van cohort 2011 met een positief BSA aan het eind van het eerste studiejaar geen gebruik gemaakt van de compensatieregeling om onvoldoendes op bloktoetsen te compenseren; 43% van de studenten heeft één onvoldoende op een bloktoets gecompenseerd, 3% heeft twee onvoldoendes gecompenseerd, en nog eens 3% heeft drie onvoldoendes gecompenseerd. Geen enkele student heeft meer dan drie onvoldoendes op bloktoetsen gecompenseerd.

Bij deze opleiding heeft 57% geen gebruik hoeven maken van de regeling om onvoldoendes op practica te compenseren; 35% heeft één onvoldoende op een practicum gecompenseerd en 8% heeft 2 onvoldoendes op practica gecompenseerd.

Psychologie

Bij de opleiding Psychologie heeft 52% van de studenten met een positief BSA aan het eind van het eerste jaar geen gebruik gemaakt van de compensatieregeling binnen het cluster 'kennis' (bloktoetsen); 26% van de studenten heeft één onvoldoende binnen dit cluster gecompenseerd, 18% heeft twee onvoldoendes gecompenseerd en 5% heeft drie onvoldoendes gecompenseerd. Geen enkele student heeft meer dan drie onvoldoendes gecompenseerd.

Binnen het cluster 'vaardigheden' heeft 82% van de studenten geen gebruik gemaakt van de compensatieregeling; 16% heeft één onvoldoende gecompenseerd; en 2% heeft twee onvoldoendes gecompenseerd. Geen enkele student heeft meer dan twee onvoldoendes gecompenseerd.

Pedagogische Wetenschappen

Bij de opleiding Pedagogische Wetenschappen geldt dat 43% van de studenten, die het eerste jaar succesvol hadden afgerond, geen gebruik heeft gemaakt van de compensatieregeling binnen het cluster kennis; 30% heeft één onvoldoende op een bloktoets gecompenseerd, 13% twee onvoldoendes, 8% drie onvoldoendes en 5% vier onvoldoendes. Binnen het cluster vaardigheden heeft 90% van de studenten geen gebruik gemaakt van de compensatieregeling.

Bij elke FSW-opleiding was er een groot verschil tussen de clusters kennis en vaardigheden in de mate waarin de compensatie-regeling is gebruikt.

Bloktoetsen zijn significant vaker gecompenseerd dan practica (inclusief schrijfonderwijs)³⁷.

Tussen de FSW-opleidingen zijn er significante verschillen ($p < ,05$) gevonden in het gemiddeld aantal onvoldoendes dat gecompenseerd is. Studenten van Psychologie compenseerden bijvoorbeeld minder onvoldoendes op bloktoetsen dan studenten van Bestuurskunde.

In Tabel 5.3 is af te lezen wat het laagste cijfer is van de studenten van cohort 2011 die aan het eind van het jaar een positief BSA hebben behaald en gebruik hebben gemaakt van de compensatieregeling.

³⁷ $p < ,05$.

Tabel 5.3 Laagste cijfer van studenten van cohort 2011 die een positief BSA hebben behaald (aantallen en percentage studenten)

		Opleiding							
		Bestuurskunde (n=82)		Sociologie (n=37)		Psychologie (n=196)		Pedagogische Wetenschappen (n=60)	
		n	%	n	%	n	%	N	%
Cijfers bloktoetsen	Alle cijfers >=5,5	30	36,7%	19	51,4%	101	51,5%	26	43,3%
	Laagste cijfer 5,0–5,49	19	23,2%	14	37,8%	39	19,9%	14	23,3%
	Laagste cijfer 4,5–4,99	21	25,6%	3	8,1%	46	23,5%	15	25,0%
	Laagste cijfer 4,0–4,49	12	14,6%	1	2,7%	10	5,1%	5	8,3%
Cijfers practica incl. Schrijfonder- wijs	Alle cijfers >=5,5	81	98,8%	21	56,8%	161	82,1%	54	90,0%
	Laagste cijfer 5,0–5,49	1	1,2%	11	29,7%	20	10,2%	3	5,0%
	Laagste cijfer 4,5–4,99	0	0,0%	4	10,8%	15	7,7%	3	5,0%
	Laagste cijfer 4,0–4,49	0	0,0%	1	2,7%	0	0,0%	0	0,0%

Uit Tabel 5.2 is af te lezen dat bij de meeste studenten van cohort 2011 die aan het eind van het eerste jaar een positief BSA hebben behaald en daarbij gebruik hebben gemaakt van de compensatieregeling het laagste cijfer op een bloktoets boven de 4,5 lag. Er waren 12 studenten bij Bestuurskunde (15% van de groep met 60 ECTS), 1 student bij Sociologie (3%), 10 studenten bij Psychologie (5%) en 5 studenten bij Pedagogische Wetenschappen (8%) die met minimaal 1 cijfer lager dan 4,5 op een bloktoets een positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste jaar. Bij de practica heeft één student van de vier FSW-opleidingen een cijfer lager dan een 4,5 gecompenseerd.

Als onderdeel van het N=N onderzoek is onderzocht hoeveel tijd studenten na invoering van de regeling aan hun studie hebben besteed. Dit onderzoek bestond uit twee deelonderzoeken.

In het eerste deelonderzoek is aan alle Bachelor 1 studenten van de opleidingen Bestuurskunde, Sociologie en Pedagogische Wetenschappen die in 2011 met hun studie zijn gestart gevraagd om gedurende twee periodes van drie aaneengesloten weken dagelijks een (online) dagboek bij te houden over hun tijdsbesteding³⁸. Door middel van dit onderzoek is een nauwkeurig beeld gekregen van de hoeveelheid tijd die studenten aan hun studie hebben besteed na invoering van de regeling N=N.

In het tweede deelonderzoek is uit de blokevaluaties van de opleiding Psychologie het gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren van studenten op de blokken (vakken) van cohort 2011 in kaart gebracht en vergeleken met dezelfde gegevens uit de blokevaluaties van voorgaande cohorten³⁹. Door uitvoering van dit deelonderzoek is een antwoord gekregen op de vraag of studenten na invoering van de N=N-regeling meer of minder tijd aan hun studie zijn gaan besteden.

6.1 Tijdsbesteding van studenten volgens dagboekmethode

In de eerste deelstudie is aan alle studenten die in oktober 2011 zijn gestart bij een van de opleidingen Bestuurskunde, Sociologie en Pedagogische Wetenschappen gevraagd om gedurende twee blokken (blok 4, januari/februari 2012, en blok 7, mei 2012) drie weken lang dagelijks in een (online) dagboek bij te houden hoeveel tijd ze aan verschillende activiteiten hebben besteed. In Tabel 6.1 staat een overzicht om welke activiteiten het gaat. Zoals uit deze tabel blijkt is zowel naar verschillende studiegerelateerde activiteiten gevraagd als naar activiteiten die niet verbonden zijn aan de studie. De studenten is gevraagd hun hele dagbesteding in kaart te brengen vanaf het moment van

³⁸ De opleiding Psychologie heeft niet in dit onderzoek geparticipeerd, omdat bij deze opleiding al onderzoek werd gedaan naar de tijdsbesteding van studenten. Deze opleiding wilde voorkomen dat de dagboekstudie interfereerde met hun eigen methode om data met betrekking tot de tijdsbesteding van studenten te verzamelen.

³⁹ Voor dit deelonderzoek zijn alleen gegevens van de opleiding Psychologie gebruikt, omdat de invulling van de vakken van deze opleiding in de periode 2008 tot en met 2011 grotendeels ongewijzigd is. Dit maakt vergelijkbaarheid van de door studenten bestede tijd aan hun studie tussen cohort 2011 en voorgaande cohorten zinvol. Bij de andere FSW-opleidingen is ofwel het curriculum de afgelopen jaren aangepast ofwel zijn de gegevens slechts met één historisch cohort vergelijkbaar. Bij de opleiding Pedagogische Wetenschappen is geen historisch materiaal beschikbaar, omdat deze opleiding in het academisch jaar 2011-2012 voor het eerst aan de Erasmus Universiteit Rotterdam werd aangeboden.

opstaan ('s ochtends) tot het moment waarop ze 's avonds weer naar bed zijn gegaan.

Tabel 6.1 Inhoud activiteitendagboek

Cluster	Activiteiten
Studie	Hoorcollege Groepswork met docent of tutor (werkgroep, onderwijsgroep, atelierbijeenkomst of practicum) Groepswork zonder docent of tutor Zelfstudie (zoals individueel studeren, voorbereiding tentamen of bloktoets) Mentoraat/studieadviseur Tentamen maken
Werk	Bijbaan/werken – studiegerelateerd Bijbaan/werken – niet studiegerelateerd
Ontspanning	Vrije tijd (zoals sporten, uitgaan, tv kijken) Slapen (overdag)
Verzorging	Eten Huishouden of huishoudelijk klusje (zoals koken, schoonmaken, administratie)
Reizen	Onderweg/reistijd
Overig	Bestuurs- of commissiewerk voor studentenvereniging Bestuurs- of commissiewerk voor studievereniging Ziek Anders, namelijk

Aan studenten is gevraagd het online dagboek in blok 4 en 7 in te vullen tijdens de volgende weken:

- Een volwaardige onderwijsweek (week 3 van het blok; zondag tot en met zaterdag);
- De voorbereidingsweek op de bloktoets (week 4 van het blok; zondag tot en met zaterdag);
- De week van de bloktoets (week 5 van het blok; zondag tot en met zaterdag).

Bij de uitvoering van het onderzoek is een door Risbo ontwikkelde internetapplicatie gebruikt. In Figuur 6.1 is een schermafbeelding van deze applicatie opgenomen. Studenten vulden dagelijks per half uur in hoeveel tijd ze aan één van de 17 activiteiten hadden besteed die in Tabel 6.1 staan weergegeven⁴⁰.

⁴⁰ Aangezien het invullen van het dagboek een behoorlijke inspanning van studenten vraagt hebben de respondenten als beloning een cadeaubon van 20 euro gekregen. Dit was van tevoren gecommuniceerd. Bovendien is er ook nog een extra beloning van 100 euro verloot onder alle studenten die het dagboek drie weken lang elke dag hadden ingevuld.

Risbo
Research-Training-Consultancy

Erasmus
ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

Pagina 5 van 6

Dagboek van gisteren

We willen je vragen de dag van gisteren te beschrijven; wat deed je?

	Begin tijd	End tijd	Activiteit
1.	7:30 :		Opstaan
2.	7:30 :	8:30 :	Eten / (persoonlijke) verzorging :
3.	8:30 :	9:00 :	Onderweg / reistijd :
4.	9:00 :	11:00 :	Studie - hoorcollege :
5.	11:00 :	13:00 :	Studie - werkgroep, onderwijsgroep, atelierbijeenkomst of practicum (niet docent/ tutor) :
6.	13:00 :	13:30 :	Eten / (persoonlijke) verzorging :
7.	13:30 :	14:00 :	Onderweg / reistijd :
8.	14:00 :	18:00 :	Bijbaan/ werken - niet studieregelatend :
9.	18:00 :	19:00 :	Huishouden/ huishoudelijk klusje (zoals koken, schoonmaken, administratie) :
10.	19:00 :	20:30 :	Eten / (persoonlijke) verzorging :
11.	20:30 :	23:00 :	Bestuurs-/commissiewerk studentenvereniging :
12.	23:00 :	1:00 :	Vrije tijd (zoals uitgaan, sporten, tv-kijken) :

[Voeg een activiteit toe](#) [Verwijder laatste activiteit](#)

48. 1:00 : Naar bed

[Volgende](#)

Figuur 6.1 Schermafdruck online dagboekmethode

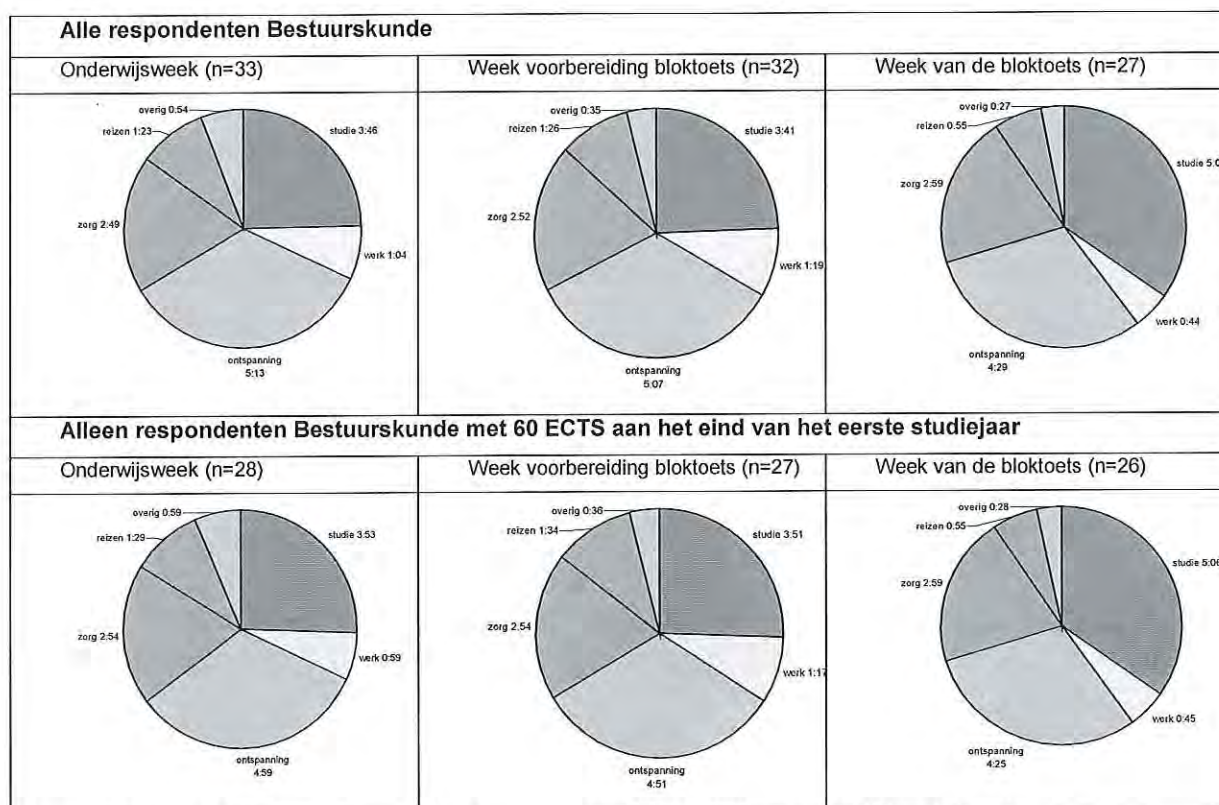
De analyses voor dit onderzoek zijn uitgevoerd per type week, te weten de volwaardige onderwijsweek, de week voorafgaand aan de bloktoets en de week waarin de bloktoets plaatsvond.

Voor elk weektype is bepaald welke studenten het online dagboek in blok 4 en/of blok 7 voldoende hadden ingevuld⁴¹. Alleen deze studenten zijn meegenomen in de analyses. In de rapportage is geen onderscheid gemaakt tussen blok 4 en blok 7 in de gerapporteerde tijd aan verschillende activiteiten, omdat de gerapporteerde tijd in de twee blokken sterke overeenkomsten vertoonde. Voor de overzichtelijkheid zijn in de analyse de verschillende activiteiten van het dagboek samengevoegd in clusters. In Tabel 6.1 staat welke activiteiten bij welk cluster horen.

⁴¹ Voldoende is als volgt gedefinieerd: Studenten hebben voor een type week (onderwijsweek, voorbereidingsweek bloktoets en bloktoetsweek) in blok 4 en/of blok 7 het dagboek op minimaal 6 van de 7 weekdays ingevuld.

Tijdbesteding studenten Bestuurskunde

In Figuur 6.2 is af te lezen hoeveel tijd studenten van Bestuurskunde in uren per dag aan verschillende typen activiteiten in de verschillende typen weken hebben besteed.

Figuur 6.2 Tijd in uren per dag besteed aan verschillende activiteiten door studenten Bestuurskunde

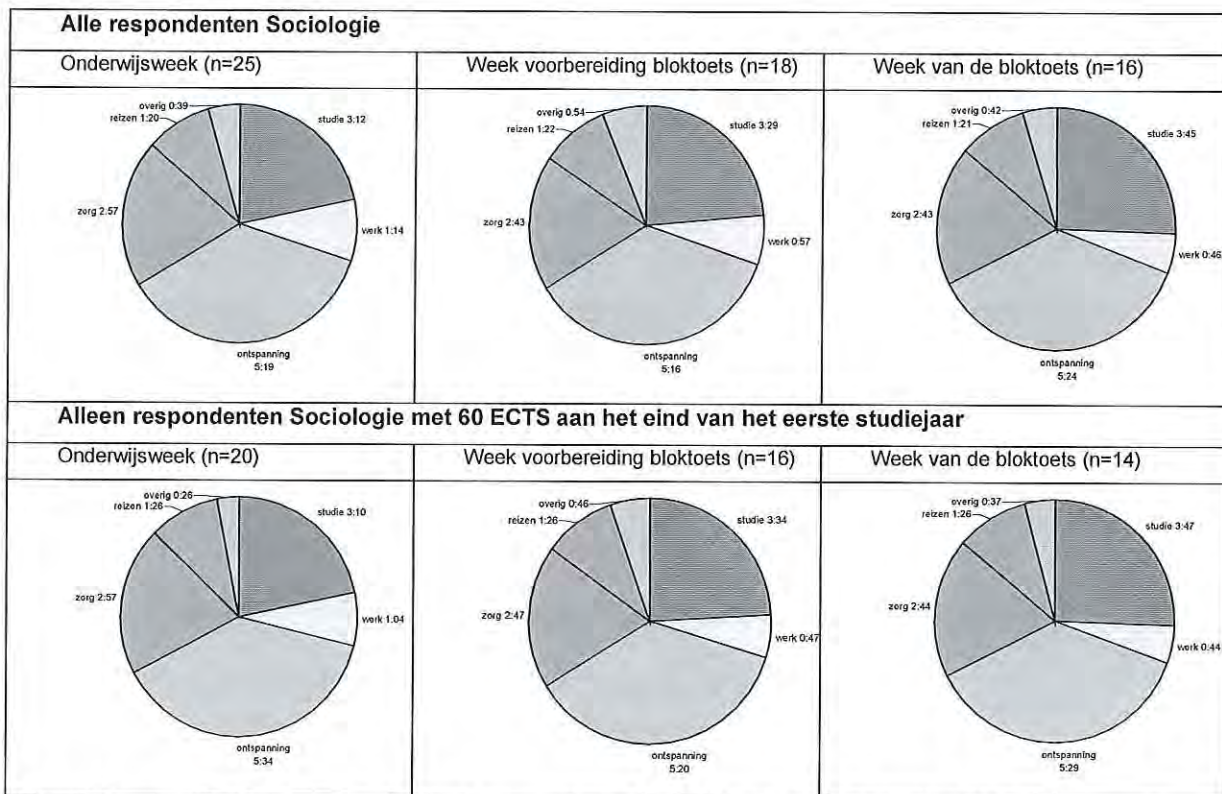
Uit Figuur 6.2 blijkt dat studenten van de opleiding Bestuurskunde tijdens een onderwijsweek gemiddeld 3 uur en 46 minuten per dag aan hun studie hebben besteed. Aangezien dit gemiddelde gebaseerd is op een hele week (inclusief weekend), betekent dit dat de studenten gemiddeld in een onderwijsweek 26 uur en 20 minuten aan hun studie hebben besteed. In de voorbereidingsweek voor de bloktoets hebben de deelnemers aan het onderzoek gemiddeld 3 uur en 41 minuten per dag aan hun studie besteed ofwel gemiddeld 25 uur en 44 minuten per week. In de toetsweek tenslotte hebben de deelnemers gemiddeld 5 uur en 5 minuten per dag aan hun studie besteed ofwel gemiddeld 35 uur en 34 minuten per week.

Wanneer alleen de groep die aan het eind van het jaar een positief BSA heeft behaald (60 ECTS) in ogenschouw wordt genomen dan blijkt dat deze groep gemiddeld per dag 3 uur en 53 minuten aan de studie heeft besteed tijdens een onderwijsweek ofwel gemiddeld 27 uur en 8 minuten per week. Tijdens de

voorbereidingsweek voor de bloktoets heeft deze groep gemiddeld 3 uur en 51 minuten per dag aan de studie heeft besteed ofwel gemiddeld 26 uur en 59 gemiddeld per week. En tijdens de toetsweek heeft de groep gemiddeld 5 uur en 6 minuten per dag aan de studie besteed ofwel gemiddeld 35 uur en 41 minuten per week.

Tijdsbesteding studenten Sociologie

In Figuur 6.3 is af te lezen hoeveel tijd studenten van Sociologie in uren per dag aan verschillende typen activiteiten in de verschillende weken hebben besteed.

Figuur 6.3 Tijd in uren per dag besteed aan verschillende activiteiten door studenten Sociologie

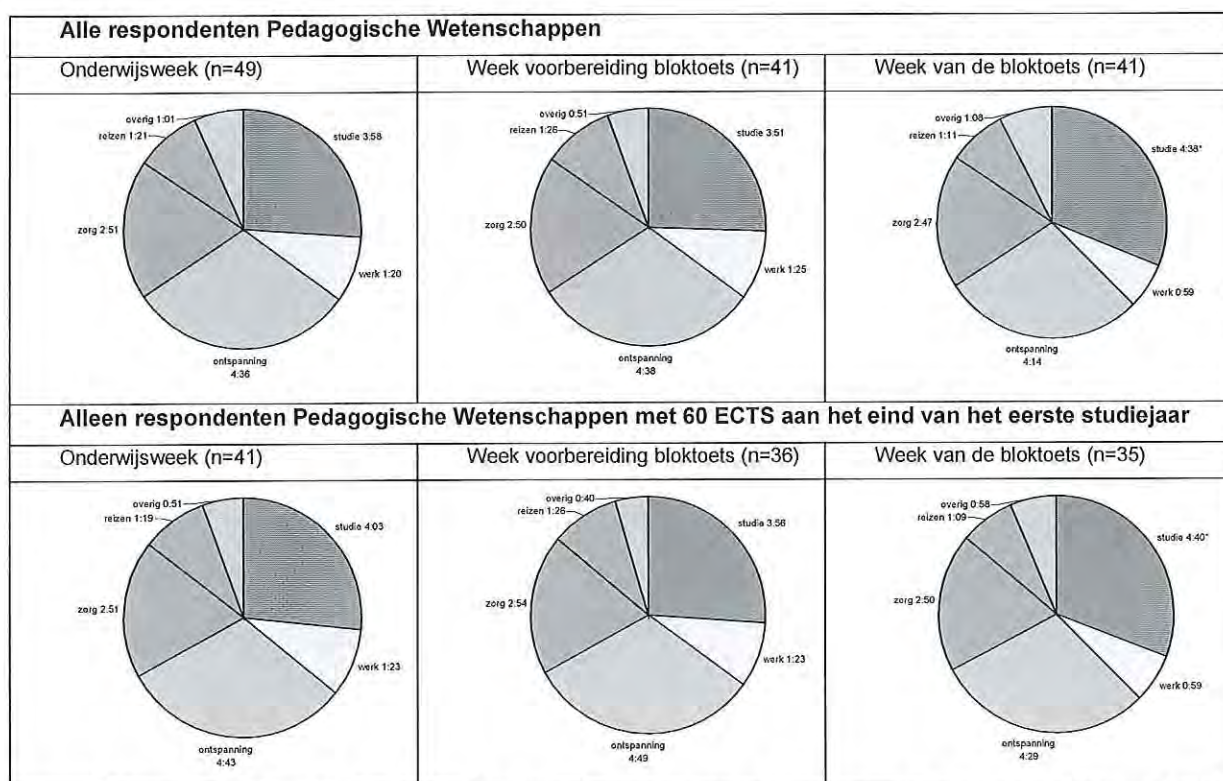
Uit Figuur 6.3 blijkt dat studenten van de opleiding Sociologie tijdens een onderwijsweek gemiddeld 3 uur en 12 minuten per dag aan hun studie hebben besteed ofwel gemiddeld 22 uur en 21 minuten per week. In de voorbereidingsweek voor de bloktoets hebben de studenten gemiddeld 3 uur en 29 minuten per dag aan hun studie besteed ofwel gemiddeld 24 uur en 25 minuten per week. En in de toetsweek hebben de respondenten van Sociologie gemiddeld 3 uur en 45 minuten per dag aan hun studie besteed (gemiddeld 26 uur en 15 minuten per week).

Wanneer alleen de groep die aan het eind van het jaar een positief BSA heeft behaald (60 ECTS) in ogenschouw wordt genomen dan blijkt dat deze groep

tijdens een onderwijsweek gemiddeld 3 uur en 10 minuten per dag aan de studie heeft besteed ofwel gemiddeld 22 uur en 13 minuten per week. Tijdens de voorbereidingsweek op de bloktoets heeft deze groep gemiddeld 3 uur en 34 minuten per dag aan de studie besteed ofwel gemiddeld 24 uur en 56 minuten per week. En in de week van de bloktoets heeft de groep gemiddeld 3 uur en 47 minuten per dag aan de studie besteed ofwel gemiddeld 26 uur en 29 minuten per week.

Tijdbesteding studenten Pedagogische Wetenschappen

In Figuur 6.4 is af te lezen hoeveel tijd studenten van Pedagogische Wetenschappen in uren per dag aan verschillende typen activiteiten in de verschillende weken hebben besteed.

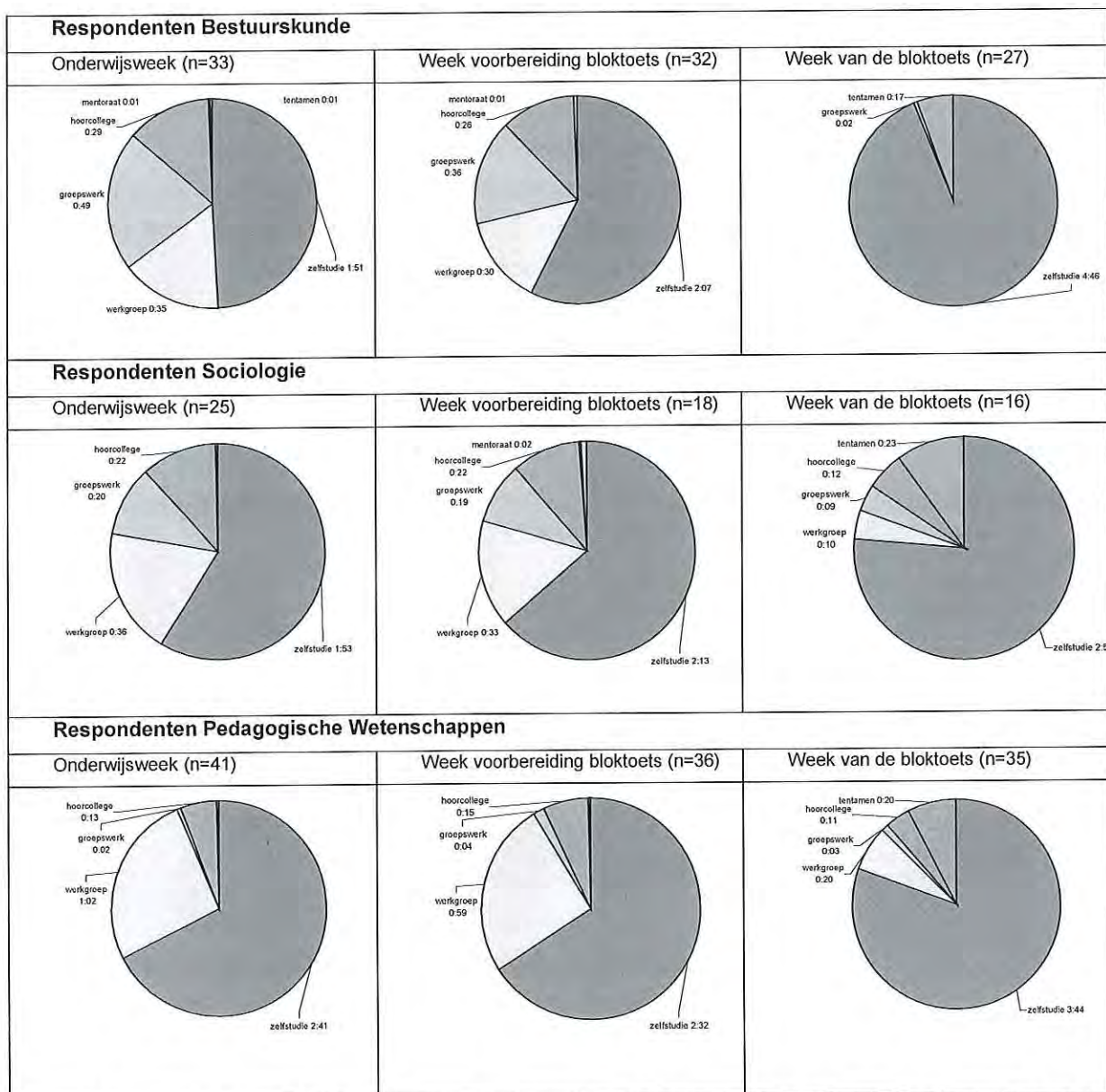

Figuur 6.4 *Tijd in uren per dag besteed aan verschillende activiteiten door studenten Pedagogische Wetenschappen*
 * $p < ,05$ in toetsweek tov collegeweek en voorbereidingsweek

Uit Figuur 6.4 blijkt dat studenten van de opleiding Pedagogische Wetenschappen tijdens een onderwijsweek gemiddeld 3 uur en 58 minuten per dag aan hun studie hebben besteed ofwel gemiddeld 27 uur en 42 minuten per week. In de voorbereidingsweek voor het tentamen hebben de studenten gemiddeld 3 uur en 51 minuten per dag aan hun studie besteed ofwel gemiddeld 27 uur per week. En in de toetsweek hebben de respondenten van Pedagogische Wetenschappen gemiddeld 4 uur en 38 minuten per dag aan hun studie besteed (gemiddeld 32 uur en 28 minuten per week).

De groep met een positief BSA aan het eind van het jaar heeft tijdens een onderwijsweek gemiddeld 4 uur en 3 minuten per dag aan de studie heeft besteed ofwel gemiddeld 28 uur en 19 minuten per week. Tijdens de voorbereidingsweek op de bloktoets heeft deze groep gemiddeld 3 uur en 56 minuten per dag aan de studie besteed ofwel gemiddeld 27 uur en 32 minuten per week. En in de week van de bloktoets heeft de groep gemiddeld 4 uur en 40 minuten per dag aan de studie heeft besteed ofwel gemiddeld 32 uur en 39 minuten per week.

In Figuur 6.5 ten slotte is de tijd (in uren) die studenten van de opleidingen Bestuurskunde, Sociologie en Pedagogische Wetenschappen gemiddeld per dag aan studiegerelateerde activiteiten hebben besteed uitgesplitst naar verschillende soorten activiteiten. Uit deze figuur blijkt dat studenten de meeste tijd aan zelfstudie hebben besteed. Daarnaast hebben ze veel tijd besteed aan de werkgroep en het groepswork.

Figuur 6.5 Tijd in uren per dag besteed aan studiegerelateerde activiteiten door studenten Bestuurskunde, Sociologie en Pedagogische Wetenschappen

6.2 Historische vergelijking van de gerapporteerde zelfstudietijd bij Psychologie

Bij de opleiding Psychologie zijn na afloop van een blok in de blokevaluaties van de pre-N=N-cohorten (cohort 2008 tot en met 2010) en het eerste N=N-cohort (cohort 2011) twee vragen opgenomen over het aantal uren dat studenten gemiddeld per week aan zelfstudie hebben besteed⁴². Het gaat hier

⁴² Omdat de vragen zijn gesteld na afloop van het blok kan er sprake zijn van een recall-effect.

dus om uren die studenten naast de geprogrammeerde contacturen aan hun studie hebben besteed.

De twee vragen die gesteld zijn over de zelfstudie-uren luiden:

- Hoeveel tijd heeft u gemiddeld genomen per week aan zelfstudie voor de onderwijsgroep besteed? Vul het antwoord in hele uren in.
- Hoeveel tijd heeft u gemiddeld genomen per week aan zelfstudie voor de overige onderwijsonderdelen besteed? (denk aan practica, opdrachten, presentaties, enz.). Vul het antwoord in hele uren in.

Het totaal aantal gerapporteerde zelfstudie-uren op deze twee vragen is bepaald en gebruikt in de analyses. In Tabel 6.2 is per blok het gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren per week van de responderende studenten van cohort 2011 en de voorgaande cohorten tegen elkaar afgezet.

Tabel 6.2 Gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren op blokevaluaties bij Psychologie (alle respondenten; cohort 2008 tot en met 2011)⁴³

Cohort	Sociale Psychologie		Persoonlijkheidsleer		Cognitieve psychologie		Ontwikkelingspsychologie		Klinische psychologie		Arbeids- en Organisatiepsychologie		Onderwijspsychologie	
	n	Gem	n	Gem	n	Gem	n	Gem	n	Gem	n	Gem	n	Gem
2008	244	19,68	235	22,23	225	19,84	213	21,82	208	19,16	206	19,73	200	19,04
2009	259	17,16	250	21,71	240	20,03	227	20,10	217	18,41	213	18,98	215	17,53
2010	269	21,32	263	23,86	246	21,57	238	20,39	236	18,53	227	19,20	226	18,46
2011	259	24,10*	244	25,15**	230	20,50	238	21,20	229	20,32	220	21,43	218	20,93***

* Gerapporteerde zelfstudietijd bij cohort 2011 lag hoger dan bij cohort 2008, 2009 en 2010 ($p < ,05$)

** Gerapporteerde zelfstudietijd bij cohort 2011 lag hoger dan bij cohort 2008 en 2009 ($p < ,05$)

*** Gerapporteerde zelfstudietijd bij cohort 2011 lag hoger dan bij cohort 2009 ($p < ,05$)

Uit ANOVA-toetsen is gebleken dat de verschillen in gerapporteerde uren tussen de verschillende cohorten bij drie van de zeven gepresenteerde blokken in Tabel 6.2 significant was⁴⁴. Het betreft de eerste twee blokken, Sociale Psychologie ($F(3,1027) = 19,45$, $p = .000$) en Persoonlijkheidsleer ($F(3,988) = 5,51$, $p = .001$), en het laatste blok, Onderwijspsychologie ($F(3,855) = 3,93$, $p = .008$). Bij het eerste blok (Sociale Psychologie) was de gerapporteerde tijd in het academisch jaar 2011-2012 hoger dan bij de voorgaande drie cohorten⁴⁵. Bij de andere blokken was er geen significant verschil in gerapporteerde zelfstudietijd tussen cohort 2011 en cohort 2010.

⁴³ Alleen significante verschillen tussen cohort 2011 en voorgaande cohorten zijn weergegeven. Voor één blok zijn de gerapporteerde uren niet gepresenteerd, omdat de vragen over de zelfstudie-uren in de blokevaluaties in het academisch jaar 2011-2012 niet identiek waren aan die van voorgaande jaren.

⁴⁴ $p < ,05$.

⁴⁵ Tukey HSD toets; $p < ,05$.

Dezelfde analyse is nogmaals uitgevoerd, maar dan alleen voor de groep die na één jaar studie een (voorlopig) positief BSA heeft behaald⁴⁶. De resultaten staan in Tabel 6.3.

Tabel 6.3 Gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren op blokevaluaties bij Psychologie (alleen studenten met een (voorlopig) positief BSA; cohort 2008 tot en met 2011)⁴⁷

Cohort	Sociale Psychologie		Persoonlijkheidsleer		Cognitieve psychologie		Ontwikkelingspsychologie		Klinische psychologie		Arbeids- en Organisatiepsychologie		Onderwijspsychologie	
	N	Gem	n	Gem	n	Gem	n	Gem	n	Gem	n	Gem	n	Gem
2008	172	19,67	166	22,00	172	19,94	161	22,29	170	19,31	170	19,91	169	18,94
2009	172	17,64	170	21,96	175	20,46	170	19,96	168	18,92	170	19,12	171	17,44
2010	188	20,81	187	23,66	188	20,80	185	19,82	185	17,74	183	18,39	183	17,48
2011	188	24,20*	185	25,17**	185	20,46	190	20,71	189	19,69	187	21,22	187	20,47***

* Gerapporteerde zelfstudietijd bij cohort 2011 lag hoger dan bij cohort 2008, 2009 en 2010 ($p < ,05$)

** Gerapporteerde zelfstudietijd bij cohort 2011 lag hoger dan bij cohort 2008 en 2009 ($p < ,05$)

*** Gerapporteerde zelfstudietijd bij cohort 2011 lag hoger dan bij cohort 2009 en 2010 ($p < ,05$)

Uit ANOVA-toetsen is gebleken dat de verschillen in gerapporteerde uren tussen de verschillende cohorten bij drie van de zeven gepresenteerde blokken in Tabel 6.3 significant was. Het betreft de blokken Sociale Psychologie ($F(3,716) = 12,94$, $p = .000$), Persoonlijkheidsleer ($F(3,704) = 3,20$, $p = .009$) en Onderwijspsychologie ($F(3,706) = 3,41$, $p = .017$). Bij het eerste en laatste blok was de gerapporteerde tijd in het academisch jaar 2011-2012 hoger dan in het jaar ervoor⁴⁸.

Tenslotte is dezelfde analyse uitgevoerd, voor de groep die geen (voorlopig) positief BSA heeft behaald na één jaar studie. De resultaten staan in Tabel 6.4.

⁴⁶ Voor cohort 2011 is alleen de groep met een positief BSA (60 ECTS) meegenomen in de analyses; voor cohort 2008 tot en met 2010 de groep met een positief BSA (60 ECTS) en de groep met een voorlopig positief BSA (40-59 ECTS).

⁴⁷ Alleen significante verschillen tussen cohort 2011 en voorgaande cohorten zijn weergegeven. Voor één blok zijn de gerapporteerde uren niet gepresenteerd, omdat de vragen over de zelfstudie-uren in de blokevaluaties in het academisch jaar 2011-2012 niet identiek waren aan die van voorgaande jaren.

⁴⁸ Tukey HSD toets.

Tabel 6.4 Gemiddeld aantal gerapporteerde zelfstudie-uren op blokevaluaties bij Psychologie (alleen studenten zonder (voorlopig) positief BSA na één jaar; cohort 2008 tot en met 2011)⁴⁹

Cohort	Sociale Psychologie		Persoonlijkheidsleer		Cognitieve psychologie		Ontwikkelingspsychologie		Klinische psychologie		Arbeids- en Organisatiepsychologie		Onderwijspsychologie	
	n	Gem	n	Gem	N	Gem	n	Gem	n	Gem	n	Gem	n	Gem
2008	72	19,72	69	22,80	53	19,49	52	20,37	38	18,53	36	18,92	31	19,58
2009	87	16,21	80	21,18	65	18,86	57	20,51	49	16,65	43	18,44	44	17,89
2010	81	22,48	76	24,37	58	24,05	53	22,36	51	21,39	44	22,57	43	22,63
2011	71	23,86*	59	25,07	45	20,62	48	23,17	40	23,28	33	22,58	31	23,71

* Gerapporteerde zelfstudietijd bij cohort 2011 lag hoger dan bij cohort 2009 ($p < ,05$)

Uit ANOVA-toetsen is gebleken dat voor deze subgroep alleen op het eerste blok (Sociale Psychologie) een significant verschil in gerapporteerde zelfstudietijd is gevonden tussen de cohorten 2008 tot en met 2011 ($F(3,307) = 7,03, p = .000$). Het verschil tussen cohort 2011 en cohort 2010 bij dit blok was echter niet significant⁵⁰.

⁴⁹ Alleen significante verschillen tussen cohort 2011 en voorgaande cohorten zijn weergegeven. Voor één blok zijn de gerapporteerde uren niet gepresenteerd, omdat de vragen over de zelfstudie-uren in de blokevaluaties in het academisch jaar 2011-2012 niet identiek waren aan die van voorgaande jaren.

⁵⁰ Tukey HSD toets.

Hoofdstuk 7 N=N en de waardering van studenten

In het N=N-onderzoek is onderzocht of de invoering van de N=N-regeling mogelijk invloed heeft gehad op de waardering van studenten voor de blokken en practica. Om een antwoord op deze vraag te krijgen zijn de blokevaluaties van de opleiding Psychologie gebruikt⁵¹. Bij deze opleiding zijn aan studenten van cohort 2011, maar ook aan studenten van de voorgaande drie cohorten (2008-2010) na elk blok onder andere de volgende vragen in het evaluatieformulier voorgelegd:

- Als u het onderwijs in dit blok een schoolcijfer (1-10) zou moeten geven, welk cijfer geeft u dan?
- Waardeer het practicum door middel van een schoolcijfer (1-10);

De gemiddelde waardering van studenten voor elk blok en elk practicum zijn per cohort in kaart gebracht. De waardering in cohort 2011 is vergeleken met die van voorgaande cohorten. Onderzocht is of studenten na invoering van de N=N-regeling de blokken en practica beter zijn gaan beoordelen of niet. In Tabel 7.1 is de waardering voor de blokken en practica af te lezen voor de totale groep van respondenten.

Tabel 7.1 Gemiddelde waardering van studenten voor de blokken en practica bij Psychologie (alle respondenten; cohort 2008 tot en met 2011)⁵²

Cohort	Sociale Psychologie		Persoonlijkheidsleer		Cognitieve psychologie		Ontwikkelingspsychologie		Klinische psychologie		Arbeids- en Organisatiepsychologie		Onderwijspsychologie	
	Blok	Pract.	Blok	Pract.	Blok	Pract.	Blok	Pract.	Blok	Pract.	Blok	Pract.	Blok	Pract.
2008	7,76	6,78	7,06	7,24	7,32	6,62	7,36	7,02	7,66	7,26	7,12	7,09	7,25	6,73
2009	7,72	6,60	7,06	7,22	7,06	5,88	7,47	7,11	7,53	7,30	6,93	6,59	7,03	6,41
2010	7,69	6,68	7,16	7,06	6,86	5,67	7,16	6,70	7,56	7,22	7,06	6,75	6,88	6,22
2011	7,61	6,49*	7,15	6,91**	6,97*	6,08***	7,11**	6,75**	7,40*	7,10	7,12	6,75*	6,80**	6,18*

* Waardering in 2008 hoger dan in 2011 ($p < ,05$)

** Waardering in 2008 en 2009 hoger dan in 2011 ($p < ,05$)

*** Waardering in 2008 hoger dan in 2011; waardering in 2011 hoger dan in 2010 ($p < ,05$)

⁵¹ Voor dit deelonderzoek zijn alleen gegevens van de opleiding Psychologie gebruikt, omdat de invulling van de vakken van deze opleiding in de periode 2008 tot en met 2011 grotendeels ongewijzigd is. Dit maakt vergelijkbaarheid van de door studenten bestede tijd aan hun studie tussen cohort 2011 en voorgaande cohorten zinvol. Bij de andere FSW-opleidingen is ofwel het curriculum de afgelopen jaren aangepast ofwel zijn de gegevens slechts met één historisch cohort vergelijkbaar. Bij de opleiding Pedagogische Wetenschappen is geen historisch materiaal beschikbaar, omdat deze opleiding in het academisch jaar 2011-2012 voor het eerst aan de Erasmus Universiteit Rotterdam werd aangeboden.

⁵² Alleen significante verschillen tussen cohort 2011 en voorgaande cohorten zijn weergegeven. Voor één blok zijn de gerapporteerde uren niet gepresenteerd, omdat de vragen over de waardering van de blokken en practica in de blokevaluaties in het academisch jaar 2011-2012 niet identiek waren aan die van voorgaande jaren.

Uit Tabel 7.1 blijkt dat er geen significante verschillen waren in de waardering van de blokken tussen cohort 2011 en cohort 2010⁵³. Er was wel één practicum dat in het academisch jaar 2011-2012 significant beter werd gewaardeerd dan in het jaar ervoor.

Voor de groep studenten die aan het eind van het eerste jaar een (voorlopig) positief BSA heeft behaald is de waardering voor de blokken en practica apart in kaart gebracht⁵⁴. De resultaten zijn te vinden in Tabel 7.2.

Tabel 7.2 Gemiddelde waardering van studenten voor de blokken en practica bij Psychologie (alleen studenten met een (voorlopig) positief BSA; cohort 2008 tot en met 2011)⁵⁵

Cohort	Sociale Psychologie		Persoonlijkheidsleer		Cognitieve psychologie		Ontwikkelingspsychologie		Klinische psychologie		Arbeids- en Organisatiepsychologie		Onderwijspsychologie	
	Blok	Pract.	Blok	Pract.	Blok	Pract.	Blok	Pract.	Blok	Pract.	Blok	Pract.	Blok	Pract.
2008	7,80	6,80	7,04	7,28	7,37	6,76	7,35	7,06	7,67	7,28	7,12	7,15	7,27	6,76
2009	7,73	6,60	7,07	7,25	7,10	5,91	7,51	7,11	7,48	7,25	6,98	6,64	7,03	6,45
2010	7,73	6,68	7,16	7,03	6,86	5,66	7,18	6,70	7,60	7,22	7,06	6,71	6,90	6,23
2011	7,65	6,54*	7,20	7,05	6,97**	6,06***	7,14****	6,76**	7,44*	7,09	7,11	6,74*	6,78**	6,20*
* Waardering in 2008 hoger dan in 2011 ($p < ,05$)														
** Waardering in 2008 en 2009 hoger dan in 2011 ($p < ,05$)														
*** Waardering in 2008 hoger dan in 2011; waardering in 2011 hoger dan in 2010 ($p < ,05$)														
**** Waardering in 2009 hoger dan in 2011 ($p < ,05$)														

Uit Tabel 7.2 blijkt dat er geen significante verschillen waren in de waardering van de blokken tussen cohort 2011 en 2010⁵⁶. Eén practicum werd in het academisch jaar 2011-2012 beter gewaardeerd dan het jaar ervoor. Deze resultaten komen overeen met de resultaten die voor de hele groep respondenten zijn gevonden (zie Tabel 7.1).

⁵³ Tukey HSD toets.

⁵⁴ Voor cohort 2011 is alleen de groep met een positief BSA (60 ECTS) meegenomen in de analyses; voor cohort 2008 tot en met 2010 de groep met een positief BSA (60 ECTS) en de groep met een voorlopig positief BSA (40-59 ECTS).

⁵⁵ Alleen significante verschillen tussen cohort 2011 en voorgaande cohorten zijn weergegeven. Voor één blok zijn de gerapporteerde uren niet gepresenteerd, omdat de vragen over de waardering van de blokken en practica in de blokevaluaties in het academisch jaar 2011-2012 niet identiek waren aan die van voorgaande jaren.

⁵⁶ Tukey HSD toets.

Vroegtijdige identificatie van studenten die geen 60 ECTS in één jaar hebben behaald

Als laatste onderdeel van het N=N onderzoek is nagegaan of het mogelijk is om studenten van cohort 2011 die aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (60 ECTS) hebben behaald vroegtijdig te identificeren op basis van hun deelname aan en prestatie op de eerste bloktoets dan wel op basis van hun deelname aan en prestatie op de eerste twee bloktoetsen.

Per FSW-opleiding zijn de resultaten van studenten op het eerste aanbod van de eerste bloktoets in het academisch jaar 2011-2012 verzameld⁵⁷. Studenten zijn op basis van hun deelname en prestatie op de eerste bloktoets ingedeeld in de volgende subgroepen:

- Subgroep 1: Heeft niet deelgenomen aan de bloktoets;
- Subgroep 2: Heeft de bloktoets gemaakt, maar niet gehaald (cijfer < 5,5);
- Subgroep 3: Heeft de bloktoets gemaakt en gehaald (cijfer >= 5,5);

Per opleiding is voor elke subgroep vastgesteld welk percentage van de studenten aan het eind van het eerste studiejaar geen 60 ECTS heeft behaald. In Tabel 8.1 staan de resultaten weergegeven.

Tabel 8.1 Percentage studenten per opleiding en per subgroep die geen 60 ECTS hebben behaald aan het eind van het eerste studiejaar (op basis van deelname aan en prestatie op eerste bloktoets)

Subgroepen	Bestuurskunde		Sociologie		Psychologie		Pedagogische Wetenschappen	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Eerste bloktoets niet gedaan	13	100%	15	100%	13	100%	5	100%
Eerste bloktoets niet gehaald	55	47%	6	67%	78	51%	6	67%
Eerste bloktoets gehaald	64	17%	46	24%	183	14%	81	28%
Totale BSA-cohort	132	38%	67	45%	274	29%	92	35%

De resultaten in Tabel 8.1 laten zien dat alle FSW-studenten van cohort 2011 die niet hebben meegedaan aan de eerste bloktoets geen positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste studiejaar. Van de studenten die de eerste bloktoets wel hebben gemaakt, maar niet hebben gehaald (cijfer lager dan 5,5) heeft ook een redelijk groot percentage geen 60 ECTS behaald aan het eind van het eerste jaar (respectievelijk 47%, 67%, 51% en 67% bij Bestuurskunde, Sociologie, Psychologie en Pedagogische Wetenschappen). Van de studenten die de eerste bloktoets wel hebben gehaald (minimaal cijfer van 5,5) is een

⁵⁷ Data zijn op 24 augustus 2012 verkregen uit OSIRIS (tabel toetsresultaat).

aanzienlijk percentage er in geslaagd om het eerste studiejaar succesvol af te ronden (respectievelijk 83%, 76%, 86% en 72% bij Bestuurskunde, Sociologie, Psychologie en Pedagogische Wetenschappen).

Op basis van de resultaten op de eerste twee bloktoetsen is een soortgelijke analyse uitgevoerd. Studenten zijn op basis van hun deelname aan en prestatie op de eerste twee bloktoetsen ingedeeld in de volgende subgroepen:

- Subgroep 1: Heeft niet deelgenomen aan beide bloktoetsen;
- Subgroep 2: Heeft beide bloktoetsen niet gehaald (beide cijfers < 5,5);
- Subgroep 3: Heeft één van de twee bloktoetsen gehaald (met een minimaal cijfer van 5,5);
- Subgroep 4: Heeft beide bloktoetsen gehaald

Per opleiding is voor elke subgroep vastgesteld welk percentage van de studenten aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA heeft behaald. In Tabel 8.2 staan de resultaten weergegeven.

Tabel 8.2 Percentage studenten per opleiding en per subgroep die geen 60 ECTS hebben behaald aan het eind van het eerste studiejaar (op basis van deelname aan en prestatie op eerste twee bloktoetsen)

Subgroepen	Bestuurskunde		Sociologie		Psychologie		Pedagogische Wetenschappen	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Beide bloktoetsen niet gedaan	13	100%	14	100%	12	100%	4	100%
Beide bloktoetsen niet gehaald	35	66%	3	67%	30	60%	5	100%
Eén van de twee bloktoetsen gehaald	37	30%	13	69%	70	46%	13	69%
Beide bloktoetsen gehaald	47	6%	37	14%	162	10%	70	20%
Totale BSA-cohort	132	38%	67	45%	274	29%	92	35%

Uit Tabel 8.2 blijkt dat alle FSW-studenten die de eerste twee bloktoetsen niet hebben gemaakt geen positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste studiejaar. Van de studenten die van de eerste twee bloktoetsen er geen één hebben gehaald heeft ook een groot percentage geen 60 ECTS gehaald aan het eind van het eerste studiejaar (respectievelijk 66%, 67%, 60% en 100% bij Bestuurskunde, Sociologie, Psychologie en Pedagogische Wetenschappen). Van de studenten die daarentegen de beide eerste twee bloktoetsen met minimaal een 5,5 hebben afgesloten heeft een groot percentage wel 60 ECTS aan het eind van het eerste studiejaar behaald (respectievelijk 94%, 86%, 90% en 80% bij Bestuurskunde, Sociologie, Psychologie en Pedagogische Wetenschappen).

Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW

	Bestuurskunde	Sociologie	Psychologie	Pedagogische Wetenschappen
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 8 sequentiële blokken met daarnaast vaardigheidsonderwijs in ateliers die parallel lopen aan de blokken. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 15 studenten.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 3 ateliers	- 8 blokken - 7 practica	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs
Compensatie regeling jaar 1	Volledige compensatie	Volledige compensatie	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0	6,0 voor beide clusters	6,0 voor beide clusters
Weging modules	Iedere module heeft een gelijke weging	Alle bloktoetsen hebben een weging van 4, alle practica hebben een weging van 1.	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.
Minimum toegestane cijfer	4,0	4,0	4,0	4,0
Aantal herkansingen	Maximaal 5 modules (bloktoets of atelier)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)
Moment herkansingen	Na afloop van het blok volgend op de te herkansen toets	In de zomer	In de zomer	In de zomer
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.

Bijlage 2.1 Vragenlijst eerstejaarsstudenten FSW

EvaSys	Eerstejaars voltiids studenten FSW	Electric Paper
Erasmus Universiteit Rotterdam	Evaluatie	
FSW		

Mark as shown: ☐ ☒ ☐ ☐ Please use a ball-point pen or a thin felt tip. This form will be processed automatically.
 Correction: ☐ ☐ ☒ ☐ Please follow the examples shown on the left hand side to help optimize the reading results.

1. Algemene inleiding

Beste student,

Deze vragenlijst is uitsluitend bedoeld voor eerstejaars voltiidsstudenten aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie of Sociologie). Val je niet in deze categorie dan hoef je deze vragenlijst niet in te vullen.

De gegevens worden anoniem verwerkt en niet verstrekt aan derden. Bij publicatie van de resultaten zijn jouw antwoorden dus niet tot jou herleidbaar. Het studentnummer wordt uitsluitend gevraagd om de gegevens te kunnen koppelen aan overige relevante gegevens.

Probeer overal een zo eerlijk mogelijk antwoord te geven. Er zijn geen goede of slechte antwoorden.

Alvast bedankt voor het invullen van deze vragenlijst!

1.1 Studentnummer:

1.2 Ik ben eerstejaars voltiidsstudent bij:

- ☐ Bestuurskunde ☐ Pedagogische Wetenschappen ☐ Psychologie
☐ Sociologie

1.3 Geslacht:

- ☐ Man ☐ Vrouw

1.4 Leeftijd:

- ☐ 17 jaar of jonger ☐ 18 jaar ☐ 19 jaar
☐ 20 jaar ☐ 21 jaar ☐ 22 jaar of ouder

2. Studiekeuze

In onderstaande vragen bedoelen we met 'huidige opleiding' de opleiding aan de FSW, waar je recent mee bent gestart. Dus niet een eventuele andere opleiding die je volgt.

2.1 Wat was de belangrijkste reden om je in te schrijven voor je huidige opleiding?

2.2 Heb je serieus overwogen een andere opleiding dan de huidige te volgen? (meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Nee ☐ Ja, dezelfde opleiding aan een andere universiteit ☐ Ja, een andere opleiding aan de FSW
☐ Ja, een andere opleiding aan de EUR (maar niet de FSW) ☐ Ja, een andere opleiding aan een andere universiteit ☐ Ja, een opleiding op het HBO

EvaSys	Eerstejaars volijds studenten FSW	Electric Paper
--------	-----------------------------------	----------------

2. Studiekeuze [Continue]

Bij je huidige opleiding is dit jaar de regeling ingevoerd dat je alle studiepunten van het eerste jaar in één jaar dient te behalen. Onderdeel van de regeling is dat er (extra) compensatiemogelijkheden zijn gecreëerd. Het doel is om meer studenten binnen de gestelde tijd hun opleiding te laten afronden en op die manier langstuderen te voorkomen (vragen 2.3 t/m 2.7).

- 2.3 Was je vóór definitieve inschrijving op de hoogte van deze regeling? ☐ Nee (einde van de vragenlijst, dank je wel!) ☐ Ja
- 2.4 Hoe stond je vóór definitieve inschrijving tegenover de in bovenstaande beschreven regeling? ☐ Zeer positief ☐ Positief ☐ Neutraal
☐ Negatief ☐ Zeer negatief
- 2.5 Eventuele toelichting:
-
- 2.6 Heeft de regeling invloed gehad op je definitieve studiekeuze? ☐ Nee, geen invloed ☐ Ja, enige invloed ☐ Ja, grote invloed

2.7 Eventuele toelichting:

3. Vooropleiding

3.1 Ik heb de volgende opleiding(en) afgerond: (meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ VWO ☐ HBO propedeuse ☐ HBO bachelor
☐ WO bachelor ☐ Buitenlandse opleiding ☐ Geen opleiding die toegang biedt tot de universiteit, ik heb met succes een toelatingsexamen (colloquium doctum) afgelegd
- ☐ Anders

3.2 Sta je op dit moment ook ingeschreven voor een andere opleiding op het HBO of een universiteit?

- ☐ Nee ☐ Ja, mijn recent gestarte opleiding aan de FSW is een nevenstudie ☐ Ja, mijn recent gestarte opleiding aan de FSW is mijn hoofdstudie
- ☐ Ja, al mijn studies beschouw ik als hoofdstudies, zo ook mijn recent gestarte opleiding aan de FSW

EvaSys	Eerstejaars voltijds studenten FSW	Electric Paper
--------	------------------------------------	----------------

3. Vooropleiding [Continue]

- 3.3 Heb je eerder een opleiding op het HBO of een universiteit gevolgd, maar niet afgerond?
- ☐ Nee
- ☐ Ja, ik heb de opleiding niet afgerond, ondanks dat mijn studieprestaties (naar verwachting) voldoende waren om de opleiding te mogen blijven volgen
- ☐ Ja, ik heb de opleiding niet afgerond en had tegenvallende studieprestaties, bijvoorbeeld (kans op) een negatief binend studieadvies

Dank voor het invullen van deze vragenlijst!

Bijlage 2.2 Vragenlijst vooraanmelders FSW die zich niet definitief hebben ingeschreven

EvaSys	Eerstejaars voltijds studenten FSW Telefonisch	Electric Paper
Erasmus Universiteit Rotterdam		Evaluatie
FSW		

Mark as shown: ☐ ☒ ☐ ☐ Please use a ball-point pen or a thin felt tip. This form will be processed automatically.

Correction: ☐ ☐ ☒ ☐ Please follow the examples shown on the left hand side to help optimize the reading results.

1. Algemene inleiding

1.1 Studentnummer:

1.2 Vooraanmelder bij:

☐ Bestuurskunde
☐ Sociologie

☐ Pedagogische Wetenschappen
☐ Vrouw

☐ Psychologie

1.3 Geslacht:

☐ Man

☐ Vrouw

1.4 Leeftijd:

☐ 17 jaar of jonger
☐ 20 jaar

☐ 18 jaar
☐ 21 jaar

☐ 19 jaar
☐ 22 jaar of ouder

2. Studiekeuze

2.1 Heb je je uiteindelijk ingeschreven voor een opleiding op het HBO of universiteit?

☐ Nee, ik ben niet gaan studeren (einde vragenlijst)

☐ Nee, ik stond al ingeschreven voor een opleiding in het hoger onderwijs, de FSW opleiding zou mijn 2e opleiding zijn

☐ Ja, dezelfde opleiding aan een andere universiteit

☐ Ja een andere opleiding aan de FSW (Bsk, Ped., Psych. of Soc.)

☐ Ja, een andere opleiding aan de EUR (maar niet FSW)

☐ Ja, een andere opleiding aan een andere universiteit

2.2 Wat was de belangrijkste reden om je uiteindelijk niet in te schrijven voor de opleiding aan de FSW?

EvaSys	Eerstejaars voltijds studenten FSW Telefonisch	Electric Paper
--------	--	----------------

2. Studiekeuze [Continue]

Bij de FSW is dit jaar de regeling ingevoerd dat je alle studiepunten van het eerste jaar in één jaar dient te behalen. Onderdeel van de regeling is dat er (extra) compensatiemogelijkheden zijn gecreëerd. Het doel is om meer studenten binnen de gestelde tijd hun opleiding te laten afronden en op die manier langstuderen te voorkomen.

- 2.3 Was je vóór definitieve inschrijving op de hoogte van deze regeling? ☐ Nee (einde van de vragenlijst, dank je wel!) ☐ Ja
- 2.4 Hoe stond je vóór definitieve inschrijving tegenover de in bovenstaande beschreven regeling? ☐ Zeer positief ☐ Positief ☐ Neutraal
☐ Negatief ☐ Zeer negatief
- 2.5 Eventuele toelichting:
-
- 2.6 Heeft de regeling invloed gehad op je definitieve studiekeuze? ☐ Nee, geen invloed ☐ Ja, enige invloed ☐ Ja, grote invloed
- 2.7 Eventuele toelichting:
-
- 2.8 Zou je je wel voor de FSW opleiding hebben ingeschreven wanneer deze regeling niet was ingevoerd? ☐ Ja ☐ Nee ☐ Waarschijnlijk wel ☐ Waarschijnlijk niet

3. Vooropleiding

- 3.1 Ik heb de volgende opleiding(en) afgerond: (meerdere antwoorden mogelijk)
☐ VWO	☐ HBO propedeuse	☐ HBO bachelor
☐ WO bachelor	☐ Buitenlandse opleiding	☐ Geen opleiding die toegang biedt tot de universiteit, ik heb met succes een toelatingsexamen (colloquium doctum) afgelegd
☐ Anders		
- 3.2 Heb je eerder een opleiding op het HBO of een universiteit gevolgd maar niet afgerond? ☐ Nee ☐ Ja, ik heb de opleiding niet afgerond, ondanks dat mijn studieprestaties (naar verwachting) voldoende waren om de opleiding te mogen volgen ☐ Ja, ik heb de opleiding niet afgerond en had tegenvallende studieprestaties, bijvoorbeeld (kans op) een negatief bindend studieadvies

Dank voor het invullen van deze vragenlijst!

07.12.13 0-17042

Aan het College van Bestuur
Kamer A2-07
Woudestein
Intern

UNIVERSITEITSRAAD

Bezoekadres Burg. Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010-4082268
Fax 010-4088076
E-mail Universiteitsraad@abd.eur.nl
Internet www.eur.nl/uraad

Ons kenmerk
UR/JB/mp/36336

Uw kenmerk

Datum
22 januari 2013

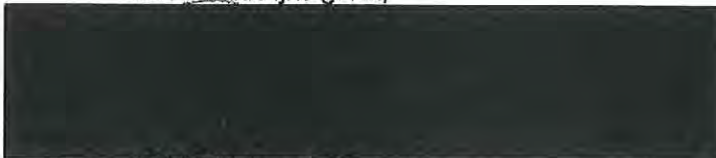
Onderwerp
Nominaal is Normaal

Geacht College,

Tijdens de vergadering van de commissie OOS op 15 januari 2013 is het onderwerp "Nominaal is Normaal" aan de orde gekomen.

De universiteitsraad doet u hierbij een brief over dit onderwerp toekomen.

Met vriendelijke groet,

Griffier Universiteitsraad

Bijlage: 1

Openstaande vragen bespreking N=N (commissie OOS)

ter voorbereiding van de vergadering van 29 januari 2013

Nu het onderzoek naar de effecten van het programma "Nominaal is Normaal" zijn einde nadert, komt de Universiteitsraad toe aan een bespreking van de bevindingen met de betreffende onderzoekers. De commissie OOS heeft het eindrapport over de FSW-pilot in de vergadering van 15 januari besproken. Naar aanleiding van die vergadering heeft de commissie (vooralsnog) één vraag en drie verzoeken. Dhr. Van den Bos heeft aangegeven deze, in aanloop naar bespreking in de Overlegvergadering van 29 januari, graag vooraf te ontvangen.

- Enerzijds wordt het onderzoek bij FSW grote waarde toegedicht, omdat er sprake is van een continu onderwijsbeleid, waardoor effecten van invoering van nieuwe (rand)voorwaarden goed kunnen worden bijgehouden. Anderzijds wordt gesproken van N=N als totaalpakket, waarvan niet kan worden gezegd welke afzonderlijke maatregel, welk effect sorteert. Daar lijkt sprake van een tegenstrijdigheid, die de commissie OOS vooralsnog niet heeft kunnen ophelderen. Graag een reactie.
- Het lijkt mogelijk om de nieuwe BSA-criteria op papier toe te passen op resultaten van eerdere cohorten. Vergelijking van het N=N-cohort met de aldus verkregen resultaten van eerdere cohorten zou een extra perspectief op het verschil in rendement bieden. De commissie verzoekt om deze toepassing.
- Er is mogelijk sprake van een "topgroep", "middengroep" en "ondergroep" van studenten. De topgroep en ondergroep zouden, onafhankelijk van didactisch model, respectievelijk wel en niet slagen. De middengroep is van bijzonder belang, omdat deze groep wel afhankelijk zou zijn van het didactisch model. De onderzoekers hebben gehint op de mogelijkheid het effect van N=N op deze specifieke groep te onderzoeken. De commissie verzoekt om een dergelijk onderzoek.
- De commissie is bezorgd over het effect dat N=N heeft op excellente studenten: minder mogelijkheden een tweede studie te starten, minder ontplooiingsmogelijkheden naast de studie. De commissie verzoekt om nader onderzoek naar de mate van ontplooiing van studenten, naast hun hoofdstudie. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door te kijken hoeveel studenten van het pilotcohort in hun tweede jaar een tweede studie, een onderneming of een excellentietraject zijn gestart en die resultaten te vergelijken met de gegevens van eerdere jaren. De commissie verzoekt om een dergelijk onderzoek.

Memorandum

Aan: College van Bestuur

Van: Institutional Development Office

Kenmerk: IDO/LV

Datum: 29 januari 2013

Onderwerp: Project NisN 2012-2013: Fase 2, de uitgebreide pilot

Samenstelling Projectgroep

[Redacted] (IDO, Projectleiders)
 [Redacted] (IDO, Secretaris)
 [Redacted] (FSW)
 [Redacted] (Risbo)
 [Redacted] (ESHCC)
 [Redacted] (ESE)
 [Redacted] (EMC)
 [Redacted] ESL)
 [Redacted] (FW)
 [Redacted] (RSM)
 [Redacted] (IBMG)

Samenstelling Stuurgroep

[Redacted] (voorzitter)
 [Redacted]
 [Redacted]

Planning

- Projectgroep: elke eerste vrijdag van de maand, 9.30-11.00 uur, AB-12
- Vaste agendapunten (indien van toepassing):
 - o instroom/vooraanmeldingscijfers/aanmeldingen open dagen
 - o medezeggenschap FR/UR
 - o studievoortgangscijfers / onderzoek NisN
 - o landelijke ontwikkelingen i.r.t. NisN.

Naast de vaste agendapunten worden verdiepende thema's besproken:

2012	
Oktober	Onderzoeksopzet NisN
November	Voorlichting / Communicatie (open dag)
December	Studiebegeleiding / Persoonlijke omstandigheden en Good practice

February 5, 2013

2013	
Januari (11!)	Compensatiebeleid (voorbereiding OER)
Februari (15!)	Conceptrapport m.b.t. onderzoek naar instroom en studievoortgang
Maart	Voorlichting / Communicatie (open dag, definitief besluit)
April	Activerend onderwijs
Mei	
Juni	Tussentijdse monitoring studievoortgang
Juli	
Augustus	

Het besluitvormingsproces van het CvB (incl. advies UR) m.b.t. de voortzetting van NisN is een belangrijke issue voor de projectgroep. Het NisN onderzoek zal de basis vormen van dit besluit. Het besluitvormingsproces is als volgt ingericht:

Projectgroep NisN	5 februari 2013
Agendaoverleg RM	18 februari 2013
Opleidingsdirecteuren	18 februari 2013
CvB	28 februari 2013
CvB-Decanen	6 maart 2013
U-raad	26 maart 2013
RvT	21 mei 2013

Extra themabijeenkomst t.b.v. expertise uitwisseling

- studiebegeleiding / studieswitchers
 - o doelgroep: SMC, Studieadviseurs, studentdecanen, studieverenigingen, hogescholen
- externe bijeenkomsten (congressen, presentaties, etc.)

Begroting Project NisN 2013

<u>Voorziene uitgaven 2013</u>	
Projectleider 0,4 FTE*	36.000
Evaluatie implementatie NisN in uitgebreide pilot	75.000
EUR-brede themabijeenkomsten	6.000
Externe bijeenkomsten (congressen, instellingen HO, OCW, e.d.)	4.000
Communicatie	2.000
Totaal	104.900

* Het projectleiderschap is gebaseerd op één jaar. De uitgaven voor de projectleider worden na een half jaar geëvalueerd.

De voorziene uitgaven voor de projectleider, EUR-brede themabijeenkomsten, externe bijeenkomsten en communicatie worden gefinancierd uit de strategische middelen onderwijs. Het onderzoek naar de uitgebreide pilot wordt gefinancierd uit de projectgelden. Nominaal is Normaal die beschikbaar zijn binnen het Risbo-budget.

Aan het Presidium van de Universiteitsraad
Erasmus Universiteit Rotterdam
Kamer ET-38
Woudestein

College van Bestuur
Bezoekadres Burg. Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010 – 408 1111
Fax 010 – 408 9002
E-mail cyb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Ons kenmerk
CvB/RvdB/YD/256.999

Uw kenmerk

Datum
6 maart 2013

Onderwerp
Adviesaanvraag Nominaal is Normaal

Geacht Presidium,

Bijgaand ontvangt u de tussentijdse rapportage van de uitgebreide pilot van Nominaal is Normaal.

Met Nominaal is Normaal hebben we de afgelopen twee jaar het onderwijs en de onderwijskwaliteit aan de Erasmus Universiteit hoog op de agenda gezet. Op veel plaatsen binnen en buiten onze universiteit hebben discussies plaatsgevonden over de maatregelen die Nominaal is Normaal behelzen in relatie tot de kwaliteitsslag die we in ons onderwijs willen maken.

Nominaal is Normaal kent strikt genomen drie elementen, namelijk:

1. BSA van 60 EC
2. Beperkt aantal herkansingen
3. Vorm van compensatoir toetsen

Deze elementen dienen als samenwerkend geheel tot het bevorderen van de doorstroom in het eerste studiejaar van de bacheloropleidingen aan de EUR, zoals is beschreven in het beleidsvoorstel Nominaal is Normaal. Dit beleidsvoorstel heeft het College op 5 april 2011 met u besproken en sindsdien hebben we meermalen Nominaal is Normaal tijdens de maandelijkse overlegvergaderingen geagendeerd. Inmiddels zijn we twee jaar verder en hebben we na een pilotjaar bij FSW ook de resultaten beschikbaar van de uitgebreide pilot die tijdens het huidige collegejaar loopt. Het College biedt u hierbij de rapportage van de onderzoekers van Risbo aan.

Voor het College en uw raad biedt dit rapport belangrijke informatie met betrekking tot de studievoortgangscijfers en de instroomcijfers.

Studievoortgang en Nominaal is Normaal

De eindrapportage van FSW liet zien dat minstens evenveel studenten onder Nominaal is Normaal het eerste jaar in een keer afrondden, waarin dat voorheen binnen twee jaren werd gedaan. Nominaal is Normaal biedt daarmee de studenten een goede start van hun studie en het voordeel dat zij zonder openstaande vakken jaar 2 instromen. De resultaten overtroffen zelfs de gestelde doelen; er vond minder uitval plaats in jaar 1. Bij de eindrapportage bleek dat de eindresultaten in grote lijn overeenkwamen met de voorspellingen in de eerste

tussenrapportage van de FSW-pilot. Op basis van deze voorspelling heeft Risbo wederom een voorspelling gemaakt voor de opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot. Hierbij moet wel benadrukt worden dat het gaat om de resultaten van de eerste 2 tot 4 tentamens (evenals bij de voorspellingen in de FSW-pilot) en de voorspelling is gedaan op basis van de praktijk bij de FSW-pilots. De uitkomsten van de voorspelling treft u in bijgaande rapportage Kort samengevat is de voorspelling dat beduidend meer studenten het eerste jaar in één jaar afronden en dat het totale BSA rendement ten opzichte van voorgaande jaren voor het merendeel van de opleidingen gelijk blijft of toeneemt.

Deze resultaten zijn op 25 februari jl. besproken met de opleidingsdirecteuren. Op basis van hun eigen ervaringen van de afgelopen maanden en kennis van het curriculum geven zij allen aan dat zij geen reden tot zorg zien over de uiteindelijke studie-voortgangresultaten.

Instroomeffecten van Nominaal is Normaal

Risbo heeft in bijgaande rapportage in kaart gebracht hoe de instroom van de betrokken opleidingen in 2012-2013 zich verhoudt tot voorgaande jaren en tot vergelijkbare opleidingen in ons land (zie bijlage).

De conclusie van het rapport is dat bij slechts drie opleidingen een daling is aangetroffen van het relatieve marktaandeel. Het gaat hier om dalingen van 1-2% bij de opleidingen Sociologie, Bestuurskunde en Geschiedenis. Als geheel wint de EUR aan marktaandeel in 2012-2013. Het onderzoek geeft geen aanwijzingen dat Nominaal is Normaal negatieve gevolgen heeft voor de instroom.

Besluitvorming

Een jaar geleden, in maart 2012, hebben we op basis van de tussentijdse rapportage bij FSW en in overleg met betrokken bestuurders en uw raad besloten vooralsnog over te gaan tot een *uitgebreide* pilot en een jaar te wachten met definitieve invoering van Nominaal is Normaal. Met dit besluit, zoals vastgelegd in de brief aan de decanen (d.d. 28 maart 2012, reeds in uw bezit), deelde het College destijds uw zorg dat er mogelijk sprake kon zijn van een instroomrisico. Het College deelde echter niet de overige bezwaren die op het terrein van onderwijskwaliteit en toetsbeleid lagen. Het gezamenlijk standpunt van College en decanen was en is overigens dat de faculteiten eigen wettelijke bevoegdheden hebben op het terrein van onderwijskwaliteit en toetsbeleid.

Gegeven de uitkomsten van de FSW-pilot met betrekking tot de doorstroom van studenten na jaar 1 en de gegevens in bijgaand rapport met betrekking tot het marktaandeel van de EUR-opleidingen zien het College van Bestuur, decanen en opleidingsdirecteuren geen reden om de pilot fase te verlengen of het beleid terug te draaien. Het College komt daarmee tot het voorgenomen besluit Nominaal is Normaal met ingang van het nieuwe collegejaar EUR-breed in te voeren in alle bacheloropleidingen. Graag vernemen wij over dit voorgenomen besluit dit advies.

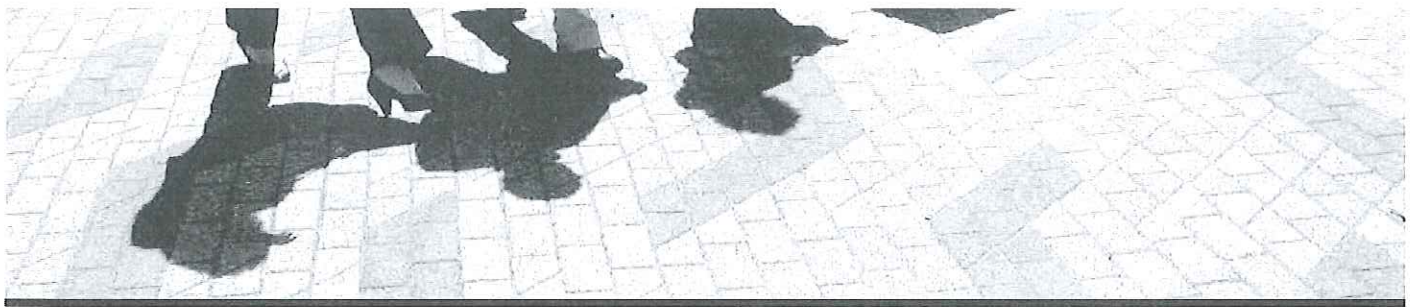
Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

mr P.F.M. van der Meer Mohr
Voorzitter

Bijlagen:

- Tussentijdse rapportage uitgebreide pilot Nominaal is Normaal.
- Overzicht marktaandeel opleidingen EUR

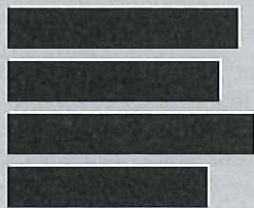
Risbo

Research-Training-Consultancy

Erasmus

Uitgebreide Pilot “Nominaal = Normaal” aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

Tussenrapportage onderzoek (februari 2013)

In samenwerking met de EUR-werkgroep N=N

Uitgebreide Pilot 'Nominaal = Normaal'
aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.
Tussenrapportage onderzoek (februari 2013).

 i.s.m. werkgroep N=N
Rotterdam: Risbo BV / Erasmus Universiteit Rotterdam

Februari 2013

Erasmus Universiteit Rotterdam/Risbo
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141

© Copyright Risbo BV. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het Instituut.

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
Summary	21
Hoofdstuk 1 Inleiding	37
Hoofdstuk 2 N=N en de instroom van studenten	39
2.1 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom ESE-opleidingen	40
2.2 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom ESHCC-opleidingen	47
2.3 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom ESL-opleidingen	53
2.4 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom FSW-opleidingen	60
2.5 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom opleiding iBMG	68
2.6 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom opleidingen RSM	70
2.7 Historische vergelijking instroom opleidingen met N=N-regeling (EUR-breed)	74
Hoofdstuk 3 N=N en het verwachte BSA-rendement	77
3.1 (Verwachte) rendement opleidingen ESE	79
3.2 (Verwachte) rendement opleidingen ESHCC	86
3.3 (Verwachte) rendement opleidingen ESL	91
3.4 (Verwachte) rendement opleidingen FSW	95
3.5 (Verwachte) rendement opleidingen iBMG	101
3.6 (Verwachte) rendement opleidingen RSM	103
Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE	107
Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC	108
Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL	109
Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW	110
Bijlage 5 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG	111
Bijlage 6 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM	112

Samenvatting

Inleiding

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). Op basis van de positieve resultaten van deze pilot heeft FSW besloten om door te gaan met de uitvoering van de regeling N=N. Daarnaast hebben de volgende faculteiten van de EUR besloten om in het academisch jaar 2012-2013 een pilot met de regeling N=N uit te voeren: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Het belangrijkste doel van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed worden daarvoor de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar. Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs;
- Beperking van het aantal herkansingen;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen.

In bijlage 1 tot en met bijlage 6 staat een korte samenvatting van de uitwerking van de regeling N=N bij de verschillende faculteiten en opleidingen van de EUR.

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N onderzoek uit naar de mogelijke invloed van de invoering van de regeling N=N op de instroom van bachelor-studenten en het (verwachte) BSA-rendement.

De belangrijkste resultaten van deze tussenrapportage zijn de volgende:

Instroom

De totale instroom van de EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N is in 2012 met 72 studenten (+ 2%) toegenomen in vergelijking met 2011.

Het landelijk marktaandeel¹ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot is in vergelijking met vorig jaar toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die dit jaar een lager landelijk marktaandeel hebben dan vorig jaar: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

BSA-rendement

Een van de belangrijkste doelen van de invoering van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten. Meer concreet: het behalen van een minimaal even hoog BSA-rendement na één jaar als voorheen na twee jaar werd behaald. Beoogd wordt dat meer studenten met een schone lei aan het tweede jaar beginnen, zonder dat er meer studenten uitvallen. Bij de meeste opleidingen die N=N dit jaar hebben ingevoerd is het de prognose dat zij dit doel kunnen gaan bereiken. Dit geldt voor de opleidingen Economie & Bedrijfseconomie en Fiscale Economie van ESE, Algemene Cultuurwetenschappen en Geschiedenis van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG, en allebei de opleidingen van RSM. Bij de opleidingen Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen en Sociologie van FSW lijkt het BSA-rendement dit jaar op een hoger niveau uit te komen dan in het eerste N=N cohort (academisch jaar 2011-2012). Bij vier opleidingen van de EUR is de prognose dat zij dit academisch jaar mogelijk een lager BSA-rendement na één jaar bereiken dan voorheen na twee jaar het geval was. Bij deze opleidingen ronden naar verwachting wel meer studenten hun eerste jaar binnen één jaar af. Het gaat om de opleidingen: Econometrie en Operationele Research en International Bachelor Economics & Business Economics van ESE, en de opleiding International Bachelor Communication and Media van ESHCC. De opleiding Psychologie van FSW zou dit jaar wellicht op een iets lager BSA-rendement kunnen uitkomen dan bij het eerste N=N cohort (academisch jaar 2011-2012).

¹ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten. Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012.

Een specifiek overzicht van de instroom(-benchmark) en het historisch gerealiseerde BSA-rendement en het verwachte rendement van de opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met N=N wordt hieronder per opleiding gegeven.

N=N en de instroom van studenten

ESE

Instroom Econometrie en Operationele Research

- In 2012 is de instroom bij de opleiding Econometrie en Operationele Research aan de EUR 10% gestegen in vergelijking met 2011.

Instroom International Bachelor Econometrics and Operations Research

- De opleiding International Bachelor Econometrics and Operations Research wordt in het academisch jaar 2012-2013 voor het eerst aan de EUR aangeboden. De instroom bedroeg dit jaar 39 studenten.

Landelijke benchmark Econometrie en Operationele Research/ International Bachelor Econometrics and Operations Research²

- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) is bij de opleiding Econometrie en Operationele Research/ International Bachelor Econometrics and Operations Research in 2012 met 5% toegenomen in vergelijking met 2011.
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Econometrie en Operationele Research/ International Bachelor Econometrics and Operations Research 30% bij zes aanbieders. In 2011 was dit marktaandeel 26%. De EUR boekt in 2012 dus een winst van 4% punt marktaandeel.

Instroom Economie & Bedrijfseconomie

- In 2012 is de instroom bij de opleiding Economie & Bedrijfseconomie aan de EUR in vergelijking met 2011 gedaald (-2%).

Instroom International Bachelor Economics & Business Economics

- In 2012 is de instroom bij de opleiding International Economics & Business Economics aan de EUR in vergelijking met 2011 zeer sterk gestegen (+43%).

² Beide opleidingen hebben de croho-code 56833 waardoor in de benchmark geen onderscheid kan worden gemaakt tussen de Nederlandse en internationale variant van Econometrie en Operationele Research.

Benchmark Economie & Bedrijfseconomie/ International Bachelor Economics & Business Economics³

- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) is bij de opleiding Economie & Bedrijfseconomie/ International Bachelor Economics & Business Economics met 1% toegenomen.
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Economie & Bedrijfseconomie/ International Bachelor Economics & Business Economics 26% bij acht aanbieders. In 2011 was het EUR-marktaandeel 25%; in 2012 is dus sprake van een winst van 1% punt. De EUR is in 2012 marktleider bij deze opleiding.

Fiscale Economie

- De instroom bij Fiscale Economie aan de EUR is in 2012 in vergelijking met 2011 fors gedaald (-17%).
- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) is bij de opleiding Fiscale Economie in 2012 eveneens fors afgenomen in vergelijking met 2011 (-20%).
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Fiscale Economie 26% bij vier aanbieders. In 2011 was het marktaandeel 25% bij vijf aanbieders. Het landelijk marktaandeel van de Universiteit Maastricht en de Universiteit van Amsterdam is in 2012 met respectievelijk 11% punt en 8% punt gestegen in vergelijking met 2011. Bij deze uitkomsten moet worden aangetekend dat de Rijksuniversiteit Groningen deze opleiding vanaf het collegejaar 2012-13 niet meer aanbood.

ESHCC

Algemene Cultuurwetenschappen

- In 2012 is de instroom bij Algemene Cultuurwetenschappen aan de EUR in vergelijking met 2011 gestegen (+7%).
- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij de opleiding Algemene Cultuurwetenschappen is in 2012 met een daling van 45% ten opzichte van 2011 bijna gehalveerd.
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Algemene Cultuurwetenschappen 40% bij vijf aanbieders. In 2011 was dit marktaandeel 27%; een winst van 13% punt waarmee de EUR marktleider bij deze opleiding is geworden. Deze winst gaat samen met een afname

³ Beide opleidingen hebben de croho-code 50950 waardoor in de benchmark geen onderscheid kan worden gemaakt tussen de Nederlandse en internationale variant van Economie & Bedrijfseconomie.

van het marktaandeel voor de Radboud Universiteit Nijmegen en de Universiteit van Amsterdam (respectievelijk 8% punt en 6% punt).

Geschiedenis

- In 2012 is de instroom bij Geschiedenis aan de EUR in vergelijking met 2011 flink gedaald (-40%).
- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) is bij de opleiding Geschiedenis in 2012 vergeleken met 2011 ook fors gedaald (-20%), maar dus minder sterk dan op de EUR.
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Geschiedenis 5% bij zeven aanbieders. In 2011 was het marktaandeel 7%: een verlies dus van 2% punt. Universiteit Leiden boekt in 2012 met 4% punt de grootste winst bij deze opleiding.

International Bachelor Communication and Media

- In 2012 is de instroom bij de EUR-opleiding International Bachelor Communication and Media in vergelijking 2011 behoorlijk gestegen (+12%). Dit komt vooral omdat de numerus fixus van deze opleiding verhoogd is.
- Landelijk biedt alleen de EUR de opleiding International Bachelor Communication and Media aan. Wanneer gekeken wordt naar verwante opleidingen dan blijkt dat de landelijke instroom van deze opleidingen (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) in 2012 met 29% is afgenomen in vergelijking met 2011⁴.
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding International Bachelor Communication and Media 9% bij acht aanbieders (verspreid over in totaal 12 verwante opleidingen). In 2011 was dit marktaandeel 6%. In 2012 is dus sprake van een winst van 3% punt. Samen met de Radboud Universiteit Nijmegen-opleiding beleeft de EUR de sterkste groei. Het marktaandeel van de Universiteit van Amsterdam is met 5% punt gedaald tot 15 procent.

ESL

Criminologie

- In 2012 is de instroom bij Criminologie aan de EUR in vergelijking met 2011 behoorlijk gestegen (+10%).
- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij de opleiding Criminologie is echter in 2012 met 16% afgenomen.

⁴ Onder de croho-code heeft deze opleiding geen concurrenten.

Samenvatting

- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Criminologie 33% bij drie aanbieders. In 2011 was dit marktaandeel 27%. In 2012 is dus sprake van een winst van 6% punt. Bij Universiteit Leiden nam het marktaandeel in 2012 met 6% punt af tot 36 procent.

Fiscaal Recht

- In 2012 is de instroom bij de EUR-opleiding Fiscaal Recht in vergelijking met 2011 gestegen (+5%).
- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) is bij de opleiding Fiscaal Recht echter in 2012 met 14% afgenomen in vergelijking met 2011.
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Fiscaal Recht 24% bij zes aanbieders. In 2011 was dit marktaandeel 20%. In 2012 is dus sprake van een winst van 4% punt marktaandeel. Opvallend is dat vrijwel alle andere aanbieders hun marktaandeel in 2012 zien dalen.

Rechtsgeleerdheid

- In 2012 is de instroom bij de EUR-opleiding Rechtsgeleerdheid in vergelijking met 2011 gestegen (+9%)⁵.
- Daarentegen is de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij de opleiding Rechtsgeleerdheid in 2012 met 14% afgenomen in vergelijking met 2011.
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Rechtsgeleerdheid 12% bij negen aanbieders. In 2011 was dit marktaandeel 9%. Er is in 2012 dus sprake van een winst van 3% punt. Dit is de sterkste groei van alle universiteiten. De sterkste daling van het landelijke marktaandeel vindt plaats bij de Universiteit Leiden (5% punt).

FSW

FSW heeft de regeling Nominaal=Normaal al in het academisch jaar 2011-2012 ingevoerd. Voor deze faculteit is het dus het tweede jaar dat zij de regeling hanteert.

Bestuurskunde

- In 2012 is de instroom bij Bestuurskunde aan de EUR in vergelijking met 2011 flink gedaald (-13%).
- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) is bij de opleiding Bestuurskunde in 2012 met 12% eveneens afgenomen in vergelijking met 2011.

⁵ Inclusief mr. drs. studenten.

- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Bestuurskunde 13% bij zeven aanbieders. In 2011 was dit marktaandeel 14%. Er is in 2012 dus sprake van een verlies van 1% punt marktaandeel. De Universiteit Leiden heeft in 2012 3% punt marktaandeel gewonnen.

Pedagogische Wetenschappen

- In 2012 is de instroom bij Pedagogische Wetenschappen aan de EUR 13% gedaald in vergelijking met 2011.
- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) is bij de opleiding Pedagogische Wetenschappen in 2012 met 23% afgenomen in vergelijking met 2011.
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Pedagogische Wetenschappen 7% bij zeven aanbieders. In 2011 bedroeg dit marktaandeel 6%. Er is in 2012 dus sprake van een winst van 1% punt marktaandeel. Opvallend is de sterke daling van het landelijke marktaandeel van de Radboud Universiteit Nijmegen in 2012 (7% punt).

Psychologie

- In 2012 is de instroom bij Psychologie aan de EUR 8% gedaald in vergelijking met 2011.
- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) is bij de opleiding Psychologie in 2012 met 22% afgenomen in vergelijking met 2011.
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Psychologie 6% bij tien aanbieders. In 2011 bedroeg dit marktaandeel 5%. Er is in 2012 dus sprake van een winst van 1% punt marktaandeel. De Universiteit Utrecht heeft in 2012 te maken gehad met de grootste toename van het marktaandeel (3% punt), de Radboud Universiteit Nijmegen en de Universiteit Leiden met de sterkste daling (2% punt).

Sociologie

- In 2012 is de instroom bij Sociologie aan de EUR in vergelijking met 2011 fors gedaald (-18%).
- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) is bij de opleiding Sociologie in 2012 met 2% afgenomen in vergelijking met 2011.
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Sociologie 13% bij zeven aanbieders. In 2011 bedroeg dit marktaandeel 15%. Er is in 2012 dus sprake van een verlies van 2% punt marktaandeel. De Rijksuniversiteit Groningen heeft in 2012 te maken gehad met een

sterkere daling (6% punt) terwijl het landelijke marktaandeel van de Universiteit Utrecht en de Universiteit van Amsterdam zijn gestegen (respectievelijk 3 en 4% punt).

iBMG

Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)

- In 2012 is de instroom bij Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) aan de EUR in vergelijking met 2011 gedaald (-6%).
- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) is bij deze opleiding in 2012 met 1% afgenomen in vergelijking met 2011.
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR-opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) 20% bij vier aanbieders. In 2011 bedroeg dit marktaandeel 21%. Er is in 2012 dus sprake van een verlies van 1% punt marktaandeel. Dit is een kleiner verlies dan dat van de Universiteit Twente en de Vrije Universiteit (respectievelijk 5 en 2% punt). Het marktaandeel van Universiteit Maastricht is (verder) gestegen van 35% in 2011 naar 44% in 2012.

RSM

Bedrijfskunde

- In 2012 is de instroom bij Bedrijfskunde aan de EUR in vergelijking met 2011 gedaald (-4%).
- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) is bij de opleiding Bedrijfskunde (en een aantal verwante opleidingen) in 2012 met 37% sterk afgenomen in vergelijking met 2011.
- In 2012 was het landelijk marktaandeel van Bedrijfskunde 32% bij zes aanbieders. In 2011 was het marktaandeel 25%. In 2012 was dus sprake van een relatief grote winst van 7% punt marktaandeel. Hiermee is de EUR marktleider. Het landelijk marktaandeel van de Rijksuniversiteit Groningen is in 2012 11% punt gedaald tot 18%.

International Business Administration

- In 2012 is de instroom bij de EUR-opleiding International Business Administration in vergelijking met 2011 flink gestegen (+11%).
- De landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) is bij de opleiding International Business Administration en verwante opleidingen in 2012 met 9% afgenomen in vergelijking met 2011.

- In 2012 was het landelijk marktaandeel van International Business Administration 7% bij zeven aanbieders (verspreid over 18 (verwante) opleidingen). In 2011 was het EUR-marktaandeel 6%. In 2012 was dus sprake van een winst van 1% punt marktaandeel. Opvallend is dat het landelijk marktaandeel van aan International Business Administration verwante opleidingen aan de Rijksuniversiteit Groningen (croho 50645) en de Radboud Universiteit Nijmegen (croho 50645) relatief sterk zijn gedaald (respectievelijk met 7 en 4% punt).

N=N en het verwachte BSA-rendement

Een belangrijk doel van de invoering van de regeling N=N is het realiseren van een zelfde of hoger definitief BSA-rendement na één jaar dan voorheen na twee jaar werd bereikt. Hieronder worden per opleiding de gerealiseerde BSA-rendementen na twee jaar afgezet tegen het verwachte rendement van cohort 2012. Het verwachte rendement van cohort 2012 is bepaald op basis van de participatie en prestaties van studenten op de eerste tentamens (tot en met 15 januari 2013). Op basis hiervan zijn studenten ingedeeld in vijf groepen:

- Groep 1: Heeft alle tentamens gehaald (minimaal cijfer 5,5);
- Groep 2: Heeft minimaal de helft, maar niet alle tentamens gehaald;
- Groep 3: Heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald, maar wel deelgenomen aan tentamens;
- Groep 4: Heeft aan geen enkel tentamen meegedaan;
- Groep 5: Is al met de studie zijn gestopt.

Op basis van de resultaten uit het onderzoek naar de pilot bij FSW is de aanname gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, 34% van groep 3 en 0% van groep 4 en 5 aan het eind van dit academisch jaar een positief BSA zal kunnen halen⁶.

⁶ Zie hoofdstuk 8 in het eindrapport van de pilot bij FSW (Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)).

Het is mogelijk dat niet alle voorspellingen in dit rapport even nauwkeurig zijn op basis van de participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens. Een factor die hierbij een rol speelt is bijvoorbeeld de moeilijkheid van de eerste tentamens/vakken. Als de eerste twee tentamens/vakken bijvoorbeeld een lagere moeilijkheidsgraad hebben in vergelijking met de rest van het eerstejaars curriculum is het mogelijk dat het uiteindelijke rendement wat lager uitkomt dan het voorspelde rendement.

ESE

Econometrie en Operationele Research

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar gemiddeld op ongeveer 60%.
- Van cohort 2012 heeft 34.3% tot nu toe alle (drie) tentamens gehaald (groep 1); 20.3% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 34.9% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 53% kunnen uitkomen. Dat zou iets lager zijn dan het BSA-rendement dat voorheen na twee jaar werd bereikt.

International Bachelor Econometrics and Operations Research

- Deze opleiding wordt in het academisch jaar 2012-2013 voor het eerst aan de EUR aangeboden. Er zijn dus geen historische rendementscijfers beschikbaar.
- Van cohort 2012 heeft 46.2% tot nu toe alle (drie) tentamens gehaald (groep 1); 25.6% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 25.6% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 63% kunnen uitkomen.

Economie & Bedrijfseconomie

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar gemiddeld op ongeveer 58%.
- Van cohort 2012 heeft 43.1% tot nu toe alle (twee) tentamens gehaald (groep 1); 26.9% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 22.0% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind

van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 60% kunnen uitkomen. Dat zou ongeveer hetzelfde BSA-rendement na één jaar betekenen als voorheen na twee jaar werd bereikt.

International Bachelor Economics & Business Economics

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar gemiddeld op ongeveer 72%.
- Van cohort 2012 heeft 48.4% tot nu toe alle (twee) tentamens gehaald (groep 1); 29.3% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 20.1% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 65% kunnen uitkomen. Dat zou iets lager zijn dan het BSA-rendement dat voorheen na twee jaar werd bereikt.

Fiscale Economie

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar gemiddeld op ongeveer 50%.
- Van cohort 2012 heeft 45.1% tot nu toe alle (twee) tentamens gehaald (groep 1); 27.4% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 17.6% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 60% kunnen uitkomen. Dat zou iets hoger zijn dan het BSA-rendement dat voorheen na twee jaar werd bereikt.

ESHCC

Algemene Cultuurwetenschappen

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar gemiddeld op ongeveer 70%.
- Van cohort 2012 heeft 80.3% tot nu toe alle (twee) tentamens gehaald (groep 1); 8.2% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 3.3% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft

gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.

- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 76% kunnen uitkomen. Dat zou iets hoger zijn dan het BSA-rendement dat voorheen na twee jaar werd bereikt.

Geschiedenis

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar tussen de 50 en 60%.
- Van cohort 2012 heeft 47.4% tot nu toe alle (twee) tentamens gehaald (groep 1); 28.1% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 14.0% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 61% kunnen uitkomen. Dat zou ongeveer hetzelfde BSA-rendement na één jaar betekenen als voorheen na twee jaar werd bereikt.

International Bachelor Communication and Media

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar tussen de 77 en 87%.
- Van cohort 2012 heeft 62.2% tot nu toe alle (drie) tentamens gehaald (groep 1); 20.3% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 10.5% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 69% kunnen uitkomen. Dat zou iets lager zijn dan het BSA-rendement dat voorheen na twee jaar werd bereikt.

ESL

Criminologie

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar tussen de 57 en 70%.
- Van cohort 2012 heeft 57.6% tot nu toe alle (twee) tentamens gehaald (groep 1); 28.8% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 10.2% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 70% kunnen uitkomen. Dat zou ongeveer hetzelfde BSA-rendement na één jaar betekenen als voorheen na twee jaar werd bereikt.

Fiscaal Recht

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar tussen de 40 en 55%.
- Van cohort 2012 heeft 42.4% tot nu toe alle (twee) tentamens gehaald (groep 1); 22.0% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 11.9% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 53% kunnen uitkomen. Dat zou ongeveer hetzelfde BSA-rendement na één jaar betekenen als voorheen na twee jaar werd bereikt.

Rechtsgeleerdheid

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar gemiddeld op ongeveer 55%⁷.
- Van cohort 2012 heeft 41.9% tot nu toe alle (twee) tentamens gehaald (groep 1); 33.1% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 14.0% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.

⁷ In de rendementsanalyses zijn de mr. drs. studenten niet meegenomen.

Samenvatting

- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 59% kunnen uitkomen. Het BSA-rendement zou dit cohort na één jaar dus op hetzelfde niveau of wellicht op een iets hoger kunnen uitkomen dan het BSA-rendement dat voorheen na twee jaar werd bereikt.

FSW

De opleidingen van FSW hebben de regeling N=N in het academisch jaar 2011-2012 al ingevoerd.

Bestuurskunde

- Vorig jaar (het jaar van invoering van de regeling N=N) is een BSA-rendement van 62% gerealiseerd.
- Van cohort 2012 heeft 57.5% tot nu toe alle (twee) tentamens gehaald (groep 1); 21.7% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 19.8% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 69% kunnen uitkomen. Dat zou iets hoger zijn dan het BSA-rendement dat in het eerste jaar met de regeling N=N is bereikt.

Pedagogische Wetenschappen

- Vorig jaar (het jaar van invoering van de regeling N=N) is een BSA-rendement van 65% gerealiseerd.
- Van cohort 2012 heeft 65.9% tot nu toe alle (twee) tentamens gehaald (groep 1); 23.5% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 10.6% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 74% kunnen uitkomen. Dat zou iets hoger zijn dan het BSA-rendement dat in het eerste jaar met de regeling N=N is bereikt.

Psychologie

- Vorig jaar (het jaar van invoering van de regeling N=N) is een BSA-rendement na één jaar van 72% gerealiseerd.
- Van cohort 2012 heeft 45.7% tot nu toe alle (twee) tentamens gehaald (groep 1); 39.8% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 14.5% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 67% kunnen uitkomen. Dat zou iets lager zijn dan het BSA-rendement dat in het eerste jaar met de regeling N=N is bereikt.

Sociologie

- Vorig jaar (het jaar van invoering van de regeling N=N) is een BSA-rendement van 55% gerealiseerd.
- Van cohort 2012 heeft 66.1% tot nu toe alle (twee) tentamens gehaald (groep 1); 17.9% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 14.3% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 72% kunnen uitkomen. Dat zou hoger zijn dan het BSA-rendement dat in het eerste jaar met de regeling N=N is bereikt.

iBMG

Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar gemiddeld op ongeveer 54%.
- Van cohort 2012 heeft 40.3% tot nu toe alle (drie) tentamens gehaald (groep 1); 23.9% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 17.2% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind

van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 54% kunnen uitkomen. Dat zou hetzelfde BSA-rendement betekenen als voorheen na twee jaar werd bereikt.

RSM

Bedrijfskunde

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar gemiddeld op ongeveer 45%.
- Van cohort 2012 heeft 40.9% tot nu toe alle (vier) tentamens gehaald (groep 1); 36.5% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 13.7% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 60% kunnen uitkomen. Dat zou iets hoger zijn dan het BSA-rendement dat voorheen na twee jaar werd bereikt.

International Business Administration

- Bij de vorige cohorten lag het definitieve BSA-rendement na twee jaar tussen de 69 en 75%.
- Van cohort 2012 heeft 54.2% tot nu toe alle (vier) tentamens gehaald (groep 1); 32.0% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald (groep 2); en 12.0% heeft wel tentamens gedaan, maar minder dan de helft gehaald (groep 3). De rest van de studenten heeft niet meegedaan aan de tentamens dan wel is al met hun studie gestopt.
- Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van groep 1, 54% van groep 2, en 34% van groep 3 een positief BSA zal kunnen halen aan het eind van dit collegejaar, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 69% kunnen uitkomen. Dat zou ongeveer hetzelfde BSA-rendement zijn als voorheen na twee jaar werd bereikt.

Summary

Introduction

In the academic year 2011-2012, the Faculty of Social Sciences (FSW) at Erasmus University Rotterdam implemented a pilot with the regulation "Nominal is Normal (N=N)." Based on the positive results of this pilot in all four of its major programs, FSW decided to continue with the N=N regulation in 2012. Additionally, five other faculties decided to participate in pilot N=N programs: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM), and the Institute of Health Policy & Management (iBMG).

The most important aim of N=N is to improve the progression of students from year-one of the program into year-two of that same program, so that they can begin the second year without any study delay. The following university-wide measures have been proposed:

- Introduction of 60 ECTS as the minimum credit requirement for year-one;
- Introduction of an active curriculum methodology;
- Limiting the number of allowed re-examinations;
- Introduction of compensation of examination grades.

Contained in the attachments (1-6) are overviews of the N=N regulations for each of the programs from the participating faculties.

Risbo, in cooperation with the workgroup N=N, has researched the possible influences that the introduction of the regulation N=N has had on the enrollment of bachelor students and the (expected) year-one yield in terms of the percentage of students who earn 60 ECTS within one year after the start.

The most important results stemming from this interim report are as follows:

Enrollment

The total enrollment for the programs that participated in this extensive pilot (N=N) for academic year 2012 has increased with 72 students (2%) in comparison to academic year 2011.

The 2012 national market share for the majority of these programs has also increased in comparison to 2011. This includes: all programs from ESE, Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication

and Media from ESHCC, all programs from ESL, Psychologie en Pedagogische Wetenschappen from FSW, and all programs from RSM.

There are four programs whose national market share is lower than in the previous year (2011). This includes: Geschiedenis from ESHCC, Bestuurskunde and Sociologie from FSW and Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) from iBMG.

Year-one yield

The most important aim of N=N is to improve the progression of students from year-one of the program into year-two of that same program. Specifically, the year-one yield, in terms for students earning their propaedeutic certificate within one year after the start, should be equal to the year-two historical levels concerning the propaedeutic certificate. Achieving this will reduce potential study burdens in year-two stemming from missed coursework from year-one. For the majority of the programs that participated in this extensive pilot (N=N) for academic year 2012, the prognoses of year-one yields indicate that this aim will be reached. This includes: Economie & Bedrijfseconomie and Fiscale Economie from ESE, Algemene Cultuurwetenschappen and Geschiedenis from ESHCC, all the programs from ESL, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) from iBMG, and both programs from RSM. For the programs Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen and Sociologie from FSW the prognoses of year-one yields indicate a higher level of year-one yields when compared to the first year of the pilot with N=N (academic year 2011-2012).

For four programs, the prognoses of year-one yields indicate possible lower levels than the year-two historical levels. However, it is expected that in these programs more students complete their first year of the program within one year than before. This includes the programs: Econometrie en Operationele Research and International Bachelor Economics & Business Economics from ESE, and International Bachelor Communication and Media from ESHCC. For Psychologie from FSW, the prognoses of year-one yields indicate a slightly lower level when compared to the first year of the pilot with N=N (academic year 2011-2012).

Below specific overviews of enrollment and the comparison between historical year-two yields and the year-one prognosis per participating program can be found.

N=N and student enrollment

ESE

Econometrie en Operationele Research

- In 2012 there was a 10% increase in student enrollment for "Econometrie en Operationele Research (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.

International Bachelor Econometrics and Operations Research

- Academic year 2012-2013 was the first year that this program was offered at the EUR. In 2012, 39 students enrolled in this program.

National benchmark Econometrie en Operationele Research / International Bachelor Econometrics and Operations Research

- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Econometrie en Operationele Research/ International Bachelor Econometrics en Operations Research increased in 2012 by 5% when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program Econometrie en Operationele Research/ International Bachelor Econometrics en Operations Research had a 30% market share from the six market providers. The EUR market share for this program has risen 4% from the 2011 level of 26%.

Economie & Bedrijfseconomie

- In 2012 there was a 2% decrease in student enrollment for "Economie en Bedrijfseconomie (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.

International Bachelor Economics & Business Economics

- In 2012 there was a large increase (43%) in student enrollment for "International Bachelor Economics & Business Economics (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.

National Benchmark Economie & Bedrijfseconomie /International Bachelor Economics & Business Economics

- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Economie & Bedrijfseconomie/ International Bachelor Economics & Business Economics increased in 2012 by 1% when compared to 2011.

Summary

- In 2012, the EUR program Economie & Bedrijfseconomie /International Bachelor Economics & Business Economics had a 26% market share from the eight market providers. The EUR market share for this program has risen 1% from the 2011 level of 25%. In 2012 the EUR is market leader.

Fiscale Economie

- In 2012 there was a large decrease (17%) in student enrollment for "Fiscale Economie (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Fiscale Economie strongly decreased in 2012 by 20% when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program Fiscale Economie had a 26% market share from the five market providers. The EUR market share for this program has risen 1% from the 2011 level of 25%.
- The market share has risen for both University of Maastricht (+11%) and University of Amsterdam (+8%) when compared to 2011 enrollment levels (note: University of Groningen stopped providing this program in 2012).

ESHCC

Algemene Cultuurwetenschappen

- In 2012 there was a 7% increase in student enrollment for "Algemene Cultuurwetenschappen (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Algemene Cultuurwetenschappen strongly decreased in 2012 by 45% when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program Algemene Cultuurwetenschappen is market leader with a 40% market share from the five market providers. The EUR market share for this program has risen 13% from the 2011 level of 27%. This increase is proportional to the decrease at Radboud University Nijmegen (-8%) and University of Amsterdam (-6%).

Geschiedenis

- In 2012 there was a large decrease (40%) in student enrollment for "Geschiedenis (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Geschiedenis strongly decreased in 2012 by 20% when compared to 2011.

- In 2012, the EUR program Geschiedenis had a 5% market share from the seven market providers. The EUR market share for this program has decreased 2% from the 2011 level of 7%. University of Leiden's 2012 enrollment level has increased by 4%.

International Bachelor Communication and Media

- In 2012 there was a 12% increase in student enrollment for "International Bachelor Communication and Media (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels. This increase is partly due to the fixed enrollment total (numerus fixus) that has been increased for this program.
- The EUR is the only provider for the program International Bachelor Communication and Media. When comparing to similar programs (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment), national enrollment has decreased 29%.
- In 2012, the EUR program International Bachelor Communication and Media" had a 9% market share from the eight market providers. The EUR market share for this program has risen 3% from the 2011 level of 6%.

ESL

Criminologie

- In 2012 there was a 10% increase in student enrollment for "Criminologie (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Criminologie decreased in 2012 by 16 % when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program Criminologie had a 33% market share from the three market providers. The EUR market share for this program has increased 6% from the 2011 level of 27%. University of Leiden's 2012 enrollment level has decreased by 6% to 36%.

Fiscaal Recht

- In 2012 there was a 5% increase in student enrollment for "Fiscaal Recht (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Fiscaal Recht decreased in 2012 by 14 % when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program Fiscaal Recht had a 24% market share from the three market providers. The EUR market share for this program has increased 4% from the 2011 level of 20%.

Rechtsgeleerdheid

- In 2012 there was a 9% increase in student enrollment for "Rechtsgeleerdheid (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Rechtsgeleerdheid decreased in 2012 by 14 % when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program Rechtsgeleerdheid had a 12% market share from the nine market providers. The EUR market share for this program has increased 3% from the 2011 level of 9%. The increase in enrollment at the EUR is the largest increase among the nine market providers; conversely, University of Leiden had a decrease of 5%.

FSW

This is the second year that the faculty FSW has had the N=N regulation in force.

Bestuurskunde

- In 2012 there was a strong decrease (13%) in student enrollment for "Bestuurskunde (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Bestuurskunde decreased in 2012 by 12% when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program Bestuurskunde had a 13% market share from the seven market providers. The EUR market share for this program has decreased 1% from the 2011 level of 14%. The University of Leiden had an increase of 3%.

Pedagogische Wetenschappen

- In 2012 there was a decrease (13%) in student enrollment for "Pedagogische Wetenschappen (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Pedagogische Wetenschappen strongly decreased in 2012 by 23% when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program Pedagogische Wetenschappen had a 7% market share from the seven market providers. The EUR market share for this program has increased 1% from the 2011 level of 6%. For 2012, Radboud University Nijmegen had a decrease of 7%.

Psychologie

- In 2012 there was a decrease (8%) in student enrollment for "Psychologie (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Psychologie strongly decreased in 2012 by 22% when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program Psychologie had a 6% market share from the seven market providers. The EUR market share for this program has increased 1% from the 2011 level of 5%. The University of Utrecht had the largest increase for 2012 (3%) and Radboud University Nijmegen and University of Leiden both decreased by 2%.

Sociologie

- In 2012 there was a strong decrease (18%) in student enrollment for "Sociologie (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Sociologie decreased in 2012 by 2% when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program Sociologie had a 13% market share from the seven market providers. The EUR market share for this program has decreased 2% from the 2011 level of 15%. The University of Groningen had a strong decrease (6%) while University of Utrecht and University of Amsterdam both has increases (3% and 4% respectively).

iBMG

Gezondheidswetenschappen, Beleid en Management Gezondheidszorg (BMG)

- In 2012 there was a decrease (6%) in student enrollment for "Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Bachelor in Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) decreased in 2012 by 1 % when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program Bachelor in Health Policy & Management (BMG) had a 20% market share from the four market providers. The EUR market share for this program has decreased 1% from the 2011 level of 21%. The University of Twente and the Free University both decreased (5% and 2% respectively). The market share for the University of Maastricht has (further) increased from 35% to 44% in 2012.

RSM

Bedrijfskunde

- In 2012 there was a decrease (4%) in student enrollment for "Bedrijfskunde (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program Bedrijfskunde strongly decreased in 2012 by 37% when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program Bedrijfskunde had a 32% market share from the six market providers. The EUR market share for this program has increased 7% from the 2011 level of 25%. The EUR has the largest the national market share for this program. The University of Groningen has decreased 11% in 2012 to 18%.

International Business Administration

- In 2012 there was a strong increase (11%) in student enrollment for "International Business Administration (EUR)" when compared to 2011 student enrollment levels.
- National enrollment (excluding EUR; excluding HBO-Ba and WO enrollment) for the program International Business Administration decreased in 2012 by 9% when compared to 2011.
- In 2012, the EUR program International Business Administration had a 7% market share from the seven market providers (dispersed over 18 related programs) The EUR market share for this program has increased 1% from the 2011 level of 6%. Noteworthy is that the enrollment has decreased by 7% at the University of Groningen (CROHO 50645) and 4% at the Radboud University Nijmegen.

N=N and expected year-one yield

One of the important aspects of the N=N program is to increase the amount of students who earn the full 60 credits in one year instead of the customary two year time limit. In other words, it is the aim that the percentage of students who earn 60 credits in one year should now be equal or greater than the historical percentage of students who earned 60 credits in two years. Presented below in this report are the historical students' performance percentages for year-two (year-one in the case of the FSW-programs), compared to an expected year-one yield for 2012, based on participation and success rates of the first exams (until January 15, 2013). The following categories are used:

- Group 1: 100% success and participated in all exams (all grades minimal 5.5)

- Group 2: greater than 50% success but not all exams successful;
- Group 3: less than 50% success in the exams (but participation in exams);
- Group 4: did not participate in any exams;
- Group 5: drop-out and/or not exam participation.

Based on previous research conducted within the Faculty of Social Sciences at the EUR, expected student success rates (chance of earning 60 ECTS in year-one) were calculated using the following percentages; Group 1= 88% success rate, Group 2= 54% success rate, Group 3= 34% success rate, Group 4= 0% success rate, and Group 5= 0% success rate (see chapter 8 of the final report pilot N=N at FSW).

ESE

Econometrie en Operationele Research

- The average historical two-year yield (concerning the propaedeutic certificate) for this program is approximately 60%.
- For cohort 2012, 34.3% have successfully passed all exams (Group 1) , 20.3% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 34.9% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 53% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is less than the historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

International Bachelor Econometrics and Operations Research

- There is no historical yield for this program since it was initially offered only in academic year 2012-2013.
- For cohort 2012, 46.2% have successfully passed all exams (Group 1) , 25.6% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 25.6% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, 63% of students would be expected to be successful for cohort 2012.

Economie & Bedrijfseconomie

- The average historical two-year yield for this program is approximately 58%.
- For cohort 2012, 43.1% have successfully passed all exams (Group 1) , 26.9% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 22.0% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 60% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is more or less equal to the average historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

International Bachelor Economics & Business Economics

- The average historical two-year yield for this program is approximately 72%.
- For cohort 2012, 48.4% have successfully passed all exams (Group 1) , 29.3% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 20.1% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 65% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is slightly less than the average historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

Fiscale Economie

- The average historical two-year yield for this program is approximately 50%.
- For cohort 2012, 45.1% have successfully passed all exams (Group 1) , 27.4% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 17.6% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 60% of students would be expected to be successful for

cohort 2012. This is slightly higher than the average historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

ESHCC

Algemene Cultuurwetenschappen

- The average historical two-year yield for this program is approximately 70%.
- For cohort 2012, 80.3% have successfully passed all exams (Group 1) , 8.2% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 3.3% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 76% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is slightly higher than the average historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

Geschiedenis

- The average historical two-year yield for this program lies between 50 and 60%.
- For cohort 2012, 47.4% have successfully passed all exams (Group 1) , 28.1% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 14.0% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 61% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is approximately the same as the average historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

International Bachelor Communication and Media

- The average historical two-year yield for this program lies between 77 and 87%.
- For cohort 2012, 62.2% have successfully passed all exams (Group 1) , 20.3% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 10.5% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3).

- 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 69% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is less than the average historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

ESL

Criminologie

- The average historical two-year yield for this program lies between 57 and 70%.
- For cohort 2012, 57.6% have successfully passed all exams (Group 1) , 28.8% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 10.2% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 70% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is approximately the same as the average historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

Fiscaal Recht

- The average historical two-year yield for this program lies between 40 and 55%.
- For cohort 2012, 42.4% have successfully passed all exams (Group 1) , 22.0% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 11.9% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 53% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is approximately the same as the average historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

Rechtsgeleerdheid

- The average historical two-year yield for this program is approximately 55% (excluding mr. drs. students).
- For cohort 2012, 41.9% have successfully passed all exams (Group 1) , 33.1% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 14.0% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 59% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is slightly higher than the average historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

FSW*Bestuurskunde*

- The historical one-year yield (N=N, cohort 2011) for this program is 62%.
- For cohort 2012, 57.5% have successfully passed all exams (Group 1) , 21.7% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 19.8% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 69% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is slightly higher than the year-one yield for 2011.

Pedagogische Wetenschappen

- The historical one-year yield (N=N, cohort 2011) for this program is 65%.
- For cohort 2012, 65.9% have successfully passed all exams (Group 1) , 23.5% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 10.6% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 74% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is slightly higher than the year-one yield for 2011.

Psychologie

- The historical one-year yield (N=N, cohort 2011) for this program is approximately 72%.
- For cohort 2012, 45.7% have successfully passed all exams (Group 1) , 39.8% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 14.5% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 67% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is slightly less than the historical year-one yield for 2011.

Sociologie

- The historical one-year yield (N=N, cohort 2011) for this program is 55%.
- For cohort 2012, 66.1% have successfully passed all exams (Group 1) , 17.9% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 14.3% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 72% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is higher than the historical year-one yield for 2011.

iBMG

Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)

- The average historical two-year yield for this program is approximately 54%.
- For cohort 2012, 40.3% have successfully passed all exams (Group 1) , 23.9% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 17.2% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 54% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is approximately the same as the average historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

RSM

Bedrijfskunde

- The average historical two-year yield for this program is approximately 45%.
- For cohort 2012, 40.9% have successfully passed all exams (Group 1) , 36.5% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 13.7% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 60% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is slightly higher than the average historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

International Business Administration

- The average historical two-year yield for this program lies between 69 en 75%.
- For cohort 2012, 54.2% have successfully passed all exams (Group 1) , 32.0% have successfully passed more than 50% of the exams (Group 2), and 12.0% have successfully passed less than 50% of the exams (Group 3). The remaining percentage of the students has either stopped following this program or has not participated in any exams.
- Employing the assumptions that 88% from Group 1, 54% of Group 2, and 34% of Group 3 will be successful in earning 60 ECTS in year-one, approximately 69% of students would be expected to be successful for cohort 2012. This is approximately the same as the average historical year-two yield (concerning the propaedeutic certificate).

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N).

Op basis van de positieve resultaten van de pilot⁸ gaat FSW door met de uitvoering van de regeling en hebben daarnaast de volgende faculteiten besloten om in het academisch jaar 2012-2013 deel te nemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM, Erasmus University), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Het belangrijkste doel van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed worden daarvoor de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar. Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs, bijvoorbeeld via kleinschaligheid;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen;
- Beperking van het aantal herkansingen.

In bijlage 1 tot en met bijlage 6 staat een korte samenvatting van de uitwerking van de regeling N=N bij de verschillende faculteiten en opleidingen van de EUR.

⁸ Zie Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N⁹ onderzoek uit naar de mogelijke invloed van de invoering van de regeling N=N op de instroom van studenten en het (verwachte) BSA-rendement.

In deze tussenrapportage wordt aangegeven wat de mogelijke invloed van de regeling N=N op de (kwantitatieve) instroom van studenten is. Daarnaast wordt op basis van de participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens een inschatting gemaakt van het BSA-rendement dat de opleidingen dit jaar mogelijk zullen behalen. Per opleiding wordt het verwachte BSA-rendement afgezet tegen de historisch behaalde BSA-rendementen.

⁹ De werkgroep bestaat uit de volgende leden: Drs. Ronald van den Bos (ABD/IDO), Dr. Lyanda Vermeulen (ABD/IDO), Drs. Wouter van den Brink (ESE), Dr. Ad Scheepers (RSM), Dr. Walter van den Broek (Erasmus MC), Drs. Liesbeth Oosterlaan-Zagers (ESL), Drs. Sonja Braber (ESHCC), Dr. Han van Ruler (FW), Dr. Patrick Delaere (FW), Dr. Gerard Baars (Risbo), Drs. Astrid Buysse (iBMG) en Mark Adriaans MSc (FSW).

Om een beeld te krijgen van de mogelijke invloed van N=N op de (kwantitatieve) instroom van studenten bij de EUR-opleidingen met N=N-regeling, zijn de volgende analyses uitgevoerd:

- Per opleiding is de instroom¹⁰ van studenten in 2012 (historisch) vergeleken met de instroom in voorgaande cohorten. Deze analyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre de instroom in 2012 verschilde van die in vorige jaren. Voor deze analyse zijn data van ErasmusInschrijfSysteem (EIS) gebruikt.
- Het landelijke marktaandeel¹¹ van de EUR-opleidingen in 2012 is vergeleken met het marktaandeel in de voorgaande jaren¹². Deze benchmarkanalyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag of een eventuele verandering in de instroom bij deze opleidingen specifiek was voor de EUR-opleidingen of dat de eventuele verandering in de instroom ook te zien was bij dezelfde opleidingen bij andere universiteiten en dus een landelijk verschijnsel betrof. Meer specifiek, als blijkt dat het marktaandeel van de EUR in 2012 is gedaald (of gestegen) ten opzichte van de concurrenten, dan betekent dit dat de EUR ten opzichte van de concurrenten relatief aan instroom heeft verloren (of gewonnen). Voor het maken van de benchmark is het landelijke bestand 1cho2012 gebruikt. De instroom-benchmark is gemaakt op basis van croho-code (landelijke opleidingscodes), waarbij de EUR-opleidingen zijn vergeleken met opleidingen op andere universiteiten met dezelfde croho-code. Bij aantal EUR-opleidingen is op verzoek van de faculteiten/opleidingen zelf in de benchmark ook een aantal andere opleidingen (die niet onder dezelfde croho staan) toegevoegd. Het betreft hier opleidingen die inhoudelijk verwant zijn aan de betreffende EUR-opleiding. In de figuren in dit hoofdstuk zijn deze verwante opleidingen aangegeven met de croho-code tussen haakjes.

¹⁰ Definitie instroom: aantal voltijds studenten dat voor de eerste keer staat ingeschreven bij de opleiding, teldatum 1 oktober 2012. Schakelstudenten zijn niet meegenomen in de analyses. De data zijn afkomstig uit Erasmus InschrijfSysteem (EIS).

¹¹ Definitie marktaandeel: Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t.

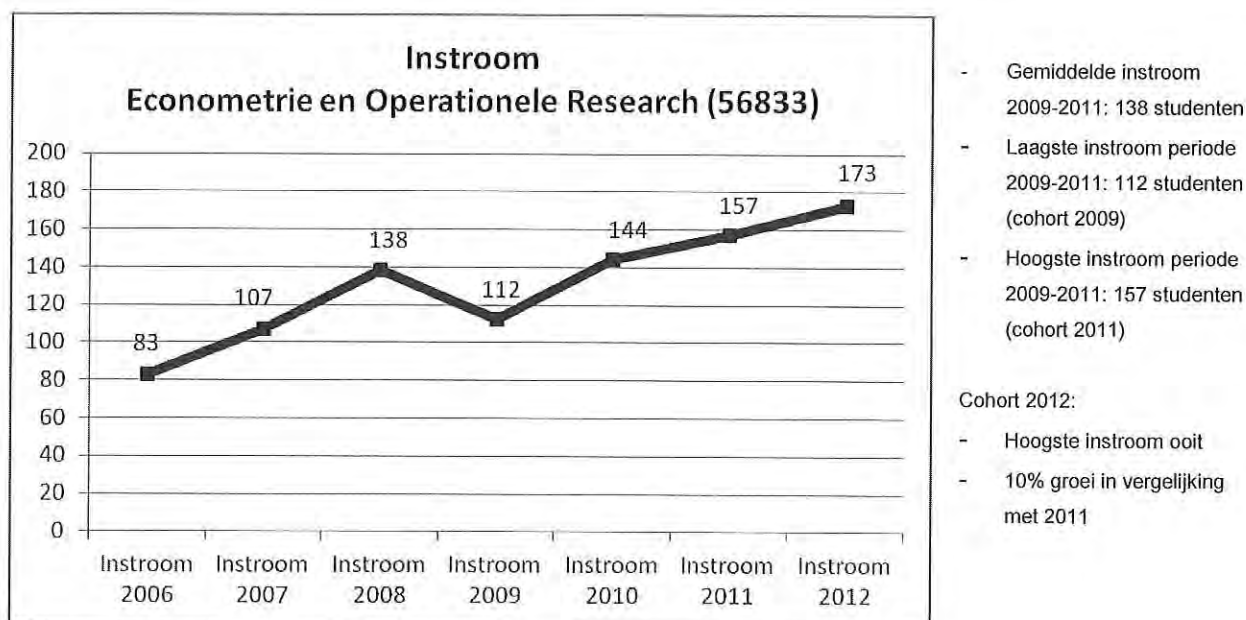
¹² De gegevens voor de landelijke benchmark zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2012. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor en WO zijn niet meegenomen in de analyses, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Alle voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn wel meegenomen in de benchmark.

2.1 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom ESE-opleidingen

Voor de ESE-opleidingen Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Econometrics and Operations Research, Economie en Bedrijfseconomie, International Bachelor Economics & Business Economics, en Fiscale Economie is het aantal studenten dat in voorgaande cohorten is ingestroomd in kaart gebracht en vergeleken met de instroom van 2012. De instroom in 2012 is vergeleken met de instroom in de cohorten 2009 tot en met 2011. De cohorten 2006 tot en met 2008 zijn in dit hoofdstuk toegevoegd om de instroom in een langere termijn perspectief te plaatsen (historische vergelijking). Daarnaast is voor elk van deze opleidingen het landelijk marktaandeel in 2012 vergeleken met het marktaandeel in voorgaande jaren (benchmark).

Instroom Econometrie en Operationele Research (croho 56833)

In figuur 2.1 is de instroom van studenten bij Econometrie en Operationele Research aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

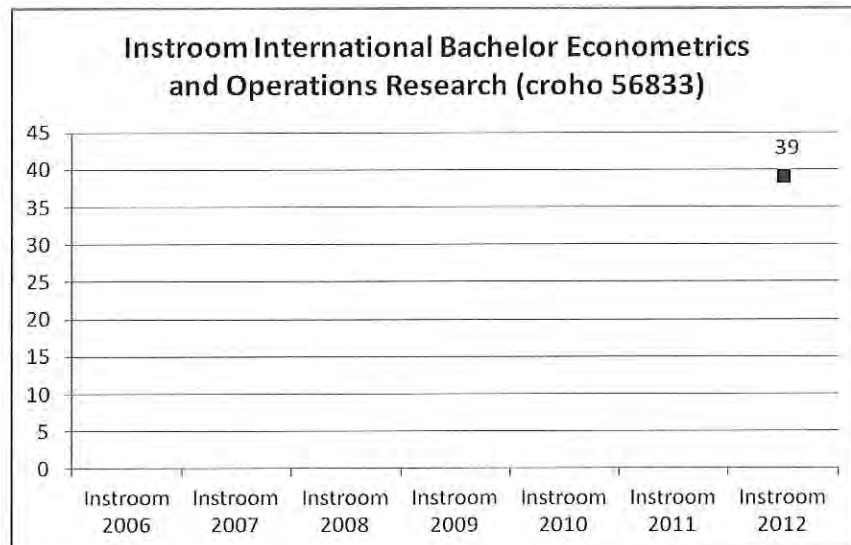

Figuur 2.1 Instroom Econometrie en Operationele Research EUR

In 2012 stroomden bij Econometrie en Operationele Research aan de EUR 16 studenten meer in dan in 2011 (+ 10%).

Instroom International Bachelor Econometrics and Operations Research (croho 56833)

De opleiding International Bachelor Econometrics and Operations Research is in het academisch jaar 2012-2013 voor het eerst aan de EUR aangeboden. In figuur 2.2 is te zien dat de instroom in dit jaar 39 studenten bedroeg.

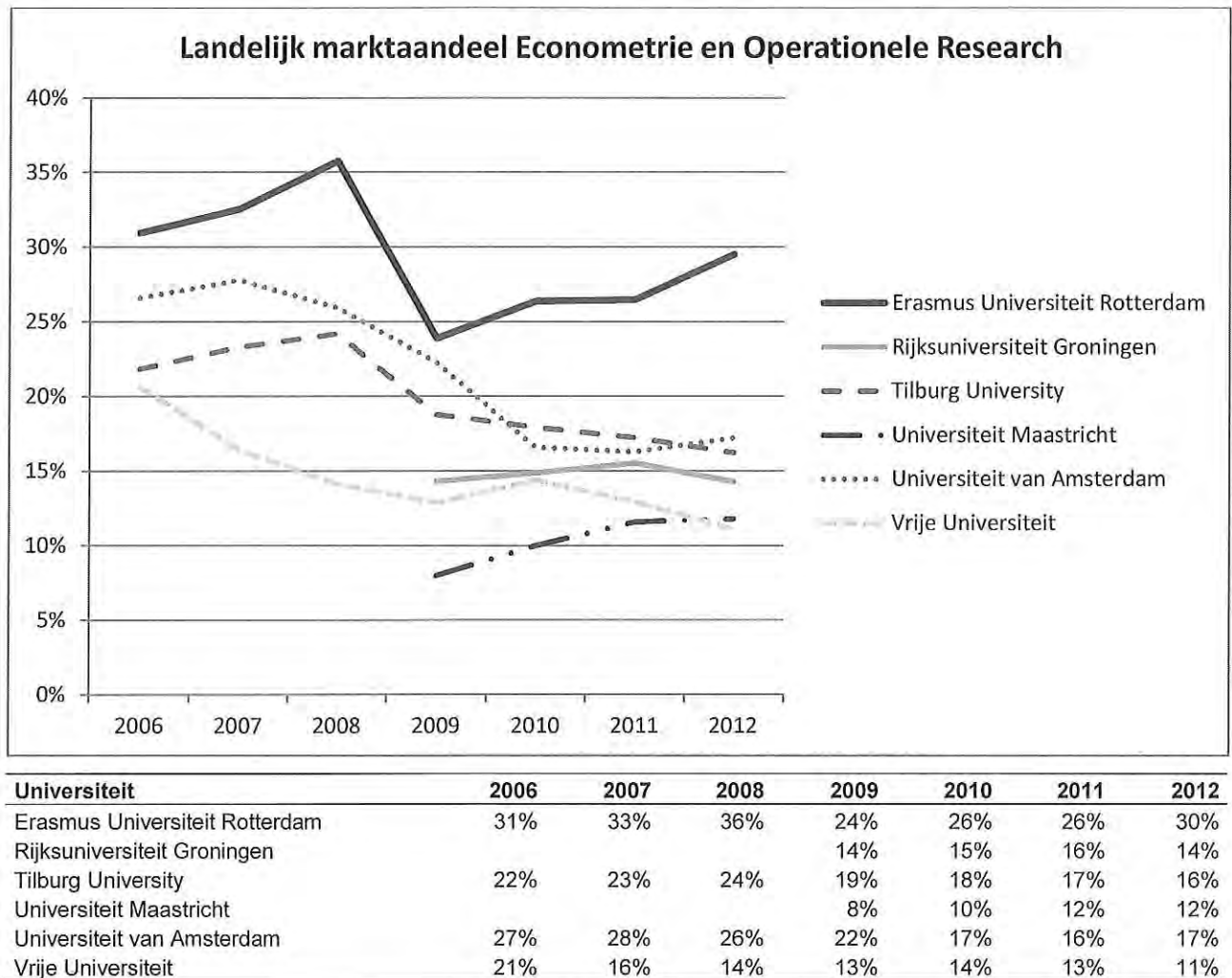
Figuur 2.2 *Instroom International Bachelor Econometrics and Operations Research EUR*

Benchmark Econometrie en Operationele Research/International Bachelor Econometrics and Operations Research (croho 56833)

Aangezien in het 1cijferHO-bestand geen aparte croho-codes worden gehanteerd voor de opleidingen Econometrie en Operationele Research en International Bachelor Econometrics & Operations Research is er voor deze twee opleidingen samen één instroombenchmark uitgevoerd.

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 373, 436, 483 en 509 studenten in bij de opleiding Econometrie en Operationele Research. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) in 2012 met 5% toe.

In figuur 2.3 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Econometrie en Operationele Research weergegeven.

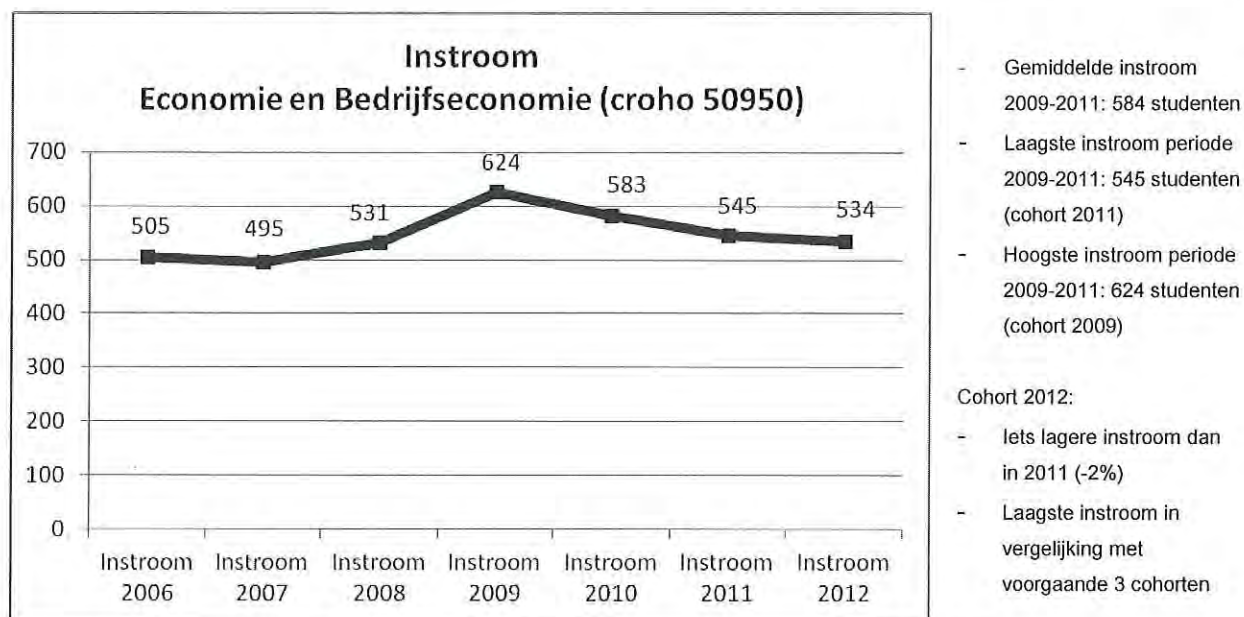

Figuur 2.3 Landelijk marktaandeel Econometrie en Operationele Research EUR

De opleiding Econometrie en Operationele Research werd in 2012 door zes universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 30%. In 2011 bedroeg het marktaandeel 26%. De EUR won dus 4% punt marktaandeel in 2012. Het landelijke marktaandeel van de andere universiteiten is vrij stabiel gebleven, met uitzondering van de Rijksuniversiteit Groningen en de Vrije Universiteit die elk 2% punt marktaandeel verloren.

Instroom Economie en Bedrijfseconomie (croho 50950)

In figuur 2.4 is de instroom van studenten bij Economie en Bedrijfseconomie aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

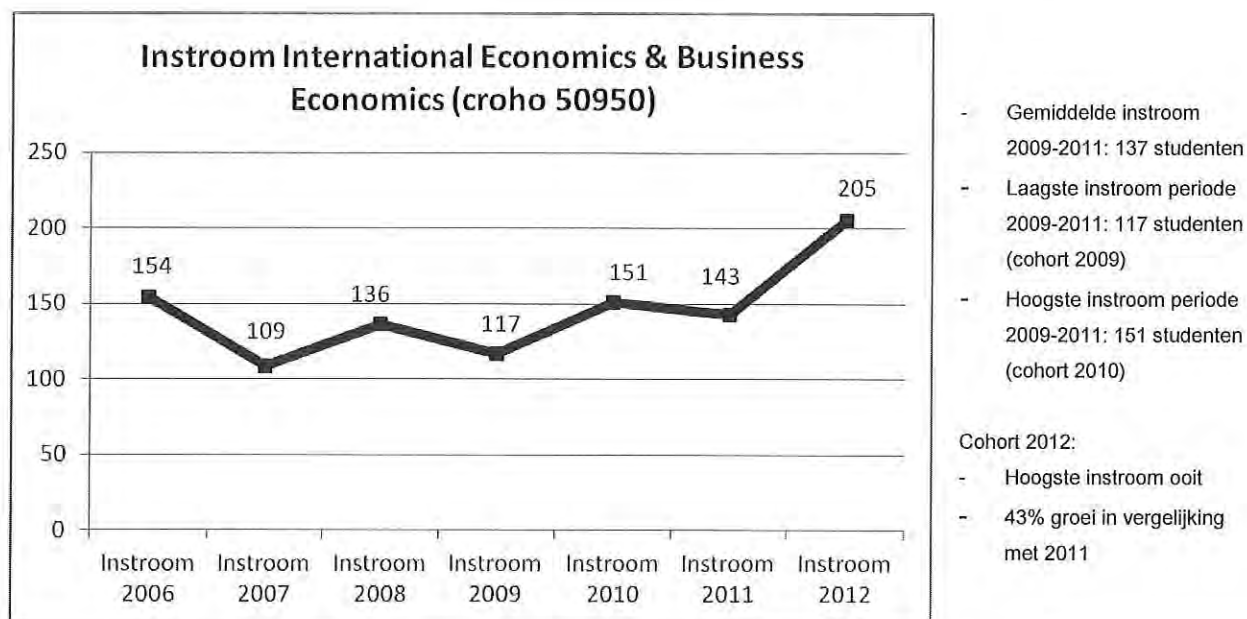

Figuur 2.4 **Instroom Economie en Bedrijfseconomie EUR**

In 2012 stroomden bij Economie en Bedrijfseconomie aan de EUR 11 studenten minder in dan in 2011 (-2%).

Instroom International Bachelor Economics & Business Economics (croho 50950)

In figuur 2.5 is de instroom van studenten bij de opleiding International Bachelor Economics & Business Economics aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

Figuur 2.5

Instroom International Bachelor Economics & Business Economics EUR

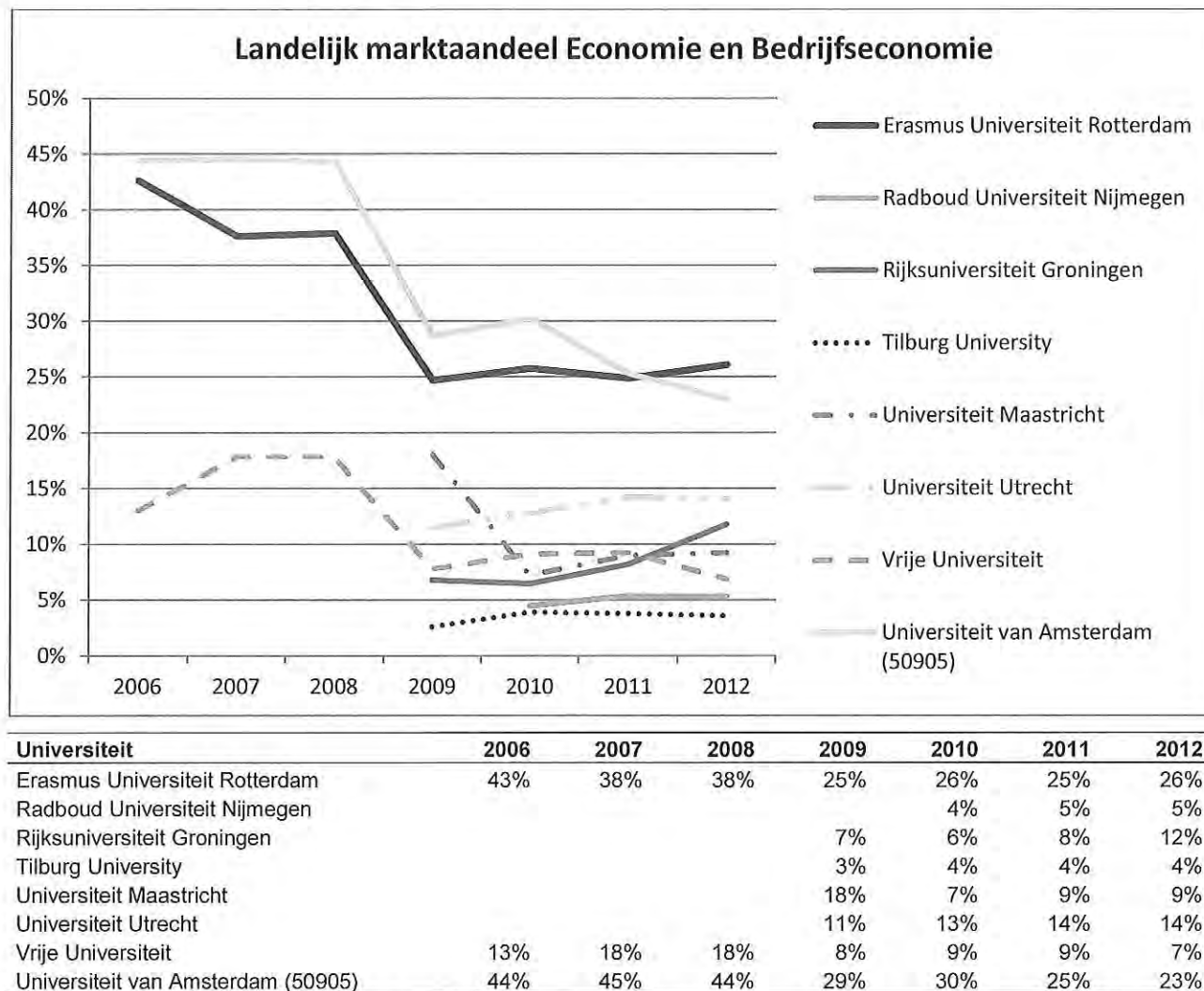
In 2012 stroomden bij de opleiding International Bachelor Economics & Business Economics aan de EUR 62 studenten meer in dan in 2011 (+ 43%).

Benchmark Economie en Bedrijfseconomie/International Bachelor Economics & Business Economics (croho 50950)

Aangezien in het 1cijferHO-bestand geen aparte croho-codes worden gehanteerd voor de opleidingen Economie en Bedrijfseconomie en International Bachelor Economics & Business Economics is er voor deze twee opleidingen samen één instroombenchmark uitgevoerd.

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 2325, 2229, 2194 en 2224 studenten in bij de opleiding Economie en Bedrijfseconomie (en verwante opleidingen). Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij Economie en Bedrijfseconomie (en verwante opleidingen) in 2012 met 1% toe.

In figuur 2.6 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een (verwante) opleiding Economie en Bedrijfseconomie weergegeven.

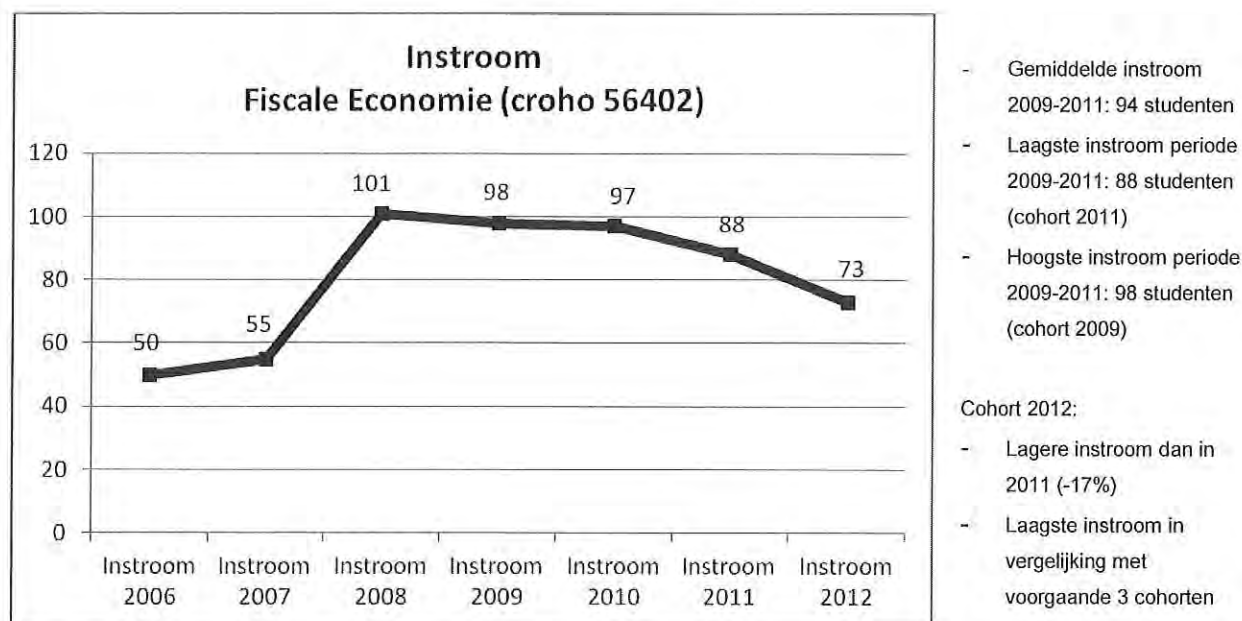

Figuur 2.6 Landelijk marktaandeel Economie en Bedrijfseconomie EUR

De opleiding Economie en Bedrijfseconomie of een daaraan verwante opleiding werd in 2012 door acht universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 26%. In 2011 was het marktaandeel 25%. De EUR won dus 1% punt marktaandeel in 2012. Opvallend is dat het landelijke marktaandeel van de Rijsuniversiteit Groningen 4% punt gestegen is in 2012 (van 8% in 2011 naar 12% in 2012).

Instroom Fiscale Economie (croho 56402)

In figuur 2.7 is de instroom van studenten bij Fiscale Economie aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

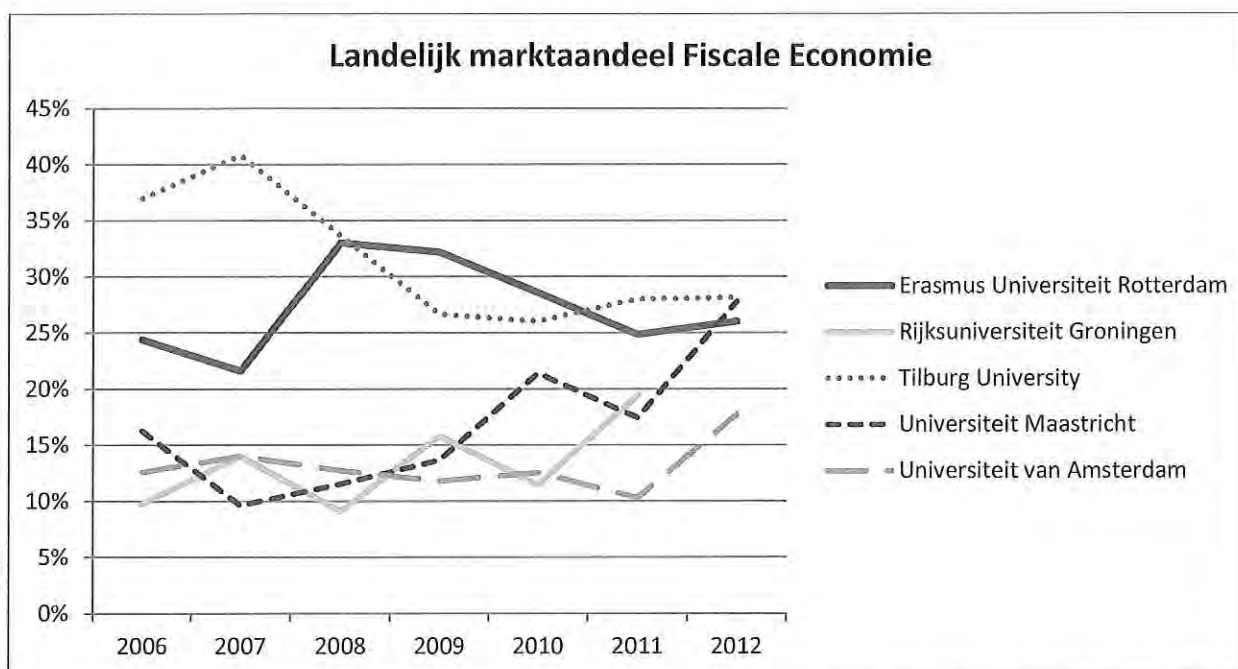

Figuur 2.7 **Instroom Fiscale Economie EUR**

In 2012 stroomden bij Fiscale Economie aan de EUR 15 studenten minder in dan in 2011 (-17%).

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 219, 250, 263 en 213 studenten in bij de opleiding Fiscale Economie. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR) bij Fiscale Economie in 2012 met ruim 20% af (vooral door het feit dat de Rijksuniversiteit Groningen deze opleiding vanaf het academisch jaar 2012-2013 niet meer aanbood).

In figuur 2.8 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Fiscale Economie weergegeven.

Universiteit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erasmus Universiteit Rotterdam	24%	22%	33%	32%	29%	25%	26%
Rijksuniversiteit Groningen	10%	14%	9%	16%	11%	19%	
Tilburg University	37%	41%	34%	27%	26%	28%	28%
Universiteit Maastricht	16%	10%	12%	14%	21%	17%	28%
Universiteit van Amsterdam	13%	14%	13%	12%	13%	10%	18%

Figuur 2.8 Landelijk marktaandeel Fiscale Economie EUR

De opleiding Fiscale Economie werd in 2012 door vier universiteiten aangeboden. De Rijksuniversiteit Groningen bood deze opleiding vanaf het collegejaar 2012-2013 voor het eerst niet meer aan.

In 2012 bedroeg het landelijk marktaandeel van de EUR bij de opleiding Fiscale Economie 26% bij vier aanbieders. In 2011 was het marktaandeel 25% bij vijf aanbieders. Opvallend is dat het landelijke marktaandeel van de Universiteit Maastricht en de Universiteit van Amsterdam bij deze opleiding in 2012 met respectievelijk 11% punt en 8% punt is gestegen. Ook hier moet weer worden aangetekend dat het aantal aanbieders in 2011 vier betrof en in 2011 vijf.

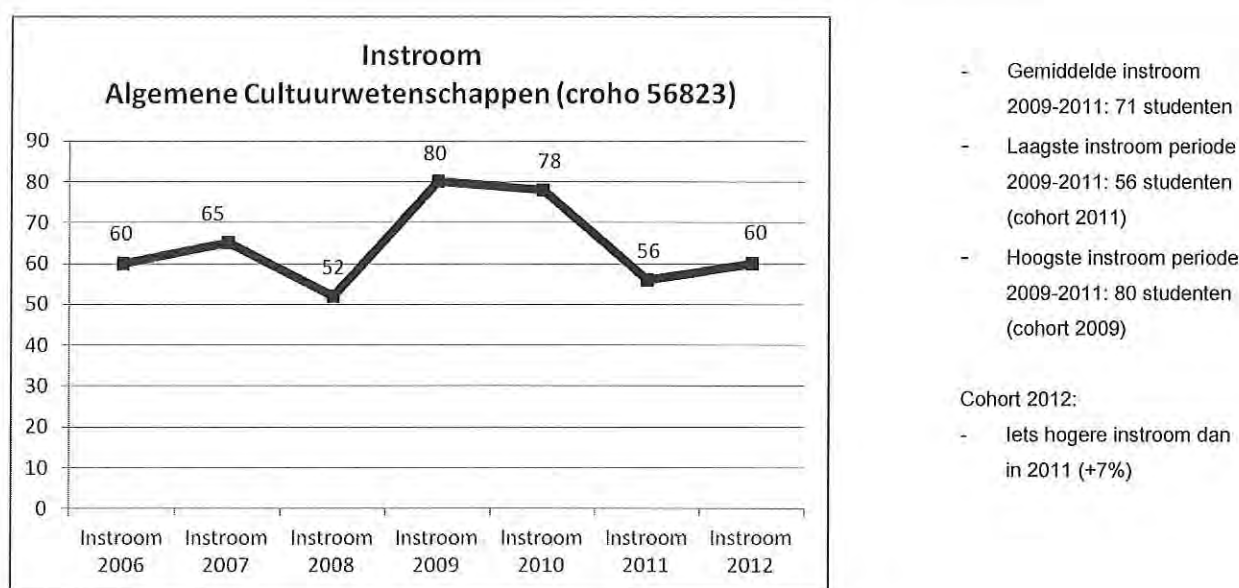
2.2 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom ESHCC-opleidingen

Voor de ESHCC-opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen, Geschiedenis en International Bachelor Communication and Media is het aantal studenten dat in voorgaande cohorten is ingestroomd in kaart gebracht en vergeleken met de

instroom van 2012. De instroom in 2012 is vergeleken met de instroom in de cohorten 2009 tot en met 2011. De cohorten 2006 tot en met 2008 zijn toegevoegd om de instroom in een langere termijn perspectief te plaatsen (historische vergelijking). Daarnaast is voor elk van deze opleidingen het landelijk marktaandeel in 2012 vergeleken met het marktaandeel in voorgaande jaren (benchmark).

Instroom Algemene Cultuurwetenschappen (croho 56823)

In figuur 2.9 is de instroom van studenten bij Algemene Cultuurwetenschappen aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

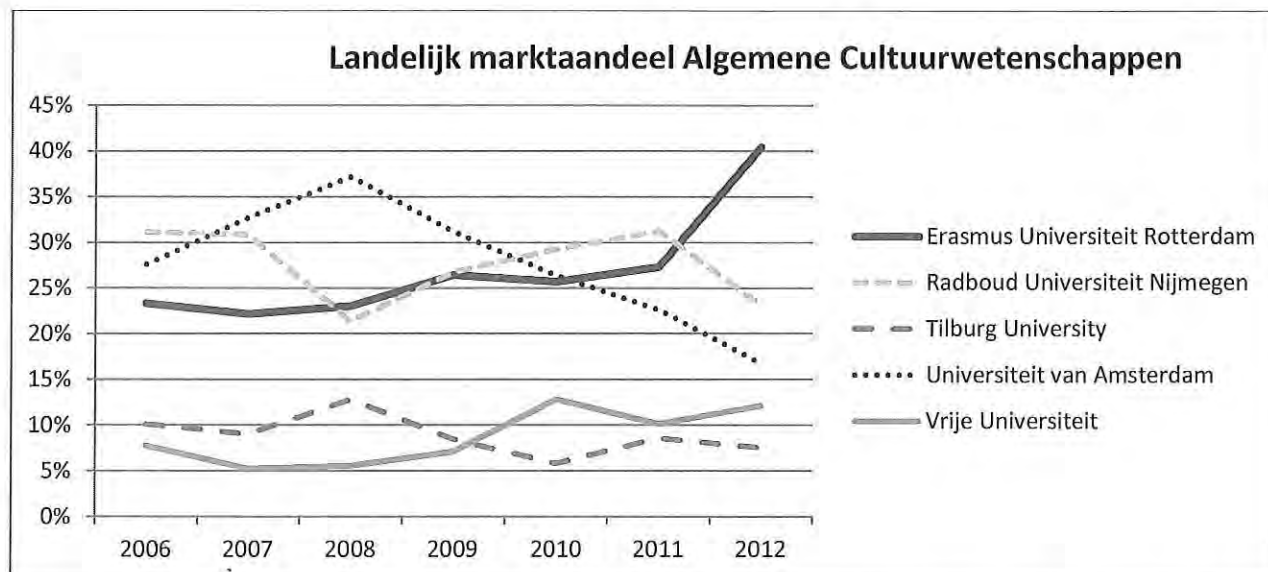

Figuur 2.9 Instroom Algemene Cultuurwetenschappen EUR

In 2012 stroomden bij Algemene Cultuurwetenschappen aan de EUR 4 studenten meer in dan in 2011 (+ 7%).

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 217, 231, 186 en 103 studenten in bij de opleiding Algemene Cultuurwetenschappen. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij Algemene Cultuurwetenschappen in 2012 met 45% af.

In figuur 2.10 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Algemene Cultuurwetenschappen weergegeven.

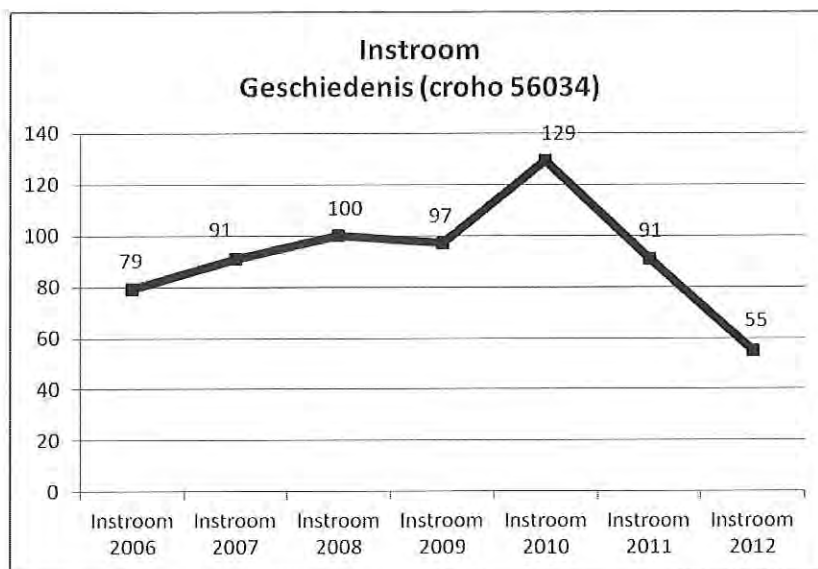
Universiteit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erasmus Universiteit Rotterdam	23%	22%	23%	26%	26%	27%	40%
Radboud Universiteit Nijmegen	31%	31%	21%	27%	29%	31%	23%
Tilburg University	10%	9%	13%	8%	6%	9%	8%
Universiteit van Amsterdam	28%	33%	37%	31%	26%	23%	17%
Vrije Universiteit	8%	5%	6%	7%	13%	10%	12%

Figuur 2.10 Landelijk marktaandeel Algemene Cultuurwetenschappen EUR

De opleiding Algemene Cultuurwetenschappen werd in 2012 door vijf universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 40%. In 2011 was het marktaandeel 27%. De EUR won dus 13% punt marktaandeel in 2012. Deze winst gaat samen met een afname van het marktaandeel voor de Radboud Universiteit Nijmegen en de Universiteit van Amsterdam (respectievelijk 8 en 6% punt).

Instroom Geschiedenis (croho 56034)

In figuur 2.11 is de instroom van studenten bij Geschiedenis aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 106 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 91 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 129 studenten (cohort 2010)

Cohort 2012:

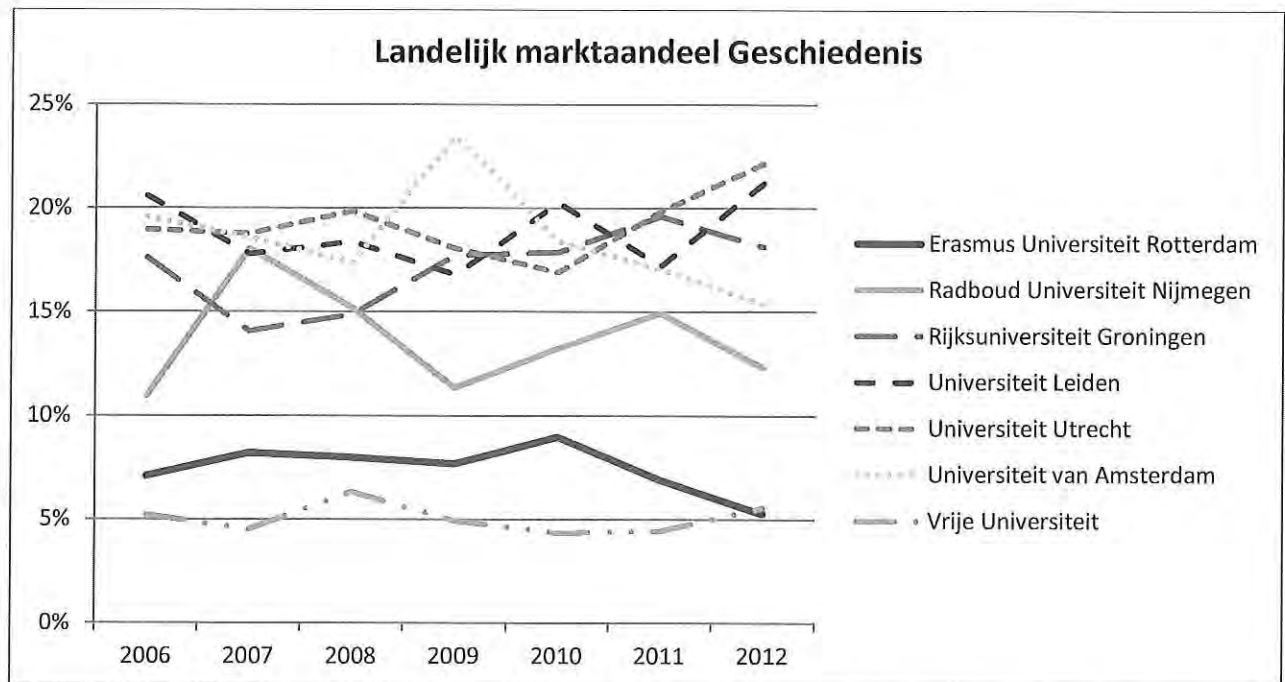
- Veel lagere instroom dan in 2011 (-40%)
- Verreweg laagste instroom in vergelijking met voorgaande 3 cohorten

Figuur 2.11 **Instroom Geschiedenis EUR**

In 2012 stroomden bij de opleiding Geschiedenis aan de EUR 36 studenten minder in dan in 2011 (- 40%).

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 1083, 1217, 1239 en 992 studenten in bij de opleiding Geschiedenis. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij Geschiedenis in 2012 met 20% af.

In figuur 2.12 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Geschiedenis weergegeven.

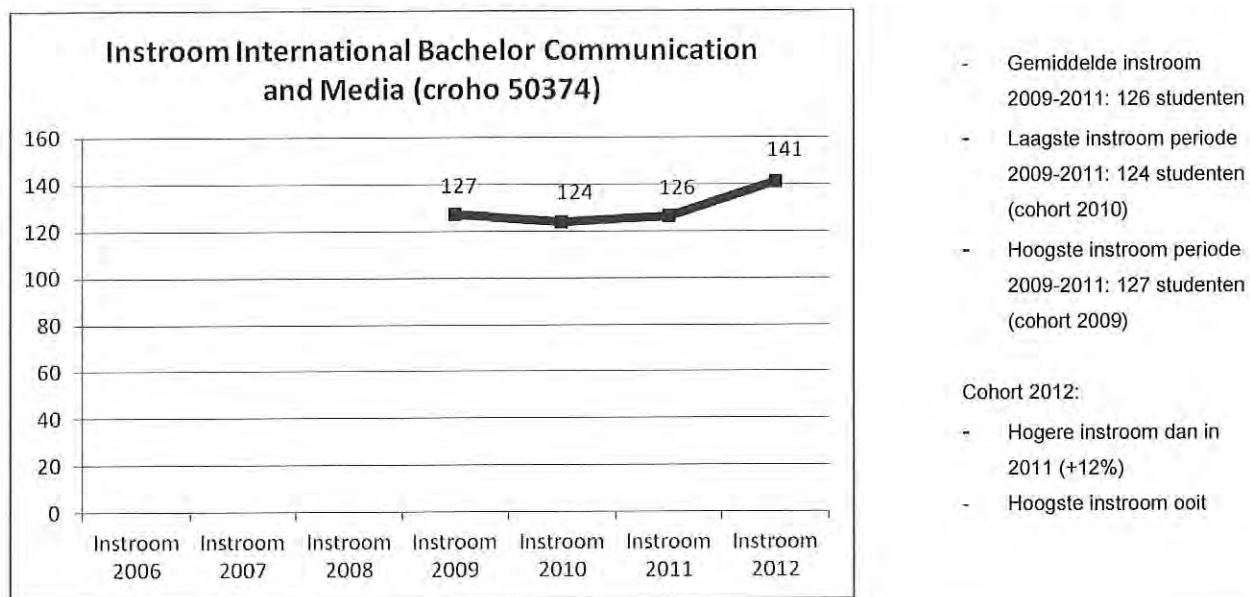
Universiteit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erasmus Universiteit Rotterdam	7%	8%	8%	8%	9%	7%	5%
Radboud Universiteit Nijmegen	11%	18%	15%	11%	13%	15%	12%
Rijksuniversiteit Groningen	18%	14%	15%	18%	18%	20%	18%
Universiteit Leiden	21%	18%	18%	17%	20%	17%	21%
Universiteit Utrecht	19%	19%	20%	18%	17%	20%	22%
Universiteit van Amsterdam	20%	19%	17%	23%	18%	17%	15%
Vrije Universiteit	5%	5%	6%	5%	4%	4%	6%

Figuur 2.12 Landelijk marktaandeel Geschiedenis EUR

De opleiding Geschiedenis werd in 2012 door zeven universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 5%. In 2011 was het marktaandeel 7%. De EUR verloor dus 2% punt marktaandeel in 2012. Ook de Radboud Universiteit Nijmegen, de Rijksuniversiteit Groningen en de Universiteit van Amsterdam hebben in 2012 te maken gehad met een afname van het marktaandeel (respectievelijk 3, 2 en 2% punt). De Universiteit Leiden boekt in 2012 4% punt winst.

Instroom International Bachelor Communication and Media (croho 50374)

In figuur 2.13 is de instroom van studenten bij de opleiding International Bachelor Communication and Media aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2009 tot en met 2012.

Figuur 2.13 *Instroom International Bachelor Communication and Media EUR*

In 2012 stroomden bij de opleiding International Bachelor Communication and Media aan de EUR 15 studenten meer in dan in 2011 (+ 12%). De verhoging van de numerus fixus speelt hier een belangrijke rol.

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 2126, 2131, 2119 en 1507 studenten in bij landelijke opleidingen die verwant zijn aan de EUR-opleiding International Bachelor Communication and Media¹³ Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij deze verwante opleidingen in 2012 met 29% af.

In figuur 2.14 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een verwante opleiding weergegeven.¹⁴

¹³ De EUR-opleiding International Bachelor Communication and Media is uniek waardoor alleen een vergelijking met verwante opleidingen mogelijk is.

¹⁴ Voor deze opleiding is een grafiek achterwege gelaten gezien het grote aantal universiteiten en verwante opleidingen in de tabel.

Universiteit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erasmus Universiteit Rotterdam				6%	6%	6%	9%
Universiteit Utrecht (50001)	9%	9%	8%	8%	7%	7%	6%
Universiteit van Amsterdam (50906)	18%	17%	19%	21%	22%	20%	15%
Radboud Universiteit Nijmegen (56615)	4%	5%	4%	5%	4%	4%	7%
Universiteit Twente (56615)	5%	7%	4%	4%	5%	5%	4%
Universiteit van Amsterdam (56615)	22%	22%	23%	19%	18%	19%	18%
Vrije Universiteit (56615)	5%	6%	8%	8%	6%	8%	8%
Radboud Universiteit Nijmegen (56826)	9%	10%	7%	7%	9%	7%	8%
Rijksuniversiteit Groningen (56826)	7%	8%	7%	5%	7%	8%	7%
Tilburg University (56826)	6%	6%	7%	5%	5%	6%	6%
Universiteit Utrecht (56826)	10%	7%	11%	10%	9%	10%	8%
Vrije Universiteit (56826)	3%	4%	3%	3%	2%	2%	4%

Figuur 2.14 Landelijk marktaandeel International Bachelor Communication and Media EUR

De opleiding International Bachelor Communication and Media en verwante opleidingen werden in 2012 door acht universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 9%. In 2011 was het marktaandeel 6%. De EUR won dus 3% punt marktaandeel in 2012. Samen met de Radboud Universiteit Nijmegen-opleiding met croho-code 56615 beleeft de EUR voor deze opleiding de sterkste groei. De Universiteit van Amsterdam-opleiding met croho-code 50906 kent met 5% punt de grootste terugval in het landelijk marktaandeel in 2012.

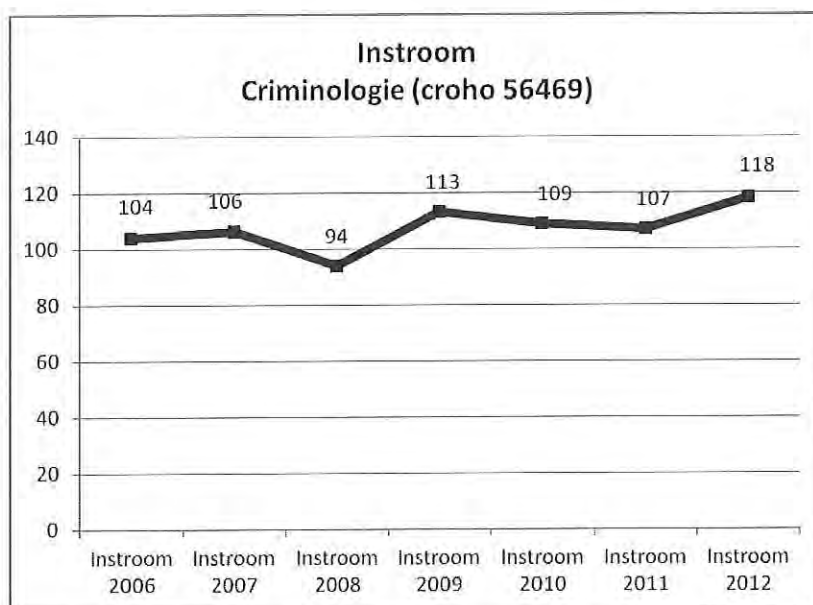
2.3 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom ESL-opleidingen

Voor de ESL-opleidingen Criminologie, Fiscaal Recht en Rechtsgeleerdheid is het aantal studenten dat in voorgaande cohorten is ingestroomd in kaart gebracht en vergeleken met de instroom van 2012. De instroom in 2012 is vergeleken met de instroom in de cohorten 2009 tot en met 2011. De cohorten 2006 tot en met 2008 zijn toegevoegd om de instroom in een langere termijn perspectief te plaatsen (historische vergelijking).

Daarnaast is voor elk van deze opleidingen het landelijk marktaandeel in 2012 vergeleken met het marktaandeel in voorgaande jaren (benchmark).

Instroom Criminologie (croho 56469)

In figuur 2.15 is de instroom van studenten bij Criminologie aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 110 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 107 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 113 studenten (cohort 2009)

Cohort 2012:

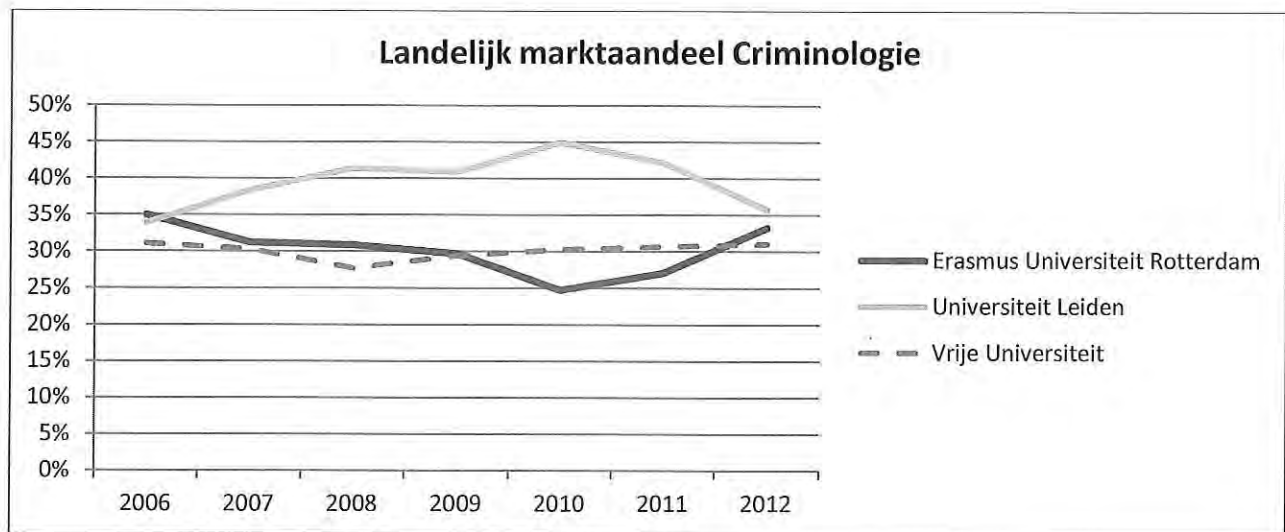
- Hogere instroom dan in 2011 (+10%)
- Hoogste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Figuur 2.15 **Instroom Criminologie EUR**

In 2012 stroomden bij Criminologie aan de EUR 11 studenten meer in dan in 2011 (+ 10%).

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 239, 283, 285 en 239 studenten in bij de opleiding Criminologie. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij Criminologie in 2012 met 16% af.

In figuur 2.16 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Criminologie weergegeven.

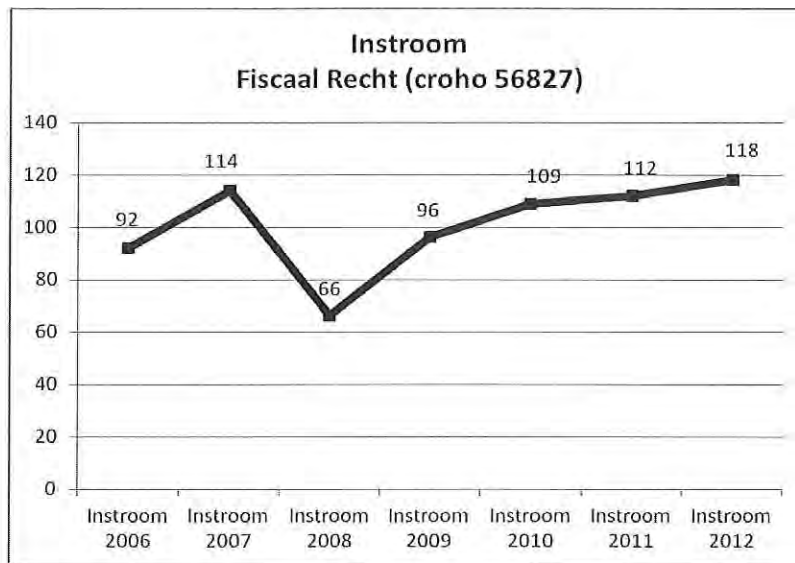
Universiteit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erasmus Universiteit Rotterdam	35%	31%	31%	30%	25%	27%	33%
Universiteit Leiden	34%	38%	41%	41%	45%	42%	36%
Vrije Universiteit	31%	30%	28%	29%	30%	31%	31%

Figuur 2.16 Landelijk marktaandeel Criminologie EUR

De opleiding Criminologie werd in 2012 door drie universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 33%. In 2011 was het marktaandeel 27%. De EUR won dus 6% punt marktaandeel in 2012. Tegelijkertijd is het landelijke marktaandeel van de Universiteit Leiden gedaald (6% punt).

Instroom Fiscaal Recht (croho 56827)

In figuur 2.17 is de instroom van studenten bij Fiscaal Recht aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 106 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 96 studenten (cohort 2009)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 112 studenten (cohort 2011)

Cohort 2012:

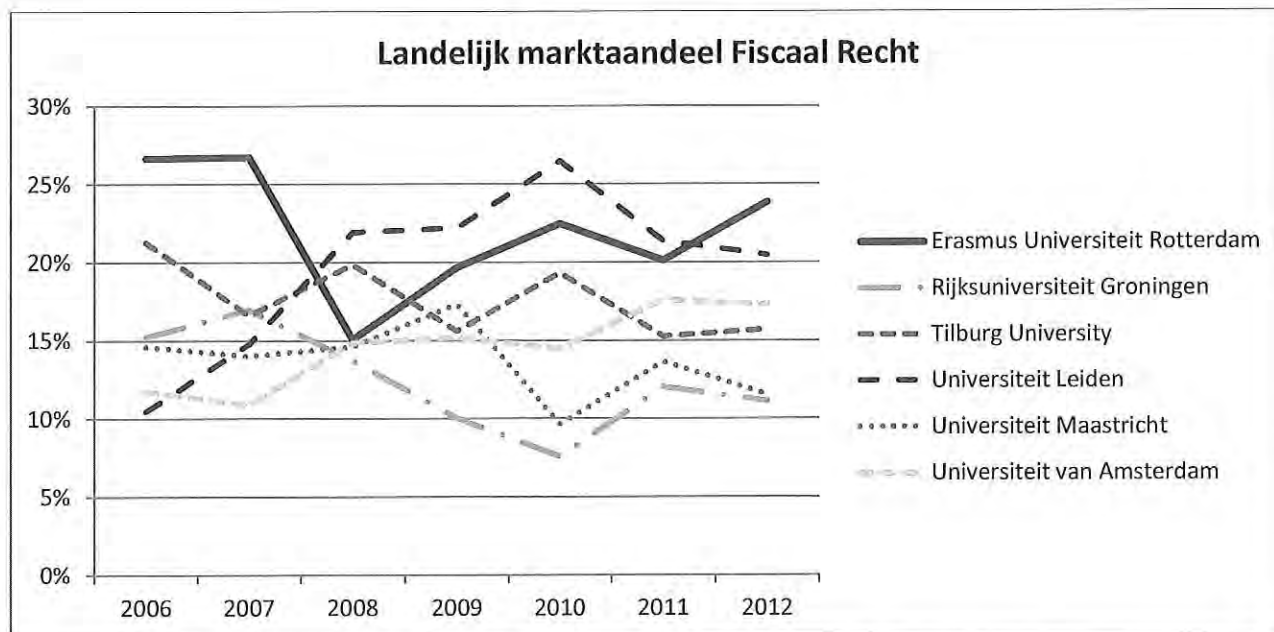
- Hogere instroom dan in 2011 (+5%)
- Hoogste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Figuur 2.17 **Instroom Fiscaal Recht EUR**

In 2012 stroomden bij Fiscaal Recht aan de EUR 6 studenten meer in dan in 2011 (+ 5%).

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 376, 369, 445 en 383 studenten in bij de opleiding Fiscaal Recht. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij Fiscaal Recht in 2012 met 14 % af.

In figuur 2.18 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Fiscaal Recht weergegeven.

Universiteit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erasmus Universiteit Rotterdam	27%	27%	15%	20%	22%	20%	24%
Rijksuniversiteit Groningen	15%	17%	14%	10%	8%	12%	11%
Tilburg University	21%	17%	20%	16%	19%	15%	16%
Universiteit Leiden	10%	15%	22%	22%	26%	21%	20%
Universiteit Maastricht	15%	14%	15%	17%	10%	14%	12%
Universiteit van Amsterdam	12%	11%	15%	15%	14%	18%	17%

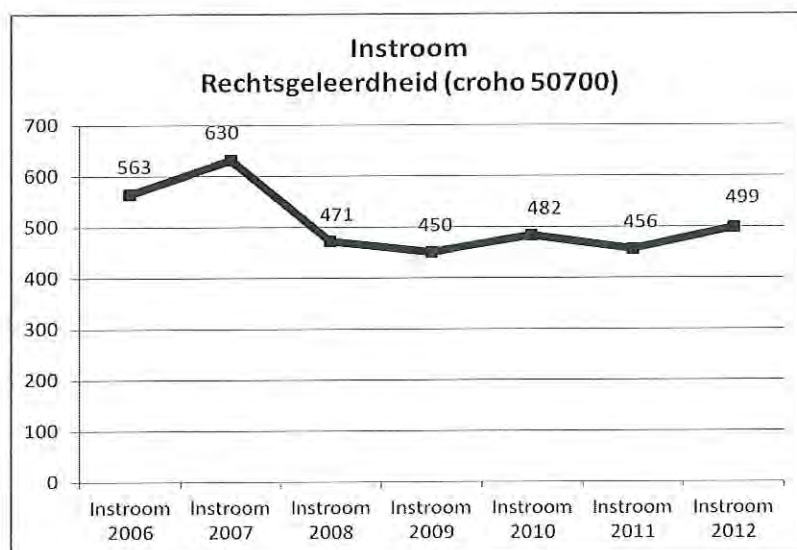
Figuur 2.18 Landelijk marktaandeel Fiscaal Recht EUR

De opleiding Fiscaal Recht werd in 2012 door zes universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 24%. In 2011 was het marktaandeel 20%. De EUR won dus 4% punt marktaandeel in 2012. Opvallend is dat alle andere universiteiten, met uitzondering van Tilburg, hun marktaandeel zien slinken.

Instroom Rechtsgeleerdheid (croho 50700)

In figuur 2.19 is de instroom van studenten bij Rechtsgeleerdheid aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012¹⁵.

¹⁵ In de 1 oktoberlijst zitten ook mr. drs. studenten. Deze zijn wel meegenomen in de tellingen. In 2009 waren er 75 mr. drs. studenten die op de 1 oktoberlijst stonden (voltijds student, geen schakelstudent). In 2010 bedroeg dit aantal 69; in 2011 62; en in 2012 79.

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 463 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 450 studenten (cohort 2009)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 482 studenten (cohort 2010)

Cohort 2012:

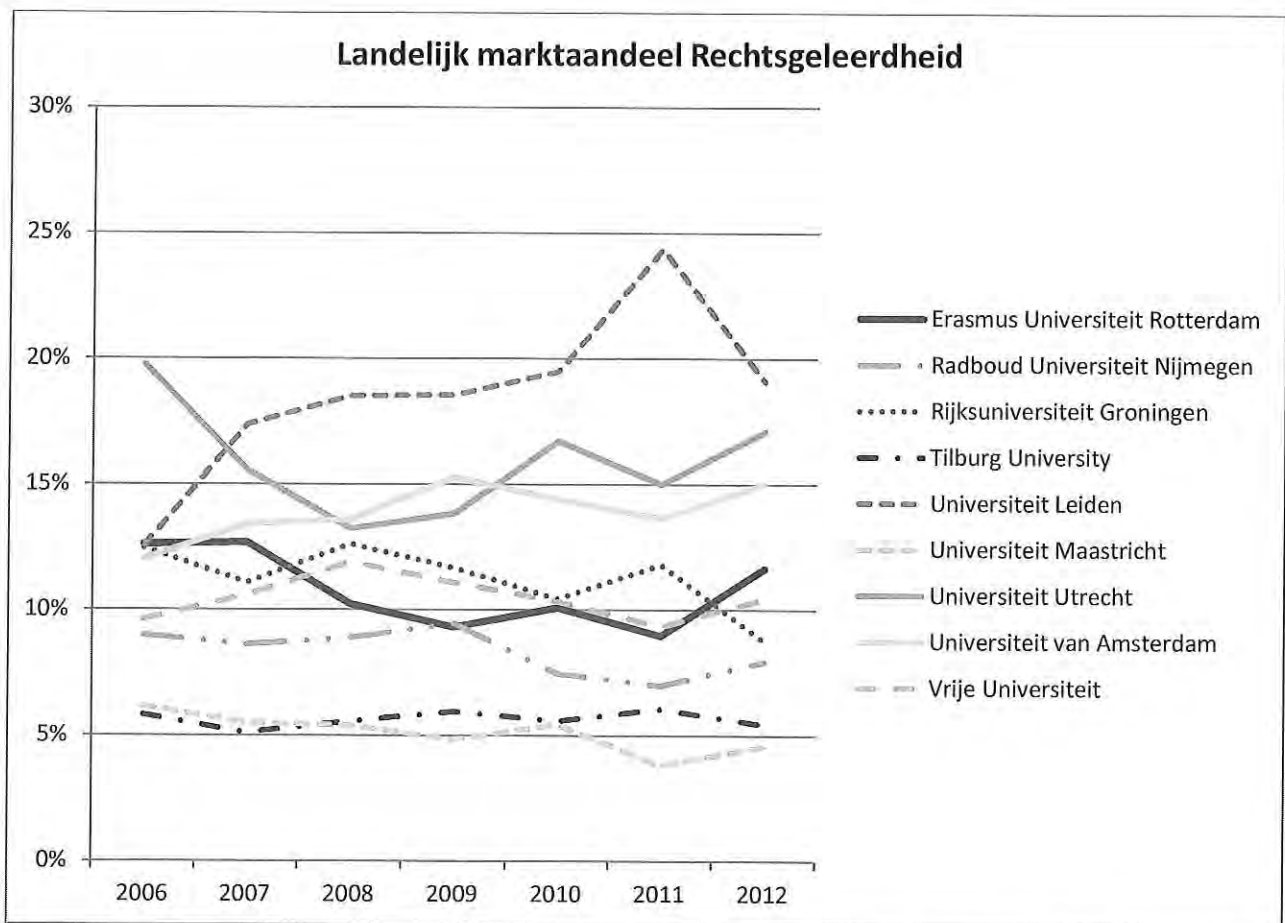
- Hogere instroom dan in 2011 (+9%)
- Hoogste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Figuur 2.19 **Instroom Rechtsgeleerdheid EUR**

In 2012 stroomden bij Rechtsgeleerdheid aan de EUR 43 studenten meer in dan in 2011 (+ 9%).

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 4037, 3960, 4361 en 3754 studenten in bij de opleiding Rechtsgeleerdheid. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij Rechtsgeleerdheid in 2012 met 14% af.

In figuur 2.20 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Rechtsgeleerdheid weergegeven.

Universiteit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erasmus Universiteit Rotterdam	13%	13%	10%	9%	10%	9%	12%
Radboud Universiteit Nijmegen	9%	9%	9%	9%	7%	7%	8%
Rijksuniversiteit Groningen	12%	11%	13%	12%	10%	12%	9%
Tilburg University	6%	5%	6%	6%	6%	6%	5%
Universiteit Leiden	13%	17%	19%	19%	20%	24%	19%
Universiteit Maastricht	6%	6%	5%	5%	5%	4%	5%
Universiteit Utrecht	20%	16%	13%	14%	17%	15%	17%
Universiteit van Amsterdam	12%	13%	14%	15%	14%	14%	15%
Vrije Universiteit	10%	11%	12%	11%	10%	9%	10%

Figuur 2.20 Landelijk marktaandeel Rechtsgeleerdheid EUR

De opleiding Rechtsgeleerdheid werd in 2012 door negen universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 12%. In 2011 was het marktaandeel 9%. De EUR won dus 3% punt marktaandeel in 2012. Dit is de sterkste groei van alle universiteiten. De sterkste daling van het landelijke marktaandeel vindt plaats bij de Universiteit Leiden (5% punt).

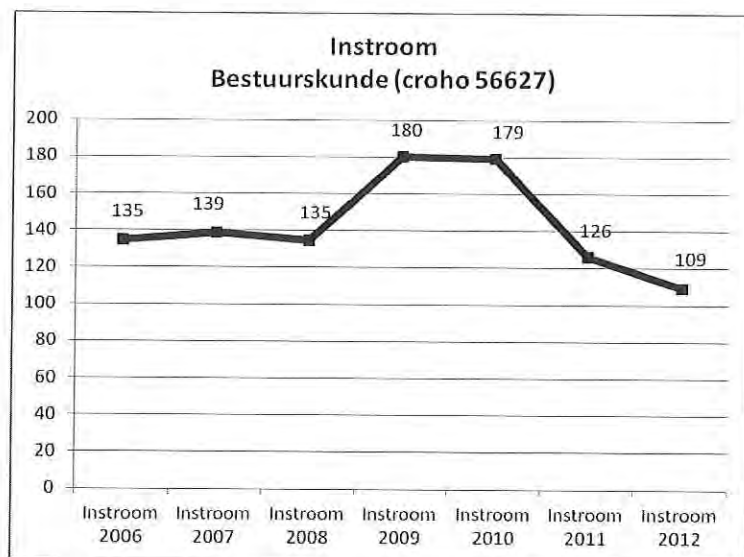
2.4 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom FSW-opleidingen

Voor de FSW-opleidingen Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie en Sociologie geldt dat deze al vanaf het academisch jaar 2011-2012 met de regeling N=N werken. De gegevens die in deze paragraaf worden gepresenteerd wijken soms licht af van de gegevens die in het eindrapport van de pilot "Nominaal = Normaal" bij FSW staan. Deze afwijkingen komen doordat er dit jaar correcties zijn doorgevoerd in de data van het landelijk bestand 1cho (de data die in het landelijke bestand 1cho2011 staan zijn in het landelijke bestand 1cho2012 gecorrigeerd). Deze correcties hebben vooral betrekking op de instroom van studenten in 2011.

Voor de FSW-opleidingen is het aantal studenten dat in voorgaande cohorten is ingestroomd in kaart gebracht en vergeleken met de instroom van 2012. De instroom in 2012 is vergeleken met de instroom in de cohorten 2009 tot en met 2011. De cohorten 2006 tot en met 2008 zijn toegevoegd om de instroom in een langere termijn perspectief te plaatsen (historische vergelijking). Daarnaast is voor elk van deze opleidingen het landelijk marktaandeel in 2012 vergeleken met het marktaandeel in voorgaande jaren (benchmark).

Instroom Bestuurskunde (croho 56627)

In figuur 2.21 is de instroom van studenten bij Bestuurskunde aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 162 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 126 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 180 studenten (cohort 2009)

Cohort 2012:

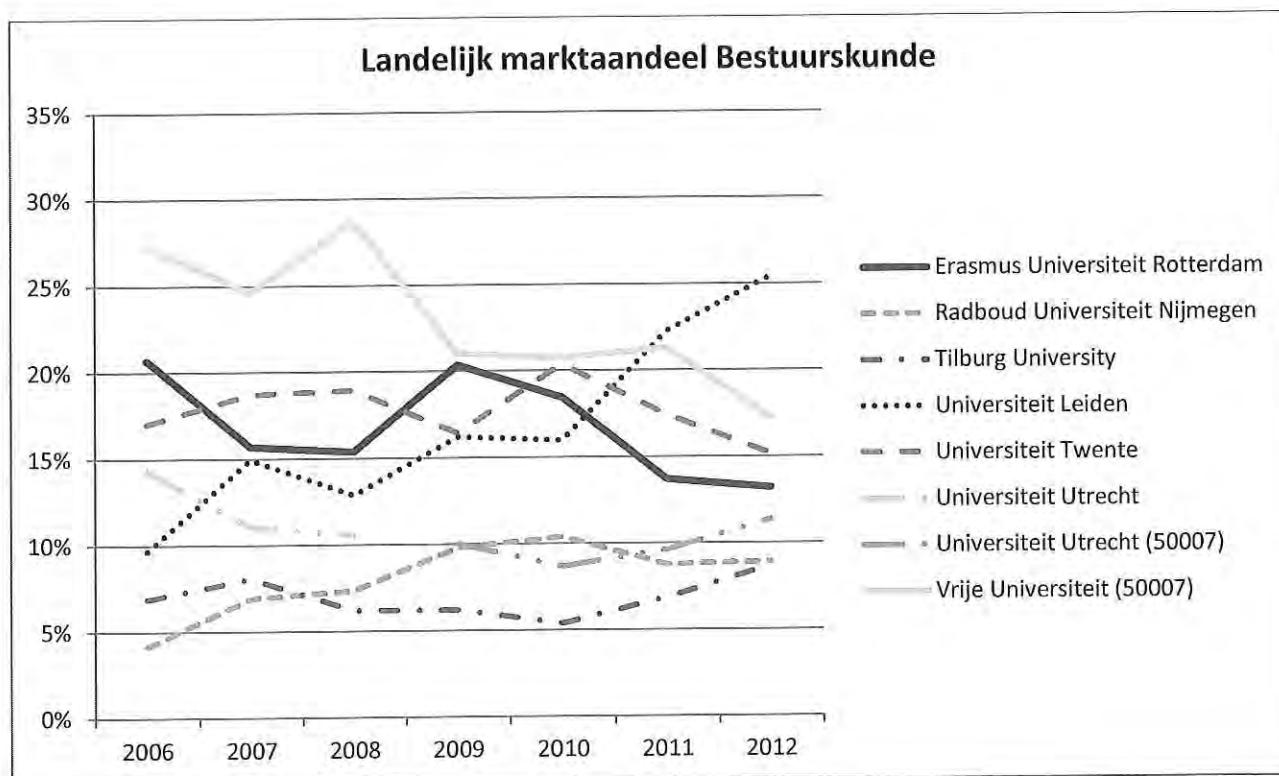
- Lagere instroom dan in 2011 (-13%)
- Laagste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Figuur 2.21 **Instroom Bestuurskunde EUR**

In 2012 stroomden bij Bestuurskunde aan de EUR 27 studenten minder in dan in 2011 (-13%).

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 708, 817, 806 en 710 studenten in bij de opleiding Bestuurskunde of een daaraan verwante opleiding. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij Bestuurskunde in 2012 met 12% af.

In figuur 2.22 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een (aan de) opleiding Bestuurskunde (verwante opleiding) weergegeven.

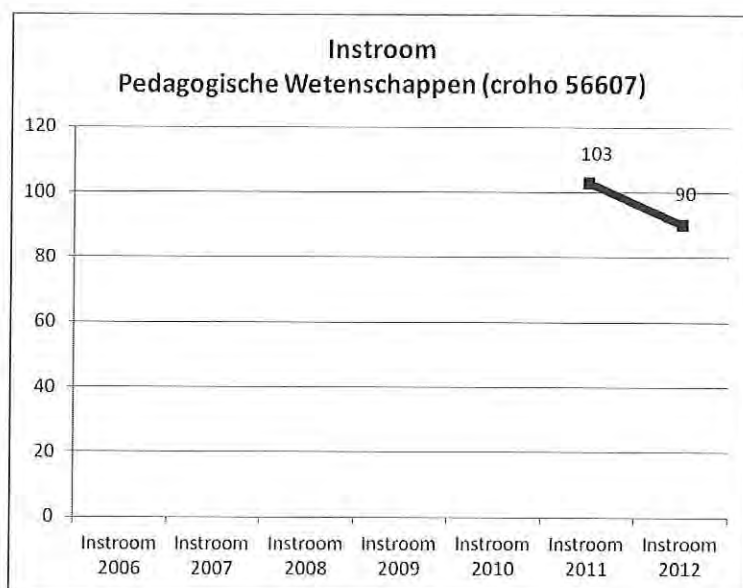
Universiteit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erasmus Universiteit Rotterdam	21%	16%	15%	20%	18%	14%	13%
Radboud Universiteit Nijmegen	4%	7%	7%	10%	10%	9%	9%
Tilburg University	7%	8%	6%	6%	5%	7%	9%
Universiteit Leiden	10%	15%	13%	16%	16%	22%	25%
Universiteit Twente	17%	19%	19%	16%	20%	17%	15%
Universiteit Utrecht	14%	11%	11%				
Universiteit Utrecht (50007)				10%	9%	10%	11%
Vrije Universiteit (50007)	27%	25%	29%	21%	21%	21%	17%

Figuur 2.22 Landelijk marktaandeel Bestuurskunde EUR

De opleiding Bestuurskunde werd in 2012 door zeven universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 13%. In 2011 was het marktaandeel 14%. De EUR verloor dus 1% punt marktaandeel in 2012. Opvallend is dat het landelijke marktaandeel van de Vrije Universiteit in 2012 is gedaald met 4% punt. Vooral de Universiteit Leiden lijkt te profiteren van het verlies bij andere universiteiten. Het Leidse marktaandeel is dit jaar met 3% punt gestegen naar een kwart van het totaal.

Instroom Pedagogische Wetenschappen (croho 56607)

De opleiding Pedagogische Wetenschappen is in het academisch jaar 2011-2012 voor het eerst aan de EUR aangeboden. In dit startjaar van de opleiding bedroeg het aantal eerstejaarsstudenten 103 (figuur 2.23).

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 103 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 103 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 103 studenten (cohort 2011)

Cohort 2012:

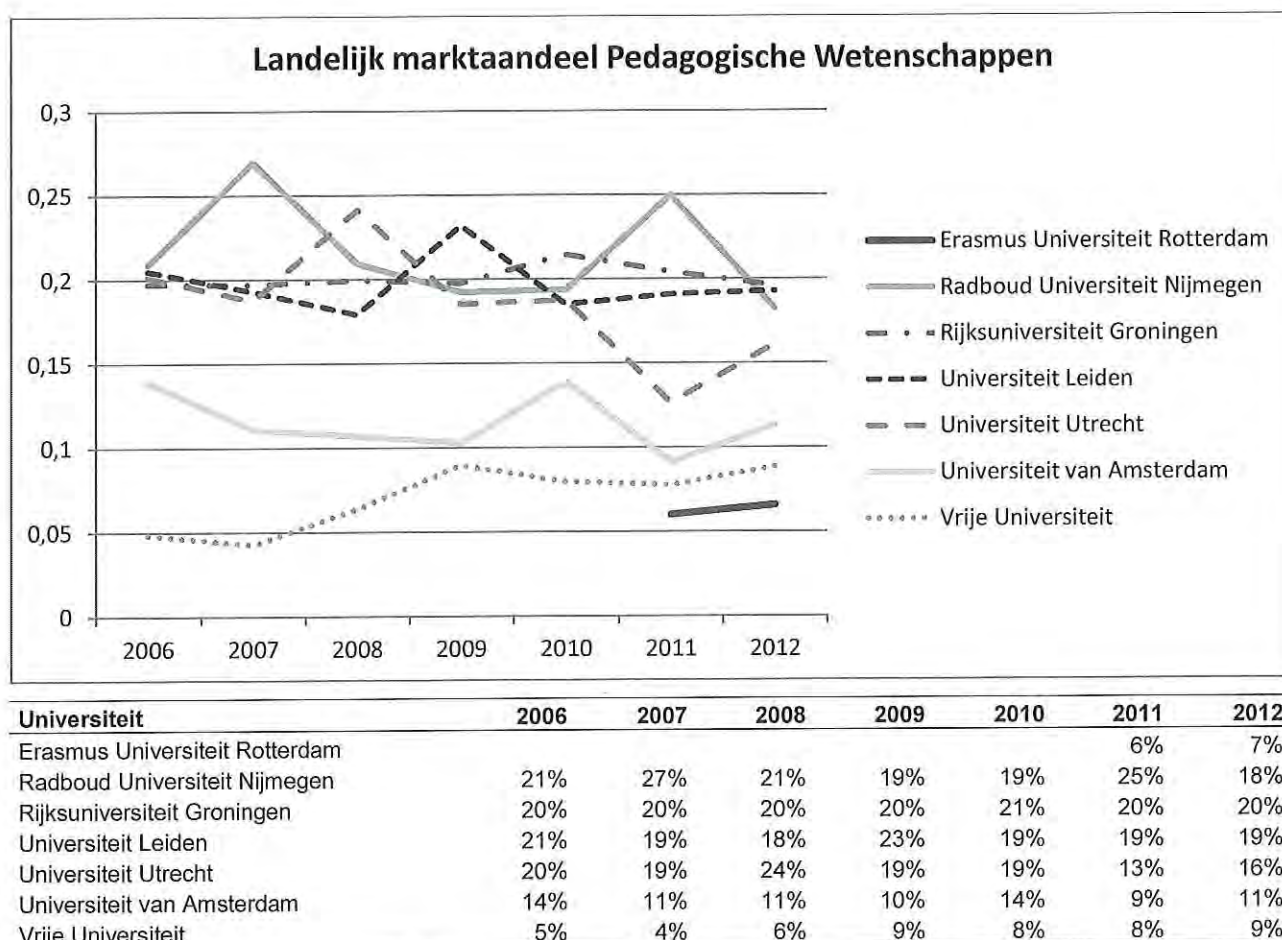
- Lagere instroom dan in 2011 (-13%)

Figuur 2.23 **Instroom Pedagogische Wetenschappen EUR**

In 2012 stroomden bij Pedagogische Wetenschappen aan de EUR 13 studenten minder in dan in 2011 (-13%).

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 1496, 1594, 1611 en 1235 studenten in bij de opleiding Pedagogische Wetenschappen. Vergelijken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij Pedagogische Wetenschappen in 2012 met 23% af.

In figuur 2.24 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Pedagogische Wetenschappen weergegeven.

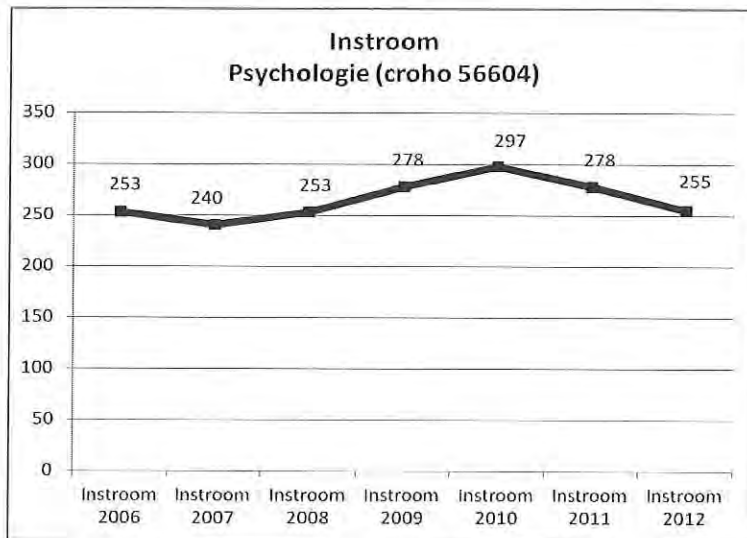

Figuur 2.24 Landelijk marktaandeel Pedagogische Wetenschappen EUR

De opleiding Pedagogische Wetenschappen werd in 2012 door zeven universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 7%. In 2011 was het marktaandeel 6%. De EUR won dus 1% punt marktaandeel in 2012. De grootste toename van het marktaandeel is te vinden bij de Universiteit Utrecht en de Universiteit van Amsterdam (respectievelijk 3% en 2% punt). Opvallend is de sterke daling van het landelijke marktaandeel van de Radboud Universiteit Nijmegen (7% punt).

Instroom Psychologie (croho 56604)

In figuur 2.25 is de instroom van studenten bij Psychologie aan de EUR af te lezen over de jaren 2006 tot en met 2011. De afgelopen jaren gold bij Psychologie een numerus fixus (2009: 280 studenten; 2010: 290 studenten; 2011: 300 studenten, 2012: 300 studenten).

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 284 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 278 studenten (cohort 2009 & 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 297 studenten (cohort 2010)

Cohort 2012:

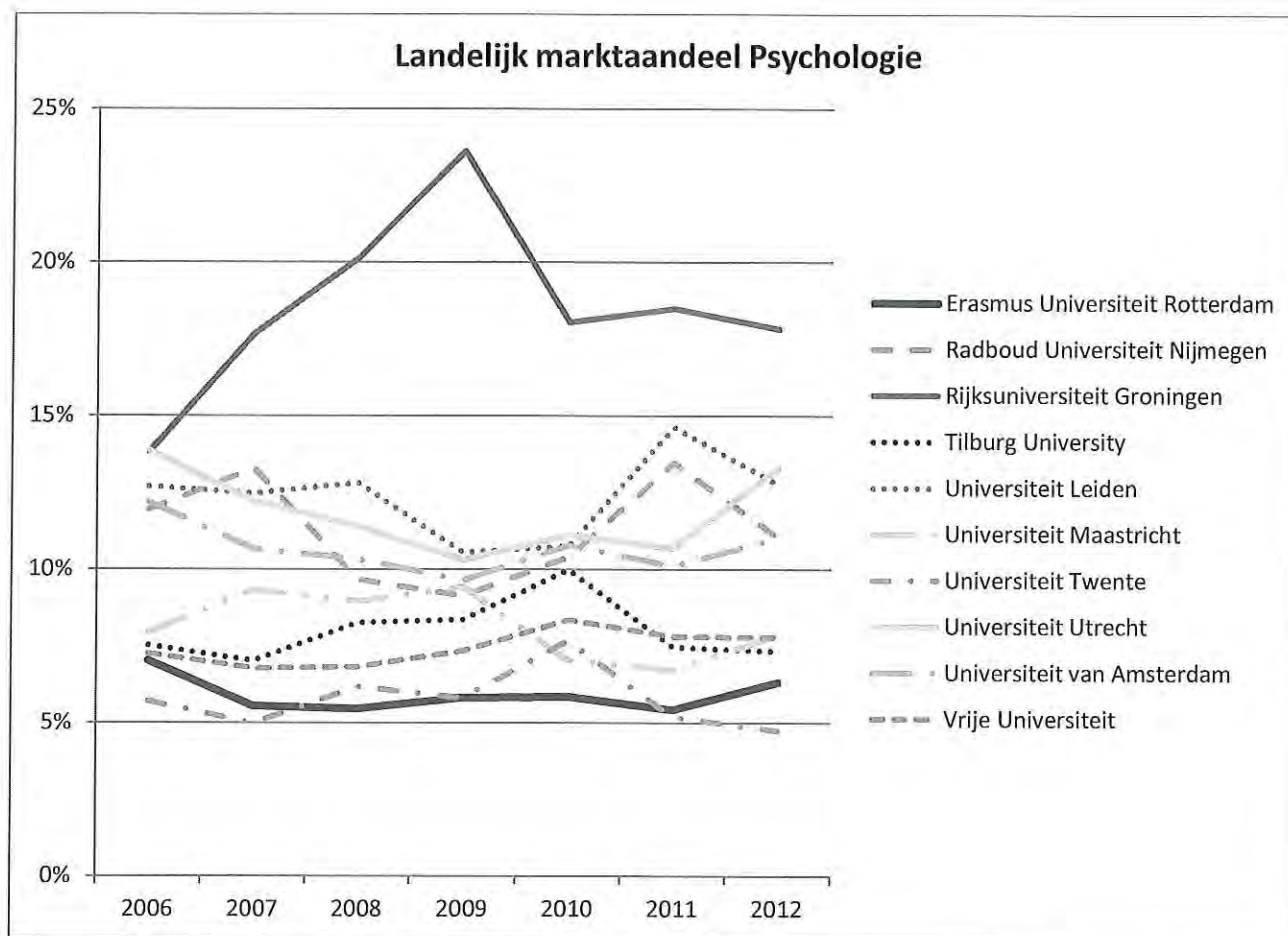
- Lagere instroom dan in 2011 (-8%)
- Laagste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Figuur 2.25 **Instroom Psychologie**

De instroom bij Psychologie lag in 2012 15% lager dan de numerus fixus: er waren 300 plaatsen, waarvan er 255 waren ingevuld. In 2012 stroomden bij Psychologie aan de EUR 23 studenten minder in dan in 2011 (-8%).

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 4259, 4174, 4760 en 3692 studenten in bij de opleiding Psychologie. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij Psychologie in 2012 met 22% af.

In figuur 2.26 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Psychologie weergegeven.

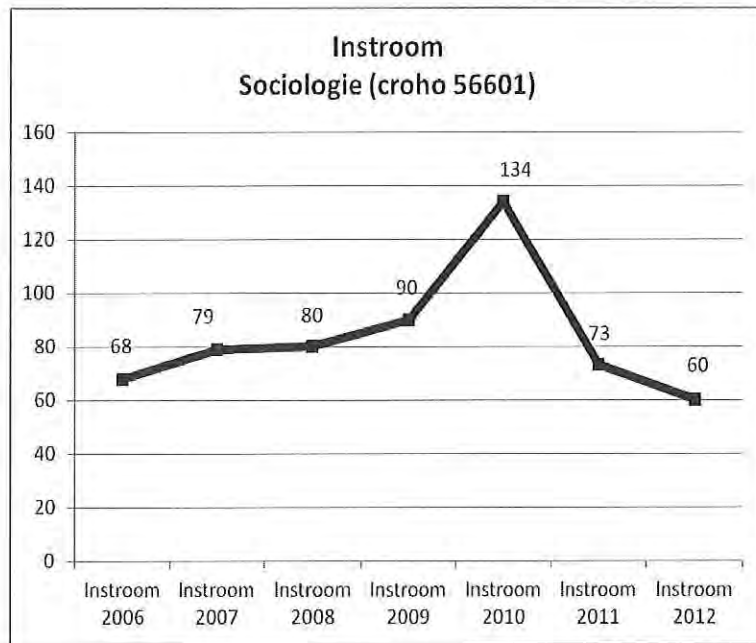
Universiteit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erasmus Universiteit Rotterdam	7%	6%	5%	6%	6%	5%	6%
Radboud Universiteit Nijmegen	12%	13%	10%	9%	10%	13%	11%
Rijksuniversiteit Groningen	14%	18%	20%	24%	18%	18%	18%
Tilburg University	8%	7%	8%	8%	10%	7%	7%
Universiteit Leiden	13%	12%	13%	11%	11%	15%	13%
Universiteit Maastricht	8%	9%	9%	9%	7%	7%	8%
Universiteit Twente	6%	5%	6%	6%	8%	5%	5%
Universiteit Utrecht	14%	12%	11%	10%	11%	11%	13%
Universiteit van Amsterdam	12%	11%	10%	10%	11%	10%	11%
Vrije Universiteit	7%	7%	7%	7%	8%	8%	8%

Figuur 2.26 Landelijk marktaandeel Psychologie EUR

De opleiding Psychologie werd in 2012 door tien universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 6%. In 2011 bedroeg het marktaandeel 5%. De EUR won dus 1% punt marktaandeel in 2012. De Universiteit Utrecht heeft in 2012 te maken gehad met de grootste toename van het marktaandeel (3% punt). Het landelijke marktaandeel van de Radboud Universiteit Nijmegen en de Universiteit Leiden zijn het sterkst gedaald (2% punt).

Instroom Sociologie (croho 56601)

In figuur 2.27 is de instroom van studenten bij Sociologie aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 99 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 73 studenten (cohort 2011)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 134 studenten (cohort 2010)

Cohort 2012:

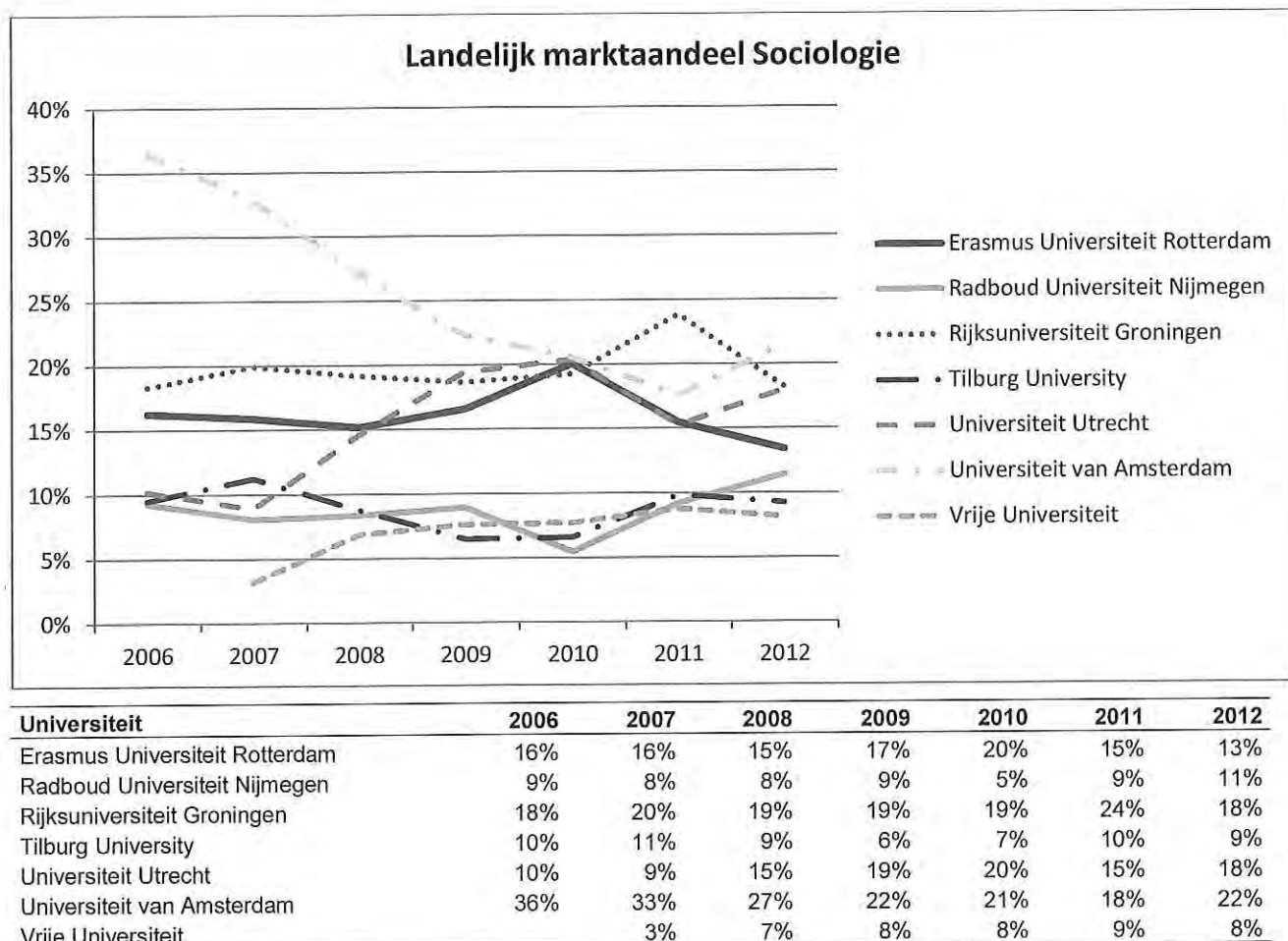
- Lagere instroom dan in 2011 (-18%)
- Laagste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Figuur 2.27 **Instroom Sociologie EUR**

In 2012 stroomden bij Sociologie aan de EUR 13 studenten minder in dan in 2011 (-18%).

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 438, 498, 404 en 394 studenten in bij de opleiding Sociologie. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR) bij Sociologie in 2012 met 2% af.

In figuur 2.28 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Sociologie weergegeven.

Figuur 2.28 Landelijk marktaandeel Sociologie EUR

De opleiding Sociologie werd in 2012 door zeven universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 13%. In 2011 was het marktaandeel 15%. De EUR verloor dus 2% punt marktaandeel in 2012. Ook de Rijksuniversiteit Groningen heeft in 2012 te maken gehad met een afname van het marktaandeel (6% punt). Het landelijke marktaandeel van de Universiteit Utrecht en de Universiteit van Amsterdam is daarentegen gestegen in 2012 (respectievelijk 3% en 4% punt).

2.5 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom opleiding iBMG

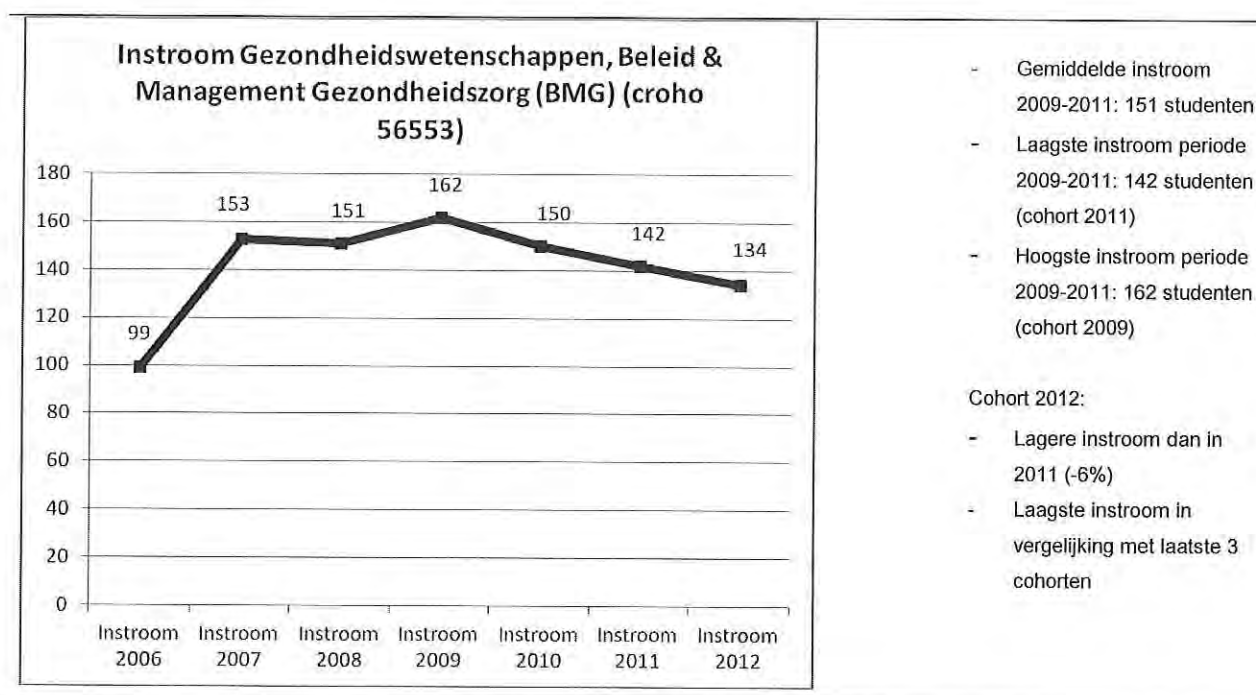
Voor de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) is het aantal studenten dat in voorgaande cohorten is ingestroomd in kaart gebracht en vergeleken met de instroom van 2012. De instroom in 2012 is vergeleken met de instroom in de cohorten 2009 tot en met

2011. De cohorten 2006 tot en met 2008 zijn toegevoegd om de instroom in een langere termijn perspectief te plaatsen (historische vergelijking).

Daarnaast is het landelijk marktaandeel in 2012 vergeleken met het marktaandeel in voorgaande jaren (benchmark).

Instroom Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (croho 56553)

In figuur 2.29 is de instroom van studenten bij Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

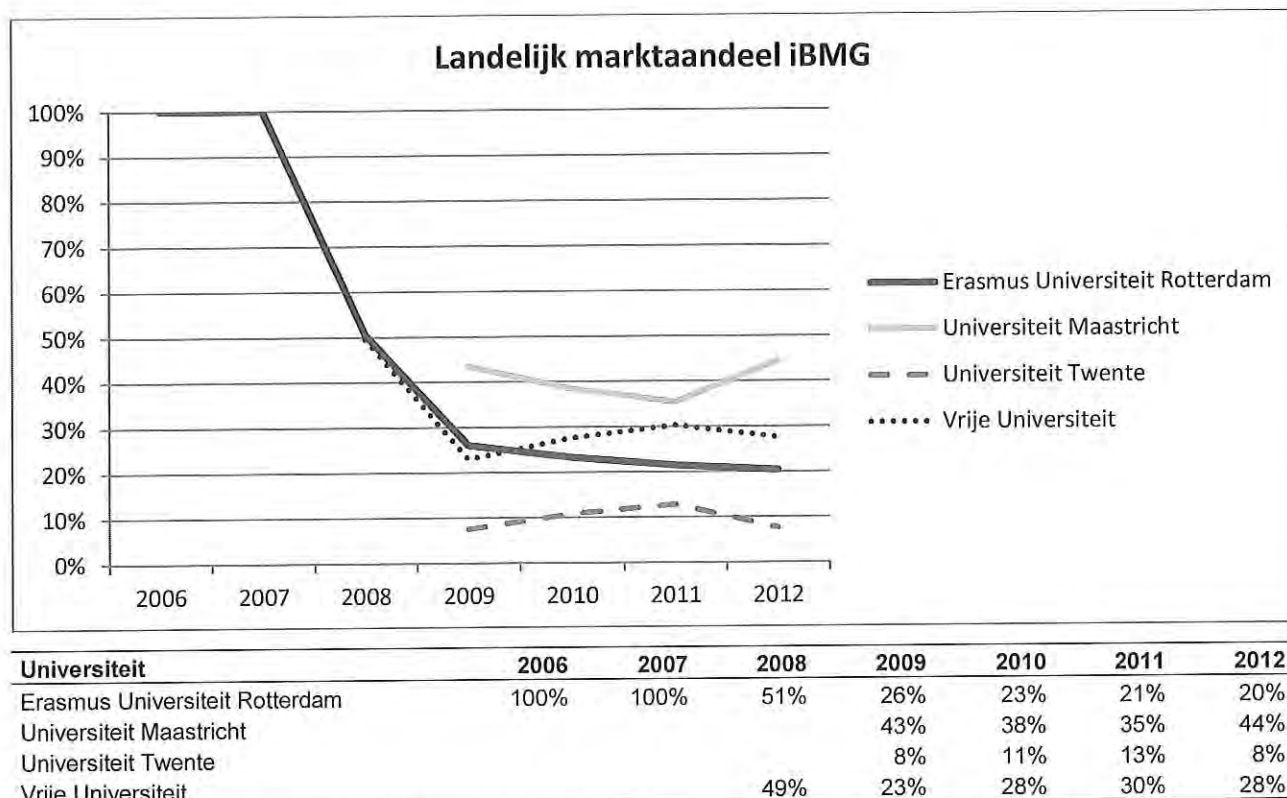

Figuur 2.29 *Instroom Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) EUR*

In 2012 stroomden bij Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg aan de EUR 8 studenten minder in dan in 2011 (- 6%).

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 461, 507, 490 en 485 studenten in bij de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) in 2012 met 1% af.

In figuur 2.30 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met deze opleiding weergegeven.

Figuur 2.30 Landelijk marktaandeel Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) EUR

De opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg werd in 2012 door vier universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 20%. In 2011 was het marktaandeel 21%. De EUR verloor dus 1% punt marktaandeel in 2012. Dit is minder dan het verlies in marktaandeel van de Universiteit Twente en de Vrije Universiteit (respectievelijk 5% punt en 2% punt). Opvallend is dat het landelijke marktaandeel van de Universiteit Maastricht blijft stijgen van 35% in 2011 naar 44% in 2012: een toename van 9% punt.

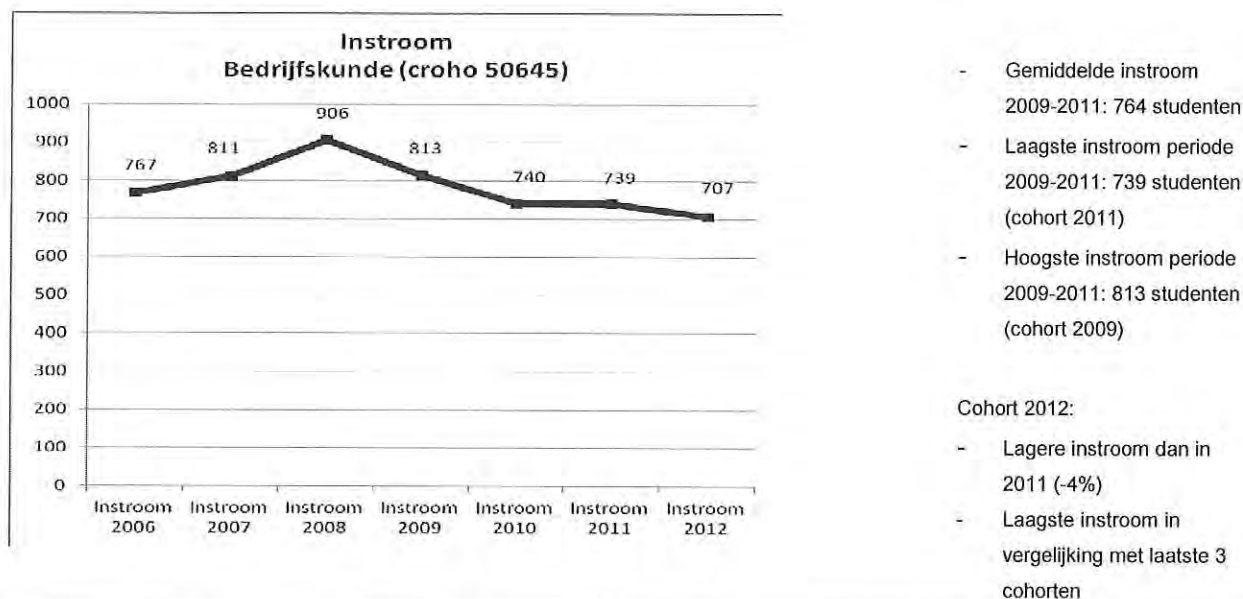
2.6 Historische vergelijking en landelijke benchmark instroom opleidingen RSM

Voor de RSM-opleidingen Bedrijfskunde en International Business Administration is het aantal studenten dat in voorgaande cohorten is ingestroomd in kaart gebracht en vergeleken met de instroom van 2012. De instroom in 2012 is vergeleken met de instroom in de cohorten 2009 tot en met 2011. De cohorten 2006 tot en met 2008 zijn toegevoegd om de instroom in een langere termijn perspectief te plaatsen (historische vergelijking). Daarnaast is

voor elk van deze opleidingen het landelijk marktaandeel in 2012 vergeleken met het marktaandeel in voorgaande jaren (benchmark).

Instroom Bedrijfskunde (croho 50645)

In figuur 2.31 is de instroom van studenten bij Bedrijfskunde aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

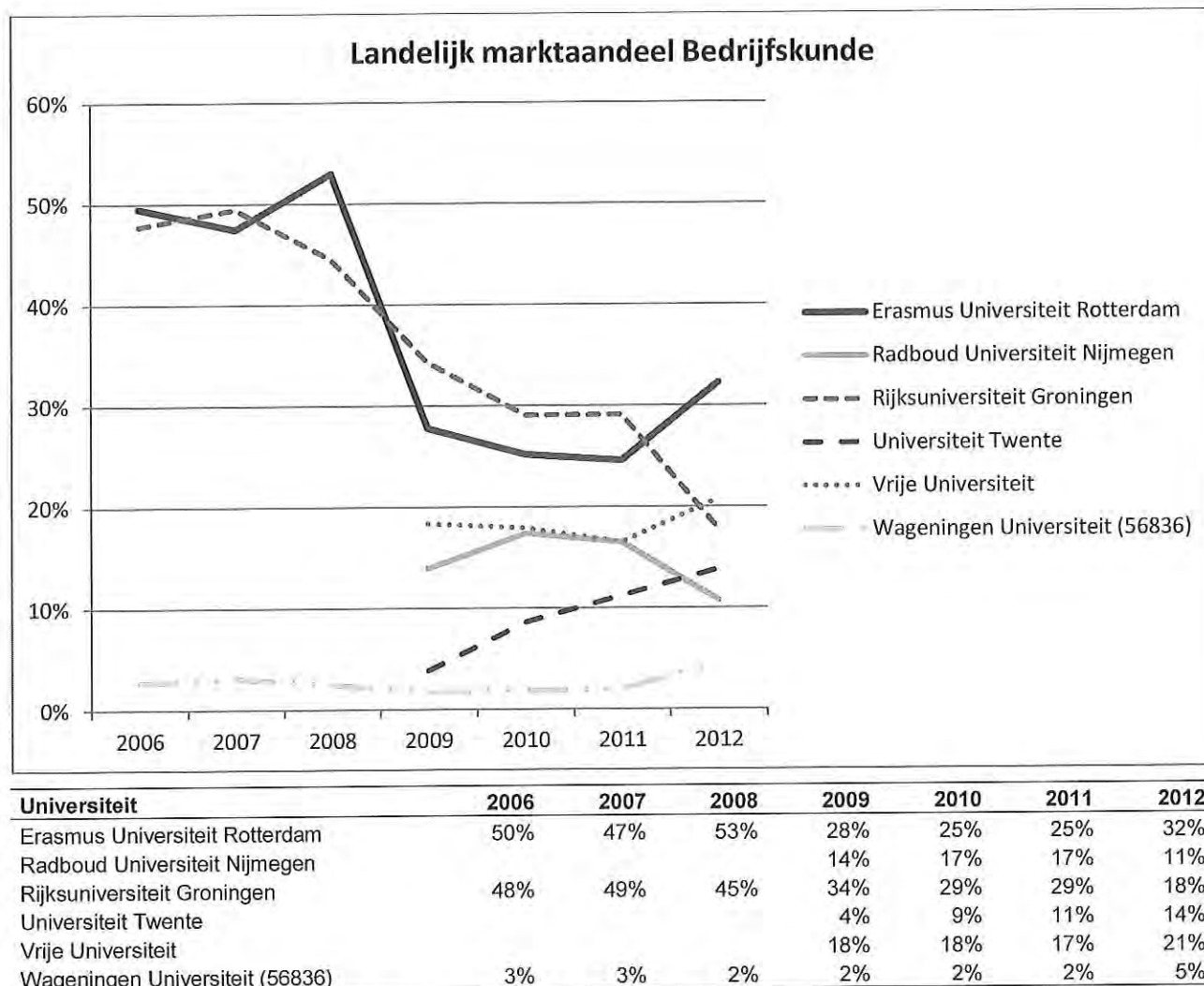

Figuur 2.31 Instroom Bedrijfskunde EUR

In 2012 stroomden bij Bedrijfskunde aan de EUR 32 studenten minder in dan in 2011 (- 4%).

Landelijk (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 2050, 2135, 2323 en 1474 studenten in bij de opleiding Bedrijfskunde of een opleiding die daar sterk aan verwant was. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij de opleiding Bedrijfskunde of een sterk daaraan verwante opleiding in 2012 met 37% af.

In figuur 2.32 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een opleiding Bedrijfskunde weergegeven.

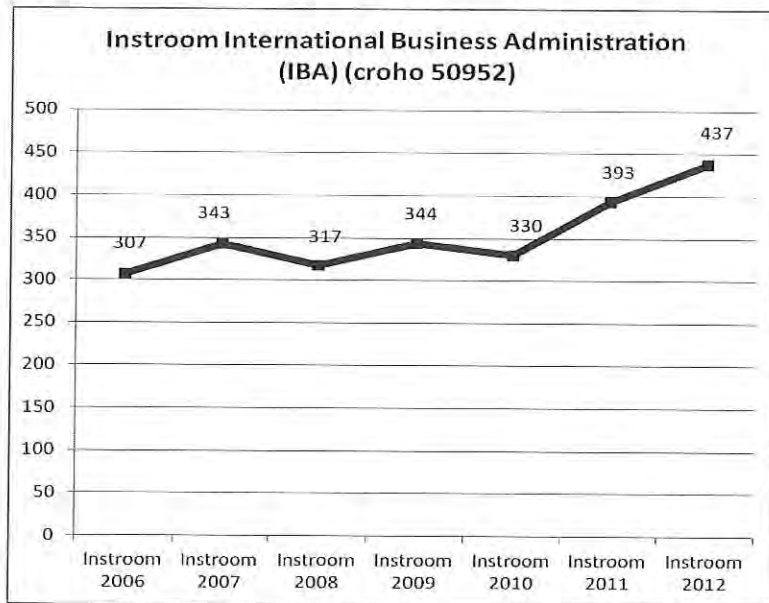

Figuur 2.32 Landelijk marktaandeel Bedrijfskunde EUR

De opleiding Bedrijfskunde werd in 2012 door zes universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 32%. In 2011 was het marktaandeel 25%. De EUR won dus 7% punt marktaandeel in 2012. Hiermee heeft de EUR de grootste winst geboekt van alle universiteiten. Opvallend is dat het landelijke marktaandeel van de Rijksuniversiteit Groningen sterk is gedaald met 11% punt (van 29% in 2011 naar 18% in 2012). Ook het marktaandeel van de Radboud Universiteit Nijmegen is afgenomen (6% punt).

Instroom International Business Administration (IBA) (croho 50952)

In figuur 2.33 is de instroom van studenten bij de opleiding International Business Administration (IBA) aan de EUR af te lezen voor de cohorten 2006 tot en met 2012.

- Gemiddelde instroom 2009-2011: 356 studenten
- Laagste instroom periode 2009-2011: 330 studenten (cohort 2010)
- Hoogste instroom periode 2009-2011: 393 studenten (cohort 2011)

Cohort 2012:

- Hogere instroom dan in 2011 (+11%)
- Hoogste instroom in vergelijking met laatste 3 cohorten

Figuur 2.33 *Instroom International Business Administration (IBA) EUR*

In 2012 stroomden bij International Business Administration aan de EUR 44 studenten meer in dan in 2011 (+ 11%).

Landelijk (exclusief EUR exclusief HBO-BA en WO-instroom) stroomden tussen 2009 en 2012 respectievelijk 4287, 4276, 4665 en 4087 studenten in bij de opleiding International Business Administration of daaraan verwante opleidingen. Vergeleken met cohort 2011 nam de landelijke instroom (exclusief EUR; exclusief HBO-BA en WO-instroom) bij de opleiding International Business Administration (en verwante opleidingen) in 2012 met 9% af.

In figuur 2.34 is het landelijke marktaandeel van de universiteiten met een (aan de) opleiding IBA (verwante opleiding) weergegeven.¹⁶

¹⁶ Voor deze opleiding is een grafiek achterwege gelaten gezien het grote aantal verwante opleidingen en universiteiten waar de opleiding wordt aangeboden.

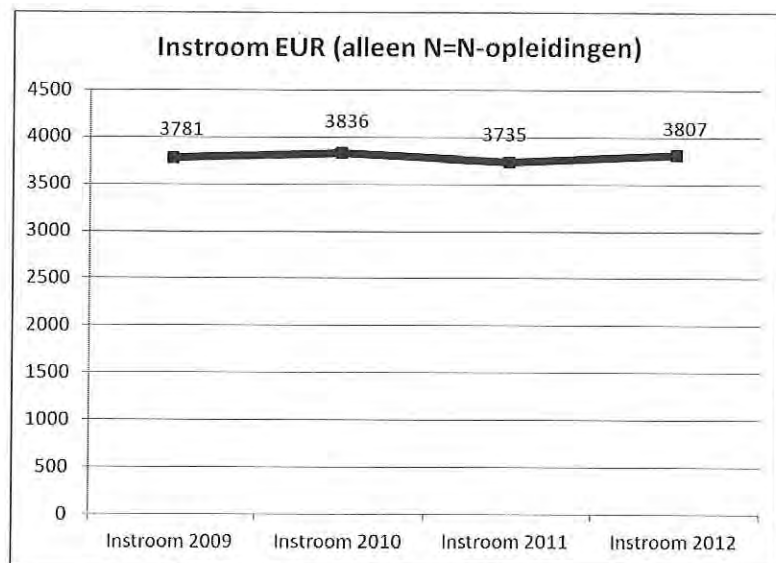
Universiteit	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Erasmus Universiteit Rotterdam	14%	12%	11%	6%	6%	6%	7%
Tilburg University				4%	4%	4%	2%
Vrije Universiteit	3%	5%	5%	2%	2%	2%	3%
Erasmus Universiteit Rotterdam (50950)	24%	21%	22%	12%	13%	11%	13%
Radboud Universiteit Nijmegen (50950)					2%	2%	3%
Rijksuniversiteit Groningen (50950)				3%	3%	4%	6%
Tilburg University (50950)				1%	2%	2%	2%
Universiteit Maastricht (50950)				9%	4%	4%	5%
Universiteit Utrecht (50950)				6%	6%	6%	7%
Vrije Universiteit (50950)	7%	10%	11%	4%	4%	4%	3%
Rijksuniversiteit Groningen (50019)							4%
Tilburg University (50019)	9%	8%	9%				
Universiteit Maastricht (50019)	18%	17%	16%	7%	8%	9%	10%
Erasmus Universiteit Rotterdam (50645)				13%	12%	12%	12%
Radboud Universiteit Nijmegen (50645)				6%	8%	8%	4%
Rijksuniversiteit Groningen (50645)	25%	26%	25%	16%	14%	14%	6%
Universiteit Twente (50645)				2%	4%	5%	5%
Vrije Universiteit (50645)				8%	8%	8%	8%

Figuur 2.34 Landelijk marktaandeel International Business Administration (IBA) EUR

De opleiding International Business Administration (of een daaraan verwante opleiding) werd in 2012 door zeven universiteiten aangeboden. In 2012 was het landelijk marktaandeel van de EUR bij deze opleiding 7%. In 2011 was het marktaandeel 6%. Opvallend is dat het landelijke marktaandeel van de Rijksuniversiteit Groningen (croho 50645) en de Radboud Universiteit Nijmegen (croho 50645) relatief sterk zijn gedaald (respectievelijk met 7 en 4% punt).

2.7 Historische vergelijking instroom opleidingen met N=N-regeling (EUR-breed)

Voor de EUR-opleidingen met een N=N-regeling is het aantal studenten dat in voorgaande cohorten is ingestroomd in kaart gebracht en vergeleken met de instroom van 2012 (figuur 2.35).

Figuur 2.35 Totale instroom EUR-opleidingen met N=N-regeling

De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 is ten opzichte van 2011 toegenomen met 72 studenten (+ 2%). In vergelijking met de gemiddelde instroom in de periode 2009-2010 (3784 studenten) is het aantal studenten gegroeid met 1%.

Voor het analyseren van de mogelijke invloed van N=N op het BSA-rendement zijn de volgende analyses uitgevoerd:

- Per EUR-opleiding zijn de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2011 in kaart gebracht¹⁷. Daarbij is een onderscheid gemaakt in het voorlopige BSA-rendement na één jaar en het definitieve BSA-rendement na twee jaar. Bij het voorlopige BSA-rendement na één jaar zijn de volgende subgroepen onderscheiden:
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die aan het eind van het eerste jaar een voorlopig positief advies hebben behaald (tussen 40 en 59 ECTS);
 - Studenten die tijdens het eerste jaar te maken hebben gehad met persoonlijke omstandigheden (PO);
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een negatief BSA hebben behaald (minder dan 40 ECTS hebben behaald; geen persoonlijke omstandigheden; niet voor 1 februari vrijwillig met de studie gestopt);
 - Studenten die zich voor 1 februari vrijwillig hebben teruggetrokken uit de opleiding;
 - No shows: Studenten die aan geen enkele beoordeling hebben meegedaan;
- In het definitieve BSA-rendement na 2 jaar is bepaald welke studenten na 2 jaar een positief BSA hebben ontvangen, dat wil zeggen dat ze alle 60 ECTS die horen bij het eerste bachelorjaar hebben behaald.
- Per opleiding zijn de participatie en prestaties van studenten op de tentamens tot en met 15 januari 2013 in kaart gebracht¹⁸. Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat de participatie en prestatie van studenten op de eerste twee tentamens redelijk goed voorspellend zijn voor het behalen

¹⁷ Om de rendementen te bepalen zijn de BSA-cohortlijsten van de cohorten 2009, 2010, 2011 van de faculteiten / opleidingen gebruikt. Deze zijn in januari 2012 aangeleverd. Risbo heeft een format aangeleverd voor het aanleveren van de gegevens (per cohort een lijst met studentnummers op basis van de 1 oktober telling). Eventuele afwijkingen met de 1 oktoberlijst zijn in dit hoofdstuk per opleiding aangegeven.

¹⁸ De resultaten van studenten op de tentamens die tot en met half januari 2013 zijn afgenomen zijn door de faculteiten zelf per opleiding aangeleverd. Risbo heeft daarvoor een format aangeleverd (lijst met studentnummers op basis van 1 oktober telling 2012). Alleen studenten die volgens de opleidingen tot het cohort behoren zijn meegenomen. Eventuele afwijkingen met de 1 oktoberlijst zijn per opleiding in dit hoofdstuk vermeld.

van een positief BSA aan het eind van het eerste studiejaar¹⁹. Bij een aantal opleidingen zijn in de periode tot half januari 2013 al meer dan twee tentamens geweest. In dat geval zijn alle resultaten van de studenten meegenomen in de analyses. De prestaties van studenten op de practica zijn niet meegenomen in de analyses, omdat uit de pilot bij FSW is gebleken dat de meeste studenten succesvol zijn op de practica. De practica worden relatief weinig herkanst en gecompenseerd²⁰.

Op basis van de participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens zijn deze ingedeeld in 5 groepen:

- Groep 1: Studenten die alle tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger;
- Groep 2: Studenten die tenminste de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger, maar niet alle tentamens hebben gehaald²¹. Het aantal ECTS voor een tentamen is hierbij niet meegewogen. Er is puur gekeken naar het feit of studenten tentamens hebben gehaald of niet. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.
- Groep 3: Studenten die wel hebben deelgenomen aan minimaal één tentamen, maar minder dan de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger²². Het aantal ECTS voor een tentamen is hierbij niet meegewogen. Er is puur gekeken naar het feit of studenten tentamens hebben gehaald of niet. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.
- Groep 4: Studenten die aan geen enkel tentamen hebben meegedaan;
- Groep 5: Studenten die al met hun studie zijn gestopt.

¹⁹ Zie:

- Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

- Baars, G.J.A. & Arnold, I.J.M. (2012) Vroegtijdige identificatie en karakterisering van studenten die uitvallen in het eerste studiejaar. Tijdschrift voor Hoger Onderwijs, 30(3), 190-205.

- Baars, G.J.A. (2009). Factors related to student achievement in medical school (academisch proefschrift). Den Haag: Uitgeverij Lemma.

²⁰ Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

²¹ Bij twee tentamens hebben de studenten één tentamen gehaald; bij drie tentamens hebben de studenten twee (van de drie) tentamens gehaald; bij vier tentamens hebben de studenten twee of drie tentamens gehaald.

²² Bij twee tentamens hebben deze studenten geen enkel tentamen gehaald; bij drie tentamens hebben deze studenten maximaal één tentamen gehaald; bij vier tentamens hebben de studenten maximaal één tentamen gehaald.

- Voor de opleidingen is een vergelijking gemaakt tussen de prestaties van studenten van cohort 2012 op de tentamens tot en met 15 januari 2013 met de gerealiseerde BSA-rendementen na twee jaar van de voorgaande cohorten. Bij deze vergelijking is op basis van de onderzoeksresultaten die bij de pilot bij FSW zijn gevonden de aanname gedaan dat 88% van de studenten van cohort 2012 die op dit moment in groep 1 (alle tentamens gehaald) zitten een definitief positief BSA zullen gaan halen aan het eind van het huidige collegejaar²³. Op basis van het onderzoek bij FSW wordt voor studenten in groep 2 uitgegaan van een kans van 54%; voor studenten van groep 3 van een kans van 34%. Studenten van groep 4 en 5 zijn kansloos (0% kans om positief BSA aan het eind van het jaar te behalen)²⁴. Vergeleken is hoe de prestaties van studenten op de eerste tentamens bij de EUR-opleidingen in 2012 zich verhouden tot het definitieve BSA-rendement die in voorgaande jaren zijn gerealiseerd. Hierbij moet worden opgemerkt dat het BSA-rendement in voorgaande jaren pas na het tweede jaar definitief was. Een doel van de invoering van de regeling 'Nominaal is Normaal' is om dit jaar eenzelfde of groter BSA-rendement te realiseren na één jaar dan voorheen na twee jaar werd bereikt. Dit zou namelijk betekenen dat de doorstroom van studenten verbetert.

3.1 (Verwachte) rendement opleidingen ESE

Econometrie en Operationele Research

In Tabel 3.1 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Econometrie en Operationele Research. De eerste kolom bevat de instroom en de volgende vijf kolommen bevatten informatie over het voorlopige BSA-rendement na het eerste jaar en de laatste twee kolommen bevatten informatie over het definitieve BSA-rendement na twee jaar.

²³ Dit percentage is gebaseerd op de resultaten die in de pilot bij FSW zijn gevonden. Zie hoofdstuk 8 in het eindrapport van de pilot bij FSW (Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)).

²⁴ Het is mogelijk dat niet alle voorspellingen in dit rapport even nauwkeurig zijn op basis van de participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens. Een factor die hierbij een rol speelt is bijvoorbeeld de moeilijkheid van de eerste tentamens/vakken. Als de eerste twee tentamens/vakken bijvoorbeeld een lagere moeilijkheidsgraad hebben in vergelijking met de rest van het eerstejaars curriculum is het mogelijk dat het uiteindelijke rendement wat lager uitkomt dan het voorspelde rendement.

Tabel 3.1 Historische BSA-rendementen Econometrie en Operationele Research²⁵

	N	BSA na 1 jaar					BSA na 2 jaar	
		Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	112	38.4%	23.2%	3.6%	22.3%	12.5%	60.7%	39.3%
2010	144	32.6%	27.1%	2.1%	19.4%	18.8%	59.0%	41.0%
2011	156	30.1%	30.8%	0.6%	20.5%	17.9%	nbn	nbn

N=	Aantal studenten
Pos BSA=	Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald
VPOS=	Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)
PO=	Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen
Neg BSA=	Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen
1 Feb-staker=	Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie
nbn=	Nog niet bekend

Uit Tabel 3.1 blijkt dat bij de opleiding Econometrie en Operationele Research het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 60.7% en 59.0% bedroeg. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Op basis van het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 lijkt het er op dit percentage ongeveer op hetzelfde niveau zal liggen als bij cohort 2009 en 2010.

In Tabel 3.2 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Econometrie en Operationele Research op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.2 Stand van zaken cohort 2012 Econometrie en Operationele Research²⁶

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	59	34.3%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	35	20.3%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	60	34.9%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	9	5.2%
Groep 5: gestopt met de studie	9	5.2%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende drie tentamens: Matrix algebra 1, Inleiding statistiek, Basiswiskunde

Uit Tabel 3.2 blijkt dat 34.3% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 20.3% heeft minimaal de helft van de

²⁵ De instroom in de verschillende cohorten bij Econometrie en Operationele Research wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 1 student in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stond;

²⁶ Cohort 2012: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 1 student in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stond.

tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 34.9% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement rond de 53% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.1 blijkt dat in het verleden na twee jaar een definitief BSA-rendement van circa 60% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er dus op dat dit percentage dit jaar wellicht niet helemaal na één jaar zal worden bereikt.

International Bachelor Econometrics and Operations Research

De opleiding International Bachelor Econometrics and Operations Research wordt in het academisch jaar 2012-2013 voor het eerst aan de EUR aangeboden. Er zijn dus geen historische BSA-rendementsgegevens van deze opleiding beschikbaar.

In Tabel 3.3 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding International Bachelor Econometrics and Operations Research op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.3 Stand van zaken cohort 2012 International Bachelor Econometrics and Operations Research

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	18	46.2%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	10	25.6%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	10	25.6%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	0	0.0%
Groep 5: gestopt met de studie	1	2.6%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende drie tentamens: Matrix Algebra 1 (econometrics), Introduction to Statistics, Precalculus

Uit Tabel 3.3 blijkt dat 46.2% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 25.6% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 25.6% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement van deze opleiding rond de 63% kunnen uitkomen.

Economie en Bedrijfseconomie

In Tabel 3.4 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Economie en Bedrijfseconomie²⁷.

Tabel 3.4 Historische BSA-rendementen Economie en Bedrijfseconomie

	N	BSA na 1 jaar					BSA na 2 jaar	
		Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	607	34.8%	24.2%	2.3%	22.2%	16.5%	58.3%	41.7%
2010	559	35.6%	23.6%	2.0%	25.9%	12.9%	58.3%	41.7%
2011	506	53.0%	21.1%	1.2%	16.8%	7.9%	nmb	nmb

N=	Aantal studenten
Pos BSA=	Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald
VPOS=	Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)
PO=	Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen
Neg BSA=	Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen
1 Feb-staker=	Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie
nmb=	Nog niet bekend

Af te lezen is dat het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 58.3% en 58.3% bedroeg. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 (53%) geeft echter al wel aan wat het maximaal te behalen definitieve BSA-rendement na jaar 2 kan zijn. Het lijkt er op dat dit een stuk hoger zal liggen dan bij cohort 2009 en 2010.

In Tabel 3.5 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Economie en Bedrijfseconomie op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

²⁷ De instroom in de verschillende cohorten bij Economie en Bedrijfseconomie wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 17 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 24 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 39 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;

Tabel 3.5 Stand van zaken cohort 2012 Economie en Bedrijfseconomie²⁸

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	219	43.1%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	137	26.9%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	112	22.0%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	13	2.6%
Groep 5: gestopt met de studie	27	5.3%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende twee tentamens: Wiskunde 1, Boekhouden en Cost Accounting

Uit Tabel 3.4 blijkt dat 43.1% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 26.9% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 22.0% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement rond de 60% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.3 blijkt dat in het verleden na twee jaar een definitief BSA-rendement van circa 58% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er dus op dat dit percentage wellicht dit jaar na één jaar zal kunnen worden bereikt. Daarbij moet worden aangetekend dat het BSA-rendement van cohort 2011 wel eens hoger zou kunnen uitkomen dan bij cohort 2009 en 2010.

International Bachelor Economics & Business Economics

In Tabel 3.6 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding International Bachelor Economics & Business Economics.

²⁸ Cohort 2012: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 26 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

Tabel 3.6 Historische BSA-rendementen International Bachelor Economics & Business Economics²⁹

	N	BSA na 1 jaar					BSA na 2 jaar	
		Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	113	46.9%	26.5%	2.7%	14.2%	9.7%	73.5%	26.5%
2010	147	48.3%	23.1%	1.4%	17.0%	10.2%	71.4%	28.6%
2011	137	51.1%	29.9%	0.7%	13.9%	4.4%	nmb	nmb

N= Aantal studenten

Pos BSA= Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald

VPOS= Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)

PO= Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen

Neg BSA= Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen

1 Feb-staker= Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie

nmb= Nog niet bekend

Voor deze opleiding bedroeg het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar voor de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 73.5% en 71.4%. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 (51.1%) geeft echter aan dat het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar studie naar verwachting minimaal op het niveau van cohort 2009 en 2010 zal liggen.

In Tabel 3.7 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding International Bachelor Economics & Business Economics op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.7 Stand van zaken cohort 2012 International Bachelor Economics & Business Economics³⁰

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	94	48.4%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	57	29.3%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	39	20.1%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	1	0.5%
Groep 5: gestopt met de studie	3	1.5%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende twee tentamens: Mathematics 1, Financial Information Systems & Cost Accounting

Uit Tabel 3.7 blijkt dat 48.4% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 29.3% heeft minimaal de helft van de

²⁹ De instroom in de verschillende cohorten bij International Bachelor Economics and Business Economics wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 4 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 4 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 6 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;

³⁰ Cohort 2012: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 11 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 20.1% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement aan het eind van dit jaar rond de 65% kunnen uitkomen. Uit Tabel 3.6 blijkt dat in het verleden na twee jaar een definitief BSA-rendement van circa 72% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat dit percentage wellicht dit jaar niet helemaal na één jaar zal worden bereikt.

Fiscale Economie

In Tabel 3.8 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Fiscale Economie.

Tabel 3.8 Historische BSA-rendementen Fiscale Economie³¹

	N	BSA na 1 jaar					BSA na 2 jaar	
		Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	64	34.4%	23.4%	1.6%	34.4%	6.2%	53.1%	46.9%
2010	69	26.1%	21.7%	1.4%	29.0%	21.7%	47.8%	52.2%
2011	68	44.1%	17.6%	4.4%	23.5%	10.3%	nmb	nmb
N=	Aantal studenten							
Pos BSA=	Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald							
VPOS=	Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)							
PO=	Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen							
Neg BSA=	Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen							
1 Feb-staker=	Heeft zich op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie							
nmb=	Nog niet bekend							

Uit Tabel 3.8 blijkt dat bij de opleiding Fiscale Economie het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 53.1% en 47.8% bedroeg. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Op basis van het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 lijkt het er op dit percentage wat hoger zal liggen dan bij cohort 2009 en 2010.

³¹ De instroom in de verschillende cohorten bij Fiscale Economie wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 34 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 28 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 20 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;

In Tabel 3.9 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Fiscale Economie op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.9 Stand van zaken cohort 2012 Fiscale Economie³²

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	23	45.1%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	14	27.4%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	9	17.6%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	3	5.9%
Groep 5: gestopt met de studie	2	3.9%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende twee tentamens: Wiskunde 1 en Boekhouden en Cost Accounting

Uit Tabel 3.9 blijkt dat 45.1% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 27.4% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 17.6% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement rond 60% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.8 blijkt dat in het verleden na twee jaar een definitief BSA-rendement van circa 50% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat dit jaar het percentage studenten met een positief BSA na één jaar wellicht iets hoger zou kunnen liggen dan het BSA-rendement dat voorheen na twee jaar werd bereikt.

3.2 (Verwachte) rendement opleidingen ESHCC

Algemene Cultuurwetenschappen

In Tabel 3.10 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Algemene Cultuurwetenschappen.

³² Cohort 2012: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 22 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

Tabel 3.10 Historische BSA-rendementen Algemene Cultuurwetenschappen³³

	N	BSA na 1 jaar						BSA na 2 jaar	
		Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	no show	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	87	46.0%	32.2%	2.3%	12.6%	2.3%	4.6%	69.4%	30.6%
2010	82	37.8%	37.8%	1.2%	11.0%	2.4%	9.8%	71.2%	28.8%
2011	58	56.9%	15.5%	5.2%	13.8%	6.9%	1.7%	nmb	nmb

N= Aantal studenten

Pos BSA= Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald

VPOS= Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)

PO= Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen

Neg BSA= Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen

1 Feb-staker= Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie

nmb= Nog niet bekend

Uit Tabel 3.10 blijkt dat bij de opleiding Algemene Cultuurwetenschappen het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 69.4% en 71.2% bedroeg. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Op basis van het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 lijkt het er op dit percentage waarschijnlijk op het zelfde of een iets hoger niveau zal liggen dan bij cohort 2009 en 2010.

In Tabel 3.11 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Algemene Cultuurwetenschappen op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.11 Stand van zaken cohort 2012 Algemene Cultuurwetenschappen³⁴

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	49	80.3%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	5	8.2%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	2	3.3%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	3	4.9%
Groep 5: gestopt met de studie	2	3.3%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende twee tentamens: Geschiedenis van Kunst en Cultuur en Overdracht van Kunst en Cultuur

Uit Tabel 3.11 blijkt dat 80.3% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 8.2% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 3.3% heeft minder dan

³³ De instroom in de verschillende cohorten bij Algemene Cultuurwetenschappen wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 7 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 4 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 2 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;

³⁴ Cohort 2012: 1 student in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stond; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement rond de 76% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.10 blijkt dat in het verleden na twee jaar een definitief BSA-rendement van circa 70% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat dit jaar het percentage studenten met een positief BSA na één jaar op hetzelfde niveau en wellicht iets hoger zou kunnen uitkomen dan voorheen na twee jaar werd bereikt.

Geschiedenis

In Tabel 3.12 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Geschiedenis.

Tabel 3.12 Historische BSA-rendementen Geschiedenis³⁵

	N	BSA na 1 jaar						BSA na 2 jaar	
		Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	no show	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	102	20.6%	41.2%	5.9%	10.8%	5.9%	15.7%	50.0%	50.0%
2010	133	29.3%	33.1%	3.0%	19.5%	6.8%	8.3%	60.6%	39.4%
2011	95	47.4%	17.9%	2.1%	14.7%	9.5%	8.4%	nmb	nmb
N=	Aantal studenten								
Pos BSA=	Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald								
VPOS=	Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)								
PO=	Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen								
Neg BSA=	Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen								
1 Feb-staker=	Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie								
nmb=	Nog niet bekend								

Uit Tabel 3.12 blijkt dat bij de opleiding Geschiedenis het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 50.0% en 60.6% bedroeg. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Op basis van het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 lijkt het er op dit percentage waarschijnlijk op het zelfde of een iets hoger niveau zal liggen dan bij cohort 2009 en 2010.

³⁵ De instroom in de verschillende cohorten bij Geschiedenis wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitieve BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 5 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 4 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 4 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;

In Tabel 3.13 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Geschiedenis op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.13 Stand van zaken cohort 2012 Geschiedenis³⁶

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	27	47.4%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	16	28.1%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	8	14.0%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	2	3.5%
Groep 5: gestopt met de studie	4	7.0%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende twee tentamens: Geschiedenis van Moderne westerse Samenlevingen en Historisch Atelier

Uit Tabel 3.13 blijkt dat 47.4% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 28.1% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 14.0% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement rond de 61% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.12 blijkt dat in het verleden na twee jaar een definitief BSA-rendement van tussen de 50 tot 60% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat dit jaar het percentage studenten met een positief BSA na één jaar op hetzelfde niveau zou kunnen uitkomen als voorheen na twee jaar werd bereikt.

International Bachelor Communication and Media

In Tabel 3.14 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding International Bachelor Communication and Media.

³⁶ Cohort 2012: 2 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

Tabel 3.14 Historische BSA-rendementen International Bachelor Communication and Media³⁷

	N	BSA na 1 jaar						BSA na 2 jaar	
		Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	no show	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	131	45.8%	29.0%	7.6%	12.2%	3.8%	1.5%	76.9%	23.1%
2010	126	65.9%	23.0%	2.4%	4.0%	4.0%	0.8%	87.2%	12.8%
2011	131	63.4%	18.3%	1.5%	8.4%	3.1%	5.3%	nmb	nmb

N= Aantal studenten
 Pos BSA= Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald
 VPOS= Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)
 PO= Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen
 Neg BSA= Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen
 1 Feb-staker= Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie
 nmb= Nog niet bekend

Uit Tabel 3.14 blijkt dat bij de opleiding International Bachelor Communication and Media het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 76.9% en 87.2% bedroeg. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Op basis van het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 lijkt het er op dit percentage waarschijnlijk op ongeveer hetzelfde niveau zal liggen als bij cohort 2009 en 2010.

In Tabel 3.15 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding International Bachelor Communication and Media op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.15 Stand van zaken cohort 2012 International Bachelor Communication and Media³⁸

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	89	62.2%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	29	20.3%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	15	10.5%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	7	4.9%
Groep 5: gestopt met de studie	3	2.1%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende toetsen: Introduction to Human Communication, Introduction to Social Science Research, Workshop 1: Information and Communication Skills

Uit Tabel 3.15 blijkt dat 62.2% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 20.3% heeft minimaal de helft van de

³⁷ De instroom in de verschillende cohorten bij International Bachelor Communication and Media wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 4 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 2 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 5 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;

³⁸ Cohort 2012: 2 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 10.5% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement rond de 69% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.14 blijkt dat in het verleden na twee jaar een definitief BSA-rendement van tussen de 77 tot 87% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat het percentage studenten met een positief BSA na één jaar bij cohort 2012 wellicht iets lager zou kunnen uitkomen dan het BSA-rendement dat voorheen na twee jaar werd bereikt.

3.3 (Verwachte) rendement opleidingen ESL

Criminologie

In Tabel 3.16 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Criminologie.

Tabel 3.16 Historische BSA-rendementen Criminologie³⁹

	N	BSA na 1 jaar						BSA na 2 jaar	
		Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	no show	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	113	31.0%	31.9%		22.1%	15.0%		56.6%	43.4%
2010	109	54.1%	13.8%	2.8%	22.9%	4.6%	1.8%	69.7%	30.3%
2011	107	47.7%	16.8%	1.9%	26.2%	7.5%		nmb	nmb

N=	Aantal studenten
Pos BSA=	Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald
VPOS=	Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)
PO=	Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen
Neg BSA=	Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen
1 Feb-staker=	Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie
nmb=	Nog niet bekend

Uit Tabel 3.16 blijkt dat bij de opleiding Criminologie het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 56.6% en 69.7% bedroeg. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Op basis van het

³⁹ De instroom in de verschillende cohorten bij Criminologie wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;

voorlopige BSA-rendement na jaar 1 lijkt het er op dit percentage waarschijnlijk iets lager zal liggen dan bij cohort 2010.

In Tabel 3.17 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Criminologie op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.17 Stand van zaken cohort 2012 Criminologie⁴⁰

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	68	57.6%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	34	28.8%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	12	10.2%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	4	3.4%
Groep 5: gestopt met de studie	0	0.0%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende twee tentamens: Inleiding Rechtswetenschap en Inleiding Criminologie

Uit Tabel 3.17 blijkt dat 57.6% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 28.8% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 10.2% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 70% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.14 blijkt dat in het verleden na twee jaar een gemiddeld definitief BSA-rendement van ongeveer 63% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat dit jaar het percentage studenten met een positief BSA na één jaar op ongeveer hetzelfde niveau zou kunnen uitkomen als voorheen na twee jaar werd bereikt.

Fiscaal Recht

In Tabel 3.18 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Fiscaal Recht.

⁴⁰ Cohort 2012: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

Tabel 3.18 Historische BSA-rendementen Fiscaal Recht⁴¹

	N	BSA na 1 jaar						BSA na 2 jaar	
		Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	no show	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	96	11.5%	43.8%	1.0%	36.5%	5.2%	2.1%	39.6%	60.4%
2010	109	36.7%	26.6%	1.8%	27.5%	4.6%	2.8%	55.0%	45.0%
2011	112	45.5%	19.6%	0.9%	23.2%	8.9%	1.8%	nmb	nmb

N=	Aantal studenten
Pos BSA=	Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald
VPOS=	Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)
PO=	Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen
Neg BSA=	Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen
1 Feb-staker=	Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie
nmb=	Nog niet bekend

Uit Tabel 3.18 blijkt dat bij de opleiding Fiscaal Recht het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 39.6% en 55.0% bedroeg. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Op basis van het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 lijkt het er op dit percentage wellicht iets hoger zal liggen dan bij de voorgaande cohorten.

In Tabel 3.19 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Fiscaal Recht op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.19 Stand van zaken cohort 2012 Fiscaal Recht⁴²

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	50	42.4%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	26	22.0%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	14	11.9%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	28	23.7%
Groep 5: gestopt met de studie	0	0.0%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende toetsen: Inleiding Rechtswetenschap en Inleiding Privaatrecht

Uit Tabel 3.19 blijkt dat 42.4% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 22.0 heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 11.9% heeft minder

⁴¹ De instroom in de verschillende cohorten bij Fiscaal Recht wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;

⁴² Cohort 2012: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement rond de 53% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.18 blijkt dat in het verleden na twee jaar een gemiddeld definitief BSA-rendement van ongeveer 47% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat het percentage studenten met een positief BSA na één jaar bij cohort 2012 op ongeveer hetzelfde niveau zou kunnen uitkomen als voorheen na twee jaar werd bereikt.

Rechtsgeleerdheid

In Tabel 3.20 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Rechtsgeleerdheid.

Tabel 3.20 Historische BSA-rendementen Rechtsgeleerdheid⁴³

	N	BSA na 1 jaar						BSA na 2 jaar	
		Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	no show	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	375	22.7%	32.0%	3.2%	28.8%	10.4%	2.9%	53.9%	46.1%
2010	413	37.8%	23.5%		25.9%	8.7%	4.1%	57.1%	42.9%
2011	394	43.4%	19.3%	0.8%	24.4%	7.6%	4.6%	nmb	nmb
N=	Aantal studenten								
Pos BSA=	Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald								
VPOS=	Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)								
PO=	Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen								
Neg BSA=	Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen								
1 Feb-staker=	Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie								
nmb=	Nog niet bekend								

Uit Tabel 3.20 blijkt dat bij de opleiding Rechtsgeleerdheid het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 53.9% en 57.1% bedroeg. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Op basis van het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 lijkt het er op dit percentage ongeveer op

⁴³ De instroom in de verschillende cohorten bij Rechtsgeleerdheid wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden. 75 mr. drs. studenten die wel op de 1 oktoberlijst stonden zijn niet meegenomen in de analyses.
- Cohort 2010: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden. 69 mr. drs. studenten die wel op de 1 oktoberlijst stonden zijn niet meegenomen in de analyses.
- Cohort 2011: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden. 62 mr. drs. studenten die wel op de 1 oktoberlijst stonden zijn niet meegenomen in de analyses.

hetzelfde niveau of wellicht een iets hoger niveau zal uitkomen als bij de voorgaande cohorten.

In Tabel 3.21 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Rechtsgeleerdheid op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.21 Stand van zaken cohort 2012 Rechtsgeleerdheid⁴⁴

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	176	41.9%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	139	33.1%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	59	14.0%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	46	11.0%
Groep 5: gestopt met de studie	0	0.0%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende twee toetsen: Inleiding Rechtswetenschap en Inleiding Privaatrecht

Uit Tabel 3.21 blijkt dat 41.9% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 33.1% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 14,0% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement rond de 59% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.20 blijkt dat in het verleden na twee jaar een gemiddeld definitief BSA-rendement van ongeveer 55% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat het percentage studenten met een positief BSA na één jaar bij cohort 2012 op ongeveer hetzelfde niveau of wellicht iets hoger zou kunnen uitkomen dan het BSA-rendement dat voorheen na twee jaar werd bereikt.

3.4 (Verwachte) rendement opleidingen FSW

Alle opleidingen van FSW hebben al in het academisch jaar 2011-2012 de regeling N=N ingevoerd. Voor deze opleidingen is het dus het tweede jaar dat de regeling geldt.

⁴⁴ Cohort 2012: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden. 79 mr. drs. studenten die wel op de 1 oktoberlijst stonden zijn niet meegenomen in de analyses.

Bestuurskunde

In Tabel 3.22 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Bestuurskunde.

Tabel 3.22 Historische BSA-rendementen Bestuurskunde⁴⁵

	BSA na 1 jaar						BSA na 2 jaar ⁴⁶	
	N	Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	182	23.1%	33.5%	1.6%	25.3%	16.5%	51.1%	48.9%
2010	185	31.4%	30.3%	1.6%	25.4%	11.4%	57.8%	42.2%
2011	132	62.1%	0.0%	3.8%	22.7%	11.4%	nmb	nmb

N=	Aantal studenten
Pos BSA=	Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald
VPOS=	Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)
PO=	Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen
Neg BSA=	Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen
1 Feb-staker=	Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie
nmb=	Nog niet bekend

Uit Tabel 3.22 blijkt dat bij de opleiding Bestuurskunde het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 51.1% en 57.8% bedroeg. Voor het cohort 2011 geldt dat 62.1% van de studenten na één jaar studie een positief BSA heeft behaald (eerste N=N-cohort).

In Tabel 3.23 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Bestuurskunde op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

⁴⁵ De instroom in de verschillende cohorten bij Bestuurskunde wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktober telling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. Een van de verklaringen voor het feit dat sommige studenten wel in het BSA-cohort staan, maar niet in de 1 oktoberlijst is dat de betreffende student is uitgeschreven voor 1 oktober, maar dat dit niet op tijd is verwerkt. Andersom zijn er dus ook studenten die wel in de 1 oktoberlijst staan, maar niet in het BSA-cohort. Dit kunnen bijvoorbeeld studenten zijn die voor het hele eerste jaar een vrijstelling hebben gekregen.

De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 3 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 1 student in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stond;
- Cohort 2010: 9 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 3 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 8 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 2 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

⁴⁶ De BSA-gegevens in deze twee kolommen zijn op geaggregeerd niveau aangeleverd door FSW.

Tabel 3.23 Stand van zaken cohort 2012 Bestuurskunde⁴⁷

	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	61	57.5%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	23	21.7%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	21	19.8%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	1	.9%
Groep 5: gestopt met de studie	0	0.0%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende twee toetsen: Kernvragen van de Bestuurskunde, Inleiding Sociologie

Uit Tabel 3.23 blijkt dat 57.5% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 21.7% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 19.8% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 69% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.22 blijkt dat vorig jaar (eerste jaar onder de regeling N=N) het percentage studenten met een positief BSA na één jaar 62% bedroeg. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat dit percentage dit jaar wellicht op een iets hoger niveau zou kunnen uitkomen.

Pedagogische Wetenschappen

In Tabel 3.24 staan het historische BSA-rendement van het eerste jaar dat de opleiding Pedagogische Wetenschappen aan de EUR werd aangeboden (academisch jaar 2011-2012).

Tabel 3.24 Historische BSA-rendementen Pedagogische Wetenschappen⁴⁸

Cohort	N	Pos BSA	PO	BSA na 1 jaar	
				Neg BSA	1 Feb-staker
2011	92	65.2%	8.7%	10.9%	15.2%

N= Aantal studenten
 Pos BSA= Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald
 PO= Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen
 Neg BSA= Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen
 1 Feb-staker= Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie

Uit Tabel 3.24 blijkt dat bij de opleiding Pedagogische Wetenschappen het percentage studenten van cohort 2011 met een positief BSA jaar na één jaar (eerste N=N-cohort) 65.2% bedroeg. Daarnaast mocht nog 8.7% van de

⁴⁷ Cohort 2012: 3 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 6 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

⁴⁸ De instroom in cohort 2011 bij Pedagogische Wetenschappen wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Er zijn 5 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden en 16 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

studenten doorstuderen, omdat ze te maken hadden gehad met persoonlijke omstandigheden.

In Tabel 3.25 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Pedagogische Wetenschappen op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.25 Stand van zaken cohort 2012 Pedagogische Wetenschappen⁴⁹

	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	56	65.9%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	20	23.5%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	9	10.6%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	0	0.0%
Groep 5: gestopt met de studie	0	0.0%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende twee bloктоetsen: Inleiding in de Onderwijswetenschappen, Inleiding in de Pedagogische Wetenschappen

Uit Tabel 3.25 blijkt dat 65.9% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 23.5% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 10.6% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 74% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.24 blijkt dat vorig jaar (eerste jaar onder de regeling N=N) het percentage studenten met een positief BSA na één jaar 65% bedroeg. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat dit percentage dit jaar wellicht op een iets hoger niveau zou kunnen uitkomen.

Psychologie

In Tabel 3.26 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Psychologie.

⁴⁹ Cohort 2012: 1 student in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stond; 6 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

Tabel 3.26 Historische BSA-rendementen Psychologie⁵⁰

	BSA na 1 jaar						BSA na 2 jaar ⁵¹	
	N	Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	270	51,9%	15,9%	2,6%	23,7%	5,9%	64,3%	35,7%
2010	291	51,2%	15,5%	3,4%	22,0%	7,9%	68,6%	31,4%
2011	274	71,5%	0,0%	3,3%	15,7%	9,5%	nrb	nrb

N= Aantal studenten

Pos BSA= Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald

VPOS= Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)

PO= Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen

Neg BSA= Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen

1 Feb-staker= Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie

nrb= Nog niet bekend

Uit Tabel 3.26 blijkt dat bij de opleiding Psychologie het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 64,3% en 68,6% bedroeg. Voor het cohort 2011 geldt dat 71,5% van de studenten na één jaar studie een positief BSA heeft behaald (eerste N=N-cohort).

In Tabel 3.27 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Psychologie op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.27 Stand van zaken cohort 2012 Psychologie⁵²

	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	117	45,7%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	102	39,8%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	37	14,5%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	0	0,0%
Groep 5: gestopt met de studie	0	0,0%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende twee bloktolsten: Sociale Psychologie, Persoonlijheidsleer

Uit Tabel 3.27 blijkt dat 45,7% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 39,8% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 14,5% heeft minder

⁵⁰ De instroom in de verschillende cohorten bij Psychologie wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktober telling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 5 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 13 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 4 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 10 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 3 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 7 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

⁵¹ De BSA-gegevens in deze twee kolommen zijn op geaggregeerd niveau aangeleverd door FSW.

⁵² Cohort 2012: 1 student in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stond; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 67% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.26 blijkt dat vorig jaar (eerste jaar onder de regeling N=N) het percentage studenten met een positief BSA na één jaar 71.5% bedroeg. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat dit percentage dit jaar wellicht iets lager zou kunnen uitkomen.

Sociologie

In Tabel 3.28 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Sociologie.

Tabel 3.28 Historische BSA-rendementen Sociologie⁵³

	BSA na 1 jaar						BSA na 2 jaar	
	N	Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	94	16,0%	22,3%	5,3%	35,1%		40,4%	59,6%
2010	136	11,8%	40,4%	1,5%	25,7%	20,6%	48,5%	51,5%
2011	67	55,2%	0,0%	4,5%	22,4%	17,9%	nmb	nmb

N= Aantal studenten
 Pos BSA= Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald
 VPOS= Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)
 PO= Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen
 Neg BSA= Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen
 1 Feb-staker= Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie
 nmb= Nog niet bekend

Uit Tabel 3.28 blijkt dat bij de opleiding Sociologie het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 40.4% en 48.5% bedroeg. Voor het cohort 2011 geldt dat 55.2% van de studenten na één jaar studie een positief BSA heeft behaald (eerste N=N-cohort).

In Tabel 3.29 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Sociologie op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

⁵³ De instroom in de verschillende cohorten bij Sociologie wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktobertelling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 11 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 7 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 5 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 3 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 3 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 9 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

Tabel 3.29 Stand van zaken cohort 2012 Sociologie⁵⁴

	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	37	66.1%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	10	17.9%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	8	14.3%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	1	1.8%
Groep 5: gestopt met de studie	0	0.0%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende twee bloktolsten: Inleiding in de Sociologie, Geschiedenis van de sociologie

Uit Tabel 3.29 blijkt dat 66.1% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 17.9% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 14.3% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement dit jaar rond de 72% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.28 blijkt dat vorig jaar (eerste jaar onder de regeling N=N) het percentage studenten met een positief BSA na één jaar 55% bedroeg. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat dit percentage dit jaar wellicht iets hoger zou kunnen uitkomen.

3.5 (Verwachte) rendement opleidingen iBMG

Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)

In Tabel 3.30 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg.

⁵⁴ Cohort 2012: 3 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 7 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

Tabel 3.30 Historische BSA-rendementen Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg⁵⁵

	N	BSA na 1 jaar					BSA na 2 jaar	
		Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	162	16.2%	30.0%	7.5%	36.2%	10.0%	50.0%	50.0%
2010	150	30.1%	28.8%	4.8%	26.0%	10.3%	57.3%	42.7%
2011	142	35.8%	20.9%	4.5%	26.1%	12.7%	nbn	Nbn

N= Aantal studenten
 Pos BSA= Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald
 VPOS= Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)
 PO= Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen
 Neg BSA= Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen
 1 Feb-staker= Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie
 nbn= Nog niet bekend

Uit Tabel 3.30 blijkt dat bij de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 50.0% en 57.3% bedroeg. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Op basis van het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 lijkt het er op dit percentage ongeveer op hetzelfde niveau zal uitkomen als bij de voorgaande cohorten.

In Tabel 3.31 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.31 Stand van zaken cohort 2012 Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg⁵⁶

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	54	40.3%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	32	23.9%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	23	17.2%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	17	12.7%
Groep 5: gestopt met de studie	8	6.0%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende drie toetsen: Introductie in de Gezondheidszorg, Sociaal-medische Wetenschappen, en Methoden en Technieken 1

Uit Tabel 3.31 blijkt dat 40.3% van de huidige eerstejaars studenten tot nu toe alle tentamens heeft gehaald (groep 1); 23.9% heeft minimaal de helft van de

⁵⁵ De instroom in de verschillende cohorten bij Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktober telling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;

⁵⁶ Cohort 2012: 0 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 17,2% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement rond de 54% kunnen uitkomen.

Uit Tabel 3.30 blijkt dat in het verleden na twee jaar een gemiddeld definitief BSA-rendement van ongeveer 54% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat het percentage studenten met een positief BSA na één jaar bij cohort 2012 ongeveer op hetzelfde niveau zou kunnen uitkomen als voorheen na twee jaar werd bereikt.

3.6 (Verwachte) rendement opleidingen RSM

Bedrijfskunde

In Tabel 3.32 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding Bedrijfskunde.

Tabel 3.32 Historische BSA-rendementen Bedrijfskunde⁵⁷

	N	BSA na 1 jaar					BSA na 2 jaar	
		Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	843	17.0%	30.5%	4.5%	33.8%	14.2%	44.4%	55.6%
2010	758	21.2%	27.0%	3.2%	32.7%	15.8%	46.2%	53.8%
2011	741	28.6%	34.3%	3.8%	23.6%	9.7%	nmb	nmb

N=	Aantal studenten
Pos BSA=	Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald
VPOS=	Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)
PO=	Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen
Neg BSA=	Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen
1 Feb-staker=	Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie
nmb=	Nog niet bekend

Uit Tabel 3.32 blijkt dat bij de opleiding Bedrijfskunde het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 44.4% en 46.2% bedroeg. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Op basis van het

⁵⁷ De instroom in de verschillende cohorten bij Bedrijfskunde wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktober telling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 35 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 5 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 20 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 2 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 22 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 20 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;

voorlopige BSA-rendement na jaar 1 lijkt het er op dat het BSA-rendement van cohort 2011 op minimaal hetzelfde niveau zal liggen als bij de voorgaande cohorten.

In Tabel 3.33 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding Bedrijfskunde op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.33 Stand van zaken cohort 2012 Bedrijfskunde⁵⁸

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	298	40.9%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	266	36.5%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	100	13.7%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	53	7.2%
Groep 5: gestopt met de studie	11	1.5%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende vier toetsen: Inleiding in de Bedrijfskunde, Methodologie, Wiskunde en Gedrag in Organisaties

Uit Tabel 3.33 blijkt dat 40.9% van de huidige eerstejaars studenten de eerste tentamens allemaal heeft gehaald (groep 1); 36.5% heeft minimaal de helft van de aangeboden tentamens gehaald, maar niet alle tentamens (groep 2); 13,7% heeft minder dan de helft van de tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement rond de 60% kunnen uitkomen. Uit Tabel 3.30 blijkt dat in het verleden na twee jaar een gemiddeld definitief BSA-rendement van ongeveer 45% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat het percentage studenten met een positief BSA na één jaar bij cohort 2012 hoger zou kunnen uitkomen dan voorheen na twee jaar werd bereikt.

International Business Administration

In Tabel 3.34 staan de historische BSA-rendementen van de opleiding International Business Administration.

⁵⁸ Cohort 2012: 21 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

Tabel 3.34 Historische BSA-rendementen International Business Administration⁵⁹

	BSA na 1 jaar						BSA na 2 jaar	
	N	Pos BSA	VPOS	PO	Neg BSA	1 Feb-staker	Pos BSA	Geen pos BSA
2009	368	42.9%	28.8%	6.2%	17.4%	4.6%	69.0%	31.0%
2010	331	44.7%	32.9%	5.1%	12.7%	4.5%	75.2%	24.8%
2011	398	46.2%	32.7%	4.8%	12.3%	4.0%	nmb	nmb
N=	Aantal studenten							
Pos BSA=	Positief BSA; 60 ECTS behorende bij het eerstejaars programma behaald							
VPOS=	Voorlopig Positief BSA; studenten mogen nog doorstuderen (tussen 40-59 ECTS)							
PO=	Persoonlijke Omstandigheden; studenten mogen nog doorstuderen							
Neg BSA=	Negatief BSA ofwel gedwongen met de opleiding te stoppen							
1 Feb-staker=	Heeft zich op uiterlijk op 1 februari vrijwillig teruggetrokken uit de studie							
nmb=	Nog niet bekend							

Uit Tabel 3.34 blijkt dat bij de opleiding International Business Administration het percentage studenten met een positief BSA na twee jaar van de cohorten 2009 en 2010 respectievelijk 69.0% en 75.2% bedroeg. Voor het cohort 2011 kan dit percentage nog niet worden bepaald, omdat dit cohort pas aan het eind van het lopende collegejaar twee jaar bij de opleiding studeert. Op basis van het voorlopige BSA-rendement na jaar 1 lijkt het er op dit percentage ongeveer op hetzelfde niveau zal uitkomen als bij de voorgaande cohorten.

In Tabel 3.35 staat de stand van zaken van cohort 2012 bij de opleiding International Business Administration op basis van de tentamenresultaten die op 15 januari 2013 bekend waren.

Tabel 3.35 Stand van zaken cohort 2012 International Business Administration⁶⁰

Subgroep	N	%
Groep 1: alle tentamens gehaald	239	54.2%
Groep 2: minimaal 50% van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens	141	32.0%
Groep 3: minder dan 50% van de tentamens gehaald, wel geparticipeerd op tentamens	53	12.0%
Groep 4: geen enkel tentamen gedaan	7	1.6%
Groep 5: gestopt met de studie	1	0.2%

*Resultaten zijn gebaseerd op de volgende toetsen: Introduction to Business , Mathematics, Organizational Behaviour en Methodology

⁵⁹ De instroom in de verschillende cohorten bij International Business Administration wijkt in deze tabel af van de in hoofdstuk 2 gepresenteerde gegevens over de instroom volgens de 1 oktober telling. Dit komt omdat voor de berekening van de rendementen de definitie BSA-cohort is gebruikt. De volgende afwijkingen per cohort zijn gevonden:

- Cohort 2009: 25 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 1 student in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2010: 3 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 2 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;
- Cohort 2011: 8 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 3 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden;

⁶⁰ Cohort 2012: 4 studenten in het BSA-cohort die niet in de 1 oktoberlijst stonden; 0 studenten in de 1 oktoberlijst die niet in het BSA-cohort stonden.

Uit Tabel 3.35 blijkt dat 54.2% van de huidige eerstejaars studenten de eerste tentamens allemaal heeft gehaald (groep 1); 32.0% heeft minimaal de helft van de tentamens gehaald, maar niet alle tentamens gehaald (groep 2); 12.0% heeft minder dan de helft van de aangeboden tentamens gehaald (groep 3). Wanneer de aanname wordt gedaan dat 88% van de studenten van groep 1, 54% van de studenten van groep 2, 34% van de studenten van groep 3 en 0% van de studenten van groep 4 en 5 aan het eind van het eerste jaar een positief BSA zullen halen, dan zou het BSA-rendement rond de 69% kunnen uitkomen. Uit Tabel 3.34 blijkt dat in het verleden na twee jaar een gemiddeld definitief BSA-rendement van tussen de 69 en 75% is bereikt. Op basis van de tussenresultaten lijkt het er op dat het percentage studenten met een positief BSA na één jaar bij cohort 2012 ongeveer op hetzelfde niveau zou kunnen uitkomen dan voorheen na twee jaar werd bereikt.

Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE

	Econometrie (NL, UK)	Economie (NL, UK)	Fiscale Economie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 3x 4 credits per blok. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.
Modules jaar 1	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek
Compensatie regeling jaar 1	Compensatie binnen drie clusters: Wiskundige vakken, Statistische vakken, economische / ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.
Benodigd gemiddelde	5,5 in elk cluster	5,5 in elk cluster	5,5 in elk cluster
Weging modules	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)
Minimum toegestane cijfer	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)
Aantal herkansingen	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar
Moment herkansingen	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1

Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC

	Algemene Cultuurwetenschappen	Geschiedenis	International Bachelor Communication and Media
Didactische benadering jaar 1	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.
Modules jaar 1	- Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)	- Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)	- Blok 1: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 2: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 3: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)
Compensatie regeling jaar 1	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijven (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijven (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijven (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.
Benodigd gemiddelde	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Weging modules	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Minimum toegestane cijfer	5.0	5.0	5.0
Aantal herkansingen	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.
Moment herkansingen	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).
BSA norm	60 EC	60 EC	60 EC
Jaarklassen	Alleen BA-1	Alleen BA-1	Alleen BA-1

Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL

	Criminologie	Fiscaal recht	Rechtsgeleerdheid
Didactische benadering jaar 1	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica
Compensatie regeling jaar 1	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0	6,0
Weging modules	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging
Minimum toegestane cijfer	5,0	5,0	5,0
Aantal herkansingen	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.
Moment herkansingen	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)
Vereist om te mogen herkansen	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)
BSA norm	60 ects	60 ects	60 ects
Jaarklassen	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.

Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW

	Bestuurskunde	Pedagogische Wetenschappen	Psychologie	Sociologie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 8 sequentiële blokken met daarnaast vaardigheidsonderwijs in ateliers die parallel lopen aan de blokken. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 15 studenten.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 3 ateliers	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 7 practica
Compensatie regeling jaar 1	Volledige compensatie	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	Volledige compensatie
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0 voor beide clusters	6,0 voor beide clusters	6,0
Weging modules	Iedere module heeft een gelijke weging	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	Alle bloktoetsen hebben een weging van 4, alle practica hebben een weging van 1.
Minimum toegestane cijfer	4,0	4,0	4,0	4,0
Aantal herkansingen	Maximaal 5 modules (bloktoets of atelier)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica
Moment herkansingen	Na afloop van het blok volgend op de te herkansen toets	In de zomer	In de zomer	In de zomer
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Alleen jaar 1

Bijlage 5 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG

	Gezondheidswetenschappen, Beleid en Management Gezondheidszorg
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs met 12 vakken in 6 sequentiële blokken. Daarnaast wordt een vaardighedenlijn aangeboden die geïntegreerd is in de vakken. Per blok kent ten minste 1 vak een schrijfopdracht. Het cijfer voor de inhoud van de schrijfopdracht telt mee in cluster 1 en het cijfer voor de schrijftechniek telt mee in cluster 2 (onder het vak schrijfvaardigheden). Elk vak heeft minimaal 6 contacturen per week (met uitzondering van de stage). Minimaal de helft van het aantal contacturen bestaat uit kleinschalig onderwijs (tutorgroepen van maximaal 15 studenten).
Modules jaar 1	6 blokken waarbij maximaal twee vakken parallel lopen Indeling in drie clusters (cluster 1: disciplinaire vakken, cluster 2: onderzoeks- en rapportagevaardigheden, cluster 3: studierandvoorwaardelijke vakken).
Compensatie regeling jaar 1	Voor cluster 1 en 2 geldt: Compensatie mogelijk van één vak waarvoor minimaal een 4,5 behaald is, door een ongewogen gemiddelde van een 5,5 onafgerond over het gehele cluster, met inbegrip van de onvoldoende. Maximaal aantal onvoldoends na herkansing is 1 per cluster. Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Voor cluster 3 is geen compensatieregeling.
Benodigd gemiddelde	Norm: 5,5 voor elk afzonderlijk vak of compensatie, zie hierboven
Weging modules	Startweek: 1,5 ECTS Studiepractica: 1,5 ECTS Stage: 3 ECTS Alle overige 9 vakken: 6 ECTS
Minimum toegestane cijfer	4,5
Aantal herkansingen	Voor cluster 1 en 2 geldt: maximaal twee per cluster (maximaal 4 totaal). Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Indien 'niet voldaan' dient de student een vervangende opdracht te maken.
Moment herkansingen	In een gecompriëerde periode aan het einde van het collegejaar (tweede en derde week van juli).
Vereist om te mogen herkansen	Het vak studiepractica heeft geen herkansing maar een vervangende opdracht. Voor alle overige vakken is herkansen altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen). NB: Er wordt maar 1 hertentamen aangeboden voor het gehele vak (100% hertentamen). Tussen-, deel- en eindtoetsen van een vak zijn niet afzonderlijk te herkansen.
BSA norm	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1

Bijlage 6 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM

	Bedrijfskunde	International Business Administration
Didactische benadering jaar 1	- Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 12 vakken. - Het onderdeel Bedrijfskundige Vaardigheden omvat 2 trimesters (1 + 2), het Strategisch Ondernemingsplan omvat 2 trimesters (2 + 3). Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief) - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).	- Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 14 vakken. - Het Strategic Business Plan omvat 2 trimesters (2 + 3). Het vak Skills heeft 3 onderdelen (3 vakken) - Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief). - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).
Modules jaar 1	Trimester 1: 4 vakken (+ Bedr. Vaardigheden) Trimester 2: 3 vakken (+ Bedr. Vaard. + Strat. Ond. Plan) Trimester 3: 3 vakken (+ Strat. Ond. Plan)	Trimester 1: 5 vakken Trimester 2: 4 vakken (+ Strategic Business Plan) Trimester 3: 4 vakken (+ Strategic Business Plan)
Compensatie regeling jaar 1	Een 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.	Een 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.
Benodigd gemiddelde	5,5.	5,5.
Weging modules	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.
Minimum toegestane cijfer	Afgeronde 5	Afgeronde 5
Aantal herkansingen	Maximaal 4	Maximaal 4
Moment herkansingen	Zomerperiode (juni/juli)	Zomerperiode (juni/juli)
Vereist om te mogen herkansen	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatst behaald cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatst behaald cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Jaar 1	Jaar 1

	marktaandeel tov 2011
Grote NL opleidingen	
<i>Economie en Bedrijfseconomie</i>	1%
<i>Bedrijfskunde</i>	7%
<i>Rechtsgeleerdheid</i>	3%
Kleine NL opleidingen	
<i>Econometrie en Operationele Research</i>	
<i>Fiscale Economie</i>	1%
<i>Algemene Cultuurwetenschappen</i>	13%
<i>Geschiedenis</i>	-2%
<i>Criminologie</i>	6%
<i>Fiscaal Recht</i>	4%
<i>Gezondheidswetenschappen</i>	1%
ENG opleidingen	
<i>International Bachelor Econometrics and Operations Research</i>	4%
<i>International Bachelor Economics & Business Economics</i>	1%
<i>International Bachelor Communication and Media</i>	3%
<i>International Business Administration</i>	1%
FSW - een jaar later	
<i>Bestuurskunde</i>	-1%
<i>Pedagogische Wetenschappen</i>	1%
<i>Psychologie</i>	1%
<i>Sociologie</i>	-2%

* voorspelling op basis van behaalde resultaten t/m 15 januari 2013

UR/JB/36395
4 april 2013

07.12.12
0-17592
0-27419
07.5.10
 ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

UNIVERSITEITSRAAD

ONDERWERP: EUR-brede invoering Nominaal is Normaal

Besluit nr.: 2013.2,7 (OV)

De Universiteitsraad van de Erasmus Universiteit Rotterdam,
in vergadering bijeen geweest op 26 maart 2013,

Heeft kennis genomen van

- Brief College van Bestuur d.d. 6 maart 2013 (UR/36452) inclusief Tussenrapportage Uitgebreide Pilot N=N februari 2013;
- De verslagen van de vergaderingen van de commissie OOS d.d. 11 december 2012 (UR/36243), 15 januari 2013 (UR/ 36254) en 12 maart 2013 (UR/36372) en de Overlegvergaderingen van 29 januari 2013 (UR36345) en 26 maart 2013;
- Eindrapport pilot N=N van FSW December 2012 (UR/36327);
- Persbericht bij rapport d.d. 7 januari 2013 (UR/36328);
- Eerdere correspondentie in overleg over dit onderwerp in 2011 en 2012.

Overwegende dat:

- Een definitief besluit over 'Nominaal = Normaal' (N=N) idealiter gebaseerd zou worden op meer kennis van effecten en gevolgen dan nu voorhanden is;
- Het College van Bestuur desondanks op dit moment voornemens is een definitief standpunt en besluit over invoering N=N (in) te nemen;
- De voorlopige resultaten van N=N, zoals die blijken uit de tot nu toe gevoerde en deels geëvalueerde pilots, in termen van eerstejaarsstudierendement en instroom van studenten goed zijn;
- De vaststelling van het Onderwijs en Examenreglement weliswaar een facultaire aangelegenheid is, maar het CvB zowel in het voortraject als tijdens de vergadering duidelijk heeft gemaakt dat besluitvorming over, en invoering van N=N wel degelijk centraal gestuurd wordt;
- Dit de Universiteitsraad legitimeert inhoudelijk advies te geven over invoering van N=N, zoals het College van Bestuur in haar adviesaanvraag onderkent;
- De Universiteitsraad, ook in eerdere uitspraken, heeft onderkend dat N=N, mits binnen bepaalde randvoorwaarden, tot positieve effecten kan leiden;
- De kwaliteit van onderwijs en de essentie van het studentenbestaan door N=N niet zou moeten worden ondermijnd;

Gelet op Artikel 18 aanhef en onder A van het reglement voor de Universiteitsraad en de adviesbevoegdheid door het College van Bestuur gegeven

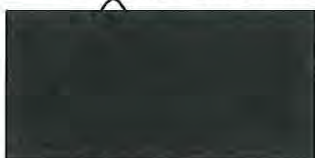
Besluit

Bestendiging van N=N, mits enkele randvoorwaarden en aanbevelingen door het CvB worden onderschreven en in de implementatie worden doorgevoerd, positief te kunnen waarderen. De Universiteitsraad adviseert het College van Bestuur daarom:

- 1) De kwaliteit van het onderwijs te borgen door compenseren niet ongelimiteerd te laten plaatsvinden. Onwenselijke situaties waar studenten de helft van de vakken onvoldoende afsluiten maar toch het eerste jaar van de bachelor afronden, worden zo voorkomen. Limiteren van compensaties kan, toegespitst op de kenmerken van specifieke opleidingen, via het beperken van het aantal compensaties, het clusteren van compensaties in soortgelijke vakken of door ophoging van het minimaal te behalen cijfer. De Universiteitsraad ziet hierbij een minimumcijfer van 4,5 (in tegenstelling tot de huidige 4 op sommige faculteiten) als wenselijk. Het College van Bestuur onderschreef dit in de vergadering van 26 maart 2013.
- 2) De Faculteiten Wijsbegeerte en Geneeskunde niet dwingend te bewegen tot invoering van N=N; Deze faculteiten doen nog niet mee aan de huidige pilot en lijken intern verdeeld te zijn over nut, wenselijkheid en mogelijkheid tot invoering van N=N. Een sterke dwang vanuit het College van Bestuur om desondanks toch N=N in te voeren zou voorbij gaan aan de facultaire bevoegdheid een passend onderwijssysteem vorm te geven.
- 3) Faciliteiten te verlenen aan en ontheffingen te garanderen voor studenten die twee bachelorstudies volgen, al dan niet tegelijkertijd gestart, zodat zij niet verplicht worden 120 ECTS in 1 jaar te halen en niet door overlappende onderwijsverplichtingen van vakken worden uitgesloten. Dit zal ook gelden voor tweede studies die geen onderdeel zijn van een standaardprogramma, zoals het Mr.drs.-programma. Deze faciliteiten en ontheffingen zijn nodig om te voorkomen dat excellente studenten ontmoedigd of verhinderd worden twee studies te volgen. Om te voorkomen dat dit een sluiproute wordt om de BSA norm te ontlopen kan in samenspraak met studieadviseurs een aangepaste regeling worden afgesproken waarbij bijvoorbeeld een ander minimum aantal punten in de tweede studie gehaald dient te worden.
- 4) Systemen zoals een verplicht minimum te behalen aantal ECTS in verdere jaren van de bachelor opleidingen te voorkomen en dus een jaarklassensysteem of BSA in volgende jaren te ontmoedigen. Zo kunnen mogelijkheden voor extracurriculaire activiteiten, zoals het organiseren van waardevolle projecten voor de universitaire gemeenschap (al dan niet voor studie- en studentenverenigingen) blijven bestaan. Het CvB onderkende in de vergadering (dd. 26 maart 2013) dat "een levendige universitaire gemeenschap een levendig verenigingsleven veronderstelt". N=N, gecombineerd met gelijksoortige maatregelen in verdere jaren, zou aan dit levendige verenigingsleven afbreuk kunnen doen. Het CvB zal bij de invoering van N=N, en in de komende jaren, dan ook haar positie ten volle benutten om verdere eisen in volgende studie jaren te voorkomen.
- 5) Het, in N=N al beperkte, aantal herkansingen voor studenten niet nog verder in te perken door herkansingen te verbieden wanneer dit voor het slagen niet nodig is. Wanneer een student nog herkansingsmogelijkheden heeft, maar op basis van compensatieregelingen al voldoet aan een BSA van 60, dan heeft een student altijd het recht om de resterende herkansingen te gebruiken om gecompenseerde onvoldoendes te herkansen en zo een onvoldoende op de cijferlijst te vermijden.

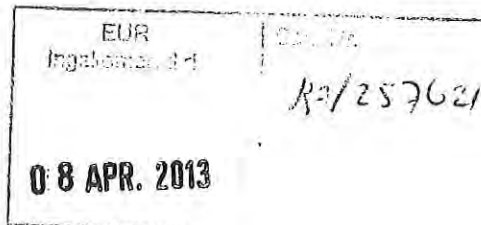
- 6) De komende jaren N=N in de huidige en aangepaste vorm grondig te evalueren, waarbij naast de elementen uit de evaluatie van de eerste pilot aan de FSW en de tussentijdse rapportage van de uitgebreide pilot ook aandacht zal zijn voor gemiddelde cijfers, effecten op extracurriculaire activiteiten en tweede studies. De resultaten hiervan zullen met de Universiteitsraad (en door decanen met de Faculteitsraden) worden besproken. Wanneer deze aanvullende informatie onvoorziene negatieve effecten van N=N blootlegt (in termen van onderwijskwaliteit, instroom, financiën of studentenleven) bestaat de mogelijkheid in overleg tot aanpassing of heroverweging van het beleid te komen. Bovendien zouden deze evaluaties grond kunnen bieden voor informatie-uitwisseling en leergedrag tussen faculteiten, waarmee de grote diversiteit in 'N=N uitwerking' tussen faculteiten kan worden beperkt, binnen de grenzen van facultaire verscheidenheid.

De voorzitter van de Universiteitsraad,

de griffier van de Universiteitsraad,

Aan de Rector Magnificus
A 2 - 02

FACULTEIT DER WIJSBEGEERTE

Bezoekadres Burg. Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010-4088979
Fax 010-4089030
E-mail [redacted]
Internet

Ons kenmerk
JV/lp/fw3643

Uw kenmerk

Datum
5 april 2013

Onderwerp
Nominaal is Normaal

Geachte rector/beste Henk,

Zoals u bekend is, heeft de Faculteit der Wijsbegeerte N=N nog niet in het lopende studiejaar 2012/2013 integraal ingevoerd. Wel is een begin gemaakt met invoering van belangrijke onderdelen van N=N. Zo is een blokkensysteem in Bachelor 1 en Bachelor 2 geïntroduceerd, onderwijsvormen zijn geïntensiveerd (met name door het inrichten van een groter aantal werkcolleges en -groepen) en is het systeem van onbeperkte herkansingen bij tentamens vervangen door een systeem van compensatoir toetsen.

Het lopende studiejaar 2012/2013 heeft helaas een sterke daling in de instroom van voltijdstudenten te zien gegeven. Deze liep terug van 33 tot 20 studenten. De instroom bij zusterfaculteiten liep ook terug, maar nergens zo dramatisch als bij ons. Nu is het altijd moeilijk om de oorzaken van een dergelijke terugval met zekerheid vast te stellen. Het is mogelijk dat het hier een eenmalige *outlier* betreft. Maar het is evenmin uit te sluiten dat de invoering van het nieuwe blokkensysteem potentiële studenten heeft afgeschrikt. Feit is in ieder geval dat de invoering van het nieuwe blokkensysteem en het vooruitzicht van snelle integrale invoering van N=N tot onrust en zorgen bij studenten en docenten hebben geleid. De zorgen betreffen niet alleen de instroom, maar ook de studeerbaarheid en de bewaking van de kwaliteit. En het moet gezegd worden dat het huidige blokkensysteem op meerdere punten nog voor verbetering vatbaar is. Daar wordt inmiddels hard aan gewerkt. Maar dat heeft zijn tijd nodig.

Ik verwacht dat een integrale invoering van N=N in het komende studiejaar 2013/2014 niet de beoogde resultaten zal opleveren. Sterker nog, gezien de ontstane onrust en de vele onzekerheden ben ik ervoor beducht dat het een averechts effect heeft. Een verdere afname van de instroom is zeker niet uit te sluiten. En gezien de huidige kinderziektes in het blokkensysteem zou het ook nadelig kunnen uitpakken voor de studierendementen. Een onverkorte invoering van N=N voor het komend studiejaar acht ik derhalve onverantwoord. Laten wij er eerst voor te zorgen dat we het blokkensysteem goed op orde hebben. Daar hebben

we nog een jaar voor nodig. Het sluitstuk van $N=N$, het ophogen van het aantal cc als BSA van 40 naar 60, wil ik voor onze Faculteit der Wijsbegeerte kortom niet al in het studiejaar 2013/2014, maar pas in 2014/2015 laten ingaan. Ik hoop dat u daar begrip voor hebt.

Met vriendelijke groet,

Decaan Faculteit der Wijsbegeerte

UR/JB/36395
4 april 2013

EUR Ingekomen d.d.	Corr. Nr. KA/257841
18 APR. 2013	

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

UNIVERSITEITSRAAD

ONDERWERP: EUR-brede invoering Nominaal is Normaal

Besluit nr.: 2013.2,7 (OV)

De Universiteitsraad van de Erasmus Universiteit Rotterdam,
In vergadering bijeen geweest op 26 maart 2013,

Heeft kennis genomen van

- Brief College van Bestuur d.d. 6 maart 2013 (UR/36452) inclusief Tussenrapportage Uitgebreide Pilot N=N februari 2013;
- De verslagen van de vergaderingen van de commissie OQS d.d. 11 december 2012 (UR/36243), 15 januari 2013 (UR/36254) en 12 maart 2013 (UR/36372) en de Overlegvergaderingen van 29 januari 2013 (UR36345) en 26 maart 2013;
- Eindrapport pilot N=N van FSW December 2012 (UR/36327);
- Persbericht bij rapport d.d. 7 januari 2013 (UR/36328);
- Eerdere correspondentie in overleg over dit onderwerp in 2011 en 2012.

Overwegende dat:

- Een definitief besluit over 'Nominaal' = 'Normaal' (N=N) idealiter gebaseerd zou worden op meer kennis van effecten en gevolgen dan nu voorhanden is;
- Het College van Bestuur desondanks op dit moment voornemens is een definitief standpunt en besluit over invoering N=N (in) te nemen;
- De voorlopige resultaten van N=N, zoals die blijken uit de tot nu toe gevoerde en deels geëvalueerde pilots, in termen van eerstejaarsstudierendement en instroom van studenten goed zijn;
- De vaststelling van het Onderwijs en Examenreglement weliswaar een facultaire aangelegenheid is, maar het CvB zowel in het voortraject als tijdens de vergadering duidelijk heeft gemaakt dat besluitvorming over, en invoering van N=N wel degelijk centraal gestuurd wordt;
- Dit de Universiteitsraad legitimeert inhoudelijk advies te geven over invoering van N=N, zoals het College van Bestuur in haar adviesaanvraag onderkent;
- De Universiteitsraad, ook in eerdere uitspraken, heeft onderkend dat N=N, mits binnen bepaalde randvoorwaarden, tot positieve effecten kan leiden;
- De kwaliteit van onderwijs en de essentie van het studentenbestaan door N=N niet zou moeten worden ondermijnd;

Gelet op Artikel 18 aanhef en onder A van het reglement voor de Universiteitsraad en de adviesbevoegdheid door het College van Bestuur gegeven

Besluit

Besfeindiging van N=N, mits enkele randvoorwaarden en aanbevelingen door het CvB worden onderschreven en in de implementatie worden doorgevoerd, positief te kunnen waarderen. De Universiteitsraad adviseert het College van Bestuur daarom:

- 1) De kwaliteit van het onderwijs te borgen door compenseren niet ongelimiteerd te laten plaatsvinden. Onwenselijke situaties waar studenten de helft van de vakken onvoldoende afsluiten maar toch het eerste jaar van de bachelor afronden, worden zo voorkomen. Limiteren van compensaties kan, toegespitst op de kenmerken van specifieke opleidingen, via het beperken van het aantal compensaties, het clusteren van compensaties in soortgelijke vakken of door ophoging van het minimaal te behalen cijfer. De Universiteitsraad ziet hierbij een minimumcijfer van 4,5 (in tegenstelling tot de huidige 4 op sommige faculteiten) als wenselijk. Het College van Bestuur onderschreef dit in de vergadering van 26 maart 2013.
- 2) De Faculteiten Wijsbegeerte en Geneeskunde niet dwingend te bewegen tot invoering van N=N; Deze faculteiten doen nog niet mee aan de huidige pilot en lijken intern verdeeld te zijn over nut, wenselijkheid en mogelijkheid tot invoering van N=N. Een sterke dwang vanuit het College van Bestuur om desondanks toch N=N in te voeren zou voorbij gaan aan de facultaire bevoegdheid een passend onderwijssysteem vorm te geven.
- 3) Faciliteiten te verlenen aan en ontheffingen te garanderen voor studenten die twee bachelorstudies volgen, al dan niet tegelijkertijd gestart, zodat zij niet verplicht worden 120 ECTS in 1 jaar te halen en niet door overlappende onderwijsverplichtingen van vakken worden uitgesloten. Dit zal ook gelden voor tweede studies die geen onderdeel zijn van een standaardprogramma, zoals het Mr.drs.-programma. Deze faciliteiten en ontheffingen zijn nodig om te voorkomen dat excellente studenten ontmoedigd of verhinderd worden twee studies te volgen. Om te voorkomen dat dit een sluiproute wordt om de BSA norm te ontlopen kan in samenspraak met studieadviseurs een aangepaste regeling worden afgesproken waarbij bijvoorbeeld een ander minimum aantal punten in de tweede studie gehaald dient te worden.
- 4) Systemen zoals een verplicht minimum te behalen aantal ECTS in verdere jaren van de bachelor opleidingen te voorkomen en dus een jaarklassensysteem of BSA in volgende jaren te ontmoedigen. Zo kunnen mogelijkheden voor extracurriculaire activiteiten, zoals het organiseren van waardevolle projecten voor de universitaire gemeenschap (al dan niet voor studie- en studentenverenigingen) blijven bestaan. Het CvB onderkende in de vergadering (dd. 26 maart 2013) dat "een levendige universitaire gemeenschap een levendig verenigingsleven veronderstelt". N=N, gecombineerd met gelijksoortige maatregelen in verdere jaren, zou aan dit levendige verenigingsleven afbreuk kunnen doen. Het CvB zal bij de invoering van N=N, en in de komende jaren, dan ook haar positie ten volle benutten om verdere eisen in volgende studie jaren te voorkomen.
- 5) Het, in N=N al beperkte, aantal herkansingen voor studenten niet nog verder in te perken door herkansingen te verbieden wanneer dit voor het slagen niet nodig is. Wanneer een student nog herkansingsmogelijkheden heeft, maar op basis van compensatieregelingen al voldoet aan een BSA van 60, dan heeft een student altijd het recht om de resterende herkansingen te gebruiken om gecompenseerde onvoldoendes te herkansen en zo een onvoldoende op de cijferlijst te vermijden.

- 6) De komende jaren N=N in de huidige en aangepaste vorm grondig te evalueren, waarbij naast de elementen uit de evaluatie van de eerste pilot aan de FSW en de tussentijdse rapportage van de uitgebreide pilot ook aandacht zal zijn voor gemiddelde cijfers, effecten op extracurriculaire activiteiten en tweede studies. De resultaten hiervan zullen met de Universiteitsraad (en door decanen met de Faculteitsraden) worden besproken. Wanneer deze aanvullende informatie onvoorziene negatieve effecten van N=N blootlegt (in termen van onderwijskwaliteit, instroom, financiën of studentenleven) bestaat de mogelijkheid in overleg tot aanpassing of heroverweging van het beleid te komen. Bovendien zouden deze evaluaties grond kunnen bieden voor informatie-uitwisseling en leergedrag tussen faculteiten, waarmee de grote diversiteit in 'N=N uitwerking' tussen faculteiten kan worden beperkt, binnen de grenzen van facultaire verscheidenheid.

De voorzitter van de Universiteitsraad,

de griffier van de Universiteitsraad,

Indien u de faculteiten uitnodigt om voorstellen te doen voor het B-1/no-show-experiment, komen ze daarbij voor een aantal keuzes te staan, die per opleiding zullen verschillen. Het moment in het jaar waarop no-show reden is om een negatief BSA te geven, is immers afhankelijk van het aantal herkansingen, de wijze van compensatie en eventuele andere verplichtingen van een opleiding. Anders gezegd, afhankelijk van de inrichting van N=N voor de desbetreffende opleiding, zal het moment waarop door no-show een positief BSA niet meer tot de mogelijkheden behoort, verschillen.

Een negatief BSA leidt ertoe dat de inschrijving van de desbetreffende student wordt beëindigdⁱ. Indien de student aan meer dan een opleiding van de EUR stond ingeschreven, zal er door de EUR geen collegegeld terug hoeven te worden betaald. Indien de met het negatief BSA beëindigde opleiding de enige opleiding aan de EUR is, waarvoor de student ingeschreven stond, zal de EUR het resterende deel van het collegegeld terug dienen te betalenⁱⁱⁱ. Daar staat tegenover dat het uitschrijven van de student als baten heeft, dat er met betrokkene geen rekening meer gehouden hoeft te worden bij het plannen van het onderwijs. Afhankelijk van de wijze waarop in de opleiding het kleinschalig, activerend onderwijs is ingericht, het aantal negatieve BSA-en vanwege no-show en het moment in het jaar waarop ze worden afgegeven, zal dit een plus of een min opleveren.

Vervolg:

Indien u positief beslist op het punt van de no-show, zal het IDO via het opleidingsdirecteurenoverleg en het overleg in de projectgroep N=N de faculteiten zo snel mogelijk daarvan op de hoogte stellen. Er is enige haast geboden, nu de minister in haar brief 1 juni 2013 als deadline heeft gesteld.

ⁱ No-show is volgens art. 6, eerste lid, van Besluit experiment uitbreiding bindend studieadvies een student die geen enkel tentamen heeft afgelegd.

ⁱⁱ Dit volgt uit art. 7.8b, vijfde lid, eerste volzin, en art. 7.42, vijfde lid, WHW. Deze artikelen zijn in art. 6, derde lid, van Besluit experiment uitbreiding bindend studieadvies van overeenkomstige toepassing verklaard.

ⁱⁱⁱ Dit volgt uit art. 7.48, vierde lid, eerste volzin, WHW.

Memorandum

Aan: College van Decanen

Van: College van Bestuur

Kenmerk: IDO/LV/RL/258.075

Datum: 2 mei 2013

Onderwerp: Advies Nominaal is Normaal t.b.v. Universiteitsraad

Op 4 april jl. heeft de Universiteitsraad advies uitgebracht over de invoering van Nominaal is Normaal.

De grondhouding van de Universiteitsraad is positief, onder kanttekening van een zestal randvoorwaarden en aanbevelingen. In bijlage 1 vindt u de brief van de Universiteitsraad. Samengevat komt de Universiteitsraad met de volgende punten:

1. Beperken van compensatiemogelijkheden, bijvoorbeeld het stellen van een ondergrens op 4,5;
2. Wijsbegeerte en Geneeskunde niet dwingen tot invoering per 2013;
3. Faciliteiten c.q. ontheffingen verlenen voor studenten die 2 studies volgen;
4. ECTS/voortgangseisen in latere jaren dan het eerste voorkomen/ ontmoedigen;
5. Herkansingen ook bij voldoende toestaan;
6. Grondig evalueren incl. effecten op volgen tweede studies.

Tijdens de overlegvergaderingen d.d. 26 maart en 23 april jl. hebben wij op de volgende wijze deze punten besproken met de Universiteitsraad.

Ad 1. FSW is de enige faculteit waar beneden de ondergrens van een 4,5 wordt gecompenseerd. We volgen niet de lijn van de UR dat beperking van compensatieregelingen nodig is om de kwaliteit te garanderen, maar erkennen dat de ondergrens van een 4 in de beeldvorming niet goed uit kan pakken. Dit punt betreft overigens de wettelijke (en eigenstandige) bevoegdheid van de examencommissie.

Ad 2. Het CvB zal de aanbeveling van de UR volgen en FW en EMC niet dwingend bewegen tot invoering van N=N per 1 september 2013. Beide faculteiten zijn op dit moment in overleg met diverse gremia hun plannen aan het uitwerken;

Ad 3. Het CvB is voorstander van maatwerk voor studenten die daar op enigerlei wijze recht op hebben. Het CvB zal aan de vergadering van voorzitters van de examencommissie voorleggen of de examencommissies het voorstel kunnen meenemen in hun PO regeling;

Ad 4. Het CvB vindt een goed verenigingsleven belangrijk voor de academische gemeenschap, maar ziet vooralsnog geen conflict ontstaan met N=N. Een minderheid van de N=N-opleidingen hanteert een voortgangsnorm direct na het eerste jaar waarbij het nooit de bedoeling is om studenten weg te sturen in de zin van een BSA. De EUR heeft dan ook geen intentie om zoals Leiden breed gebruik te maken van de experimenteerbepaling BSA in het 2^e jaar;

Ad 5. Het CvB staat sympathiek tegenover het voorstel tot recht op volledige benutting van het aantal herkansingen. Het CvB zal dit verder inbrengen via de vergadering van voorzitters van examencommissies;

Ad 6. Het CvB zal uiteraard de effecten van N=N blijven evalueren, ook na het tweede pilotjaar, in het bijzonder op kwaliteit, financiën en instroom. De RKvV heeft vorig jaar zelf onderzoek gedaan naar mogelijke effecten van N=N op het verenigingsleven, indien zij dit continueert kunnen wij daarover jaarlijks het overleg voeren. Voor het effect van N=N op de tweede studie wachten wij het overleg met de examencommissies af. Bij Psychologie is inmiddels onderzoek gedaan naar de effecten van N=N op de gemiddelde cijfers (zie bijlage bij brief). Dit onderzoek maakt deel uit van een promotietraject, op basis waarvan meer resultaten van N=N te verwachten zijn.

In bijlage 2 treft u de conceptbrief die wij op basis van de mondeling bespreking willen versturen aan de Universiteitsraad. In onze vergadering op 8 mei aanstaande willen we hierover met u nader van gedachten wisselen met als doel de beleidsimplementatieproces van Nominaal is Normaal tot een goed einde te brengen.

UNIVERSITEITSRAAD

ONDERWERP: EUR-brede invoering Nominaal is Normaal

Besluit nr.: 2013.2,7 (OV)

De Universiteitsraad van de Erasmus Universiteit Rotterdam,
in vergadering bijeen geweest op 26 maart 2013,

Heeft kennis genomen van

- Brief College van Bestuur d.d. 6 maart 2013 (UR/36452) inclusief Tussenrapportage Uitgebreide Pilot N=N februari 2013;
- De verslagen van de vergaderingen van de commissie OOS d.d. 11 december 2012 (UR/36243), 15 januari 2013 (UR/ 36254) en 12 maart 2013 (UR/36372) en de Overlegvergaderingen van 29 januari 2013 (UR36345) en 26 maart 2013;
- Eindrapport pilot N=N van FSW December 2012 (UR/36327);
- Persbericht bij rapport d.d. 7 januari 2013 (UR/36328);
- Eerdere correspondentie in overleg over dit onderwerp in 2011 en 2012.

Overwegende dat:

- Een definitief besluit over 'Nominaal = Normaal' (N=N) idealiter gebaseerd zou worden op meer kennis van effecten en gevolgen dan nu voorhanden is;
- Het College van Bestuur desondanks op dit moment voornemens is een definitief standpunt en besluit over invoering N=N (in) te nemen;
- De voorlopige resultaten van N=N, zoals die blijken uit de tot nu toe gevoerde en deels geëvalueerde pilots, in termen van eerstejaarsstudierendement en instroom van studenten goed zijn;
- De vaststelling van het Onderwijs en Examenreglement weliswaar een facultaire aangelegenheid is, maar het CvB zowel in het voortraject als tijdens de vergadering duidelijk heeft gemaakt dat besluitvorming over, en invoering van N=N wel degelijk centraal gestuurd wordt;
- Dit de Universiteitsraad legitimeert inhoudelijk advies te geven over invoering van N=N, zoals het College van Bestuur in haar adviesaanvraag onderkent;
- De Universiteitsraad, ook in eerdere uitspraken, heeft onderkend dat N=N, mits binnen bepaalde randvoorwaarden, tot positieve effecten kan leiden;
- De kwaliteit van onderwijs en de essentie van het studentenbestaan door N=N niet zou moeten worden ondermijnd;

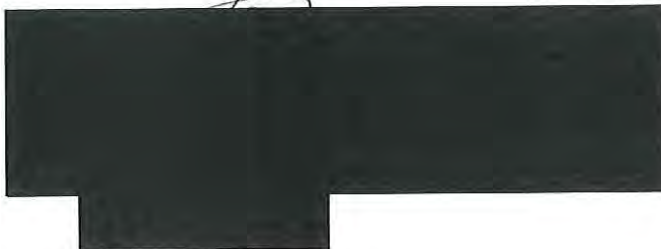
Gelet op Artikel 18 aanhef en onder A van het reglement voor de Universiteitsraad en de adviesbevoegdheid door het College van Bestuur gegeven

- 6) De komende jaren N=N in de huidige en aangepaste vorm grondig te evalueren, waarbij naast de elementen uit de evaluatie van de eerste pilot aan de FSW en de tussentijdse rapportage van de uitgebreide pilot ook aandacht zal zijn voor gemiddelde cijfers, effecten op extracurriculaire activiteiten en tweede studies. De resultaten hiervan zullen met de Universiteitsraad (en door decanen met de Faculteitsraden) worden besproken. Wanneer deze aanvullende informatie onvoorziene negatieve effecten van N=N blootlegt (in termen van onderwijskwaliteit, instroom, financiën of studentenleven) bestaat de mogelijkheid in overleg tot aanpassing of heroverweging van het beleid te komen. Bovendien zouden deze evaluaties grond kunnen bieden voor informatie-uitwisseling en leergedrag tussen faculteiten, waarmee de grote diversiteit in 'N=N uitwerking' tussen faculteiten kan worden beperkt, binnen de grenzen van facultaire verscheidenheid.

De voorzitter van de Universiteitsraad,

de griffier van de Universiteitsraad,

Studenten die voor iedere toets worden uitgedaagd om het maximale uit zichzelf te halen, studeren efficiënter en zijn daardoor succesvoller. Dat is de rationale achter 'Nominaal is normaal', een set ingrijpende wijzigingen in de examenregelingen van bacheloropleidingen aan de EUR. De maatregelen in het kort: de norm voor het bindend studieadvies moet naar het maximum, het aantal herkansingen moet drastisch omlaag en onvoldoendes mogen worden gecompenseerd. Bij de opleiding psychologie zijn de maatregelen zorgvuldig ingevoerd met positieve resultaten als gevolg.

Betere studieresultaten dankzij 'Nominaal is normaal'

Erasmus Universiteit Rotterdam

In de media heeft de invoering van 'Nominaal is normaal' (N=N) bij de EUR vooral de aandacht getrokken vanwege de maximale norm voor het bindend studieadvies (BSA) van zestig studiepunten. De student moet het eerste jaar volledig in één jaar halen, of wordt gedwongen de opleiding te verlaten. N=N is echter meer dan een simpele verhoging van de BSA-norm; het is een zorgvuldig gekozen combinatie van maatregelen, waaronder het beperken van het aantal herkansingen en het invoeren of uitbreiden van de mogelijkheid om onvoldoendes te compenseren met hogere cijfers op andere vakken. De Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de EUR heeft N=N in september 2011 als pilot ingevoerd.

Belangrijker dan de maatregelen op zich is dat deze zo moeten worden ingevoerd dat ze er gezamenlijk toe leiden dat de student vanaf het begin bij de les wordt gehouden en efficiënt studeert. De keuzes die bij invoering worden gemaakt, zijn afhankelijk van het didactisch concept, de inrichting van het onderwijs en de eindkwalificaties van de opleiding. Deze bijdrage gaat in op de invoering van N=N bij psychologie, de grootste bacheloropleiding van de FSW. We bespreken eerst de wijzigingen die in het kader van N=N

bij Psychologie zijn doorgevoerd. Daarna gaan we in op de gevolgen voor de studieresultaten.

Nominaal is normaal

N=N is een universiteitsbreed plan van prof. dr. Henk Schmidt, de rector magnificus van de EUR. De drie belangrijkste elementen van N=N zijn een norm voor het bindend studieadvies (BSA) van zestig studiepunten, een beperkt aantal herkansingen en compensatoir toetsen. Dat plan is in september 2011 ingevoerd bij de FSW, een faculteit waar al jaren gewerkt werd met vormen van kleinschalig activerend onderwijs en een intensieve begeleiding van studenten. De rationale achter N=N is eerder uitgebreid beschreven door Vermeulen e.a. (2012). Hier volgt een kort overzicht.

Naar een BSA van zestig studiepunten

Het eerste element van N=N is de verhoging van de BSA-norm van veertig naar zestig studiepunten. Voor die verhoging is gekozen, omdat er in de literatuur aanwijzingen zijn dat studenten de tot dusver gehanteerde norm van veertig studiepunten als streefwaarde zijn gaan zien.

prestatieafspraken

Arnold (2012) maakte bijvoorbeeld inzichtelijk dat aanzienlijke groepen studenten slechts naar vermogen studeerden totdat de BSA-norm van die veertig studiepunten was behaald. Hij stelde daarom dat een BSA-norm van minder dan het maximale aantal studiepunten studieovertraging in de hand werkt. Blijkbaar daagt de opleiding daarmee niet iedere student uit zich maximaal in te zetten. Het ophogen van de BSA-norm naar zestig punten maakt duidelijk wat de opleiding van de student verwacht.

Beperking van het aantal herkansingen

Het tweede element van $N=N$ is het beperken van het aantal herkansingen. Het aanbieden van herkansingen kan namelijk net als de oude BSA-norm leiden tot calculerend studiegedrag. Wanneer een student elk tentamen één of meerdere malen mag herkansen voordat het verstrekkende gevolgen heeft, ligt de druk om bij de eerste poging te presteren lager dan wanneer het resultaat op de eerste poging direct van belang is voor het vervolgen van de studie. Het belang van de eerste poging neemt dus af bij veel herkansingen, waardoor de kans op uitstelgedrag van de student toeneemt. Met het aanbieden van slechts een beperkt aantal herkansingen stimuleert de opleiding studenten om op iedere tentamenpoging een zo goed mogelijke prestatie te leveren.

Compensatoir toetsen

Het derde element van $N=N$ is de invoering van een vorm van compensatoir toetsen. Dit houdt in dat studenten onvoldoendes op vakken mogen compenseren met hogere cijfers op andere vakken. Dat compensatoir toetsen de studievoortgang bevordert, is eenvoudig te begrijpen. Wanneer namelijk een onvoldoende kan worden gecompenseerd, hoeft de student het vak niet te herkansen. Op deze manier blijft er meer tijd over voor de student om zich te concentreren op de volgende vakken. Niettemin blijkt het systeem van compensatoir toetsen vaak tot veel discussie te leiden. Docenten van afzonderlijke vakken achten het soms ondenkbaar dat een student 'over' kan naar een volgend jaar met een onvoldoende voor hun vak. Een belangrijk argument van voorstanders van compensatie in de onderwijskundige literatuur, is dat de gemiddelde score op een aantal toetsen een betrouwbaardere voorspelling levert van toekomstige studieprestaties dan de afzonderlijke scores op dezelfde toetsen. Zo is bijvoorbeeld het gemiddelde eindexamencijfer op het vwo een veel betere voorspeller van prestaties van studenten in het eerste jaar dan de afzonderlijke cijfers voor wiskunde of Engels (De Koning, Loyens, Rikers, Smeets en Van der Molen, 2012). Samengevat is het doel van alle elementen van $N=N$ de studievoortgang van studenten te bevorderen.

Uitgangspositie bacheloropleiding psychologie

Het onderwijs in het eerste jaar van de opleiding psychologie is, net als vóór invoering van $N=N$, ingedeeld in acht blokken van vijf weken. In ieder blok wordt één theorievak

aangeboden en één practicum. Het practicum is gerelateerd aan het blok en is gericht op de verwerving van vaardigheden. Aan het eind van het blok wordt het vak afgesloten met een bloktets en het practicum met een vaardigheidstoets. Door het serieel in plaats van parallel aanbieden van vakken (zoals bij veel andere opleidingen het geval is), en de sequentiële toetsing, hoeven studenten zich op slechts één tentamen tegelijkertijd te concentreren. Tevens zorgt deze indeling ervoor dat studenten regelmatig worden getoetst, met als doel dat ze het gehele jaar door studeren in plaats van voornamelijk tijdens tentamenperiodes.

Psychologie hanteert als didactisch concept de methode van probleemgestuurd onderwijs in combinatie met vaardigheidstraining. Kenmerkend voor probleemgestuurd onderwijs zijn onder meer a) het verwerven van kennis in de context van een probleem wat het beklijven van de kennis bevordert (Norman en Schmidt, 1992), b) kleinschalige werkvormen (circa tien studenten per groep) met aandacht voor het leerproces van de individuele student en c) veel ruimte voor zelfstudie op basis van door studenten zelf geformuleerde leerdoelen. Deze elementen blijken te leiden tot hogere slaagpercentages en een betere studievoortgang dan bij opleidingen met een meer traditionele onderwijsaanpak (Schmidt e.a., 2010).

Een BSA-norm van minder dan het maximale aantal studiepunten werkt studieovertraging in de hand

De spreiding van de eindkwalificaties over het curriculum laat bij de bachelor psychologie ruimte voor een verregaande compensatieregeling. Een goede spreiding van de eindkwalificaties houdt in dat bij veel vakken vergelijkbare kennis en vaardigheden worden getoetst. Bij de opleiding psychologie dragen de vakken in het eerste jaar veelal bij aan algemene eindkwalificaties, zoals kennis hebben van de belangrijkste theorieën van de psychologie en begrijpen en toepassen van de belangrijkste statistiek en onderzoeksmethoden van de psychologie. Daarnaast bouwen vakken in latere jaren voort op de eerstejaarsvakken en daarom dragen deze ook bij aan dezelfde eindkwalificaties als vakken uit het eerste jaar. Om het concreet te maken een voorbeeld: wanneer een student een onvoldoende behaalt voor het eerstejaarsvak sociale psychologie kan dat betekenen dat de student niet over de

juiste kennis en vaardigheden beschikt om zich de theorie eigen te maken en in het practicum een onderzoek uit te voeren. Voor de andere eerstejaarsvakken zijn vergelijkbare kwaliteiten vereist. Daarom leidt een daadwerkelijk gebrek aan kennis en vaardigheden onherroepelijk tot onvoldoendes op meerdere vakken, waardoor het onmogelijk wordt de onvoldoende voor sociale psychologie te compenseren. Wanneer de student echter op de overige vakken goede cijfers behaalt en de onvoldoende voor sociale psychologie een uitzondering blijkt, hoeft er geen twijfel te bestaan over de kwaliteiten van de student. Daarom is besloten dat een onvoldoende op een eerstejaarsvak niet leidt tot een herkansing, wanneer het gemiddelde cijfer op alle eerstejaarsvakken voldoende is.

Oud en nieuw toetssysteem van psychologie

Vóór invoering van N=N konden studenten in het eerste jaar 41 studiepunten verdienen met toetsing van theoretische kennis via drie zogenaamde voortgangstoetsen. Hiervan kon er één worden herkanst in de zomer. Daarnaast maakten de studenten aan het eind van elk blok een bloktoets. Deze waren formatief van aard en konden niet worden herkanst. Wanneer een student niet op alle voortgangstoetsen een voldoende scoorde, kon deze toch alle 41 studiepunten verdienen met een gemiddelde van een 6,5 of hoger op de acht bloktoetsen. De overige negentien studiepunten verdienden studenten met de practica die ze allemaal met een voldoende ($\geq 5,5$) moesten afsluiten.

Wat betreft de 41 studiepunten die men kon behalen via toetsing van theoretische kennis, was dus ook vóór de invoering van N=N al sprake van een beperkte mogelijkheid tot herkansen. Studenten konden immers slechts één voortgangstoets en nul bloktoetsen herkansen. Ook van compensatoir toetsen was al sprake. Studenten konden immers alle voortgangstoetsen compenseren met een gemiddelde van een 6,5 op de bloktoetsen.

Het oude toetssysteem had tot doel de student aan te zetten tot regelmatig studeren (na elk blok een toets) en het blijven herhalen van eerder geleerde stof (door de voortgangstoetsen). Toch bracht het niet helemaal wat ervan werd verwacht. De formatieve aard van de bloktoetsen werkte soms uitstelgedrag in de hand. Calculerende studenten dachten bloktoetsen te kunnen verwaarlozen, omdat ze niet inzagen dat regelmatig studeren voor elk blok noodzakelijk was om de voortgangstoetsen te blijven halen.

Om regelmatig studeren te stimuleren, is het systeem met de invoering van N=N zodanig aangepast dat iedere bloktoets van belang werd. Mede daarom is het systeem van voortgangstoetsing afgeschaft.

In het nieuwe systeem is sprake van het 'rijexamenmodel', waarbij theoretische kennis en vaardigheden in afzonderlijke clusters worden getoetst. Het kenniscluster omvat

de bloktoetsen behorende bij de acht blokken van een bachelorjaar en beslaat veertig studiepunten. Het vaardigheidscluster beslaat twintig studiepunten en omvat alle vaardigheidstoetsen. Een student verdient de studiepunten, wanneer het gemiddelde voor alle vakken binnen een cluster hoger of gelijk is aan een 6,0. Binnen een cluster kunnen dus alle vakken met elkaar worden gecompenseerd, zolang het gemiddelde cijfer minimaal een 6,0 is. Daarbij is wel de regel opgenomen dat een student cijfers lager dan een 4,0 niet mag compenseren. Wie dus een 3,9 of lager haalt voor een toets, moet dat vak herkansen.

Binnen elk cluster kunnen studenten maximaal twee onvoldoendes in de zomer herkansen. Dus twee van de acht bloktoetsen of twee van de negen practica. Een student die voor drie bloktoetsen of drie practica een cijfer lager dan een 4,0 behaalt, krijgt automatisch een negatief BSA. Deze student kan namelijk in de zomer maar twee van de drie onvoldoendes herkansen en een cijfer lager dan een 4,0 mag hij niet compenseren.

De BSA-norm lag voorheen op veertig studiepunten in het eerste bachelorjaar. Studenten moesten aan het eind van het tweede bachelorjaar alle zestig studiepunten uit jaar één hebben behaald. Was dat niet het geval, dan werd de student alsnog van de opleiding gestuurd. Sinds de invoering van N=N moeten de studenten alle zestig studiepunten uit het eerste jaar in één jaar halen. Oftewel: inclusief de herkansingsronde moet elke student zowel voor de acht bloktoetsen als voor de negen practica een gemiddeld cijfer van 6,0 of hoger hebben. Vanzelfsprekend wordt een uitzondering gemaakt voor studenten met persoonlijke omstandigheden.

In het nieuwe toetssysteem is elke eerste toetspoging direct van belang voor het BSA, omdat de norm zestig punten is en studenten slechts beperkt en pas in de zomer kunnen herkansen. Ook nodigt het systeem uit tot het behalen van een cijfer ver boven de 6, omdat met bijvoorbeeld een 9, mindere prestaties op latere toetsen minder reden geven tot zorg. Tot slot wordt een hoger gemiddeld eindniveau verwacht van de student dan in een traditioneel systeem, vanwege de 6,0 als minimumeis (in plaats van de traditionele 5,5 als minimumeis).

Aan de eindkwalificaties, leerdoelen van de vakken, het niveau van de toetsing en de leerstof van de vakken is met de invoering van N=N niets veranderd. De vakken zijn verzorgd door dezelfde staf. Dit gold ook voor het nakijken van de toetsen.

De gevolgen van de invoering van N=N

De invoering van N=N bij psychologie leidt tot een grote hoeveelheid aan onderzoeksvragen. In dit artikel is niet de ruimte om alle onderzoeksvragen te beantwoorden. In deze paragraaf wordt gekeken naar de gevolgen van N=N op het BSA-rendement en de prestaties op de bloktoetsen.

prestatieafspraken

	2008		2009		2010		2011	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Positief	127	48	141	52	156	51	204	73
Voorlopig positief	52	20	43	16	45	15	0	0
Negatief	57	22	64	24	69	23	48	17
Persoonlijke omstandigheid	8	3	7	3	10	3	8	3
1-februaristaker	19	7	16	6	23	8	20	7
Cohorthoogte	263	100	271	100	303	100	280	100

Tabel 1. BSA-adviezen na één jaar van de cohorten 2008 t/m 2011.

Verdere effecten van N=N bij psychologie en de andere opleidingen van de FSW zijn te vinden in het rapport van Baars, Adriaans, Godor, Hermus en Van Wensveen (2012).

BSA-rendement

Het belangrijkste doel van de invoering van N=N was het verbeteren van de doorstroom van studenten, zonder dat de uitval van studenten toeneemt. De doelstelling voor wat betreft het BSA-rendement was daarom het behouden van eenzelfde percentage studenten dat doorstroomt naar jaar twee. In termen van studievoortgang betekent dit een flinke winst, omdat de studenten in het N=N regime alle zestig studiepunten uit het eerste jaar hebben behaald en dus zonder ballast aan het tweede jaar beginnen. In de oude situatie stroomde de groep met een voorlopig positief BSA (40 tot en met 59 studiepunten in jaar één) ook door naar het tweede jaar, maar moest deze groep zich in dat jaar ook nog

concentreren op de niet behaalde vakken uit het eerste jaar. In Tabel 1 worden de gerealiseerde BSA-rendementen na het eerste studiejaar van de cohorten 2008 tot en met 2010 vergeleken met die van cohort 2011, het eerste N=N-cohort.

Uit Tabel 1 blijkt dat van cohort 2011 73 procent in één jaar alle studiepunten heeft behaald en dus een positief advies heeft gekregen. Dit percentage ligt ruim 20 procent hoger dan de ongeveer 50 procent die voorheen werd bereikt. Een korte berekening (positief + voorlopig positief) leert dat in 2008, 2009 en 2010 respectievelijk 68, 68 en 66 procent van de studenten door mocht naar jaar twee. In 2011 was dit 73 procent van het cohort. Deze 73 procent heeft alle studiepunten behaald uit het eerste jaar en kan dus zonder ballast beginnen aan het tweede jaar. Meer dan een kwart van de studenten uit de pre-N=N-cohorten moest in het tweede jaar nog vakken uit jaar één overdoen, met het risico om alsnog een negatief BSA te krijgen of studievertraging op te lopen in het tweede bachelorjaar. Uit deze resultaten volgt de conclusie dat niet alleen substantieel meer studenten uit het N=N-cohort (2011) hun eerste jaar binnen één jaar hebben afgerond, maar dat er tegelijkertijd iets minder studenten dan voorheen zijn uitgevallen.

Prestaties op blokhoetsen

In Tabel 2 staat een overzicht van het gemiddelde cijfer en het percentage onvoldoendes per blokhoets (kenniscluster) van de studenten die zijn doorgedaan naar jaar twee van de cohorten 2008 tot en met 2010 (positief + voorlopig positief) en van het eerste N=N-cohort 2011.

Tabel 2 laat zien dat de studenten in het eerste N=N jaar (2011) met een 6,86 het hoogste gemiddelde cijfer berekend over alle acht blokhoetsen hebben behaald van de laatste vier cohorten. In het N=N jaar is tevens het laagste percentage onvoldoendes behaald (10 procent). De hoeveelheid uren die

	2008		2009		2010		2011	
	Gem.	<5,5	Gem.	<5,5	Gem.	<5,5	Gem.	<5,5
Sociale psychologie	6.51	20	6.73	14	6.71	14	6.41	13
Persoonlijksleer	7.03	6	6.30	14	6.12	21	7.04	9
Statistiek	6.04	29	5.83	34	6.21	31	6.54	21
Cognitieve psychologie	6.30	22	6.71	18	6.90	11	7.50	5
Ontwikkelingspsychologie	3	14	7.11	6	6.96	7	6.91	7
Kinische psychologie	6.79	13	6.13	26	6.45	15	6.43	14
Arbeids- en organisatiepsychologie	6.41	24	6.47	23	6.82	18	7.29	1
Onderwijspsychologie	5.99	28	5.61	41	6.08	27	6.74	6
Totaal gemiddelde	6.49	19	6.36	22	6.52	18	6.86	10

Tabel 2. Gemiddeld cijfer (Gem.) en percentage onvoldoendes (%<5,5) op alle blokhoetsen van studenten die door mochten naar jaar 2.

studenten buiten de contacturen om aan de studie hebben besteed is daarnaast in 2011 ten opzichte van eerdere jaren toegenomen met ongeveer twee uur per week: van gemiddeld 19,7 uur zelfstudie per week naar gemiddeld 21,7 uur, een toename van 10 procent.

Conclusie

De resultaten van het eerste jaar N=N bij de opleiding psychologie zijn zonder meer positief. Er blijken nu meer studenten in één jaar alle studiepunten uit het eerste jaar te behalen dan voorheen in twee jaar. De opleiding kent nu minder uitval, de studenten gaan door naar het tweede jaar met hogere cijfers en minder onvoldoendes, en er is minder risico op extra uitval of studievertraging in het tweede bachelorjaar. Omdat verschillende maatregelen tegelijkertijd zijn ingevoerd is het moeilijk te achterhalen in welke mate de elementen van N = N afzonderlijk hebben bijgedragen aan de positieve resultaten. De theorie is echter dat de maatregelen binnen N=N er gezamenlijk voor zorgen dat uitstelgedrag van studenten wordt ontmoedigd, waardoor zij efficiënter zijn gaan studeren dan studenten uit de vorige cohorten.

Het is moeilijk voor te stellen dat de positieve effecten van N=N volledig toe te schrijven zijn aan de twee uur per week extra zelfstudietijd die de studenten van psychologie rapporteerden. Belangrijker lijkt hoe de zelfstudietijd wordt verdeeld over het jaar. Relatief eenvoudige aanpassingen van de onderwijs- en examenregeling lijken studenten te helpen effectiever te studeren. Als dit soort kosteloze aanpassingen zulke grote gevolgen blijken te hebben voor de studievoortgang van studenten, zijn we het wellicht aan de student, de belastingbetaler en onszelf verplicht onze traditionele opvattingen over toetsing in het hoger onderwijs los te laten.

is beleidsmedewerker aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen, Erasmus Universiteit Rotterdam

is opleidingsdirecteur van de opleiding Psychologie, Erasmus Universiteit Rotterdam

is directeur en senior onderwijskundige bij het Risbo, Erasmus Universiteit Rotterdam

is decaan van de Faculteit der Sociale Wetenschappen, Erasmus Universiteit Rotterdam

Literatuur

- Arnold, I.J.M. (2012) De BSA-norm: minimumeis of streefwaarde? *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs & Management*, 3, 4-8.
- Baars, G.J.A., Adriaans, M.G.J.M., Godor, B.P., Hermus, P.W., Van Wensveen, P. (2012) Pilot 'Normaal is Normaal' bij de Faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Eindrapport. www.risbo.nl/fr_nieuws.php?n=75
- De Koning, B., Lóyens, S.M.M., Rikers, R.M.J.P., Smeets, G., & Van der Molen, H.T. (2012). Generation Psy: student characteristics and academic achievement in a three-year problem-based learning bachelor program. *Learning and Individual Differences*, 22(3), 313-323.
- Jansen, E.P.W.A. (2004). The influence of the curriculum organization on study progress in higher education. *Higher Education*, 47(4), 411-435.
- Norman, G.R., & Schmidt, H.G. (1992). The psychological basis of problem-based learning: a review of the evidence. *Academic Medicine*, 67(9), 557-565.
- Schmidt, H.G., Cohen-Schotanus, J., Van der Molen, H.T., Splinter, T.A.W., Bulte, J., Holdrinet, R. & Van Rossum, H.J.M. (2010). Learning more by being taught less: a 'time-for-self-study' theory explaining curricular effects on graduation rate and study duration. *Higher Education*, 60(3), 287-300.
- Vermeulen, L.M., Scheepers, A.W.A., Adriaans, M.G.J.M., Arends, L.R., Van den Bos, R.L., Bouwmeester, S., Van der Meer, F.B.L., Schaap, L., Smeets, G., Van der Molen, H.T., & Schmidt, H.G. (2012, geaccepteerd voor publicatie). Normaal studeren in het eerste jaar. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs & Management*.

Memorandum

Aan: Opleidingsdirecteuren

Van: [redacted], a.m. n. [redacted]

Kenmerk: IDO/PM/258.094

Datum: 16 mei 2013

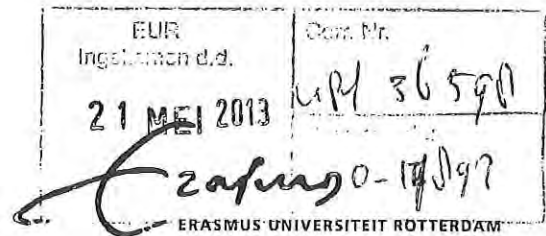
Onderwerp: Experimenteerbepaling BSA in latere jaren

Naar aanleiding van de brief van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) d.d. 25 april 2013 (zie bijlage) wordt, mede op verzoek van de EUR, aan universiteiten en hogescholen de mogelijkheid geboden om deel te nemen aan de experimenten met BSA in de latere jaren. Deze experimenteerbepaling heeft betrekking op (1) het invoeren van een BSA in bachelorjaar 2 en 3 en/of (2) het invoeren van een BSA in bachelor 1 voor de no-show studenten. Differentiatie is hierbij mogelijk: in opleidingen, in startdatum (1 september 2013 of 1 september 2014) en in deelname aan het no-show-deel van het experiment (eerstejaars). Deelname zal vóór 1 juni 2013 via een uitgewerkt plan per faculteit door het College van Bestuur bekend moeten worden gemaakt aan OCW.

In de vergadering van het College van Bestuur en Decanen van 8 mei jl. en uit eerdere inventarisatie bij uw opleidingen is gebleken dat er brede belangstelling bestaat om deel te nemen aan het no-show-deel voor studenten in het eerste bachelorjaar. Een negatief BSA door no-show zal er toe leiden dat de inschrijving van de desbetreffende student wordt beëindigd, al veel eerder dan 1 september. Daarnaast hoeft het resterende collegegeld alleen dan te worden terug betaald wanneer de student één opleiding aan de EUR volgt. Verder betekent het dat er met betrokkene geen rekening meer gehouden hoeft te worden bij het plannen van onderwijs. Voor deelname aan de invoering van een BSA in bachelorjaar 2 en 3 is geen interesse.

U wordt verzocht uw officiële plannen zo snel mogelijk, maar uiterlijk 24 mei aanstaande, bij het College van Bestuur in te dienen om deel te nemen aan het no-show-deel van het experiment. Wij vragen u het plan ook per email te sturen aan [redacted]. Het plan voor de deelname moet bepaalde informatie bevatten die u kunt terugvinden in bijlage 2 van de brief van OCW.

De keuzes die u dient te maken kunnen per opleiding verschillen en zullen samenhangen met de wijze van inrichting van Nominaal = Normaal aan uw faculteit. Er moet hierbij gedacht worden aan het moment in het jaar waarop no-show reden is om een negatief BSA te geven, de wijze van compensatie en eventuele andere verplichtingen van de opleiding.

Aan het Presidium van de Universiteitsraad
Erasmus Universiteit Rotterdam
Kamer ET-38
Woudestein

Rector Magnificus

Bezoekadres Burgemeester Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010 - 408 1111
Fax 010 - 408 9084
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Ons kenmerk
CvB/LV/RvdB/258.074

Uw kenmerk
UR/JB/36395

Datum 7 MEI 2013

Onderwerp
Reactie op adviezen Nominaal is Normaal

Middels uw brief d.d. 4 april jl. heeft u een positieve waardering uitgesproken over bestending van Nominaal is Normaal aan de Erasmus Universiteit van Rotterdam, waarbij u een aantal adviezen uitbrengt. Conform hetgeen afgesproken is in de overlegvergadering van 23 april jl. reageert het College hierbij schriftelijk op uw adviezen.

- Ad 1. U adviseert compensaties tussen cijfers niet ongelimiteerd te laten plaatsvinden, waarbij u heeft aangegeven dat u een ondergrens van compensatie op een 4,5 wenselijk acht. FSW is de enige faculteit waar beneden de ondergrens van een 4,5 wordt gecompenseerd. Het College erkent dat de ondergrens van een 4 in de beeldvorming mogelijk niet goed uit pakt en heeft met de decaan van FSW afgesproken dat hij het verhogen van de ondergrens voor compensatie van een 4,5 zal bespreken met de voorzitters van de examencommissies (die hierin een wettelijke bevoegdheid hebben);
- Ad 2. Het College zal uw aanbeveling volgen en FW en EMC niet dwingend bewegen tot invoering van N=N. Beide faculteiten zijn op dit moment, in overleg met diverse gremia, hun plannen aan het uitwerken;
- Ad 3. Het College is voorstander van maatwerk voor studenten die daar op enigerlei wijze recht op hebben. Het College legt aan de vergadering van voorzitters van de examencommissies voor of de examencommissies het voorstel kunnen meenemen in hun Persoonlijke Omstandigheden regeling;
- Ad 4. Het College vindt een goed verenigingsleven belangrijk voor de academische gemeenschap, maar ziet voornamelijk geen conflict ontstaan met N=N. Een minderheid van de N=N-opleidingen hanteert een voortgangsnorm direct na het eerste jaar waarbij het nooit de bedoeling is om studenten weg te sturen in de zin van een BSA. De EUR heeft dan ook geen intentie om, zoals de Universiteit van Leiden, breed gebruik te maken van de experimenteerbepaling BSA in het 2e jaar;

- Ad 5. Het College staat sympathiek tegenover het voorstel tot recht op volledige benutting van het aantal herkansingen. Het College zal dit verder inbrengen via de vergadering van voorzitters van examencommissies;
- Ad 6. Het College zal uiteraard de effecten van N=N blijven evalueren, ook na het tweede pilotjaar, in het bijzonder op kwaliteit, financiën en instroom. De RKvV heeft vorig jaar zelf onderzoek gedaan naar mogelijke effecten van N=N op het verenigingsleven; indien zij dit continueert kunnen wij daarover jaarlijks het overleg voeren. Voor het effect van N=N op de tweede studie wacht het College het overleg met de examencommissies af. Bij Psychologie is inmiddels onderzoek gedaan naar de effecten van N=N op de gemiddelde cijfers, dit onderzoek ontvangt u in de bijlage. Dit onderzoek maakt deel uit van een promotietraject, op basis waarvan meer resultaten van N=N te verwachten zijn.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

Prof. dr. H.G. Schmidt
Rector Magnificus

Bijlage: "Betere studieresultaten dankzij Nominaal is Normaal"

**“Diversiteit in Nominaal = Normaal”
aan de Erasmus Universiteit Rotterdam**

Tussenrapportage

'Diversiteit in Nominaal = Normaal'
aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.
Tussenrapportage

Rotterdam: Risbo BV / Erasmus Universiteit Rotterdam

Juli 2013

Erasmus Universiteit Rotterdam/Risbo
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141

© Copyright Risbo BV. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het Instituut.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	iii
Hoofdstuk 1 Inleiding	5
Hoofdstuk 2 N=N en EUR-brede instroom naar etnische herkomst	9
Hoofdstuk 3 N=N en het (verwachte) BSA-rendement naar etnische herkomst	18
3.1 (verwacht) BSA-rendement EUR-breed (N=N opleidingen)	21
3.2 Rendementsverschillen tussen autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding: vier opleidingen vergeleken	28
Hoofdstuk 4 Bevindingen	30
4.1 Instroom	30
4.2 (verwacht) BSA-rendement	31
Bijlage 1 Tabellen instroom en (verwacht) BSA-rendement per faculteit en opleiding	34
ESE-opleidingen	34
Econometrie en Operationele Research	34
International Bachelor Econometrics and Operations Research	39
Economie & Bedrijfseconomie	45
International Bachelor Economics & Business Economics	51
Fiscale Economie	56
ESHCC-opleidingen	62
Algemene Cultuurwetenschappen	62
Geschiedenis	67
International Bachelor Communication and Media	73
ESL-opleidingen	79
Criminologie	79
Fiscaal Recht	84
Rechtsgeleerdheid	89
FSW-opleidingen	95
FSW-breed	95
Bestuurskunde	100
Pedagogische Wetenschappen	105

Inhoudsopgave

Psychologie.....	110
Sociologie	116
iBMG-opleiding.....	121
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	121
RSM-opleidingen.....	126
Bedrijfskunde.....	126
International Business Administration.....	132
Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE	139
Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC	140
Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL	141
Bijlage 5 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW	142
Bijlage 6 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG	143
Bijlage 7 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM	144

In het academisch jaar 2011/12 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). Op basis van de positieve resultaten van deze pilot¹ heeft FSW de uitvoering in het academische jaar 2012/13 gecontinueerd en hebben de volgende faculteiten besloten om in het academisch jaar 2012/13 deel te nemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM, Erasmus University), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG). Het belangrijkste doel van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen².

In een eerder stadium hebben wij gekeken naar de mogelijke effecten van de N=N regeling op de instroom en BSA-rendementen van de studentenpopulatie als geheel.³ In deze rapportage concentreren wij ons op de vraag wat de (mogelijke) effecten van de N=N regeling zijn op de instroom en BSA-rendementen van studenten van niet-westerse herkomst⁴. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

In deze rapportage staan de volgende vragen centraal:

¹ Zie Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). *Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport*. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

² EUR-breed worden daarvoor de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar. Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs, bijvoorbeeld via kleinschaligheid;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen;
- Beperking van het aantal herkansingen;

In bijlage 2 tot en met bijlage 7 staat een korte samenvatting van de uitwerking van de regeling N=N bij de verschillende faculteiten en opleidingen van de EUR.

³ G. Baars, B. Godor, P. Hermus & R. Wolff (2013). *Uitgebreide Pilot "Nominaal = Normaal" aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Tussenrapportage februari 2013*. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo

⁴ Wij volgen de CBS-definitie van 'allochtoon': een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren.

Inleiding

- Is de invoering van N=N (mogelijk) van invloed op de instroom van verschillende subgroepen studenten, in het bijzonder van studenten van niet-westerse herkomst?
- Is de invoering van N=N (mogelijk) van invloed op de BSA-rendementen van verschillende subgroepen studenten, in het bijzonder van studenten van niet-westerse herkomst?
- Worden door de invoering van N=N de BSA-verschillen tussen verschillende subgroepen, in bijzonder tussen studenten met een autochtone en niet-westerse herkomst verkleind?

Wij kijken in de eerste plaats naar het verband tussen enerzijds instroom en BSA-rendement en anderzijds etnische herkomst. Daarnaast zijn deze verbanden beschouwd in combinatie met geslacht, vooropleiding, gemiddeld eindexamencijfer vwo en vwo-profiel.

In de analyses is een onderscheid gemaakt tussen niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse en met een buitenlandse vooropleiding. De belangrijkste reden hiervoor is dat het Ministerie OCW in 2011 in het kader van de G5-gelden middelen beschikbaar heeft gesteld aan de EUR om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding te verhogen, zij het met behulp van de inzet van generieke maatregelen. De EUR heeft ervoor gekozen om deze middelen (deels) in te zetten voor de generieke N=N maatregelen. Een andere reden is dat er mogelijk verschillen in uitkomsten zijn tussen studenten met een Nederlandse vooropleiding en een buitenlandse vooropleiding. Deze twee groepen verschillen wat betreft doorlopen voortraject en selectiemechanisme waarmee toegang is verschaft tot de EUR. Het is voorstelbaar dat deze factoren van invloed zijn op studieresultaten.

In deze rapportage ligt de nadruk op resultaten op hoofdlijnen: wij hebben ons vooral geconcentreerd op uitkomsten op het EUR-brede N=N-niveau (uitkomsten voor alle N=N-opleidingen gezamenlijk). Instroom- en rendementscijfers voor afzonderlijke N=N-opleidingen zijn te vinden in bijlage 1, waarbij per opleiding een onderscheid is gemaakt naar etnische herkomst en naar etnische herkomst in combinatie met geslacht, vooropleiding, gemiddeld eindexamencijfer vwo en vwo-profiel. Voor de volledigheid hebben wij in de tabellen naast gegevens van de niet-westerse allochtone en autochtone studentengroepen ook de gegevens van de groep westerse allochtone studenten opgenomen. Bij de beschrijving van de resultaten richten wij ons

Summary

echter op de groepen autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten (met een Nederlandse vooropleiding).

In hoofdstuk 2 presenteren wij de resultaten wat betreft instroom. In hoofdstuk 3 komen de resultaten met betrekking tot (verwachte) BSA-rendementen aan de orde. Hoofdstuk 3 bevat naast een EUR-brede analyse ook een vergelijking van een aantal opleidingen met een relatief groot aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding die op sommige punten verschillen (groot- of kleinschalig verzorgd onderwijs, sinds kort of al wat langere tijd kleinschalig). Deze vergelijking is gemaakt om na te gaan of deze punten samenhangen met verschillen in (verwachte) BSA-rendementen tussen studenten van autochtone en niet-westerse herkomst.

De gegevens uit dit rapport zijn afkomstig uit drie bronnen:

- Erasmus InschrijfSysteem (EIS). Hiermee zijn de instroomaantallen per cohort vastgesteld. Het gaat om voltijd-bachelorstudenten die voor de eerste keer staan ingeschreven bij de opleiding. De EIS-gegevens zijn opgevraagd bij SSC-OOS. Het betreft gegevens met als teldatum 1 oktober 2012.
- Studievoortgang- en BSA-gegevens van de N=N-opleidingen. Aan de hand van deze gegevens zijn de (verwachte) BSA-rendementen vastgesteld. Deze gegevens zijn door de faculteiten geleverd: voor de cohorten 2009 tot en met 2011 in januari 2012, voor cohort 2012 in januari 2013.
- EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013. Met dit bestand zijn de etnische herkomst, het geslacht en vooropleidinggegevens van studenten achterhaald.

Hoofdstuk 2 **N=N en EUR-brede instroom naar etnische herkomst**

Om een beeld te krijgen van de mogelijke invloed van N=N op de (kwantitatieve) instroom van niet-westerse allochtone studenten bij de EUR-opleidingen waar de N=N-regeling is ingevoerd in het academische jaar 2012/13, hebben wij analyses uitgevoerd waarbij de instroom van studenten in 2012 is vergeleken met de instroom van de cohorten 2009, 2010 en 2011. Het gaat hier om alle EUR-opleidingen, exclusief de opleidingen van EMC, FW en FSW.⁵ Voor de FSW-opleidingen, waar een jaar eerder is begonnen met de N=N-regeling (het academische jaar 2011/12) is een vergelijking gemaakt tussen de cohorten 2011 en 2012 enerzijds en de cohorten 2009 en 2010 anderzijds.

In dit hoofdstuk richten wij ons op de EUR-brede instroom, oftewel de resultaten voor EUR-opleidingen tezamen. De eerste set tabellen heeft betrekking op de EUR studentenpopulatie van de EUR-opleidingen waar sinds het academische jaar 2012/13 de N=N regeling is ingevoerd. Daarna komen de FSW-resultaten aan bod. Voor instroomcijfers op het niveau van opleidingen verwijzen wij naar bijlage 1. Wel geven wij aan het eind van deze paragraaf per opleiding de instroomcijfers voor niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding.

Naast een onderscheid naar etnische herkomst is gekeken naar etnische herkomst in combinatie met de kenmerken geslacht, vooropleiding, gemiddeld eindexamencijfer vwo en vwo-profiel. In een aantal tabellen maken wij een onderscheid tussen niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse en met een buitenlandse vooropleiding. Deze twee groepen verschillen wat betreft doorlopen voortraject en selectiemechanisme waarmee toegang is verschaft tot de EUR en het is voorstelbaar dat dit van invloed is op de studievoortgang. Voor de volledigheid vermelden wij ook de cijfers voor de groep allochtone studenten van westerse herkomst.

De tabellen bevatten een categorie 'ontbrekende achtergrondgegevens'. Dit zijn studenten waarvan in het 1CijferHO-bestand een of enkele

⁵ Definitie instroom: aantal voltijds studenten dat voor de eerste keer staat ingeschreven bij de opleiding, teldatum 1 oktober 2012. De mr.drs. studenten van de opleiding Rechtsgeleerdheid zijn inbegrepen. Schakelstudenten zijn niet meegenomen in de analyses.

achtergrondgegevens ontbreken (etnische herkomst, geslacht, vooropleiding, gemiddeld eindexamencijfer vwo en/of vwo-profiel).

Tabel 2.1 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie EUR naar etnische herkomst, exclusief faculteiten EMC, FW en FSW

	COHORT							
	2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	1952	60,4%	1885	58,4%	1822	57,7%	1923	58,4%
NW-allochtoon NL vooropleiding	717	22,2%	732	22,7%	691	21,9%	598	18,2%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	127	3,9%	129	4,0%	109	3,5%	105	3,2%
W-allochtoon NL vooropleiding	215	6,7%	248	7,7%	225	7,1%	231	7,0%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	204	6,3%	214	6,6%	186	5,9%	184	5,6%
Ontbrekende achtergrondgegevens	18	0,6%	18	0,6%	122	3,9%	252	7,7%

Chi-square: 390,36, df: 21, sig.,000

Tabel 2.1 laat zien dat een meerderheid van de studenten van de N=N-opleidingen (exclusief EMC, FW en FSW) van autochtone herkomst is. Niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding vormen de op een na grootste groep.

De invoering van de N=N regeling vanaf het academische jaar 2012 blijkt voor deze opleidingen samen te gaan met een significante daling van het aantal instromers van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding. Het aantal studenten in deze groep lag in de periode 2009 tot en met 2011 rond de 700 studenten. In 2012 is dit afgenomen naar onder de 600 studenten. Dit is 15 tot 18 procent minder instroom dan in de periode 2009-2011.⁶ Ook het aandeel niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding is in de totale studentpopulatie van de N=N opleidingen is afgenomen van 22,2 in 2009 naar procent naar 18,2 procent in 2012. Opmerkelijk is overigens dat het aantal autochtone eerstejaars in het N=N jaar 2012 hoger ligt dan in 2010 en 2011.

⁶ Als wordt aangenomen dat alle niet-westerse allochtone studenten met een onbekende vooropleiding een Nederlandse vooropleiding hebben (deze groep is ondergebracht bij de groep 'ontbrekende achtergrondgegevens'. Het gaat om 8, 9, 32 en 67 studenten voor de respectievelijke cohorten 2009, 2010, 2011 en 2012), dan komt het totaal aantal studenten met een Nederlandse vooropleiding vier tot negen procent lager uit dan voor de cohorten 2009 tot en met 2011.

Tabel 2.2 Instroomaantallen en samenstelling niet-westerse allochtone studentenpopulatie EUR naar etnische herkomstgroepen, exclusief faculteiten EMC, FW en FSW

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	112	98,2%	105	94,6%	103	97,2%	98	97,0%
	Marokkaans	93	98,9%	85	94,4%	82	98,8%	73	98,6%
	Surinaams	74	77,9%	65	77,4%	72	87,8%	51	87,9%
	Antilliaans/Arubaans	165	85,1%	165	83,8%	133	84,7%	131	90,3%
	Overig niet-westers	273	78,7%	312	82,3%	301	80,9%	245	75,4%
Buitenl. vooropleiding	Turks	2	1,8%	6	5,4%	3	2,8%	3	3,0%
	Marokkaans	1	1,1%	5	5,6%	1	1,2%	1	1,4%
	Surinaams	21	22,1%	19	22,6%	10	12,2%	7	12,1%
	Antilliaans/Arubaans	29	14,9%	32	16,2%	24	15,3%	14	9,7%
	Overig niet-westers	74	21,3%	67	17,7%	71	19,1%	80	24,6%

In tabel 2.2 tonen wij de instroomaantallen voor de afzonderlijke niet-westerse allochtone groepen, opgesplitst naar een in Nederland of in het buitenland gevolgde vooropleiding. Voor alle groepen geldt dat een zeer grote meerderheid een Nederlandse vooropleiding heeft. De grootste groep onder niet-westerse allochtone studenten bestaat uit studenten uit de groep 'Overig niet-westers' met een Nederlandse vooropleiding, gevolgd door Antilliaans/Arubaanse studenten met een Nederlandse vooropleiding.

Bij alle groepen met een Nederlandse vooropleiding is de instroom in 2012 lager dan in de jaren daarvoor. Dit lijkt te duiden op een negatief effect van N=N op de instroom van deze groepen. Echter, deze afname blijkt voor geen enkele groep significant. De significante daling van het totale aantal instromers van niet-westerse herkomst zoals geconstateerd in tabel 2.1, lijkt dus niet veroorzaakt door een afnemend aantal studenten bij een specifieke groep, maar duidt eerder op een cumulatieve daling van het aantal instromers bij alle groepen.

Tabel 2.3 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie EUR naar geslacht en etnische herkomst, exclusief faculteiten EMC, FW en FSW

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	1209	61,9%	1181	62,7%	1186	65,1%	1231	64,0%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	339	47,3%	352	48,1%	331	47,9%	285	47,7%

Bijlage

	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	56	44,1%	62	48,1%	60	55,0%	53	50,5%
	W-allochtoon NL vooropleiding	121	56,3%	142	57,3%	129	57,3%	141	61,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	120	58,8%	128	59,8%	103	55,4%	97	52,7%
Vrouwen	Autochtoon	743	38,1%	704	37,3%	636	34,9%	692	36,0%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	378	52,7%	380	51,9%	360	52,1%	313	52,3%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	71	55,9%	67	51,9%	49	45,0%	52	49,5%
	W-allochtoon NL vooropleiding	94	43,7%	106	42,7%	96	42,7%	90	39,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	84	41,2%	86	40,2%	83	44,6%	87	47,3%
	Ontbrekende achtergrondgegevens	0		0		0		0	

In tabel 2.3 worden de instroomaantallen naar geslacht gepresenteerd. Bij niet-westerse allochtone eerstejaars met een Nederlandse vooropleiding bestaat de meerderheid uit vrouwen. Onder autochtonen behoort de meerderheid van de eerstejaars tot de mannen (bijna tweederde van de instroom). De daling in instroom bij niet-westerse allochtone mannen en vrouwen met een Nederlandse vooropleiding blijkt statistisch niet significant.

Tabel 2.4 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie EUR naar vooropleiding en etnische herkomst, exclusief faculteiten EMC, FW en FSW

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	1728	88,5%	1627	86,3%	1635	89,7%	1703	88,6%
	NW-allochtoon	586	69,4%	573	66,6%	548	68,5%	476	67,7%
	W-allochtoon	196	46,8%	212	45,9%	196	47,7%	199	48,0%
HBO-p	Autochtoon	64	3,3%	103	5,5%	107	5,9%	109	5,7%
	NW-allochtoon	81	9,6%	110	12,8%	111	13,9%	106	15,1%
	W-allochtoon	15	3,6%	22	4,8%	19	4,6%	24	5,8%
Buitenlands	Autochtoon	39	2,0%	33	1,8%	27	1,5%	37	1,9%
	NW-allochtoon	127	15,0%	129	15,0%	109	13,6%	105	14,9%
	W-allochtoon	204	48,7%	214	46,3%	186	45,3%	184	44,3%
Overig	Autochtoon	121	6,2%	122	6,5%	53	2,9%	74	3,8%
	NW-allochtoon	50	5,9%	49	5,7%	32	4,0%	16	2,3%
	W-allochtoon	4	1,0%	14	3,0%	10	2,4%	8	1,9%
	Ontbrekende achtergrondgegevens	16		18		121		243	

Autochtonen: Chi-square: 55.05, df: 9, sig: ,000

Niet-westerse allochtonen: Chi-square: 120,25, df: 12, sig: ,000

Westerse allochtonen: 243,77, df: 12, sig: ,000

Uit tabel 2.4 blijkt dat een meerderheid van de autochtone en niet-westerse allochtone studenten de EUR instroomt met een vwo-vooropleiding. Dit is onder autochtonen sterker het geval dan onder niet-westers allochtone studenten. Niet-westers allochtone studenten stromen vaker dan autochtonen in met een hbo-p of een buitenlandse vooropleiding.

De vwo-instroom van niet-westerse allochtone studenten van 2012 blijkt significant lager dan in 2009, maar niet significant veranderd in vergelijking met 2010 en 2011. Mogelijk is de daling van de vwo-instroom van 2012 ten opzichte van 2009 het gevolg van een trend die zich sinds 2010 heeft ingezet. De hbo-p instroom onder niet-westerse allochtone studenten (en ook onder autochtonen) is in vergelijking met 2009 significant toegenomen, maar niet significant veranderd ten opzichte van 2010 en 2011. Mogelijk is de stijging van de hbo-p instroom van 2012 ten opzichte van 2009 het gevolg van een trend die zich sinds 2010 heeft ingezet.

Tabel 2.5 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie EUR naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst, exclusief faculteiten EMC, FW en FSW

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	354	22,0%	388	25,5%	440	29,2%	437	27,7%
	NW-allochtoon	189	40,8%	183	43,7%	168	42,2%	152	41,5%
	W-allochtoon	50	29,9%	55	28,9%	59	32,8%	61	34,9%
6,5-7,5	Autochtoon	1009	62,6%	920	60,5%	871	57,7%	917	58,2%
	NW-allochtoon	243	52,5%	210	50,1%	204	51,3%	196	53,6%
	W-allochtoon	96	57,5%	112	58,9%	100	55,6%	90	51,4%
7,5 en hoger	Autochtoon	249	15,4%	213	14,0%	198	13,1%	221	14,0%
	NW-allochtoon	31	6,7%	26	6,2%	26	6,5%	18	4,9%
	W-allochtoon	21	12,6%	23	12,1%	21	11,7%	24	13,7%
	Ontbrekende achtergrondgegevens	268		282		292		262	

Autochtonen: Chi-square: 27,50 df: 9, sig: ,001

Niet-westerse allochtonen: niet significant

Westerse allochtonen: niet significant

In tabel 2.5 tonen wij de instroomaantallen naar gemiddeld vwo-eindexamencijfer. Onder niet-westerse allochtonen is het aandeel studenten dat start met een gemiddeld eindexamencijfer tussen de 5,5 en 6,4 groter dan onder autochtonen, terwijl autochtonen weer vaker het vwo hebben afgerond

met een gemiddeld cijfer tussen de 6,5 en 7,5 of met gemiddeld een 7,5 of hoger. Er is een groep eerstejaars met een vwo-vooropleiding waarvan het gemiddeld eindexamencijfer onbekend is. Deze groep is relatief het grootst onder niet-westerse allochtone studenten.

De instroom naar gemiddeld eindexamencijfer heeft onder niet-westerse allochtone studenten geen significante invloed ondervonden door de invoering van de N=N regeling. Er worden wel verbanden gevonden bij de autochtone groep. De instroom van studenten met een gemiddeld eindexamencijfer tussen de 5,5 en 6,4 is significant hoger dan de instroom in 2009, terwijl de instroom van studenten met een gemiddeld eindexamencijfer tussen de 6,5 en 7,4 significant lager ligt dan de instroom in 2009.

Tabel 2.6 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie EUR naar vwo-profiel en etnische herkomst, exclusief faculteiten EMC, FW en FSW

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	12	0,7%	5	0,3%	1	0,1%	1	0,1%
	NW-allochtoon	2	0,3%	3	0,5%	6	1,1%	1	0,2%
	W-allochtoon	1	0,5%	1	0,5%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	132	7,6%	103	6,3%	76	4,6%	92	5,4%
	NW-allochtoon	65	11,1%	68	11,9%	50	9,1%	51	10,7%
	W-allochtoon	22	11,2%	30	14,2%	14	7,1%	15	7,5%
economie & maatschappij	Autochtoon	1085	62,8%	793	48,7%	704	43,1%	720	42,3%
	NW-allochtoon	379	64,7%	294	51,3%	232	42,3%	195	41,0%
	W-allochtoon	114	58,2%	90	42,5%	83	42,3%	89	44,7%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	53	3,1%	224	13,8%	274	16,8%	320	18,8%
	NW-allochtoon	16	2,7%	53	9,2%	90	16,4%	75	15,8%
	W-allochtoon	9	4,6%	23	10,8%	37	18,9%	36	18,1%
natuur & gezondheid	Autochtoon	303	17,5%	188	11,6%	161	9,8%	162	9,5%
	NW-allochtoon	96	16,4%	80	14,0%	75	13,7%	60	12,6%
	W-allochtoon	41	20,9%	27	12,7%	14	7,1%	17	8,5%
natuur & techniek	Autochtoon	108	6,3%	138	8,5%	141	8,6%	133	7,8%
	NW-allochtoon	22	3,8%	30	5,2%	31	5,7%	27	5,7%
	W-allochtoon	6	3,1%	15	7,1%	17	8,7%	11	5,5%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	34	2,0%	175	10,8%	275	16,8%	273	16,0%
	NW-allochtoon	4	0,7%	45	7,9%	63	11,5%	67	14,0%

Bijlage

	W-allochtoon	3	1,5%	26	12,3%	31	15,8%	31	15,6%
afwijkend profiel	Autochtoon	1	0,1%	1	0,1%	3	0,2%	3	0,2%
	NW-allochtoon	2	0,3%	0	0,0%	1	0,2%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Autochtonen: Chi-square: 610,10 df: 24, sig: ,000
Niet-westerse allochtonen: Chi-square: 197,82, df: 24, sig: ,000
Westerse allochtonen: Chi-square: 109,51, df: 21, sig: ,000

In tabel 2.6 tonen wij de instroomaantallen naar vwo-profiel. Zowel bij autochtone als niet-westerse allochtonen studenten wordt de grootste groep gevormd door studenten met het profiel 'economie & maatschappij'. Hun aandeel is teruggelopen door een groter wordend aandeel studenten met een gemengd profiel ('economie/maatschappij en cultuur/maatschappij' en 'natuur/techniek en natuur/gezondheid').

De niet-westerse allochtone instroom is naar vwo-profiel op een aantal punten significant veranderd. De instroom van studenten met een profiel 'economie & maatschappij' in 2012 gedaald ten opzichte van 2009 en 2010 en de instroom van studenten met een gemengd profiel is in 2010, 2011 en 2012 hoger dan in 2009. Dezelfde trends komen terug bij de autochtone instroom.

Tabel 2.7 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie FSW-breed naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Autochtoon	326	59,5%	377	61,8%	345	59,5%	322	62,6%
NW-allochtoon NL vooropleiding	167	30,5%	185	30,3%	178	30,7%	139	27,0%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	7	1,3%	7	1,1%	9	1,6%	6	1,2%
W-allochtoon NL vooropleiding	47	8,6%	38	6,2%	44	7,6%	40	7,8%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	1	0,2%	1	0,2%	4	0,7%	6	1,2%
Ontbrekende achtergrondgegevens	0	0,0%	2	0,3%	0	0,0%	1	0,2%

Tabel 2.7 toont ontwikkelingen in instroomaantallen en samenstelling van de studentenpopulatie voor de FSW-opleidingen gezamenlijk. Het aantal studenten van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding is sinds cohort 2011 afgenomen. Eenzelfde trend is terug te zien bij autochtone studenten. Het aandeel niet-westerse allochtone studenten in de totale instroom is in cohort

2012 lager dan in de drie jaren daarvoor. Dit komt omdat de daling van het aantal niet-westerse allochtone studenten relatief sterk is in vergelijking met die onder autochtone studenten. Deze afname is niet significant.

Tabel 2.8 Instroomaantallen niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom naar opleiding.

	COHORT							
	2009		2010		2011*		2012 (N=N cohort)	
	n	% van totale instroom	n	% van totale instroom	N	% van totale instroom	n	% van totale instroom
Rechtsgeleerdheid	140	31,1%	161	33,4%	162	35,5%	157	31,5%
Bedrijfskunde	174	21,4%	139	18,8%	139	18,8%	104	14,7%
Economie & Bedrijfseconomie	136	21,8%	146	25,0%	121	22,2%	95	17,8%
Psychologie	79	28,4%	70	23,6%	75	27,0%	64	25,1%
Fiscaal Recht	55	57,3%	58	53,2%	53	47,3%	51	43,2%
Econometrie en Operationele Research	25	22,3%	36	25,0%	38	24,2%	38	22,0%
Pedagogische Wetenschappen	-	-	-	-	40	38,8%	30	33,3%
International Business Administration	29	8,4%	32	9,7%	40	10,2%	30	6,9%
Fiscale Economie	33	33,7%	37	38,1%	26	29,5%	28	38,4%
Bestuurskunde	66	36,7%	71	39,7%	43	34,1%	27	24,8%
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	41	25,3%	41	27,3%	38	26,8%	27	20,1%
Criminologie	20	17,7%	23	21,1%	24	22,4%	20	16,9%
Sociologie	22	24,4%	44	32,8%	20	27,4%	18	30,0%
International Bachelor Economics & Business Economics	9	7,7%	15	9,9%	10	7,0%	16	7,8%
International Bachelor Communication and Media	26	20,5%	23	18,5%	22	17,5%	15	10,6%
Algemene Cultuurwetenschappen	10	12,5%	13	16,7%	8	14,3%	12	20,0%
Geschiedenis	19	19,6%	8	6,2%	10	11,0%	4	7,3%
International Bachelor Econometrics and Operations Research	-	-	-	-	-	-	1	2,6%

*N=N cohort voor FSW-opleidingen

Aan het eind van dit hoofdstuk geven wij een overzicht van de instroomaantallen van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom per opleiding. De opleidingen zijn gerangschikt naar het aantal instromers in cohort 2012.

Rechtsgeleerdheid, Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie en Psychologie zijn de opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Bij deze opleidingen is het aantal en het aandeel instromers uit deze groep afgenomen in 2012 ten opzichte van 2011. Opmerkelijk is dat de invoering van de N=N regeling bij Psychologie in 2011 niet heeft geleid tot een daling van het aantal niet-westerse allochtone instromers met een Nederlandse vooropleiding.

Bijlage

We merken op dat een relatief klein aantal eerstejaars van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding, niet hoeft te betekenen dat zij ook een klein deel uitmaken van de studentenpopulatie op hun opleiding. De percentages niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding zijn bijvoorbeeld hoog bij Fiscaal Recht, Fiscale Economie en de FSW-opleidingen Sociologie, Bestuurskunde en Pedagogische Wetenschappen.

2012 lager dan in de drie jaren daarvoor. Dit komt omdat de daling van het aantal niet-westerse allochtone studenten relatief sterk is in vergelijking met die onder autochtone studenten. Deze afname is niet significant.

Tabel 2.8 Instroomaantallen niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom naar opleiding.

	COHORT							
	2009		2010		2011*		2012 (N=N cohort)	
	n	% van totale instroom	n	% van totale instroom	N	% van totale instroom	n	% van totale instroom
Rechtsgeleerdheid	140	31,1%	161	33,4%	162	35,5%	157	31,5%
Bedrijfskunde	174	21,4%	139	18,8%	139	18,8%	104	14,7%
Economie & Bedrijfseconomie	136	21,8%	146	25,0%	121	22,2%	95	17,8%
Psychologie	79	28,4%	70	23,6%	75	27,0%	64	25,1%
Fiscaal Recht	55	57,3%	58	53,2%	53	47,3%	51	43,2%
Econometrie en Operationele Research	25	22,3%	36	25,0%	38	24,2%	38	22,0%
Pedagogische Wetenschappen	-	-	-	-	40	38,8%	30	33,3%
International Business Administration	29	8,4%	32	9,7%	40	10,2%	30	6,9%
Fiscale Economie	33	33,7%	37	38,1%	26	29,5%	28	38,4%
Bestuurskunde	66	36,7%	71	39,7%	43	34,1%	27	24,8%
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	41	25,3%	41	27,3%	38	26,8%	27	20,1%
Criminologie	20	17,7%	23	21,1%	24	22,4%	20	16,9%
Sociologie	22	24,4%	44	32,8%	20	27,4%	18	30,0%
International Bachelor Economics & Business Economics	9	7,7%	15	9,9%	10	7,0%	16	7,8%
International Bachelor Communication and Media	26	20,5%	23	18,5%	22	17,5%	15	10,6%
Algemene Cultuurwetenschappen	10	12,5%	13	16,7%	8	14,3%	12	20,0%
Geschiedenis	19	19,6%	8	6,2%	10	11,0%	4	7,3%
International Bachelor Econometrics and Operations Research	-	-	-	-	-	-	1	2,6%

*N=N cohort voor FSW-opleidingen

Aan het eind van dit hoofdstuk geven wij een overzicht van de instroomaantallen van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom per opleiding. De opleidingen zijn gerangschikt naar het aantal instromers in cohort 2012.

Rechtsgeleerdheid, Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie en Psychologie zijn de opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Bij deze opleidingen is het aantal en het aandeel instromers uit deze groep afgenomen in 2012 ten opzichte van 2011. Opmerkelijk is dat de invoering van de N=N regeling bij Psychologie in 2011 niet heeft geleid tot een daling van het aantal niet-westerse allochtone instromers met een Nederlandse vooropleiding.

Bijlage

We merken op dat een relatief klein aantal eerstejaars van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding, niet hoeft te betekenen dat zij ook een klein deel uitmaken van de studentenpopulatie op hun opleiding. De percentages niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding zijn bijvoorbeeld hoog bij Fiscaal Recht, Fiscale Economie en de FSW-opleidingen Sociologie, Bestuurskunde en Pedagogische Wetenschappen.

Hoofdstuk 3 **N=N en het (verwachte) BSA-rendement naar etnische herkomst**

In dit hoofdstuk staat de (mogelijke) invloed van N=N op a) het BSA-rendement van de diverse etnische groepen en b) verschillen in BSA-rendement tussen diverse etnische groepen centraal. Deze (mogelijke) invloed is bestudeerd door voor de N=N-opleidingen exclusief de FSW-opleidingen het definitieve percentage studenten van de instroomcohorten 2009/10 en 2010/11 dat een positief BSA na Jaar 2 heeft behaald, te vergelijken met het te verwachten percentage studenten van cohort 2012/13 dat een positief BSA behaalt na Jaar 1. De BSA-rendementen van cohort 2011 zijn buiten de analyses gehouden omdat deze op het moment van schrijven voor deze opleidingen nog niet bekend waren. Voor de FSW-opleidingen is het BSA-rendement van cohort 2011/12 en het verwachte BSA-rendement van 2012/13 van autochtone en niet-westers allochtone groepen met elkaar vergeleken⁷. De volgende analyses zijn uitgevoerd:

- Per opleiding zijn de BSA-rendementen van de cohorten 2009/10 en 2010/11 in kaart gebracht. Dit zijn de definitieve BSA-rendementen na twee jaar, waarbij is bepaald welke studenten na twee jaar een positief BSA hebben ontvangen, dat wil zeggen welke studenten alle 60 ECTS die horen bij het eerste bachelorjaar hebben behaald.
- Per opleiding zijn de participatie en prestaties van studenten op de tentamens tot en met 15 januari 2013 in kaart gebracht⁸. Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat de participatie en prestaties van studenten op de eerste twee tentamens redelijk goed voorspellend zijn voor het behalen

⁷ De onderzoekers hebben besloten de FSW-rendementen voor de cohorten 2009/10 en 2010/11 niet op te nemen in de rapportage omdat de uitkomsten op basis van de individuele studievoortganggegevens die voor deze rapportage beschikbaar zijn gesteld, grote verschillen vertonen met de geaggregeerde gegevens die zijn gebruikt voor de rapportage *'Uitgebreide Pilot "Nominaal=Normaal" aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (Tussenrapportage onderzoek), februari 2013'*. Er wordt nader onderzocht wat hiervan oorzaken kunnen zijn. In de eindrapportage *'Diversiteit in Nominaal=Normaal'* worden ook de FSW BSA-rendementen van de cohorten 2009/10 en 2010/11 opgenomen.

⁸ De resultaten van studenten op de tentamens die tot en met half januari 2013 zijn afgenomen zijn door de faculteiten zelf per opleiding aangeleverd. Risbo heeft daarvoor een format aangeleverd (lijst met studentnummers op basis van 1 oktober telling 2012). Alleen studenten die volgens de opleidingen tot het cohort behoren zijn meegenomen. Eventuele afwijkingen met de 1 oktoberlijst zijn per opleiding in bijlage 1 vermeld.

van een positief BSA aan het eind van het eerste studiejaar⁹. Bij een aantal opleidingen zijn in de periode tot half januari 2013 al meer dan twee tentamens geweest. In dat geval zijn alle resultaten van de studenten meegenomen in de analyses. De prestaties van studenten op de practica zijn niet meegenomen in de analyses, omdat uit de pilot bij FSW is gebleken dat de meeste studenten succesvol zijn op de practica. De practica worden relatief weinig herkanst en gecompenseerd.¹⁰

- Om het verwachte BSA-rendement voor cohort 2012 vast te stellen, zijn op basis van de onderzoeksresultaten die bij de pilot bij FSW zijn gevonden, de volgende aannames gedaan¹¹:
 - 88 procent van de studenten van cohort 2012/13 die op 15 januari 2013 alle tentamens hadden gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger, zullen een definitief positief BSA halen aan het eind van het huidige collegejaar (2012/13)
 - 54 procent van de studenten van cohort 2012/13 die op 15 januari 2013 tenminste de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger zullen een definitief positief BSA halen aan het eind van het huidige collegejaar (2012/13)
 - 34 procent van de studenten van cohort 2012/13 die op 15 januari 2013 wel hebben deelgenomen aan minimaal één tentamen, maar minder dan de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger, zullen een definitief positief BSA halen aan het eind van het huidige collegejaar (2012/13)
 - Studenten van cohort 2012/13 die op 15 januari 2013 aan geen enkel tentamen hebben meegedaan of al met hun studie zijn gestopt worden

⁹ Zie:

- Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

- Baars, G.J.A. & Arnold, I.J.M. (2012) Vroegtijdige identificatie en karakterisering van studenten die uitvallen in het eerste studiejaar. Tijdschrift voor Hoger Onderwijs, 30(3), 190-205.

- Baars, G.J.A. (2009). Factors related to student achievement in medical school (academisch proefschrift). Den Haag: Uitgeverij Lemma.

¹⁰ Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

¹¹ Dit percentage is gebaseerd op de resultaten die in de pilot bij FSW zijn gevonden. Zie hoofdstuk 8 in het eindrapport van de pilot bij FSW (Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)).

als kansloos beschouwd (0% kans om positief BSA aan het eind van het jaar te behalen).¹²¹³

Wij benadrukken dat deze aannames zijn afgeleid van voortganggegevens van de voltijd eerstejaarspopulatie van één faculteit (FSW), waarbij geen uitsplitsing is gemaakt naar etnische groep. Echter, op dit moment zijn de gebruikte FSW-gegevens de enige gegevens op basis waarvan een verwacht BSA-rendement van een N=N-cohort berekend kan worden. Het verwachte BSA-rendement moet daarom gelezen worden als een indicatie voor het BSA-rendement voor cohort 2012. In september 2013 zijn de definitieve BSA-resultaten voor cohort 2012 binnen en zal blijken hoe accuraat de BSA-voorspellingen waren en in hoeverre deze voor de komende jaren moeten worden bijgesteld.

De studentaantallen in dit hoofdstuk wijken (in sommige gevallen) af van de instroomaantallen uit hoofdstuk 2. Dit heeft verschillende achtergronden. In de eerste plaats zijn de mr.drs.-studenten van de opleiding Rechtsgeleerdheid, die zijn meegeteld bij instroom, niet meegenomen in de BSA-berekeningen. In de tweede plaats zijn voor de BSA-berekeningen alle studenten meegeteld waarvoor de faculteiten studievoortgang- en BSA-gegevens hebben verstrekt (de BSA-cohortlijsten), terwijl de instroomaantallen uit hoofdstuk 2 gebaseerd zijn op de EIS-lijst (Erasmus InschrijfSysteem). Sommige studenten die in de EIS-lijst staan, blijken niet voor te komen in de BSA-cohortlijst. Deze studenten zijn niet meegenomen in de rendementsberekeningen. Evenzo is er een aantal studenten die wel in de BSA-cohortlijst voorkomt, maar ontbreekt in de EIS-lijst. Deze studenten zijn wel meegenomen in de berekeningen. Ten derde zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen gehouden. In bijlage 1, die onder meer de (verwachte) BSA-rendementscijfers per opleiding bevat, staan deze verschillen per opleiding aangegeven.

In een aantal tabellen maken wij een onderscheid tussen niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en niet-westerse allochtone studenten met een in het buitenlandse vooropleiding. Deze twee groepen verschillen wat betreft doorlopen voortraject en selectiemechanisme

¹² Het aantal ECTS voor een tentamen is niet meegewogen in de berekeningen. Er is puur gekeken naar het feit of studenten tentamens hebben gehaald of niet. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.

¹³ Het is mogelijk dat niet alle prognoses even nauwkeurig zijn op basis van de participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens. Een factor die hierbij een rol speelt is bijvoorbeeld de moeilijkheid van de eerste tentamens/vakken. Als de eerste twee tentamens/vakken bijvoorbeeld een lagere moeilijkheidsgraad hebben in vergelijking met de rest van het eerstejaars curriculum is het mogelijk dat het uiteindelijke rendement wat lager uitkomt dan het voorspelde rendement.

waarmee toegang is verschaft tot de EUR. Niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding zijn op dit terrein vergelijkbaar met autochtone studenten. Dat geldt niet voor niet-westerse allochtone studenten met een buitenlandse vooropleiding.

Dit hoofdstuk bestaat uit twee paragrafen. In 3.1 worden de EUR-brede resultaten gepresenteerd. Dit zijn de resultaten van alle N=N opleidingen tezamen. Naast een onderscheid naar etnische herkomst wordt hier ook een onderscheid gemaakt naar etnische herkomst in combinatie met de kenmerken geslacht, vooropleiding, gemiddeld eindexamencijfer vwo en vwo-profiel. In 3.2 gaan we in op verschillen in BSA-rendementen tussen autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding, waarbij een aantal opleidingen met elkaar wordt vergeleken.

3.1 (verwacht) BSA-rendement EUR-breed (N=N opleidingen)

In deze paragraaf komen de eerst de rendementscijfers aan bod van EUR-opleidingen die sinds het academische jaar 2012/13 onderwijs aanbieden volgens de N=N regeling. Het gaat hier om alle EUR-opleidingen, exclusief de opleidingen van de faculteiten EMC, FW en FSW. Vervolgens worden rendementscijfers van FSW gepresenteerd. De FSW-uitkomsten worden apart behandeld omdat de FSW-opleidingen een jaar langer onderwijs verzorgen volgens het N=N model dan de andere N=N-opleidingen.

Tabel 3.1 Historisch en verwacht BSA-rendement EUR-breed naar etnische herkomst, exclusief de faculteiten FW, FSW en EMC

	COHORT			
	2009/10-2010/11*		2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	3694	61,6%	1846	64,7%
NW allochtoon NL vooropl	1425	45,4%	584	54,1%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	264	46,2%	104	58,5%
W allochtoon NL vooropl	454	51,5%	217	61,0%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	432	72,5%	183	69,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel 3.1 toont onze verwachting dat voor zowel autochtone studenten als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding het BSA-rendement na 1 jaar voor het N=N cohort 2012 hoger zal uitvallen dan het

gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009/10 en 2010/11. De verwachte stijging van het BSA-rendement is onder niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding hoger dan onder autochtone studenten (respectievelijk 8,7 procentpunten en 3,1 procentpunten). Hierdoor lijkt het verschil in BSA-rendement tussen deze groepen kleiner te gaan worden onder het N=N regime dan tijdens de pre-N=N periode, hoewel autochtone studenten naar verwachting hogere BSA-rendementen blijven behalen dan niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Verder behalen binnen de niet-westerse allochtone groep studenten met een buitenlandse vooropleiding hogere (verwachte) rendementen dan studenten met een Nederlandse vooropleiding. En ook hier is de verwachting dat het verschil met autochtone studenten kleiner wordt onder de N=N regeling.

Tabel 3.2 Historisch en verwacht BSA-rendement EUR-breed naar etnische herkomstgroep, exclusief de faculteiten FW, FSW en EMC

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon		3694	61,6%	1846	64,7%
NW-allochtoon NL vooropleiding	Turks	211	46,4%	96	48,1%
	Marokkaans	177	48,0%	70	49,5%
	Antilliaans/Arubaans	137	37,2%	51	53,8%
	Surinaams	321	40,6%	129	58,5%
	Overig NW	579	48,9%	238	55,6%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Turks	9	44,4%	3	40,7%
	Marokkaans	5	40,0%	1	55,0%
	Antilliaans/Arubaans	40	32,5%	7	39,9%
	Surinaams	58	24,1%	13	41,9%
	Overig NW	152	58,6%	80	63,6%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

In tabel 3.2 is de groep niet-westerse allochtone studenten opgedeeld naar herkomstgroep. Wij doen de volgende constatering. Onder alle groepen is de verwachting dat het rendement hoger zal liggen voor cohort 2012 dan voor de cohorten 2009/10 en 2010/11. Er zijn grote verschillen te zien tussen groepen. Onder studenten met een Nederlandse vooropleiding blijkt de verwachte rendementstijging van cohort 2012 (ten opzichte van de cohorten 2009/10 en 2010/11) vooral sterk onder studenten van Antilliaans/Arubaanse en Surinaamse herkomst (17 à 18 procentpunten). De stijging van het BSA-

rendement wordt naar verwachting veel minder sterk onder studenten van Turkse en Marokkaanse herkomst. Wij onthouden ons van uitspraken over het rendement van meeste groepen niet-westerse allochtone studenten met een buitenlandse vooropleiding gezien het kleine aantal studenten in cohort 2012. Wel kan gesteld worden dat het relatief hoge rendement van niet-westerse allochtone studenten met een buitenlandse vooropleiding grotendeels op het conto geschreven kan worden van studenten uit de groep 'Overig niet-westers'. Zij behalen rendementen die net onder de rendementen van autochtone studenten liggen.

Tabel 3.3 Historisch en verwacht BSA-rendement EUR-breed naar geslacht en etnische herkomst, exclusief de faculteiten FW, FSW en EMC

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	2303	57,1%	1180	63,0%
	NW allochtoon NL vooropl	677	41,7%	281	50,2%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	122	41,8%	53	57,8%
	W allochtoon NL vooropl	259	46,7%	131	56,6%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	255	70,2%	96	66,5%
Vrouwen	Autochtoon	1391	69,2%	666	67,8%
	NW allochtoon NL vooropl	748	48,8%	303	57,8%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	142	50,0%	51	59,4%
	W allochtoon NL vooropl	195	57,9%	86	67,7%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	177	75,7%	87	71,8%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

In tabel 3.3 wordt een onderscheid gemaakt naar etnische herkomst en geslacht. Wij doen de volgende constatering. In de eerste plaats is te zien dat bij alle groepen vrouwen hogere rendementen behalen dan mannen. In de tweede plaats is voor de groep niet-westerse allochtone studenten, zowel voor de groep met een Nederlandse als voor de groep met een buitenlandse vooropleiding, het verwachte BSA-rendement na 1 jaar onder het N=N regime hoger dan het BSA-rendement na 2 jaar in de pre-N=N periode. Eenzelfde trend is waar te nemen onder autochtone mannen. Dit is echter niet het geval onder autochtone vrouwen: zij lijken juist lagere rendementen te behalen onder het N=N-regime dan in de pre-N=N periode. In de derde plaats blijkt dat zowel bij de mannen als bij de vrouwen autochtone studenten hogere BSA-rendementen behalen dan niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding (die de laagste rendementen behalen van alle groepen). Echter, de verschillen lijken kleiner te worden onder de N=N regeling.

Dit is vooral te zien bij de vrouwen. De verwachte BSA-ontwikkelingen bij de vrouwen wijzen in de richting dat het verschil in BSA-rendement tussen autochtone vrouwen en niet-westerse allochtone vrouwen met een Nederlandse vooropleiding zal halveren van 20 procentpunten voor cohorten 2009/10 en 2010/11 naar tien procentpunten voor cohort 2012. Ten vierde scoren binnen de groep niet-westerse allochtonen studenten met een buitenlandse vooropleiding hogere BSA-rendementen dan studenten met een Nederlandse vooropleiding.

Tabel 3.4 Historisch en verwacht BSA-rendement EUR-breed naar vooropleiding en etnische herkomst, exclusief de faculteiten FW, FSW en EMC

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	3226	61,8%	1630	65,4%
	NW allochtoon	1142	45,8%	463	54,3%
	W allochtoon	400	51,8%	186	61,3%
HBO-p	Autochtoon	172	66,1%	109	66,3%
	NW allochtoon	190	44,7%	106	54,4%
	W allochtoon	37	51,4%	24	62,0%
Buitenlands	Autochtoon	68	55,9%	36	61,3%
	NW allochtoon	264	46,2%	104	58,5%
	W allochtoon	432	72,5%	183	69,0%
Overig	Autochtoon	228	58,0%	71	48,2%
	NW allochtoon	93	41,9%	15	48,5%
	W allochtoon	17	47,1%	7	47,4%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

In tabel 3.4 wordt een onderscheid gemaakt naar etnische herkomst en vooropleiding. Wij doen de volgende constatering. In de eerste plaats blijkt bij de belangrijkste vooropleidingsgroepen (naar relatieve studentaantallen zijn dit voor autochtone studenten de vwo'ers en voor niet-westerse allochtone studenten de vwo'ers, de hbo-p'ers en de groep met een buitenlandse vooropleiding) dat het verwachte BSA-rendement na 1 jaar onder het N=N regime hoger uitvalt dan het BSA-rendement na 2 jaar in de pre-N=N periode. Bij niet-westerse allochtone studenten doet zich dit in sterkere mate voor dan bij autochtone studenten. In de tweede plaats behalen onder vwo'ers en hbo-p'ers autochtonen hogere BSA-rendementen dan niet-westerse allochtonen. Ten derde lijken de verschillen tussen deze groepen kleiner te worden onder de

N=N regeling. Dit komt het sterkst naar voren onder hbo-p'ers. De verwachte BSA-ontwikkelingen in deze groep wijzen in de richting dat het verschil in BSA-rendement tussen autochtonen en niet-westerse allochtonen krimpt van 21 procentpunten voor cohorten 2009/10 en 2010/11 naar 12 procentpunten voor cohort 2012. Ten vierde scoren binnen de groep niet-westerse allochtonen studenten met een buitenlandse vooropleiding hogere BSA-rendementen dan studenten met een Nederlandse vooropleiding (vwo of hbo-p), al zijn de verschillen klein.

Tabel 3.5 Historisch en verwacht BSA-rendement EUR-breed naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst, exclusief de faculteiten FW, FSW en EMC

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	741	39,1%	442	57,6%
	NW allochtoon	372	33,4%	152	49,9%
	W allochtoon	108	38,0%	59	55,8%
6,5-7,5	Autochtoon	1859	67,6%	892	67,6%
	NW allochtoon	440	61,6%	188	59,6%
	W allochtoon	204	56,9%	89	64,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	400	88,5%	196	75,8%
	NW allochtoon	50	81,6%	17	71,8%
	W allochtoon	38	89,5%	20	83,1%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

In tabel 3.5 wordt een onderscheid gemaakt naar etnische herkomst en gemiddeld eindexamencijfer vwo. Wij doen de volgende constatering. In de eerste plaats is er zowel voor de autochtone als de niet-westerse allochtone groep een verband tussen gemiddeld eindexamencijfer en rendement: hoe hoger dit cijfer, hoe hoger de rendementen. In de tweede plaats blijkt zowel voor de autochtone als de niet-westerse allochtone groep dat alleen voor studenten met een gemiddeld eindexamencijfer tussen de 5,5 en 6,4 het verwachte BSA-rendement na 1 jaar onder het N=N regime hoger uitvalt dan het BSA-rendement na 2 jaar in de pre-N=N periode. Bij de andere eindexamencijfergroepen neemt dit BSA-rendement juist af (of blijft gelijk). Ten derde zien wij variatie in de manier waarop BSA-verschillen tussen autochtone en niet-westerse allochtone studenten zich ontwikkelen onder de N=N regeling. Bij studenten met een gemiddelde eindexamencijfer vwo tussen de 5,5 en 6,4 of tussen de 6,5 en 7,4 verwachten wij dat de verschillen groter worden, bij de

groep met als gemiddeld eindexamencijfer 7,5 of hoger dat het verschil kleiner wordt. Daarbij vermelden wij dat bij deze laatste groep de BSA-rendementen van niet-westerse allochtone studenten op basis van onze aannames minder dalen dan de BSA-rendementen van autochtone studenten.

Tabel 3.6 Historisch en verwacht BSA-rendement EUR-breed naar vwo-profiel en etnische herkomst, exclusief de faculteiten FW, FSW en EMC

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	237	65,7%	91	62,1%
	NW allochtoon	135	38,8%	51	60,1%
	W allochtoon	52	50,0%	15	71,2%
economie & maatschappij	Autochtoon	1815	59,3%	694	64,6%
	NW allochtoon	660	44,1%	188	54,2%
	W allochtoon	199	50,8%	84	54,5%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	249	71,1%	302	69,0%
	NW allochtoon	66	51,5%	75	57,6%
	W allochtoon	32	59,4%	33	70,2%
natuur & gezondheid	Autochtoon	474	58,6%	156	61,1%
	NW allochtoon	174	49,4%	58	45,7%
	W allochtoon	67	49,3%	17	60,4%
natuur & techniek	Autochtoon	234	69,7%	129	65,8%
	NW allochtoon	52	50,0%	28	41,9%
	W allochtoon	21	52,4%	10	64,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	199	66,8%	255	66,8%
	NW allochtoon	49	67,3%	62	60,2%
	W allochtoon	28	57,1%	27	66,1%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

In tabel 3.6 wordt een onderscheid gemaakt naar etnische herkomst en vwo-profiel. Wij doen de volgende constatering. In de eerste plaats behalen autochtone studenten bij alle vwo-profielen en cohorten, met uitzondering van de groep studenten met het gecombineerde vwo-profiel 'natuur/techniek & natuur/gezondheid' in cohortgroep 2009/10 en 2010/11, hogere rendementen dan niet-westerse allochtone studenten. Ten tweede zien we een gevarieerd beeld als we de verwachte BSA-ontwikkelingen bekijken. Voor niet-westerse allochtone studenten ligt het verwachte BSA-rendement voor het N=N cohort

2012 bij de helft van de zes vwo-profielen hoger dan voor de pre-N=N cohorten 2009 en 2010 ('cultuur & maatschappij', 'economie & maatschappij' en 'economie/maatschappij & cultuur/maatschappij'). Vooral bij 'cultuur & maatschappij' valt de stijging op. Het verwachte BSA-rendement ligt ruim 21,3 procentpunten hoger dan gemiddeld voor de cohorten 2009/10 en 2010/11, de grootste toename van alle groepen (inclusief autochtonen en westerse allochtonen). Bij de drie andere vwo-profielen is de verwachting dat de rendementen lager zullen uitvallen. Onder autochtone studenten is de verwachting dat bij twee vwo-profielen het N=N BSA-rendement hoger zal komen te liggen ('economie & maatschappij' en 'natuur & gezondheid') dan in de pre-N=N periode, dat bij 'natuur/techniek & natuur/gezondheid' het rendement gelijk zal blijven en dat bij de overige drie vwo-profielen het rendement zal dalen. Ten derde is er ook een gevarieerd beeld als we kijken naar de manier waarop het verschil in BSA-rendement tussen niet-westerse allochtone en autochtone studenten zich ontwikkelt. Bij de vwo-profielen 'cultuur & maatschappij', 'economie & maatschappij' en 'economie/maatschappij & cultuur/maatschappij' worden de verschillen kleiner. Heel opmerkelijk is de verwachting bij het profiel 'cultuur & maatschappij'. Het verschil in BSA-rendement bedroeg voor de invoering van N=N ruim 26 procentpunten, maar zal naar verwachting teruggebracht zijn tot 2 procentpunten in het eerste N=N jaar. Bij de 'natuur'-profielen wordt verwacht dat het verschil in BSA-rendement groter zal worden in het eerste N=N jaar. Bij 'natuur & gezondheid' loopt dit mogelijk op tot een verschil van 15 procentpunten, bij 'natuur & techniek' tot bijna 24 procentpunten.

Tabel 3.7 Historisch en verwacht BSA-rendement FSW-opleidingen naar etnische herkomst

	COHORT			
	2011		2012	
	N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	337	74,8%	324	71,9%
NW allochtoon NL vooropl	167	56,3%	126	65,0%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	9	44,4%	5	57,4%
W allochtoon NL vooropl	44	56,8%	41	66,2%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	4	0,0%	6	62,5%

In tabel 3.7 presenteren wij de (verwachte) BSA-rendementen voor de FSW-opleidingen tezamen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie) voor de N=N cohorten 2011 en 2012. Onze verwachting is dat het BSA-rendement van autochtone FSW-studenten zal dalen met een kleine drie procent, terwijl dit voor niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding zal toenemen met ruim acht procent. Uitgaande van deze verwachtingen zullen deze twee tegengestelde

patronen resulteren in een kleiner wordend verschil in BSA-rendement tussen autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten.

3.2 Rendementsverschillen tussen autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding: vier opleidingen vergeleken

In de vorige paragraaf hebben wij in EUR-brede zin gekeken naar de BSA-rendementen van autochtone en niet-westerse allochtone studenten. In deze paragraaf vergelijken wij vier opleidingen met elkaar wat betreft BSA-rendementsverschillen tussen autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Deze opleidingen zijn geselecteerd op basis van het aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding (zie vorige hoofdstuk), verschillen wat betreft onderwijskundige opzet (kleinschalig onderwijs versus grootschalig onderwijs) en de faculteit waartoe opleidingen behoren. De geselecteerde opleidingen zijn:

- Bedrijfskunde (grootschalig)
- Economie & Bedrijfseconomie (grootschalig)
- Rechtsgeleerdheid (kleinschalig sinds 2012/13)
- Psychologie (kleinschalig sinds oprichting)

Tabel 3.8 Historisch en verwacht BSA-rendement naar opleiding en etnische herkomst

		Cohort 2009/10-2010/11*		Cohort 2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Bedrijfskunde	Autochtoon	1124	51,1%	537	63,6%
	NW allochtoon NL vooropl	328	31,4%	110	49,9%
Economie & Bedrijfseconomie	Autochtoon	779	63,2%	363	64,3%
	NW allochtoon NL vooropl	273	48,4%	89	50,3%
Rechtsgeleerdheid	Autochtoon	423	61,9%	232	64,5%
	NW allochtoon NL vooropl	285	47,0%	153	53,4%
		Cohort 2011		Cohort 2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Psychologie****	Autochtoon	173	79,2%	164	68,9%
	NW allochtoon NL vooropl	70	58,6%	62	65,8%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

****de rendementen voor Psychologie voor de cohorten 2009/10 en 2010/11 ontbreken omdat de uitkomsten op basis van de individuele studievoortganggegevens die ons ter beschikking zijn gesteld voor deze rapportage, grote verschillen vertonen met de

geaggregeerde gegevens die zijn gebruikt voor de rapportage 'Uitgebreide Pilot "Nominaal=Normaal" aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (Tussenrapportage onderzoek), februari 2013'. Er wordt nader onderzocht wat hiervan oorzaken kunnen zijn.

Op basis van de uitkomsten in tabel 3.8 constateren wij het volgende. Ten eerste is de verwachting dat de N=N regeling bij Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie en Rechtsgeleerdheid zowel bij autochtonen als niet-westerse allochtonen tot hogere BSA-rendementen na Jaar 1 leidt dan voorheen na twee jaren werden behaald. Ten tweede scoren autochtone studenten hogere rendementen dan niet-westerse allochtone studenten, ook onder het N=N regime. Ten derde is de verwachting dat verschillen in BSA-rendementen tussen autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding kleiner worden door de invoering van de N=N regeling. Dit zien we het sterkst terugkomen bij de opleiding Bedrijfskunde waar de prognose is dat dit verschil met zes procentpunten wordt teruggebracht (van 19,7 naar 13,7 procentpunten). Ten vierde wijzen de uitkomsten in de richting dat kleinschalig onderwijs (Rechtsgeleerdheid, Psychologie) in vergelijking met grootschalig onderwijs (Economie & Bedrijfseconomie, Bedrijfskunde) tot hogere rendementen leidt voor niet-westerse allochtone studenten en dat de verschillen in BSA-rendementen met de groep autochtone studenten kleiner zijn. Ten vijfde verwachten wij op basis van onze aannames dat het N=N model in combinatie met het op langere termijn werken met een kleinschalige opzet, zoals het geval is bij Psychologie, resulteert in hogere rendementen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten, en dat verschillen in BSA-rendementen tussen deze groepen ook kleiner zullen worden.

Hoofdstuk 4 **Bevindingen**

4.1 **Instroom**

- De invoering van de N=N regeling vanaf het academische jaar 2012 blijkt voor de groep opleidingen waarvoor dit het geval is (alle EUR-opleidingen exclusief de opleidingen bij FSW, EMC en FW) samen te gaan met een significante daling van het aantal instromers van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding.
- Deze daling lijkt niet veroorzaakt door een afnemend aantal studenten bij een specifieke niet-westerse allochtone groep, maar duidt eerder op een cumulatie van een daling van het aantal instromers bij alle niet-westerse allochtone groepen.
- De vwo-instroom van niet-westerse allochtone studenten is in 2012 gedaald in vergelijking met het jaar daarvoor, de hbo-p-instroom van deze groep is in 2012 toegenomen. Deze ontwikkelingen lijken echter eerder het gevolg van een trend die zich sinds 2010 heeft ingezet dan van de invoering van de N=N regeling. Ditzelfde kan gesteld worden voor de daling van de instroom van niet-westerse allochtone studenten met een vwo-profiel 'economie & maatschappij' en de toename onder deze studenten van de groep met een gemengd vwo-profiel.
- Onder autochtone studenten is de instroom van studenten met een gemiddeld eindexamencijfer tussen de 5,5 en 6,4 gestegen, terwijl de instroom van studenten met een gemiddeld eindexamencijfer tussen de 6,5 en 7,4 is gedaald. Ook hier lijkt sprake van een trend die zich sinds 2010 heeft ingezet. De instroom naar gemiddeld eindexamencijfer heeft onder niet-westerse allochtone studenten geen invloed ondervonden door de invoering van de N=N regeling en is sinds 2009 niet significant veranderd (ditzelfde geldt overigens ook voor de instroom naar geslacht).
- Bij FSW, waar N=N in het academische jaar 2011/12 is ingevoerd, is het aantal studenten van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding sinds cohort 2011 afgenomen. Deze verandering is echter niet significant.

4.2 (verwacht) BSA-rendement¹⁴

- Bij de EUR-opleidingen waar in het academische jaar 2012/13 de N=N-regeling is ingevoerd, is de verwachting dat voor zowel autochtone studenten als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 hoger zal uitvallen dan het BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009/10 en 2010/11. Binnen de niet-westerse allochtone groep behalen studenten met een buitenlandse vooropleiding hogere (verwachte) rendementen dan studenten met een Nederlandse vooropleiding.
- De verwachte stijging van het BSA-rendement is onder niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding hoger dan onder autochtone studenten. Hierdoor lijkt het verschil in BSA-rendement tussen deze groepen kleiner te worden onder het N=N-regime vergeleken met de pre-N=N periode. Dit lijkt vooral te komen door ontwikkelingen bij vrouwen, bij studenten met een hbo-p vooropleiding en bij studenten met een 'maatschappij'-gerelateerd vwo-profiel (met name voor het profiel 'cultuur & maatschappij').
- Onder niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding lijkt de verwachte rendementsstijging vooral sterk onder studenten van Antilliaans/Arubaanse en Surinaamse herkomst en veel minder sterk onder studenten van Turkse en Marokkaanse herkomst.
- Autochtone vrouwen lijken lagere rendementen te behalen onder het N=N-regime dan in de pre-N=N periode, terwijl dit bij autochtone mannen en niet-westerse allochtone mannen en vrouwen met een Nederlandse vooropleiding juist hogere rendementen lijken te worden. De verwachte BSA-ontwikkelingen bij de vrouwen wijzen in de richting dat het verschil in BSA-rendement tussen autochtone en niet-westerse allochtone vrouwen sterk zal verminderen.
- Voor vwo'ers en hbo-p'ers wordt verwacht dat verschillen in BSA-rendement tussen de groepen niet-westerse allochtone en autochtone

¹⁴ Het verwachte BSA-rendement voor cohort 2012 is afgeleid van voortganggegevens van de voltijd eerstejaarspopulatie van de faculteit FSW uit cohort 2011/12, waarbij geen uitsplitsing is gemaakt naar etnische groep. Op dit moment zijn deze FSW-gegevens de enige gegevens op basis waarvan een verwacht BSA-rendement van een N=N-cohort berekend kan worden. Het verwachte BSA-rendement, en de daaruit voortvloeiende bevindingen met betrekking tot de invloed van de N=N-regeling op het BSA-rendement, moeten daarom gezien worden als een indicatie.

Bijlage

economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	4	100,0%	7	78,6%
	NW allochtoon	2	50,0%	1	88,0%
	W allochtoon	0	0,0%	3	77,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	11	72,7%	3	88,0%
	NW allochtoon	2	50,0%	1	55,0%
	W allochtoon	1	0,0%	0	
natuur & techniek	Autochtoon	0	0,0%	0	
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	2	100,0%	0	
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	

iBMG-opleiding

Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)

Instroom

Tabel i.97 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	103	63,6%	93	62,0%	92	64,8%	92	68,7%
NW-allochtoon NL vooropleiding	41	25,3%	41	27,3%	38	26,8%	27	20,1%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	3	1,9%	4	2,7%	3	2,1%	1	0,7%
W-allochtoon NL vooropleiding	14	8,6%	12	8,0%	8	5,6%	13	9,7%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	1	0,6%	0	0,0%	1	0,7%	1	0,7%

Tabel i.98 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	11	100,0%	3	100,0%	3	100,0%	6	100,0%
	Marokkaans	9	100,0%	9	100,0%	8	100,0%	8	100,0%

Bijlage

Vrouwen	Autochtoon	20	80,0%	15	82,2%
	NW allochtoon NL vooropl	15	46,7%	6	64,5%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	1	34,0%
	W allochtoon NL vooropl	3	33,3%	3	88,0%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	1	88,0%

Tabel r.94 Historisch en verwacht BSA-rendement Sociologie naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	34	64,7%	29	77,4%
	NW allochtoon	10	50,0%	5	64,0%
	W allochtoon	2	0,0%	6	82,5%
HBO-p	Autochtoon	5	60,0%	4	66,3%
	NW allochtoon	9	33,3%	7	64,9%
	W allochtoon	2	50,0%	0	
Buitenlands	Autochtoon	0	0,0%	0	
	NW allochtoon	1	0,0%	1	34,0%
	W allochtoon	0	0,0%	1	88,0%
Overig	Autochtoon	4	75,0%	2	44,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	1	88,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	

Tabel r.95 Historisch en verwacht BSA-rendement Sociologie naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	12	58,3%	11	71,1%
	NW allochtoon	4	0,0%	3	77,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	
6,5-7,5	Autochtoon	5	80,0%	13	81,3%
	NW allochtoon	0	0,0%	2	71,5%
	W allochtoon	1	100,0%	3	77,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	1	0,0%	1	88,0%
	NW allochtoon	6	66,7%	0	
	W allochtoon	1	100,0%	0	

Tabel r.96 Historisch en verwacht BSA-rendement Sociologie naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	5	60,0%	4	58,0%
	NW allochtoon	3	66,7%	1	88,0%
	W allochtoon	0	0,0%	1	88,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	12	41,7%	15	80,0%
	NW allochtoon	3	33,3%	1	55,0%
	W allochtoon	1	0,0%	2	88,0%

Bijlage

Verder zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2011	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		0	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	0	0
	vooropleiding vwo, gem. eindexamen cijfer onbekend	8	7

Tabel r.91 Historisch en verwacht BSA-rendement Sociologie naar etnische herkomst

	COHORT			
	2011		2012	
	N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	43	65,1%	35	74,3%
NW allochtoon NL vooropl	19	42,1%	13	66,3%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	1	34,0%
W allochtoon NL vooropl	4	25,0%	6	82,5%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	1	88,0%

Tabel r.92 Historisch en verwacht BSA-rendement Sociologie naar etnische herkomstgroepen

			COHORT			
			2011		2012	
			N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon		43	65,1%	35	74,3%	
	Turks	4	50,0%	1	34,0%	
	Marokkaans	3	66,7%	3	52,0%	
NW-allochtoon NL vooropleiding	Antilliaans/Arubaan	2	50,0%	0		
	Surinaams	6	16,7%	0		
	Overig NW	4	50,0%	9	74,7%	
	Turks	0	0,0%	0		
	Marokkaans	0	0,0%	0		
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Antilliaans/Arubaan	1	0,0%	0		
	Surinaams	0	0,0%	1	34,0%	
	Overig NW	0	0,0%	0		

Tabel r.93 Historisch en verwacht BSA-rendement Sociologie naar geslacht en etnische herkomst

	COHORT			
	2011		2012	
	N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen Autochtoon	23	52,2%	20	68,3%
NW allochtoon NL vooropl	4	25,0%	7	67,9%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	0	
W allochtoon NL vooropl	1	0,0%	3	77,0%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	

Bijlage

W-allochtoon	0	0,0%	1	25,0%	0	-	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	6		16		8		11	

Tabel i.96 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Sociologie naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	1	2,8%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	3,2%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	10	27,8%	14	20,9%	6	15,4%	3	10,3%
	NW-allochtoon	2	13,3%	5	16,1%	3	25,0%	1	11,1%
	W-allochtoon	4	40,0%	1	25,0%	0	0,0%	1	16,7%
economie & maatschappij	Autochtoon	17	47,2%	25	37,3%	13	33,3%	16	55,2%
	NW-allochtoon	12	80,0%	16	51,6%	3	25,0%	5	55,6%
	W-allochtoon	4	40,0%	0	0,0%	0	0,0%	2	33,3%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	0	0,0%	5	7,5%	4	10,3%	7	24,1%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	3,2%	2	16,7%	1	11,1%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	25,0%	0	0,0%	3	50,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	5	13,9%	10	14,9%	12	30,8%	3	10,3%
	NW-allochtoon	1	6,7%	7	22,6%	3	25,0%	1	11,1%
	W-allochtoon	2	20,0%	2	50,0%	1	100,0%	0	0,0%
natuur & techniek	Autochtoon	3	8,3%	5	7,5%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	3,2%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	0	0,0%	8	11,9%	4	10,3%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	8,3%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
afwijkend profiel	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	11,1%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat voor de berekeningen van de rendementen alle studenten zijn meegenomen waarvoor de faculteiten studievoortgang- en BSA-gegevens hebben verstrekt (de BSA-cohortlijsten), terwijl de instroomaantallen gebaseerd zijn op de EIS-lijst (Erasmus InschrijfSysteem). Hierdoor kunnen verschillen ontstaan. Voor deze opleiding zijn deze verschillen aangegeven in onderstaande overzicht:

cohort 2011			cohort 2012	
wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst	wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst	
9	3	7	3	

Bijlage

Mannen	Autochtoon	34	60,7%	40	49,4%	26	53,1%	18	54,5%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	11	50,0%	23	52,3%	4	20,0%	9	50,0%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	1	33,3%	1	100,0%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	8	66,7%	2	40,0%	1	33,3%	3	50,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vrouwen	Autochtoon	22	39,3%	41	50,6%	23	46,9%	15	45,5%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	11	50,0%	21	47,7%	16	80,0%	9	50,0%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	2	66,7%	0	0,0%	2	100,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	4	33,3%	3	60,0%	2	66,7%	3	50,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.94 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Sociologie naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	36	64,3%	67	82,7%	39	79,6%	29	87,9%
	NW-allochtoon	15	68,2%	31	66,0%	12	57,1%	9	45,0%
	W-allochtoon	10	83,3%	4	66,7%	1	33,3%	6	85,7%
HBO-p	Autochtoon	10	17,9%	6	7,4%	5	10,2%	3	9,1%
	NW-allochtoon	2	9,1%	6	12,8%	8	38,1%	7	35,0%
	W-allochtoon	2	16,7%	1	16,7%	2	66,7%	0	0,0%
Buitenlands	Autochtoon	1	1,8%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	3	6,4%	1	4,8%	2	10,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	16,7%	0	0,0%	1	14,3%
Overig	Autochtoon	9	16,1%	8	9,9%	5	10,2%	1	3,0%
	NW-allochtoon	5	22,7%	7	14,9%	0	0,0%	2	10,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.95 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Sociologie naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	18	52,9%	16	25,8%	15	44,1%	10	40,0%
	NW-allochtoon	8	66,7%	10	50,0%	5	50,0%	2	40,0%
	W-allochtoon	1	11,1%	1	25,0%	0	-	0	0,0%
6,5-7,5	Autochtoon	14	41,2%	40	64,5%	18	52,9%	14	56,0%
	NW-allochtoon	4	33,3%	9	45,0%	5	50,0%	3	60,0%
	W-allochtoon	8	88,9%	2	50,0%	0	-	3	100,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	2	5,9%	6	9,7%	1	2,9%	1	4,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	5,0%	0	0,0%	0	0,0%

Bijlage

natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	19	73,7%	23	74,2%
	NW allochtoon	7	85,7%	6	68,0%
	W allochtoon	7	71,4%	3	66,0%

Sociologie

Instroom

Tabel i.91 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Sociologie naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	56	62,2%	81	60,4%	49	67,1%	33	55,0%
NW-allochtoon NL vooropleiding	22	24,4%	44	32,8%	20	27,4%	18	30,0%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	0	0,0%	3	2,2%	1	1,4%	2	3,3%
W-allochtoon NL vooropleiding	12	13,3%	5	3,7%	3	4,1%	6	10,0%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	0	0,0%	1	0,7%	0	0,0%	1	1,7%
Ontbrekende achtergrondgegevens	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Tabel i.92 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Sociologie naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	6	100,0%	11	100,0%	4	100,0%	2	100,0%
	Marokkaans	7	100,0%	5	83,3%	3	100,0%	5	100,0%
	Surinaams	1	100,0%	6	85,7%	2	66,7%	2	100,0%
	Antilliaans/Arubaans	4	100,0%	8	88,9%	6	100,0%	0	0,0%
	Overig niet-westers	4	100,0%	14	100,0%	5	100,0%	9	90,0%
Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Marokkaans	0	0,0%	1	16,7%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	0	0,0%	1	14,3%	1	33,3%	0	0,0%
	Antilliaans/Arubaans	0	0,0%	1	11,1%	0	0,0%	1	100,0%
	Overig niet-westers	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	10,0%

Tabel i.93 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Sociologie naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%

Bijlage

		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	135	80,7%	127	71,4%
	NW allochtoon	54	63,0%	38	67,1%
	W allochtoon	20	70,0%	19	61,0%
HBO-p	Autochtoon	29	79,3%	27	59,3%
	NW allochtoon	16	43,8%	20	60,7%
	W allochtoon	3	33,3%	4	52,8%
Buitenlands	Autochtoon	1	100,0%	1	55,0%
	NW allochtoon	5	60,0%	2	55,0%
	W allochtoon	3	0,0%	3	55,0%
Overig	Autochtoon	8	50,0%	9	63,7%
	NW allochtoon	0	0,0%	4	79,8%
	W allochtoon	0	0,0%	2	71,5%

Tabel r.89 Historisch en verwacht BSA-rendement Psychologie naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	44	75,0%	46	69,9%
	NW allochtoon	18	50,0%	11	64,3%
	W allochtoon	11	63,6%	9	57,7%
6,5-7,5	Autochtoon	14	78,6%	62	72,6%
	NW allochtoon	3	66,7%	14	67,0%
	W allochtoon	11	100,0%	6	62,5%
7,5 en hoger	Autochtoon	3	100,0%	9	88,0%
	NW allochtoon	8	62,5%	3	88,0%
	W allochtoon	22	63,6%	0	

Tabel r.90 Historisch en verwacht BSA-rendement Psychologie naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	30	83,3%	29	71,0%
	NW allochtoon	6	0,0%	6	55,5%
	W allochtoon	2	50,0%	1	88,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	37	75,7%	23	70,9%
	NW allochtoon	18	66,7%	6	73,5%
	W allochtoon	2	0,0%	7	58,4%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	18	83,3%	28	71,2%
	NW allochtoon	4	50,0%	7	80,3%
	W allochtoon	1	100,0%	2	71,5%
natuur & gezondheid	Autochtoon	27	92,6%	19	70,2%
	NW allochtoon	17	76,5%	11	62,1%
	W allochtoon	6	83,3%	5	57,4%
natuur & techniek	Autochtoon	4	50,0%	5	68,2%
	NW allochtoon	2	50,0%	1	88,0%
	W allochtoon	2	100,0%	1	34,0%

Tabel r.85 Historisch en verwacht BSA-rendement Psychologie naar etnische herkomstgroep

	COHORT			
	2011		2012	
	N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	173	79,2%	164	68,9%
NW allochtoon NL vooropl	70	58,6%	62	65,8%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	5	60,0%	2	55,0%
W allochtoon NL vooropl	23	65,2%	25	60,5%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	3	0,0%	3	55,0%

Tabel r.86 Historisch en verwacht BSA-rendement Psychologie naar etnische herkomstgroepen

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon		173	79,2%	164	68,9%
	Turks	14	78,6%	12	65,3%
	Marokkaans	9	44,4%	3	66,0%
NW-allochtoon NL vooropleiding	Antilliaans/Arubaan	9	55,6%	6	73,5%
	Surinaams	12	50,0%	17	62,9%
	Overig NW	26	57,7%	24	66,3%
	Turks	0	0,0%	0	
	Marokkaans	0	0,0%	0	
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Antilliaans/Arubaan	0	0,0%	0	
	Surinaams	2	50,0%	1	55,0%
	Overig NW	3	66,7%	1	55,0%

Tabel r.87 Historisch en verwacht BSA-rendement Psychologie naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	51	64,7%	46	62,8%
	NW allochtoon NL vooropl	12	41,7%	12	59,0%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	0	
	W allochtoon NL vooropl	7	57,1%	9	61,3%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	1	55,0%
Vrouwen	Autochtoon	122	85,2%	118	71,2%
	NW allochtoon NL vooropl	58	62,1%	50	67,5%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	4	75,0%	2	55,0%
	W allochtoon NL vooropl	16	68,8%	16	60,1%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	2	0,0%	2	55,0%

Tabel r.88 Historisch en verwacht BSA-rendement Psychologie naar vooropleiding en etnische herkomst

COHORT			
2011		2012	

Bijlage

cultuur & maatschappij	Autochtoon	42	30,0%	32	21,2%	30	22,4%	30	24,0%
	NW-allochtoon	23	40,4%	7	17,9%	6	10,2%	6	15,0%
	W-allochtoon	5	35,7%	6	35,3%	2	10,0%	0	0,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	50	35,7%	48	31,8%	36	26,9%	21	16,8%
	NW-allochtoon	8	14,0%	17	43,6%	21	35,6%	7	17,5%
	W-allochtoon	3	21,4%	5	29,4%	2	10,0%	7	38,9%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	1	0,7%	12	7,9%	18	13,4%	27	21,6%
	NW-allochtoon	1	1,8%	1	2,6%	4	6,8%	7	17,5%
	W-allochtoon	1	7,1%	0	0,0%	1	5,0%	2	11,1%
natuur & gezondheid	Autochtoon	41	29,3%	35	23,2%	27	20,1%	19	15,2%
	NW-allochtoon	23	40,4%	9	23,1%	19	32,2%	11	27,5%
	W-allochtoon	5	35,7%	5	29,4%	6	30,0%	5	27,8%
natuur & techniek	Autochtoon	4	2,9%	9	6,0%	4	3,0%	5	4,0%
	NW-allochtoon	1	1,8%	0	0,0%	2	3,4%	2	5,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	2	10,0%	1	5,6%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	2	1,4%	15	9,9%	19	14,2%	23	18,4%
	NW-allochtoon	1	1,8%	4	10,3%	7	11,9%	6	15,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	5,9%	7	35,0%	3	16,7%
afwijkend profiel	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat voor de berekeningen van de rendementen alle studenten zijn meegenomen waarvoor de faculteiten studievoortgang- en BSA-gegevens hebben verstrekt (de BSA-cohortlijsten), terwijl de instroomaantallen gebaseerd zijn op de EIS-lijst (Erasmus InschrijfSysteem). Hierdoor kunnen verschillen ontstaan. Voor deze opleiding zijn deze verschillen aangegeven in onderstaande overzicht:

cohort 2011		cohort 2012	
wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst	wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst
7	3	0	1

Verder zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2011	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		0	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	0	0
	vooropleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	33	24

Bijlage

W-allochtoon Buitenl. vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	2	66,7%	2	66,7%
Ontbrekende achtergrondgegevens	0		0		0		0	

Tabel i.88 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Psychologie naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	140	79,5%	151	74,8%	134	77,9%	125	77,2%
	NW-allochtoon	57	70,4%	39	54,9%	59	73,8%	40	60,6%
	W-allochtoon	14	66,7%	17	77,3%	20	76,9%	18	66,7%
HBO-p	Autochtoon	19	10,8%	21	10,4%	28	16,3%	26	16,0%
	NW-allochtoon	13	16,0%	21	29,6%	16	20,0%	19	28,8%
	W-allochtoon	2	9,5%	3	13,6%	3	11,5%	4	14,8%
Buitenlands	Autochtoon	1	0,6%	1	0,5%	1	0,6%	1	0,6%
	NW-allochtoon	2	2,5%	1	1,4%	5	6,3%	2	3,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	3	11,5%	3	11,1%
Overig	Autochtoon	16	9,1%	29	14,4%	9	5,2%	10	6,2%
	NW-allochtoon	9	11,1%	10	14,1%	0	0,0%	5	7,6%
	W-allochtoon	5	23,8%	2	9,1%	0	0,0%	2	7,4%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		2		0		0	

Tabel i.89 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Psychologie naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	26	20,0%	44	31,0%	45	35,7%	44	39,3%
	NW-allochtoon	14	28,0%	12	48,0%	20	58,8%	10	37,0%
	W-allochtoon	3	21,4%	5	38,5%	11	64,7%	9	60,0%
6,5-7,5	Autochtoon	90	69,2%	89	62,7%	70	55,6%	59	52,7%
	NW-allochtoon	31	62,0%	12	48,0%	14	41,2%	14	51,9%
	W-allochtoon	9	64,3%	8	61,5%	3	17,6%	6	40,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	14	10,8%	9	6,3%	11	8,7%	9	8,0%
	NW-allochtoon	5	10,0%	1	4,0%	0	0,0%	3	11,1%
	W-allochtoon	2	14,3%	0	0,0%	3	17,6%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		17		27		36		29	

Tabel i.90 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Psychologie naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	2,6%	0	0,0%	1	2,5%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Bijlage

Instroom

Tabel i.85 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Psychologie naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	176	63,3%	202	68,0%	172	61,9%	162	63,5%
NW-allochtoon NL vooropleiding	79	28,4%	70	23,6%	75	27,0%	64	25,1%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	2	0,7%	1	0,3%	5	1,8%	2	0,8%
W-allochtoon NL vooropleiding	21	7,6%	22	7,4%	23	8,3%	24	9,4%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	3	1,1%	3	1,2%
Ontbrekende achtergrondgegevens	0	0,0%	2	0,7%	0	0,0%	0	0,0%

Tabel i.86 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Psychologie naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	18	100,0%	12	100,0%	16	100,0%	13	100,0%
	Marokkaans	7	100,0%	13	100,0%	9	100,0%	4	100,0%
	Surinaams	9	90,0%	8	88,9%	9	100,0%	6	100,0%
	Antilliaans/Arubaans	20	95,2%	18	100,0%	13	86,7%	18	94,7%
	Overig niet-westers	25	100,0%	19	100,0%	28	90,3%	23	95,8%
Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Marokkaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	1	10,0%	1	11,1%	0	0,0%	0	0,0%
	Antilliaans/Arubaans	1	4,8%	0	0,0%	2	13,3%	1	5,3%
	Overig niet-westers	0	0,0%	0	0,0%	3	9,7%	1	4,2%

Tabel i.87 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Psychologie naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	46	26,1%	58	28,7%	50	29,1%	45	27,8%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	12	15,2%	22	31,4%	14	18,7%	14	21,9%
	NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	1	20,0%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	4	19,0%	5	22,7%	7	30,4%	9	37,5%
	W-allochtoon Buitenl. vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	1	33,3%	1	33,3%
Vrouwen	Autochtoon	130	73,9%	144	71,3%	122	70,9%	117	72,2%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	67	84,8%	48	68,6%	61	81,3%	50	78,1%
	NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	2	100,0%	1	100,0%	4	80,0%	2	100,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	17	81,0%	17	77,3%	16	69,6%	15	62,5%

Bijlage

Buitenlands	Autochtoon	0	0,0%	0	
	NW allochtoon	1	100,0%	0	
	W allochtoon	1	0,0%	0	
Overig	Autochtoon	3	66,7%	5	64,0%
	NW allochtoon	2	0,0%	2	44,5%
	W allochtoon	0	0,0%	0	

Tabel r.83 Historisch en verwacht BSA-rendement Pedagogische Wetenschappen naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	15	73,3%	14	83,3%
	NW allochtoon	10	80,0%	4	49,8%
	W allochtoon	1	0,0%	0	
6,5-7,5	Autochtoon	23	82,6%	31	80,9%
	NW allochtoon	8	25,0%	11	77,1%
	W allochtoon	0	0,0%	1	88,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	1	100,0%	1	88,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	

Tabel r.84 Historisch en verwacht BSA-rendement Pedagogische Wetenschappen naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	16	75,0%	13	82,9%
	NW allochtoon	10	50,0%	6	66,0%
	W allochtoon	1	100,0%	0	
economie & maatschappij	Autochtoon	4	50,0%	11	85,0%
	NW allochtoon	5	60,0%	4	52,8%
	W allochtoon	0	0,0%	0	
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	3	66,7%	10	84,7%
	NW allochtoon	1	100,0%	2	88,0%
	W allochtoon	0	0,0%	1	88,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	7	85,7%	8	77,1%
	NW allochtoon	7	57,1%	4	71,5%
	W allochtoon	1	0,0%	0	
natuur & techniek	Autochtoon	1	100,0%	0	
	NW allochtoon	1	100,0%	1	88,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	9	88,9%	2	71,5%
	NW allochtoon	4	50,0%	1	88,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	

Psychologie

Bijlage

	W-allochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	1	100,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	-	-	-	-	7	16,3%	8	17,4%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	8	24,2%	5	23,8%
	W-allochtoon	-	-	-	-	1	33,3%	0	0,0%
natuur & techniek	Autochtoon	-	-	-	-	1	2,3%	0	0,0%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	1	3,0%	1	4,8%
	W-allochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	-	-	-	-	8	18,6%	2	4,3%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	4	12,1%	1	4,8%
	W-allochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
afwijkend profiel	Autochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		-	-	-	-	0		0	

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat voor de berekeningen van de rendementen alle studenten zijn meegenomen waarvoor de faculteiten studievoortgang- en BSA-gegevens hebben verstrekt (de BSA-cohortlijsten), terwijl de instroomaantallen gebaseerd zijn op de EIS-lijst (Erasmus InschrijfSysteem). Hierdoor kunnen verschillen ontstaan. Voor deze opleiding zijn deze verschillen aangegeven in onderstaande overzicht:

cohort 2011		cohort 2012	
wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst	wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst
16	5	6	1

Verder zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2011	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		2	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	0	1
	vooropleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	12	2

Tabel r.79 Historisch en verwacht BSA-rendement Pedagogische Wetenschappen naar etnische herkomst

	COHORT			
	2011		2012	
	N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	53	75,5%	55	80,6%
NW allochtoon NL vooropl	32	53,1%	27	63,0%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	1	100,0%	0	

Bijlage

W allochtoon NL vooropl	3	66,7%	2	71,5%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	0	

Tabel r.80 Historisch en verwacht BSA-rendement Pedagogische Wetenschappen naar etnische herkomstgroepen

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon		53	75,5%	55	80,6%
		6	66,7%	3	34,0%
		7	42,9%	4	71,5%
NW-allochtoon NL vooropleiding		3	33,3%	4	58,0%
		8	50,0%	7	67,9%
		8	62,5%	9	67,3%
		0	0,0%	0	
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding		0	0,0%	0	
		0	0,0%	0	
		0	0,0%	0	
		1	100,0%	0	

Tabel r.81 Historisch en verwacht BSA-rendement Pedagogische Wetenschappen naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	4	75,0%	3	70,0%
	NW allochtoon NL vooropl	2	50,0%	1	88,0%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	
	W allochtoon NL vooropl	0	0,0%	0	
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	
Vrouwen	Autochtoon	0	0,0%	52	81,3%
	NW allochtoon NL vooropl	0	0,0%	26	62,0%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	
	W allochtoon NL vooropl	0	0,0%	2	71,5%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	

Tabel r.82 Historisch en verwacht BSA-rendement Pedagogische Wetenschappen naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	40	77,5%	45	82,4%
	NW allochtoon	28	57,1%	18	69,2%
	W allochtoon	2	50,0%	1	88,0%
HBO-p	Autochtoon	10	70,0%	5	81,4%
	NW allochtoon	2	50,0%	7	52,4%
	W allochtoon	1	100,0%	1	55,0%

Bijlage

	NW-allochtoon	-	-	-	-	33	80,5%	21	33
	W-allochtoon	-	-	-	-	3	60,0%	1	3
HBO-p	Autochtoon	-	-	-	-	11	19,3%	6	11
	NW-allochtoon	-	-	-	-	5	12,2%	7	5
	W-allochtoon	-	-	-	-	1	20,0%	1	1
Buitenlands	Autochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	0	0
	NW-allochtoon	-	-	-	-	1	2,4%	0	1
	W-allochtoon	-	-	-	-	1	20,0%	0	1
Overig	Autochtoon	-	-	-	-	3	5,3%	5	3
	NW-allochtoon	-	-	-	-	2	4,9%	2	2
	W-allochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	0	0
Ontbrekende achtergrondgegevens		-	-	-	-	0		1	0

Tabel i.83 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Pedagogische Wetenschappen naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	-	-	-	-	17	40,5%	15	34,1%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	14	63,6%	8	47,1%
	W-allochtoon	-	-	-	-	2	100,0%	0	0,0%
6,5-7,5	Autochtoon	-	-	-	-	23	54,8%	28	63,6%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	8	36,4%	9	52,9%
	W-allochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	1	100,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	-	-	-	-	2	4,8%	1	2,3%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		-	-	-	-	13		6	

Tabel i.84 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Pedagogische Wetenschappen naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	1	2,2%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	-	-	-	-	20	46,5%	13	28,3%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	11	33,3%	6	28,6%
	W-allochtoon	-	-	-	-	1	33,3%	0	0,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	-	-	-	-	4	9,3%	12	26,1%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	8	24,2%	4	19,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	1	33,3%	0	0,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	-	-	-	-	3	7,0%	10	21,7%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	1	3,0%	4	19,0%

Bijlage

W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	-	-	-	-	1	1,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	-	-	-	-	0	0,0%	1	1,1%

Tabel i.80 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Pedagogische Wetenschappen naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	-	-	-	-	7	100,0%	3	100,0%
	Marokkaans	-	-	-	-	8	100,0%	5	100,0%
	Surinaams	-	-	-	-	4	100,0%	4	100,0%
	Antilliaans/Arubaans	-	-	-	-	10	90,9%	7	100,0%
	Overig niet-westers	-	-	-	-	11	100,0%	11	100,0%
Buitenl. vooropleiding	Turks	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
	Marokkaans	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
	Antilliaans/Arubaans	-	-	-	-	1	9,1%	0	0,0%
	Overig niet-westers	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%

Tabel i.81 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Pedagogische Wetenschappen naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	-	-	-	-	3	5,3%	3	5,3%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	-	-	-	-	2	5,0%	1	3,3%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	-	-	-	-	0	0,0%	0	0,0%
Vrouwen	Autochtoon	-	-	-	-	54	94,7%	54	94,7%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	-	-	-	-	38	95,0%	29	96,7%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	-	-	-	-	1	100,0%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	-	-	-	-	4	100,0%	2	100,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	-	-	-	-	1	100,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		-	-	-	-	0		0	

Tabel i.82 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Pedagogische Wetenschappen naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	-	-	-	-	43	75,4%	46	43

Bijlage

7,5 en hoger	NW allochtoon	12	58,3%	11	73,0%
	W allochtoon	7	71,4%	4	61,0%
	Autochtoon	2	100,0%	1	88,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	

Tabel r.78 Historisch en verwacht BSA-rendement Bestuurskunde naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	10	50,0%	4	66,3%
	NW allochtoon	5	100,0%	3	66,0%
	W allochtoon	1	0,0%	0	
economie & maatschappij	Autochtoon	34	73,5%	35	70,3%
	NW allochtoon	19	47,4%	13	58,6%
	W allochtoon	6	66,7%	3	59,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	7	85,7%	14	81,8%
	NW allochtoon	5	80,0%	4	88,0%
	W allochtoon	1	100,0%	2	88,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	5	100,0%	4	88,0%
	NW allochtoon	4	75,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	1	34,0%
natuur & techniek	Autochtoon	0	0,0%	1	88,0%
	NW allochtoon	2	50,0%	0	
	W allochtoon	2	50,0%	0	
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	2	50,0%	1	88,0%
	NW allochtoon	3	66,7%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	

Pedagogische Wetenschappen

Instroom

Tabel i.79 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Pedagogische Wetenschappen naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	-	-	-	-	57	55,3%	57	63,3%
NW-allochtoon NL vooropleiding	-	-	-	-	40	38,8%	30	33,3%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	-	-	-	-	1	1,0%	0	0,0%
W-allochtoon NL vooropleiding	-	-	-	-	4	3,9%	2	2,2%

Bijlage

	Turks	0	0,0%	0	
	Marokkaans	0	0,0%	0	
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Antilliaans/Arubaan	0	0,0%	0	
	Surinaams	1	0,0%	1	88,0%
	Overig NW	1	0,0%	1	55,0%

Tabel r.75 Historisch en verwacht BSA-rendement Bestuurskunde naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	49	67,3%	52	70,0%
	NW allochtoon NL vooropl	19	57,9%	13	60,3%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	2	0,0%	0	
	W allochtoon NL vooropl	7	57,1%	3	52,0%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	
Vrouwen	Autochtoon	0	0,0%	18	74,2%
	NW allochtoon NL vooropl	0	0,0%	11	69,1%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	2	71,5%
	W allochtoon NL vooropl	0	0,0%	5	81,4%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	2	61,0%

Tabel r.76 Historisch en verwacht BSA-rendement Bestuurskunde naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	58	72,4%	0	0,0%
	NW allochtoon	39	61,5%	0	0,0%
	W allochtoon	10	60,0%	0	0,0%
HBO-p	Autochtoon	6	50,0%	0	0,0%
	NW allochtoon	7	57,1%	0	0,0%
	W allochtoon	3	33,3%	0	0,0%
Buitenlands	Autochtoon	1	100,0%	0	0,0%
	NW allochtoon	2	0,0%	0	0,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	0,0%
Overig	Autochtoon	3	33,3%	0	0,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	0	0,0%
	W allochtoon	1	0,0%	0	0,0%

Tabel r.77 Historisch en verwacht BSA-rendement Bestuurskunde naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	24	66,7%	24	71,1%
	NW allochtoon	15	66,7%	7	42,9%
	W allochtoon	3	33,3%	1	88,0%
6,5-7,5	Autochtoon	25	80,0%	29	82,0%

Bijlage

	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat voor de berekeningen van de rendementen alle studenten zijn meegenomen waarvoor de faculteiten studievoortgang- en BSA-gegevens hebben verstrekt (de BSA-cohortlijsten), terwijl de instroomaantallen gebaseerd zijn op de EIS-lijst (Erasmus InschrijfSysteem). Hierdoor kunnen verschillen ontstaan. Voor deze opleiding zijn deze verschillen aangegeven in onderstaande overzicht:

cohort 2011		cohort 2012	
wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst	wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst
2	8	6	3

Verder zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2011	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		2	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	0	0
	vooropleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	19	8

Tabel r.73 Historisch en verwacht BSA-rendement Bestuurskunde naar etnische herkomst

	COHORT			
	2011		2012	
	N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	68	69,1%	70	71,1%
NW allochtoon NL vooropl	46	60,9%	24	64,3%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	2	0,0%	2	71,5%
W allochtoon NL vooropl	14	50,0%	8	70,4%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	2	61,0%

Tabel r.74 Historisch en verwacht BSA-rendement Bestuurskunde naar etnische herkomstgroepen

	COHORT				
	2011			2012	
	N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht	Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	68	69,1%	70		71,1%
	Turks	9	44,4%	7	58,3%
	Marokkaans	15	86,7%	5	64,0%
NW-allochtoon NL vooropleiding	Antilliaans/Arubaan	3	66,7%	0	
	Surinaams	7	28,6%	6	73,5%
	Overig NW	12	58,3%	6	62,5%

Bijlage

Ontbrekende achtergrondgegevens	0	0	0	0
---------------------------------	---	---	---	---

Tabel i.77 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Bestuurskunde naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	19	26,8%	21	26,6%	23	46,0%	25	44,6%
	NW-allochtoon	12	33,3%	22	61,1%	15	55,6%	7	38,9%
	W-allochtoon	6	46,2%	3	30,0%	4	36,4%	1	16,7%
6,5-7,5	Autochtoon	49	69,0%	51	64,6%	25	50,0%	30	53,6%
	NW-allochtoon	23	63,9%	14	38,9%	12	44,4%	11	61,1%
	W-allochtoon	6	46,2%	5	50,0%	7	63,6%	5	83,3%
7,5 en hoger	Autochtoon	3	4,2%	7	8,9%	2	4,0%	1	1,8%
	NW-allochtoon	1	2,8%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	1	7,7%	2	20,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		21		23		16		9	

Tabel i.78 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Bestuurskunde naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	1	1,3%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	6	7,6%	8	9,5%	10	17,5%	4	6,6%
	NW-allochtoon	11	22,4%	13	24,1%	5	13,9%	3	13,6%
	W-allochtoon	5	38,5%	2	20,0%	1	9,1%	0	0,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	52	65,8%	59	70,2%	33	57,9%	37	60,7%
	NW-allochtoon	30	61,2%	33	61,1%	17	47,2%	14	63,6%
	W-allochtoon	7	53,8%	5	50,0%	7	63,6%	3	50,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	5	6,3%	9	10,7%	7	12,3%	14	23,0%
	NW-allochtoon	2	4,1%	3	5,6%	4	11,1%	4	18,2%
	W-allochtoon	0	0,0%	3	30,0%	1	9,1%	2	33,3%
natuur & gezondheid	Autochtoon	12	15,2%	1	1,2%	5	8,8%	4	6,6%
	NW-allochtoon	5	10,2%	5	9,3%	4	11,1%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	16,7%
natuur & techniek	Autochtoon	1	1,3%	3	3,6%	0	0,0%	1	1,6%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	2	5,6%	0	0,0%
	W-allochtoon	1	7,7%	0	0,0%	2	18,2%	0	0,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	2	2,5%	4	4,8%	2	3,5%	1	1,6%
	NW-allochtoon	1	2,0%	0	0,0%	4	11,1%	1	4,5%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
afwijkend profiel	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Bijlage

NL-voortopleiding	Turks	11	100,0%	12	100,0%	9	100,0%	10	100,0%
	Marokkaans	20	95,2%	9	100,0%	14	100,0%	5	100,0%
	Surinaams	2	50,0%	2	100,0%	3	100,0%	0	0,0%
	Antilliaans/Arubaans	13	86,7%	22	88,0%	6	85,7%	6	85,7%
	Overig niet-westers	20	100,0%	26	100,0%	11	91,7%	6	85,7%
Buitenl. voortopleiding	Turks	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Marokkaans	1	4,8%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	2	50,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Antilliaans/Arubaans	2	13,3%	3	12,0%	1	14,3%	1	14,3%
	Overig niet-westers	0	0,0%	0	0,0%	1	8,3%	1	14,3%

Tabel i.75 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Bestuurskunde naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	67	71,3%	65	69,1%	48	71,6%	53	75,7%
	NW-allochtoon NL voortopleiding	39	59,1%	33	46,5%	16	37,2%	15	55,6%
	NW-allochtoon Buitenl. voortopleiding	2	40,0%	2	66,7%	2	100,0%	0	0,0%
	W-allochtoon NL voortopleiding	6	42,9%	5	45,5%	7	50,0%	4	50,0%
	W-allochtoon Buitenl. voortopleiding	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vrouwen	Autochtoon	27	28,7%	29	30,9%	19	28,4%	17	24,3%
	NW-allochtoon NL voortopleiding	27	40,9%	38	53,5%	27	62,8%	12	44,4%
	NW-allochtoon Buitenl. voortopleiding	3	60,0%	1	33,3%	0	0,0%	2	100,0%
	W-allochtoon NL voortopleiding	8	57,1%	6	54,5%	7	50,0%	4	50,0%
	W-allochtoon Buitenl. voortopleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	2	100,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.76 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Bestuurskunde naar voortopleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	79	84,0%	84	89,4%	57	85,1%	61	87,1%
	NW-allochtoon	49	69,0%	54	73,0%	36	80,0%	22	75,9%
	W-allochtoon	13	86,7%	10	90,9%	11	78,6%	6	60,0%
HBO-p	Autochtoon	5	5,3%	6	6,4%	6	9,0%	6	8,6%
	NW-allochtoon	16	22,5%	15	20,3%	7	15,6%	3	10,3%
	W-allochtoon	1	6,7%	1	9,1%	2	14,3%	2	20,0%
Buitenlands	Autochtoon	1	1,1%	0	0,0%	1	1,5%	1	1,4%
	NW-allochtoon	5	7,0%	3	4,1%	2	4,4%	2	6,9%
	W-allochtoon	1	6,7%	0	0,0%	0	0,0%	2	20,0%
Overig	Autochtoon	9	9,6%	4	4,3%	3	4,5%	2	2,9%
	NW-allochtoon	1	1,4%	2	2,7%	0	0,0%	2	6,9%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	7,1%	0	0,0%

Bijlage

		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	61	73,8%	50	72,7%
	NW allochtoon	24	50,0%	16	63,4%
	W allochtoon	4	50,0%	2	88,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	87	69,0%	84	74,1%
	NW allochtoon	45	55,6%	24	61,2%
	W allochtoon	9	44,4%	12	63,5%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	32	84,4%	59	76,9%
	NW allochtoon	12	66,7%	14	84,1%
	W allochtoon	2	100,0%	8	79,8%
natuur & gezondheid	Autochtoon	50	88,0%	34	75,5%
	NW allochtoon	30	70,0%	16	64,0%
	W allochtoon	8	62,5%	6	53,5%
natuur & techniek	Autochtoon	5	60,0%	6	71,5%
	NW allochtoon	5	60,0%	2	88,0%
	W allochtoon	4	75,0%	1	34,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	32	78,1%	26	74,5%
	NW allochtoon	14	71,4%	7	70,9%
	W allochtoon	7	71,4%	3	66,0%

Bestuurskunde

Instroom

Tabel i.73 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Bestuurskunde naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	94	52,2%	94	52,5%	67	53,2%	70	64,2%
NW-allochtoon NL vooropleiding	66	36,7%	71	39,7%	43	34,1%	27	24,8%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	5	2,8%	3	1,7%	2	1,6%	2	1,8%
W-allochtoon NL vooropleiding	14	7,8%	11	6,1%	14	11,1%	8	7,3%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	1	0,6%	0	0,0%	0	0,0%	2	1,8%
Ontbrekende achtergrondgegevens	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Tabel i.74 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Bestuurskunde naar etnische herkomstgroepen

	COHORT							
	2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	n	%	n	%

Bijlage

		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	127	63,8%	121	67,0%
	NW allochtoon NL vooropl	37	48,6%	33	62,3%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	4	0,0%	0	
	W allochtoon NL vooropl	15	53,3%	15	62,6%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	1	55,0%
Vrouwen	Autochtoon	0	0,0%	203	74,9%
	NW allochtoon NL vooropl	0	0,0%	93	66,0%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	5	57,4%
	W allochtoon NL vooropl	0	0,0%	26	68,3%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	5	64,0%

Tabel r.70 Historisch en verwacht BSA-rendement FSW-breed naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	267	76,4%	260	74,7%
	NW allochtoon	131	60,3%	81	67,0%
	W allochtoon	34	61,8%	32	66,5%
HBO-p	Autochtoon	50	72,0%	43	63,2%
	NW allochtoon	34	44,1%	36	59,0%
	W allochtoon	9	44,4%	7	63,1%
Buitenlands	Autochtoon	2	100,0%	2	44,5%
	NW allochtoon	9	44,4%	5	57,4%
	W allochtoon	4	0,0%	6	62,5%
Overig	Autochtoon	18	55,6%	19	57,0%
	NW allochtoon	2	0,0%	9	71,0%
	W allochtoon	1	0,0%	2	71,5%

Tabel r.71 Historisch en verwacht BSA-rendement FSW-breed naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2011		2012	
		N	Pos BSA na Jaar 1	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	95	70,5%	95	72,3%
	NW allochtoon	47	57,4%	25	57,5%
	W allochtoon	15	53,3%	10	60,7%
6,5-7,5	Autochtoon	135	80,7%	135	77,4%
	NW allochtoon	39	61,5%	38	71,9%
	W allochtoon	10	70,0%	14	67,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	15	100,0%	12	88,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	3	88,0%
	W allochtoon	4	75,0%	0	

Tabel r.72 Historisch en verwacht BSA-rendement FSW-breed naar vwo-profiel en etnische herkomst

COHORT

Bijlage

	Surinaams	12	80,0%	16	88,9%	18	94,7%	12	100,0%
	Antilliaans/Arubaans	37	92,5%	48	92,3%	35	89,7%	31	91,2%
	Overig niet-westers	49	100,0%	59	100,0%	55	93,2%	49	94,2%
Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Marokkaans	1	2,9%	1	3,6%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	3	20,0%	2	11,1%	1	5,3%	0	0,0%
	Antilliaans/Arubaans	3	7,5%	4	7,7%	4	10,3%	3	8,8%
	Overig niet-westers	0	0,0%	0	0,0%	4	6,8%	3	5,8%

Tabel i.69 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie FSW-breed naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	147	45,1%	163	43,2%	127	36,8%	119	37,0%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	62	37,1%	78	42,2%	36	20,2%	39	28,1%
	NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	2	28,6%	3	42,9%	4	44,4%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	18	38,3%	12	31,6%	15	34,1%	16	40,0%
	W-allochtoon Buitenl. vooropleiding	1	100,0%	0	0,0%	1	25,0%	1	16,7%
Vrouwen	Autochtoon	179	54,9%	214	56,8%	218	63,2%	203	63,0%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	105	62,9%	107	57,8%	142	79,8%	100	71,9%
	NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	5	71,4%	4	57,1%	5	55,6%	6	100,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	29	61,7%	26	68,4%	29	65,9%	24	60,0%
	W-allochtoon Buitenl. vooropleiding	0	0,0%	1	100,0%	3	75,0%	5	83,3%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.70 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie FSW-breed naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	255	78,2%	302	80,1%	273	79,1%	261	81,1%
	NW-allochtoon	121	69,5%	124	64,6%	140	74,9%	92	63,4%
	W-allochtoon	37	77,1%	31	79,5%	35	72,9%	31	67,4%
HBO-p	Autochtoon	34	10,4%	33	8,8%	50	14,5%	41	12,7%
	NW-allochtoon	31	17,8%	42	21,9%	36	19,3%	36	24,8%
	W-allochtoon	5	10,4%	5	12,8%	8	16,7%	7	15,2%
Buitenlands	Autochtoon	3	0,9%	1	0,3%	2	0,6%	2	0,6%
	NW-allochtoon	7	4,0%	7	3,6%	9	4,8%	6	4,1%
	W-allochtoon	1	2,1%	1	2,6%	4	8,3%	6	13,0%
Overig	Autochtoon	34	10,4%	41	10,9%	20	5,8%	18	5,6%
	NW-allochtoon	15	8,6%	19	9,9%	2	1,1%	11	7,6%
	W-allochtoon	5	10,4%	2	5,1%	1	2,1%	2	4,3%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		2		0		1	

Bijlage

NW allochtoon	1	100,0%	3	40,7%
W allochtoon	1	0,0%	1	55,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

FSW-opleidingen¹⁶.

FSW-breed

Instroom

Tabel i.67 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie FSW-breed naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	326	59,5%	377	61,8%	345	59,5%	322	62,6%
NW-allochtoon NL vooropleiding	167	30,5%	185	30,3%	178	30,7%	139	27,0%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	7	1,3%	7	1,1%	9	1,6%	6	1,2%
W-allochtoon NL vooropleiding	47	8,6%	38	6,2%	44	7,6%	40	7,8%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	1	0,2%	1	0,2%	4	0,7%	6	1,2%
Ontbrekende achtergrondgegevens	0	0,0%	2	0,3%	0	0,0%	1	0,2%

Tabel i.68 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie FSW-breed naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011 (N=N cohort)		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	35	100,0%	35	100,0%	36	100,0%	28	100,0%
	Marokkaans	34	97,1%	27	96,4%	34	100,0%	19	100,0%

¹⁶ De onderzoekers hebben besloten de FSW-rendementen voor de cohorten 2009/10 en 2010/11 niet op te nemen omdat de uitkomsten op basis van de individuele studievoortganggegevens die voor deze rapportage beschikbaar zijn, grote verschillen vertonen met de geaggregeerde gegevens die zijn gebruikt voor de rapportage 'Uitgebreide Pilot "Nominaal=Normaal" aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (Tussenrapportage onderzoek), februari 2013'. Er wordt nader onderzocht wat hiervan oorzaken kunnen zijn. In de eindrapportage 'Diversiteit in Nominaal=Normaal' worden de BSA-rendementen van de FSW-opleidingen vanaf cohort 2009/10 opgenomen.

Bijlage

Buitenlands	W allochtoon	17	41,2%	9	53,8%
	Autochtoon	3	33,3%	0	
	NW allochtoon	10	10,0%	2	71,5%
Overig	W allochtoon	0	0,0%	1	55,0%
	Autochtoon	65	56,9%	8	53,8%
	NW allochtoon	33	48,5%	6	23,8%
	W allochtoon	4	50,0%	3	40,7%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.65 Historisch en verwacht BSA-rendement Rechtsgeleerdheid naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	77	32,5%	55	59,8%
	NW allochtoon	62	45,2%	31	52,0%
	W allochtoon	17	52,9%	8	59,5%
6,5-7,5	Autochtoon	173	71,1%	88	67,5%
	NW allochtoon	54	68,5%	33	54,1%
	W allochtoon	18	61,1%	8	62,1%
7,5 en hoger	Autochtoon	21	95,2%	7	70,9%
	NW allochtoon	3	33,3%	2	44,0%
	W allochtoon	5	100,0%	1	88,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.66 Historisch en verwacht BSA-rendement Rechtsgeleerdheid naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	57	52,6%	24	62,4%
	NW allochtoon	53	39,6%	20	53,5%
	W allochtoon	17	58,8%	3	59,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	176	63,6%	63	63,0%
	NW allochtoon	78	55,1%	32	55,5%
	W allochtoon	19	73,7%	5	53,2%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	20	65,0%	39	74,0%
	NW allochtoon	16	68,8%	16	61,3%
	W allochtoon	2	50,0%	5	59,8%
natuur & gezondheid	Autochtoon	34	67,6%	20	56,3%
	NW allochtoon	16	56,3%	9	34,3%
	W allochtoon	5	80,0%	3	77,0%
natuur & techniek	Autochtoon	3	0,0%	3	66,0%
	NW allochtoon	1	0,0%	4	49,5%
	W allochtoon	0	0,0%	1	55,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	6	83,3%	26	57,6%

Bijlage

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.62 Historisch en verwacht BSA-rendement Rechtsgeleerdheid naar etnische herkomstgroepen

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon		423	61,9%	232	64,5%
NW-allochtoon NL vooropleiding	Turks	67	46,3%	32	48,7%
	Marokkaans	46	60,9%	20	57,3%
	Antilliaans/Arubaan	17	23,5%	13	54,5%
	Surinaams	72	41,7%	41	56,2%
	Overig NW	83	49,4%	47	52,1%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Turks	1	0,0%	0	
	Marokkaans	0	0,0%	0	
	Antilliaans/Arubaan	5	20,0%	1	55,0%
	Surinaams	4	0,0%	1	88,0%
	Overig NW	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.63 Historisch en verwacht BSA-rendement Rechtsgeleerdheid naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	191	54,5%	119	59,1%
	NW allochtoon NL vooropl	77	36,4%	51	50,2%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	3	33,3%	1	55,0%
	W allochtoon NL vooropl	23	52,2%	11	55,2%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	1	55,0%
Vrouwen	Autochtoon	232	68,1%	113	70,2%
	NW allochtoon NL vooropl	208	51,0%	102	55,0%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	7	0,0%	1	88,0%
	W allochtoon NL vooropl	42	61,9%	19	56,9%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.64 Historisch en verwacht BSA-rendement Rechtsgeleerdheid naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	298	62,1%	176	63,8%
	NW allochtoon	167	50,9%	84	53,0%
	W allochtoon	44	65,9%	18	60,2%
HBO-p	Autochtoon	57	68,4%	48	68,9%
	NW allochtoon	85	38,8%	63	56,6%

Bijlage

economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	W-allochtoon	11	50,0%	14	46,7%	5	23,8%	6	26,1%
	Autochtoon	14	6,2%	35	18,5%	40	20,0%	55	22,6%
	NW-allochtoon	3	3,4%	15	16,0%	16	17,4%	16	18,2%
natuur & gezondheid	W-allochtoon	1	4,5%	2	6,7%	3	14,3%	7	30,4%
	Autochtoon	24	10,7%	25	13,2%	16	8,0%	23	9,5%
	NW-allochtoon	10	11,4%	8	8,5%	10	10,9%	9	10,2%
natuur & techniek	W-allochtoon	3	13,6%	2	6,7%	3	14,3%	3	13,0%
	Autochtoon	6	2,7%	7	3,7%	10	5,0%	8	3,3%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	1,1%	4	4,3%	4	4,5%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	4,8%	1	4,3%
	Autochtoon	3	1,3%	11	5,8%	24	12,0%	44	18,1%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	1,1%	5	5,4%	6	6,8%
afwijkend profiel	W-allochtoon	0	0,0%	2	6,7%	3	14,3%	3	13,0%
	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,4%
	NW-allochtoon	1	1,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
		0		0		0		0	

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen wijken af van de instroomaantallen. In de eerste plaats omdat de mr.drs.-studenten buiten beschouwing zijn gelaten bij de berekening van de BSA-rendementen. In de tweede plaats zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken buiten de tabellen gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2009/10-2010/11	Cohort 2012
Mr.drs-studenten		144	79
Etnische herkomst onbekend		0	0
Etnische herkomst bekend	voortopleiding onbekend	5	2
	voortopleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	79	45

Tabel r.61 Historisch en verwacht BSA-rendement Rechtsgeleerdheid naar etnische herkomst

	COHORT			
	2009/10-2010/11*		2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	423	61,9%	232	64,5%
NW allochtoon NL voortopl	285	47,0%	153	53,4%
NW allochtoon Buitenl. Voortopl	10	10,0%	2	71,5%
W allochtoon NL voortopl	65	58,5%	30	56,3%
W allochtoon Buitenl. Voortopl	0	0,0%	1	55,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

Bijlage

		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	225	80,9%	189	71,9%	200	76,3%	243	80,5%
	NW-allochtoon	88	61,5%	94	55,3%	92	56,1%	88	55,3%
	W-allochtoon	22	81,5%	30	65,2%	21	72,4%	23	63,9%
HBO-p	Autochtoon	22	7,9%	35	13,3%	44	16,8%	48	15,9%
	NW-allochtoon	37	25,9%	49	28,8%	51	31,1%	63	39,6%
	W-allochtoon	4	14,8%	13	28,3%	6	20,7%	9	25,0%
Buitenlands	Autochtoon	3	1,1%	2	0,8%	4	1,5%	1	0,3%
	NW-allochtoon	3	2,1%	9	5,3%	2	1,2%	2	1,3%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	2,8%
Overig	Autochtoon	28	10,1%	37	14,1%	14	5,3%	10	3,3%
	NW-allochtoon	15	10,5%	18	10,6%	19	11,6%	6	3,8%
	W-allochtoon	1	3,7%	3	6,5%	2	6,9%	3	8,3%
Ontbrekende achtergrondgegevens		2		3		1		2	

Tabel i.65 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Rechtsgeleerdheid naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	42	19,8%	35	20,0%	44	23,9%	54	25,2%
	NW-allochtoon	37	51,4%	26	42,6%	32	53,3%	31	44,9%
	W-allochtoon	8	40,0%	9	32,1%	5	27,8%	8	40,0%
6,5-7,5	Autochtoon	134	63,2%	100	57,1%	108	58,7%	119	55,6%
	NW-allochtoon	32	44,4%	29	47,5%	23	38,3%	35	50,7%
	W-allochtoon	8	40,0%	13	46,4%	11	61,1%	7	35,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	36	17,0%	40	22,9%	32	17,4%	41	19,2%
	NW-allochtoon	3	4,2%	6	9,8%	5	8,3%	3	4,3%
	W-allochtoon	4	20,0%	6	21,4%	2	11,1%	5	25,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		31		49		51		51	

Tabel i.66 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Rechtsgeleerdheid naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	0	0,0%	2	1,1%	1	0,5%	1	0,4%
	NW-allochtoon	1	1,1%	1	1,1%	1	1,1%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	39	17,3%	19	10,1%	21	10,5%	26	10,7%
	NW-allochtoon	25	28,4%	29	30,9%	24	26,1%	20	22,7%
	W-allochtoon	7	31,8%	10	33,3%	6	28,6%	3	13,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	139	61,8%	90	47,6%	88	44,0%	85	35,0%
	NW-allochtoon	48	54,5%	39	41,5%	32	34,8%	33	37,5%

Bijlage

NW-allochtoon NL vooropleiding	140	31,1%	161	33,4%	162	35,5%	157	31,5%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	3	0,7%	9	1,9%	2	0,4%	2	0,4%
W-allochtoon NL vooropleiding	27	6,0%	46	9,5%	29	6,4%	35	7,0%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,2%
Ontbrekende achtergrondgegevens	2	0,4%	3	0,6%	1	0,2%	2	0,4%

Tabel i.62 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Rechtsgeleerdheid naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	36	100,0%	34	97,1%	42	100,0%	32	100,0%
	Marokkaans	22	100,0%	25	100,0%	15	100,0%	21	100,0%
	Surinaams	3	50,0%	16	88,9%	17	100,0%	13	92,9%
	Antilliaans/Arubaans	40	100,0%	36	85,7%	36	94,7%	42	97,7%
	Overig niet-westers	39	100,0%	50	100,0%	52	100,0%	49	100,0%
Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	1	2,9%	0	0,0%	0	0,0%
	Marokkaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	3	50,0%	2	11,1%	0	0,0%	1	7,1%
	Antilliaans/Arubaans	0	0,0%	6	14,3%	2	5,3%	1	2,3%
	Overig niet-westers	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Tabel i.63 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Rechtsgeleerdheid naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	138	49,6%	123	46,8%	149	56,9%	164	54,3%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	31	22,1%	50	31,1%	57	35,2%	53	33,8%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	1	33,3%	3	33,3%	2	100,0%	1	50,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	11	40,7%	16	34,8%	11	37,9%	13	37,1%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%
Vrouwen	Autochtoon	140	50,4%	140	53,2%	113	43,1%	138	45,7%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	109	77,9%	111	68,9%	105	64,8%	104	66,2%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	2	66,7%	6	66,7%	0	0,0%	1	50,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	16	59,3%	30	65,2%	18	62,1%	22	62,9%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.64 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Rechtsgeleerdheid naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
--	--	--------	--	--	--	--	--	--	--

Bijlage

7,5 en hoger	Autochtoon	9	77,8%	3	58,7%
	NW allochtoon	1	100,0%	1	0,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.60 Historisch en verwacht BSA-rendement Fiscaal Recht naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	5	40,0%	3	29,3%
	NW allochtoon	23	30,4%	4	66,0%
	W allochtoon	3	33,3%	0	
economie & maatschappij	Autochtoon	34	64,7%	27	51,0%
	NW allochtoon	46	43,5%	11	53,1%
	W allochtoon	3	66,7%	3	47,7%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	2	100,0%	5	57,2%
	NW allochtoon	3	33,3%	11	52,1%
	W allochtoon	0	0,0%	1	88,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	7	57,1%	6	68,0%
	NW allochtoon	10	50,0%	4	57,8%
	W allochtoon	3	66,7%	0	
natuur & techniek	Autochtoon	1	100,0%	1	88,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	1	100,0%	0	
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	1	0,0%	3	88,0%
	NW allochtoon	2	50,0%	1	55,0%
	W allochtoon	1	100,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Rechtsgeleerdheid

Instroom¹⁵

Tabel i.61 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Rechtsgeleerdheid naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	278	61,8%	263	54,6%	262	57,5%	302	60,5%

¹⁵ Inclusief mr.drs.-studenten

Tabel r.57 Historisch en verwacht BSA-rendement Fiscaal Recht naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	48	54,2%	45	59,2%
	NW allochtoon NL vooropl	43	37,2%	27	46,1%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	2	0,0%	0	
	W allochtoon NL vooropl	7	85,7%	3	66,0%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	0	
Vrouwen	Autochtoon	19	68,4%	11	44,0%
	NW allochtoon NL vooropl	70	45,7%	24	56,0%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	5	20,0%	2	34,0%
	W allochtoon NL vooropl	9	33,3%	3	58,7%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.58 Historisch en verwacht BSA-rendement Fiscaal Recht naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	50	62,0%	45	55,8%
	NW allochtoon	85	41,2%	32	53,3%
	W allochtoon	11	63,6%	4	57,8%
HBO-p	Autochtoon	8	50,0%	7	58,1%
	NW allochtoon	19	31,6%	19	46,5%
	W allochtoon	4	50,0%	1	55,0%
Buitenlands	Autochtoon	1	0,0%	0	
	NW allochtoon	7	14,3%	2	34,0%
	W allochtoon	1	0,0%	0	
Overig	Autochtoon	8	50,0%	4	57,8%
	NW allochtoon	9	77,8%	0	
	W allochtoon	1	0,0%	1	88,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.59 Historisch en verwacht BSA-rendement Fiscaal Recht naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	11	45,5%	14	53,5%
	NW allochtoon	31	38,7%	15	51,4%
	W allochtoon	2	100,0%	1	55,0%
6,5-7,5	Autochtoon	23	56,5%	19	57,4%
	NW allochtoon	26	50,0%	7	70,7%
	W allochtoon	4	50,0%	3	58,7%

Bijlage

Ontbrekende achtergrondgegevens	0	0	0	0
---------------------------------	---	---	---	---

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen zijn gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2009/10-2010/11	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		0	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	1	3
	vooropleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	39	18

Tabel r.55 Historisch en verwacht BSA-rendement Fiscaal Recht naar etnische herkomst

	COHORT			
	2009/10-2010/11*		2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	67	58,2%	56	56,3%
NW allochtoon NL vooropl	113	42,5%	51	50,8%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	7	14,3%	2	34,0%
W allochtoon NL vooropl	16	56,3%	6	62,3%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.56 Historisch en verwacht BSA-rendement Fiscaal Recht naar etnische herkomstgroepen

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon		67	58,2%	56	56,3%
NW-allochtoon NL vooropleiding	Turks	20	60,0%	11	27,2%
	Marokkaans	22	36,4%	9	45,3%
	Antilliaans/Arubaan	6	66,7%	1	55,0%
	Surinaams	31	45,2%	13	68,5%
	Overig NW	34	29,4%	17	55,2%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	
	Marokkaans	0	0,0%	0	
	Antilliaans/Arubaan	3	33,3%	1	34,0%
	Surinaams	4	0,0%	1	34,0%
	Overig NW	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel I.59 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscaal Recht naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	5	23,8%	6	27,3%	9	34,6%	14	38,9%
	NW-allochtoon	14	48,3%	17	58,6%	17	50,0%	15	65,2%
	W-allochtoon	1	100,0%	1	20,0%	3	42,9%	1	25,0%
6,5-7,5	Autochtoon	12	57,1%	11	50,0%	15	57,7%	19	52,8%
	NW-allochtoon	15	51,7%	11	37,9%	16	47,1%	7	30,4%
	W-allochtoon	0	0,0%	4	80,0%	4	57,1%	3	75,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	4	19,0%	5	22,7%	2	7,7%	3	8,3%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	3,4%	1	2,9%	1	4,3%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		19		20		10		18	

Tabel I.60 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscaal Recht naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	2,4%	0	0,0%	1	3,1%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	4	17,4%	1	3,7%	2	6,9%	3	6,7%
	NW-allochtoon	11	25,6%	12	28,6%	4	9,8%	4	12,5%
	W-allochtoon	1	25,0%	2	28,6%	0	0,0%	0	0,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	16	69,6%	18	66,7%	15	51,7%	27	60,0%
	NW-allochtoon	28	65,1%	18	42,9%	25	61,0%	11	34,4%
	W-allochtoon	1	25,0%	2	28,6%	4	57,1%	3	75,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	0	0,0%	2	7,4%	4	13,8%	5	11,1%
	NW-allochtoon	0	0,0%	3	7,1%	9	22,0%	11	34,4%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	14,3%	1	25,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	3	13,0%	4	14,8%	5	17,2%	6	13,3%
	NW-allochtoon	4	9,3%	6	14,3%	3	7,3%	4	12,5%
	W-allochtoon	2	50,0%	1	14,3%	0	0,0%	0	0,0%
natuur & techniek	Autochtoon	0	0,0%	1	3,7%	0	0,0%	1	2,2%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	14,3%	0	0,0%	0	0,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	0	0,0%	1	3,7%	3	10,3%	3	6,7%
	NW-allochtoon	0	0,0%	2	4,8%	0	0,0%	1	3,1%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	14,3%	2	28,6%	0	0,0%
afwijkend profiel	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Bijlage

	Antilliaans/Arubaans	14	93,3%	17	85,0%	9	81,8%	13	92,9%
	Overig niet-westers	15	100,0%	19	100,0%	19	95,0%	17	100,0%
Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	0,0%	1	12,5%	0	0,0%
	Marokkaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	2	28,6%	1	50,0%	1	20,0%	1	50,0%
	Antilliaans/Arubaans	1	6,7%	3	15,0%	2	18,2%	1	7,1%
	Overig niet-westers	0	0,0%	0	0,0%	1	5,0%	0	0,0%

Tabel i.57 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscaal Recht naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	23	74,2%	25	69,4%	20	48,8%	45	80,4%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	22	40,0%	21	36,2%	22	41,5%	27	52,9%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	2	50,0%	3	60,0%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	2	40,0%	5	45,5%	6	54,5%	3	50,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vrouwen	Autochtoon	8	25,8%	11	30,6%	21	51,2%	11	19,6%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	33	60,0%	37	63,8%	31	58,5%	24	47,1%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	3	100,0%	2	50,0%	2	40,0%	2	100,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	3	60,0%	6	54,5%	5	45,5%	3	50,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.58 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscaal Recht naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	23	74,2%	27	75,0%	29	70,7%	45	80,4%
	NW-allochtoon	43	74,1%	42	67,7%	41	70,7%	32	60,4%
	W-allochtoon	4	66,7%	7	63,6%	7	63,6%	4	66,7%
HBO-p	Autochtoon	4	12,9%	4	11,1%	8	19,5%	7	12,5%
	NW-allochtoon	8	13,8%	11	17,7%	9	15,5%	19	35,8%
	W-allochtoon	1	16,7%	3	27,3%	4	36,4%	1	16,7%
Buitenlands	Autochtoon	1	3,2%	0	0,0%	1	2,4%	0	0,0%
	NW-allochtoon	3	5,2%	4	6,5%	5	8,6%	2	3,8%
	W-allochtoon	1	16,7%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Overig	Autochtoon	3	9,7%	5	13,9%	3	7,3%	4	7,1%
	NW-allochtoon	4	6,9%	5	8,1%	3	5,2%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	9,1%	0	0,0%	1	16,7%
Ontbrekende achtergrondgegevens		1		0		2		3	